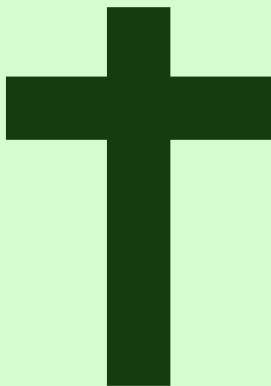

I Falami Kasafnè
(New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

I Falami Kasafnè (New Testament)

New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a

Contents

Matyu	1
Mark	63
Luk	102
Dyan	168
Dad Nimò	211
Roma	268
I Korintu	290
II Korintu	315
Galasya	330
Ifisu	339
Filipus	348
Kolosas	354
I Tésalonika	360
II Tésalonika	365
I Timoti	368
II Timoti	375
Titus	380
Filimun	383
Hibru	385
Dyém	402
I Piter	408
II Piter	415
I Dyan	419
II Dyan	425
III Dyan	426
Dyud	427
Ta Fite	429

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Matyu

*I dad gutambul Dyisas
Krayst*

(Luk 3:23-38)

1 Ani sèn i dad dagit i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel Abraham. 2 Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà Dyuda na i dad flanekan. 3 Na Dyuda i mà Péris na Sérah, na yé dagit i yèla Tamar. Na mdà Péris, kenen i mà Hésron, i mà Ram. 4 Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i mà Nason, na Nason i mà Salmon. 5 Na Salmon i mà Boas, na yé dagit i yé Boas dunan Rahab. Na mdà Boas, kenen i mà Obéd, na yé dagit i yé Obéd dunan Rut. Na mdà Obéd, kenen i mà Dyési. 6 Na Dyési i mà Harì Dabid. Na mdà Harì Dabid, kenen i mà Solomon, na yé yé Solomon i yaan Uraya. 7 Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam, na Rihoboam i mà Abadya, na Abadya i mà Asa. 8 Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat i mà Dyoram, na Dyoram i mà Usaya. 9 Na Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà Ahas, na Ahas i mà Hésékaya. 10 Na Hésékaya i mà Manasi, na Manasi i mà Amon, na Amon i mà Dyosaya. 11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya, na i

dad flanekan lagi. Di dad du atù, i dad to mdà di banwe Babilon, kanfèla ale gagin i dademela Dyu, na nebela ale ditù di Babilon.

12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél. Na Saltiyél i mà Sorubabél. 13 Na Sorubabél i mà Abayud, na Abayud i mà Ilaykim, na Ilaykim i mà Asor. 14 Na Asor i mà Sadok, na Sadok i mà Akim, na Akim i mà Ilayud. 15 Na Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà Matan, na Matan i mà Dyékob. 16 Na Dyékob i mà Dyosip, i yaan Méri, dunan i yé Dyisas, i dnagit Krayst.

17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to mdà di ku Abraham kel di ku Harì Dabid dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid kel di kgebe i dad to Israél salu ditù di Babilon, yé kdee kastugad i to lê sfalò fat. Na mdà di kgebe i dad to Israél salu di Babilon kel di ksut Dyisas Krayst, lê sfalò fat i kdee kastugad.

I ksut Dyisas Krayst

(Luk 2:1-7)

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas Krayst. Mdà i yèan, Méri, nun yaan ton, yé dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè, gadèan ta maltien kenen fagu di Mtiu Tulus Dwata. 19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay là mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee dad to, taman, yé fandaman là fanlesan dun di landè dademe to gmadè. 20 Bay di lam Dyosip famdam ani, nun satu kasaligan i Dwata

msut di kenen fagu di kna, manan, “E Dyosip, bel Hari Dabid, nang ge likò msong ku Méri du i ngà lantienan mdà di Mtiu Tulus. ²¹ Mngà kenen lagi, na yé dagitam dun Dyisas, du falwàan i dad ton di dad salàla.” ²² Na mgimò i kdee ayé du fye gdohò i ta gman Dwata di munan fagu di satu tugadan, manan, ²³ “Tadè maltien i satu sawang libun, na mngà kenen lagi, na yé katlola kenen Imanyuél.” Na yé gumtatek Imanyuél dunan, “Ta dini Dwata sagin di gito.”

²⁴ Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri. ²⁵ Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut i ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

¹ Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i satu lunsud glam di Dyudiya di dad du i kagot Hari Hérod. Na kanto kenen sut, nun dad to salu ditù di Dyérusalém mdà di gusut i du fulung meye dad blatik. ² Na kanto ale kel di Dyérusalém, smalek ale, manla, “Nè gumnè i ngà sut, i mgimò Hari i dad Dyu? Ta teenmi i blatik di gusut i du ilè i ta ksutan. Na yé duenmi salu dini du mangamfù gami di kenen.”

³ Na kanto linge Hari Hérod ani, too msamuk i nawan, na balù i kdee dademe dad to

di Dyérusalém. ⁴ Na fastifun Hari Hérod i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis du snalekan ale, manan, “Nè gusut i Mgalék Dwata?” ⁵ Na tmimel ale, manla, “Ditù di Bétléhém glam di Dyudiya, du ani man i tugad Dwata di sulatan di munan,

⁶ ‘Ge, Bétléhém, glam di banwe Dyuda, ise ku ge i too mdanà di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Dyuda du too nun btasam, du mdà di ge i satu ulu, na kenen malak i dad togu, dunan Israél.’ ”

⁷ Na fatlo Hari Hérod i dad to too fulung ayé di landè to gmadè dun, du snalekan ale ku kilen kitela i blatik. ⁸ Na dekan ale salu ditù di Bétléhém, na manan dale, “Mdà gamu, na tooyu fangabal i ngà ayé. Na ku ta teenyu, fgadèyu di do i gusablàan du fye lê agu do gatù mangamfù di kenen.”

⁹ Na kantola linge i man Hari Hérod, ta mdà ale. Na i blatik ta teenla di gusut i du, magu gsen munala, na silang fanak di sablà gumnè i ngà. ¹⁰ Na di kitela i blatik ayé, too ale lehew. ¹¹ Na kanto ale kel di gumnè ayé, teenla i ngà di saféd i yèan Méri, na lkuad ale mangamfù di kenen. Na nukalla i dad mabtās nebela du bléla di ngà ayé. Yé bléla dun blawen, na dad fangbun dnagit insénso, na mira. ¹² Na kafnge ayé, mulè ale di banwela, bay ta mahal i dalanla

du ta fgadè Dwata di dale fagu di kna nang ale samfulè di ku Harì Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

¹³ Na kanto mdà i dad to fulung ayé, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip fagu di kna, manan, “Mték ge. Nebem i ngà na i yêan, na milah gamu ditù di banwe Idyip du fanngabal Hérod i ngà du kayèan fnati. Silang gamu mulé dini ku ta man-gu di gamu.”

¹⁴ Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mdà ale milah di lam i kifuh salu ditù di Idyip.

¹⁵ Na déé gufanakla kel di kfati Hérod. Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di tugadan di munan, “Tlogu i Ngàgu lamwà fdu di banwe Idyip.”

¹⁶ Na yé duenam man, kanto gadè Harì Hérod ta mafgaw kenen du mdà di nimò i dad to fulung meye dad blatik, too kenen malbut. Na fafatin i kdee dad ngà lagi mdà di dad ngà falami sut kel di dad ngà lwe fali i ktuala mnè di Bétléhém, na lê man di dademe banwe mdadong déé. Lalòan i man dad to fulung meye dad blatik du fye gadèan ku dét ta kalbong i ngà kayèan fafati. ¹⁷ Na mdà di kfati i kdee dad ngà ayé, ta gdohò i man Dwata di munan fagu di satu tugadan dnagit Dyérimaya, manan,

¹⁸ “Nun mugak linge di banwe Rama du nun dad to too mngel na

lmanu. Nngel Rakél i dad ngàan, na landè gamlala kenen du ta mati ale.”

I kulèla fdu di Idyip

¹⁹ Kanto mati Hérod, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip déé di Idyip fagu di kna, ²⁰ na manan, “Mték ge, nebem i ngà na i yêan, na mulè gamu ditù di banwe Israél du ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé.”

²¹ Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mulè ale ditù di Israél. ²² Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku Harì Hérod di kagotan di Dyudiya dunan i ngàan Arkilas, na yé duenam man, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà di kaflau Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu ditù di banwe Galili. ²³ Na yé banwe balingla gumnè di Galili dunan i lunsud Nasarét. Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di dad tugadan di munan, “Yé katlola kenen to Nasarét.”

3

Dyan Gal Munyag
(*Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28*)

¹ Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya di banwe landè to mnè ditù, yé dagitan Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen, ² na manan, “Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, du ta mdadong i Kagot Dwata.”

³ Na Dyan ayé i ta man Dwata fagu di ku Isaya, i satu tugadan di munan,

“Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, ani manan fagu di fléd, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun.’ ”

4 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanan tlangas na ttab. 5 Na nun dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di Dyérusalém na di kabal probinsya Dyudiya, na balù kel di kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan. 6 Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla, na fbunyag ale di kenen.

7 Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut i dad Dyu, dunan i dad Farisi na dad Sadusi, na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag di kenen. Na di kiten dale, manan, “Gamudad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag? 8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu. 9 Na nangyu fdatab i ktoydu di kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham, na balù là msal gami, là gagingami di flayam febe Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu. 10 Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là mengine fye, nbekan na snakufan di lifoh. 11 Bnunyagta gamu di éél du ilè i ta ksalyu, bay nun tmadol di do. Là gablà agu

kmitin talumfàan du too agu mdanà di kenen. Kenen i munyag gamu di Mtiu Tulus na di lifoh. 12 Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè sen.”

I kafbunyag Dyisas

(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di Galili du fye fbunyag ku Dyan. 14 Bay fan là mayè Dyan munyag dun, na manan, “Gablà ge i munyag do. Kan ku baling ge fbunyag di do?” 15 Na tmimel Dyisas, manan, “Falloham i knayègu du fye gimenta i kdee knayè Dwata.” Na yé duenam man, ta mayè Dyan, na bnunyagan Dyisas. 16 Na kanto fbunyag Dyisas, di kalwàan di lam éél, tadè mgukà i langit, na teenan i Tulus Dwata tufa na mdaf di kenen gambet abun. 17 Na nun talù mdà di langit, manan, “Ani Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu dun.”

4

I ktilew Satanas ku Dyisas

(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù du tnilèw Satanas kenen. 2 Na fat falò du na fat falò butang là kmaan Dyisas, taman ta bitil kenen. 3 Na kafnge ayé, salu Satanas di kenen du tnilèwan, manan dun, “Ku ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam

fan i dad batu ani.”⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku lo knaan gamlawil i dad to, bay lê man i tnalù Dwata.’ ”⁵ Na kafnge ayé, lê nebe Satanas kenen salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.⁶ Na manan di kenen, “Ku ge i Ngà Dwata, kamyaf ge mdà dini, du ta gsulat sa di Tnalù Dwata, ‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge, du snamalla ge fye là gtadè i bliam di dad batu, na landè glumfakam.’ ”⁷ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta lê gsulat sa di Tnalù Dwata, manan, ‘Nangam tnilew i Amu, dunan i Dwatam.’ ”⁸ Na lê nebe Satanas kenen di satu bulul too mdatah, na fiten dun i kdee dad banwe nagot i dad to di tah tanà, na i bong kafyela.⁹ Na manan di ku Dyisas, “Blégu di ge i kdee ani syan ku lkuad ge, na mangamfù ge di do.”¹⁰ Bay tmimel Dyisas, manan, “Nang ge dini, Satanas! Du ta lê gsulat sa di Tnalù i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.’ ”¹¹ Na kafnge ayé, tngak Satanas Dyisas, na nun dad kasaligan Dwata kel du nifatla kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na kanto gadè Dyisas, samfulé kenen di Galili.¹³ Na ta là mnèan di Nasarét, bay ditù gumnèan di lunsud

Kapernaum di kilil i bong lanaw Galili mdadong di Sibulun na Néftali.¹⁴ Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya di munan,

¹⁵ “Déé di Sibulun na Néftali, yé gumnè i dad to ise Dyu mdadong di bong lanaw Galili ditù di faltù Dyordan.¹⁶ Na i dad to ayé, balù ku tagnè ale mnè di gukmifuhan, teenla i bong lwa. Na balù ku mlo ale mnè di kakifuh i fati, ta gafat di dale i neng salò.”

¹⁷ Na mdà di du ayé, tambù Dyisas tamdò, manan, “Msal gamu du ta mdadong i Kagot Dwata.”

I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Di satu du, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi saflanek. Yé dagit i satu Simon Piter, na i flanakan Andru. Na yé nimòla fmukat ale du yé knalamla nimò.¹⁹ Na man Dyisas di dale, “Yé galyu nimò ani fmukat nalaf. Fye fa ku baling gamu magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.”²⁰ Na di kman Dyisas ayé, tadèla tngak i dad fukatla, na magin ale di kenen.

²¹ Na kanto ale fles magu, lê nun teen Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dagitla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di aweng magin di màla du fatlagadla dad fukatla. Lê tlo Dyisas ale,²² na tadèla tngak i aweng

na i màla du magin ale di ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili (Luk 6:17-19)

²³ Na lanngab Dyisas i probinsya Galili du tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu. Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata na fan-gulèan i kdee dad to nun sahal tduk. ²⁴ Na mbel i santulen gablà di kenen di kabal i probinsya Sirya. Na yé duenam man, nebela di kenen i kdee dad to nun sahal tduk, na i dad to maflayam du mdà di sasè katduk, na i dad nun busaw, na i dad banlak, na i dad to là galyak i lawehla, na fan-gulè Dyisas ale. ²⁵ Na too dee dad to magin di ku Dyisas mdà di dad sahal banwe. Nun mdà di Galili, na Dikapolis*, na Dyérusalém, na Dyudiya, na lê man dademe dad banwe di faltù i Éél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul (Luk 6:20-23)

¹ Na kanto teen Dyisas i kdee dad to, mnagad kenen di satu bulul, na sudeng déé. Na stifun di safédan i dad to galan tdò. ² Na tambù kenen tamdò di dale, manan, ³ “Nun kafye i dad to dmilè i ktola na landè dale gnagan lmalò di Dwata, du gagin ale di Kagotan ditù di langit. ⁴ Nun kafye i dad to mlidù nawa du lnala Dwata ale. ⁵ Nun kafye i dad to fdanà i

ktola, du gdawatla i ta fakang Dwata. ⁶ Nun kafye i dad to bitil na malinum di katlul Dwata, du fabsol Dwata ale. ⁷ Nun kafye i dad to kamdo i dademe to du lê ale man kando. ⁸ Nun kafye i dad to tlul i nawala, du site ale i Dwata. ⁹ Nun kafye i dad to samfye i dademe to, du matlo ale dad ngà Dwata. ¹⁰ Nun kafye i dad to falnayam mdà di tlul nimòla, du gagin ale di Kagot i Dwata ditù di langit. ¹¹ Nun kafyeyu ku baling nadoy dad to gamu, na falnayamla gamu, na dnalamlam gamu di kdee dad sasè nimò du mdà di ksasatuyu di do. ¹² Du yé nimòla di dad tugad Dwata di munan. Yé duenam man, too gamu flehew du bong lubayyu ditù di langit.

Guflingen gablà di kahì na salò

(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

¹³ “Di kagbolyu di dad to di tah tanà, salngad gamu kahì. Bay i kahì, ku ta là mahian, ta landè kibò lê fahì dun. Yé duenam man, fakay bat na glék i dad to.

¹⁴ “Na di kagbolyu di dad to di tah tanà ani, lê gamu salngad salò. Ku nun syudad di tah bulul, là ti gbnun. ¹⁵ Na ku nun to mtam salò, là sa snukuban dun been. Bay kahan di gumefen du fye mite i kdee dad to. ¹⁶ Na yé duenam man, tooyu fneng i salòyu di bleng i dad to, du fye teenla i dad fye nimòyu na dnayenla i Màyu ditù di langit.

* 4:25 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

17 “Nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku falmogu i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad tu-gadan di munan. Là sa falmogu dun, bay fitegu i glut kfagu mimen dun. 18 Na too glut i man-gu di gamu ani, di laman nun tanà na langit, landè ti lnius di dad uldin Dwata, balù tukay, du mti gdohò i kalbong kdee. 19 Na ku simto lmafà i satu uldin Dwata, balù ku too tukay, na ku lêan tdò i dademe lmafà dun, too kenen mdanà di Kagot i Dwata ditù di langit. Bay ku simto mimen i kdee dad uldin Dwata na ku lêan tdò i dademe mimen dun, too kenen mdatah di Kagot i Dwata ditù di langit. 20 Na ani man-gu di gamu, silang gamu gfusuk di Kagot Dwata ditù di langit ku midul fa i gamu katluh di katluh i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

21 “Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, ‘Nang ge manò. Ku simto manò, là fakay ku là fal-nayam kenen.’ 22 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto falbut di dademe to, gablà kenen falnayam. Na ku simto talù di dademe, na manan, ‘Snawang ge,’ gablà kenen nukum i dad ganlal. Na ku simto talù di dademe to, na manan, ‘Kaldam ge lmanaf,’ gablà kenen falnayam Dwata ditù di lanaw lifoh.

23 “Na yé duenam man, ku gatù ge di gudamsù du nun blém di Dwata, bay nun gafal-damam salàam di dademe to, 24 tngakam déé funa i blém ayé. Gatù ge di to ayé na safye gamu klom samfulê na blém i dsùam di Dwata.

25 “Na ku nun to fan tmifù ge di ganlal, fye ku mlal gamu safye. Yé fye, stulen gamu di lamyu là fa gafat di gusukum tãan ge blé di to mukum, na i to mukum, faflesan ge di pulis, na i pulis tmusuk ge di blanggù. 26 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku ta yé mkel di ge, silang ge galwà di blanggù ku ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 “Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, ‘Nang ge lmafà yaan.’ 28 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto meye di satu libun na nibalan, salngad kenen lmafà yaan di fandaman. 29 Na kaflingenta dun, ku i matam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa ku lanah i satu ael di laweham na nun nawam landè sen, bay too ti sasè ku sikof i laweham, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh. 30 Na kaflingenta dun, ku i sigalam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku lanah i satu ael di laweham na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i laweham, na baling

ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay

(*Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18*)

³¹ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Ku nè i lagi mkah yaanan, là fakay ku là blén di kenen i kalatas gugsulat gugmadè dun ta kahan.’ ³² Bay ani i man-gu di gamu, ku nun lagi, kahan i yaanan, na là lmen i libun lmafà dun, gamsalà i lagi ayé di Dwata. Yé due-nan gamsalà du ku lê nun lagi mwè i libun ayé yaan, ta glafà i libun ayé i muna yaanan du mdà di kakahan dun. Na i lagi mwè i libun ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

³³ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Ku samdagè ge, toom dnòhò i ta gmanam di Dwata.’ ³⁴ Bayani i man-gu di gamu, nang gamu samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit di kasdagèyu, du déé gusudeng Dwata. ³⁵ Là fakay ku yé dnagityu i tanà di kasdagèyu, du déé gumlékan. Na là fakay ku yé dnagityu Dyérusalém di kasdagèyu, du yé syudad Dwata, dunan i too mdatah Hari. ³⁶ Na là fakay ku yé dnagityu i uluyu di kasdagèyu, du là ti gaganyu fafitam ku demen fbukay i wakyu. ³⁷ Bay ku mayè gamu, yé manyu, ‘Hee,’ na ku là, yé manyu, ‘Là,’ du ku samdagè gamu, yé gumdà i tnùyu ayé di ku Satanas.

Itdò Dyisas gablà di kbalas (Luk 6:29-30)

³⁸ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘I to fatduk mata i dademe to, lê fatduk i kenen mata. Na i to falmo kifan i dademe to, lê falmo i kenen kifan.’ ³⁹ Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu malas sasè di to mimò sasè di gamu. Bay ku nun dmafì di bali bawehyu, lêyu fdafì i balin. ⁴⁰ Ku nun to mebe gamu di kasfala du fye gwèan i saulyu fukal sigal, lêyu fagin blé i saulyu tahà sigal. ⁴¹ Ku nun to fmegees gamu mebe i kalyakan satu kilumitru i kawagan, nebeyu dun lwe kilumitru. ⁴² Ku nun to mni di gamu, banléyu kenen. Na fandemyu i to mayè mdem di gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa

(*Luk 6:27-28,32-36*)

⁴³ “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Kandoyu i dademeyu sgalak, na knangyu nawa i to mnang gamu nawa.’ ⁴⁴ Bay ani i man-gu di gamu, kandoyu i dad to mnang gamu nawa, na dnasalyu i dad to falmayam gamu. ⁴⁵ Ku yé nimòyu, too dilè na ngà gamu i Dwata di langit. Du i Dwata, fnengan i du na fulenan i dad to tluh na lê di dad to sasè. ⁴⁶ Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad to too gamsalà gambet i dad to mwè bayad i buhis, yé kandola i dad to kamdo dale. ⁴⁷ Na ku lo yé dademeyu stulen i to dademeyu sgalak,

landè sa gusahalan di nimò i dad to too gamsalà, du balù i dad to là gmadè i Dwata, stulen ale sa di dademela sgalak. ⁴⁸ Yé duenam man, too gamu fatluh du i Màyu ditù di langit too tluh.”

6

I tdò Dyisas gablà di kablé

¹ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Ku mimò gamu i dad nimò i dad to ftoo, là fakay ku yé duenyu mimò ayé du loyu fite di dad to, du ku yé duenan, landè lubay gdawatyu mdà di Màyu di tah langit.

² “Yé duenam man, ku ttabengyu i dad to landè knun, nangyu dag salngad i nimò dad to fagdag di kabléla di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil dalan. Lo yé duenla mimò dun du fye dag i dad to ale. Bay too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla. ³ Bay gamu, ku ttabengyu i dad to landè knun, nangyu fgaè di dademe to, balù di dademeyu sgalak, ⁴ du fye gbuni i kabléyu. Na ku yé nimòyu, banlé Màyu gamu lubay du teenan i kdee nimòyu di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di kdasal (Luk 11:2-4)

⁵ “Ku dmasal gamu, nangyu ganbet i dad to flingu, du ku dmasal ale, too ale mayè tadag di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil dalan du dee dad to mite dale. Na too glut i man-gu

di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla. ⁶ Bay ku dmasal gamu, fusuk gamu di snifilyu, na tnakabyu, na dmasal gamu di Màyu Dwata i là teen. Na fagu déé, yé mite i nimòyu di gugbunin i Màyu, na banlén gamu lubay. ⁷ Na ku dmasal gamu, nangyu too fdee dad talùyu gambet i dad to dmasal di ise glut dwata, du yé man nawala ku fdeela i dad talùla, toon ale falninge. ⁸ Nangyu ale ganbet du ta sana gadè Màyu i kalnidùyu balù di lamyu là fa mni di kenen. ⁹ Bay gambet ani i fye kdasalyu,

‘Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee.

¹⁰ Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku gdohò i kdee knayèam dini di tah tanà salngad i kag-dohòan déé di tah langit.

¹¹ Blém di gami i gablà knaanmi di mdu ani.

¹² Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i kfasinsyami salà i dad to gamsalà di gami.

¹³ Nangam faloh di gami i dad tilew gamegebe gami di salà, bay kanlungam gami di ku Satanas, gumdà i kdee sasè.’

¹⁴ “Ku fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, lê fnasinsya Màyu di langit i gamu salà. ¹⁵ Bay ku là fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, là lê fnasinsya Màyu i gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

¹⁶ “Na ku fwasa gamu, nangyu flidù i bawehyu gambet i dad to flingu, du yé nimòla fdilèla di bawehla na bitil ale du fye dilè i dad to ta fwasa ale. Bay too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla. ¹⁷ Bay ku fwasa ge, samwat ge na flauf ge, ¹⁸ du fye là dilè i dad to i kafwasam. Na ku yé nimòam, lo yé gmadè i kafwasam i Màm dunan Dwata là teen. Na yé duenam man, banlén ge lubay du teenan i kdee dad nimòam di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun
(Luk 12:33-34)

¹⁹ “Nang gamu samtifun knun dini di tah tanà, du falmo i kanok na tnéé na tnaku i dad to. ²⁰ Bay yé fye gusamtifunyu knun ditù di tah langit du ditù landè kanok falmo dun, na là tnéén, na landè to gfusuk ku tmaku dun. ²¹ Yé fye nimòyu du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé gal gumné i fandamyu.

I salò di laweh
(Luk 11:34-36)

²² I matam, yé gambet salò di laweham. Ku mtiu i keyem, fakayta man na langub lwa i kabal laweham. ²³ Bay ku sasè i keyem, fakayta man na langub kmifuh i kabal laweham. Yé duenam man, ku ta kmifuh i salò mnè di nawam, ta too ti sasè kakifuhan.

Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Landè kibò fafasak di lwe amu, du magfeges kenen malék ku simto di dale i nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu di dale nimenan na satu i dnuenan. Landè kibòyu fafasak di Dwata, na lê man di knun.

²⁵ “Yé duenam man, ani man-gu di gamu, nang gamu mlidù gablà di knèyu dini di tah tanà na i knaanyu na i ninunyu dini. Na nang gamu mlidù gablà di lawehyu na di klaweh lsakyu. Du ku fandamyu dad kalnidùyu di knèyu di tah tanà, nun sa too mabtas fa di knaan. Na ku fandamyu i kdee dad kalnidùyu di laweh, nun sa too mabtas fa di klaweh lsakyu. ²⁶ Fandamyu dad anuk mayeng. Là sa mlah ale, na là kamtu ale, na landè fol galla gusamtifun i ulè dad flahla. Bay yé famkaan dale dunan i Màyù di langit. Na gamu too mabtas fa di dad anuk. ²⁷ Là ti gaganyu tmugad i lawilyu di tah tanà ani, balù lo sudaf klon fagu di kafdamyu i dad kalnidùyu. ²⁸ Na nang gamu mlidù gablà di dad klawehyu. Fandamyu dad bulek ttabò di lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale falnas fye nun klawehla. ²⁹ Bay ani man-gu di gamu, balù Hari Solomon di kafye knèan, landè klawehan salngad di kafye baweh i satu bulek. ³⁰ Ani kagkah i bulek. Di mdu ani, too fye kbelan, bay fayah ta mlanas na fakayntam. Na ku nifat Dwata dad bulek i là too mabtas,

midul déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyu. ³¹ Na yé duenam man, nang gamu mliđu gablà di knaanyu, ku demen i ninumyu, na i klawehyu. ³² Du i dad to là ftoo di Dwata, yé sén i fandamla dale, bay ta sana gadè i Màyü na yé kalnidüyü. ³³ Bay ani fye nimöyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata na i katluhan, na blén di gamu i kdee kalnidüyü. ³⁴ Na yé duenam man, nang gamu flidü gablà di du fayah, du dee i dad klidüyü di mdü ani. Silangyu fandam i dad klidüyü ku ta kel.”

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)

¹ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Nangyu nukum i dademe to du fye là nukum Dwata gamu. ² Ku dét ukumyu di dademe to, yé lê ukum Dwata gamu. Na ku dét kablat ukumyu i dademe dad to, yé lê kablat i ukum Dwata gamu.

³ “Kan ku neyem i fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà i bateng di ge mata? ⁴ Kan dé ku manam, ‘E, nwèta kun i fulingam,’ na blaam sana kdéé i bong bateng di ge mata? ⁵ Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam ali too fye kitem mwè fuling i flanekam.

⁶ “Nangyu blé di dad ayam i dad mtü knun nfun Dwata, du keng balingla gamu nakét. Na nangyu blé di dad sdè

i dad mabtas slah dngait pérlas, du keng balingla sanslék.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata

(Luk 11:9-13)

⁷ “Mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu na fiten gamu i fanngabalyu. Mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab. ⁸ Ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab. ⁹ Gamu dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu fan, ise ku yé bléyu di kenen batu. ¹⁰ Na ku mni kenen nalaf, ise ku yé bléyu di kenen ulad. ¹¹ Na balü ku sasè gamu, knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul fa déé kfulung i Màyü di langit mlé kafye di dad to mni di kenen.

¹² “Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to di gamu, yé funayu nimò di dale, du yé gumtatek i gsulat di uldin Dwata fagu di ku Mosis na i dademe dad tugad i Dwata.

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

¹³ “Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay takab du mabal i gufusuk na mlahil i dalan salu di lanaw lifoh, na dee dad to i magu déé. ¹⁴ Bay du tukay i gufusuk na mlimah i dalan salu di nawa landè sen, na là dee dad to magu déé.

Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)

¹⁵ “Too gamu fgeye du nun dad to flingu tmulen i Tnalù Dwata. Gambet ale i mnalàm agaf dnagit bilibili, bay yé too glut kagkahla, salngad ale i dad tuyun. ¹⁶ Ku fkahta di kayu, yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti mengen grép, na i banal, là ti mengen fig. ¹⁷ Na salngad ayé, i fye kayu minge fye, na i sasè kayu lê minge sasè. ¹⁸ I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè kayu, là mengen fye. ¹⁹ Na kat satu kayu là minge fye, fakay nbek na bat di lifoh. ²⁰ Yé duenam man, yé gudmilè i dad to flingu di dad nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)

²¹ “Là ti sdulè gfusuk di Kagot Dwata di langit i kdee dad to tamlo do ‘Amu,’ bay lo yé gfusuk i dad to mimò knayè Màngu di langit. ²² Na ku ta kel i du Dwata mukum, bong dee dad to fakdo, manla di do, ‘E Amu, ta tdòm i Tnalù Dwata fagu di dagitam, na ta falwàmi dad busaw, na ta gamgimò gami dad tnikeng.’ ²³ Bay yé man-gu di dale, ‘Là ti dilèta gamu. Fawag gamu di do, gamu dad to gamsalà.’

I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

²⁴ “Yé duenam man, i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku nimenla, salngad ale di to too fulung fdak gumnè du yé gufdakan dun di tah batu. ²⁵ Na kanto fnge

i gumnè, nun kel bong ulen na ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban i gumnè ani. Bay là ti bekan du yé gugafdkan di tah batu. ²⁶ Bay i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku là nimenla dun, salngad ale di satu to snawang du yé gufdakan dun di falak. ²⁷ Na kanto fnge i gumnè, nun kel ulen, na ta dmunuk, na too kamgis i nus sloban i gumnè ani. Na ta bek i gumnè na mti malbà.” ²⁸ Na kafnge Dyisas man ayé, too tikeng i dad to di katdòan ²⁹ du ku tamdò, too dilè i kaltulusan, na là salngadan di dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulè Dyisas i to nun fdas mumuh

(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Na kanto flasok Dyisas di bulul gutamdòan, na too dee dad to magin di kenen. ² Na nun satu lagi nun fdas mumuh salu di kenen, na lkuad di munan, manan, “Amu, gadègu gaganam agu fan-gulè ku beg ge mayè du fye too mlaneb i kulitgu.” ³ Na nagot Dyisas kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulè ge nan.” Na tadè mkah i fdsan mumuh ayé. ⁴ Na fnge, dek Dyisas kenen, manan, “Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam gambet i dek Dwata di dad sulat Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i

kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”

I kafgulê Dyisas i fasak satu ganlal i dad sundalu (Luk 7:1-10)

⁵ Na salu Dyisas di Kaper-naum. Na kanto kel déé, nun satu ganlal i dad sundalu mdà di Roma samsite di ku Dyisas du mni tabeng di kenen. ⁶ Na manan, “E Amu, là gték i fasakgu ditù di gumnè du là galyakan i lawehan, na too sasè kaflayaman.” ⁷ Na man Dyisas di kenen, “Salu agu déé du fan-gulêgu.” ⁸ Bay man i ganlal ayé, “E Amu, là gablà agu fafusuk ge di gumnègu. Bay lo ge talù, na fagu di talùam mgulê sa i fasakgu. ⁹ Gadègu ani, du balù do, nun ganlal mdatah di do, na lê nun dad sundalugu mdanà di do. Ku dekgu i sundalugu magu, mdà sa kenen. Na ku man-gu di satu, ‘Gadini ge,’ na mimen sa kenen. Na balù dét fimògu di satu, yé nimòan.”

¹⁰ Na kanto linge Dyisas i manan ayé, too kenen tikeng, na manan di kdee dad to magin di kenen, “Too glut i man-gu di gamu ani, là lmen-gu mite di dad to Israél i kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata. ¹¹ Na ani manta gamu, kadang di fulé du, nun dee dad to ise Dyu kel mdà di klamang banwe, mdà di gusut i du na di gusdapan, na kmaan ale di saféd Abraham, na Isaak, na Dyékob di Kagot Dwata di langit. ¹² I dad Dyu moon i mnè di langit, bay baling bat Dwata ale

di lwà di gukmifuhan, na déé gumngella na gukming-gat i kifanla.” ¹³ Na kafnge ayé, lê talù Dyisas di ganlal i dad sundalu ayé, manan di kenen, “Mulê ge, du mgimò sa i ta fantoom ayé.” Na gdohò i man Dyisas du salngan di kmanan dun, tadè mgulê fasak i ganlal.

I kafgulê Dyisas i dee dad to (Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Na salu Dyisas di gumnè Piter. Kanto fusuk déé, teenan i tewe Piter libun. Milè kenen du too ti minit i lawehan. ¹⁵ Na fdadong Dyisas di kenen, na nagotan i sigalan. Na tadè mkah i kinitan, na mdà ayé, mték na fles mimò dale knaan.

¹⁶ Na di kasdaf i du, nun dee dad to nun busaw nebela di ku Dyisas. Falwàan i dad busaw fagu di talùan na fan-gulêan i kdee dad to nun dad sahal tduk. ¹⁷ Yé duenan mkel ayé du fye gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya, “Fan-gulêan ato du nwèan i dad fdasto.”

I dad to fan magin ku Dyisas (Luk 9:57-62)

¹⁸ Na di satu du, kanto teen Dyisas i kdee dad to stifun di safédan, yé manan di dad to galan tdò, “Mdà ato mifal di lanaw.” ¹⁹ Bay salu di kenen satu to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manan, “E Sér, magin agu di ge balù nè gusalum.” ²⁰ Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad balos, nun gumulêla,

na i dad anuk mayeng, nun fulalla. Bay do, i dngit Ngà To, landè gumnègu, balù gumilè, landèan.”²¹ Na lê nun fa satu to di dad tdòan, manan ku Dyisas, “Amu, faloham agu mulê funa du lbanggu mà.”²² Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to mati. Yé lambang dun i dad to sawe mati. Bay ge, fles ge magin do.”

I kngak Dyisas i nus na i lwek

(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di aweng, na magin dad to galan tdò. ²⁴ Na di lamla maweng, ta nkel ale too kamgis nus di talà, na ta nuléh lwek i awengla. Bay ta kudang Dyisas. ²⁵ Na i dad to galan tdò, nukatla kenen, na manla, “E Amu, ttabengam gami! Ta fan ato mlimas!”

²⁶ Na talù Dyisas, manan, “Kan ku likò gamu? Too tukay ksaligyu.” Na kafnge ayé, mték kenen, na nngakan i nus na dad lwek, na ta too mtanak i lanaw.

²⁷ Too tikeng i dad lagi ayé, na sasalek ale, manla, “Dét klasi to ani? Balù i nus na lê malbang lwek, nimenla.”

I kafgulê Dyisas i dad lwe lagi nun busaw

(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Kanto kel ale Dyisas di banwe Gadara ditù di faltù i lanaw, nun smitong dun lwe lagi nun busaw. Yé gumdàla di dad ilib gulambang i dad to. Too ale labè, taman, landè to gagu di dalan ayé. ²⁹ Tadè

ale mkit, manla, “E Ngà Dwata, dét i kibòam gami? Keng yé duenam salu dini du falnayamam gami balù là fa kel i bangmi maflayam.”

³⁰ Na là too mawag déé, nun dee dad sdè mateb. ³¹ Na fakdo dad busaw, manla, “Ku falwàam gami, dekam gami fusuk di dad sdè.” ³² Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu.” Taman lamwà i dad busaw di dad lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè, na mti milah i dad sdè flasok di bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulê ale mlimas. ³³ Milah i dad to mifat i dad sdè ayé salu di lunsud, na tulenla i kdee na i ta mkel di dad lagi nun busaw. ³⁴ Na i kdee dad to mdà di lunsud ayé, salu ale ditù di ku Dyisas. Na kitela kenen, fakdo ale du fye tngakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan

(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Di satu du, lê smakay ale Dyisas di aweng, na nifalla i bong lanaw ayé, na salu ale di banwe gumdàan.

² Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela satu to là galyakan i lawehan, milè di igeman. Na kanto teen Dyisas i bong ksalig i dad to mebe dun, manan di to ayé, “E Tò, fan-galam i nawam. Ta magfasinsya nan dad salàam.” ³ Na nun dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis déé. Na di kman Dyisas ayé, yé mnè di fandamla, “Ta nladan i

kdatah Dwata.”⁴ Na gadè Dyisas i mnè di fandamla. Na yé duenam man, manan di dale, “Kan ku baling sasè i mnè di fandamyu?”⁵ Man nawayu ku landè glalgu fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’ na gagu kenen.⁶ Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà fmasinsya salà.” Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là galyak, na manan, “Mték ge, nwèam i gumilèam, na mulè ge.”⁷ Na tadè tadag i to ayé na mulè.⁸ Kanto teen i kdee dad to i nimò Dyisas ayé, too ale likò na dnayenla i Dwata du mdà di kablén gnagan salngad ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu

(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla magu, nun teenan satu lagi, yé dagitan Matyu. Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du yé sèn i knalaman nimò. Na man Dyisas di kenen, “Magin ge do.” Na ta tadag Matyu, na fles magin ku Dyisas.¹⁰ Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Na di ligòla kmaan, lê nun kel déé dademe dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to gal lmafà i uldin Dwata, na kmaan ale di saféd Dyisas.¹¹ Na lê nun dad Farisi déé, na kantola teen ayé, snalekla i dad to gal tdò Dyisas, manla, “Kan ku

kmaan i to tamdò gamu di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i uldin Dwata?”¹² Na linge Dyisas i manla ayé, na manan, “I to fandas, nun guk-mamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukma-mun i to mulung.¹³ Na tooyu fandam i gumtatek i man ani di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku yé toogu knayè i kablèyu dad dsù, bay yé kayègu i kasak-doyu.’ Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay yé fanngabalu i dad to gamsalà.”

I salek gablà di kafwasa

(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, salu ale di ku Dyisas, na smalek ale, manla, “Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay gami na i dad Farisi, gal gami fwasa.”¹⁵ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi sansong. Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

¹⁶ “Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du ku saksang i klafang ayé, na ta baling bong i kasêan.¹⁷ Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit na malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé

gumkah i falami binu di falami kulit.”

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati

(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Di lam Dyisas talù, nun fdadong di kenen satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna Dyisas, manan, “Falami mati i ngàgu libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye mték.” ¹⁹ Na tadag Dyisas du magin, na lê man dad to galan tdò.

²⁰ Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan. Fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i saulan, ²¹ du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.” ²² Na di kagotan i saul Dyisas, kmangél Dyisas, na manan dun, “Fan-galam i nawam. Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do.” Na di kman Dyisas ayé, tadè mgulê i libun ayé.

²³ Na kanto kel ale Dyisas di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to salmali gal magin di kalbang, na i dademe dad to mugak mdà di klidùla. ²⁴ Na manan di dale, “Lamwà gamu. Là sa mati i ngà ani, bay lo kudang.” Na balingla kenen nadoy. ²⁵ Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk di snifil gumilè i ngà ayé klon magot i sigalan, na tadè mték i ngà. ²⁶ Na too

mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

²⁷ Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé. Na di kagula, nun lwe lagi butè tmadol ku Dyisas, manla, “E bel Dabid, begam gami kando.” ²⁸ Na kanto fusuk ale Dyisas di satu gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na snalekan ale, manan, “Ftoo gamu kè na gaganta gamu fan-gulê?” Na tmimel ale, manla, “Hee, Amu.” ²⁹ Na nagotan i dad matala, na manan, “Mgulê gamu du mdà di kaftooyu.” ³⁰ Na mdà déé, ta mite ale. Bay too falnau Dyisas ale, manan, “Là fakay ku tulenyu ani di balù simto dun.” ³¹ Bay knèan, baling ale magu di kabal i banwe ayé du tulenla i ta mkel di dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

³² Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun dademe dad to kel du nun nebela di ku Dyisas satu lagi umu du mdà di knè i busaw di kenen. ³³ Na kafnge Dyisas falwà i busaw ayé, ta gta lù i to ayé. Na too tikeng i kdee dad to, na manla, “Landè fa lmento teen gambet ani di kabal i banwe Israél.” ³⁴ Bay talù i dad Farisi, manla, “Yé mlé kenen glal falwà dad busaw dunan i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

³⁵ Na magu Dyisas di kdee dad syudad na dad malnak banwe du tamdò kenen di dad gumnè galla gustifun. Yé

tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na fan-gulêan i kdee dad to di dad sahal tdukla. ³⁶ Na kanton teen i kdee dad to, too sè kakdon dale du too ale maflayam na magakdo ale, na salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale. ³⁷ Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Too mabal i kantu, bay kulang i dad to kamtu. ³⁸ Yé duenam man, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan kamtu.”

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek

(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò lwe to galan tdò, na banlén ale glal falwà dad busaw mnè di dad to, na famgulê i dad to nun sahal tduk. ² Ani dagit i dad sfalò lwe to dekan. Yé tnaninan Simon, dunan i dnagit Piter, na i flanakan Andru, na Dyém na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi, ³ na lê Filip, na Bartolomyu, na Tomas, na Matyu, dunan i satu to gal mwè bayad i buhis, na Dyém, dunan i ngà Alfys, na Tadyus, ⁴ na lê Simon, dunan i msen i banwen, na Dyudas Iskariyot, dunan i baling makal ku Dyisas.

I kafngewe Dyisas di dad to dekan

(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe to ayé, ani fngewen dale, manan, “Nang gamu salu di dad to ise Dyu na lê

man di dad banwe glam di Samarya. ⁶ Bay yé gusaluyu di dademeyu Dyu, dunan i bel Israél du salngad ale di dad bilibili ta tlas. ⁷ Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Ta mdadong i Kagot Dwata.’ ⁸ Na ani i nimòyu, fan-gulêyu i dad to nun tduk, na ntékyu i dad to mati, na fan-gulêyu i dad to nun fdas mumuh du fye mlaneb i kulitla, na falwàyu i dad busaw. Du ta gamdawat gamu landè bayad, taman lê gamu mlé di landè bayad. ⁹ Na nang gamu mebe filak, i baling filak blawen, ku demen filak blawen bukay, ku demen filak tambaga. ¹⁰ Na di kaguyu, nang gamu mebe kuyut, ku demen tugad. Na lo yé nebeyu saul na talumfà i tagnè lsakyu, du i to talbahò, là fakay ku là banlé kenen lubay.

¹¹ “Na ku nè lunsud ku demen tukay banwe gug-tadèyu, mngabal gamu to mgafè i mayè dmawat gamu, na déé gufanakuyu kel di lêyu kdà. ¹² Ku fusuk gamu di satu gumnè, manyu di mfun gumnè, ‘Mulà moon mnè di gamu i ktanak nawa.’ ¹³ Ku dnawatla gamu, mnè di dale i ktanak nawa nebeyu ayé. Bay ku là dnawatla gamu, mulê di gamu i fye manyu ayé. ¹⁴ Na ku là dnawatla gamu na là mayè ale flinge di tdòyu, di ktagakuyu i banwe ku demen gumnè ayé, kakesyu i kfung di bliyu. ¹⁵ Na too glut i man-gu di gamu ani,

di Du Kukum Dwata i dad to, ku maflayam i dad to di Sodom na Gomora, midul déé fa kaflayam i dad to di banwe ayé.”

I dad kaflayam gnagu i dad to ftoò dini di tah tanà

(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ Na lê talù Dyisas, manan, “Flinge gamu. Dekta gamu salu di dad labè to, du salngad gamu i dad bilibili gbol di dad tuyun. Taman, too gamu fafulung salngad i ulad, na fnunyu ldamyu salngad i abun. ¹⁷ Na too gamu fgeye du kanfèla gamu, na bléla gamu di dad to mukum, na nfasla gamu di lam i dad gumnè gal gustifun. ¹⁸ Na mdà di ksasatuyu di do, ftadagla gamu di muna i dad gubirnadador na lê man i dad hari. Yé kadang i kdalanyu tmulen di dale na lê man di dad to ise Dyu gablà di dad nimò Dwata di gamu. ¹⁹ Bay ku kanfèla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale, ku demen i fye kibòyu man dun di dale, du di ktadagyù déé, blé Dwata di gamu i fye timelyu. ²⁰ Du ise ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Tulus i Màyu Dwata. ²¹ Na di dad du ayé, nun dademe dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala, na fafatila ale. ²² Na nang nawa i kdee dad to gamu du mdà di ksasatuyu di do. Bay ku simto i gamtayud kel di gusenán,

galwà kenen. ²³ Na kaflingenta dun, ku falnayamla gamu di satu banwe, milah gamu di dademe banwe. Na too glut i man-gu di gamu ani, na là fa galngabyu i kdee dad syudad di Israél, ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To.

²⁴ “Mdatah i to tamdò di to tdòan, na mdatah i amu di fasakan. ²⁵ Yé duenam man, gablà moon ku fye nawa i to tdò ku glalòan i to tamdò kenen. Na i fasak, gablà moon ku fye nawan ku glalòan i amun. Na do sa i Amuyu, na yé katlola do Bélsébul, Taman, too sasè fa i katlola gamu, dunan i dad to nfun-gu.

Simto i gten kalnikò?

(Luk 12:2-7)

²⁶ “Na yé duenam man, nang gamu likò di dale. I kdee dad gbuni di mdu ani, nun du kadang teen, na i kdee là gadè di mdu ani, nun du kadang gadè. ²⁷ Ku dét man-gu di gamu di gukmifuhan, tulenyu di gumalwan, na ku dét i ta lingeyu di gugbunin, tooyu falbong i talùyu di ktulenyu dun di lwà. ²⁸ Nang gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay là gaganla falmo i layefyu. Bay yé gablà kalnikòyu i Dwata du gaganan falmo i lawehyu na lê man i layefyu di lanaw lifoh. ²⁹ Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù ayé, silang nun tatek di tanà ku faloh i Màyu di langit. ³⁰ Na gamu dad to, balù i kdee wakyu, ta gse

Dwata. ³¹ Taman, nang gamu likò du di fandam Dwata, mas mabtas gamu fa di dad kalsidaw.

I kfun ku Krayst na i kbalew dun
(Luk 12:8-9)

³² “Ku simto i fgaðè dun di kanfe i dad to na do i mfun kenen, lègu fgaðè di kanfe i Màngu di langit na kenen i nfun-gu. ³³ Bay ku simto i là fgaðè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lègu dun fgaðè di kanfe i Màngu di langit na kenen i nfun-gu.”

Ise ksasatu nawa bay sundang
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Na nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku mebe agu ksasatu nawa. Ise, bay yé nebegu sundang du baling snang nawa i dad to mdà di do. ³⁵ Mdà di ksalugu dini, i ngà lagi dnuenan màan, na i ngà libun dnuenan yèan, na i libun tmewe, dnuenan tewen libun. ³⁶ Na yé kadang baling too dmuen i dad to nfun-gu dunan i dad to glam di familyala.

³⁷ “I to kamdo i màan na yèan midul di kakdon do, là gablàan mgimò togu. Na i to kamdo i ngàan lagi ku demen i ngàan libun midul di kakdon do, lè là gablàan mgimò togu. ³⁸ Na ku nun to là mayè lmifet i kton na tmiang i krusan, lè là gablàan mgimò togu. ³⁹ Na ku simto kambong nawa i kton, baling lanah i nawan. Bay ku simto mati du mdà

di kaginan di do, nun nawan landè sen.

I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)

⁴⁰ “Ku simto i dmawat gamu, lèan agu dnawat. Na ku simto i dmawat do, lèan dnawat i Màngu, dunan i mdek do. ⁴¹ Na ku nun dnawatyu tugad i Dwata du mdà di kdek Dwata kenen, lè nun gdawatyu lubay gablà blé di dad tugad i Dwata. Na ku nun dnawatyu to tluh du mdà di katluhan, lè nun gdawatyu lubay gablà blé di dad to tluh. ⁴² Nangyu glifet ani. Ku nun bléyu di satu mdanà to magin di do, balù ku lo satu basù éél tno, nun lubay gdawatyu.”

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Luk 7:18-35)

¹ Di kafnge Dyisas falmau i dad sfalò lwe to galan tdò, ta mdà kenen tamdò di dademe dad banwe mdadong déé.

² Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù kenen. Na kanton linge gablà di dad nimò Krayst, ta dekan dademe dad to tdòan salu ditù. ³ Na ani snalekla di kenen, “Ge kè sanfatanmi i ta gman Dyan, ku demen ise?”

⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Samfulè gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta lingeyu na i ta teenyu. ⁵ Mite i dad butè, na gagu dad kimag, na mgulè i dad to nun fdas mumuh, na lminge i dad bakong, na mték i dad mati,

na i dad to landè knun, lingela i Fye Tulen. ⁶ Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun kafye gfunan.”

⁷ Na di kdà dad to dek Dyan, talù Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku Dyan, manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe landè to mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus. ⁸ Du ise yé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye di dad malbang gumnè i dad hari. ⁹ Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad tugad i Dwata. ¹⁰ Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i snaliggu muna di ge na fatlagadan i dalanam.’” ¹¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut di tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan Gal Munyag. Bay ku simto i gfusuk di Kagot Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan. ¹² Mdà di katbù Dyan tamdò kel ani, too teen kgis i Kagot Dwata. Na i dad to labè, too ale fgal du fye gfusuk ale. ¹³ Na balù i Tnalù Dwata fagun di dad tugadan na lê man i uldin fagun di ku Mosis, toola santulen i Kagot Dwata di lam Dyan là sut. ¹⁴ Na ku loyufantoo

moon i manla di munan, ta gadèyu na yé to manla fan kel gaflingen di ku Ilaydya dunan Dyan. ¹⁵ Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

¹⁶ Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè ale magin sagwas, na ani man i dademela di dale, ¹⁷ ‘Fmalandag gami di klehew, bay knèan là magin gamu madal. Lingagmi i lingag di mati, bay là mngel gamu.’ ¹⁸ Salngad gamu i dad ngà là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan. Gal kenen fwasa, na là minuman binu, bay yé manyu gablà di kenen bnusaw. ¹⁹ Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu, na minum, na yé manyu gablà di do, ‘Neyeyu, tyan kenen, na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè to mwè bayad i buhis na dad lo lmafà i dad uldin Dwata.’ Bay, déé gumite i gnadè Dwata di ulé i dad nimòan.”

*I dad to là msal
(Luk 10:13-15)*

²⁰ Na kafnge ayé, nngak Dyisas i dad to di dad banwe gumimòan dee tnikeng du là ti msal ale, manan, ²¹ “Magakdo gamu, dad to di banwe Korasin na lê man di banwe Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i dad tnikeng ta gfitte di gamu, ta msal ale, na ta sanala fite i ksalla fagu di kalsakla saul sakù na i kbubulla abu di tah ulula. ²² Balù ku

maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé i kaflayamyu. ²³ Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too gamu mayè mbatun, bay knèan fan gamu gtufa salu di lanaw lifoh. Kaflingenta dun, i dad to di banwe Sodom, ku dale mite i dad tnikeng ta gfitte di gamu, ta msal ale na kel ani là malmo i banwela. ²⁴ Yé duenam man, man-gu di gamu, ku maflayam dad to di banwe Sodom di Du Kukum Dwata i dad to, bay gamu di Kapernaum, midul déé i kaflayamyu.”

Salu gamu di do na ftud gamu

(Luk 10:21-22)

²⁵ Na di du ayé, dmasal Dyisas, manan, “E Mà, ge i Amu, dunan magot i langit na i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di dad mdatah to too gmadè na i dad to too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. ²⁶ Yé duenam mimò ani du ani knayèam.” ²⁷ Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan, “Ta salig Mà di do i kalbong kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i Mään. Na lo yé gmadè i Mà dunan i Ngàan na lê man i dad to knayèan gufdilè i Mään.

²⁸ “Gamu dad to ta mlungay mdà di blat nebeyu, salu gamu di do na banléta gamu kaftud. ²⁹ Lakatyu i kukunggu* na fatdò gamu

di do du fye balugu na toogu fdanà i ktogu. Ku yé nimòyu, nun sa fye kaftudyu, ³⁰ du too fye i kukunggu, na là blat i ftianggu gamu.”

12

Gablà di Du Kaftud

(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Na di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, ta bitil ale, taman, beg ale kambang là dee dad kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan. ² Na kanto teen dad Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas, “Neyem. Kamtu dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldin fagun di ku Mosis.” ³ Bay man Dyisas di dale, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen? ⁴ Ani i nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen. ⁵ Na keng là gbasayu di uldin i nimò dad ganlal di kafaglut. Kat Du Kaftud, galla lnafa i uldin gablà di Du Kaftud, bay landè salàla di nimòla ayé. ⁶ Ani man-gu di gamu na nun to dini mabtas fa di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. ⁷ Ani man di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku dsù i dad lmanaf i kayègu, bay

* **11:29** 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsaya).

kasakdo.' Ku loyu glabat moon, là ti falnayamyu i dad to landè salà, ⁸ du yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To."

I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Na ta mdà Dyisas, na fles kenen fusuk di satu gumnè gal gustifun i dad Dyu. ¹⁰ Na nun lagi déé fikot i sigalan. Nun dad to déé mayè tmifù ku Dyisas, taman, snalekla kenen, manla, "Mdà di uldin Dwata fagu di ku Mosis, fakay famgulê di Du Kaftud, ku là?"

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, "Ku nun bilibiliyu mtatek di mngalam sol di Du Kaftud, là kè falwàyu dun?"

¹² Na too mabtās fa i satu to di bilibili. Na yé duenam man, fakay di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku ttabengto i dademe to."

¹³ Na kafnge ayé, manan di to fikot i sigalan, "Bankeham i sigalam." Na kanton bankeh, tin tadè bkeh salngad di balin. ¹⁴ Bay i dad Farisi, lamwà ale, na santulenla ku dét kibò kfatila ku Dyisas.

I snalig ta mgalék i Dwata

¹⁵ Na kanto gadè Dyisas i ayèla fmati kenen, ta mdà di banwe ayé. Na too dee dad to magin dun, na fan-gulêan i dad to nun tduk, ¹⁶ na yé fnangan dale nangla tulen ku simto kenen. ¹⁷ Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,

¹⁸ "Ani i snaliggu ta mgalékgu. Toogu kenen kanbong

nawa, na fye nawagu dun. Fnègu i Tulusgu di kenen, na fgdèan di kdee dad to gablà di kukungu too tluh.

¹⁹ Là ti mbetan sbalew, na là faltèan, na là sa falbongan i talúan di dalan.

²⁰ Na i dad to mnè di klungay, ttabengan salngad i law ta bluk là flesan tanfò dun, na i salò fan mati là sa nyufan dun. Fantahàan i nawan kel di bang i katluh fmisan i sasè. ²¹ Kenen i fanden i kdee dad to di klamang banwe."

I gumdà i kaltulus Dyisas

(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Na nun nebela di ku Dyisas satu to nun busawan. Butè kenen na umu mdà di busaw, bay fan-gulê Dyisas kenen du fye gtaù na mite.

²³ Na too ti tikeng i kdee dad to, na smalek ale, manla, "Dunan ani kè i bel Dabid?"

²⁴ Na kanto linge dad Farisi ani, manla, "Yé duenan gman gan falwà i dad busaw du mdà di ku Bélsébul, i gumdatah i dad busaw."

²⁵ Ta gadè Dyisas i fandanmla, na manan dale, "Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu syudad ku demen familya, ku gal ale sfati, baling malbà i kasgalakla.

²⁶ Na kaflingenta dun, ku sanfati Satanas i kton, masbalét i dad ton, na malmo i kagotan. ²⁷ Kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu

di kgagan blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul i dale kgagan kè? Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu. ²⁸ Bay ta gfitte di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata.”

²⁹ Na nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis.

³⁰ “Ku simto là msen do, knangan agu. Na ku simto là tmabeng do samtifun i dad to, balingan ale sanbalét. ³¹ Yé duenam man, man-gu di gamu na balù dét salà i satu to ku demen dad sasè manan, gagan fnasinsya Dwata. Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan. ³² Balù simto to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay ku simto talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan, balù di mdu ani na kel di landè sen.

I kayu na i bengen
(Luk 6:43-45)

³³ “Ku nun fye kayu, lê fye bengen. Na ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen, du yé gudmilè i kayu di bengen. ³⁴ Gambet gamu dad ulad du lo slame sasè i mnè di nawayu. Yé duenam man, landè kibòyu talù fye du ku

dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di bàan. ³⁵ I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee fye busekan di nawan. Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee sasè busekan di nawan. ³⁶ Bay ani man-gu di gamu na di Du Kukum, toon snalek i dad to gablà di kdee dad talùla landè gukel. ³⁷ Du ku fye i talùyu, là sa falnayaman gamu. Bay ku sasè i talùyu, falnayaman gamu.”

I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)

³⁸ Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na talù ale di kenen, manla, “E Sér, yé kayèmi teen ku mimò ge tnikeng.”

³⁹ Bay tmimel kenen, manan, “Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng bay landè fitegu ani, senan satu ilè gambet i mkel di ku Dyona, i satu tugad i Dwata di munan. ⁴⁰ Yé klo Dyona di lam i tien i bong nalaf tlu du na tlu butang. Na salngad ayé i mkel di do, i dnagit Ngà To, du tlu du na tlu butang i klogu mnè lam tanà. ⁴¹ Di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale mdà di katdò Dyona dale. Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Dyona. ⁴² Na lê man di

munan, nun satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù mawag i gumdàan, knèan salu kenen di ku Harì Solomon du fye falningen i gnadè Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.

*I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)*

⁴³“Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan. Mngabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan, ⁴⁴ani manan di kton, ‘Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.’ Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè landè ton na too mlaneb na maftifas. ⁴⁵Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé, na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di katbùan. I dad sasè to mnè di tah tanà di mdu ani, salngad ayé i mkel di dale.”

*Yê Dyisas na i dad flanekan
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶Lam Dyisas tamdò di dad to stifun déé, tadag yèan na i dad flanekan ditù di lwà du mayè ale stulen di kenen. ⁴⁷Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, “Ta déé yèam

na dad flanekam di lwà, du kayèla stulen di ge.”

⁴⁸Na man Dyisas di dad to ayé, “Simto kè i yègu na dad flanekgu?” ⁴⁹Na tdòan dad to gal magin di kenen, manan, “Ani i yègu na dad flanekgu. ⁵⁰Du ku simto mimò i knayè Mà, yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu libun na yègu.”

13

*I fléd gablà di to smabul
bnè*

(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹Na di du atù, ta lamwà Dyisas di gumnè, na sudeng kenen di kilil i bong lanaw. ²Too dee dad to stifun di safédan, taman myak kenen di satu aweng du déé gusudengan, na tadag dad to di kilil i lanaw. ³Na too dee tulenan di dale fagu di dad fléd. Ani manan, “Nun to salu di dnarun du smabul bnè. ⁴Kanton sabul, nun dademe dad bnè gtadè di bà dalan, na fti tnuke dad anuk mayeng. ⁵Na nun dademe bnè gtadè di gudee batu na landè alì tanàan. Too mlal msut di tah i tabòla du mngifi i tanàan. ⁶Bay kanto msut i du, ta mlanas du là toon dmalil. ⁷Na nun dademe dad bnè gtadè di lam bnas nun sual. Na kanto tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnè. ⁸Bay nun dademe dad bnè gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnè ani, na yé ulèan mlatuh i dademe, na nam falò i dademe, na tlu falò i dademe.” ⁹Na kafngen tmulen i fléd, manan, “Ku

simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

I gukmamu i dad fléd Dyisas

(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Na fdadong i dad to galan tdò di kenen, na smalek ale, manla, “Dét i duenam tamdò di dad to fagu di dad fléd?”

¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot Dwata, bay là faglabatgu dun di dademe. ¹² Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen, du fye too ti bong. Bay ku simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay ta glabatan. ¹³ Na ani i duen-gu tamdò dale fagu di fléd “Du fye balù meye ale, knèan là mite ale, na balù ku flinge ale, là lminge ale na là galmabat ale.” ¹⁴ Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,

‘Balù ku too gamu flinge, knèan là sa galmabat gamu. Na balù ku too gamu meye, là sa mite gamu.

¹⁵ Du i dad to ani, ta too magéng ulula, na ta balingla nsang dad klingela, na ta fafi-dangla dad matala fye là mite ale. Ku ise ani moon nimòla, fakay ale mite, na lminge, na galmabat, na fagu déé, fakay ku msal ale du fye fan-gulêgu ale.’

¹⁶ Bay gamu dad to galgu tdò, too nun kafye gdawatyu du gal mite dad matayu na gal

lminge dad klingeyu. ¹⁷ Du too glut i man-gu di gamu ani, nun dee dad tugad i Dwata di munan na dademe dad to i Dwata, toola kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè kibòla mite dun, na toola kayè linge i ta lingeyu gamu, bay landè kibòla lminge dun.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê

(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Yé duenam man, tooyu falninge na fan-glabat i gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê. ¹⁹ I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i tdò gablà di Kagot i Dwata, bay là glabatla dun. Salu Satanas di dale na nwèan i ta gsabul di nawala. ²⁰ I tanà gugsabul i dademe dad bnê di gudee batu, dunan i dad to too gasil dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun na too ale lehew di katbùan. ²¹ Bay landè too dalilla, taman là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù Dwata, knagolla i kaftoola. ²² Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan i dad to lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù i Dwata di nawala du mdà di kolidù nawala, na i kiballa i knun. Na mdà déé, là minge i Tnalù Dwata di dale. ²³ Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to galmabat i Tnalù Dwata di kaklingela dun. Too fye ulêla,

slaan mlatuh, slaan nam falò, na slaan tlu falò.”

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

²⁴ Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Yé guflingen-gu i Kagot Dwata di satu to mlah too fye bnê di tanàan. ²⁵ Bay di lamla kudang di satu kifuh, nun satu to muteh dun nawa salu déé di tanà ayé, na snabulan benge bnas too sasè, na kafnge ayé klon mdà. ²⁶ Kanto tmabò dad bnê na ta fan mbugal i fusuan, yé klom dmlè bnas. ²⁷ Na ta fdadong i dad snaligan di kenen, na smalek ale, manla, ‘Sér, fye bnê i ta flaham di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas ani?’ ²⁸ Na tmimel kenen, manan, ‘Nun to muteh do nawa, kenen i smabul bnas ani.’ Na lê smalek i dad snaligan, manla, ‘Mayè ge kè ku ndotmi i dad bnas ani?’ ²⁹ Bay tmimel kenen, manan, ‘Nang, du ku ndotydu dad bnas ani, keng gagin i dademe dad flahgu. ³⁰ Falohyu ale salnok kel di bang kamtu. Na di bang ayé, fakaygu flau di dad to kamtu fye funala santifun i dad bnas na bnakasla klola smakuf dun, bay i ulé i dad flahgu, nebela di lam i folgu.’ ”

I fléd gablà di tukay bnê

(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad di too tukay lam mustasa fele satu to di tanàan. ³² Balù ku too tukay i bnê ani

di kdee dad bnê, bay kanto tmabò, ta mbaling too bong fa di kdee dad fele na déé gumdaf na gusmalal i dad anuk mayeng di dad fangan.”

I fléd gablà di bulung falnok fan

(Luk 13:20-21)

³³ Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad bulung falnok fan nwè i libun du bolan di sgan-tang arina di kimòan fan du fye too lamnok.”

I kgamit Dyisas dad fléd

(Mark 4:33-34)

³⁴ I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun di fléd, na landè tdòan di dale ku là fagun di fléd. ³⁵ Na fagu déé, gdohò i man satu tugad i Dwata di munan, “Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulen-gu i dad gbuni mdà di kimò Dwata i klamang banwe.”

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas

³⁶ Na kafnge ayé, ta tna-gakan i gudee dad to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Na fdadong i dad to galan tdò, manla, “Tulenam gami ku dét i gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to mlah bnê.”

³⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé mlah i fye bnê dunan i dnagit Ngà To. ³⁸ Na yé tanà gumlahan i bnê dunan i klamang banwe, na yé gumtatek i dad fye bnê dunan i dad to magin di Kagot Dwata. Na yé gumtatek i dad bnas dunan i dad to nfun Satanas. ³⁹ Na i to muteh do nawa, dunan Satanas, i smabul dad

benge bnas too sasè. Na yé gumtatek i kaktu dunan gusen i banwe, na yé kamtu dunan dad kasaligan i Dwata. ⁴⁰ I dad bnas santifunla na snakufufla di lifoh, salngad ayé i mkel di gusen i banwe. ⁴¹ Ani nimò i dnagit Ngà To. Dekan i dad kasaliganan du fye nwèla i kdee gamegebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè. ⁴² Batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla. ⁴³ Na kafnge ayé, i dad to tluh di kite Dwata, too ale mneng di Kagot i Mâla Dwata gambet neng i du. Ku simto nun klinge, fye ku too flinge.

I fléd gablà di knun

⁴⁴ “I Kagot Dwata salngad di satu too mabtas knun lbang di tanà. Kanto nun to gamgakol dun, lêan lnimun na too bong klehewan fabli i kdee knunan du fye gbayadan i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas

⁴⁵ “I Kagot Dwata salngad di satu to gal mayad dad slah too mabtas. ⁴⁶ Kanto nun teenan satu slah too ti mabtas, ta fablin i kdee dad knunan du fye gbayadan i too ti mabtas slah ayé.

I fléd gablà di fukat

⁴⁷ “I Kagot Dwata salngad di fukat ftatekla di bong lanaw na baling gamwè dad sahal nalaf. ⁴⁸ Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla salu di kilil lanaw. Na kafnge ayé,

ta sudeng ale du sansahalla dad nalaf. I dad fye nalaf, kahla di lam alatla, bay dad sasè nalaf, batla. ⁴⁹ Na yé i kagkah di gusen i banwe. Salu dini dad kasaligan dek Dwata, na sansahalla i dad to sasè na i dad to fye. ⁵⁰ Na i dad sasè to, batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.”

Dad labi tdò na dad falami tdò

⁵¹ Na smalek Dyisas, manan, “Ta glabatyu kè i kdee ani gine?” Na trimel ale, manla, “Hee.” ⁵² Yé duenam man, ta manan dale, “Ku nun satu to tagnè tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay ku ta magin di Kagot i Dwata, salngad kenen di satu to nun dee knunan di lam i gumnèan. Nun falami fakayan gnamit, na lê nun labi.”

Knangla Dyisas di Nasarét (Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Na kanto fngé Dyisas tmulen i dad fléd, ta tna-gakan i banwe ayé. ⁵⁴ Na samfulé kenen di banwe gulamnokan. Tamdò kenen di gumnè galla gustifun, na too tikeng i dad to lminge dun. Sasalek ale, manla, “Nè gugamwèan i gnadèan ani? Na nè gumdà i kfulungan mimò dad tnikeng? ⁵⁵ Dunan ani kè i ngà fanday atù? Ise Méri kè i yèan, na Dyém, na Dyosip, na Simon, na Dyudas i dad flane kan? ⁵⁶ Sana kdini kdee dad flane kan libun. Nè gumwèan i kfulungan ani?” ⁵⁷ Na i dad to di banwe ayé,

knangla kenen. Bay man Dyisas di dale, “Lo yé gulà mgafè i satu tugad i Dwata di kenen banwe di bleng i dademen.”⁵⁸ Na là dee dad tnikeng nimòan di banwe ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(*Mark 6:14-29; Luk 9:7-9*)

¹ Na di dad du ayé, ta linge Harì Hérod, i gumdatah di banwe Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas. ² Na manan di dad to snaligan, “Ta mték Dyan Gal Munyag di fati. Yé duenam man, gaganan mimò dad tnikeng.”

³ Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta fikatan na fa-blanggùan. Yé duenan mimò ani du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filip. ⁴ Ta gal man Dyan di ku Hérod, “Là fakayam nlad yaan i flanekam.” ⁵ Taman, too mayè Hérod fmati ku Dyan, bay likò kenen di dad to, du yé kafaldamla ku Dyan na kenen i satu tugad Dwata.

⁶ Na kanto kel i du kafaldam i ksut Harì Hérod, sayew i ngà Hérodiyas libun, na too bayan Hérod meye dun. ⁷ Na yé duenam man, makang kenen di ngà libun ayé, manan, “Ani sdagègu, balù dét i fnim, blégu di ge.” ⁸ Na nimenan i flau yéan di kenen, manan di ku Hérod, “Yé kayègu blém do i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di tah fligo.” ⁹ Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan là mayè du ta guna i kasdagèan,

na myà ku là dnohòan i fakan-gan du ta linge i kdee dad to kmaan di safédan. Yé duenam man, dekan i dad snaligan du fye gablén i fni ngà ayé,¹⁰ na faklangan i ulu Dyan déé di blanggù. ¹¹ Na fkahla i ulu Dyan di tah i satu fligo, na bléla di ngà libun ayé, na flean nebe di ku yéan. ¹² Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé gine, salu ale déé na nwèla i lawehan na lbangla. Na kafnge ayé, mdà ale du tulenla ku Dyisas i ta mkel di ku Dyan.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(*Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14*)

¹³ Na kanto linge Dyisas gablà di kfati Dyan, ta mdà kenen maweng du salu di satu banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to i gusalun, ta mdà ale tmanà lmalò kenen. ¹⁴ Na kanto dmuung déé, teenan i kdee dad to sti-fun, na too sè kakdon dale, na fan-gulèan i dad to nun dad sahal tduk.

¹⁵ Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Ta flabi nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku dekan dad to ani salu di dad malnak banwe du fye mayad ale knaanla.” ¹⁶ Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù là mdà ale. Gamu i famkaan dale.” ¹⁷ Na manla di kenen, “Nun dini lo lime batù fan, na lwe batù nalaf.” ¹⁸ Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini di do.” ¹⁹ Na fsudengan dad to di bnas, klon mwè i lime

batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit du fasalamat di Dwata. Falnakan i fan na nalelan di dad sfalò lwe to galan tdò, na dale i lê malel dun di kdee dad to.²⁰ Na kmaan i kdee dad to déé, na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukasla, na fnò i sfalò lwe been.²¹ Yé kdee dad lagi déé mdadong lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà gagin kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

²² Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong lanaw. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.²³ Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal. Kel di kifuh lo kenen déé.²⁴ Na kanto ale ditù di talà, ta sankusu lwek i awengla du gsitongla i nus.²⁵ Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw.²⁶ Na kantola teen kenen magu di tah i lanaw, too ale ti likò, na manla, “Kyò. Lmagol sa ayé.” Na mkit ale mdà di klikòla.

²⁷ Bay talù Dyisas di dale, manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”²⁸ Na talù Piter, manan, “Amu, ku ge ayé, fsalum agu déé di ge magu di tah i lanaw.”²⁹ Na man Dyisas, “Flal ge!” Yé duenam man, ta tufa Piter di aweng, na tambù kenen magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas.³⁰ Bay kanton galyalo kamgis i nus,

ta likò kenen, na ta tanbùn galnab. Na manan, “E Amu, tnbengam agu!”³¹ Na gasil snabà Dyisas i sigal Piter na dyolan, manan dun, “Tay, too tukay i ksaligam. Kan ku lwe nawam?”³² Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i nus.³³ I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng di aweng, too ale mangamfù di ku Dyisas, manla, “Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata.”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)

³⁴ Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét.³⁵ Na dilè i dad to déé Dyisas. Taman, nngéla i dad to nun tduk mdà di dad sahal banwe glibut déé du nebela ale di ku Dyisas.³⁶ Na fakdo ale di ku Dyisas fye ku began ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku simto mgagot i saulan, mgulê.

15

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)

¹ Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém salu di ku Dyisas. Smalek ale, manla,² “Kan ku lnafà dad to tdòam i adat i dad gutambulto? Là funa ale malob di kakaanla.”

³ Na tmimel Dyisas, manan, “Na balù gamu, kan sa ku tngakayu i uldin Dwata du fye gimenyu i adatyü? ⁴ Ani uldin Dwata, ‘Nafèyu màyu

na yêyu,' na 'Ku simto to talù sasè di màan ku demen i yêan, là fakay ku là fnati dun.' ⁵ Bay yé galyu tdò na ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, fakayan man, 'Kene Dwata ani.' ⁶ Na ku yé manan, balù ta là fiten i afèan di dale fagu di tabengan ani. Yé duenam man, ta knagolyu i Tnalù Dwata du fye lalòyu i dad adatyu. ⁷ Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata. Too ti glut i man Dwata fagu di ku Isaya gablà di gamu. Ani i fsulatan, ⁸ 'I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla, bay too mawag i fandamla di do. ⁹ Landè gukmamu i kfangamfùla di do, du yé gumdà i dad flaula di dad to balù ku yé manla mdà di Dwata.'

*I dad gamfagsik di to
(Mark 7:14-23)*

¹⁰ Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan na talù kenen fagu di fléd, manan, "Too gamu flinge na tooyu fanglabat ani di ktoyu. ¹¹ Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di bàan." ¹² Na too fdadong dad to galan tdò di kenen, manla, "Tamduk nawa i dad Farisi mdà di gmanam gine." ¹³ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku dét i ise fele Mà, nsò kadang gagin i dalilan. ¹⁴ Bayàyu dad Farisi ayé. Balù ku malak ale, salngad ale i dad to butè malak i dademela

butè. Na ku yé salak slame butè, sdulê ale tatek di sol."

¹⁵ Na talù Piter, manan, "Na kun. Begam nubad di gami i flédam gine." ¹⁶ Na tmimel Dyisas, manan, "Balù gamu, là fa kadi galmabat. ¹⁷ Gablà ku ta gadèyu na ku dét i fusuk di bà i satu to, yé guflesan di tienan, na finge lê lamwà. ¹⁸ Bay i kdee lamwà di bà i satu to, yé gumdàan di nawan, na yé gamfagsik kenen. ¹⁹ Du mdà di nawan, nun dad sasè fandam, na i kbanò, i klafà yaan, i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i ktulen kéng, na i ktalù sasè gablà di dademe to. ²⁰ Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là funan malob di kakaan, ise ku yé i gamfagsik kenen."

*I kaftoo i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)*

²¹ Na tngak Dyisas i banwe ayé, na fles kenen ditù di banwe mdadong di dad syudad Tiro na Sidon. ²² Nun libun mnè déé, na ise kenen Dyu, bay yé gumdàan di banwe Kanaan. Fdadong kenen di ku Dyisas, manan, "E Sér, Bel Dabid, begam agu kando du nun busaw i ngàgu libun, na too sasè kagkahan." ²³ Bay là talù Dyisas di kenen. Taman, ta fdadong dad to galan tdò, na manla di kenen, "Gasilam blé di kenen i frin du fye gasil mdà, du toon ato lalò na sigi kenen mugak." ²⁴ Na tmimel Dyisas i libun ayé fagu di fléd, manan, "Lo yé gumdek Dwata do di dad bilibili ta

lanah di Israél.”²⁵ Na kanton linge i man Dyisas ayé, lkuad kenen di saféd blian, manan, “Amu, begam agu ttabeng.”²⁶ Bay lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “Là fakay nwè i knaan i dad ngà ku blé di dad ayem.”²⁷ Na tmimel i libun, manan, “Hee, Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad funla.”²⁸ Na talù Dyisas di libun ayé, manan, “Too bong ksaligam. Blégu di ge i fnim.” Na mdà déé, ta mgulê i ngàan.

I kafgulê Dyisas dee dad to

²⁹ Na lê tngak Dyisas i banwe ayé, na magu kenen di kilil i Lanaw Galili. Na fles kenen mnagad di satu bulul na déé gusudengan.³⁰ Na too dee dad to salu di kenen, na nebela dad to là galyak i lawehla, na dad butè, na dad kimay, na dad umu, na balù dademe. Fkahlà i dad to ani di saféd Dyisas, na fan-gulêan ale.³¹ Na too tikeng i dad to du yé teenla na ta gthalù dad umu, na ta mgulê dad kimay, na ta gagu dad to là galyak i lawehla, na ta mite dad butè. Na toola dnayen Dwata i dad to Israél.

I kaskaan Dyisas fat libu dad to

(Mark 8:1-10)

³² Na tlo Dyisas i dad to galan tdò, na manan di dale, “Toogu kando i dad to stifun ani, du ta tlu dula fanak di safédgu, na ta landè knaanla. Là mayè agu fulè dale ku landè knaanla du keng bek

ale di dalan mdà di kbitilla.”³³ Na smalek dad to galan tdò, manla, “Nè gumngabalto knaan di banwe ani i gablà fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”³⁴ Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu déé?” Na tmimel ale, manla, “Fitu batù, na nun dad malnak nalaf, bay là deen.”³⁵ Na dekan sudeng di tanà i kdee dad to.³⁶ Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan na lê man i dad nalaf, na kafngen fasalamat di Dwata, falnakan na blén di dad to galan tdò, na dale lê malel dun di kdee dad to.³⁷ Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.³⁸ Yé kdee dad lagi kmaan fat libu, na lê gagin kmaan dad libun na dad ngà, bay là faginla ale nse.³⁹ Na kafnge Dyisas fdà i dad to ayé, smakay kenen aweng salu di banwe Magadan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng

(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Na nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen fagu di kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan di langit.² Na tmimel kenen, manan, “Ku fan sdaf i du, galyu man, ‘Too fye tanà fayah du fulè i langit.’³ Na di flafus, galyu man, ‘Sasè tanà kadang du fulè i langit na too lmabun.’ Ta fulung gamu

meye di langit du fye gadèyu i kagkah i tanà, bay là fulung gamu meye dad ilè nimò Dwata gugmadèyu i fan mkel. ⁴ Tay, too ti sasè i dad to di mdu ani, na landè kaftoola di Dwata. Mni gamu tnikeng di do, bay landè fitegu di gamu, senan lo satu ilè gambet i ta mkel di ku Dyona, i satu to di munan.” Na kafnge ayé, lè tngak Dyisas ale na mdà kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di dad Farisi na dad Sadusi
(Mark 8:14-21)

⁵ Bay kanto ale mdà mifal i bong lanaw, ta glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu. ⁶ Na talù Dyisas fangun di fléd, manan dale, “Fan-geyeyu i galò bulung falnok fan mdà di dad Farisi na di dad Sadusi.” ⁷ Na stulen ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas man ani du là mebe ato bnatu.” ⁸ Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu? Tay, too tukay i ksaligyu. ⁹ Là kè galmabat gamu? Ta glifetyu gablà di lime batù fan, na kakaan i dad lime libu dad to, na i kdee been fananòyu mdà di lukasla? ¹⁰ Na ta glifetyu kè gablà di fitu batù fan na kakaan i fat libu dad to, na i kdee dad been fananòyu lè man mdà di lukasla? ¹¹ Kan ku là glabatyu dun na ise ku btal fan i man-gu di gamu ani? Bay yé man-gu di gamu, fan-geyeyu i gambet bulung falnok fan i dad Farisi na dad

Sadusi.” ¹² Na yé klola galma-bat ise ku btal bulung falnok fan i manan, bay yé fye fan-geyela i tdò dad Farisi na dad Sadusi.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Na kafnge ayé, salu ale Dyisas di dad malnak banwe mdadong di lunsud Sisarya Filipus. Na snalekan i dad to galan tdò, manan, “Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?” ¹⁴ Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe ge Dyan Gal Munyag, na i dademe, manla ge Ilaydya, na i dademe, manla ge Dyérimaya, ku demen satu di dademe tugad Dwata.” ¹⁵ Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu. Di fandamyu, simto agu kè?” ¹⁶ Na tmimel Simon Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata. Na ge sa Ngà i Dwata too mto.” ¹⁷ Na talù Dyisas, manan, “Simon, ngà Dyona, too nun kafyem mdà di Dwata, du ise ku to i faglabat dun di ge, bay i Màngu ditù di langit. ¹⁸ Na ani man-gu di ge. Ge Piter i satu batu, na di batu gufdak ani i guftadaggu i gunnègu. Na landè ti gamfisan dun, balù i fati. ¹⁹ Na blégu di ge i kungsi i Kagot Dwata di langit. Ku dét i fnangam dini di tah tanà, yé lè fnang Dwata di langit. Na ku dét i faloham dini di tah tanà, yé lè faloh Dwata di langit.” ²⁰ Na kafnge ayé, lè fnang Dyisas ale tmulen

di balù simto dun na kenen i Mgalék Dwata.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatın

(Mark 8:31—9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Na mdà di du ayé, tambù Dyisas fgadè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen, manan, “Là ti fakay ku là gatù agu di Dyérusalém, na dee kaflayam mkel di do ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na fnati dad to agu, bay lê agu mték di gatlung du.” ²² Na nebe Piter kenen di kilil, na nngakan, manan, “Nangam man ayé. Là fakay ku yé mkel di ge, Amu.” ²³ Bay kmangél Dyisas, na manan di ku Piter, “Fawag ge di do, Satanas. Fanam nsang i knayè Dwata du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad to.” ²⁴ Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do. ²⁵ Du ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen. ²⁶ Dét i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i nawa landè sen? Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen. ²⁷ Do, i dnagit Ngà To, fan agu samfulê, na mnè i kdatah Mâgu di do, na magin dad kasaliganan. Na di du ayé,

bnalassgu kat satu to mdà di dad nimòan. ²⁸ Too glut i mangu di gamu ani. Nun dademe dad to tadag dini, là mati ale kel di kakel i Ngà To mgimò Hari.”

17

Ikgilih i baweh Dyisas

(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Na kafnge nam butang, lo yé fagin Dyisas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i flanek Dyém, du salu ale di tah i satu mdatah bulul, lo dale. ² Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun. Too mneng i bawehan salngad neng i du, na tadè bukay i klawehan na samfilà. ³ Na tadè nun msut déé di dale lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale Dyisas. ⁴ Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak agu tlu slung dini, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”

⁵ Na lam Piter talù, nun labun too mneng tadè lmimun dale. Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too fye nawagu dun. Falningeyu kenen.” ⁶ Kantola linge i talù ayé, too ale likò, na tadè ale bek, na galfan ale di tanà mdà di klikòla. ⁷ Bay fdadong Dyisas, na nagotan ale, na manan, “Mték gamu. Nang gamu likò.” ⁸ Na kanto ale meye, ta lo Dyisas i teenla.

⁹ Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta

mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”

¹⁰ Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?” ¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee. ¹² Bay ani man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya na là gadèla ku simto kenen, na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen. Na salngad ayé i nimò dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du lêla agu falnayam.” ¹³ Na kanto linge dad to galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan Gal Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw

(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Na kanto ale samfulé di kdee dad to stifun, nun lagi fdadong di ku Dyisas, na lkuad di munan, manan, ¹⁵ “E Amu, begam kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè kaflayaman di tdukan ani, du tadè gal bek di lifoh na di lam éél. ¹⁶ Ta nebegu di dad to galam tdò, bay là gaganla dun.” ¹⁷ Na talù Dyisas, manan, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan, sana là fa kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.” ¹⁸ Na kanto kel i ngà ayé di saféd Dyisas,

dek Dyisas i busaw lamwà, na ta lamwà, na mgulê sa i ngà.

¹⁹ Na fdadong i dad to gal tdò Dyisas di kenen, lo dale, na smalek ale, manla, “Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?” ²⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Du too tukay i ksaligyu. Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku lo yé kalbong ksaligyu salngad i too tukay bné mustasa, fakayyu man di bulul ani, ‘Mgilih ge mdà dini salu ditù,’ na mgimò i manyu ayé. Ku gambet ayé ksaligyu, gaganyu i kdee. ²¹ (Bay lo fagu di kdasal na di kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ayé.)”

Lê fala fgaðè Dyisas gablà di kfatin

(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò Dyisas di Galili, manan di dale, “Do, i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to, ²³ na fnatila agu, bay di gatlung du, lê agu mték di fati.” Na yé duenam man, too mlidù nawa i dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

²⁴ Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù di Kapernaum. Na nun dad to déé gal mwè i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na smalek ale di ku Piter, manla, “I to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di Bong

Gumnè i Dwata?" ²⁵ Na tmimel Piter, manan, "Mlé sa."

Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè gufanakla, yé muna talù Dyisas, manan, "Simon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà, simto i gal mlé bayad i buhis di hari, i dad ngàan ku demen i dademe dad to mnè di banwe ayé?" ²⁶ Na tmimel Piter, manan, "I dademe dad to mnè di banwe ayé." Na man Dyisas, "Ku yé, balù ta là mlé i dad ngà Hari. ²⁷ Bay là mayè ate ku mahal fandam i dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù ge di lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin nalaf gwèam, na banngatam i bàan, du déé gumitem filak bléta. Nwèam na blém di dale."

18

I too mdatah di Kagot i Dwata

(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Na di du ayé, fdadong dad to gal tdò Dyisas di kenen, na smalek ale, manla, "Simto i too mdatah di Kagot i Dwata?" ² Na tlo Dyisas satu tukay ngà, na ftadagan di blengla, ³ na manan, "Too glut i man-gu di gamu ani. Silang gamu gfusuk di Kagot Dwata di langit ku matlas i ktoyu na salngad gamu i dad malnak ngà. ⁴ Yé too mdatah di Kagot Dwata dunan i to toon fdanà i kton salngad i ngà ani. ⁵ Na ku simto dmawat i satu ngà gambet ani du mdà di ksatatun di do, lèan agu dnawat.

Gablà di kgebe di salà
(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁶ "Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na fnge bat kenen di talà mahin. ⁷ Magakdo i dad to di klamang banwe du nun gal gamftatek dale di salà. Bay too magakdo i to gumdà i dademe dad to baling gamsalà, du too kenen falnayam. ⁸ Na kaflingenta dun, ku bali sigalam ku demen bali bliam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam na bliam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen. ⁹ Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa ku landè i bali matam na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I fléd gablà di bilibili lanah
(Luk 15:3-7)

¹⁰ "Too gamu fgeye du fye là mdanà keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad kasaliganla ditù di langit, klola to mnè di saféd Màgu. ¹¹ (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu dini di tah tanà du falwàgu i dad to ta lanah.)

¹² "Di gamu fandam, dét i nimò satu to ku mlatuh i kdee dad bilibilin na baling lanah

i satu? Tnagakan i syem falò syem di gumatebla du fanngabalan i lanah. ¹³ Na too glut i man-gu di gamu ani, ku teenan i satu bilibili ayé, too kenen lehew. Baling tukay fa klehewan di syem falò syem i là lanah. ¹⁴ Na salngad ayé, là mayè Màyu di langit ku nun lanah di dad ngà gambet ani.”

Gablà di flanekam gam-salà di ge

¹⁵ “Ku nun dademe to gam-salà di ge, gatù ge di kenen, na faglabatam dun di lo gamu lwe ku dét i gugam-salàan di ge. Ku falningen ge, ta gebem i flanekam ayé. ¹⁶ Bay ku là falningen ge, mebe ge satu ku demen lwe dademe dad to, na samfulê ge di kenen du fye nun lwe ku demen tlu to glam di kastulenyu. ¹⁷ Na ku là falningen ale, tulenam di dad to ftoo. Na ku là falningen i dad to ftoo, yé fye kibòyu dun fasalngadyu di dad to là ftoo ku demen dad to gal mwè bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

¹⁸ “Too glut i man-gu di gamu ani, ku dét i fnangyu dini di tah tanà, yé lê fnang Dwata ditù di langit. Na ku dét i falohyu dini di tah tanà, yé lê faloh Dwata ditù di langit. ¹⁹ Na lêgu tulen di gamu, ku lwe gamu dini di tah tanà nun ksasatu nawayu gablà di satu fniyu, blé i Màyu di langit i fniyu ayé. ²⁰ Du balù nè gustifun i lwe ku demen tlu

to du mdà di ksasatula di do, déé agu di safédla.”

I fléd gablà di snalig là fulungkamdo

²¹ Na fdadong Piter di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “E Amu, file dulêgu fmasinsya salà i dademe to? Fitu dulê kè?” ²² Bay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku lo fitu dulê, bay kel di fitu falò dulêan fitu. ²³ Yé duenan du i Kagot Dwata nun gusalngadan di satu hari meye dad uteng i dad snaligan di kenen. ²⁴ Na di katbùan meye dad uteng ani, nun nebela satu snaligan di kenen. Yé utengan dad file lagsà filak. ²⁵ Na kanto là gbayadan i utengan ani, taman yé flau i amun di dademe dad to na fablila i to nun uteng ani salngad i fasak, magin yaanan, na dad ngàla, na balù i kdee knunla du bayad i bong utengan. ²⁶ Bay lkuad i snalig ani di muna i amun, na too fakdo, manan, ‘Begam fantahà i nawam di do du bnayadgu i kdee utenggu.’ ²⁷ Na kando i amun, taman fnasinsyan i kdee utengan, na falwàan kenen.

²⁸ “Na ta mdà i satu snalig ani, na nun gsitongan satu di dademen snalig nun tukay utengan di kenen. Fanlangan i snalig ani, na manan, ‘Bnayadam i utengam di do!’ ²⁹ Na lkuad i snalig ani di munan, na fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà i nawam di do du bnayadta ge.’ ³⁰ Bay là

mayèan, na yé balingan nimò fablanggùan i snalig ani kel di kagbayadan i utengan.

³¹ “Na kanto gadè dademe dad snalig gablà di mkel ayé, too ale mlidù, na gatù ale di amula du tulenla. ³² Na ta fatlo amu i tnanin snaligan ayé, na manan, ‘Landè gukelam. Ta fnasinsyagu i too bong utengam lo mdà di kafakdom di do. ³³ Na gablà ku lêam kando i dademem, salngad kakdogu ge.’ ³⁴ Too ti flabè i amu, na fablanggùan i snaligan ayé fye maflayam kenen kel di kagbayadan i kdee utengan.” ³⁵ Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, manan, “Salngad ayé nimò i Màgu di langit di kat satu gamu ku là mdà di nawayu fmasinsya salà i dademe to.”

19

*I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Mark 10:1-12)*

¹ Kafnge Dyisas tamdò, tna-gakan Galili, na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Éél Dyordan. ² Na dee dad to lmalò kenen, na fan-guléan dad to nun tduk. ³ Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla, “Fakay kè ku i lagi kahan i yaanan, balù dét i duenan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas. ⁴ Na man Dyisas di dale, “Là lmenyu kè masa gablà di nimò Dwata di kimòan i klamang banwe di munan? Di katbùan, nimò Dwata lagi na libun. ⁵ Ani

manan, ‘Ani duen i lagi tma-gak i màan na yèan na sasatu kenen di yaanan, na lwe ale mgimò satu. ⁶ Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu. Yé duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.’ ”

⁷ Na lê smalek i dad Farisi, manla, “Ku yé kagkah, dét duen Mosis faloh i lagi smulat di yaanan gugmadè dun na ta kahan na kafnge ayé, fakayan fdà?” ⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé duen Mosis faloh gamu mkah yaanyu du magéng uluyu. Bay mdà di katbù i klamang banwe, ise ku yé kgagun. ⁹ Na yé duenam man, man-gu di gamu, nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun balù là lmafà yaanan dun, kenen i lmafà.”

¹⁰ Na man dad to galan tdò di kenen, “Ku gambet ayé i kagkah, tumù fa nang ato mwè yaan.” ¹¹ Na tmimel Dyisas, manan, “I manyu ayé, là gdawat dademe dad to dun. Lo yé gmagan lmalò i manyu ayé i dad to gumlé Dwata dun. ¹² Du nun dad sahal duen i dad to là mwè yaan. I dademe, nun gukulang di lawehla mdà di ksutla. Na nun dademe knafun. Na nun dademe, là mwè ale yaan du mdà di kabléla i ktola di Kagot i Dwata. Na ku simto gmagan mimò ani, fye ku dnawatan i tdògu ani.”

*I kdawat Dyisas i dad mal-nak ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)*

¹³ Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale na dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i dad to ayé. ¹⁴ Na man Dyisas, “Falohyu i dad ngà salu di do na nangyu ale fnang du i dad to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gfusuk ale di Kagot Dwata.” ¹⁵ Na kafngen magot dale du banlén ale kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun

(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “Sér, dét i fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?” ¹⁷ Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam smalek do ku dét i fye? Lo satu i fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat nawa landè sen, nimenam i kdee dad uldin Dwata.” ¹⁸ Na smalek kenen, manan, “Dét i dad uldin i manam ayé?” Na tmimel Dyisas, manan, “Nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang ge tmaku, na nang ge tmulen kéng. ¹⁹ Nafèam i màam na yèam, na kanbongam nawa i dademe to salngad kalbong nawam i ktom.” ²⁰ Na man i lagi ayé, “Ta nimen-gu i kdee uldin ayé. Dét fa i gdè nimògu?” ²¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ku mayè ge na too ge tluh, mdà ge na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà déé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do.” ²² Bay i

to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta mdà kenen na mlidù nawan du too bong knunan.

²³ Na yé duenam man, man Dyisas di dad to galan tdò, “Too ti glut i man-gu di gamu ani. Too mlimah gfusuk di Kagot Dwata di langit i dad to nun bong knun. ²⁴ Glut ani, du ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, mas mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata.” ²⁵ Na kantola linge i manan ayé, too ale tngah, na smalek ale, manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?” ²⁶ Na too meye Dyisas di dale, na manan, “Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan i kdee.” ²⁷ Na talù Piter, manan, “Neyem, ta tnakakmi kdee du magin gami di ge. Dét i gdawatmi?” ²⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani. Di kfalami Dwata i kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng agu di trunugu. Na di bang ayé, gamu dad to galgu tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe dademe trunu du gamu mukam i dad to mdà di dad sfalò lwe lumbuk bel Israél. ²⁹ Na nè i to tmagak i gunnèan, ku demen i dad flanekan, ku demen màan, ku demen yèan, ku demen dad ngàan, ku demen tanàan du mdà di ksatun di do, too ti bong gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen. ³⁰ Bay dee dad to mdatah di mdu ani mbaling ale mdanà kadang

di fulé du. Na dee dad to mdanà di mdu ani mbaling ale mdatah kadang di fulé du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

¹ “I Kagot Dwata di langit salngad di kagot satu to mfun tanà gumelen dad benge grép. Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan dademe dad to fakayan fatalbahò di tanàan. ² Yé fakangan di dale na yé kalbong sukéyla i gal sukéy di sdu, na dekan ale tambù i nimòla di tanàan ayé.

³ Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen lamwà, na nun teenan dad to di fadyan, lo tadè ale tadag na landè nimòla. ⁴ Na talù kenen di dale, manan, ‘Magin gamu talbahò di tanàgu, na tanblàgu i sukéyta gamu.’

⁵ Taman, ta mdà ale. Na di ltu du na lê man di tngà masol i du, lê salngad ayé i nimòan di dademe dad to teenan.

⁶ Na di fan kasdaf i du, lê kenen salu di fadyan, na lê nun teenan dademe dad to lo tadè tadag na landè nimòla.

Na snalekan ale, manan, ‘Dét i duenyu lo fanak tnadak i du?’ ⁷ Na tmimel ale, manla, ‘Du landè fatalbahò gami.’

Na manan dale, ‘Magin gamu talbahò di tanàgu.’ ⁸ Na kanto kifuh, man i amu di to magot i sukéy, ‘Tlom dad to talbahò na snukéyam ale. Funam snukéy i dad fulé tambù na sngé kel di dad muna tambù.’

⁹ Na kanto kel dad to tambù talbahò di ta fan kasdaf i du,

yé sukéy gwèla i gal sukéy di sdu. ¹⁰ Taman, kanto kel dad to muna tambù di flafus, yé fandamla ku bong fa déé i dale sukéy. Bay kat satu dale, yé gwèla i gal sukéy di sdu. ¹¹ Na di kdawatla dun, ta tambù ale sungag gablà di nimò i to mfun i tanà. ¹² Manla, ‘I dad to fulé tambù, lo satu oras i klola talbahò, bay fasalngadam ale di gami, na blaam ta tnadakmi i du talbahò di bong kinit.’ ¹³ Bay tmimel kenen, manan di satu di dale, ‘Flanek, là sa lnumita gamu. Ise glut kè, na yé kasafnèto na i gal sukéy di sdu, yé sukéyta gamu? ¹⁴ Nwèyu sukéyyu na mdà gamu. Yé kayègu ku dét i blégu di gamu, yé lègu blé di dad to fulé kel. ¹⁵ Landè ktoogu kè magot i filakgu? Mafè nawayu kè du too agu mayè mlé?’ ¹⁶ Yé duenam man, nun dad to fulé baling dale guna, na nun dad to muna baling dale gfulé.”

I gatlu dulé Dyisas fgdè gablà di kfatin

(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Na mnagad ale Dyisas ditù di Dyérusalém. Na di laman magu, neben fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò, na manan di dale, ¹⁸ “Ta fan ato kel di Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati. ¹⁹ Na bléla agu di dad to ise Dyu, du nadoyla agu, na

nfasla agu, na fnatakla agu di krus. Bay di gatlung du, lê agu mték di fati.”

*Ifni i yê ale Dyém na Dyan
(Mark 10:35-45)*

²⁰ Na kafnge ayé, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi, dunan i yê Dyém na Dyan, na magin dad ngàan. Lkuad kenen di muna Dyisas na fakdo di kenen. ²¹ Na smalek Dyisas, manan, “Dét i kayèam?”

Na manan, “Makang ge di do na yé gufsudengam i lwe ngàgu ani di safédam ku ta gdawatam i kdataham kadang di fulé du, satu gsen di kwananam na satu gsen di bibengam.”

²² Bay man Dyisas di dale, “Là gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufi minum di basù guminumgu, dunan i dad kaflayam gnagugu?” Na tmimel ale, manla, “Gaganmi sa.” ²³ Na man Dyisas di dale Dyém na Dyan, “Too glut, gamginum gamu di basù guminumgu, bay landè ktoogu fsudeng ku simto gsen di kwanan-gu na gsen di bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà di dad to gutmagàan dun.”

²⁴ Kanto gadè i sfalò dademe dad to gal tdò Dyisas gablà di fnila ayé, lanbutla i lwe saflanek ani. ²⁵ Na santifun Dyisas i kdeela, na manan di dale, “Ta gadèyu i gal nimò dad ganlal dini di tah tanà. Galla lnumi i dad to mdanà, na toola ale gal dek. ²⁶ Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto mayè mdatah, là

fakay ku landè nimòan di dademe. ²⁷ Na ku simto i mayè mdatah, là fakay ku là fafasakan i kton di dademe. ²⁸ Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat agu di dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad to na blégu i ktogu di fati mayad dad salà du fye dee dad to galwà.”

I kafgulé Dyisas i lwe to butè

(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Na mdà ale Dyisas fdu di banwe Dyérikò, na nun mlabung dad to magin di dale. ³⁰ Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Kantola linge na Dyisas i magu déé, mkit ale, manla, “E Amu, Bel i Harì Dabid, begam gami kando.” ³¹ Bay nngak i dad to ale du kayèla ku fanak ale, bay baling midul kbong kitla, manla, “E Amu, Bel Dabid, begam gami kando.” ³² Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na tlon ale, klon smalek dale, manan, “Dét i kayèyu nimògu di gamu?” ³³ Na tmimel ale, manla, “Amu, yé kayèmi moon ku mite gami.” ³⁴ Na kando Dyisas ale, na nagotan dad matala. Na tadè ale mite, na fles ale magin ku Dyisas.

21

I kakel Dyisas di Dyérusalém

(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

¹ Ta mdadong ale Dyisas di Dyérusalém, na ta kel ale di

tukay banwe Bétfagi di Bulul Olib. Na dek Dyisas muna lwe dad to galan tdò, ² na manan di dale, “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun teenyu dongki batangla déé magin i ngàan. Ntehyu ale, na nebeyu dini. ³ Na ku nun to smalek gamu, manyu dun, ‘Nun gukmamu i Amu dun,’ na yé klon mayà dun gamu.”

⁴ Yé duenan mkel ani du fye gdohò i man Dwata fagu di satu tugadan di munan,

⁵ “Fgadèam di dad to di Dyérusalém, manam, ‘Neyeyu, du kel i Hariyu di gamu. Toon fdanà i kton, na yé snakayan ngà i dongki.’ ”

⁶ Na ta mdà dad to dekan ayé, na nimenla i man Dyisas di dale. ⁷ Nebela i dongki na i ngàan salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad klawehla, na ta smakay Dyisas. ⁸ Di lamla magu, nun dee dad to mbel i klawehla di bà dalan, na i dademe, nkahla dad fanga kayu du mdà di kdayenla di ku Dyisas. ⁹ Nun dad to muna di ku Dyisas na nun dademe tmdol, na tamlo ale, manla, “Dnayento i Bel Dabid! Magdayen i To salu dini di dagit i Dwata! Magdayen i Dwata du too mdatah.”

¹⁰ Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, too tikeng i dad to déé, na smalek ale, manla, “Simto i to ani?” ¹¹ Na tmimel i dad to magin, manla, “Dyisas ani, i Tugad Dwata mdà

di Nasarét di Galili.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

¹² Fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i kdee dad to sbayad déé. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak na lê man gusudeng i dad to gal fabli dad abun galla dsù. ¹³ Na manan di dale, “Ta gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘I Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal gudmasal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.”

¹⁴ Na nun dad butè na dad kimay fdadong di kenen déé di gumnè ayé, na fan-gulèan ale. ¹⁵ Bay baling malbut dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé duenla malbut du ta teenla dad tnikeng nimòan, na ta lingela i katlo dad ngà di kmanla, “Magdayen i Bel Dabid.” ¹⁶ Na smalek ale di ku Dyisas, manla, “Là lingem kè i man dad ngà ani?” Na tmimel Dyisas, manan, “Hee sa. Sawe là lmenyu masa ani di Tnalù i Dwata, manan, ‘Tdò Dwata dad ngà, balù i dad too malnak, du fye dnayenla kenen.’ ”

¹⁷ Na tntagakan ale, na lamwà kenen di syudad du fles ditù di banwe Bétani, na déé gumilèan di kifuh.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14,20-24)

18 Di too flafus, ta mdà ale Dyisas samfulê di Dyérusalém. Na di kagun gatù, ta bitil kenen. 19 Na nun teenan kayu dnagit fig di saféd dalan, na fdadong kenen déé, bay landè benge teenan lo doon. Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta là fakay ge menge.” Na di kmanan ayé, tadè mlanas i kayu ayé. 20 Kite dad to galan tdò ayé, tikeng ale, na smalek ale, manla, “Dét duen i kayu ani too mlal mlanas?” 21 Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, ku ftoo gamu na là lwe nawayu, gaganyu nimò i ta nimògu di kayu ani gine. Na ise ku lo ayé, bay fakayyu man di bulul ani, ‘Magket ge na mgilih ge gatù di talà mahin,’ na gdohò i manyu ayé. 22 Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di dasalyu, gdawatyu.”

I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Lê samfulê ale Dyisas di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di laman tamdò, salu di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. Na smalek ale, manla, “Dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto mlé ge glal?” 24 Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu, lègu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani. 25 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà

di Dwata di langit, ku demen mdà di dad to di tah tanà?” Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ snalekan gito, na manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’ 26 Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad to,’ du likò ato di dademe dad to du yé man i kdeela na Dyan i satu tugad Dwata.” 27 Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi dun.” Na manan di dale, “Lê là tulenta gamu ku dét ktoogu mimò i dad nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

28 “Dét i fandamyu gablà ani? Nun satu lagi, lwe ngàan. Manan di twege, ‘Tò, mdà ge talbahò di tanàgu.’ 29 Na tmimel i ngàan, manan, ‘Là mayè agu,’ bay baling matlas i fandaman na mdà kenen talbahò. 30 Na lê salngad man i lagi di ngàan twali. Na tmimel i ngàan ayé, manan, ‘Hee, Mà,’ bay là nimòan dun. 31 Di dad lwe ngà ani, simto i mimen di knayè i màla?” Tmimel ale, manla, ‘I twege.’ Na man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, i dad to man nawayu too sasè gambet i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat lagi, muna ale di gamu gfusuk di Kagot Dwata. 32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan salu dini du fye fiten di gamu dalan i katluh, bay là fantooyu dun. Baling yé ftoo di manan i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat lagi. Na balù teenyu i dale

kaftoo, knèan là msal gamu na là ftoò gamu di tdòan.

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele

(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ “Lê gamu flinge di satu fléd. Nun satu lagi mfun tanà, na mele kenen walad dnagit grép. Lnabatan i dad felen, na makol kenen di bong batu du gumlék i bengen. Na lêan fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu kenen di satu banwe. ³⁴ Na kanto kel di bangla mles i bengen, dekan i dad fasakan salu ditù di tanàan du fye nwèla i kenen alel. ³⁵ Bay i dad to gufagotan i felen, kanfèla dad fasakan. Nfasla satu, fnatila satu, na ndakla batu i satu. ³⁶ Na lêan dek dademe dad fasakan, ta too ale dee, na lê salngad i nimòla di dale. ³⁷ Na kanto kel di gusenán, dekan i ngàan salu di dale. Na yé manan di kton, ‘Nafèla sa i ngàgu.’

³⁸ Bay kantola teen i ngàan, stulen ale, manla, ‘Ani ngà i to mfun dad fele. Fnatito kenen du fye ku ta mati màan, ta gito gamfun i dad felen.’ ³⁹ Yé duenam man, kanfèla kenen, na nebela ditù di lwà i tanà gumele grép klola fmati dun.” ⁴⁰ Na smalek Dyisas, manan, “Ku ta kel i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad to gufagotan i felen?”

⁴¹ Na tmimel ale, manla, “Yé nimòan di dad sasè to ani, fnatin i dad to gufagotan dad felen, na tanlasan ale. Na

yé tlasan dunan dad to mayè mlé i kenen alel.” ⁴² Na lê talù Dyisas di dale, manan, “Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata, manan, ‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtás, yé baling knang i dad to fdak gumnè. Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.’

⁴³ Na yé duenam man, ani man-gu di gamu, lê nawì i Kagot Dwata di gamu na blén di dad to menge fye. ⁴⁴ Ku simto gdauf di batu ani, malmo kenen, na ku simto tankan i batu ani, mlunah kenen.”

⁴⁵ Na kanto linge dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, gadèla na dale i gugtadèan. ⁴⁶ Mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, bay likò ale di dademe dad to du yé manla na kenen satu tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di ksong (Luk 14:15-24)

¹ Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, ² “I Kagot Dwata di langit salngad di satu hari mimò fista di ksong i ngàan lagi. ³ Dekan dad snaligan du nngéla dad to nlakan, bay là mayè ale. ⁴ Na kafnge ayé, ta lêan dek dademe dad snaligan, manan di dale, “Tooyu tulen di dale na ta gatlagad i bong knaan. Ta ftatègu i dad malbang safigu na lê man i dad ngà safi ta fabùgu. Ta gatlagad i kdee. Tooyu ale fagin gadini.” ⁵ Bay là falningela i dad snaligan ani, na

balìng ale mdà. I satu salu di tanàan, na i satu di tindan. ⁶ Na i dademe, kanfèla dad snaligan, na fatdukla ale, na fnatila ale. ⁷ Na too malbut i harì ani. Dekan dad sundalun fmati dad to ani, na mtam i syudad gumnèla. ⁸ Na kafnge ayé, ta manan di dad snaligan, ‘Ta gatlagad i knaan di ksong ani, bay i dad to munagu nlak, là gten ale magin. ⁹ Gatù gamu di dad dalan, na nlakyu i kdee dad to teenyu.’ ¹⁰ Yé duenam man, ta mdà dad snaligan ani, na salu ale di dad dalan du santifunla i kdee teenla, balù fye to ku demen sasè to, na ta fnò to i gumnè gufista. ¹¹ Na ta fusuk i harì du dnawatan i dad to salu déé, bay nun teenan satu to là lamsakan klaweh di ksong. ¹² Na manan, ‘E flanek, dét kibò kagfusukam dini du là lamsak ge klaweh di ksong?’ Na là gtaù i to ayé. ¹³ Na tlo harì i dad snaligan, manan, ‘Bnakusyu dad sigal na dad bli i to ani, na batyu kenen ditù di lwà di gukmifuhan, dunan di gumngel dad to na gukminggat i kifanla.’ ¹⁴ Na fannge Dyisas i flédan, manan, “Dee dad to nlak, bay là dee i mgalék.”

I salek gablà di bayad i buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi du santulenla i kfagula kamfè ku Dyisas fagu di ksalekla kenen. ¹⁶ Dekla dademe dad to galla tdò na lê man dademe dad to gal msen ku Hérod. Na i dad to dekla

ayé, yé manla di ku Dyisas, “E Sér, ge satu to too gsalig, na too ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét i glalla. ¹⁷ Dét i fandamam? Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?” ¹⁸ Bay gadè Dyisas i sasè fandamla, taman manan, “Gamu dad to flingu. Kan ku lnimanyu agu? ¹⁹ Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di Roma.” Na mwè ale satu filak na fitela ku Dyisas. ²⁰ Na snalekan ale, manan, “Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat dini?” ²¹ Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.” Na manan di dale, “Ku dét i nfun Sisar, bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu di Dwata.” ²² Na kantola linge i timelan ayé, too ale tikeng. Na yé duenam man, tngakla kenen na ta mdà ale.

I salek gablà di kték mdà di fati

(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Na di du ayé, nun dad Sadusi salu di ku Dyisas. (Dale i dad to man dun na landè mték di fati.) ²⁴ Na smalek ale, manla, “E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla, là fakay ku là nwè twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen. ²⁵ Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan

i twege, bay mati na landè ngàla. Na yé duenam man, lê nwè i twalin. ²⁶ Salngad ayé i lê mkel di twalin ayé na di galwen na sngé kel di sangal twali. ²⁷ Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé. ²⁸ Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?"

²⁹ Na tmimel Dyisas, manan, "Too gsalà i fandamyu du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan. ³⁰ Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi ku demen libun. Bay yé ta kagkahla salngad ale di dad kasaligan di langit. ³¹ Na gablà di kték i dad mati, sawe là lmenyu masa man Dwata ani di gamu, ³² 'Do i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak na Dyékob.' Na yé kayèan man dini kenen Dwata fnangamfù i dad to mlawil fa, ise ku i dad mati." ³³ Na kanto linge i kdee dad to ayé, too ale tikeng di katdòan.

I too mabtas uldin Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Na kafnge ayé, ta stifun dad Farisi du ta lingela na ta là gtalù i dad Sadusi du mdà di dad timel Dyisas. ³⁵ Na nun satu di dale i too gmadè dad uldin Dwata. Tnilewan Dyisas fagu di salek, manan, ³⁶ "E Sér, di kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?" ³⁷ Na tmimel Dyisas, manan, " 'Kanbongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu.' ³⁸ Ani i too mdatah na too

mabtas di kdee uldin Dwata. ³⁹ Na i gamtadol uldin too mabtas, nun gusalngadan di muna, na dunan ani, 'Kanbongyu nawa i dademe to salngad kalbong nawayu i gamu kto.' ⁴⁰ I lwe uldin ani, yé gumdà i kdee dademe dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê man dademe dad tdò i dad tugad Dwata."

I salek gablà di Mgalék Dwata

(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Na di tlabo stifun i dad Farisi, snalek Dyisas ale, manan, ⁴² "Dét i fandamyu gablà di Mgalék Dwata? Simto gutambulan?" Na tmimel ale, manla, "Kenen i Bel Dabid." ⁴³ Na manan di dale, "Ku gambet ayé, kan ku nalak Tulus Dwata Dabid tamlo di kenen 'Amu'? Ani i manan di munan,

⁴⁴ 'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge, kel di kagkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan fafel bliam.' "

⁴⁵ Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata, 'Amu,' kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?"

⁴⁶ Na landè gamtimel, na mdà di du ayé, ta landè lê mlas smalek kenen.

23

I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi

(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

¹ Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung dad to, na lê man di dad to galan tdò, manan, ² “I dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi, dale i nun glal mubad i dad uldin Dwata. ³ Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu i kdee dad uldinla. Bay, nangyu ganbet dad nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla. ⁴ Salngad ku nun blat ftiangla di dad to, bay là ti ttabengla ale mebe, balù tukay. ⁵ Toola falbang dad gufkahla i gusmulatla Tnalù Dwata galla batang di ulula na di sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil i klawehla. Yé duenla mimò i kdee ani du lola fite di dad to. ⁶ Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad to mdatah di dad fista na di dad gumnè gal gustifun i dad to. ⁷ Na yé toola kanbayan ku nafè i dad to ale di fadyan, na ku yé katlo dale ‘Sér.’ ⁸ Bay là fakay ku yé katlo dad to gamu, ‘Sér,’ du saflanek gamu na lo satu i Tamdò gamu. ⁹ Na là fakay ku yé katloyu di dademe to ‘Mà,’ du lo satu Màyu, dunan i mnè di tah langit. ¹⁰ Na lê là fakay ku yé katlo dad to gamu, ‘Amu,’ du lo satu Amuyu, dunan i Mgalék Dwata. ¹¹ Yé too mdatah di kdeeyu, dunan i to fafasak di gamu. ¹² Ku simto fdatah i kton, yé baling mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé baling mdatah.”

Iknagak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ Na man Dyisas, “Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Nsanguyu i dalan dad to fusuk di Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu fusuk na ku simto i mayè, là ti falohyu dun. ¹⁴ (Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi du too gamu flingu. Lnumiyu dad libun balu du fye gwèyu dad knunla, na flingu gamu mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na yé duenam man, too ti sasè i kaflayamyu kadang.) ¹⁵ Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal gamu magu di tah tanà na di talà i mahin du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun gebeyu, matnù fa i ksasèan di gamu, na midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh. ¹⁶ Magakdo gamu, du salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Ani tdòyu, ‘Ku nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blawen di lam i Bong Gumnè ayé, là fakay ku là dnohòan dun.’ ¹⁷ Salngad gamu di to butè, na landè kaglabatyu. Dèt i

mabtas, i blawen, ku demen i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata gumdà i blawen matfing? ¹⁸ Na ani i lêyu tdò, 'Ku nun to samdagè na yé kbagal i sdagèan i gudamsù, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blé ta mlasà di tah i gudamsù ayé, là fakay ku là dnohòan dun.' ¹⁹ Too gamu butè. Dèt i mabtas, i blé mlasà di tah i gudamsù, ku demen i gudamsù gumdàan matfing i blé ayé? ²⁰ Na yé duenam man, ku simto samdagè fagu di gudamsù, ise ku lo yé fakufan i gudamsù, bay lê man i kdee mlasà di tahan. ²¹ Na ku simto samdagè fagu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise ku lo yé fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê man i Dwata mnè di laman. ²² Na ku simto samdagè na yé kbagal sdagèan i langit, lêan fakuf i trunu Dwata na lê man i Dwata sudeng di tahan.

²³ "Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Gal gamu mlé gasfalò di Dwata mdà di malnak bol utenyu, bay ta tngakuyu i katluh na i kakdo na i kagsalig. Fye moon ku too gamu tluh, na ku fulung gamu kamdo, na ku gsalig gamu, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata. ²⁴ Salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Yé guflingen-gu i nimòyu di satu to ku tnafrican i dad lifat di ninuman, bay flohan i

bong lmanaf dnagit kamél. ²⁵ Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Galyu nalob i basù na fligo di kililan, bay ditù di laman, sana kagsikan, du too gamu lmumì na lom gamu. ²⁶ Too gamu butè, dad Farisi. Yé fye nimòyu, funayu nalob lam i basù na i fligo, na fagu déé lê mlaneb i kililan.

²⁷ "Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Salngad gamu i fantyun gutmusuk i lungun na fninturala bukay du too fye baweh mite dun di lwà, bay ditù di lam fnò tulan i dad to mati na i kdee ta balok. ²⁸ Na salngad ayé i gamu, du di kite i dad to gamu, too gamu tluh, bay ditù di lam i nawayu too bong i kaflinguyu na too gamu gamsalà.

Falnayam Dwata i dad flingu

(Luk 11:47-51)

²⁹ "Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Yé galyu nimò fandakuyu ilè gulambang i dad tugad Dwata, na nkasyu dad lbang i dad muna to too tluh. ³⁰ Na ani galyu man, 'Ku lo gami gasalngan moon di dad gutambulto ayé, là sa magin gami fmati dad tugad

Dwata.’ ³¹ Na fagu di manyu ayé, nfunyu na gamu bel i dad to manò dad tugad Dwata. ³² Na yé duenam man, fadlugyu snikof i ta tanbù dad gutambulyu.

³³ “Salngad gamu dad ulad du yé gutambulyu di dad ulad. Yé man nawayu kè ku gaganyu niwas i lanaw lifoh? ³⁴ Yé duenam man, dekgu gadéé di gamu i dad tugad Dwata na dad to too fulung na dad to tamdò. Nun dademe di dale, balingyu fnatak di krus, ku demen fnatiyu ale. I dademe, balingyu ale nfas di dad gumnè galyu gustifun, na dluhyu ale balù nè gusalula milah. ³⁵ Na fagu déé, falnayam Dwata gamu du gagin gamu di galla kfafati i kdee dad to landè gumaslen, mdà di ku Abél na kel di ku Sakaraya, i ngà Barakaya, dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata. ³⁶ Na too glut i man-gu di gamu ani, i kaflayam Dwata i dad to di mdu ani too ti gdohò kadang di fulé du.”

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

³⁷ “E, dad to di Dyérusalém, gamu i gal fmati dad tugad Dwata, na mdak batu i dad to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu nan mayè samti-fun gamu gambet i anuk mli-ton du lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè gamu. ³⁸ Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di gamu i banweyu ani, ³⁹ na

silangyu agu lê teen ku ta kel i bang kmanyu dun, ‘Mag-dayen i To salu dini di dagit Dwata.’ ”

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na di kdàan, i dad to galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i dad gumnè glam di Bong Gumnè ayé. ² Bay manan di dale, “Fye du teenyu kdee ani. Too glut i man-gu di gamu, nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulè malbà i kdeen.”

I kasfati na dad kaflayam

(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng déé. Na fdadong dad to galan tdò di landè dademe to lminge dun, manla, “Begam tulen gami ku kilen kagdohò i manam ayé, na ku dét mkel gugmadèmi kasfulêam na gusen i banwe.” ⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu. ⁵ Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, ‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw. ⁶ Nun lingeyu dad kasfati ta kel, na lingeyu i dad santulen gablà di dademe dad kasfati fan kel, bay nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee

ayé, bay balù ku ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenán. ⁷ Sfati dad sahal to, na lê man dad malbang banwe. Na mkel i kbitil na dad linol di dee dad banwe. ⁸ Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan mkel i gusenán salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du fan sut i ngàan.

⁹ “Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na nebela gamu di dad to mukum du falnayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad to di kdee dad banwe, knangla gamu nawa du mdà di ksatuyu di do. ¹⁰ Na di dad du ayé, nun dee dad to kmagol i kaftoola di Dwata. Na dademe, sakal ale, na snang ale nawa. ¹¹ Na lê nun dee dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw. ¹² Du ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam man, dee dad to, ta tno i kakkdola. ¹³ Bay ku simto i gamtayud kel di gusenán galwà kenen. ¹⁴ Na funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata du fye magtulén i kdee dad to di kdee dad banwe, na yé klon kel i gusenán.

I sasè kalnikò
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ “Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadag di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu di ku Danyél, i satu tugadan di munan. Ku simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman. ¹⁶ Na ku teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to di

Dyudiya ditù di dad bulul. ¹⁷ Na ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang kenen lê tufa du mwè i dad knunan. ¹⁸ Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku ta nang mulè du mwè i saulan tahà sigal. ¹⁹ Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà. ²⁰ Taman, too gamu dmasal du fye là kelan di bang ksasè i tanà ku demen di Du Kaftud. ²¹ Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kagatbù i klamang banwe sngé kel di mdu ani, là gasalngadan i ksasè i mkel ani. ²² Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta mgalékan.

²³ “Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù’ nangyu fantoo. ²⁴ Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun Mgalék Dwata, blaam ise. Na yé man dademe na dale kun i dademe dad tugad Dwata, blaam ise. Na mimò ale dad gamtikeng du fangawla i dad to, balù i dad to ta mgalék Dwata ku gagan, bay là. ²⁵ Ani nangyu glifet, ta falagu tulén di gamu i kdee ani di laman là mkel.

²⁶ “Na yé duenam man, ku nun to man di gamu, ‘Ta ditù kenen di banwe landè to mnè ditù,’ nang gamu gatù. Na ku nun man di gamu, ‘Ta dini kenen di lam snifil,’ nangyu

fantoo. ²⁷ I kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di gusut i du kel di gusdagan. ²⁸ Na yé satu guflingen-gu dun, ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad wak du knaanla*.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Na kafnge i bong klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i bulen. Na mtatek dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee dad mnè di langit. ³⁰ Na yé klon msut di langit ilè i kasfulê Ngà To, na sdulê mngel i kdee bung to di tah tanà. Na teenla Ngà To kel fagin di dad labun, na too kenen maltulus na mneng. ³¹ Na salngan di bong uni féw dekan i dad kasaliganan gatù di kdee sahal banwe di tah tanà, balù nè gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalék Dwata.

I fléd gablà di kayu dnagit fig

(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Gambetyu nan i tdògu ani mdà di kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du. ³³ Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel dad ta falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na too mdadong nan i kakel Ngà To. ³⁴ Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee dad to di bang ani.

Silang ale mati ku ta gdohò i kdee dad tulen-gu. ³⁵ Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Landè gmadè i du kasfulêan

(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ “Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu, balù i dad kasaligan di langit, ku demen i Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun Mà. ³⁷ I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di ta mkel di dad to di du Nowa di munan. ³⁸ Di laman là kel i dunuk, lo yé nimò i dad to kmaan na minum. I dad lagi, mwè ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong aweng. ³⁹ Na là ti gadèla ku dét i fan mkel. Galì ale tamwan ta kel i bong dunuk na tangalan ale. Gambet ayé kagkahan ku ta samfulê i Ngà To. ⁴⁰ Nun lwe lagi di dnaru. Nwè i satu na tagak i satu. ⁴¹ Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu na tagak i satu. ⁴² Yé due-nam man, too gamu fgeye du là ti gadèyu ku dét i du kasfulê i Amuyu. ⁴³ Fan-glabatyu ani di fandamyu. Ku gadè i to mfun gumnè i bang i to tmaku kel di lam i kifuh, too kenen fgeye moon fye là gfusuk i to tmaku. ⁴⁴ Yé due-nam man, too gamu fgeye, du do, i dnagit Ngà To, yé kasfulêgu di du i là kfatanyu do.

* **24:28** 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê.

I dad lwe snalig fatan kasfulé i amula

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Simto kè snalig too fdud na too fulung? Dunan i snalig gufagot i amun kdee dademe dad snaligan du fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i bang. ⁴⁶ Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò. ⁴⁷ Too glut man-gu di gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun i kdee knunan. ⁴⁸ Bay kaflingenta dun, ku sasè balu i snalig ani, na manan di kton, ‘Tay kléét i amugu,’ ⁴⁹ na balingan fatduk i dademen dad snalig, na lo tadè kmaan na minum di saféd i dad to flangal, ani mkel di kenen. ⁵⁰ Yé kakel i amun di du i là kfatanan, dunan bang i làan lyalo† dun. ⁵¹ Na ani kibò i amun kenen, toon kenen falnayam, du fnèan kenen di saféd i dad to flingu, dunan di gumngel na gukminggat i kifanla.”

25

I fléd gablà di dad sfalò sawang libun

¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di sfalò sawang libun mebe dad salòla du snitongla i lagi sansong. ² I lime libun, là fulung ale. Bay i lime, fulung ale. ³ I dad là fulung, nebela salòla, bay là fatlagad ale tnù i fngalola. ⁴ Bay dad libun too fulung, nebela dad salòla, na lê ale fatlagad tnù i fngalola. ⁵ Léét kel i lagi sansong, na

yé duenam man, ta gfilot ale, na fles ale gkudang. ⁶ Na kanto ta tngà butang, nun lingela tamlo, manan, ‘Ta déé i lagi sansong. Lamwà gamu, na snitongyu.’ ⁷ Na mukat i kdee dad sawang libun ani, na fatlagadla dad salòla. ⁸ Na talù dad libun là fulung di dad libun fulung, manla, ‘Banléyu gami fngalo du ta fan mati dad salòmi.’ ⁹ Bay tmimel ale, manla, ‘Landè kibò du keng kulang i gami ku banlémi gamu. Bay mdà gamu mngabal gumayadyu fngalo.’ ¹⁰ Na yé duenam man, ta mdà ale. Na di lamla ditù, ta kel i lagi sansong, na ta magin dad libun ta gatlagad salu di ksong. Na kanto ale fusuk déé, ta tmakab i lagi sansong. ¹¹ Na di là mlo, ta lê kel i lime libun là gatlagad, manla, ‘E Sér, begam nukà gami i takab.’ ¹² Bay tmimel kenen, manan, ‘Là ti dilèta gamu.’” ¹³ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duenam man, too gamu fatlagad du là sa gadèyu i du ku demen i bang kasfulègu.”

I fléd gablà di dad tlu snalig (Luk 19:11-27)

¹⁴ Na lê talù Dyisas, manan, “Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata di satu lagi mdà magu. Na di laman là mdà, fatlon dad snaligan du fagotan dale i dad knunan. ¹⁵ Yé blén di satu, lime libu filak, na ye blén di galwen lwe libu, na

di gatlung mlibu. Yé gufdàan mlé dale di kagsalig dale magot filak. Na kafnge ayé, ta mdà kenen. ¹⁶ I snalig fnagotan lime libu, gasil mdà dmagang, na yé untungan lê man lime libu. ¹⁷ Na lê salngad ayé i snalig fnagotan lwe libu, fagu di kdagangan, yé untungan lê lwe libu. ¹⁸ Bay i snalig fnagotan mlibu, mdà kenen, makol di tanà, na lbangan i filak ta fagot i amun dun.

¹⁹ “Na kanto mlo, ta mulê i amula du situng ale. ²⁰ Na i snaligan fnagotan lime libu, neben i lime libu untung i ta nimòan, na manan di amun, ‘Sér, yé fagotam do lime libu, na neyem, yé untungan lê lime libu.’ ²¹ Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.’ ²² Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu, na manan, ‘Sér, yé fagotam do lwe libu, na neyem, yé untungan lê lwe libu.’ ²³ Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di klehewgu.’ ²⁴ Na kafnge ayé, ta kel i snalig fnagotan mlibu, na manan, ‘Sér, gadègu na too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele. ²⁵ Yé duenam man, likò agu na balinggu lbang i filakam di lam i tanà. Neyem, ani filakam.’ ²⁶ Na talù i

amun di kenen, manan, ‘Too ge sasè, na too ge malweh. Ta gadèam sa na too agu labè na galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise do fele. ²⁷ Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku du fye di kulègu, ta nun ngàan. ²⁸ Nwèyu i filak di kenen, na lêyu blé di to snalig i ta nun sfalò libu. ²⁹ Du ku simto i fulung magot i ta nfunan, lê tananù glukas fa di kalnidùan. Bay ku simto là fulung magot i tukay nfunan, lê nwè di kenen. ³⁰ Na batyu i snalig landè gukel ayé ditù di gukmifuhan di lwà na déé gumngelan na gukminggat kifanan.’ ”

I kukum Dyisas di kasfulêan

³¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku samfulê i Ngà To di bong kdatahan, magin i kdee dad kasaligan, sudeng di trunun du kenen i Hari. ³² Na i dad to mdà di kdee dad banwe, santifunan ale di kanfen, na sansahalan i dad to salngad di nimò i to mifat bilibili du fahalan i dad bilibili di dad kambing. ³³ I dad bilibili, kahan gsen di kwananan. Bay i dad kambing, kahan gsen di bibengan. ³⁴ Na talù i Hari di dad to gsen di kwananan, manan, ‘Flal gamu, du too nun kafyeyu mdà ku Mà. Dnawatyu i kagot tagàan gamu mdà di kagatbù i banwe. ³⁵ Du di kbitilgu, fankaanyu agu, na di kalinumgu, finumyu agu. Na kantogu kel di banweyu, balù mahal to agu, fyakyu

agu. ³⁶ Kanto landè klawehgu, banléyu agu klaweh, na di kafdasgu, nifatyu agu, na di kablanggùgu, lnauyyu agu.’ ³⁷ Na tmimel dad to tlüh ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil na fankaanmi ge, ku demen malinum na finummi ge? ³⁸ Kilen i ksalum di banwemi, na balù mahal to ge, ta fyakmi ge? Kilen i klandè klaweham na banlémi ge? ³⁹ Kilen i kitemi ge fandas ku demen blanggù na lnauyymi ge?’ ⁴⁰ Na tmimel i Hari, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku dét i nimòyu di dad flanekgu balù ku too ale mdanà to, salngad ku di do i gumimòyu dun.’ ⁴¹ Na kafnge ayé, talù i Hari di dad to gsen di bibengan, manan, ‘Fawag gamu di do, du gablà gamu falnayam, na ditù gusaluyu di lanaw lifoh landè sen ta tagà Dwata di ku Satanas na lê dad snaligan. ⁴² Du di kbitilgu, là ti fankaanyu agu, na di kalinumgu, là ti finumyu agu. ⁴³ Na kantogu kel di banweyu, là ti fyakyu agu du mahal to agu. Di klandè klawehgu, là ti banléyu agu, na di kafdasgu, na di kablanggùgu, là ti lnauyyu agu.’ ⁴⁴ Na tmimel dad to ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil ku demen malinum ku demen mahal to ku demen landè klaweh ku demen nun fdas ku demen blanggù, na là tnabengmi ge?’ ⁴⁵ Na tmimel i Hari, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku

dét i là nimòyu di dademe dad togu too mdanà, salngad ku là nimòyu dun di do.’ ⁴⁶ Na i dad to ayé, faflesan ale salu di gumaflayamla kel di landè sen, bay i dad to tlüh, ditù gufaflesan dale di nawa landè sen.”

26

Ifandamla fmati ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2;
Dyan 11:45-53)

¹ Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee ayé gine, ta manan di dad to galan tdò, ² “Ta gadèyu na lo lwe butang mdà ani kel i Du Kaglius, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad to du fnatakla agu di krus.”

³ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad tua gal mebe i dad Dyu, stifun ale di bong gumnè Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglutla. ⁴ Na yé santulenla déé ku dét i fye kibòla kamfè ku Dyisas du fafatila di landè to gmadè dun. ⁵ Bay yé manla, “Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na balingla gumdà too smamuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas

(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

⁶ Na déé Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh di munan. ⁷ Na di lam Dyisas kmaan, nun libun fdadong di kenen, na nun neben sabuy malung fnò fangbun too mabtas. Kokan i fangbun ayé di ulu

Dyisas. ⁸ Na kanto teen dad to galan tdò, too ale malbut, na manla, “Kan ku falmon i fangbun ayé? ⁹ Tumù fa ku fablin du too bong wèan, na fakayan blé i wèan di dad to landè knun. ¹⁰ Bay gadè Dyisas i manla, na tmimel kenen, manan, “Kan ku nangawyu i libun ani? Too fye sa i nimòan di do.” ¹¹ Du gal nun dad to landè knun di safédyu, na fakayyu ale ttabeng balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu. ¹² Di kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i lawehgu di lbang. ¹³ Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe, lèla tulen i nimò libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayé Dyudas makal ku Dyisas

(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan Dyudas Iskariyot, na salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. ¹⁵ Na smalek kenen, manan, “Dét i bléyu do ku blégu di gamu Dyisas?” Na mse ale tlu falò batù di filakla du bléla ku Dyudas. ¹⁶ Na mdà di du ayé, mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius

(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

¹⁷ Di tnanin du i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung

Falnok Dun, fdadong ku Dyisas i dad to galan tdò, na smalek ale, manla, “Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di Du Kaglius?”

¹⁸ Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu salu di satu lagi mnè di syudad, na manyu di kenen, ‘Yé man i To Tamdò na ta kel i bangan dmohò i kdee ta gmanan, na yé gukmaan kun di lam gumnèam magin dad to galan tdò.” ¹⁹ Na nimenla i man Dyisas, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius. ²⁰ Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas na i dad sfalò lwe to galan tdò du kmaan ale. ²¹ Na lamla kmaan, talù Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, nun satu di gamu i makal do.” ²² Na too mlidù nawala, na man kat satu di kenen, “Ise do, man, Amu?” ²³ Na tmimel Dyisas, manan, “I to song di do lamnab fan di tukang, yé makal do. ²⁴ Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsulat gablà di do. Bay magakdo i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa to ayé ku là sutan.”

²⁵ Na lê talù Dyudas, dunan i makal kenen, manan, “Ise do kè, Sér?” Na tmimel Dyisas, manan, “Hee, dunan sa, ge.”

I kfaldam Dyisas i kfatn fan di fan na i binu

(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

²⁶ Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan, na fasalamat kenen di Dwata, klon falnak dun, na blén di dad to galan

tdò, manan, “Nwèyu ani na knaanyu. Ani lawehgu.”
 27 Na kafnge ayé, lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat kenen di Dwata, klon mlé dun di dale, na manan, “I kdeeyu, sansinumyu ani.
 28 Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale.
 29 Na too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu minum binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du kinumgu i falami binu di Kagot Mâgu, na gamu i dademegu. 30 Kafngela lmingag dmayen di Dwata, ta lamwà ale, na salu ale di Bulul Olib.

I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
 (Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dale, manan, “Kadang kifuh, i kdeeyu baling milah na tnagakyu agu, du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’
 32 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.” 33 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.” 34 Bay tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di ge ani na kadang kifuh, di là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun na làam agu dilè.” 35 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati

agu magin ge, là ti bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

Ikdasal Dyisas di Gétsémani
 (Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na salu Dyisas na i dad to galan tdò di satu tanà dnagit Gétsémani. Na manan dale, “Sudeng gamu dini du salu agu ditù du dmasal.” 37 Na faginan Piter na i lwe ngà Sébidi salu di gudmasalan. Na too flunuh Dyisas na mlidù i nawan. 38 Na manan di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak gamu dini na too gamu fg-eye magin do.” 39 Na fles kenen magu, là mawagan di dale, na tadè lamfan di tanà, na dmasal, manan, “E Mà, ku nun kibò, begam nwè i kaflayam fan mkel di do ani. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.” 40 Na lê kenen samfulé di dale Piter, na teenan ale gkudang. Na snalekan Piter, manan, “Kan? Là gaganyu famgal nawayu di kaginyu di do di là mlo? 41 Too gamu fg-eye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i laweh.”

42 Na lê kenen mdà du dmasal, manan, “E Mà, ku landè kibò mwè i kaflayamgu ani, du silang magwè ku ta gnagugu, ge knayè i gdohò.” 43 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulé di dale na ta lêan ale teen kudang, du too ale malkudang. 44 Na lê man kenen mdà dmasal di gatlung dulê, na lê salngad i dasalan.

45 Na kafngen dmasal di gatlung dulê, samfulê kenen di dad to galan tdò, na manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Neyeyu du ta kel nan i bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla na bléla agu di kagot i dad to gamsalà. 46 Mték gamu du mdà ato. Ta mdadong i to makal do di fati.”

I kafjè ku Dyisas

(*Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12*)

47 Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Na dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal. 48 Na i to makal ayé, ta falan tulen dale ku dét ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta falan man, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu.” 49 Na fdadong Dyudas di ku Dyisas, manan, “E Amu, fye kifuh,” na ta nalakan i bawehan. 50 Na talù Dyisas, manan, “Leg, fabaltikam nimò i knayèam.”

Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe magin ku Dyudas, na nagotla Dyisas du kanfèla kenen. 51 Na satu di dad to magin di ku Dyisas, nwèan sundangan, na ttribehan fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek bali klingen. 52 Na man Dyisas di to ayé, “Tusukam di lumàan i sundangam, du ku simto gmamit tek, lê mati

di tek. 53 Là kè gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà fye dekan gadini dee libu dad kasaliganan tmabeng do? 54 Bay ku yé nimògu, là ti gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di kfatigu.” 55 Na kafnge ayé, talù Dyisas di kdee dad to ayé, manan, “Kan, to tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na tamdò déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu. 56 Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad Dwata.” Na kafnge ayé, i kdee dad to galan tdò, tngakla kenen na mdà ale milah.

I ksalek dademe ganlal kenen

(*Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24*)

57 Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela kenen salu di gumnè Kayafas, ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu. 58 Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag kel di nasel gumnè Kayafas. Fusuk kenen déé na sudeng di saféd i dad to mantay du fye gadèan ku dét i mkel. 59 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu gutadagla tmifù na fafati ku Dyisas. 60 Bay landè teenla salàan, bay du nun dad to tmulen kéng gablà

di kenen. Na di gusenana, nun lwe to fdadong,⁶¹ na manla, “Yé man i to ani, ‘Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata, na lêgu ftadag di lam i tlu du.’”⁶² Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadag kenen, na snalekan Dyisas, manan, “Landè timelam kè? Dèt i duenla talù gambet ani gablà di ge?”⁶³ Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Mdà ayé, lè smalek i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Fagu di dagit i too mdatah Dwata, samdagè ge na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i Ngàan.”⁶⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Dunan i manam. Na man-gu di gamu, di fulé du kadang teenyu agu, dunan i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan i Dwata too maltulus, na kel agu mdà di langit fagin di dad labun.”⁶⁵ Bay knasè i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kenen saul du too sè kalbutan, na manan di dad to, “Nladan i kdatab Dwata! Ta landè kamuto smalek i dademe dad to gablà di kenen du ta lingeyu i sasè manan.”⁶⁶ Dèt i fandamyu gamu?” Na yé timel i dad to, manla, “Gablà kenen fnati.”⁶⁷ Na kafnge ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla kenen. Nun dademe tamfiling kenen,⁶⁸ na manla, “Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku simto tamfiling ge.”

I kbalew Piter
(Mark 14:66-72; Luk

22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun libun fasak salu di kenen, manan, “Ge sa i satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili.”⁷⁰ Bay malew Piter di kdeela déé, manan, “Là gadègu i manam ayé.”⁷¹ Na salu Piter gatù di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite kenen, na manan di dad to déé, “I to ani, lè kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.”⁷² Bay lê malew Piter, na samdagè kenen, manan, “Là dilègu i lagi ayé.”⁷³ Na di là mlò, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku Piter, manla, “Dunan sa, ge satu di dale du dilèmi taluam.”⁷⁴ Baling kenen samdagè, manan, “Falnayam Dwata agu ku tmulen agu kéng. Là dilègu i lagi ayé.” Na ta kalmeet i anak.⁷⁵ Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di là fa kalmeet i anak, ta sanam agu bnalew tlu dulè di kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam man, ta lamwà kenen na too ti mngel.

27

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

¹ Kanto flafus, i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, yé fnaleh nawala fafatila Dyisas. ² Na bnakusla kenen, na nebela ditù di ku Pilato, dunan i gubirnadòr, du bléla di kagotan.

*I kfati Dyudas**(Dad Nimò 1:18-19)*

³ Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas, kanton gadè na ta nukumla Dyisas di fati, gsal kenen, na fulêan i tlu falò batù filak di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe i dad Dyu.

⁴ Manan di dale, “Ta gamsalà agu du ta nakalgu i to landè salà.” Bay tmimel ale, manla, “Landè labetmi déé. Ge i gmadè ayé.” ⁵ Na bat Dyudas i filak ayé di lam i Gumnè Gumangamfù di Dwata klon mdà. Na di kdàan, ta fles mikat lial. ⁶ Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nulutla filak ayé, na manla, “Là fakay ku tnùto i filak ani di filak galto busek di Gumnè Gumangamfù di Dwata, du i filak ani bayad lawil i satu to.” ⁷ Na yé duenam man, yé fnaleh nawala yé gukmamula i filak ani bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang du fye nun gulambangla dad to mdà di dad mahal banwe ku déé gumatila di Dyérusalém. ⁸ Na yé duenam man, yé dagit i tanà ayé kel di du ani, dunan, “I tanà bnayad litè.” ⁹ Na fagu déé gdohò i man Dyérimaya, i satu tugad i Dwata di munan,

“Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas kayè blé dad to bel Israél di kbayadla kenen.

¹⁰ Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang, du yé dek i Amugu di do.”

*I ksalek Pilato di ku Dyisas**(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5;**Dyan 18:33-38)*

¹¹ Na kantola nebe Dyisas salu di gubirnadór, tadag kenen di munan, na snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè Hari i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa.” ¹² Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, tnifùla Dyisas, bay là tmimelan. ¹³ Na smalek Pilato, manan, “Là lingem i kdee sasè manla ayé gablà di ge?” ¹⁴ Bay là tmimel Dyisas balù dét tifùla dun. Na yé duenam man, too tngah i gubirnadór ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla ku Dyisas

(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

¹⁵ Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee dad to, yé falwàan. ¹⁶ Na di bang ayé, nun satu to di blanggù too gadè i kdee dad to, yé dagitan Barabas. ¹⁷ Na yé duenam man, kanto stifun i kdee dad to, snalek Pilato ale, manan, “Simto knayèyu falwàgu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?” ¹⁸ Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè nawala ku Dyisas. ¹⁹ Na di ksudeng Pilato di gusudeng i to mukum, nun sulat febe yaanan di kenen, manan, “Nang ge lmabet di to ayé du landè salàan. Balbutang too agu maflayam

di kaknagu kenen.”²⁰ Bay dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu, banléta i dad to du fye yé fnila falwà Barabas na fafatila Dyisas.²¹ Na lê smalek i gubirnadon, manan, “Simto di lwe ani kayèyu falwàgu?” Na tmimel ale, manla, “Barabas.”²² Na smalek Pilato, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?” Na tmimel i kdeela, manla, “Fnatakam di krus.”²³ Na smalek Pilato, manan, “Kan? Dét i salàan?” Bay baling matnù kakitla, manla, “Fnatakam kenen di krus.”²⁴ Na gadè Pilato na landè kibòan du fan ale mimò samuk mdà di kalbutla. Na yé duenam man, mwè Pilato éél, na naloban tnalòan di muna i kdee dad to, manan, “Landè labetgu di kfati to ani. Gamu nan i gmadè.”²⁵ Na tmimel dad to, manla, “Hee, gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati i to ani.”²⁶ Na kafnge ayé, falwàan Barabas di dale. Bay fafasan Dyisas, na blén kenen di dad sundalun, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

²⁷ Na nebe dad sundalu Dyisas fusuk di bong gumnè Pilato, na ta salnibutla kenen.²⁸ Na nlusla dad klawehan, na nun falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen hari.²⁹ Na mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen na sukubla

di ulun. Na lêla kenen banlé tugad gambet i gal nagot dad hari, na lkuad ale di munan, na nadoyla kenen, manla, “Kumusta ge, hari i dad Dyu!”³⁰ Na dnulàla kenen, na lêla nwè i tugad du bagulla di ulun.³¹ Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

Ikfatakla ku Dyisas di krus
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

³² Na di kalwàla, nun lagi gsitongla, yé dagitan Simon mdà di banwe Sirini. Fnegesla kenen mebe i krus Dyisas.³³ Na yé gusalula di satu banwe dnagit Golgota. Yé gumtatek Golgota, dunan banwe klakub ulu.³⁴ Na banléla kenen binu sanboolla bulung féét, bay kanto tilew Dyisas, là ninuman dun.³⁵ Na kafngela fmatak kenen di krus, nalel dad sundalu i dad klawehan fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.³⁶ Na kafnge ayé, sudeng ale du bnantayla kenen.³⁷ Nun surat kahla gsen tah i ulun tifùla kenen, manan, “Ani Dyisas, Hari i dad Dyu.”³⁸ Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di safédan, satu gsen di kwananan na satu gsen di bibengan.³⁹ Na i dad to magu déé, lêla kenen nadoy, na kmiling ale, manla,⁴⁰ “Ha, ge i to mayè lambà i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê ftadag dun di lam i tlu du, falwàam i ktom,

na tufa ge mdà di krus ku ge Ngà i Dwata.”⁴¹ Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu, du toola kenen nadoy.⁴² Ani manla, “Galan falwà dademe dad to, bay kenen kto là gafalwàan dun. Kenen i Harì di Israél kun. Ku tufa kenen mdà di krus, fantooto kenen.”⁴³ Toon ti snalig i Dwata na yé manan Ngà i Dwata kun. Na neyeto ku falwà Dwata kenen.”⁴⁴ Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di krus, lêla nadoy.

I kfati Dyisas

(*Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30*)

⁴⁵ Na mdà di ltu du kel di tngà masol i du, tadè kmifuh i klamang banwe.⁴⁶ Na kanto tngà masol i du, too falbong Dyisas i talùan, manan, “Iloy, iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatek ani, “E Dwatagu, Dwatagu, dét duenam kmagol do?”⁴⁷ Kanto linge dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Ta tlon Ilaydya.”⁴⁸ Na gasil mwè falnas i satu to, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun.⁴⁹ Na man dademe, “Bayàyukenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen.”⁵⁰ Na mkit Dyisas, na ta ftoh i nawan.⁵¹ Na tadè kasê di gutngàan i bong kurtina di Gumnè Gumangamfù di Dwata mdà di tah kel di dungan. Na kmangkal i tanà, na btù dad

batu.⁵² Na mgukà i dademe lbang, na mték mdà di fati i dademe dad to Dwata.⁵³ Lamwà ale di lbangla, na kafnge i kték Dyisas di fati, salu ale di Dyérusalém du fitela i ktola di dee dad to.⁵⁴ I ulu dad sundalu na lê i dad sundalun magin dun di kbantayla ku Dyisas, kantola galyalo kmangkal i tanà na teenla i kdee dademe mkel, too ale likò, na manla, “Too glut, kenen Ngà i Dwata.”⁵⁵ Na nun dee dad libun déé damweng mdà di gumawagan. Tagnè ale magin di ku Dyisas fdu di Galili du galla kenen ttabeng.⁵⁶ Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yé Dyém na Dyosip, na yé dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas

(*Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42*)

⁵⁷ Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagitan Dyosip mdà di banwe dnagit Ari-matiya. Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò Dyisas.⁵⁸ Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Yé duenam man, mdek Pilato du fye bléla i laweh Dyisas di ku Dyosip.⁵⁹ Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas, na lnabédan falnas bukay.⁶⁰ Nun lbang ta fala fakol Dyosip di lfidas gugdak i bulul du gulambangla ku Dyosip ku ta mati. Na déé gutmusukan i laweh Dyisas. Na nun lulidan bong batu du sangon di bà i gufusuk di lbang na kafnge ayé, ta mdà kenen.⁶¹ Na Méri Magdalin na lê man i satu

Méri, teenla i nimò Dyosip du déé gusudengla mdadong di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

⁶² Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud, salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad Farisi. ⁶³ Na manla, “Sér, gafaldammi na di là fa mati i to tmulen kéng ayé, yé manan, ‘Kafnge tlu du, lê agu mték.’ ⁶⁴ Yé duenam man, fye ku fbantayam i lbang kel di tlu du tà tnaku i dad to galan tdò i lawehan na fnge ayé, yé manla di dad to, ‘Ta mték kenen di fati.’ Ku dee mgebe di kéngla di munan, midul kadang di bong kéngla di fulé ani.” ⁶⁵ Na man Pilato di dale, “Mebe gamu dad to mantay ditù di lbang na tooyu fanbagal i lbang na tooyu bnantay.” ⁶⁶ Na yé duenam man, gatù ale di lbang du fye fan-gatla. Nsangla batu i bà lbang, na tnagakla déé i dad to mantay.

28

I kték Dyisas mdà di fati

(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

¹ Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu, mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela. ² Na tin tadè lminol du nun kasaligan Dwata mdà di langit tufa déé di lbang. Na lulidan i bong batu di bà i lbang, na sudeng kenen di tahan. ³ Yé kbawehan gambet silà, na too ti bukay i klawehan. ⁴ Na kankal i dad to mantay

mdà di klikòla di kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati. ⁵ Na man i kasaligan di dad libun, “Nang gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu Dyisas, dunan i fnatakla di krus. ⁶ Ta là dinin du ta mték mdà di fati salngad i ta manan di gamu. Flal gamu. Neyeyu i gufilèla dun. ⁷ Na gasil gamu salu di dad to galan tdò, na manyu di dale, ‘Ta nték kenen mdà di fati, na muna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gumiteyu dun.’ Yé man-gu di gamu.”

⁸ Na yé duenam man, gasil mdà dad libun fdu di lbang. Likò ale, bay lê ale too lehew. Too ale sadluh du fye tulenla di dad to gal tdò Dyisas. ⁹ Na snitong Dyisas ale, manan, “I ktanak nawa samnagin di gamu.” Na fdadong ale di kenen, na nagotla i blian mangamfù di kenen. ¹⁰ Na man Dyisas di dad libun ayé, “Nang gamu likò. Mdà gamu, na dekyu dad flaneckgu fye gatù ale di Galili, du ditù gusamsitegu dale.”

I tulen dad to mantay

¹¹ Di lamla magu, nun dademe dad to mantay salu di syudad du tulenla di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kdee ta mkel. ¹² Na dad ganlal ayé, stulen ale di dad tua gal mebe i dad Dyu, na nun fnaleh nawala. Banléla dad sundalu mantay too bong filak, ¹³ na yé flaula dale, “Ani manyu, ‘Di lammi kudang di kifuh, ta kel dad to galan tdò na tnakula i lawehan.’

¹⁴ Na ku linge i gubirnadador ani, fansyemi stulen di kenen du fye là falnabèan gamu.”

¹⁵ Yé duenam man, nwè dad sundalu mantay i filak, na nimenla i flau dad ganlal di dale. Na i tulen dad ganlal ayé, ta too mbel di dad Dyu, balù kel di mdu ani.

I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò

(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

¹⁶ Na ta mdà dad sfalò satu to galan tdò gatù di Galili. Na fles ale di bulul i ta fala man Dyisas dale. ¹⁷ Na di kitela dun, mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe nawa.

¹⁸ Na fdadong Dyisas di dale, manan, “Ta blé Dwata di do i kdee glal di tah langit na di tah tanà. ¹⁹ Yé duenam man, mdà gamu gatù di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, na fanbalingyu ale dad to tdògu. Na bnunyagyu ale di dagit i Mà, na i Ngà, na i Mtiu Tulus. ²⁰ Na lêyu ale tdò du fye nimenla i kdee dad dekgu di gamu. Na nangyu glifet na gal agu samnagin di gamu kel di gusen i banwe.”

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Mark

Dyan Gal Munyag

(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18;

Dyan 1:19-28)

¹ Ani i katbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, dunan Ngà i Dwata.

² Du ani i fsulat Dwata ku Isaya, i satu tugadan di munan, gtadè di Ngàan, manan, “Dekgu i snaliggu muna di ge du fatlagadan i dalanam.

³ Di banwe landè to mnè ditù, tamlo kenen, ani manan fagu di fléd, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i guma-gun!’ ”

⁴ Na i to ayé, dunan Dyan. Tamdò kenen di banwe landè to mnè ditù, na manan di dad to, “Nsalyu na tngakyyu i dad salàyu, na fbunyag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu.” ⁵ Na yé duenam man, nun dee dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di banwe Dyudiya, na lê man mdà di syudad Dyérusalém. Na tulenla i dad salàla, na fbunyag ale di Éél Dyordan.

⁶ Yé gal Isak Dyan bul i lmanaf dnagit kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé knaanan dunan tlangas na ttab.

⁷ Na ani man Dyan di dad to, “Nun kel satu to tmadol di do, na too kenen mdatah di

do. Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen. ⁸ Bnunyagta gamu di éél, bay kenen i munyag gamu fagu di Mtiu Tulus.”

I kbunyag na i ktilew ku Dyisas

(Matyu 3:13 —4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Là mlon, salu Dyisas di Éél Dyordan, na yé gumdàan di Nasarét glam di banwe Galili. Na fbunyag kenen di ku Dyan. ¹⁰ Kanto kenen fbunyag, di kalwàan di lam éél, ta teenan i langit mgukà. Na lêan teen i Mtiu Tulus tufa na mdaf di kenen gambet abun. ¹¹ Na nun talù mdà di langit, manan, “Ge i Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu di ge.” ¹² Na gasil nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù. ¹³ Na fat falò butangan déé, na tnilew Satanas kenen. Na lê nun dad lmanaf labè di banwe ayé, bay yé mifat ku Dyisas i dad kasaligan Dwata.

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan

(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Di là mlo, fablanggù Hari Hérod Dyan, na samfulé Dyisas di Galili, du tdòan i Fye Tulen mdà di Dwata.

¹⁵ Ani man Dyisas, “Ani ta kel nan i du kagdohò gman di Tnalù i Dwata di munan du ta mdadong nan i Kagot Dwata. Nsalyu i dad salàyu, na tngakyyu i dad sasè nimòyu, na ftoo gamu di Fye Tulen.”

16 Na di satu du, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na nun teenan lwe lagi saflanek, yé dagitla Simon na Andru. Yé nimòla fmukat ale du yé talbahòla. 17 Man Dyisas di dale, “Yé galyu nimò ani, fmukat nalaf. Fye fa ku baling gamu magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.” 18 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i dad fukatla, na magin ale di kenen. 19 Na kanto fles ale Dyisas magu, lê nun teenan lwe lagi saflanek, yé dagitla Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di awengla. Yé nimòla, fatlagadla dad fukatla. 20 Tadè tlo Dyisas ale, na tnagakla déé di aweng i màla Sébidi na i dad to snukéy du magin ale di ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas i busaw
(Luk 4:31-37)

21 Di kagula, salu ale di lunsud Kapernaum. Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu, fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu na tamdò. 22 Too tngah i dad to di katdòan du là salngadan di katdò i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bay Dyisas kenen, too nun kaltulusan di katdòan. 23 Lam Dyisas tamdò, nun satu lagi tadè kel nun busawan. Mkit kenen, manan, 24 “E Dyisas mdà di Nasarét, landè labetam di gami. Fanam gami falmo kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà di Dwata.” 25 Bay nngak Dyisas i busaw, na manan, “Fanak ge.

Lamwà ge di kenen.” 26 Too fakakal i busaw i lagi ayé, na mkit klon lamwà. 27 Too ti tngah i kdee dad to, na sansmanla, “Too ti tnikeng ani. Nun falami tdò dini na magin déé i knun kaltulusan. Dekan i dad busaw, na mimen ale.” 28 Na too mlal mbel i santulen gablà ku Dyisas di kabal Galili.

I kafgulê Dyisas i tewe Piter na i dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na mdà ale Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na salu ale ditù di gumnè Simon na Andru. Na lê magin Dyém na Dyan. 30 Na milè tewe Simon libun du too ti minit i lawehan. Na gasilla tulen ani di ku Dyisas. 31 Fdadong kenen di libun ayé, na nagotan i sigalan, na ntékan kenen. Tadè mkah i kinitan, na fles mimò dale knaan.

32 Di kasdaf i du, nebe dad to déé di ku Dyisas i kdee dademela nun tduk, na i dad to nun busaw. 33 Na too ti dee dad to mdà di banwe ayé stifun di saféd i gufusuk di gumnè ayé. 34 Na yé duenam man, nun dee dad to fan-gulê Dyisas di dad sahal tduk. Na lêan falwà dee busaw. Na là ftaluan ale du gadèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

35 Na too flafus di tmadol du, di fa làan too malwa, ta mték Dyisas, na mdà kenen salu di satu banwe landè to mnè ditù du dmasal. 36 Na

ta lê mdà ale Simon du fangaballa kenen. ³⁷ Na di ta kitela dun, manla, “Fanngabal i kdee dad to ge.” ³⁸ Bay man Dyisas di dale, “Fles ato di dademe dad banwe mdadong dini du fye lêgu tdò i Fye Tulen ditù, du yé sa i duen-gu salu dini di tah tanà.” ³⁹ Na taman, lanngab Dyisas i banwe Galili. Tamdò kenen di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu, na falwàan dad busaw di dad to.

I kafgulê Dyisas i satu lagi nun fdas mumuh

(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Na nun satu lagi nun fdasan mumuh salu di ku Dyisas, na lkuad di munan, na too fakdo, manan, “Ku beg ge mayè, gadègu gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb i kulitgu.” ⁴¹ Too bong kakdo Dyisas dun, taman nagotan, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” ⁴² Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé, na ta too mlaneb i kulititan. ⁴³ Gasil Dyisas fdà kenen, na toon ti dek, manan, ⁴⁴ “Nangam ti tulen ani balù simto dun, bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsuam gambet i uldin Dwata di dad sulat Mosis. I dsu nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.” ⁴⁵ Bay di kdà i lagi ayé, balingan too tulen gablà di kgulêan, na too ti mbel i santulen ani. Yé duenam man, ta là too gfite Dyisas di dad banwe du gal dee dad to

stifun di safédan. Lon gal salu di dad banwe gulà dee dad to, bay knèan gal dee dad to salu di kenen mdà di dad sahal banwe.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan

(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Na kafnge file du, lê samfulê Dyisas di Kapernaum. Na linge i dad to déé na ta lê kenen kel. ² Yé duenam man, too ti dee dad to stifun déé, na fital i gumnè kel di lwà. Na tdò Dyisas ale i Tnalù Dwata. ³ Na nun fat lagi kel déé, na nun nebela to là galyakan i lawehan, santiangla magin i gumilèan. ⁴ Du landè kibòla fdadong di ku Dyisas du mdà di kdee dad to stifun, lanketla i dademe ataf gsen tah i gutamdò Dyisas klola fayol kenen magin i gumilèan. ⁵ Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla, manan di to là galyak, “E Tò, ta magfasinsya nan i dad salàam.”

⁶ Na nun dad to sudeng déé i gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, yé mnè di fandamla, ⁷ “Kan ku talù i to ani gambet ayé? Mlad kenen du landè dademe gmagan fmasinsya i salà, lo senan Dwata.” ⁸ Na ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku ani fandamyu? ⁹ Nun klahilan ku yé man-gu, ‘Ta magfasinsya nan i dad salàam.’ Bay baling mlimah ku yé man-gu di to là galyak, ‘Mték ge, nwèam i gumilèam, na

magu ge, ' du fakayyu gadè ku nun glalgu demen ku landè. ¹⁰ Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà fmasinsya salà." Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là galyak, na manan, ¹¹ "Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na mulé ge." ¹² Na tadè tadag i to ayé, na ta nwèan i gumilèan, na lamwà di bleng i kdee dad to. Na tngah i dad to déé, na dnayenla i Dwata, manla, "Landè lmento teen galò ani."

I klak Dyisas ku Libay

(*Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32*)

¹³ Na lê mdà Dyisas salu di kilil i bong lanaw. Na too dee dad to stifun di safédan, na tdòan ale. ¹⁴ Di laman magu, nun teenan satu to dnagit Libay, i ngà Alfusus. Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du yé sa i knalaman nimò. Na man Dyisas di kenen, "Magin ge di do." Na ta tadag Libay, na fles magin ku Dyisas.

¹⁵ Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay. Na yé kmaan di saféd Dyisas na i dad to galan tdò dee dademe dad to gal mwè bayad i buhis, na lê dademe dad to lmafà dad uldin Dwata du ta dee ale i gal magin di kenen. ¹⁶ Na i dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis i glam di dad Farisi, kantola teen na yé dademe ale Dyisas kmaan i dad to gal mwè bayad i buhis na dademe to gal lmafà i uldin

Dwata, manla di dad to tdòan, "Kan ku kmaan Dyisas di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na dademe to gal lmafà i uldin Dwata?"

¹⁷ Kanto linge Dyisas i manla ayé, tmimel kenen fagu di fléd, manan, "I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung. Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to gamsalà."

I salek gablà di kafwasa

(*Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39*)

¹⁸ Di satu du, fwasa i dad to gal tdò Dyan na lê man i dad to gal tdò i dad Farisi. Nun dademe dad to salu di ku Dyisas, na smalek ale, manla, "Mdà dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, na balù i dad to gal tdò dad Farisi, gal ale fwasa. Bay i dad to tdòam ge, kan ku là fwasa ale?" ¹⁹ Tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, fwasa ale kè ku sana kdéé di safédla i lagi samsong? Là. Là tayò ale fwasa ku sana kdéé i lagi sansong. ²⁰ Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi samsong, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

²¹ "Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du tà saksang i klafang ayé, na ta baling bong i kasèan. ²² Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu du keng btù i kulit du

kmadok fa i binu, na malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit.”

I katdò Dyisas gablà di Du Kaftud

(*Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5*)

²³ Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Di lamla magu, yé nimò i dad to galan tdò beg ale kambang là dee dad kigan trigo. ²⁴ Na man dad Farisi di ku Dyisas, “Neyem. Ta kamtu dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis.” ²⁵ Na man Dyisas di dale, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen?” ²⁶ Di kagot Abiatar, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglut di munan, ani nimò Dabid. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na ta banlén i dademen.” ²⁷ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duen Dwata mimò i Du Kaftud du tabengan di dad to. Du yé funan nimò dunan i dad to, na fnge, blén i uldinan gablà di Du Kaftud. Yé gugmadèto dun na mabtas fa i dad to di dad uldin. ²⁸ Yé duenam man, yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

3

I kafgulê Dyisas i satu lagi

fikot i sigalan

(*Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11*)

¹ Di satu du, lê fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Nun teenan déé satu lagi fikot i bali tnalòan. ² Na nun dademe dad to déé, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, taman, toola kenen tnanul du neyela ku fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud. ³ Na talù Dyisas di lagi fikot i tnalòan, na manan, “Tadag ge di muna.” ⁴ Na smalek Dyisas di dad to, manan, “Dét man i uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i dademe to, ku demen fnatito ale?” Bay tadè ale fanak. ⁵ Tamduk nawa Dyisas meye dale. Na sasè nawan du magéng ulula. Na manan di lagi fikot i sigalan ayé, “Bankeham i sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê. ⁶ Bay gasil lamwà dad Farisi, na sti-fun ale magin di dad to gsen di ku Harì Hérod, du santulenla ku dét i kibòla fmati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i dad to di kilil i bong lanaw

⁷ Mdà ale Dyisas na i dad to galan tdò di banwe ayé, na salu ale di bong lanaw. Na too dee dad to magin di dale mdà di dademe dad banwe, dunan mdà di Galili, ⁸ na di Dyudiya, na di syudad Dyérusalém, na di banwe Idumya, na balù fa di dademe banwe mdà di faltù i Éél Dyordan, na mdadong di dad

banwe dnagit Tiro na Sidon. Yé duenla salu gatù du ta lingela gablà di dad nimò Dyisas. ⁹ Du too dee dad to déé, ta dek Dyisas i dad to galan tdò fye ku nun falala tagà dun aweng i fakayan gummyak tà kenen fital. ¹⁰ Ta dee nan i dad to fan-gulêan, taman gal saglad i dad to nun tduk magot di kenen. ¹¹ Na i dad to nun busaw, ku teenla kenen, gal ale lkuad lamfan, na mkít ale, manla, “Ge Ngà i Dwata.” ¹² Bay too fnang Dyisas ale tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek

(*Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16*)

¹³ Na mnagad Dyisas di satu bulul, na tlon di safédan i dad to nalékan, na fdadong ale di kenen. ¹⁴ Yé nalékan sfalò lwe to, yé katlon dale dad to galan dek. Mgimò ale dad to gal samnagin di kenen, na lêan ale dek tamdò i Fye Tulen di dademe banwe. ¹⁵ Na lêan ale banlé glal falwà dad busaw mnè di dad to. ¹⁶ Ani dagit i dad sfalò lwe to nalékan, Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter, ¹⁷ na lê Dyém, na i flanekan Dyan, dunan i dad ngà Sébidi. Dnagit Dyisas ale Boanigis, yé gumtatekan dunan i dad to gambet kilet. ¹⁸ Na lêan fagin nalék Andru, na Filip, na Bartolomyu, na Matyu, na Tomas, na Dyém dunan i ngà Alfus, na Tadyus, na Simon dunan i msen i banwen. ¹⁹ Na lêan nalék Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I gumdà i kaltulus Dyisas (Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Na ta lê mulê Dyisas di banwe gumdàan. Na lê nun dee dad to stifun déé, na yé duenam man là gasleng Dyisas kmaan na i dad to galan tdò. ²¹ Kanto gadè dad flanekan ani, salu ale di kenen du nngéla, du yé man dademe dad to gablà di kenen ta book kun. ²² Na lê nun kel fdu di Dyérusalém i dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé manla gablà di ku Dyisas, “Yé ta mnè di kenen Bélsébul, i gumdatah i dad busaw, na yé duenan gmagan falwà i dad busaw.” ²³ Yé duenam man, tlo Dyisas ale, du talù di dale fagu di dad fléd, manan, “Là gagan Satanas falwà i kton. ²⁴ Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. ²⁵ Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé. ²⁶ Na salngad ku Satanas, ku sanfatin i kton, ta maskah kenen. Ta là gmaganan, na yé ta gusen i kagotan. ²⁷ Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis ayé.

²⁸ “Too glut i man-gu di gamu ani, gagan Dwata fmasinsya i kdee salà i dad to na i kdee sasè manla gablà di kenen. ²⁹ Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus i Dwata, là fnasinsya i salàan, balù kel

di landè sen. Too blat i salàan, gten kenen falnayam kel di landè sen.”³⁰ Yé duen Dyisas man ani du yé ta manla gablà di kenen na nun busawan.

I yê Dyisas na i dad flanakan

(*Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21*)

³¹ Na di lam Dyisas tamdò, ta kel i yêan na dad flanakan. Tadag ale di lwà, na fngéla kenen. ³² Na nun dee dad to sudeng di safédan, na manla, “Ta déé yêam na dad flane kam di lwà, na snalekla ge.” ³³ Na man Dyisas di dad to ayé, “Simto kè i yêgu na i dad flane ku?” ³⁴ Neyen i dad to sudeng di safédan, na manan, “Ani i yêgu na dad flane ku.” ³⁵ Du ku simto mimò i knayè Mâgu, yé mgimò flane ku lagi, na flane ku libun, na i yêgu.”

4

I fléd gablà di to smabul bnê

(*Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8*)

¹ Na lê tamdò Dyisas di kilil i bong lanaw, na too dee dad to stifun déé. Taman, myak kenen di aweng du déé gusudengan na lamtew i aweng ayé. Na déé dad to di kilil i lanaw. ² Na dee dad tdò Dyisas di dale fagu di dad fléd. Ani manan, ³ “Too gamu flinge. Nun to salu di dnarun du smabul bnê.” ⁴ Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad anuk mayeng. ⁵ Nun dademe dad bnê gtadè di gudee batu, na landè ali

tanàan. Too mlal msut di tah i dad tabòla, du mngifi i tanàan. ⁶ Bay kanto msut i du, ta mlanas na mati du là too ale dmalil. ⁷ Lê nun dademe dad bnê gtadè di lam dad bnas nun sual. Na kanto tahà i bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnê. Taman là minge ale. ⁸ Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na mlal tahà, na too minge. Yé ulê i dademe dad bnê ani tlu falò, na dademe nam falò, na dademe mlatuh.” ⁹ Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ayé, manan, “Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

I gukmamu i dad fléd Dyisas

(*Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10*)

¹⁰ Kanto là dee dad to, ta fdadong i sfalò lwe to galan tdò na lê man dademe dad to, na snalekla Dyisas gablà di dad fléd. ¹¹ Na man Dyisas di dale, “Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot i Dwata. Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad tdògu, ¹² du fye balù ku meye ale, knèan là mite ale, na balù ku lminge ale, knèan là galmabat ale, tà ale msal na fnasinsya Dwata i dad salàla.”

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê

(*Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15*)

¹³ Na smalek Dyisas, manan, “Là gadèyu gumtatek i fléd ayé? Ku là glabatyu dun, dét kibòyu galmabat i dademe dad fléd?”

¹⁴ Na nubadan di dale i fléd ayé gine, manan, “I bnê sabul i to ayé dunan Tnalù i Dwata. ¹⁵ I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i Tnalù i Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé na nwèan i Tnalù ta gsabul di nawala. ¹⁶ Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gunun dee batu, dunan i dademe dad to too mlal dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun, na too ale lehew di katbùan. ¹⁷ Bay là ale too dmalil, taman, là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù i Dwata, knagolla i kaftoola. ¹⁸ Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan i dademe dad to lminge i Tnalù i Dwata. ¹⁹ Bay mlimas i Tnalù Dwata di nawala du mdà di klidù nawala, na i kiballa knun, na dademe knayè i ktola. Taman, là menge i Tnalù Dwata di dale. ²⁰ Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan dad to dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun, na too fye kbengen. Nun dademe, tlu falò i ulêla, na nun dademe nam falò, na dademe mlatuh i ulêla.”

*I kaglabat blé Dwata
(Luk 8:16-18)*

²¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku nun to fusuk mebe salò, là snukuban dun been, na là kahan dun di dungan i katri. Bay yé nimòan, kahan di gumefen. ²² Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu ani, teen kadang di satu

du na gadè i kdee là fa gadè di mdu ani. ²³ Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

²⁴ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Tooyu fkah di nawayu i lingeyu, du nè kalbong kaglabat dnawatyu, yé sa kalbong kaglabat blé Dwata di gamu, na lêan tananù. ²⁵ Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen. Bay ku simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay ta glabatan.”

I fléd gablà di ktabò i bnê

²⁶ Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “Yé guflingengu i kbel i Kagot Dwata di ktabò i bnê sabul i satu to di tanàan. ²⁷ Laman kudang di kifuh na laman bliwal di mdu, ta tmabò i bnê ayé na lamnok, bay là gadè i to ayé i kibòan lamnok. ²⁸ Yé gumdàan lamnok du mdà di knèan di tanà. Yé muna msut i muhad foonan, na tmadol i fusùan, kafnge ayé, i bengen. ²⁹ Ku ta tagah i bengen, yé klo kamtu dun du ta kel i bule-nan gafat.”

*I fléd gablà di bnê mustasa
(Matyu 13:31,32,34; Luk 13:18-19)*

³⁰ Lê talù Dyisas, manan, “Dét guflingenta i Kagot Dwata? Ku demen, dét fye fléd fbateng dun? ³¹ I kagotan gambet i bnê too tukay dngit mustasa fele i satu to di tanàan. ³² Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu. Too ti malbang i dad fangan, na déé gufgalung i dad anuk mayeng, na gusmalalla.”

³³ Na fagu di dee dad fléd gambet ayé tdò Dyisas i Tnalù Dwata. Ku dét i gaganla gambet, yé tdòan di dale. ³⁴ Landè tdòan di gudèe dad to ku là fagun di fléd. Bay ku ta lo yé dademen i dad to galan tdò, ta nubadan di dale gumtatek i dad fléd.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Kanto sdaf i du, talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Mdà ato mifal i lanaw.” ³⁶ Na yé duenam man, tngakla i dad to déé, na smakay ale di aweng tagne gusudeng Dyisas, na faginla kenen. Na lê nun dademe dad to maweng magin dale. ³⁷ Di lamla maweng, ta nkel ale i kamgis nus di talà lanaw. Kanto mbugal i malbang lwek gtadè di awengla, ta fan fnò éél. ³⁸ Bay déé Dyisas di ulin i aweng. Kudang kenen na kmama. Ta nukatla na manla, “E Sér, ta fan ato galnab. Mayè ge kè ku mlimas ato?” ³⁹ Na yé duenam man, ta mték Dyisas, na nngakan i nus na lê i dad lwek, manan, “Ta batongyu nan.” Na tadè fanak i nus na mtanak i lanaw. ⁴⁰ Na manan di dad to galan tdò, “Kan dé ku likò gamu? Là smalig gamu kè?” ⁴¹ Too ale tngah, na sasalek ale, manla, “Simto i to ani? Balù i nus na lê i malbang lwek mimen di kenen.”

5

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi

(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Na fles ale mifal di lanaw kel di banwe i dad to di Gérasin. ² Na di ktufa Dyisas di aweng, snitong i satu lagi nun busaw. Yé gumdà i lagi ayé di dad ilib gulambang i dad to mati. ³ Na yé gufanak i lagi ayé di dad ilib gulambang, na landè kibòla mikat kenen, balù sangkali. ⁴ Ta dee dulèla bnakus kenen di blian na di sigalan, bay tadèan gal fantoh i dad sangkali di sigalan, na tanfòan i dad tek di blian. Na landè to gmagan mafas dun. ⁵ Di kifuh na di mdu, déé kenen di dad gulambang na di dad bulul, na gal kenen mkit na sneeyan batu i lawehan. ⁶ Tlabo mawag fa, ta teenan Dyisas, na gasilan snitong, na fles lkuad di munan. ⁷ Na mkit kenen, manan, “Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam do? Samdagè ge di do fagu di dagit i Dwata na là falnayamam agu.” ⁸ Yé duenan man ayé du ta man Dyisas di busaw, “Lamwà ge di kenen.” ⁹ Na snalek Dyisas kenen, manan, “Dét i dagitam?” Na tmimel kenen, manan, “Yé dagitgu salagsà du too gami dee.” ¹⁰ Na too kenen fakdo du fye là dek Dyisas ale lamwà di banwe ayé. ¹¹ Na nun mdadong déé di dale dee dad sdè mateb di bulul. ¹² Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas, manla, “Dekam gami gatù di dad

sdè ayé na fafusukam gami di dale.”¹³ Na falohan ale, taman, ta lamwà ale di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè. Mdadong di lwe libu i kdee dad sdè ayé, na mti ale milah flasok di bilil, na kamyaf ale di kbe, na fles di lanaw, na sdulê ale mlimas.

¹⁴ Milah dad to gal mifat i dad sdè ayé salu di lam i lunsud na di lwà i lunsud du tulenla i ta mkel ayé. Na i dad to gutmulenla dun, gasil ale gatù du neyela.¹⁵ Na kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i dad busaw, na tadè kenen sudeng déé, na ta kalmaweh, na ta fye fandaman. Na too ale likò.¹⁶ Na i dad to ta mite i dad mgimò di lagi ayé na lê man di dad sdè, tulenla di dad to falami kel.¹⁷ Na yé duenam man, too fakdo dad to di ku Dyisas du fye tngakan i banwela.¹⁸ Na di kyak Dyisas di aweng, too fakdo i lagi gulamwà i dad busaw du kayèan magin.¹⁹ Bay fnang Dyisas kenen, manan dun, “Mulê ge di dademem, na tulenam dale i kdee dad nimò Dwata di ge na i bong kakdon ge.”²⁰ Yé duenam man, ta mdà i lagi ayé, na tulenan di banwe dngagit Dikapolis i dad nimò Dyisas di kenen. Na too ti tikeng i kdee dad to.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati

(Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Kanto lê mifal Dyisas di lanaw, nun dee dad to sti-

fun déé di safédan. Déé kenen fa di kilil i lanaw,²² na fdadong di kenen i satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu yé dagitan Dyairus. Na kanto kel déé, ta fles lamfan di saféd bli Dyisas.²³ Na too kenen fakdo, manan, “Ta fan mati i tukay ngàgu libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye mgulê.”²⁴ Na yé duenam man, magin Dyisas di kenen. Lê nun dee dad to lmalò ku Dyisas, na fan là gagun du mdà di kasgat i dad to.

²⁵ Na nun satu libun magin ta sfalò lwe fali klo i litèan sigi maloh.²⁶ Ta too sasè kaflayaman feye i tdukan di dad to mulung, na ta mti i filakan. Bay là sa mkah tdukan, na ta baling matnù i ksasèan.²⁷ Ta lingen gablà ku Dyisas, taman, fdadong kenen di kagolan, na nagotan i saulan,²⁸ du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.”²⁹ Kanton gagot i saul Dyisas, tadè tlag kaloh i litèan, na galyalon na ta mkah i tdukan.³⁰ Na lyalo Dyisas ta nun kgagan lamwà di kenen. Yé duenan kmangél di dad to glibut di kenen, na smalek kenen, manan, “Simto magot di saulgu?”³¹ Na tmimel i dad to galan tdò, manla, “Gadèam na dee dad to gihok di ge mdà di kasgatla, na kan dé ku snalekam ku simto magot ge?”³² Bay too meye Dyisas du fye teenan ku simto i ta magot di kenen.³³ Na gadè i libun ayé i ta mkel di kenen, na fdadong di ku

Dyisas, na lamfan di saféd i blian. Kankal kenen di klikòan, na tulenan i kdee. ³⁴ Man Dyisas di kenen, “Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do. Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge du ta landè tdukam.”

³⁵ Na di lam Dyisas talù, nun dademe dad to kel fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, manla di ku Dyairus, “E Sér, ta là gumaham i ngàam du ta lanah. Ta nangam snamuk nan i To Tamdò.” ³⁶ Bay tadè bayà Dyisas i manla, na manan di ku Dyairus, “Nang ge likò, bay lo ge ftoo.” ³⁷ Kafnge ayé, ta lo yé falohan magin dunan Piter, na Dyém, na Dyan, dunan i flanek Dyém. ³⁸ Kanto ale kel di gumnè Dyairus, linge Dyisas i ugak i dad to. Nun dee dad to mngel na lmanu. ³⁹ Na fusuk Dyisas, na manan dale, “Kan ku mugak gamu na mngel? Là sa mati i ngà ayé, bay lo kudang.” ⁴⁰ Na nadoyla kenen. Dek Dyisas i dad to ayé lamwà, bay neben fusuk dad tua i ngà ayé, na lê man i dad tlu to tdòan. Fusuk ale di snifil gumilè i ngà ayé. ⁴¹ Nagot Dyisas i sigalan, na manan dun, “Talitha koum.” Yé gumtatekan dunan, “Bì, man-gu di ge, mték ge.” ⁴² Tadè mték i ngà ayé, na fles magu. Ta sfalò lwe falin. Too tikeng i dad to. ⁴³ Bay too fnang Dyisas ale tmulen di dad to, na dekan i dad tuan mlé knaan di ngà ayé.

6

Knangla Dyisas di Nasarét
(*Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30*)

¹ Na mdà Dyisas salu di banwe gulamnokan, na magin dad to galan tdò. ² Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu, tamdò kenen di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na too tikeng i dad to lminge i katdòan. Sasalek ale, manla, “Nè gugamwèan i gnadèan ani? Nè gumdà i kfulungan? Dèt kibòan mimò dad gamtikeng ayé? ³ Ise ani kè i fanday ayé, i ngà Méri, na i flanek ale Dyém na Dyosis na Dyudas na Simon? Sana kdini di gito i dad flanekan libun.” Na i dad to déé, knangla kenen. ⁴ Bay man Dyisas di dale, “Lo yé gulà mgafè i satu tugad Dwata di kenen banwe di bleng i dad flanekan na i dademen.” ⁵ Na là toon gamgimò dad tnikeng di banwe ayé. Lon nagot i dademe to nun tduk du fan-gulêan ale. ⁶ Na too tikeng Dyisas du là ftoo ale di kenen. Na kafnge ayé, magu Dyisas di dad malnak banwe du tamdò.

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò

(*Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6*)

⁷ Na tlo Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na dekan ale mdà men lwe, na banlén ale glal falwà i dad busaw mnè di dad to. ⁸ Na yé flaun dale, na lo tugad i fakay nebela di kagula. Nang ale mebe bnatu, ku demen kuyut, ku

demen filak. ⁹ Falohan ale tmalumfà, bay fnangan ale mebe galwe saul. ¹⁰ Na ani lêan flau dale, manan, “Ku nè gumnè gufusukyu, fanak gamu déé kel di lêyu kdà. ¹¹ Na ku là dnawatla gamu di satu banwe, na ku là mayè ale flinge di tdòyu, di kdàyu, kakesyu i kfung di bliyu du yé ilè dun na dale tmimel i sasè nimòla di Dwata.” ¹² Yé duenam man, ta mdà ale tamdò, manla, “Msal gamu na tngakuyu dad sasè nimòyu.” ¹³ Na dee dad busaw falwàla mdà di dad to, na dee dad to nun tduk nokla fngalo du fan-gulèla ale.

I kfatì Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Linge Hari Hérod gablà di kdee mgimò Dyisas, du ta too tatel i dagit Dyisas. Na yé man dademe dad to na yé kun gumdà i kgaganaan di ku Dyan Gal Munyag du ta mték kenen mdà di fati. ¹⁵ Na yé man dademe to gablà ku Dyisas, “Kenen Ilaydya, i satu tugad i Dwata di munan.” Na nun dademe yé manla, “Kenen i satu tugad i Dwata gambet dademe tugad i Dwata di munan.” ¹⁶ Bay di kaklinge Hari Hérod gablà ayé, manan, “Dyan Gal Munyag sa ayé. Ta faklanggu ulun, bay ta lê mték di fati.” ¹⁷ Du di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan mimò ani du mdà di atul Hérodiyas, yaan i flanekean Filip. Du ta nlad Hari Hérod sa Hérodiyas ayé. ¹⁸ Du

gal man Dyan di ku Hérod, “Là fakayam nlad yaan i flanekean.” ¹⁹ Na yé duenan too nang nawa Hérodiyas ku Dyan, na kayèan fmati kenen, bay landè kibòan. ²⁰ Du mdà di klikò Hari Hérod, yé duenam man tnamangan Dyan du gadèan na kenen i satu to too tluh na too mtiu. Too mayè Hérod gal flinge di ku Dyan, bay lê gal msamuk i nawan.

²¹ Bay ta kel i du fatan Hérodiyas, na nimòan i knayèan, dunan slà di du kafaldam i ksut Hari Hérod. Ta mimò Hérod bong fista, na nlakan dad ganlal di gubirnu, na ulu i dad sundalu, na dademe mdatah to di banwe Galili. ²² Fusuk i ngà Hérodiyas libun, na sayew kenen, na too ti bayan ale Hérod. Na manan di ngà ayé, “Dét kayèam fni? Balù détan, blégu di ge.” ²³ Na samdagè kenen, manan, “Fakanggu di ge na balù dét i fnim, kel di tngà i kdee dad nagotgu, blégu di ge.” ²⁴ Na lamwà i ngà ayé, na snalekan yèan, manan, “Dét i fnigu kè?” Tmimel i yèan, manan, “Yé fnim i ulu Dyan Gal Munyag.” ²⁵ Na gasil samfulè i ngà ayé di hari, na manan dun, “Yé kayègu blém do i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di fligo.” ²⁶ Too mliidù nawa Hari Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan du ta guna i kasdagèan na ta linge i dad to kmaan di safédan. ²⁷ Na yé duenam man, gasilan dek i satu sundalun mwè i ulu

Dyan. Na ta mdà i sundalu, na kanlangan i ulu Dyan di blanggù, ²⁸ na kahan di fligo, na neben déé, klon mlé dun di ngà libun ayé. Na mdà i ngà ayé, ta blén di yêan. ²⁹ Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé, ta salu ale déé du nwèla i lawehan, na lbangla di ilib gal gulambang i dad to mati.

I kaskaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

³⁰ Kanto mulé i dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, tulenla di kenen i kdee dad mgimòla na i kdee dad tdòla. ³¹ Na mdà di gal kdee dad to magin di dale, là gaslengla kmaan. Yé duenam man, man Dyisas di dale, “Fatfing ato gito di satu banwe mtanak du fye gaftud gamu.” ³² Na ta mdà ale maweng salu di satu banwe landè to mnè déé. ³³ Bay nun dee dad to ta mite i kdà ale Dyisas, na du dilèla ale, ta gasil ale tmanà mdà di kdee dad lunsud déé, na ta baling dale muna kel. ³⁴ Na kanto dmuung ale Dyisas, teenan i kdee dad to ayé, na too sè kakdon dale. Salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale. Na yé duenam man, dee dad tdòan di dale.

³⁵ Kanto flabi, ta salu di ku Dyisas i dad to galan tdò. Manla di kenen, “Ta flabi nan, na landè gumnè mdadong dini. ³⁶ Dekam dad to ayé mdà du fye mayad ale knaanla di dad gumnè na di dad malnak banwe ditù.” ³⁷ Bay man Dyisas di

dale, “Gamu i famkaan dale.” Smalek ale, manla, “Mayé ge kè ku mayad gami knaan gablà fkaan di kdee dad to ani? Ku yé nimòmi, i btas i knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du klon.” ³⁸ Na snalekan ale, manan, “File batù fanyu? Mdà gamu na neyeyu.” Kantola neye, samfulé ale, na manla, “Lime batù fan, na lo lwe batù nalaf.”

³⁹ Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu dad to di bnas di dad sahal lum-buk.” ⁴⁰ Na slumbuk ale sudeng, men mlatuh i dademe na men lime falò i dademe. ⁴¹ Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit, na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén di dad to galan tdò du fye nalella di dad to. Na lêan nalel i lwe batù nalaf di kdeela. ⁴² Na ta kmaan i kdeela, na bsol ale. ⁴³ Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas fan na nalaf. Na yé kdeen, sfalò lwe been fnò. ⁴⁴ Na yé kdee dad lagi kmaan lime libu.

Ikagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Dyan 6:15-21)

⁴⁵ Na kafnge ayé, gasil dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong lanaw salu di banwe Bétsayda. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to. ⁴⁶ Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal. ⁴⁷ Na kanto kifuh, ta ditù i dad to maweng di talà i lanaw, na lo satu

Dyisas déé di kilil. ⁴⁸ Na teenan dad to galan tdò, na too sasè kaflayamla kamwah i awengla du gsitongla i nus. Kanto mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw. Na ta fanan ale Inius. ⁴⁹ Bay kantola teen kenen magu di tah i lanaw, man nawala ku lmagol, na mkit ale, ⁵⁰ du ta kdeela mite dun, na too ale likò. Bay gasil talù Dyisas di dale, manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.” ⁵¹ Na myak kenen di aweng magin dale, na tin tadè fanak i nus. Na too ale tikeng, ⁵² du balù ta teenla i gamtikeng nimòan di fan ayé, bay là glabatla, du là fa mgukà i fandamla.

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Matyu 14:34-36)

⁵³ Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét, na ikatla i awengla. ⁵⁴ Kanto ale tufa di aweng, dilè i dad to di banwe ayé Dyisas. ⁵⁵ Na balù nè gusalun di banwe ayé, gasilla nwè dad to nun tduk, na nebela ale magin i dad gumilèla salu di kenen. ⁵⁶ Na balù nè gusalun di dad malnak banwe, ku demen di dad lunsud, na di dad gumnè, nebela i dademela nun tduk salu di gal gustifun i dad to. Na fakdo ale di ku Dyisas du fye began ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku simto gmagot i saulan, mgulê.

7

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Matyu 15:1-9)

¹ Na ta kel fdu di Dyérusalem dademe dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, na stifun ale di saféd Dyisas. ² Teenla kakaan i dademe to gal tdò Dyisas, là funa ale malob du là lalòla i tdò dad Farisi. ³ Du silang kmaan i dad Farisi na lê man i kdee dademe Dyu ku funala too nalob i tnalòla du yé knalamla nimò glalòla di dad gutambulla.

⁴ Na ku kel ale fdu di fadyan, silang ale kmaan ku funa ale too malob. Na lê nun dee dademe nimòla, salngad kalob i dad basùla, na i dad tabùla, na i dad kulangla.

⁵ Yé duenam man, smalek i dad Farisi na i dademe to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, manla ku Dyisas, “Là funa malob i dad to galam tdò di kakaanla. Kan ku là lalòla i flau dad gutambulto?”

⁶ Tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man Dwata fagu di ku Isaya di munan gablà di gamu dad to flingu. Ani i fsulatan,

‘I dad to ani, toola agu nafè fagu di talùla, bay too mawag i fandamla di do.

⁷ Landè gukmamu i kfangamfùla di do du yé gumdà i dad flaula di dad to balù ku yé manla kun mdà di Dwata.’ ”

⁸ Na fanles Dyisas i manan di dale, “Ta tngakyu i uldin Dwata, na yé lalòyu i flau dad to. ⁹ Tay kfulungyu tmagak i uldin Dwata du fye glalòyu i adatyu. ¹⁰ Kaflingenta dun, yé uldin Dwata fagu di ku Mosis, manan, ‘Nafèyu i màyu na i yèyu,’ na ‘ku simto to talù sasè di màan ku demen di yèan, là fakay ku là fnati dun.’ ¹¹ Bay yé galyu tdò ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, fakayan man di dale, ‘Korban,’ yé gumtatekan, ‘I fan-gu blé di gamu, ta balinggu blé di Dwata.’ ¹² Na mdà di manan ayé, ta galyu faloh kenen balù ku là fiten i afèan di dale fagu di tabengan ani. ¹³ Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata. Na nun fa dademe nimòyu salngad ayé.”

Gumdà i salà
(Matyu 15:10-20)

¹⁴ Na lê tlo Dyisas i dad to di safédan, na talù di dale fagu di fléd, manan, “I kdeeyu, too gamu flinge, na tooyu fanglabat ani di ktoyu. ¹⁵ Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i lamwà di bàan. ¹⁶ Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”

¹⁷ Tngak Dyisas i dad to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Magin dad to galan tdò, na smalek ale gablà di fléd ayé gine. ¹⁸ Na man Dyisas di dale, “Balù gamu, là fa kadi galmabat. Gablà ku ta gadèyu na ise ku i fusuk di bà i satu to i gamfagsik kenen. ¹⁹ Du ku dét fusuk

di bà i satu to, yé guflesan di tienan, na fngè lê lamwà. Na ise ku yé dalanan di nawan.” Di kman Dyisas ayé tulenan dale na landè magsik di kdee dad knaan. ²⁰ Na fanlesan i talùan, manan, “Yé gamfagsik i satu to i lamwà di bàan. ²¹ Du mdà di lam i nawan, nun dad sasè fandam, na i ksaféd di to ise yaanan, i ktaku, i kbanò, ²² i klafà yaan, i klom, i ayé mimò sasè di dademe to, i kafgaw, i klandè kyà, i kafè nawa, i ktalù sasè gablà di dademe to, i kafdatahan i kton, na i klandè ldam. ²³ Yé gumdà i kdee sasè ani di nawa i satu to. Yé gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dy
(Matyu 15:21-28)

²⁴ Kafngè ayé, tngak Dyisas i banwe ayé, na fles kenen di banwe mdadong di syudad Tiro. Fusuk kenen di satu gumnè, na yé kayèan ku landè gmadè na déé kenen di lam, bay là gbunin i kton. ²⁵ Na nun satu libun déé, nun ngàan libun nun busaw. Kanto linge i yèan na déé Dyisas, ta gasil kenen salu déé na lkuad lamfan di saféd i bli Dyisas. ²⁶ Na ise Dy i libun ayé du ise ku Israél i gumdàan, bay di banwe dnagit Fonisya glam di Sirya. Na fakdo kenen di ku Dyisas fye falwàan i busaw di ngàan ayé. ²⁷ Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Fye ku funagu fankaan i dad ngà, du là fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad ayem.” ²⁸ Na man i libun ayé, “Hee

Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad ngà.”²⁹ Na man Dyisas di kenen, “Du mdà di kafye i manam, mulê ge nan du ta lamwà i busaw di ngàam.”³⁰ Ta mulê i libun ayé, na kakelan di gumnèan teenan i ngàan lo milè du ta lamwà i busaw.

I kafgulê Dyisas i lagi bakong na umu

³¹ Kafnge ayé, ta tngak Dyisas Tiro, na yé dalanan magu kamlang di banwe Sidon, na fles kenen di Lanaw Galili, na yé dalanan salu ditù magu di Dikapolis.³² I dad to déé, nebela di ku Dyisas i satu lagi bakong na mlimah ktalùan. Na yé fnila ku nagot Dyisas kenen fye mgulê.³³ Yé duenam man, nebe Dyisas kenen mdà di dad to, na klilukan i dad knamatan di sbalà klinge i bakong ayé. Na fnge, fnafèan ibal i dad tnalòan, na ihokan di dilàan.³⁴ Lngalà Dyisas di langit, na falbongan kalnawan, na manan, “Ifata.” Yé gumtatekan, “Mgukà nan.”³⁵ Di kmanan ayé, tadè mgukà i klinge i bakong ayé, na salngad ku ta magteh i dilàan du ta fye i ktalùan.³⁶ Fngang Dyisas ale tmlen i dad nimòan ayé. Bay balù ku galan ale fngang, baling midul fa i ktulenla dun.³⁷ Na too ti tikeng i kdee dad to lminge gablà di mkel ani, na manla, “Too ti fye i kdee dad nimòan. Balù i

dad bakong na i dad umu fangulèan.”

8

I kaskaan Dyisas i fat libu dad to

(Matyu 15:32-39)

¹ Di satu du, ta lê nun dee dad to stifun. Na du landè knaanla, tlo Dyisas i dad to galan tdò, na manan di dale,² “Toogu kando i dad to stifun ani, du ta tlu dula fanak di safédgu, na ta landè knaanla.³ Ku fulègu ale di là ale fa kmaan, keng bek ale mdà di kbitilla du mawag gumulê dademe.”⁴ Na smalek i dad to galan tdò, manla, “Nè gumwèto knaan di banwe ani i gablà fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”⁵ Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu déé?” Tmimel ale, manla, “Fitu batù.”⁶ Na dekan sudeng i dad to di tanà. Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan, na fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén di dad to galan tdò du fye dale i malel dun. Na ta nwèla i fan ayé, na nalella di kdee dad to.⁷ Na lê nun dad malnak nalaf, bay là deen. Lêan fnasalamat i nalaf ani klon falel dun.⁸ Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.⁹ Yé kdee dad to kmaan nun dad fat libu. Na kafnge ayé, ta fdà Dyisas ale.¹⁰ Na gasil myak Dyisas di aweng magin dad to galan tdò, na salu ale di banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng di ku Dyisas

(Matyu 16:1-4)

¹¹ Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na sanbalewla kenen. Tnilewla kenen fagu di kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan di langit. ¹² Falbongan i kalnawan, na manan, “Kan ku mni i dad to di du ani dad tnikeng? Too glut i man-gu ani na landè tnikeng fitegu di gamu.”

¹³ Na kafnge ayé, lê tngak Dyisas ale, na myak di aweng du mifal di bong lanaw.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò i dad Farisi na i tdò Hérod
(Matyu 16:5-12)

¹⁴ Na glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu di aweng. Lo salbatù fan i nebela. ¹⁵ Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale, “Fan-geyeyu i gambet bulung falnok fan mdà di dad Farisi na mdà di ku Hari Hérod.” ¹⁶ Na stulen ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas man ani du là mebe ato bnatu.” ¹⁷ Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan ku santulenyu i klandè bnatuyu? Fa là gadèyu dun kè? Magéng uluyu fa? ¹⁸ Nun sa matayu, bay sawe là mite gamu. Nun sa klingeyu, bay sawe là lminge gamu. Kan? Là gafaldamyu dun kè? ¹⁹ Di kafalnaku i lime batù fan du fkaan di lime libu dad to, file been fananòyu?” Na tmimel ale, manla, “Sfalò lwe.” ²⁰ Na lê kenen smalek, manan, “Na di kafalnaku i fitu batù fan

du fkaan di fat libu dad to, file been fananòyu?” Na tmimel ale, manla, “Fitu.” ²¹ Na man Dyisas di dale, “Na kan ku là fa glabatyu?”

I kafgulè Dyisas i lagi butè di Bétsayda

²² Kafnge ayé, ta salu ale Dyisas di Bétsayda, na nun dademe dad to déé, nebela i satu lagi butè di ku Dyisas. Na fakdo ale fye nagotan na fan-gulèan. ²³ Nagot Dyisas sigal i butè ayé, na nalakan kenen lamwà di tukay banwe ayé. Nihokan ibal i matan, na nagotan kenen. Na kafnge ayé, ta snalek Dyisas kenen, manan, “Nun teenam?” ²⁴ Na kanto tukeng i butè ayé, manan, “Nun teen-gu dad to, bay yé kitegu dale gambet i dad kayu magu.” ²⁵ Lê man nagot Dyisas i dad matan. Too meye i lagi, na ta mgulè, na ta too mtiu i kiten. ²⁶ Na dek Dyisas kenen mulè, na manan dun, “Nang ge lê samfulè di tukay banwe ayé.”

I tulen Piter gablà ku Dyisas

(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas na dad to galan tdò. Salu ale di dad malnak banwe glam di Sisarya Filipus. Na di kagula salu ditù, snalekan ale, manan, “Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?” ²⁸ Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe to na ge Dyan Gal Munyag, na i dademe, manla ge llaydya, na i dademe, manla ge i satu

tugad i Dwata.”²⁹ Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu? Di fandamyu, simto agu kè?” Na tmimel Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata.”³⁰ Na fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflaya-man na i kfatín

(*Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27*)

³¹ Na tambù kenen fgaðè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen, manan, “Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu, na fnatila agu, bay di gatlung du, lê agu mték di fati.”³² Na toon fbateng i manan ayé di dale. Na yé duenam man, nebe Piter kenen di kilil na nngakan.³³ Bay kanto kmangél Dyisas, na teenan dademe to galan tdò, ta nngakan Piter, na manan, “Fawag ge di do, Satanas, du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà di dad to.”

³⁴ Na ta tlo Dyisas dee dad to, na lê déé dad to galan tdò. Na manan di kdeela, “Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do.”³⁵ Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginanan di do na i kaftoon di Fye Tulen, nun nawan landè sen.

³⁶ Dèt i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe bay là gfunan i nawa landè sen?³⁷ Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.³⁸ Nun dee dad to di bang ani mimò sasè na knangla i Dwata. Na ku nun to ftoò di do gbol di dad to ayé, na kyàan agu na i dad dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen kyà ku ta samfulé agu di kdatahgu na i kdatah Màngu na i dad kasaligan too mtiu.”

9

Mgilih i baweh Dyisas

(*Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36*)

¹ Na fadlug Dyisas talù, manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, nun dademe dad to tadag dini, na silang ale mati ku ta teenla i kaltulus i Kagot Dwata.”

² Kafnge nam butang, fagin Dyisas Piter na Dyém na Dyan, du salu ale di tah i satu mdatah bulul, lo dale. Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun.³ Na samfilà i klawehan di kbukay. Landè to di klamang banwe gmagan fbukay klaweh salngad ayé.

⁴ Na tadè msut déé di dale lwe to, dunan Ilaydya na Mosis, na stulen ale Dyisas.⁵ Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”⁶ Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dèt i fye manan du too ale likò.

⁷ Na lam Piter talù, makto

kel i labun déé, na Inimunan ale. Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani Ngàgu toogu kanbong nawa. Falningeyu kenen.”⁸ Na gasil ale meye Imibut, na ta landè dademe dad to teenla, lo Dyisas déé di safédla.⁹ Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”¹⁰ Na nimenla i man Dyisas ayé, bay ku ta lo dale, ta yé galla santulen ku dét gumtatek i manan ayé, “Mték di fati.”¹¹ Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis man dun na too mabtas ku muna kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?”¹² Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa, na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan i kdee. Bay, dét kè duen i dad tugad Dwata di munan fala smulat gablà di do, i dnagit Ngà To, na manla là fakay ku là dee kaflayam i mkel di do na lê knang nawa i dad to agu?”¹³ Ani i man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya, na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen gambet i ta fala fsulat Dwata.”

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴Kanto samfulê ale Dyisas di saféd i dademela, ta nun dee dad to stifun déé. Na yé nimò i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku

Mosis, sanbalewla i dad to gal tdò Dyisas.¹⁵ Kanto teen i dad to Dyisas, too ale tikeng, na gasilla snitong na dnawatla kenen.¹⁶ Na snalek Dyisas ale, manan, “Dét i sanbalewyu?”¹⁷ Na nun satu lagi gbol di kdee dad to ayé, manan, “Sér, ta nebegu i ngàgu di ge du nun busaw i gamfumu dun.¹⁸ Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tadèan gal tudà di tanà. Na gal mulak i bàan, na kminggat i kifanan, na tadè magéng i lawehan. Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun.”¹⁹ Na man Dyisas di kdeela déé, “E tay gamu dad to là ftoo. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan sana là kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.”²⁰ Na ta nebela kenen di ku Dyisas. Kanto teen i busaw Dyisas, fakakalan i ngà ayé, na tadè kenen bek, na flulid di tanà, na mulak i bàan.²¹ Na snalek Dyisas mà i ngà ayé, manan, “Ta mlò kè i tdukan?” Tmimel i màan, manan, “Tagnè mdà di ktukayan.²² Ta dee dulèan gbat di lifoh na di lam i éél du kayè i busaw fmati dun. Bay ku gaganam, begam gami kando na tnabengam gami.”²³ Na man Dyisas di lagi ayé, “Kan dé ku manam, ‘Ku gaganam?’ Gagan Dwata mimò balù détan di dad to ftoo di kenen.”²⁴ Na falbong i lagi ayé i talùan, manan, “Ftoo agu sa, bay

là fa sikofan. Taman, toom agu tñabeng du fye matnù i kaftoogu.”²⁵ Na kanto teen Dyisas na ta dee dad to gasil salu di kenen, ta nngakan i busaw, manan, “Ge busaw fbakong na fumu, man-gu di ge, lamwà ge di kenen, na ta nang ge lê samfulê.”²⁶ Ta mkit i busaw, na fakakalan i ngà ayé, klon lamwà. Man nawam ku ta mati i ngà ayé. Na man dee dad to, “Ta kfatin sa ayé.”²⁷ Bay nagot Dyisas sigalan du ntékan, na ta fles tadag i ngà ayé.

²⁸ Kanto fusuk Dyisas di lam i gumnè, na ta lo kenen na i dad to galan tdò déé, ta smalek ale, manla, “Dét i duenmilà gmagan falwà i busaw atù gine?”²⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Lo fagu di kdasal gaganyu falwà i busaw salngad ayé.”

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin

(Matyu 17:22-23; Luk 9:43b-45)

³⁰ Tnagakla i banwe ayé, na yé dalanla magu di Galili. Là mayè Dyisas ku nun dademe dad to gmadè,³¹ du ta lo yé tdòan i dad to galan dek, manan dale, “Do, i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to, na fnatila agu, bay di gatlun du lê agu mték di fati.”³² Bay là glabatla gumtatek i manan ayé, na likò ale smalek dun.

I too mdatah di Kagot i Dwata

(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Kafnge ayé, ta salu ale di Kapernaum. Na kanto fusuk ale Dyisas di lam i gumnè, snalekan i dad to galan tdò, manan, “Dét i sangilyu gine di dalan?”³⁴ Bay tadè ale fanak du yé sangilla di dalan du san-gladla ku simto di dale i too mdatah di kdeela.³⁵ Kanto sudeng Dyisas, tlon dad sfalò lwe to galan dek, na manan, “Ku simto i mayè mdatah, fye ku fdanàan i kton, na tñabengan i kdee.”³⁶ Na mwè kenen ngà du ftadagan di kanfela. Na kafnge ayé, lkafan i ngà, na manan di dale,³⁷ “Ku simto dmawat satu ngà gambet ani du mdà di ksatun di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto dmawat do, ta lêan dnawat i Màngu, dunan i mdek do.”

I là mnang gamu, nsenan gamu

(Luk 9:49-50)

³⁸ Na man Dyan di ku Dyisas, “Sér, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw fagu di dagitam. Fanmi fnang du là glaman di gito.”³⁹ Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du ku simto mimò tnikeng fagu di dagitgu, mlimah di kenen talù sasè gablà di do.”⁴⁰ Du ku simto là mnang gito, nsenan ato.⁴¹ Too glut i man-gu di gamu ani, ku simto mlé gamu balù lo satu basù éél tno du mdà di ksatuyu di do, dunan i Mgalék Dwata, nun lubay gdawatan.

Gablà di kgebe di salà

(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

10

42 “Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam. Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di mahin. 43 Kaflingenta dun, ku bali sigalam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen. 44 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat*, na là mati i lifoh. 45 Na ku bali bliam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i bliam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen. 46 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh. 47 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam. Tumù fa ku landè bali matam na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen. 48 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh. 49 I kdee dad to tnilew ale fagu di lifoh†. 50 I kahì too fye, bay ku ta là mahian ta landè kibò lê fahì dun. Fye ku salngad gamu di kahì mangnem, ku demen fye ku sansatuyu nawayu di dademeyu.”

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay

(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Kafnge ayé, tngak Dyisas Kapernaum, na salu kenen ditù di Dyudiya di faltù Dyordan. Na lê dee dad to sti-fun di safédan, na tdòan ale du yé knalaman nimò. 2 Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla dun, “Fakay kè ku i lagi kahan i yaanan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas. 3 Tmimel Dyisas fagu di salek, manan, “Dét man i uldin Mosis di gamu?” 4 Na tmimel ale, manla, “Falohan i lagi smulat di kalatas du yé gugmadè dun na ta kahan i yaanan, na kafnge ayé, fakayan fdà.” 5 Na man Dyisas di dale, “Yé duen Mosis man ayé du magéng uluyu. 6 Bay mdà di kimò Dwata i kdee ta nimòan di kagatbùan, yé kibòan mimò i to satu lagi na satu libun. 7 Ani duen i lagi tngak i màan na i yéan na sasatu kenen di yaanan, 8 na lwe ale ta mbaling lo satu. Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu. 9 Yé duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.”

10 Na di kfusukla di lam i gumnè, ta lê smalek i dad to galan tdò gablà di manan ayé.

11 Na man Dyisas di dale, “Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan. 12 Na

* 9:44 9:44 Ulad kmaan laweh i dad mati. † 9:49 9:49 Dunan i dad kaflayam gnaguto di tah tanà.

salngad i libun, ku kahan i yaanan na lê mwè satu lagi, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà

(*Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17*)

¹³ Na nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale, bay i dad to galan tdò, nngakla ale. ¹⁴ Kanto teen Dyisas ayé, malbut kenen, na manan dale, “Falohyu i dad ngà salu di do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i dad ngà ani, gfusuk ale di Kagot i Dwata. ¹⁵ Na too glut i man-gu di gamu ani, ku i ksalig satu to, là salngadan di ksalig i dad ngà ani, là glaman di Kagot i Dwata.” ¹⁶ Na kafnge ayé, lkafan i dad ngà ayé, na nagotan ale du banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun

(*Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30*)

¹⁷ Di ta kdà Dyisas magu, nun satu lagi gasil salu di kenen, na lkuad di munan, na smalek, manan, “E Sér, too fye balum. Dét i fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?” ¹⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam man do fye agu? Lo satu i fye, dunan Dwata. ¹⁹ Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng, nang ge lmumi, na nafèam i màam na yèam.” ²⁰ Na man i lagi ayé, “Sér,

ta nimen-gu i kdee manam ayé mdà di ktukaygu.” ²¹ Na kanto neye Dyisas kenen, toon kando, na manan, “Lo satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do.” ²² Too blat baweh i to ayé du mdà di man Dyisas. Ta mdà kenen na too mlidù i nawan du too bong knunan.

²³ Na meye Dyisas lmibut, na manan di dad to galan tdò, “Tay klimah i dad to nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata.” ²⁴ Tikeng i dad to galan tdò du mdà di talùan. Na man Dyisas di dale, “E dad ngà, too mlimah fusuk di Kagot i Dwata. ²⁵ Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalam, mas mlimah fa di satu to nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata.” ²⁶ Na too ale tngah, na sasalek ale, manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?” ²⁷ Na meye Dyisas di dale, manan, “Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata gagan, du gagan Dwata mimò i kdee.”

²⁸ Na man Piter di ku Dyisas, “Neyem, ta tngakmi i kdee du magin gami di ge.” ²⁹ Na man Dyisas, “Too glut i man-gu di gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i dad flanakan lagi, ku demen i dad flanakan libun, ku demen i yèan, ku demen i màan, ku demen i dad ngàan, ku demen i tanàan du mdà di ksatun di do

na i kdawatan i Fye Tulen,
³⁰ too ti dee fa i gdawatan
 di nawan ani, dunan i dad
 gumnè, na i dad flanek lagi na
 libun, na i dad yê, na i dad
 ngà, na i tanà, na gagin i dee
 dad kaflayam. Bay kadang
 di fulé du, gamdawat kenen
 nawa landè sen. ³¹ Nun dee
 dad to mdatah di nawan ani
 mbaling ale mdanà kadang
 di fulé du. Na dee dad to
 mdanà di nawan ani mbal-
 ing ale mdatah kadang di fulé
 du.”

*I gatlu dulé Dyisas fgade
 gablà di kfatín*

*(Matyu 20:17-19; Luk
 18:31-34)*

³² Di kagula mnagad salu
 ditù di Dyéruusalém, muna Dy-
 isas di dale. Tikeng i dad
 to galan tdò, bay dademe
 dad to tmadol, likò ale. Na
 lamla magu, lêan nebe fatf-
 ing i dad sfalò lwe to galan
 tdò du fgadeàn i fan kel di
 kenen. ³³ Manan dale, “Too
 gamu flinge du ta fan ato kel
 di Dyéruusalém, na do, i dnagit
 Ngà To, bléla agu di kagot i
 dad ganlal di kafaglut i dad
 Dyu na i dad to tamdò i dad
 uldin Dwata fagu di ku Mosis,
 na nukumla agu di fati, na
 bléla agu di dad to ise Dyu,
³⁴ du nadoyla agu, na dnulàla
 agu, na nfasla agu, na fnatila
 agu. Bay di gatlung du, lê agu
 mték di fati.”

Ifni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

³⁵ Na fdadong Dyém na
 Dyan di ku Dyisas, i dad ngà
 Sébidi. Manla di kenen, “Sér,
 nun kayèmi fimò ge.” ³⁶ Na

snalekan ale, manan, “Dét
 kè i kayèyu fimò do?” ³⁷ Na
 manla di kenen, “Fsudengam
 gami di safédam, satu gsen di
 kwananam na satu gsen di
 bibengam ku ta gdawatam
 i kdataham.” ³⁸ Bay man
 Dyisas di dale, “Là ti gadèyu
 ku dét i fniyu. Gaganyu
 kè tmufi minum di basù
 guminumgu, dunan i dad
 kaflayam gnagugu? Na
 gaganyu kè magin fbunyag
 di gufbunyaggu, dunan i dad
 klimahgu?” ³⁹ Na tmimel
 ale, manla, “Gaganmi sa.”
 Man Dyisas di dale, “Too glut,
 gamginum gamu di basù
 guminumgu, na gafbunyag
 gamu di gufbunyaggu. ⁴⁰ Bay
 landè ktoogu fsudeng ku
 simto gsen di kwanan-gu
 na gsen di bibenggu. I dad
 gusudeng ani lo tagà Mà di
 dad to gutmagàan dun.”

⁴¹ Kanto gadè i sfalò
 dademe to gal tdò Dyisas
 gablà di fnila ayé, ta lanbutla
 Dyém na Dyan. ⁴² Na santifun
 Dyisas i kdeela, na manan di
 dale, “Ta gadèyu i gal nimò
 dad ganlal dini di tah tanà.
 Galla lnumi i dad to mdanà,
 na toola ale gal dek. ⁴³ Bay
 fye ku mahal i nimòyu gamu.
 Ku simto i mayè mdatah,
 là fakay ku landè nimòan
 di dademe. ⁴⁴ Na ku simto
 mayè mdatah, là fakay ku
 là fafasakan i kton di kdee.
⁴⁵ Du balù do i dnagit Ngà To,
 ise ku yé duen-gu salu dini di
 tah tanà ku fifat agu di dad
 to. Bay yé duen-gu salu dini
 du do mifat i dad to na blégu
 i ktogu di fati mayad dad salà

du fye dee dad to galwà.”

*I kafgulê Dyisas i to butè
dnagit Bartimyu*

(*Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43*)

⁴⁶ Na ta kel ale di banwe Dyérikò. Na kafnge ayé, ta fles Dyisas na i dad to galan tdò na i mlabung dad to. Na nun lagi butè sudeng di kilil i dalan du gal mni. Yé dagitan Bartimyu, na yé gumtatekan ngà Timyu.

⁴⁷ Kanton linge na Dyisas mdà di Nasarét i magu déé, ta mkit kenen, na manan, “E Dyisas, i bel Harì Dabid, begam agu kando.” ⁴⁸ Dee ale mngak i butè ayé kayèla ku fanak. Bay too baling mkit, manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando.” ⁴⁹ Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na manan, “Tloyu kenen.” Taman, tlola i to butè ayé, manla, “Fan-galam nawam. Tadag ge. Tlo Dyisas ge.” ⁵⁰ Kanton bat i lafin saulan, gasil kenen tadag na fdadong di ku Dyisas. ⁵¹ Na snalek Dyisas kenen, manan, “Dét kè kayèam nimògu di ge?” Tmimel i butè, manan, “Amu, yé kayègu moon ku lê agu mite.” ⁵² Man Dyisas di kenen, “Mdà ge nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom.” Na ta lê kenen mite, na fles magin ku Dyisas.

11

*I kakel Dyisas di
Dyérusalém*

(*Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19*)

¹ Na kanto ale mdadong di Dyérusalém na di kakella di dad malnak banwe Bétfagi na Bétani di Bulul Olib, dek Dyisas muna lwe dad to galan tdò. ² Na manan dale, “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun teenyu ngà dongki là fa lmen snakay batangla déé. Ntehyu na nebeyu dini. ³ Na ku nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku nimòyu ayé?’ ani manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun, na lêan fulê dini kadang.’ ” ⁴ Na ta mdà i dad to dekan ayé, na ta teenla i ngà dongki batang di saféd i bà gufusuk di satu gumnè di kilil dalan, na ntehla. Na lamla mteh dun, ⁵ smalek i dademe to tadag déé, manla, “Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?” ⁶ Na tmimel ale salngad di man Dyisas na ta bayà i dad to ale. ⁷ Na nebela i dongki ayé salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad klawehla, na ta smakay Dyisas. ⁸ Na dee dad to mbel i klawehla di bà dalan. Na i dademe to, nkahla doon ta nwèla di bulul du yé dale kfite i kdayenla di ku Dyisas. ⁹ Nun dad to muna di ku Dyisas, na nun dademe tmadol, na falbongla i talùla, manla, “Dnayento i Dwata. Magdayen i To salu dini di dagit Dwata. ¹⁰ Banlé Dwata kafye i kagot fan kel ta fakang di munan di gutambulto Harì Dabid. Magdayen i Dwata di too gumdatah.” ¹¹ Na kafnge ayé,

ta kel Dyisas di Dyérusalém, na fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Neyen i kdee mgimò déé bay du ta flabi nan, lê man kenen lamwà salu di Bétani, na magin i sfalò lwe dad to galan tdò.

*I ktalù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)*

¹² Na di tmadol du, ta mdà ale di Bétani. Na di lamla magu, ta bitil Dyisas. ¹³ Na nun teenan kayu dnagit fig di kibòan beg gumawag, too ti mlabung i doonan. Yé duenam man, ta fdadong kenen déé du mngabal bengen. Bay kanto kel di kayu ayé, landè benge teenan, lo doon, du ise bangan fa menge. ¹⁴ Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta landè lê gamkaan i bengem nan.” Na linge dad to galan tdò i manan ayé.

*I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)*

¹⁵ Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, ta fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i dad to gal sbayad di laman. Na lugadan i dad lamisa i dad to sasambì filak, na lê man i dad gusudeng i dad to fabli dad abun galla dsù. ¹⁶ Na fnang Dyisas i dad to mebe dad kalyakla magu déé di Bong Gumnè ayé.

¹⁷ Na tamdò Dyisas di dad to, manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘I

Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal gudmasal i dad to mdà di kdee dad banwe,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.” ¹⁸ Na kanto linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis i man Dyisas ayé, mngabal ale kfagu fmati kenen. Likò ale di ku Dyisas du too tikeng i kdee dad to di katdòan.

¹⁹ Na kanto kifuh, lamwà ale Dyisas di syudad ayé.

*I tdò mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)*

²⁰ Na too flafus di tmadol du, ta lê ale magu di sablà i kayu fig ayé, na teenla ta mlanas na mati kel di dalilan. ²¹ Na gafaldam Piter i ta nimò Dyisas, na manan di kenen, “Sér, neyem. Ta mlanas sa i kayu tnalùam ayé.” ²² Na man Dyisas di dale, “Ku ftoó gamu di Dwata, ²³ too glut i man-gu di gamu ani. Ku simto i man di bulul ayé, ‘Magket ge na mgilih ge gatù di talà mahin,’ ku là lwe nawan bay fantoon na mgimò i manan, gdohò sa i manan ayé. ²⁴ Yé duenam man, ani man-gu di gamu, di kdasalyu, ku nun fniyu di Dwata, yé fye fantooyu na ta gdawatyu du fye gfunyu. ²⁵ Na ku dmasal gamu, fnasinsyayu i kdee dad salà gafaldamyu ta nimò i dademe dad to du fye lê fnasinsya i Màyu ditù di langit i dad salàyu. ²⁶ Du ku là fnasinsyayu dad salà i dademe to, là lê fnasinsya i Màyu di langit i dad salàyu.”

*I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Kafnge ayé, ta lê ale samfulê di Dyérusalém. Na lam Dyisas magu di lam i Bong Gumné Gumangamfù di Dwata, salu di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. ²⁸ Na smalek ale, manla, “Dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto mlé ge i glal?” ²⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun snalekku di gamu. Na ku gtimelyu, lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani. ³⁰ Gablà di kbunyang Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku demen mdà di dad to di tah tanà? Tnimelyu agu kun.” ³¹ Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ lêan ato snalek, manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’ ³² Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad to.’ (Likò ale di dad to du yé man i kdee dad to na Dyan satu tugad i Dwata). ³³ Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi dun.” Na man Dyisas di dale, “Là lêgu tulen gamu ku dét i ktoogu mimò i dad nimògu.”

12

*I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Na tamdò Dyisas di dad to fagu di dad fléd, manan, “Nun satu lagi mele walad dnagit grép di tanàan. Lnabatan i dad felen, na makol kenen di bong batu du gumlék i bengen. Na lêan fdak i mdatah gumné gufanak i to mantay i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu kenen di satu banwe. ² Na kanto tagah i dad bengen, dekan i satu fasakan di dad to gufagotan i felen, du fwèan i kenen alel. ³ Bay i dad to gufagotan i dad felen, kanfèla i fasak ani, na nfasla na fnge dekla kenen mulê, na landè gwèan. ⁴ Na lê nun dekan, na kanto kel déé, bnagulla i ulun, na fyàla kenen. ⁵ Na ta lê nun dekan, bay kanto kel déé, ta balingla fnati. Lê nun dee dademe dekan. Nfasla dademe, na flesla fnati dademe. ⁶ Na nun lo satu i làan fa dek, dunan i ngàan toon kanbong nawa. Kenen i too sangal fulé dekan salu di dale, du yé manan di kton, ‘Nafèla sa i ngàgu.’ ⁷ Bay baling ale stulen, manla, ‘Ani ngà i to mfun i dad fele. Fnatito kenen du fye di kfati màan, ta gito gamfun i dad felen.’ ⁸ Mdà ayé, kanfèla kenen, na fnatila, na batla i lawehan di lwà i tanà gumele i dad grép.

⁹ “Dét nimò i to mfun fele? Yé nimòan, salu kenen ditù di dad to gufagotan i felen, na fnatin na tanlasan ale. ¹⁰ Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata, manan, ‘Nun gumné slame batu, na i satu batu déé too mab-

tas, yé baling knang i dad to fdak dun, du man nawala ku là mabtasan. ¹¹ Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.’ ”

¹² Na i dademe dad ganlal i dad Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò ale di dad to, na yé duenla mdà na tngakla Dyisas.

I salek gablà di bayad i buhis

(*Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26*)

¹³ Na dekla salu di ku Dyisas dademe Farisi na dademe dad to gal msen ku Hari Hérod du mngabal ale kfagu kamfè kenen fagu di talúan. ¹⁴ Kanto ale kel di kenen, manla, “E Sér, ge i satu to too gsalig, na too ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét i glalla. Nun snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là? Dét i fye nimòmi, mayad gami ku là?” ¹⁵ Bay gadè Dyisas na lo ale flingu, taman, manan di dale, “Kan ku kayèyu agu lniman? Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di banwe Roma.” ¹⁶ Na mwè ale filak na fitela di ku Dyisas. Na snalekan ale, manan, “Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat dini?” Na tmimel ale, manla,

“Ku Sisar.” ¹⁷ Na man Dyisas di dale, “Ku dét i nfun Sisar, bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, lêyu blé di Dwata.” Na tikeng ale du mdà di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati

(*Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40*)

¹⁸ Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad to gal man landè mték mdà di fati. Na snalekla kenen, manla, ¹⁹ “Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen. ²⁰ Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay kel di kfatin landè ngàla. ²¹ Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i libun ayé dunan i galwen, bay landè ngàla. Na kanto lê mati i galwen, ta yé lê mwè dun i gatlun, bay lê landè ngàla. ²² Na salngad i fitu lagi saflanek ayé du santufila nwè yaan i libun ayé, na sdulè mati i dad lagi ayé, bay landè ngàla. Na kafngen, ta lê mati i libun ayé. ²³ Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?” ²⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Too gsalà i fandamyu ani du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan. ²⁵ Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan. Bay yé ta kagkahla ta salngad ale di dad kasaligan di langit. ²⁶ Na

gablà di kték i dad mati, sawe là lmenyu masa i man Dwata di ku Mosis gablà di kayu dminè, du ani i manan, ‘Do i Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na Dyékok.’²⁷ Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati ale, sana knèla di fandam Dwata du yé galla katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Too gsalà i kaftooyu.”

*I too mabtas uldin Dwata
(Matyu 22:34-40; Luk
10:25-28)*

²⁸ Na lê salu di ku Dyisas satu to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lingen i kastulenla. Kanton gadè na too fye timel Dyisas, snalekan kenen, manan, “Di kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?”²⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ani i too mabtas di kdee dad uldinan. ‘Flinge gamu, dad to mdà di Israél. Too mdatah i Amuto Dwata, na lo kenen i Dwata.³⁰ Mdà ayé, kanbongyu nawa Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu, na di kgisyu.’³¹ Na i gamtadol uldin too mabtas dunan ani. ‘Kanbongyu nawa i dademe to salngad kalbong nawayu i ktoy.’ Ta landè dademe nan uldin mabtas fa di dad lwe ani.”³² Na man i lagi ayé, “Too fye i manam, Sér. Too glut i manam na lo satu Dwata, na landè dademe.³³ Na là fakay ku i to là kanbongan nawa Dwata mdà di nawan, na di fandaman, na di kaglabatan, na di kgisan. Na lê là fakay

ku là kanbongan nawa i dademe to salngad i kton. Balù ku mabtas di Dwata i kdee dad agaf snakufu to na dad dsùto di kenen, bay yé too mabtas di kenen dunan i kimento i dad lwe uldinan ani.”³⁴ Kanto gadè Dyisas na too fye timel i lagi ayé, manan dun, “Là mawag ge di Kagot i Dwata.” Na mdà ayé, ta landè to gamlas smalek ku Dyisas.

*I salek gablà di Mgalék i
Dwata
(Matyu 22:41-46; Luk
20:41-44)*

³⁵ Na kafnge ayé, tamdò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na di katdòan smalek kenen, manan, “Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, dét i duenla man dun i Mgalék Dwata Bel Dabid?³⁶ Fagu di kalak i Mtiu Tulus i Dwata, ani man Dabid di munan,

‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel bliam.”

³⁷ Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?” Na bayan i kdee dad to flinge di ktalù Dyisas.

*I kafngewe gablà di dad to
tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-
47)*

38 Na di katdò Dyisas, manan di dad to, “Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla ku too nafè i dad to ale di fadyan. 39 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad to mdatah di gumnè gal gusti-fun, na di dad fista. 40 Blaam, ani i nimòla. Lnufigla dad libun balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale mimò fye fagu di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to ayé kadang.”

I kablé i libun balu
(Luk 21:1-4)

41 Di satu du, sudeng Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di saféd i galla gumkah i filak blé di Dwata, na neyen i dad to gal mlé déé. Bong blé i dad to nun bong knun. 42 Bay lê nun kel satu libun balu landè knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe lad. 43 Na tlo Dyisas dad to galan tdò, na manan dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku bong blé dademe dad to, mas bong fa blé i balu ani. 44 Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun balu ani i ta sen knunan.”

13

Fala tulen Dyisas i kalmò i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Kafnge ayé, di kdà Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, too tikeng i satu to galan tdò di kiten i malbang gumnè glam di gumangamfù ayé, na manan, “Sér, neyem. Tay kalbong i dad gumnè ani na i dad batu didingla.” 2 Bay man Dyisas di kenen, “Teenam i dad malbang gumnè ani, man? Bay nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

I kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, stimbang di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na sudeng kenen déé. Na salu Piter na Dyém na Dyan na Andru ku Dyisas, na snalekla di landè dademe to lminge dun, manla, 4 “Begam tulen gami ku kilen i kagdohò i manam ayé? Dèt i ilè gugmadèmi dun na ta fan kel?” 5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu. 6 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, ‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw. 7 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati ta mkel, na lingeyu i dad santulèn gablà di dademe dad kasfati i fan kel, nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenàn. 8 Sfati i

dad sahal to, na lê man i dad malbang banwe. Na mkel i linol di dee dad banwe, na i kbitil. Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan kel i gusenán salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du ta fan sut i ngàan.

⁹ “Bay too gamu fgeye, du nebela gamu di dad ganlal gal mukum, na nfasla gamu di dad gumnè gal gustifun i dad to. Na lêla gamu ftadag di muna i dad gubirnadór na lê man i dad harì du mdà di ksatuyu di do. Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di dad nimò Dwata di gamu. ¹⁰ Na là fakay ku là funa gatdò i Fye Tulen di dad to di kdee dad banwe. ¹¹ Bay ku kanfèla na nukumla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale. Bay yé tulenyu dunan i blé Dwata di gamu di ktadagyu di muna i dad ganlal ayé du ise ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Mtiu Tulus. ¹² Na di dad du ayé, nun dademe dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala na fafatila ale. ¹³ Na i kdee dad to, knangla gamu nawa du mdà di ksatuyu di do. Bay ku simto i gamtayud kel di gusenán, galwà kenen.

I sasè kalnikò
(*Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24*)

¹⁴ “Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadag di ise gutadagan, dunan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na ku teenyu ayé, fye

ku milah i kdee dad to mdà di Dyudiya salu di dad bulul. Ku simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman. ¹⁵ Na di du ayé, ku nun to ditù di tah atafi gumnèan, fye ku ta nang lê tufa ku demen fusuk di lam i gumnèan du mwè i dad knunan. ¹⁶ Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku nang lê mulê du mwè i saulan tahà sigal. ¹⁷ Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na i dad libun ftutù ngà. ¹⁸ Taman, too gamu dmasal du fye là kel ani di bang ksasè i tanà. ¹⁹ Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kimò Dwata i klamang banwe di kagatbùan sngé kel di du ani, là gasalngadan ksasè i mkel ani. ²⁰ Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di dad to ta mgalékan.

²¹ “Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i Mgalék Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù,’ nangyu fantoo. ²² Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun i Mgalék Dwata, blaam ise. Na yé man dademe na dale kun i dademe tugad i Dwata, blaam ise. Na mímò ale dad gamtikeng du fye mafgaw i dad to, na ku gagan, balù i dad to ta mgalék Dwata. ²³ Bay too gamu fgeye du ta falagu tulen di gamu i kdee ani di laman là kel.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas

(*Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28*)

²⁴ “Na di dad du di kafnge i bong klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i bulen. ²⁵ Na tatek i dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee dad mnè di langit. ²⁶ Na di kakel i Ngà To, teen i kdee dad to di labun nun kaltulusan na mneng. ²⁷ Na dekan i dad kasaliganan salu di kdee dad sahal banwe ‘R’ di tah tanà, balù nè gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalékan mdà di kdee dad banwe di tah tanà.

I fléd gablà di kayu dnagit fig

(*Matyu 24:32-35; Luk 21:29-33*)

²⁸ “Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê dmoon, yé ilè gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du. ²⁹ Gambet ayé, ku teenyu ta kel i dad ta falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun na ta too mdadong nan i kakel Ngà To.

³⁰ “Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati i kdee dad to di bang ani. Silang ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani. ³¹ Matlas i langit na i tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Fatlagad ato du landè gmadè ku kilen i kasfuléan

(*Matyu 24:36-44*)

³² “Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu, balù i dad

kasaligan di langit, ku demen i Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun i Mà. ³³ Too gamu fatlagad na fgeye du là gadèyu i kakel i du ayé. ³⁴ Yé guflingen-gu dun di satu to magu. Di fa làan tngak i gumnèan, malék kenen dad snaligan munung dun. Kat satu di dale, nun fimòan dun. Na falnaun i to funungan di bà takab di gumnè ayé, manan, ‘Too ge fgeye.’ ³⁵ Yé duenam man, too gamu fgeye du là gadèyu ku kilen kakel i mfun i gumnè, ku di kifuh, demen di tngà butang, demen ku ta kalmeet i anuk di ta fan fayah, ku demen di ksut i du. ³⁶ Ku mlal kenen kel, too mabtas ku là gumahan gamu kudang. ³⁷ Ku dét i man-gu di gamu, salngad ayé i man-gu di kdee dad to, na dunan ani, ‘Too gamu fgeye.’”

14

Ifandamla fmati ku Dyisas
(*Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53*)

¹ Na ta lo lwe butang gdè kakel i Du Kaglius na i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun. Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas na fmati kenen di landè to gmadè dun. ² Bay manla, “Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na baling ale mimò samuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas

(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

³ Na déé Dyisas di Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh di munan. Na laman kmaan, nun kel satu libun mebe sabuy batu malung nlam fangbun too mabtas dnagit nardo, na landè ti bolan. Bantùan i sabuy, na kokan i fangbun di ulu Dyisas. ⁴ Mdà ayé, malbut i dademe dad to déé, na stulen ale, manla, “Kan ku falmon i fangbun ayé?” ⁵ Tumù fa ku fablin na blén i wèan di dad to landè, du balù ku bong gwè i satu to sukéy di sfali, bong fa i btas i fangbun ayé ku fabli.” Na mdà ayé, toola nngak i libun ayé. ⁶ Bay man Dyisas di dale, “Bayàyu kenen. Kan kè ku nangawyu? Too fye sa nimòan di do. ⁷ Du gal nun dad to landè di safédyu, na fakayyu ale ttabeng balù ku dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu. ⁸ I libun ani nimòan i sen gaganan. Di kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i lawehgu di lbang. ⁹ Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di klamang banwe, lêla tulen i nimò i libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayé Dyudas makal ku Dyisas

(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò

Dyisas, yé dagitan Dyudas Iskariyot, salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyudu santulenla ku dét i kibòan makal ku Dyisas. ¹¹ Kanto linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyudu ayé, too ale lehew na makang ale mlé filak ku Dyudas. Na tambù Dyudas mngabal kfagu makal ku Dyisas.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius

(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

¹² Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta yé ktatèla i ngà bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. Na smalek dad to gal tdò Dyisas, manla di kenen, “Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di Du Kaglius?” ¹³ Na dek Dyisas lwe di dale, manan, “Salu gamu di syudad, na nun gsitongyu lagi mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen. ¹⁴ Na ku kel gamu di gumnè gufusukan, manyu di to mfun i gumnè ayé, ‘Yé snalek i to gal tamdò, “Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du Kaglius magin i dad to galgu tdò?”’ ¹⁵ Na ani i nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah. Na ta ditù nan i kdee dad gnamityu. Ditù gufatlagadyu i knaanto.” ¹⁶ Na kafnge ayé, ta mdà i dad lwe to salu di syudad, na di kakella déé, teenla too glut i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.

17 Na kanto kifuh, ta salu déé Dyisas, na yé dademen dad sfalò lwe to galan tdò. 18 Lamla sudeng na kmaan déé, man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, na nun satu di gamu fan makal do i kmaan dini di safédgu.” 19 Na yé duenam man, mlidù nawala, na man i kat satu di kenen, “Ise do sa, man?” 20 Na manan di dale, “Di sfalò lwe gamu, i to song di do lamnab fan di tukang, yé makal do. 21 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsu-lat gablà di do. Bay magakdo i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa i to ayé ku là sutan.”

I kfafaldam Dyisas i kfatina fagu di fan na i binu

(*Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25*)

22 Na lamla kmaan, mwè Dyisas fan, na fasalamat di Dwata, klon falnak dun na blén di dad to galan tdò, na manan dale, “Mwè gamu. Ani i lawehgu.” 23 Lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat di Dwata, klon mlé dun di dale, na sansinumla. 24 Na manan dale, “Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale. 25 Too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu man minum binu ani. Silang agu lê minum ku ta kel i du i kinumgu i falami binu di Kagot i Dwata.”

26 Kafngela lmingag dmayen i Dwata, ta lamwà ale na salu ale di Bulul Olib.

Fala tulen Dyisas i kbalew Piter

(*Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38*)

27 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “I kdeeyu fan tma-gak do, du ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

‘Fnatigu i to gal mifat i dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’

28 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.” 29 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tna-gakta ge.” 30 Bay man Dyisas di kenen, “Too glut i man-gu di ge ani, na kadang kifuh di là fa kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.” 31 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

Ikdasal Dyisas di Gétsémani
(*Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46*)

32 Na salu ale di satu tanà dnagit Gétsémani. Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Sudeng gamu dini lamgu dmasal.” 33 Na faginan Piter na Dyém na Dyan salu di gudmasalan. Na too kenen flunuh na mlidù i nawan. 34 Na man Dyisas di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak gamu dini, na too gamu fgeye.”

35 Na fles kenen magu, là mawag di dale, na tadè lamfan di tanà. Na dmasal kenen,

yé fnin ku là gafles i kaflaya-man ku nun kibò. ³⁶ Na fles dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee. Begam nwè i kaflayam fan kel di do. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”

³⁷ Na lê kenen samfulê di dad tlu to galan tdò, na teenan ale kudang. Na manan di ku Piter, “Kan kè, Simon? Kudang ge? Là gmagan ge fgeye balù là mlo? ³⁸ Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i nawa, bay gal mlungay i laweh.”

³⁹ Na lê kenen mdà du dmasal, na salngad sa i dasalan gine. ⁴⁰ Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di dale, na ta lêan ale teen gkudang, du too ale malkudang. Na kanto ale mukat, là gadèla ku dét i fye timella di ku Dyisas.

⁴¹ Na kafngen dmasal di gatlun dulê, samfulê kenen di dad tlu to tdòan, manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Ta gablàyu ayé. Ta kel nan i bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla agu na bléla agu di kagot i dad to gamsalà. ⁴² Mték gamu nan du mdà ato. Ta mdadong nan i to makal do di fati.”

I kalfè ku Dyisas

(*Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12*)

⁴³ Na di laman talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Nun dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad

uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal. ⁴⁴ Na i to makal ayé, ta falan tulen di dale ku dét i ilè fgdè dale ku simto Dyisas. Ani ta manan, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu, na tooyu fan-geye i kebeyu dun.” ⁴⁵ Na kakelan di ku Dyisas, ta fandadongan, na manan, “E Amu,” na ta nalakan i bawehan. ⁴⁶ Na kafnge ayé, nagotla Dyisas du kanfèla kenen. ⁴⁷ Bay satu di dad to magin ku Dyisas, nwèan sundangan, na tñibehan i fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen.

⁴⁸ Na man Dyisas di dad to déé, “Kan? To tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kalfèyu do? ⁴⁹ Kat du déé agu sa di safèdyu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du tamdò agu, bay là sa kanfèyu agu. Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i man di Tnalù Dwata.” ⁵⁰ Na kafnge ayé, tñagak i kdee dademen kenen, na mdà ale milah. ⁵¹ Na lê nun satu lamnok lagi lmalò di ku Dyisas, na lo yé lsakan falnas bukay labédan di awekan. Fanla kanfè, ⁵² bay milah kenen, na gtagak i falnasan ayé, na ta laweh.

I ksalek i dademe ganlal kenen

(*Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24*)

⁵³ Na kafnge ayé, nebela Dyisas salu di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.

⁵⁴ Na lê lmalò Piter, kibò fawag kenen, kel di nasel* i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na sudeng kenen di saféd i dad to gal mantay déé na mnalang di lifohla.

⁵⁵ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, na fafati dun, bay landè teenla salà di kenen. ⁵⁶ Na nun dee dad to tmulen kéng gablà di kenen, bay du là maslalò i manla. ⁵⁷ Na lê nun dademe to tadag déé, na tmulen ale kéng gablà di kenen, manla, ⁵⁸ “Ani lingemi, manan, ‘Lanbàgu i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata ani i nimò i dad to, na di tlu du lêgu man tanlas, na yé tlasgu dun ise nimò i dad to.’ ” ⁵⁹ Bay balù i tulen i dad to ani, là maslalò i manla.

⁶⁰ Na lê tadag i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na snalekan Dyisas, manan, “Là tmimel ge kè? Dèt i duenla talù gambet ani gablà di ge?” ⁶¹ Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Na yé duenam man, lê man smalek i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Ge kè i Mgalék

Dwata, na Ngà i Too Magdayen Dwata?” ⁶² Na tmimel Dyisas, manan, “Do sa ayé, na di fulé du kadang teenyu agu, i Ngà To, sudeng di kwanan i Dwata too maltulus, na tufa agu mdà di langit fagin di dad labun.” ⁶³ Bay i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu knasèan i kenen saul du too sè kalbutan, na manan di dad to, “Ta landè kamuto smalek i dademe dad to gablà di kenen. ⁶⁴ Ta lingeyu i sasè manan. Nladan i kdatab Dwata. Dèt fandamyu dé?” Na yé timel i kdee dad to gablà kenen fnati. ⁶⁵ Na mdà dademe dnulàla kenen. Snafangla i matan, na snuntukla, manla, “Tulenam di gami ku simto smuntuk ge.” Na balù i dad to gal mantay, lêla tanfiling kenen.

I kbalew Piter
(*Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27*)

⁶⁶ Na sana kdéé Piter di nasel, gsen dungan i gusmalekla ku Dyisas. Na nun satu libun fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu magu déé. ⁶⁷ Na di kiten ku Piter mnalang, toon kenen neye. Na manan dun, “Ge sa i lê satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.” ⁶⁸ Bay malew Piter, manan, “Là gadègu na là glabatgu i manam ayé.” Na ta fles gatù di bà i takab, na ta sulé i anuk kalmeet. ⁶⁹ Na i libun ayé, lêan teen Piter, na manan di dademe dad to tadag déé, “I

* 14:54 14:54 Ku demen slingen.

to ani, gal magin ku Dyisas.”
 70 Bay lê malew Piter. Na di là mlo, man dademe to di ku Piter, “Too sa. Ge i satu to gal magin ku Dyisas du yé gumdàam di Galili.” 71 Baling kenen samdagè, manan, “Fal-nayam Dwata agu ku tmulen agu kèng. Là sa dilègu i lagi manyu ayé.” 72 Na ta kalmeet i anuk di galwen dulê. Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di fa là kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam man, too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato

(*Matyu 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38*)

1 Na di too flafus, gasil stulen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin i Dwata fagu di ku Mosis, na i kdee dademe dad ganlal. Na fnge, bnakusla Dyisas, na nebela di ku Pilato, dunan i gubirnadur du bléla di kagotan. 2 Na snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè i Harì i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa.” 3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, tnifùla Dyisas. 4 Na lê smalek Pilato, manan, “Landè timelam kè di kdee dad tifùla ge?” 5 Bay ta là tmimel Dyisas, taman tngah Pilato.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayam ku Dyisas

(*Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16*)

6 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di blanggù. Ku simto knayè i kdee dad to, yé falwàan. 7 Na di bang ayé, nun satu to blanggù, yé dagitan Barabas. Sanfatin i dad to magot i banwe ayé, na ta nun bnanòan. 8 Na salu i dad Dyu di ku Pilato du kayèla fimò di kenen i galan nimò, dunan falwà satu to blanggù. 9 Na smalek Pilato di dad to, manan, “Kayèyu kè na yé falwàgu Dyisas, Harì i dad Dyu?” 10 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagotan du mafè nawala ku Dyisas. 11 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, banlétla i kdee dad to du fye yé fnila falwà, Barabas, na ise ku Dyisas. 12 Na lê smalek Pilato di dad to ayé, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i tloyu Harì i dad Dyu?” 13 Na mkít ale, manla, “Fnati kenen! Fnatak di krus!” 14 Bay smalek Pilato, manan, “Kan? Dét i salàan?” Na baling matnù kakitla, manla, “Fnatak kenen di krus.” 15 Na du mayè Pilato flehew i dad to ayé, yé duenan falwà ku Barabas di dale. Bay kafngen fafas ku Dyisas, blén kenen di dad sundalu ayé, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas

(*Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3*)

¹⁶ Na nebe dad sundalu Dyisas ditù di nasel i gubir-nador, na fastifunla i dademe sundalu. ¹⁷ Na falsakla ku Dyisas klaweh mitam fulè du fagbetla kenen hari. Na salmabéd ale walad nun soal du nimòla kyangen na sukubla di ulun. ¹⁸ Na flingu ale mangamfù ku Dyisas, manla, “Kumusta ge, hari i dad Dyu.” ¹⁹ Na bnagulla i ulun tugad, na dnulàla kenen. Na lkuad ale du flingu ale mangamfù di kenen. ²⁰ Na kafngela madoy kenen, lèla nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla dun i kenen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus

(*Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27*)

²¹ Na di kagula gatù, nun lagi gsitongla, yé dagitan Simon i mà Alihandru na Rufus mdà di banwe Sirini. Di kagsitongla dun, yé gufdun di bulul. Na fnesesla kenen mebe i krus Dyisas.

²² Na nebela Dyisas salu di banwe Golgota. Yé gumtatek i Golgota ani, dunan i banwe klakub ulu*. ²³ Na kanto ale kel di Golgota, banléla kenen binu sanboolla bulung féét dnagit mira, bay là ninum Dyisas dun. ²⁴ Na kafnge ayé, fnatakla kenen di krus, na nalel i dad sundalu i dad

klaweh Dyisas fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.

²⁵ Ta tngà mnagad i du i kfatakla ku Dyisas di krus. ²⁶ Na sulatla gsen tah i ulun i tifùla di kenen, manan, “I Hari i dad Dyu.”

²⁷ Na nun lwe to tmaku lèla fnatak di safédan, satu gsen di kwananan na satu gsen di bibengan. ²⁸ Na di kibòla kenen ayé, ta gdohò nan i man di Tnalù Dwata di munan, “Gagin kenen di dad to too gamsalà.”

²⁹ Na i dad to magu déé, kmiling ale, manla, “Ha, ge i to mayè lambà i Bong Gumné Gumangamfù di Dwata na lè ftadag dun di lam i tlu du. ³⁰ Falwàam i ktom na tufa ge di krus ayé.” ³¹ Na lè salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, nadoyla kenen, manla, “Galan falwà dademe dad to, bay là gafalwàan i kenen kto.” ³² Na manla, “Fye ku i Mgalék Dwata, dunan i Hari di Israél, tufa mdà di krus du fye teento na fantooto.” Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di krus lè madoy kenen.

I kfati Dyisas

(*Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30*)

³³ Na di kaltu i du, tadè kmi-fuh i klamang banwe kel di tngà masol i du. ³⁴ Na kanto tngà masol i du, tamlo Dyisas di too bong talù, manan,

* 15:22 15:22 Ku demen bangag ulu.

“Iloy, iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatekan, “E Dwatagu, Dwatagu, dét i duenam kmagol do?”³⁵ Kanto linge i dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Falningeyu, ta tlon Ilaydya.”³⁶ Na gasil satu to mwè falnas, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du ulukan di bà Dyisas na fsafan dun, na manan, “Bayàyu kenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan kenen.”³⁷ Na mkit Dyisas na ta ftoh nawan.³⁸ Na i bong kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, tadè kasê di gutngàan mdà di tah kel di dungan.³⁹ Na nun satu ulu i dad sundalu tadag déé, na smalu di ku Dyisas. Di kiten i kibò Dyisas mkit na mati, manan, “Too glut, kenen Ngà Dwata.”⁴⁰ Lê nun dademe libun damweng mdà di gumawagan. Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê tukay Dyém, na i yê Dyosis, na lê Salomi.⁴¹ Na tagnè ale magin di ku Dyisas di Galili, na galla kenen ttabeng. Na lê nun dee dademe dad libun déé ta magin di kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbangla ku Dyisas
(*Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42*)

⁴²⁻⁴³ I du kfati Dyisas, yé du kafatlagadla di Du Kafud. Kanto kifuh, nun satu lagi yé dagitan Dyosip mdà di banwe Arimatiya, na kenen satu mgafè di dad ganlal. Lêan fatan i Kagot Dwata. Na

fan-galan i nawan salu di ku Pilato du fnin i laweh Dyisas.⁴⁴ Du mayè Pilato gmadè ku ta mati Dyisas, fngén i ulu i dad sundalu, na snalekan ku ta mati kenen.⁴⁵ Na kanton gadè na ta mati Dyisas, bayàan Dyosip mwè i lawehan.

⁴⁶ Na mdà ayé, mli Dyosip falnas bukay, na kanton nwè i laweh Dyisas mdà di krus, ta labédan dun i falnas bukay ayé, klon mkah dun di lbang nakol di lfidas gugdak i bulul, na lulidan i bong batu du sangan di bà i gufusuk.⁴⁷ Na damweng Méri Magdalin na Méri i yê Dyosis du fye gadèla ku nè gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas mdà di fati
(*Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10*)

¹ Na kafnge i Du Kaftud, mli Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém, na lê Salomi i dad fangbun du salu ale di lbang Dyisas, du ihokla* di lawehan.² Na di too flafus, di du Linggu di ksut i du, salu ale ditù di lbang.³ Na di lamla magu, stulen ale, manla, “Simto kè i ttabeng gito lmulid i batu mdà di bà i lbang?”⁴ Bay kanto ale kel di lbang ayé, teenla ta mgidul i bong batu di bà i lbang ayé.

⁵ Na kanto ale fusuk di lam, nun teenla satu lagi lamnok sudeng gsen di kwananla, na yé klawehan bukay. Na too ale tngah,⁶ bay manan di

* 16:1 16:1 Ku demen lunà.

dale, “Nang gamu tngah. Yé fanngabalyu Dyisas mdà di Nasarét, dunan i ta fnatakla di krus. Ta mték kenen, na ta là dinin. Neyeyu i gumlasàan. ⁷ Mdà gamu, na tulenyu ani di dad to galan tdò, balù di ku Piter. Ani i manyu, “Ta muna Dyisas ditù di Galili. Ditù gumiteyu dun salngad i ta manan di gamu di munan.” ⁸ Na milah i dad libun ayé fdu di lbang du too ale tngah na kankal di klikò. Na landè manla di dademe to du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(*Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18*)

⁹ Na kanto mték Dyisas di du Linggu, yé muna gufiten i kton di ku Méri Magdalin, dunan i libun gufalwàan fitu busaw di munan. ¹⁰ Na salu Méri di dad to gal tdò Dyisas. Di kakelan ditù, too ale mngel na mugak du mlidù nawala. Na kafnge ayé, ta tulen Méri dale ta mték Dyisas. ¹¹ Bay kantola linge na ta lê mték Dyisas mdà di fati, là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe to galan dek
(*Luk 24:13-35*)

¹² Kafnge ayé, nun lwe to magu di bulul, na tadè msut Dyisas di dale, na ta mgilih i bawehan. ¹³ Tulenla ayé di dademela, bay knèan là fan-
toola dun.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu
(*Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8*)

¹⁴ Kafnge ayé, fite Dyisas i kton di sfalò satu gdè to galan tdò di lamla kmaan. Nngakan ale du là ftoo ale di man i dad to ta mite kenen du magéng ulula. ¹⁵ Na man Dyisas di dale, “Gatù gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye Tulen di kdee dad to. ¹⁶ Ku simto ftoo na fbunyag, galwà kenen. Bay ku simto i là ftoo, maflayam kenen kadang di fulé du. ¹⁷ Na ani i dad ilè i kaltulus gdawat i dad to ftoo. Fagu di dagitgu, falwàla dad busaw di dad to, na talù ale di dad sahal talù. ¹⁸ Balù ku gagotla i dad ulad, na balù ku gamginum ale kilu, landè sasè mkel di dale. Na lêla nagot i dad to nun tduk na mgulè ale.”

I kbatun Dyisas
(*Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11*)

¹⁹ Mdà ayé, kafnge Dyisas talù di dale, tadè kenen magket di langit, na sudeng gsen di kwanan i Dwata. ²⁰ Bay i dad to ayé gine, kanto ale mdà, tdòla i Fye Tulen di kdee dad to di dad banwe gusalula. Na lê tmabeng i Amuto Dyisas fagu di dad tnikeng nimòan du yé ilèan na glut i Tnalùan. Amén.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Luk

¹ Mabtas Tyufilu,

Ta dee nan i dad to tmilew smulat gablà di dad mkel di blengto, balù kel di dad mgimò Dyisas di safédto. ² Na i dad sulatla ayé, ta tulen i dad to gal mite dun mdà di kagatbùan, na dale i dad to gal tmulen i Tnalù Dwata. ³ E Tyufilu, ta toogu fandam na ta gadègu i dad mgimò Dyisas mdà di kagatbùan. Na yé duenam man, fandamgu fye ku lê agu do smulat du fye toogu fansye tmulen di ge. ⁴ Yé duen-gu smulat ani du fye toom gadè i kaglut i dad tdò di ge.

Fala fafgadè i kasaligan gablà di ksut Dyan Gal Muniyag

⁵ Di munan, yé magot i banwe Dyudiya dunan Hari Hérod. Na nun satu ganlal di kafaglut i dad Dyu glam di lumbuk Abadya, yé dagitan Sakaraya. Yé dagit yaanan Ilisabét mdà di bel Aron, lê satu ganlal di kafaglut i dad Dyu di munan. ⁶ Lwe ale Sakaraya na i yaanan, too ale tluh di kanfe Dwata du too ale mimen di kdee dad uldin Dwata na landè gumaslenla. ⁷ Bay landè ngàla du tagnè là mngà Ilisabét, na ta tua ale Sakaraya.

⁸ Na di satu du, nimò Sakaraya i kenen alel di

kfangamfùan di kanfe Dwata du ganlal kenen di kafaglut i dad Dyu. ⁹ Yé nimò i dad ganlal, gal ale malék ku simto di dale i fusuk di Bong Gumné Gumangamfù di Dwata na mtam i falbuk fye bun, na yé kalékla fagu di kasbunut. Na di du ayé, Sakaraya i mgalékla na mdà ayé, fusuk kenen déé di lam. ¹⁰ Na di bangan mtam i falbuk, nun dee dad to stifun di lwà du dmasal ale. ¹¹ Na nun kasaligan i Dwata tadè msut déé di ku Sakaraya na tadag gsen di bibengan. ¹² Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na likò. ¹³ Bay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò du ta linge Dwata i dasalam. Na i yaanam, dunan Ilisabét, mngà kenen lagi na yé dagitam dun Dyan. ¹⁴ Na too bong klehewyu di ksutan, na i dademe dad to, lê ale magin flehew di gamu, ¹⁵ du mgimò kenen mdatah di kanfe Dwata. Na là fakay kenen minum i dad gamflangal. Bay di laman fa là sut, yé mebe kenen dunan i Mtiu Tulus. ¹⁶ Na di ktulenan i Tnalù i Dwata, nun dee bel Israél geben samfulé di kaftoola di Amu, dunan i Dwatala. ¹⁷ Na Dyan i muna di Amu fan kel. Na salngad i gnagan blé i Tulus Dwata di kenen di gnagan gablé di satu tugad i Dwata di muna, dunan Ilaydya. Na sanfyen i smà na sngà, na i dad to là mimen di Dwata, neben ale di tluh dalan du fye fulung ale faldam gambet i dad to

tluh. Yé nimò Dyan kadang du falan fatlagad i fandam i dad to di kakel i Amu.”

¹⁸ Bay smalek Sakaraya na manan, “Dét i ilègu dun, na glut i manam, du ta tua gami yaan-gu na landè kibòan mngà?” ¹⁹ Na tmimel i kasaligan, manan, “Do sa Gabriél, i satu snalig Dwata gal tadag di kanfen. Yé duenam man, dekan agu salu dini du fye fgadègu di ge i fye tulen ani. ²⁰ Bay ge, Sakaraya, du là fantoom i tulenta ge ani, mdà ani baling ge umu. Silang ge gtaù ku ta kel i du kagdohò i man-gu gine. Na i tulenta ge gine, gdohò kadang di satu du ku ta bangan kel.”

²¹ Na i dad to di lwà, sana kfatanla ku Sakaraya na tikeng ale du too kenen mlo di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. ²² Na kanto lamwà Sakaraya, ta là gtaùan. Na gadèla ta nun fite Dwata kenen di lam i Bong Gumnè ayé du sigi kenen sminyas du ta là gtaùan.

²³ Na kanto fnge Sakaraya i nimòan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ta mulè kenen. ²⁴ Na di là mlo kafnge ayé, ta mlalu i yaanan, dunan Ilisabét, na lime bulen klon fanak di lam gumnèla. ²⁵ Na man Ilisabét, “Yé duen Dwata mimò ani du kandon agu. Ta nwèan i gamlé do kyà di kanfe i dad to.”

Fala fgadè i kasaligan gablà di ksut Dyisas

²⁶ Kanto nam bulen i tien Ilisabét, ta lê dek Dwata

Gabriél salu di Nasarét, i satu lunsud glam di probinsya Galili. ²⁷ Yé gusalun di satu sawang libun dnagit Méri, i yaan to Dyosip, satu bel Hari Dabid. ²⁸ Na kanto kel Gabriél di ku Méri, manan di kenen, “Flehew ge. Too kando Dwata ge na kenen i magin ge.” ²⁹ Bay kaklinge Méri i man i kasaligan, too msamuk i nawan na toon fandam ku dét gumtatek i manan. ³⁰ Bay man i kasaligan di kenen, “Méri, nang ge likò du banlé Dwata ge kafye. ³¹ Tadè ge maltien, na lagi i ngàam, na yé dagitam dun Dyisas. ³² Too kenen mdatah na tlo kenen Ngà i Too Mdatah Dwata. Na i Amuto Dwata mlé kenen glal magot i kdee salngad di kagot i gutambulan, Hari Dabid. ³³ Na neben kel di landè sen i dad bel Dyékob na landè gusen i kagotan.” ³⁴ Bay smalek Méri, manan, “Dét i kibògu mngà ani du sawang libun agu fa?” ³⁵ Na tnmel i kasaligan kenen, manan, “Salu i Mtiu Tulus di ge du fite Dwata di ge i kgaganan. Na yé duenam man, i ngà ayé, too kenen mtu du landè salàan na yé katlo kenen Ngà i Dwata. ³⁶ Na fandamam i satu flanakam Ilisabét, manla là mngàan na ta tua, bay ta maltien. Ta nam bulen i tienan. ³⁷ Du landè ti là gnagan Dwata.” ³⁸ Na man Méri, “Fasak agu i Dwata. Mulà moon mkel di do i kdee manam ayé.” Na kafnge ayé, ta tnagak i kasaligan kenen.

I klauy Méri di ku Ilisabét

³⁹ Di là mlo, ftifas Méri klon mdà du sagwê kenen salu di satu lunsud di dad bulul di probinsya Dyudiya. ⁴⁰ Na fusuk kenen di gumnè Sakaraya, du stulen ale Ilisabét. ⁴¹ Na kanto linge Ilisabét i talù Méri, lamyak i ngà di lam tienan na fnò Ilisabét i Mtiu Tulus. ⁴² Na falbongan i talùan, manan, “Di kdee dad libun, ge i gumlé Dwata too bong kafye. Na lê banlé Dwata kafye i Ngà lantienam. ⁴³ Sawe là gtenan ku yé lmauy do yé i Amugu. ⁴⁴ Kantogu linge i taluam gine, ta lamyak i ngà di lam tien-gu du mdà di klehewan. ⁴⁵ Banlé Dwata ge kafye du fantoom i ta fgaðèan di ge.”

I kdayen Méri di Dwata

⁴⁶ Na talù Méri, manan, “Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà di nawagu, ⁴⁷ na too bong klehewgu mdà di Dwata, i Falwà do, ⁴⁸ du balù ku logu fasak na too agu mdanà, bay gafaldaman agu. Na yé duenam man mdà ani, yé man i kdee dad to gablà di do na do i gumlé Dwata too bong kafye ⁴⁹ du too bong mgimòan di do. Too maltulus i Dwata na too kenen tluh. ⁵⁰ Mdà di kagatbùan kel di gusenam, toon fite i kakdon di dad to mafè kenen. ⁵¹ Ta gfiten i bong mgimòan fagu di kaltulusan. Na i dad to fdatab i

ktola, ta snamukan i fandamla.

⁵² I dad mdatab to nun glal, fdanàan ale, bay fdataban i dad to mdanà.

⁵³ Ta fabsolan i dad bitil fagu di dad fye blén di dale, bay i dad to bong knun, landè blé Dwata di dale.

⁵⁴⁻⁵⁵ Ta ttabengan i dad snaligan, dunan i bel Israél, na là glifetan fite i kakdon di ku Abraham na i belan kel di landè sen, du dnòhòan i fakangan di dad gòambulto.”

⁵⁶ Na fanak Méri di saféd Ilisabét kel di tlu bulen klon na kafnge ayè, ta mulè kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

⁵⁷ Na kanto kel i bangan sut ngà Ilisabét, yé ngàan lagi.

⁵⁸ I dademen saldan na i dad flanekan, lingela i ta kfite Dwata i bong kakdon di kenen, na magin ale di klehewan.

⁵⁹ Di gwalun du mdà di ksut i ngà ayé, stifun i dad to déé du fimòla ilè di lawehan. Na yé fandamla, dnagitla kenen Sakaraya du fasngadénla di màan. ⁶⁰ Bay talù i yéan, manan, “Ise, bay yé dagitan Dyan.” ⁶¹ Na manla di kenen, “Bay landè dademeyu dnagit salngad ayé.” ⁶² Na kafnge ayé, sminyas ale di màan, dunan Sakaraya, du snalekla ku dét i kayèan dagit dun.

⁶³ Yé duenam man, sminyas Sakaraya du fwè gusmulat na smulat kenen, manan, “Yé dagitan Dyan.” Na too ti tikeng i kdee dad to. ⁶⁴ Na ta lê ggalù Sakaraya na flesan

dnayen i Dwata. ⁶⁵ Too likò i dademela saldan. Na mbel i santulen gablà di mgimò ayé di kdee dad bulul di Dyudiya. ⁶⁶ Na i kdee dad to lminge gablà di mgimò ayé, too ale faldam, na smalek ale, manla, “Dét kagkah i ngà ani kadang?” Manla ayé du too gadè na yé magin dun i kaltulus Dwata.

I kdayen Sakaraya di Dwata

⁶⁷ Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò kenen i Mtiu Tulus, na tulenan i Tnalù Dwata, manan,

⁶⁸ “Dnayento i Amuto Dwata, dunan i fnangamfù i bel Israél, du ta kel kenen di dad ton na banlén ato kagalwà.

⁶⁹ Ta nun dek Dwata Falwà too maltulus. Na yé gutambulan ku Dabid, i snalig Dwata.

⁷⁰ Yé fakang Dwata fagu di dad tugadan mtiu di munan.

⁷¹ Falwàan ato di dad to dmuen gito na di kagot i dad to muteh gito nawa.

⁷² Fite Dwata i kakdon di dad gutambulto, na fandaman i fakangan too ti tluh.

⁷³⁻⁷⁴ Ani fakangan di ku Abraham, dunan i gutambulto, na falwàan ato di kagot i dad to dmuen gito du fye gmagan ato mimò i knayèan di landè klikòto.

⁷⁵ Du yé kayèan ku mtiu ato na tluh ato di kanfen kel di gusen i knèto dini di tah tanà.

⁷⁶ Na ge, ngàgu, matlo ge tugad i Too Mdatah Dwata du muna ge di Amuto fye fatlagadam i dalanan,

⁷⁷ du fgadèam di dad to i Dwata gablà di kagalwà fagu di kfasinsya Dwata i dad salàla.

⁷⁸ Yé nimò Dwata du too kenen kamdo, na i kake-lan dini di gito salngad di ksut i du,

⁷⁹ du kenen i tmuyal i dad to mnè di gukmifuhan na di fati, na neben ato di ktanak nawa.”

Yé man Sakaraya. ⁸⁰ Na lam-nok Dyan, dunan i ngà ayé, na baling matnù i ksaligan di Dwata. Na fanak kenen di banwe landè to mnè ditù kel di katbùan tamdò di dade-men Dyu, dunan i dademe dad bel Israél.

2

I ksut Dyisas

(Matyu 1:18-25)

¹ Na di dad du atù, yé gumdatah di banwe Roma dunan Sisar Agustus. Na yé uldinan di dad to di kdee dad banwe nagotan, fsulatla i dagitla du nsen ale. ² Ani tnanin kafsulatla dagit i kdee dad to. Na di slà ayé, yé gu-birnadador di probinsya Sirya dunan Kirinyus. ³ Na i kdee dad to, salu ale di banwe gusutla, du fsulatla i dagitla.

⁴ Na Dyosip, yé gutambulan di ku Hari Dabid. Na yé duenan mdà kenen di lunsud Nasarét glam di Galili na salu ditù di lunsud Bétlèhém glam di Dyudiya, dunan i banwe

Harì Dabid. ⁵ Na di ksalun ditù, faginan Méri, du fsulatla i dagitla. Na Méri i yaan to Dyosip ta maltien. ⁶ Na lamla déé di Bétléhém, ta kel nan i bang ksut i ngà Méri. ⁷ Yé duenam man, ta sut i tnanin ngàan na lagi. Na Inabédan falnas i laweh i ngà, na yé gufilèan dun di gufamkaan i dad lmanaf, du ta là sfayu ale di gal gumnè gumilè i dad to magu.

I fagadè i dad kasaligan di dad to mifat bilibili

⁸ Na mdadong di Bétléhém, nun dad to mifat dad bilibili di kifuh di galla gufateb dale. ⁹ Na tadè msut déé satu kasaligan i Dwata, na nun mneng glibut di dale ilè i bong kaltulus Dwata, na too ale likò. ¹⁰ Bay man i kasaligan di dale, “Nang gamu likò. Nun fgadègu di gamu too fye tulen i gamflehew i kdee dad to. ¹¹ Di mdu ani, ta sut di banwe Dabid i Falwà, dunan Krayst i Amuto. ¹² Ani ilè gugmadèyu dun na dunan kenen. Teenyu i Ngà, ta Inabédla falnas na ta filèla kenen di gufamkaan i dad agaf.” ¹³ Na tadè msut déé i dee dademe dad kasaligan di safédan, na too ale dmayen i Dwata, manla, ¹⁴ “Dnayento i Dwata ditù di tah langit du banlén ktanak nawa i dad to kalnehewan dini di tah tanà.”

¹⁵ Na kanto mulè i dad kasaligan ditù di langit, stulen i dad to mifat dad bilibili, na manla, “Mdà ato nan salu di Bétléhém du fye neyeto i ta mkel ani, dunan i fagadè Amuto di gito.” ¹⁶ Yé

duenam man, gasil ale mdà salu ditù, na kanto ale kel, teenla Méri na Dyosip na lé man i tukay Ngà ta milè di gufamkaan i dad agaf. ¹⁷ Na kantola teen i Ngà ayé, toola tulen i kdee ta lingela gablà di kenen. ¹⁸ Na i kdee dad to lminge i tulen dad to mifat dad bilibili, too ale tikeng. ¹⁹ Bay Méri, toon kah di nawan i tulenla ayé na toon gal fandam. ²⁰ Na samfulè nan i dad to mifat dad bilibili, na too ale dmayen di Dwata du mdà di kdee ta lingela na ta teenla du ta gdohò i man i kasaligan di dale.

I kabléla ku Dyisas di Dwata

²¹ Di gwalun du mdà di ksutan, yé bangla fimò ilè di lawehan. Na dnagitla kenen Dyisas, du yé dagit tulen i kasaligan di là fa maltien Méri.

²² Na ta kel nan i bang ale Méri na Dyosip salu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di Dyérusalém du lalòla i uldin Dwata fagu di ku Mosis gablà di klaneb i libun ku falami sut i ngàan. Na kanto ale salu ditù, lèla nebe Dyisas du bléla kenen di Dwata, ²³ du lalòla i uldin Dwata, manan, “I too twege ngà, ku lagi, là fakay ku là blé dun di Dwata.” ²⁴ Na yé dsù bléla du mdà di uldin Dwata dunan ani, “Lwe abun ku demen lwe lmuk malnak fa.”

²⁵ Na nun satu lagi di Dyérusalém, yé dagitan Simyon, na too kenen fye to na nafèan i Dwata. Ta

gnèan sanfatan i kafalwà Dwata i dad to bel Israél, na yé samnagin di kenen i Mtiu Tulus. ²⁶ Na ta fakang i Mtiu Tulus di kenen na silang kenen mati ku ta teenan Krayst, i dek i Amuto Dwata. ²⁷ Na mdà di kalak i Tulus i Dwata ku Simyon, salu kenen déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na kanto nebe i dad tuan Dyisas salu déé du mdà di kimenla i uldin Dwata, ²⁸ di kite Simyon ku Dyisas, nwèan na flesan dnayen i Dwata, manan,

²⁹ “E Amu, du ta teen-gu i kag-dohò i fakangam di do, ta fakay nan ku faloham agu mati na faftudam agu,

³⁰ du ta teen i matagu i dalan kagalwà ta blém di dad to.

³¹ Kenen i tagàam du fitem di kdee dad to,

³² i salò tmuyal di dad to ise Dyu. na i gumdà kdatah i dad tom, dunan i bel Israél.”

³³ Na too tikeng i dad tua Dyisas di kaklingela i man Simyon gablà di kenen. ³⁴ Na kafnge ayé, dnasal Simyon ale du fye banlé Dwata ale kafye, na manan di ku Méri, i yê Dyisas,

“Mgalék Dwata i Ngàam ani du mgimò kenen fye gumeye i dad to di banwe Israél. Di kitela kenen, nun dademe di dale, knangla nawa, na yé duenam man nun kaflayamla. Baylê nun dademe i dmawat

kenen, na yé duenam man nun kagalwàla. Balù ku kenen i ilè fite Dwata, knèan dee to kamnang dun nawa.

³⁵ Na yé duenam man, too ti gadè i kdee gbuni i dad to. Na balù ge, Méri, too sè klidùam, sawe lnahul ge sundang.”

I man Ana gablà ku Dyisas

³⁶⁻³⁷ Na nun libun, satu tugad i Dwata, yé dagitan Ana. Yé dagit màan Fanwél, na yé gutambulla ku Aser. Mdà di knun yaanan kel di fitu fali klon, ta mgimò kenen balu kel di walu falò fat fali. Ta too kenen tua nan. Na là sa tngakan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, bay mangamfù kenen di Dwata mdu na kifuh fagu di kafwasa na kdasal. ³⁸ Na di knè ale Méri déé, ta fdadong kenen di dale, na fasalamat di Dwata klon tmulen gablà di Ngà ayé di kdee dad to fatan i kafalwà Dwata i dad to di Dyérusalém.

³⁹ Na kafnge ale Dyosip na Méri mimò i kdee man i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ta mulê ale di lunsud gumdàla, dunan Nasarét glam di Galili. ⁴⁰ Na lamnok i Ngà ayé, dunan Dyisas, na midul i kgisan. Na too kenen fnò di kfulung, na i kafye Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

⁴¹ Di kat fali, i dad tua Dyisas, salu ale di Dyérusalém du magin ale di Fista i Du Kaglius. ⁴² Na kanto sfalò lwe

fali Dyisas, salu ale ditù di fista du yé knalamla nimò. ⁴³ Na kanto fnge i fista, ta mdà ale mulê, bay ftagak Dyisas di Dyérusalém na là gadè dad tuan dun. ⁴⁴ Yé man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabab di bleng i dad flanekla na i dademela sgalak ta sdu i klola magu. ⁴⁵ Bay là teenla dun. Yé duenam man, lê ale samfulê ditù di Dyérusalém du fanngaballa ditù. ⁴⁶ Silangla kenen teen di gatlung du ditù di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Yé gusudengan di saféd i dad to gal tamdò, na tadè kenen flinge na snalekan ale. ⁴⁷ Na i kdee dad to lminge kenen, too ale tngah du too kenen gmadè na too fulung tmimel. ⁴⁸ Na kanto teen i dad tuan kenen, too ale tikeng, na man yêan, “E Tò, kan ku ani nimòam di gami màam? Too gami mlidù mngabal ge.” ⁴⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenyu mngabal do? Là kè gadèyu dun na too mabtas ku fanak agu dini di gumnè Mâgu?” ⁵⁰ Bay là glabatla ku dét i knayêan man di dale.

⁵¹ Na kafnge ayé, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét na nimenan ale. Na i yêan, toon kah di nawan i kalbong kdee lingen na teenan gablà ku Dyisas. ⁵² Na baling matnù i kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew i Dwata na i dad to.

3

*I katdò Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8;
Dyan 1:19-28)*

¹ Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar, yé ganlal di Dyudiya dunan Pontyus Pilato, na yé ganlal di Galili dunan Hari Hérod. Di dad banwe Ituriya na Trakonitis, yé ganlal déé dunan i twalin dnagit Filip. Na yé ganlal di banwe Abilin dunan Lisanyas. ² Na gasalngan di dale, yé dad ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyudun Anas na Kayafas. Na di dad du atù, talù Dwata di ku Dyan, i ngà Sakaraya, di banwe landè to mnè ditù. ³ Na yé duenam man, lanngaban i kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan na tamdò kenen, manan dale, “Msal gamu na tngakayu i dad sasè nimòyu na fbun-yag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu.” ⁴ Na yé klon gdohò i sulat Isaya, satu tugad i Dwata di munan, manan, “Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, manan, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun fagu di kafatlagadyu i ktoyu. ⁵ Lnimunyu i kdee dad sbang na sandatalyu i dad bulul. Tanluhyu i dad dalan kigò, na lnimunyu i dad dalan magbang. ⁶ Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé Dwata.’ ”

Yé ta fala fgdà Isaya di muna gablà ku Dyan.

⁷ Na nun dee dad to salu di ku Dyan du fbunyag ale. Na kanto ale kel déé, man Dyan di dale, “Gamù dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu di flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?” ⁸ Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu. Na nang gamu fagdag di kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham. Balù ku là msal gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa i dad batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu. ⁹ I flayam febe Dwata, ta too mdadong nan. Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là minge fye, nbekan na snakufan di lifoh.”

¹⁰ Na smalek i dad to ayé di ku Dyan, manla, “Na ku ayé, dét i fye nimòmi kè?”

¹¹ Na tmimel Dyan, manan, “I to ku lwe saulan blén i satu di to landè saul, na i to nun knaanan, fye ku began banlé i dad to landè knaan.”

¹² Na nun dad to kel déé gal mwè bayad i buhis di dad to. Yé duenla salu déé du mayè ale fbunyag na smalek ale, manla, “Sér, dét i fye nimòmi gami?” ¹³ Na tmimel kenen, manan, “Lo ayé nwèyu di dademeyu to i man i uldin i gubirnu.” ¹⁴ Na lê nun dad sundalu kel déé na smalek ale, manla, “Na gami, dét i nimòmi?” Na tmimel Dyan,

manan, “Nang gamu mwè filak fagu di kfeges ku demen fagu di kdalamyu i dademeyu to. Na fye ku gablà di nawayu i sukéyyu.”

¹⁵ I kdee dad to stifun déé, ta toola fatan kakel i Mgalék Dwata. Na yé duenam man, kantola linge i katdò Dyan, yé mnè di nawala na keng kenen. ¹⁶ Bay man Dyan di dale, “Nun kel satu too mdatah di do. Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen. Bnunyagta gamu fagu di éél, bay kenen i munyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh. ¹⁷ Sansahalan i dad to salngad i to tmaaf fali. Na fakayta man na ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh kel di landè sen.” ¹⁸ Na di lam Dyan tamdò i Fye Tulen, dee kfangun falmau i dad to.

¹⁹ Di satu du, nngak Dyan Hari Hérod du snafédan yaan i flanekan, dunan Hérodiyas, na lêan nngak di dademe sasè nimòan. ²⁰ Na yé duenam man, Hari Hérod, balingan tananù i ksasè nimòan du fابلانnggùan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas

(*Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11*)

²¹ Di lam là blanggù Dyan, di galan kbunyag i dad to, ta lê fbunyag Dyisas. Na kafngen fbunyag, dmasal na tadè mgukà i langit. ²² Na ta tufa i Mtiu Tulus gambet abun na mnè di kenen. Na nun talù mdà di langit, manan, “Ge i

Ngàgu toogu kando. Too fye nawagu ge.”

*I dad gutambul Dyisas
(Matyu 1:1-17)*

²³ Na Dyisas, keng ta tlu falò fali i ta ktuan, yé katbùan tamdò. Na di fandam i dad to, kenen i ngà Dyosip, dunan i ngà Hili. ²⁴ Na Hili i ngà Matat, dunan i ngà Libay, dunan i ngà Mélkay, dunan i ngà Dyani, dunan i ngà Dyosip. ²⁵ Na Dyosip i ngà Matatyas, dunan i ngà Amos, dunan i ngà Nahum, dunan i ngà Isli, dunan i ngà Nagay. ²⁶ Na Nagay i ngà Maat, dunan i ngà Matatyas, dunan i ngà Simin, dunan i ngà Dyosik, dunan i ngà Dyoda. ²⁷ Na Dyoda i ngà Dyoanan, dunan i ngà Risa, dunan i ngà Sorubabél, dunan i ngà Saltiyél, dunan i ngà Néri. ²⁸ Na Néri i ngà Mélkay, dunan i ngà Adi, dunan i ngà Kosam, dunan i ngà Ilmadam, dunan i ngà Ir. ²⁹ Na Ir i ngà Dyaswa, dunan i ngà Élisar, dunan i ngà Dyoram, dunan i ngà Matat, dunan i ngà Libay. ³⁰ Na Libay i ngà Simyon, dunan i ngà Dyuda, dunan i ngà Dyosip, dunan i ngà Dyonam, dunan i ngà Ilaykim. ³¹ Na Ilaykim i ngà Milya, dunan i ngà Mina, dunan i ngà Matata, dunan i ngà Natan, dunan i ngà Hari Dabid. ³² Na Hari Dabid i ngà Dyési, dunan i ngà Obéd, dunan i ngà Boas, dunan i ngà Salmon, dunan i ngà Nason. ³³ Na Nason i ngà Aminadab, dunan i ngà Admin,

dunan i ngà Arni, dunan i ngà Hésron, dunan i ngà Péris, dunan i ngà Dyuda. ³⁴ Na Dyuda i ngà Dyékob, dunan i ngà Isaak, dunan i ngà Abraham, dunan i ngà Téra, dunan i ngà Nahor. ³⁵ Na Nahor i ngà Sirug, dunan i ngà Ru, dunan i ngà Pilig, dunan i ngà Ibir, dunan i ngà Sila. ³⁶ Na Sila i ngà Kainan, dunan i ngà Arfaksad, dunan i ngà Sémm, dunan i ngà Nowa, dunan i ngà Lamik. ³⁷ Na Lamik i ngà Métusila, dunan i ngà Inok, dunan i ngà Dyaréd, dunan i ngà Mahalalil, dunan i ngà Kainan. ³⁸ Na Kainan i ngà Inos, dunan i ngà Sét, dunan i ngà Adan, dunan i ngà Dwata.

4

*I ktilew Satanus ku Dyisas
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)*

¹ Na di kasfulê Dyisas fdu di gufbunyagan di Éél Dyordan, mnè di kenen i Mtiu Tulus, na nebe i Mtiu Tulus salu di banwe landè to mnè ditù. ² Fat falò butangan fanak déé, na tnilew Satanus kenen. Di bang ayé, là ti kmaan Dyisas, na yé duenam man kanto kel di gusenam, ta bitil kenen. ³ Na man Satanus di kenen, “Ku ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam fan i batu ani.” ⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Ise ku lo knaan gamlawil i dad to.’ ”

⁵ Na lê nebe Satanus kenen di too mdatah bulul na di lo sudaf fiten dun i kdee

dad banwe nagot i dad to di tah tanà. ⁶ Na manan ku Dyisas, “Ta gablé di do i glal na kdatah magot i klamang banwe, na fakaygu fagot di balù simto kayègu. Na ani, blégu di ge i glal na i kdatah magot i kalbong kdee ta teenam. ⁷ Blégu di ge i kdee ani syan ku mangamfù ge di do.” ⁸ Bay man Dyisas, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.’ ”

⁹ Na ta lê nebe Satanas kenen salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah ataf i Bong Gumné Gumangamfù di Dwata déé. Na manan ku Dyisas, “Ku ge Ngà i Dwata, kamyaf ge mdà dini, ¹⁰ du ta gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge, ¹¹ du snamalla ge fye là gtadè i bliam di dad batu na landè glumfakam.’ ” ¹² Bay lê tmimel Dyisas, manan, “Ta lê gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Nangam tñilew i Amu, dunan i Dwatam.’ ”

¹³ Kanto mti kfangu Satanas tmilew ku Dyisas, gadèan na landè kibòan ftatek ku Dyisas di salà. Yé duenam man, tñagakan Dyisas na fatanan i dademe du i lêan kñilew dun.

I katbù Dyisas tamdò
(*Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15*)

¹⁴ Kafnge ayé, ta mulé Dyisas di Galili na yé gumdà i gaganan di Mtiu Tulus, na mbel i dad santulen gablà di kenen di kabal i banwe ayé.

¹⁵ Too kenen tamdò di dad gumné gal gustifun i dad Dyu na too dnayen i dad to kenen.

Knangla Dyisas di Nasarét
(*Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6*)

¹⁶ Na fles Dyisas di lunsud Nasarét, dunan i banwe gulamnokan. Kanto kel i Du Kaftud, fusuk kenen di gumné gal gustifun i dad Dyu déé, du yé knalaman nimò. Na ta tadag kenen du masa di Tnalù i Dwata. ¹⁷ Na yé bléla di kenen i sulat Isaya, satu tugad i Dwata. Na nbelan i sulat lnulun, na teenan gugsulat i gmanan ani,

¹⁸ “Yé samnagin di do i Mtiu Tulus du ta nalékan agu tamdò i Fye Tulen di dad to landè. Ta dekan agu tmulen gablà di kagalwà i dad to di blanggù na gablà di kafgulè i dad to butè. Na ta dekan agu tmabeng i dad to maflayam.

¹⁹ Na lêgu tulen gablà di kakel i bang Amu fite i kakdon.”

²⁰ Na kafnge ayé, ta lêan lnulun i sulat, na fulèan di to magot dun klon sudeng du fan tamdò. Na i kdee dad to di lam i gustifun ayé, toola kenen neye. ²¹ Na kafnge ayé, ta lê kenen talù, manan, “Di mdu ani, di kaklingeyu i bñasagu mdà di Tnalù i Dwata, ta gdohò nan.” ²² Na i kdee dad to déé, too fye i manla gablà di kenen, na tikeng ale du mdà di kafye i dad talùan. Na sasalek ale,

manla, “Dunan ani kè i ngà Dyosip?”

²³ Na man Dyisas di dale, “Ta fanyu man di do i galla fléd ani, manan, ‘Ku fulungge mulung, bnulungam i ktom. Na mimò ge tnikeng dini di gumdàam gambet i nimòam kun ditù di Kapernaum.’” ²⁴ Na fadlug kenen talù, manan, “Bay tulenta gamu i kaglután. I tugad Dwata, là dnawatla dun di banwe gumdàan. ²⁵ Too ti glut i mangu ani di gamu. Di munan, di knè Ilaydya di Israél, tlu falitngà là mulenan, na mdà ayé, too bong i kbitil déé di kabal banwe. Na di dad du ayé, dee dad libun balu di Israél. ²⁶ Bay ise ku déé gumdek Dwata ku Ilaydya, bay dekan kenen ditù di satu libun balu di banwe Sarifta di Sidon. ²⁷ Na lê dee i dad to nun fdaş mumuh di Israél di bang i satu tugad i Dwata, dnagit Ilaysya. Bay landè di dale mgulê, lo senan satu lagi mdà ditù di banwe Sirya dnagit Néman.”

²⁸ Na kanto linge dad to di gustifun i dad Dyu i man Dyisas ayé, too ale malbut. ²⁹ Tadag ale, na falwàla Dyisas di lunsud klola mebe kenen ditù di tfad i bulul gugdak i lunsudla du fnuléhla kenen di kbe. ³⁰ Bay tadè kenen magu di bleng i dad to ayé na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 1:21-28)

³¹ Na salu Dyisas ditù di Kapernaum, satu lunsud di Galili, na kanto kel i Du

Kaftud, tamdò kenen di dad to. ³² Too ale tngah gablà di katdòan du too gamban i ktalúan. ³³ Na déé di gumnè gal gustifun i dad Dyu, nun teenan lagi nun busawan. Mkit i busaw fagu di lagi ayé, manan, ³⁴ “E, Dyisas mdà di Nasarét, landè labetam di gami. Fanam gami falmo kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà di Dwata.” ³⁵ Bay nngak Dyisas i busaw ayé, manan, “Fanak ge. Lamwà ge di kenen.” Na bat busaw i to ayé di kite i kdee dad to, na lamwà kenen, na là fatdukan dun. ³⁶ Na too ti tngah i kdee dad to, na sasalek ale, manla, “Too ti tnikeng i tdò ani. Di glal na kaltulus, dekan i dad busaw lamwà, na mimen ale.” ³⁷ Na too mbel i santulen gablà di ku Dyisas di kabal banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

³⁸ Na mdà Dyisas fdu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na salu kenen di gumnè satu lagi dnagit Simon. Na i tewe Simon libun, too ti minit i lawehan, na mdà ayé fnila i tabeng Dyisas. ³⁹ Na fdadong Dyisas déé di gumilèan, na dekan lamwà i inis i libun ayé, na ta mkah i kinitan. Tadè kenen mték, na fles mimò dale knaan.

⁴⁰ Na di kasdaf i du, i dad to déé, nebela di ku Dyisas i kdee dademela nun dad sahal tduk. Na nagotan kat satu dale, du fan-gulèan ale.

⁴¹ Na lêan falwà dad busaw di dademe dad to. Na mkit i dad busaw, manla, “Ge sa Ngà i Dwata.” Bay nngakan ale, na là fta’làn ale du gadèla na kenen i Mgalék Dwata.

*I katdò Dyisas di Dyudiya
(Mark 1:35-39)*

⁴² Na di ksut i du, mdà Dyisas salu di satu banwe landè to mnè ditù. Na too fanngabal i dad to kenen. Na kantola teen, yé kayèla ku fles kenen fanak déé. ⁴³ Bay manan dale, “Là fakay ku là lê agu tamdò i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata di dademe dad lunsud du yé dek Dwata do.” ⁴⁴ Na fadlug kenen tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu di Dyudiya.

5

*I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)*

¹ Di satu du, tadag Dyisas di kilil i bong lanaw dnagit Génésarét. Na too sfital i kdee dad to di safédan du falningela i katdòan Tnalù i Dwata. ² Na nun teenan déé lwe aweng tngak i dad to gal fmukat nalaf. Yé nimò i dad to ayé, lnanebla i dad fukat. ³ Na myak Dyisas di aweng Simon, na fulukan dun i aweng du fye beg fawag di kilil. Na sudeng Dyisas du tdòan i dad to mdà di aweng.

⁴ Kanton fnge tamdò, manan di ku Simon, “Ftalà gamu na ftatekyu i dad fukat du fye nun gwèyu.” ⁵ Na man Simon, “Amu, ta tnadakmi i butang na landè gwèmi. Bay

du manam, lêmi ftatek i dad fukatmi.” ⁶ Na kantola ftatek, too ti bong i gwèla nalaf na ta baling fan kasê i dad fukatla. ⁷ Na yé duenam man, knabilla i dademela di satu aweng du ftabengla ale. Na kanto fdadong i dademela, fananòla i lwe aweng nalaf, na ta fan ale galnab. ⁸ Na kanto teen Simon Piter ayé, lkuad kenen di muna Dyisas, na manan, “E Amu, beg ge fawag di do du too agu gamsalà.”

⁹ Yé duen Simon man ayé du too ale tikeng du too ti dee gwèla nalaf. ¹⁰ Na balù i dademe Simon dnagit Dyém na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi, lê ale tikeng. Bay man Dyisas di ku Simon, “Nang ge likò. Mdà ani, yé fnukatyu dad to.” ¹¹ Na yé duenam man, kanto ale dmuung, ta tngakla i kdee nfunla déé, na magin ale di ku Dyisas.

*I kafgulê Dyisas i to fandas mumuh
(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)*

¹² Di satu du, déé Dyisas di satu lunsud, na nun lagi too sasè i fdasan mumuh. Kanton teen Dyisas, lkuad kenen na lamfan, na fakdo kenen, manan, “Amu, gadègu gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb i kulitgu, ku mayè ge.” ¹³ Na nagot Dyisas kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé. ¹⁴ Na fnge, dek Dyisas kenen, manan, “Nangam ti tulen ani balù simto dun. Bay mdà ge,

na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam gambet i uldin Dwata fagu ku Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”¹⁵ Balù ku ta fnang Dyisas kenen tmulen gablà di kgulêan, bay baling too mbel fa i santulen gablà ku Dyisas, na mdà ayé, too dee dad to gal stifun di munan du falningela i tdòan na fafgulêla di kenen i dad tdukla.¹⁶ Bay gal salu Dyisas di dad banwe landè to mnè ditù du dmasal.

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan

(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

¹⁷ Di satu du lam Dyisas tamdò, nun sudeng déé dad Farisi na lê man i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé gumdàla di kdee dad malnak banwe di Galili na Dyudiya. Na lê nun dademe mdà di syudad Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i kaltulus Dwata du fye gafgulêan i dad to nun tduk.¹⁸ Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela to là galyakan i lawehan, santiangla magin i gumilèan. Tilewla nebe kenen fusuk di lam i gumnè gutamdò Dyisas du fye kahla di sen munan.¹⁹ Bay kantola teen na landè dalanla du mdà di kdee dad to stifun, myak ale di tah i ataf na lanketla i dademe ataf klola fayol kenen magin i gumilèan déé di muna Dyisas di bleng i dad to.²⁰ Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla, manan di to ayé, “E

Leg, ta magfasinsya nan i dad salàam.”

²¹ Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, kantola linge i man Dyisas ayé, yé mnè di fandamla, “Simto i ta mlad ani du landè dademe gmagan fmasinsya i salà, lo senan Dwata.”²² Bay ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan dale, “Kan ku yé mnè di nawayu?”²³ Man nawayu kè ku landè glalgu fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè na nun glalgu ku ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’ na gagu kenen.²⁴ Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di tah tanà fmasinsya salà.” Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là galyak ayé, na manan, “Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na mulè ge.”

²⁵ Na tadè tadag i to ayé di bleng i dad to, na ta nwèan i gumilèan na mulè, na toon dnayen i Dwata.²⁶ Too ti tikeng i kdee dad to, na dmayen ale di Dwata. Tngah ale, na manla, “Too tnikeng i teento ani gine.”

I klak Dyisas ku Libay

(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

²⁷ Kafnge ayé, ta mdà Dyisas magu, na nun teenan satu to gal mwè bayad i buhis, yé dagitan Libay. Teen Dyisas kenen sudeng di gutalbahòan, manan, “Magin ge di do.”²⁸ Na ta tadag

Libay, na tngakan i kdee dad knunan déé du magin ku Dyisas.

²⁹ Na fimò Libay bong knaan di gumnèan du fkaanan dale Dyisas. Na yé kmaan di safédla dee dademe dad to gal mwè bayad i buhis na lê dademe dad to. ³⁰ Na mdà ayé, sungag i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na manla di dad to tdò Dyisas, “Kan ku kmaan gamu di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i dad uldin Dwata?” ³¹ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung. ³² Ise ku i dad to tluh i fanngabalg, bay i dad to gamsalà du fye msal ale.”

I guflingen Dyisas i lagi sansong
(Matyu 9:14-17; Mark 2:18-22)

³³ Na lê nun dad to talù di ku Dyisas, manla, “I dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, na balù i dad to tdò dad Farisi, gal ale fwasa na dmasal. Bay i dad to tdòam ge, là gal ale fwasa.” ³⁴ Na man Dyisas di dale, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là tayò ale fwasa ku sana kdéé di safédla i lagi sansong. ³⁵ Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.”

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad labi tdò na i dad falami tdòan

³⁶ Na lê nun tulen Dyisas dale i dad guflingen ani, manan, “Là fakay mwè falami falnas ku klafang di labi klaweh. Ku nimòam ayé, malmo i falami falnas, na i falami falnas là gtenan klafang di klaweh ta labi. ³⁷ Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit ayé, na malmo i binu na lê man i kulit. ³⁸ Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit. ³⁹ Na landè to mayè minum falami binu ku ta gamginum i labi du manan, ‘Too ti fye nem i labi.’”

6

Gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

¹ Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad to galan tdò, beg ale kambang là dee kigan trigo, na fnilula du knilewla i msehan. ² Na man i dademe dad Farisi, “Kan ku kamtu gamu di Du Kaftud? Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis.” ³ Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen? ⁴ Ani nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen.” ⁵ Na fad-lug Dyisas talù, manan, “Yé

magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

I kafgulê Dyisas i to fikot sigal

(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

⁶ Na lê man di satu Du Kaf-tud, fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu du tamdò. Na nun lagi déé, fikot sigalan gsen di kwanan.

⁷ Na i dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas na mdà ayé, toola kenen tnanul du neyela ku nun to fan-gulêan di Du Kaftud. ⁸ Bay Dyisas, ta gadèan ku dét i mnè di fandanam i dad to ayé. Na yé duenam man, manan di lagi ayé, “Tadag ge di muna i kdee dad to ani.” Na ta tadag kenen. ⁹ Na snalek Dyisas ale, manan, “Snalekta gamu kun. Dét man i uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i dademeto to ku fnatito ale?” ¹⁰ Na meye Dyisas di kdee dad to ayé, na fnge manan di lagi fikot, “Bankeham i sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê. ¹¹ Bay too ti falbut i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na santulenla ku dét fanla kibò ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek

(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

¹² Di satu du, mnagad Dyisas di bulul du dmasal. Na tnadakan i butang dmasal di Dwata. ¹³ Kanto flafus, tlon i dad to galan tdò du malék kenen sfalò lwe i fakayan dnagit dad to galan dek. ¹⁴ Ani dagitla, Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter, na Andru, i flaneke Simon, na Dyém, na Dyan, na Filip, na Bartolomyu, ¹⁵ na lê Matyu, na Tomas, na Dyém i ngà Alfus, na Simon, dunan i msen i banwen, ¹⁶ na lê Dyudas, i ngà Dyém, na Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafgulêan i dad to

(Matyu 4:23-25)

¹⁷ Na flasok ale Dyisas di bulul ayé, na tadag kenen di datal. Na nun dee dad to galan tdò, na dee dademe dad to mdà di kabal Dyudiya, na Dyérusalém, na i dad banwe Tiro na Sidon mdadong di mahin. ¹⁸ Salu ale déé du falningela i tdòan na fafgulêla kenen i dad fdasla. Na fan-gulêan i dad to nun busaw. ¹⁹ Na i kdee dad to, mayè ale magot ku Dyisas du fagu di kaltulusan, fan-gulêan i kdeela.

Dad gdawat i dad to

(Matyu 5:1-12)

²⁰ Na meye Dyisas di dad to tdòan, na manan, “Nun kafyeyu, gamu dad to landè du gagin gamu di Kagot i Dwata. ²¹ Nun kafyeyu, gamu dad to bitil ani, du bsol gamu kadang. Nun kafyeyu, gamu dad to mngel ani du

mulé gamu kadang. ²² Nun kafyeyu ku nuteh nawa i dad to gamu na ku knangla gamu, na ku nadoyla gamu, na ku fansasèla gamu du mdà di ksatuyu di do, i dnagit Ngà To. ²³ Yé lê kibò i dad gutambulla di dad tugad i Dwata. Yé duenam man, too gamu flehew di bang i dad klimahyu ani du too ti bong i lubayyu kadang di langit.

²⁴ Bay magakdo gamu i dad to bong knun, du ta gdawatyu nan i kafyeyu. ²⁵ Na magakdo gamu dad to gal bsol ani du bitil gamu kadang. Magakdo gamu dad to mulé ani du mlidù gamu na mngel kadang. ²⁶ Na magakdo gamu ku i kdee dad to dnayenla gamu du yé sèn nimò i dad gutambulla di ise glut tugad i Dwata.

*Gablà di kakdo
(Matyu 5:38-48; 7:12a)*

²⁷ “Bay, ani kayègu man di gamu, dunan i dad to flinge di do. Kanbongyu nawa i dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dad to mnang gamu nawa. ²⁸ Mni gamu di Dwata du fye banlén kafye i dad to falmagi gamu, na dnasalyu i dad to famsasè gamu. ²⁹ Ku nun to dmafi gamu di bali bawehyu, nàyu i balin. Ku nun to mwè i saulyu tahà sigal, lêyu fagin blé i saulyu fukal sigal. ³⁰ Banléyu i kdee dad to mni di gamu, na ku nun to mwè dad knunyu, nangyu lê tangaad nawì. ³¹ Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to

di gamu, yé funayu nimò di dale.

³² “Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to kamdo gamu, landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, kandola i dad to kamdo dale. ³³ Na ku lo yé gumimòyu fye di dad to mimò fye di gamu, landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, nun kakkdola di dad to mimò fye di dale. ³⁴ Na ku lo yé gufutengyu di dad to gambayad i uteng, landè lubayyu di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, futeng ale di dademela na fatanla kbayad i uteng. ³⁵ Bay ani nimòyu. Kanbongyu nawa i dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dale, na futeng gamu, bay nangyu ntuk i bayad. Ku yé nimòyu, too bong lubayyu na gfiteyu gamu dad ngà i Too Mdatah Dwata, du balù i dad sasè to na i dad to là fulung fasalamat, kanbong nawa Dwata ale. ³⁶ Kanbongyu nawa i kdee dad to salngad i kalbong nawa Màyu i kdee dad to.

*Gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)*

³⁷ “Nangyu nukum i dademeyu to du fye là nukum Dwata gamu. Nangyu falnayam i dademeyu to du fye là falnayam Dwata gamu. Bay fnasinsyayu salà i dademeyu du fye lê fnasinsya Dwata i dad salàyu. ³⁸ Banléyu i dademeyu to na banlé Dwata gamu. Too ti

bong i blén di gamu. Fakayta man nasakan na ningokan na falbésan i kafye blén di gamu. Ku dét kalbong bléyu di dademeyu to, salngad ayé i kalbong blé Dwata di gamu.”

³⁹ Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “I to butè, landè kibòan malak i lê satu to butè. Ku yé nimòan, lwe ale baling tatek di sol. ⁴⁰ Mdatah i to tamdò di to tdòan, bay ku nun to ta too sikof i kagbetan, ta gasalngadan i to tamdò kenen.

⁴¹ “Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà i bong salà gambet bateng di ge mata. ⁴² Kan dé ku manam, ‘E flanek, nwèta kun i fulingam,’ na blaam sana kdéé i bong bateng di ge mata? Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam ali fye kitem mwè fuling i flanekam.

*Gablà di fye to na i sasè to
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ “I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè kayu, là mengen fye. ⁴⁴ Yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti mengen fig. Na i banal, là mengen grép. ⁴⁵ Na salngad ayé i dad to. I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee fye busekan di nawan. Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee sasè busekan di nawan. Ku dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di bàan.

*I lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)*

⁴⁶ “Kan ku tloyu agu ‘Amu,’ bay là nimenyu i man-gu. ⁴⁷ Nun guflingen-gu i to salu di do na falningen i man-gu na nimenan. ⁴⁸ Salngad kenen i to too fulung fdak gumnè. Ani kibòan, fngalaman i kakolan na fdakan dad lahan di batu. Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong dunuk, na sloban i gumnè ani, bay là bekan du too mbagal i gugafdakan. ⁴⁹ Bay lê nun guflingen-gu i to flinge i man-gu ku là nimenan. Salngad kenen i to là fulung fdak gumnè. Ani kibòan kenen. Landè batu gufdakan i lahan. Na kanto kel i dunuk, tadè bek i gumnè ani na mti malbà.”

7

*I kafgulè Dyisas i fasak i satu ganlal i dad sundalu
(Matyu 8:5-13)*

¹ Di kafnge Dyisas tamdò kdee ayé gine di dad to, salu kenen di Kapernaum. ² Na nun satu ganlal i dad sundalu déé mdà di Roma, na nun satu fasakan i toon kando. Fandas i fasakan ayé, na fan mati. ³ Na kanto linge i ganlal ayé gablà ku Dyisas, ta dekan i dademe dad tua gal mebe dad Dyu du fakdo ale ku Dyisas du fye margin kenen di dale. Yé kayé i ganlal ayé ku gadéé Dyisas fye fan-gulèan i fasakan. ⁴ Na kanto ale salu di ku Dyisas, too ale fakdo di kenen, manla, “Gablà ttabeng i to ani, ⁵ du kandon gito dad Dyu, na fafdakan fa i

gumnè galto gustifun.”⁶ Na yé duenam man, magin Dyisas di dad tua mngé kenen. Kanto mdadong ale Dyisas di gumnè, lê dek i ganlal i dade-men sgalak fsitong ku Dyisas. Na kanto kel i dad to dekan di ku Dyisas, manla di kenen, “Amu, yé fnè i to mdek gami nang ge faflayam kun. Nang ge fles du là gablàn kun fafusuk ge di gumnèan.⁷ Yé duenan kun là samsite ge du mdanà kenen di ge. Bay ku lo ge talù kun, fagu di talùam ayé, mgulê sa i fasakan.⁸ Gadèan ani kun du balù kenen, nun ganlal mdatah di kenen na lê nun dad sundalu mdanà di kenen. Ku nun dekan sundalu mdà, mdà kenen sa. Na ku manan di satu, ‘Salu ge dini,’ na mimen kenen. Na balù dét i fimòan di satu, yé nimòan. Na matnù fa kun i ge glal, du balù dét i kayèam, gaganam nimò balù ku lo fagu di ktalùam.”

⁹ Na kanto linge Dyisas i fnè i ganlal, too kenen tikeng na blaling kenen di kdee dad to magin di kenen, na manan, “Ani i man-gu di gamu, na là lmen-gu mite di dad to Israéli kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.”¹⁰ Na i dad to dek i ganlal, lê ale mulê na kanto ale kel déé, teenla na ta mgulê i fasakan.

I kték Dyisas i ngà i libun balu

¹¹ Di là mlo, salu Dyisas di satu banwe, yé dagitan Nain, na magin i dad to tdòan na lê dee dademe dad to.¹² Na kanto kenen kel di takab i

labat di banwe ayé, nun gsi-tongan dademe dad to, na nebela lamwà satu lagi ta mati. Ta balu i yèan, na landè dademe ngàan. Na too dee dad to magin di balu ayé.¹³ Na kanto teen Amuto Dyisas kenen, toon kando, na manan, “Nang ge mngel.”¹⁴ Na fdadong Dyisas di gu-flasàla i mati ayé, na nagotan i guflasàla dun. Tadè fanak i dad to mebe dun, na man Dyisas, “E tò, mték ge.”¹⁵ Na ta mték i to mati ayé, na talù kenen. Na fulê Dyisas kenen di yèan.¹⁶ Na too likò i kdee dad to déé, na dmayen ale di Dwata, manla, “Ta nun kel di blengto satu tugad i Dwata too maltulus. Ta kel Dwata dini du banlén kagalwà i dad ton.”¹⁷ Too mbel i santulenla ani gablà ku Dyisas di kabal Dyudiya na di dademe dad banwe glibut déé.

I kafsalek Dyan Gal Mun-yag gablà ku Dyisas (Matyu 11:2-19)

¹⁸ Na ta nun dad to gal tdò Dyan, na lingela gablà di dademe dad nimò Dyisas, na tulenla ku Dyan. Na tlo Dyan i lwe dad tdòan,¹⁹ na dekan ale salu di ku Dyisas du fsalekan ku kenen i sanfatanla, ku demen ise.

²⁰ Na i dad lagi ayé, kanto ale kel di ku Dyisas, manla di kenen, “Dek Dyan Gal Mun-yag gami salu dini du fye snalekmi ge ku ge i Mgalék Dwata i sanfatanmi ku demen mahal to.”²¹ Na di du ayé, too dee fan-gulê Dyisas dad to nun tduk, na i dademe

nun busaw, na balù fa i dad butè du fye mite ale. ²² Na mdà ayé, tnmelan i dad to dek Dyan, manan, “Samfulé gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta teenyu na i ta lingeyu. Mite i dad butè, na gagu i dad kimay, na mgulê i dad to nun fdas mumuh, na lminge i dad bakong, na mték i dad mati, na i dad to landè, lingela i Fye Tulen. ²³ Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun kafye gfunan.”

²⁴ Na kanto mdà i dad to dek Dyan, talù Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku Dyan, manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe landè to mnè ditù, dét kayèyu teen? Ise ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus. ²⁵ Na du ise ayé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu lagi kalmaweh fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye na i dad to too fye kagkahla, dunan di dad malbang gunnè i dad hari, ise ku di banwe landè to. ²⁶ Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad i Dwata kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad tugad i Dwata. ²⁷ Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i snaliggu muna di ge na fatlagadan i dalanam.’ ” ²⁸ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut di tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan.

Bay ku simto i gagin di Kagot i Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan.”

²⁹ Na i kdee dad to, balù kel di dad to gal mwè bayad i buhis, kantola linge i man Dyisas, gadèla na too fye mimen di Dwata. Na i dad to ayé, ta fbunyag ale di ku Dyan di munan. ³⁰ Bay i dad Farisi na i dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, balingla knagol i knayè Dwata di dale na là fbunyag ale di ku Dyan.

³¹ Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye guflingen-gu i dad to di mdu ani? Dét i gusalngadla? ³² Yé guflingen-gu dale i dademe dad ngà sundeng di fadyan. Là mayè ale magin sagwas, na ani man i dademela di dale, ‘Fmalandag gami di klehew, bay knèan là magin gamu madal. Lingagmi i lingag di mati, bay là mngel gamu.’ ³³ Salngad gamu di dad ngà là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan Gal Munyag. Gal kenen fwasa na là minuman binu, bay yé manyu gablà di kenen bnusaw. ³⁴ Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu na minum, na yé manyu gablà di do, ‘Neyeyu. Tyan kenen na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè to gal mwè bayad i buhis na dad to lmafà i dad uldin Dwata.’ ³⁵ Bay déé gumite i gnadè Dwata di nimò i dad ngàan.”

I kfasinsya Dyisas salà i satu libun too gamsalà

³⁶ Na nun satu Farisi mlak ku Dyisas kmaan di safédan, na mdà ayé fusuk Dyisas di gumnèan na ta sudeng du kmaan. ³⁷ Na lê nun libun too gamsalà mnè di lunsud ayé, na kanton linge na déé gukmaan Dyisas di gumnè i Farisi ayé, salu kenen déé na nun neben too mabtas sabuy fnò fangbun. ³⁸ Na kanto fusuk di gumnè ayé, fdadong kenen di ku Dyisas, na lkuad di saféd i blian. Na too kenen mngel, na fatdakan i lwakan di bli Dyisas. Na yé ifun dun wakan, na nalakan i bli Dyisas, klon mkok dun fangbun. ³⁹ Na i Farisi ta mlak ku Dyisas kmaan, kanton teen i nimò i libun ayé, man i nawan, “Ku i to ani too glut tugad i Dwata, ta sanan gadè moon ldam i libun ani ta magot di kenen, du i libun ani too gamsalà.”

⁴⁰ Bay talù Dyisas di Farisi ayé, manan, “Simon, nun kayègu man di ge.” Na man i Farisi, “Dét manam, Sér?” ⁴¹ Na man Dyisas, “Nun lwe to muteng di satu to gal futeng. Mdà i satu, yé utengan lime latuh, na yé uteng i satu lime falò. ⁴² Lwe ale too landè kibòla mayad i utengla. Na yé duenam man, tadèan lnifet i utengla. Na, di fandamam, mdà di ktabeng i to futeng ayé, simto i too mbong dun nawa, i to bong uteng ku i to tukay uteng?”

⁴³ Na tmimel Simon, manan, “Yé too kambong nawa kenen dunan i to bong utengan du balù ku bong, ta lnifet i to futeng.” Na

tmimel Dyisas, manan, “Glut i manam.” ⁴⁴ Na kafnge ayé, meye Dyisas di libun ayé, na manan ku Simon, “Teenam i libun ani? Ta fusuk agu di gumnèam, bay là banlém agu éél du alob i bligu. Bay i libun ani, ta naloban bligu i lwakan, na yé ifun dun i wakan. ⁴⁵ Na di kfafusukam do gine, là ti nalakam agu gambet i galto nimò, bay i libun ani, mdà di kakelgu dini, là ti tlagan malak i bligu. ⁴⁶ Na ge, là nkaham fngalo i ulugu di kdawatam do, bay i libun ani, nkokan fangbun i bligu. ⁴⁷ Yé duenam man, too glut i manta ge ani, balù too dee dad salàan, ta magfasinsya nan, na yé gugmadè dun, ta fiten i bong kakdon. Bay i to là dee salàan balù ta magfasinsya, tukay sa i kakdon.”

⁴⁸ Na kafnge ayé, man Dyisas di libun ayé, “Ta fnasin-sya nan i dad salàam.” ⁴⁹ Bay i dademe dad to kmaan déé, stulen ale, manla, “Simto i lagi ani? Balù i kfasinsya salà, gaganan.” ⁵⁰ Na lê talù Dyisas di libun, manan, “Ta galwà ge du mdà di kaftoom di do. Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di ge.”

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

¹ Kafnge ayé, mdà Dyisas magu salu di dad sahal syudad na lê man i dad malnak banwe du tulenan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata. Na magin di kenen i sfalò

lwe to galan tdò. ² Na lê nun magin di dale dad libun ta mgulê di kfusuk i busaw dale na i dad sahal tduk. Yé dagit i satu libun ayé Méri Magdalin, i gufalwà Dyisas fitu busaw. ³ Na yé lê dagit i satu Dyoana, i yaan i mdatah snalig di gumnè Hari Hérod dnagit Kusa. Na yé dagit i satu Susana, na nun fa dee dademe. I kdee dad libun ayé, ttabengla ale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê

(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

⁴ Na nun dee dad to stifun di saféd Dyisas mdà di dad sahal lunsud, na nun tulenan dale satu fléd, manan, ⁵ “Nun to salu di dnarun du smabul bnê. Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na glékla, na fti tnukekè dad anuk mayeng. ⁶ Na nun dademe dad bnê gtadè di tanà gunun dee batu, na kanto tmabò i dad bnê ani, mlal mlanas i tabòan du kafag i tanà. ⁷ Na nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun sual. Salngan tmabò i dad bnê na i bnas ani, bay mlimas di bnas i dad tabò i bnê ani. ⁸ Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani, na too fye uléan, kel di mlatuh.” Na kafnge Dyisas man ayé, falbongan i talúan, manan, “Ku simto i nun klinge, fye ku flinge kenen.”

I gukmamu i dad fléd Dyisas

(Matyu 13:10-17; Mark

4:10-12)

⁹ Na smalek i dad to galan tdò ku dét gumtatek i fléd ayé gine. ¹⁰ Na talù Dyisas, manan, “Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot i Dwata. Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad tdògu du fye balù ku meye ale, là mite ale, na balù ku lminge ale, là galmabat ale.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê

(Matyu 13:18-23; Mark 4:13-20)

¹¹ “Ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i Tnalù Dwata. ¹² I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dademe dad to ta lminge i Tnalù Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé na nwèan di nawala du fye landè kibòla ftoo tà ale galwà. ¹³ Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gunun dee batu dunan i dademe dad to too lehew dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela, bay landè too dalilla. Là mlo ale ftoo du ku ta nkel ale i tilew, knagolla i kaftoola. ¹⁴ Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gbol di dad bnas nun sual, dunan i dademe dad to ta lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù Dwata di nawala du mdà di klidù nawala, na i kiballa i knun, na i dademe knayè i ktola. Na mdà ayé, landè ktagah i bengela. ¹⁵ Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to too gsalig na tluh i nawala, du di kaklingela i Tnalù Dwata, fkahla di nawala, na

gamtayud ale du fye nun ulê i nimòla.”

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

¹⁶ Na lê talù Dyisas, manan, “Landè teenam to ku ntaman i salòan na fnge snukuban been. Na là bunin dun di dungan i katri. Bay yé nimòan, kahan di gumefen du fye magtuyal i kdee dad to fusuk déé. ¹⁷ Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu ani, teen kadang di satu du na gadè i kdee là fa gadè di mdu ani, du mti magtuyal i kalbong kdee kadang di satu du. ¹⁸ Yé duenam man, tooyu fkah di nawayu i lingeyu, du ku simto to fkahan di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen. Bay ku simto là fkahan di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay man nawan ta glabatan.”

I yê Dyisas na i dad flanakan

(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

¹⁹ Lam Dyisas tamdò, ta kel yêan na dad flanakan du mayè ale samsite kenen, bay là gafdadong ale du too dee dad to. ²⁰ Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, “Ta déé yêam na dad flanakam di lwà du kayèla ge sansite.” ²¹ Na man Dyisas, “I dad to lminge i Tnalù Dwata na fkahla di nawala, yé mgimò yêgu na dad flaneugu.”

I kngak Dyisas i nus na i lwek

(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

²² Di satu du, man Dyisas di dad to galan tdò, “Mdà ato mifal i lanaw.” Na yé duenam man, mdà ale smakay aweng. ²³ Na lamla maweng, ta kudang Dyisas. Na ta nkel ale kamgis nus di talà. Ta maglam éél i awengla, na ta fan ale galnab. ²⁴ Na i dad to gal tdò Dyisas, nukatla kenen, na manla, “E Amu, Amu, ta fan ato mlimas.” Ta mték Dyisas, na nngakan i nus na i dad malbang lwek. Na tadè fanak i nus na ta mtanak i lanaw. ²⁵ Na manan di dad to galan tdò, “Kan ku là smalig gamu?” Too ale likò na tikeng, na sasalek ale, manla, “Simto i to ani? Balù i nus na i malbang lwek, nngakan, na mimen ale.”

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi

(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

²⁶ Na fles ale maweng kel di banwe i dad to Gérasin stimbang di Galili. ²⁷ Na kanto ale dmuung déé, ta tufa Dyisas na gsitongan i satu lagi mdà di lunsud nun dad busawan. Ta bong mlo, là kalmawehan na landè gumnè gufanakan, bay yé galan gufanak di dad ilib gulambang i dad to. ²⁸ Na kanton teen Dyisas, mkit kenen na lamfan di bli Dyisas, na falbongan i talùan, manan, “Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam do? Fnigu di ge, nangam agu falnayam.” ²⁹ Yé duenan man ayé du ta dek Dyisas i busaw lamwà di lagi ayé. Ta dee dulèan fusuk di kenen,

na balù ku bnakusla i sigalan na i blian sangkali, na balù bnantayla kenen fa, gaganan famtoh dun, na gal nebe i busaw kenen salu di dad banwe landè to mnè ditù.

³⁰ Na smalek Dyisas, manan, “Dét i dagitam?” Na tmimel kenen, manan, “Salagsà,” du ta too ti dee busaw fusuk di kenen. ³¹ Na too fakdo i dad busaw du fye là batan ale di sol landè guse-nan, dunan i gufalmayam Dwata dale.

³² Na mdadong di dale, nun dee dad sdè mateb di bulul. Na fakdo i dad busaw du fye faloh Dyisas ale fusuk di dad sdè ayé na falohan ale. ³³ Yé duenam man, lamwà i dad busaw di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè na mti milah i dad sdè, flasok di bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulè ale mlimas.

³⁴ Na kanto teen i dad to mifat dad sdè i mkel ayé, milah ale salu di lunsud na di dad bulul du tulenla. ³⁵ Na i dad to gutmulenla ayé, gasil ale gatù du neyela i mkel ayé. Na kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i dad busaw, na tadè kenen sundeng di saféd bli Dyisas, na ta kalmaweh, na ta fye fandaman. Na too ale likò. ³⁶ Na i dad to ta mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di kafalwà Dyisas i dad busaw di lagi ayé. ³⁷ Na i kdee dad to di banwe i dad Gérasin, fakdo ale ku Dyisas du fye tngakan i banwela du too sasè klikòla. Na mdà ayé, ta mdà Dyisas smakay di aweng. ³⁸ Bay i lagi gulamwà i dad busaw

fakdo di ku Dyisas du kayèan magin, bay là fagin Dyisas dun. Bay manan di kenen, ³⁹ “Mulè ge na tulenam i kdee dad nimò Dwata di ge.” Na yé duenam man, ta mdà i lagi ayé, na tulenan di kdee dad to di lunsud i dad nimò Dyisas di kenen.

I kafgulè Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati

(*Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43*)

⁴⁰ Na lê samfulè ale Dyisas mifal di lanaw ayé, na kanto ale kel di faltuan, nun dee dad to dmawat kenen, du yé sanfatanla. ⁴¹ Na nun satu ulu di gunnè gal gustifun i dad Dyu, yé dagitan Dyairus. Fdadong kenen di ku Dyisas, na lamfan di saféd blian, na too fakdo du fye magin Dyisas salu di gunnèan. ⁴² Yé duenan fakdo di ku Dyisas du i sen ngàan libun, ta sfalò lwe falin, ta fan mati.

Na di kagula salu ditù, fan là gagu Dyisas du mdà di too kasgat i dad to. ⁴³ Na nun satu libun magin ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan, na ta ftin i filakan di dad mulung, bay landè gamfgulè kenen. ⁴⁴ Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil i saulan, na tadè tlag kaloh i litèan. ⁴⁵ Na smalek Dyisas, manan, “Simto magot do?” Bay man i kdee dad to, “Là nagotmi ge.” Na talù Piter di ku Dyisas, manan, “Amu, bong dee dad to gihok di ge du mdà di kasgatla.” ⁴⁶ Bay man Dyisas, “Nun magot do.

Lyalogu na nun kgagan i ta lamwà di do gine.”⁴⁷ Na i libun ayé, kanton teen na landè kibòan muni dun, ta kankal kenen di klikòan, na lamfan kenen di saféd i bli Dyisas. Di bleng i kdee dad to ayé, tulenan ku dét duenan magot ku Dyisas na gablà di ta kguêan.⁴⁸ Na man Dyisas di kenen, “Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do. Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge.”

⁴⁹ Na di lam Dyisas talù fa, nun satu to kel déé fdu di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na manan di ku Dyairus, “E Sér, ta là gumaham i ngàam du ta ftoh. Ta nangam snamuk nan i To Tamdò.”⁵⁰ Bay kanto linge Dyisas i manan ayé, manan di ku Dyairus, “Nang ge likò. Bay lo ge ftoo na mgulê i ngàam ayé.”

⁵¹ Na kanto ale kel di gumnè Dyairus, landè dademe fagin Dyisas fusuk, senan lo Piter na Dyan na Dyém na i dad tua i ngà ayé.⁵² Na i kdee dad to déé, too ale mngel du mlidù i nawala gablà di ngà ayé. Bay man Dyisas, “Nang gamu mngel du i ngà, là matin bay lo kudang.”⁵³ Na ta balingla kenen nadoy du gadèla na ta mati i ngà.⁵⁴ Bay nagot Dyisas i sigalan, na manan dun, “E ngà, mték ge.”⁵⁵ Ta samfulê di kenen i nawan, na gasil kenen tadag, na dek Dyisas i dad tuan mlé knaan di ngà ayé.⁵⁶ Na too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas

ale tmulen gablà di mgimò di ngàla.

9

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò

(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

¹ Na santifun Dyisas i sfalò lwe to galan dek, na banlén ale glal na kgagan du fye gafalwàla i dad busaw na lêla gafgulê i dad to nun tduk.

² Na dekan ale tamdò gablà di Kagot i Dwata na famgulê i dad to nun tduk.³ Na manan dale, “Di kaguyu anì, nang gamu mebe balù détan, balù tugad, ku demen kuyut, ku demen bnatu, ku demen filak. Na lo yé nebeyu i klaweh damkat di lawehyu.

⁴ Na ku kel gamu di satu lunsud, ku dét gumnè gufusukyu, fanak gamu déé kel di lêyu kdà.⁵ Bay ku là dnawatla gamu di satu lunsud, di kdàyu, kakesyu i kfung di bliyu du yé ilè dun na dale i tmimel i sasè nimòla di Dwata.”

⁶ Yé duenam man, ta mdà ale magu di dad banwe, na tdòla i Fye Tulen, na fan-gulêla i dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

⁷ Na kanto linge Hari Hérod, dunan i gumdatah di Galili, gablà di kdee mgimò Dyisas, too libug fandaman du man dademe dad to na yé gumdà i kgaganan di ku Dyan Gal Munyag du ta mték kenen kun mdà di fati.⁸ Na yé man

dademe ta samfulê llaydya, satu tugad i Dwata di munan, na man dademe na keng satu di dademe dad tugad i Dwata i ta mték. ⁹ Bay man Hérod, “Ise Dyan ani du ta faklanggu i ulu Dyan. Bay simto i to ani kè du too dee lingegu gablà di kenen?” Na too kayè Hérod samsite ku Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to

(*Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14*)

¹⁰ Na kanto mulê di ku Dyisas i dad to dekan, tulenla di kenen i kdee mgimòla. Na fnge faginan ale salu di satu lunsud dnagit Bétsayda lo dale. ¹¹ Baylinge i kdee dad to ku nè gusalu ale Dyisas, na mdà ayé lmalò ale. Dnawat Dyisas ale, na tmulen kenen gablà di Kagot i Dwata, na fan-gulêan i dad to nun tduk.

¹² Di ta fan kasdaf i du, fdadong di ku Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na manla, “Fye ku dekam ale salu di dad malnak banwe na di dad lunsud du fye mngabal ale knaanla na gumilèla du landè gumwèla dini du landè to mnè dini.” ¹³ Na man Dyisas di dale, “Gamu i famkaan dale.” Bay manla, “Nun lo lime batù fan na lwe batù nalaf dini. Mayè ge kè ku mdà gami mayad knaan du fye nun fkaanmi di kdee dad to ani?” ¹⁴ Yé kdee dad lagi déé dad lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà. Bay knèan, man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu i dad to ani, men lime falò di kat

lumbuk.” ¹⁵ Na mimen i dad to galan tdò na ta fsudengla i kdee dad to. ¹⁶ Na ta nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di langit, na fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén di dad to galan tdò du fye nalella di kdee dad to. ¹⁷ Na ta kmaan i kdeela na ta bsol ale. Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas. Na yé kdeen, sfalò lwe been fnò.

I tulen Piter gablà ku Dyisas

(*Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29*)

¹⁸ Di satu du, dmasal Dyisas lon satu, na déé i dad to galan tdò. Na snalekan ale, manan, “Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?” ¹⁹ Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe na ge Dyan Gal Munyag. Na i dademe, manla ge llaydya, na i dademe manla ge i satu tugad i Dwata mdà di muna ta mték di fati.” ²⁰ Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu? Di fandamyu, simto agu kè?” Na tmimel Piter, manan, “Ge sa Krayst, dunan i Mgalék i Dwata.” ²¹ Na fnang Dyisas ale tmulen ayé di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin

(*Matyu 16:21-28; Mark 8:31—9:1*)

²² Na man Dyisas, “Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata

fagu di ku Mosis, knagolla agu na fnatila agu, bay di gatlungu, lè agu mték di fati.”

²³ Na lèan man di kdeela, “Ku nun to mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tiangan i krusan di kat du, na too magin di do*.

²⁴ Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen. ²⁵ Dèt i fye gwè i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i nawa landè sen? ²⁶ Ku nun to myà mdà di do na i dad dekgu, do i dnagit Ngà To, lègu kenen kyà ku ta samfulè agu di kdatahgu na i kdatah Màgu Dwata na i dad kasaligan too mtiu. ²⁷ Too ti glut i man-gu di gamu, na nun dademe tadag dini, na silang ale mati ku ta teenla i Kagot Dwata.”

I kgilih i baweh Dyisas

(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

²⁸ Kafnge Dyisas man ayé gine, walu butang mlius, yé klon mebe dale Piter, Dyan, na Dyém du mnagad ale di satu bulul na dmasal.

²⁹ Na laman dmasal déé, tadè mgilih i bawehan, na samfilà i klawehan di kbukay. ³⁰ Na tadè nun msut déé lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale di ku Dyisas.

³¹ Lè ale too samfilà. Na yé santulenla i kfati Dyisas, dunan i fanan dnohò di syudad Dyérusalém. ³² Na ta kudang ale Piter, Dyém, na Dyan, bay kanto ale mukat,

teenla i kneng Dyisas na i dad lwe to tadag di safédan. ³³ Di fan kdà ale Mosis na Ilaydya tmagak ku Dyisas, man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu di ge, satu di ku Mosis, na satu di ku Ilaydya.” Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dèt i fye manan.

³⁴ Na lam Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimunan ale, na yé duenam man too likò ale Piter. ³⁵ Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani Ngàgu, dunan i ta nalékgu. Falningeyu kenen.” ³⁶ Na kafngela lminge i talù, teenla ta lo Dyisas i gtagak déé. Na toola fkah di fandamla i teenla na là tayòla tulen dun di du ayé.

I kafgulé Dyisas i ngà nun busaw

(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

³⁷ Di tmadol du, kanto ale flasok di bulul ayé, nun dee dad to smitong ku Dyisas.

³⁸ Na nun satu lagi tamlo, manan, “E Sér, begam kando i ngàgu. Fye ku là lon satu.

³⁹ Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tin tadè gkit na fles fakakal na mulak i bāan. Toon fatduk i lawehan, na matukul i ktagakan dun.

⁴⁰ Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun.”

⁴¹ Na man Dyisas, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu

* 9:23 9:23 Dunan kagtayud di dad kaflayam.

fantahà i nawagu di gamu bay knèan, sana là kaftooyu. Nebem dini i ngàam.”⁴² Na kanto mdadong i ngà ayé di ku Dyisas, ta lê nbek i busaw kenen di tanà, na fakakal. Bay nngak Dyisas i busaw, na fan-gulèan i ngà, klon fulè dun di màan.⁴³ Na tikeng i kdee dad to du mdà di kaltulus i Dwata.

Lê tulen Dyisas i kfatin

(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Na yé duenam man, di ktikengla, ta talù Dyisas di dad to galan tdò, manan,⁴⁴ “Too gamu flinge di man-gu ani. Do, i dnagit Ngà To, ta fanla agu blé di kagot i dad to.”⁴⁵ Bay là glabatla gumtatek i manan ayé. Gbuni di dale i kayèan man du fye là glabatla dun. Na likò ale smalek kenen.

I too mdatah di Kagot i

Dwata

(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

⁴⁶ Na sbalew i dad to galan tdò. Yé sanbalewla ku simto di dale too mdatah.⁴⁷ Na gadè Dyisas i mnè di fan-damla na yé duenam man, ta mwè kenen ngà du ftadagan di safédan.⁴⁸ Klon man di dale, “Ku simto i dmawat satu ngà gambet ani du mdà di ksatun di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto dmawat do. ta lêan dnawat i Mâgu, dunan ‘i mdek do. Na ku simto di gamu too fdanà i kton, kenen i too fdatah Dwata.”

I là mnang gamu, nsenan gamu

(Mark 9:38-40)

⁴⁹ Na talù Dyan, manan, “Amu, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad busaw fagu di dagitam. Fanmi kenen fnang du là glaman di gito.”⁵⁰ Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang, du ku simto là mnang gamu, nsenan gamu.”

I knangla ku Dyisas di Samarya

⁵¹ Na ta là mlo nan i kbatun Dyisas ditù di langit, na mdà ayé, toon fkah di fandaman i fanan ksalu di syudad Dyérusalém.⁵² Na funan dek i dad snaligan, na kanto ale kel di satu banwe di Samarya, fan ale fatlagad di kakelan déé.⁵³ Bay i dad to déé, là mayè ale dmawat kenen du yé too gusalun di Dyérusalém.⁵⁴ Na ale Dyém na Dyan, kantola gadè ayé, snalekla Dyisas, manla, “Amu, mayè ge kè ku mni gami di Dwata ftatekan i lifoh mdà di langit du fye falmon ale?”⁵⁵ Bay neye Dyisas ale, na nngakan ale.⁵⁶ Na kafnge ayé, ta fles ale Dyisas di satu banwe.

I dad to fan magin ku Dyisas

(Matyu 8:19-22)

⁵⁷ Na lamla magu di dalan, nun lagi talù di ku Dyisas, manan, “Magin agu di ge balù nè gusalum.”⁵⁸ Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad balos, nun gumulèla, na i dad anuk mayeng, nun fu-lalla. Bay do, i dnagit Ngà To,

landè gumnègu, balù gumilè, landèan.”

⁵⁹ Na nun nlanan satu lagi, manan, “Magin ge do.” Bay tmimel i lagi, manan, “Amu, ku mfakay di ge, funagu beg mulè du lbanggu mà.” ⁶⁰ Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to mati. Yé lambang dun i sawe mati. Bay ge, mdà ge tmulen gablà di Kagot i Dwata.”

⁶¹ Na lê nun satu to talù di ku Dyisas, manan, “Amu, fan agu magin di ge, bay funa agu mulè di gumnèmi du beg agu mbal di dademegu.” ⁶² Bay tmimel Dyisas, manan, “Ku fkahta di to dmaru, nè i to kmangél, là gablàan magin di Kagot i Dwata.”

10

I kdek Dyisas fitu falò lwe to

¹ Na kafnge ayé, lê man malék Dyisas fitu falò lwe to, na dekan ale muna, men lwe, salu di kdee dad lunsud na dademe dad banwe i fanan gusalu. ² Manan di dale, “Ku fkahta di kaktu i fali, too mabal i kantu, bay kulang i dad to kamtu. Taman, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun dademe dekan kamtu. ³ Mdà gamu nan. Dekta gamu salu di dad labè to, du salngad gamu i dad ngà bilibili gbol di dad tuyun. ⁴ Na di kaguyu, nang gamu mebe gumkah filak ku demen kuyut. Na lo yé talumfà nebeyu i lsakyu. Na ku nun to gsitongyu di dalan, nangyu ale nbet stulen. ⁵ Na ku nun gumnè

gufusukyu, di kfusukyu, ani manyu, ‘Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu.’ ⁶ Na ku i to mnè déé mayè dmawat i ktanak nawa, mnè di kenen sa i ktanak nawa. Bay, ku là mayèan dun, samfulé ayé di gamu. ⁷ Fanak gamu di gumnè i ta gufusukyu ayé, na ku dét i fkaanla na ku dét i finumla gamu, dnawatyu, du i to talbahò là fakay ku là banlé kenen lubay. Na nang gamu milih di dademe gumnè. ⁸ Na di kakelyu di satu lunsud, ku dnawatla gamu, balù dét i fkaanla gamu, knaanyu. ⁹ Lamyu déé, fan-gulèyu i dad to nun tduk na manyu dale, ‘Ta too mdadong di gamu i Kagot Dwata.’ ¹⁰ Bay ku nun lunsud gutadèyu, na là dnawatla gamu, gatù gamu di dad dalan, na fgadèyu di dad to déé, manyu, ¹¹ ‘Balù i kfung di banweyu ani ta damkat di bliimi kakesmi nan du yé ilè na gamu i tmimel i sasè nimòyu di Dwata. Nangyu glifet na ta too mdadong i Kagot Dwata.’ ¹² Ani manggu di gamu. I dad to di dad banwe gambet ayé, too blat i kaflayam Dwata dale di Du Kukuman. Baling fye nawam fa i dad to mdà di banwe Sodom i falnayam Dwata di munan.

I dad banwe i dad to là msal

(Matyu 11:20-24)

¹³ “Magakdo gamu, dad to di banwe Korasin na lê man gamu di banwe Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to di

dad banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale na ta sanala fite i ksalla fagu di kalsakla saul sakù na i kbubulla abu i ulula. Bay gamu, là msal gamu. ¹⁴ Balù ku maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé i gamu kaflayam. ¹⁵ Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too gamu mayè mbatun, bay knèan fan gamu gtufa salu di lanaw lifoh.”

¹⁶ Na ta lê talù Dyisas di dad to dekan, manan, “Nè i to falminge gamu, lêan agu falninge. Bay nè i to mnang gamu, lêan agu knang. Na nè i to mnang do, lêan knang i Màgu, dunan i mdek do.”

¹⁷ Na ta mdà magu i dad fitu falò lwe to, na nimenla i dad flau Dyisas dale. Na di kulêla, too ale lehew, na manla, “Amu, balù i dad busaw, dekmi ale lamwà fagu di dagitam, na mimen ale.”

¹⁸ Na man Dyisas, “Teen-gu Satanas mtatek salngad i silà mdà di langit. ¹⁹ Flinge gamu. Ta banléta gamu kaltulus du fye balù ku gamlék gamu ulad ku demen sifit*, landè gamsasè gamu du ta gfsanyu i kalbong kdee mgimò Satanas, dunan i dmuen gito. ²⁰ Bay knèan, nang gamu flehew lo mdà di kimen i dad busaw gamu. Bay yé duenyu flehew du ta gsulat i dagityu di libru Dwata ditù di langit.”

Iklehew Dyisas

(*Matyu 11:25-27; 13:16-17*)

²¹ Na di du ayé, too lehew Dyisas fagu di Mtiu Tulus, na dmasal kenen, manan, “E Mà, Ge i Amu, dunan i magot i langit na i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di dad mdatah to too gmadè na di dad to too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. Yé duenam mimò ani du ani knayèam.”

²² Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan, “Ta salig Mà di do i kalbong kdee. Lo yé gmadè i Ngà dunan i Mèan. Na lo yé gmadè i Mà dunan i Ngàan na i dad to kayèan gufdilè i Mèan.” ²³ Na ta lêan neye i dad to galan tdò, na manan di lo dale, “Gamu dad to ta mite i dad mgimògu, ta too gamu banlé kafye. ²⁴ Ani man-gu di gamu. Nun dee dad tugad i Dwata di munan na balù i dad harì, too ale mayè mite i dad teenyu, na mayè ale lminge i dad lingeyu, bay landè kibòla.”

I fléd gablà di fye to mdà di Samarya

²⁵ Di satu du, tadag i satu to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis du tnilewan Dyisas. Na manan, “E Sér, dét i fye nimògu du fye gfun-gu i nawa landè sen?”

²⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Dét man i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis? Dét i kaglabatam dun?” ²⁷ Na

* **10:19** 10:19 Tukay lmanaf too malas ku smifit, yé satu dagitan kuleng tanà.

tmimel i to ayé, manan, “Kanbongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kgisyu, na di kaglabatyu. Na kanbongyu nawa i dademeyu to salngad kalbong nawayu i ktoyuu.”
 28 Na man Dyisas, “Too ti glut i timelam. Yé nimòam du fye gfunam nawa landè sen.”

29 Bay i to ayé mayè fite i katluhan, na snalekan Dyisas, manan, “Simto kè i dademegu dad to gablàgu kanbong nawa?”

30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nun lagi fdu di Dyérusalém flasok salu ditù di banwe Dyériko, na lnifut kenen i dad to tmaku. Nlusa i dad klawehan, na sanbunalla kenen, na silangla tngak, ta fan mati.

31 Na nun ganlal di kafaglut magu déé di dalan, na kanton teen i lagi ayé, niwasan kenen. 32 Na lê nun to mdà di dad bel Libay, kanto kel di sablà i lagi ayé, teenan kenen na lê man miwas. 33 Bay nun to mdà di Samarya, na ise kenen Dyuu. Lê magu déé di sablà i lagi ayé, na kiten kenen, toon kenen kando.

34 Fdadong kenen di lagi ayé, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan klon matang dun. Na fsakayan di dongkin, du neben di gumnè gal gumilè i dad to magu, na déé gumifatan dun. 35 Na di tmdol du, banlén filak i to mfun i gumnè ayé, na manan dun, ‘Begam nifat do i lagi ani, na ku dét i gatnùam di kifatam kenen, tanlasgu di ge

di kasfulègu dini.’ ”

36 Na smalek Dyisas di to ayé gine, manan, “Di fandamam, simto di dad tlu to ani fite i kalbong nawan di to lnifut ani?” 37 Na tmimel i to gal tamdò dad uldin Dwata, manan, “Yé dunan i to kamdo dun.” Na man Dyisas, “Mdà ge, na ganbetam kenen.”

I katlang Dyisas di gumnè ale Marta na Méri

38 Na di kagu ale Dyisas na i dad to galan tdò, kanto ale kel di satu lunsud, nun libun dmawat dale, yé dagitan Marta. 39 Na nun flaneq Marta, yé dagitan Méri, na tadè kenen sudeng di saféd i bli Dyisas na toon falninge i kdee tdòan. 40 Bay Marta, fan là gadèan i nimòan di kafatlagadan mifat dale Dyisas. Na fdadong kenen di ku Dyisas, manan, “Amu, là msamuk i nawam kè di kitem i flaneqgu ani? Tadèan agu bayà fatlagad na logu satu. Fye ku manam dun began agu ttabeng.”

41 Bay man Dyisas, “Tay ge, Marta. Dee kalniduam na gamsamuk i nawam. 42 Yé fye, kaham di nawam i too mabtass nimò. Too ti fye i nimò ta nalék Méri, na landè gamwè dun di kenen.”

11

It dò Dyisas gablà di kdasal (Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Di satu du, dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, satu di dad to galan tdò, manan ku Dyisas, “Amu, tdòam gami dmasal gambet i

gal nimò Dyan Gal Munyag di dad to tdòan.”² Na man Dyisas, “Ku dmasal gamu, gambet ani manyu, ‘Mà, kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee. Na kayèmi ku ge magot i kdee.’³ Blém di gami i gablà knaanmi di kat du.⁴ Fnasinsyam i dad salàmi du fnasinsyami i salà i kdee dad to gamsalà di gami. Na nangam faloh di gami i dad mlimah tilew gamebe gami di salà.’ ”

⁵ Na lêan man di dale, “Kaflingenta dun, ku nun demem sgalak na gatù ge di gumnèan di tngà butang na manam, ‘E leg, begam agu fandem tukay knaan,’⁶ du nun demegu sgalak ta kel di gumnègu, na landè beggu fkaan dun.’⁷ Na i to di lam i gumnèan, keng ani timelan ge, ‘Nangam agu snamuk. Ta magtakab nan i gumnèmi, na ta milè gami. Ta là fakay agu mték fdem ge knaan.’ ”⁸ Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani i man-gu di gamu, balù ku là mnè di nawan i kamdo ge, bay mdà di sigim kafni, yé duenam man fnegesan i kton mték du fandeman ge.⁹ Yé duenam man, man-gu di gamu, mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu, na fite Dwata di gamu i fangabalyu. Na mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab.¹⁰ Na ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di kenen i fangabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab.¹¹ Gamu

i dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu nalaf, ise ku yé bléyu dun ulad.¹² Na ku mni kenen ngà anuk, ise ku yé bléyu dun sifit.¹³ Na balù ku sasè gamu knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul déé fa kfulung i Màyu di langit kablén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen.”

I gumdà i kaltulus Dyisas
(*Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27*)

¹⁴ Na nun falwà Dyisas busaw di satu to umu. Na kanto lamwà i busaw, ta gtlà i umu, na too tikeng i dad to.¹⁵ Bay nun dad to déé, manla, “Yé duenan gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di kenen i gumdatah i dad busaw, dunan Bélsébul.”

¹⁶ Na nun dademe déé, toola kenen tnilew du mni ale tnikeng du yé gugmadèla dun na mdà kenen di Dwata.¹⁷ Bay ta gadè Dyisas i fandamla, na manan dale, “Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.¹⁸ Na Satanas, ku sanfatin i kton, malmo sa i kagotan. Yé duen-gu man ani di gamu du yé manyu di do na yé duen-gu gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di do Bélsébul.¹⁹ Na, kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul kè i dale kgagan?

Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu. ²⁰ Bay ta gfitte di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata. ²¹ Ku nun to kamgis mebe tek na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan. ²² Bay ku nun to too kamgis fa di to ani gine, fakayan sanfati kenen, na ku ta gfisanan, gaganan nwè i tekan na i dad knunan du flesan nalel di dad ton. ²³ Mdà ayé, nè i to là msen do, knangan agu. Na nè i là tmabeng do samtifun i dad to, balingan ale sanbalét.

I kasfulè i busaw ta lamwà (Matyu 12:43-45)

²⁴ “Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan, mngabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan, ani manan di kton, ‘Lê agu samfulè di tagnè gumnègu.’ ²⁵ Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè mlaneb na maftifas. ²⁶ Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulè ale fusuk di to ayé na fles ale mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw di katbùan.”

²⁷ Na di lam Dyisas tamdò, nun satu libun déé, tlon Dyisas, manan, “Too banlé Dwata kafye i libun fsut ge na ftutù ge.” ²⁸ Bay tmimel Dyisas, manan, “Yé banlé

kafye i to flinge na mimen di Tnalù i Dwata.”

I tnikeng fni dad Dyu (Matyu 12:38-42)

²⁹ Baling matnù i dad to stifun di saféd Dyisas na di du ayé, talù kenen, manan, “Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng, bay landè fitegu ani, senan lo satu ilè gambet i mkel di ku Dyona i satu to di munan. ³⁰ Dyona, mdà di gnangun, mgimò kenen ilè di dad to di banwe Ninibi. Na salngad ayé, do, i Ngà To, mgimò agu ilè di dad to di mdu ani.

³¹ Di munan, nun satu hari libun mdà di banwe Siba, na balù mawag i gumdàan, knèan salu kenen ditù di ku Hari Solomon du falningen i gnadè Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i hari libun ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Hari Solomon. ³² Na lê man di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale di katdò Dyona dale. Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Dyona.

I salò na i mata (Matyu 5:15; 6:22-23)

³³ “Ku nun to mtam salò, là sa bunin na là snafangan dun been. Bay yé nimòan,

kahan di gumefen du fye balù simto i fusuk déé di gumnè, magtuyal kenen.³⁴ I matayu, yé sawe salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayta man na langub lwa i kabal lawehyu. Bay ku sasè i keyeyu, fakayta man na langub kmifuh i kabal lawehyu.³⁵ Yé duenam man, too gamu fgeye du keng man nawayu malwa i keyeyu, bay kifuh kadì.³⁶ Mdà ayé, ku langub lwa i lawehyu na landè gukmifuhan, baling gamu malwa salngad ku nun salò tmuyal di gamu.”

Dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

³⁷ Kanto fnge Dyisas talù, nun satu Farisi, nlanan kenen kmaan di safédan. Mdà ayé, fusuk Dyisas déé du kmaan.³⁸ Na kanto teen i Farisi là funa malob Dyisas di kakaan, too kenen tikeng du yé knalam i dad Farisi, gal ale malob di lamla là kmaan.³⁹ Na man Dyisas di kenen, “Gamudad Farisi, salngad gamu i to malob tabù na fligo, yé lon nalob i kililan, bay ditù di lam, sana kagsikan, du too gamu lom na sasè.⁴⁰ Too kulangi fandamyu. Lo satu Dwata, na kenen mimò i laweh na i nawa.⁴¹ Bay ani fye nimòyu, banléyu i dad to landè mdà di nawayu ilè na ta mlaneb i lawehyu na lê man i nawayu.

⁴² “Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu

kadang, du balù ku mlé gamu gasfalò di Dwata mdà di kdee dad kantuyu, balù kel di dad malnak bol uten, knèan ta tngakuyu i katluh na i kakdo di Dwata. Fye moon ku too gamu tluh, na ku too gamu kamdo, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.

⁴³ “Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu kadang, du tooyu nibal i afè i dad to. Ku fusuk gamu di gumnè gal gustifun, yé kayèyu gusudeng di gusudeng gal tagà di dad mdatah to. Na ku salu gamu di fadyan, yé kayèyu ku nafè i dad to gamu.⁴⁴ Magakdo gamu du falnayam gamu kadang, du balù too fye mite gamu di lwà, too gamu magsik di lam. Salngad gamu di lbang ku glék i dad to du landè ilè na nun lbang déé.”

⁴⁵ Na nun déé satu to gal tamdò i dad uldin Dwata, na manan di ku Dyisas, “Sér, toom gami ti fyà di ktalùam ayé.”⁴⁶ Na lê talù Dyisas, manan, “Gamudad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Dee flauyu di dad to. Salngad ku febeyu ale blat, bay là ttabengyu ale.⁴⁷ Magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Yé galyu nimò galyu fandak ilè i gulambang i dad tugad Dwata, na blaam yé fmati dale i dad gutambulyu.⁴⁸ Na mdà ayé, ta gfitèyu na nun ksasatu nawayu di nimò i dad gutambulyu du

fnatila i dad tugad Dwata, na gamu, galyu fandak ilè i dad lbangla. ⁴⁹ Na yé duenam man, mdà di kgaðè Dwata, ani manan, 'Banlégu ale dademe dad tugadgu, na i dademe dad to dekgu. Bay balingla fnati i dademe na falnayamla i dademe.' ⁵⁰ Yé duenam man, falnayam Dwata gamu du gagin gamu di kfafati i kdee dad tugad i Dwata mdà fa di kagatbù i banwe kel di mdu ani, ⁵¹ mdà di kfati Abél na lê man kel di kfati Sakaraya, dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata. Too ti glut i man-gu di gamu ani. Gamu dad to di mdu ani, maflayam gamu du mdà di kfati i dad to ayé.

⁵² "Magakdo gamu dad to tamdò i dad uldin Dwata du ta buniyu di dad to i kaglut mdà di Dwata. Là mayè gamu dmawat i kaglut, na ta lêyu fnang i dad to mayè dmawat dun." ⁵³ Kanto fan mdà Dyisas, i dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata, toola dnuen Dyisas na sigi ale smalek, ⁵⁴ du too ale mayè ku nun gugamkfèla kenen fagu di dad timelan.

12

I kaflingu

(*Matyu 10:26-27*)

¹ Na nun file libu dad to stifun déé du flinge ale di tdò Dyisas, na baling ale sagaslob du mdà di kasgatla. Na funa tambù Dyisas talù di dad to galan tdò, manan, "Fan-geyeyu i dad Farisi du too

ale flingu, tà gamu kanfit di kaflingula. Yé guflingen i kaflingula di bulung falnok fan du mlal lamnok. ² I kdee gbuni di mdu ani, teen di satu du, na i kdee là gadè di mdu ani, gadè kadang di satu du. ³ Nè i manyu di gukmifuhan, linge kadang di gumalwan, na nè i sansutabyu di snifil magtakab, linge kadang ditù di lwà.

Simto i gten kalnikò

(*Matyu 10:28-31*)

⁴ "Dad flanek, ani man-gu di gamu, nang gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay kafnge ayé, landè gdè gaganla nimò di gamu. ⁵ Bay tulenta gamu ku simto i gablà kalnikò. Yé kalnikòyu i Dwata, du gaganan gamu fnati, na lê kenen gmagan mbat i layefyu di lanaw lifoh. Yé duenam man, kenen i gablà kalnikòyu.

⁶ "Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla. Bay balù ayé, là glifet Dwata balù satu di dad anuk ayé. ⁷ Na gamu dad to, balù i kdee balu wakyu, ta gse Dwata. Mdà ayé, nang gamu likò du di fandam Dwata mas mabtas gamu fa di dad kalsidaw.

I kfun ku Dyisas na i kbalew dun

(*Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20*)

⁸ "Ani man-gu di gamu, ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to na do, dunan Ngà To, i mfun kenen, lêgu fgadè di

kanfe i dad kasaligan na kenen i nfun-gu. ⁹ Bay ku simto i là fgaðè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lêgu fgaðè di kanfe i dad kasaligan i Dwata na kenen i nfun-gu. ¹⁰ Na nè to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay nè to talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là fnasinsya i salàan. ¹¹ Na ku nun to mebe gamu di dad gumnè gal gustifun du fukumla gamu di dad ulu na di dad ganlal du mdà di kaftooyu di do, nang gamu mlidù gablà di kibòyu msen i ktoyku ku demen i timelyu di dale, ¹² du i Mtiu Tulus i fgaðè dun di gamu i fakayyu man di du ayé.”

I fléd gablà di to nun bong knun bay là fulungan faldam

¹³ Nun satu to glam di dad to stifun déé, manan, “Sér, manam di flanekgu fye ku blén di do i do ael di knun tngak mà gami.” ¹⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “E leg, landè labetgu samfala di kalelyu i knunyu.” ¹⁵ Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to déé, “Too gamu fgeye du fye là lom gamu. I kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan.”

¹⁶ Na nun tulenan dale satu fléd, manan, “Nun satu to too bong knunan, na kanto kenen kamtu di tanàan, too ti bong i uléan. ¹⁷ Na manan di kton, ‘Dét i fye nimògu? Ta landè fakay gusantifun-gu i ulé i dad felegu ani.’ ¹⁸ Na i to ani, ani manan di kton, ‘Ani i fye nimògu. Lanbàgu

i dad labi folgu, na tanlasgu bong, na yé gusantifun-gu i kdee ulé i dad felegu. ¹⁹ Na fakaygu man di ktogu, “Ta too bong knun santifunam, na là ti mtin kel di file fali. Tadè ge ftud nan, na kmaan, na minum, na flehew.’ ” ²⁰ Bay man Dwata di to ani, ‘Book ge. Kadang kifuh, mati ge. Na simto kè i mfun i dad knun ta santifunam? Ta ise ge.’ ²¹ Yé kagkah i kdee dad to ku santifunla i dad knunla di tah tanà, bay landè santi-funla knun di saféd i Dwata.”

*Nang gamu mlidù
(Matyu 6:25-34)*

²² Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Yé duenam man, nang gamu mlidù gablà di knèyu dini di tah tanà na i knaanyu. Na nang gamu mlidù gablà di lawehyu na i klaweh lsakyu. ²³ Di knèyu dini di tah tanà, nun sa too mabtas fa di knaan. Na nun too mabtas fa di klaweh lsakyu. ²⁴ Fandamyu dad wak. Là sa mlah ale, na là kamtu ale, na landè fol galla gusantifun i ulé i dad flalah. Bay yé famkaan dale dunan Dwata. Na gamu, too gamu mabtas fa di dad wak. ²⁵ Là ti gaganyu tmugad i lawilyu dini di tah tanà, balù lo sudaf klon fagu di kafdamyu i kalnidùyu. ²⁶ Ku là gaganyu tmugad i lawilyu dini di tah tanà ani balù di lo sudaf klon, kan ku baling dee gufsaluyu i nawayu gablà di dad kalnidùyu? ²⁷ Fandamyu dad bulek tmabò di lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale falnas fye nun klawehla.

Bay ani man-gu di gamu, balù Hari Solomon di kafye knèan, landè klawehan gamsngad i kafye baweh i satu bulek. ²⁸ Ani kagakah i bulek. Di mdu ani too fye kbelan, bay fayah ta mlanas na fakay ntam. Na ku nifat Dwata dad bulek i landè ali btas, midul déé fa i kablén gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyyu! ²⁹ Nangyu flidù nawayu di kafngabalyu knaan na i ninumyu. ³⁰ Du i dad to là ftoo di Dwata, yé fandamla dale. Bay ta sana gadè i Màyu na yé kalnidùyu. ³¹ Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata, na blén di gamu i kdee kalnidùyu.

*Dad knun ditù di langit
(Matyu 6:19-21)*

³² “Na nang gamu likò, balù ku là gamu dee, du i Màyu, lehew kenen fagin gamu di Kagotan. ³³ Yé duenam man, ani fye nimòyu. Fabliyu i dad knunyu na banléyu i dad to landè. Na yé kibòyu samtifun knun landè kalmon, dunan i too bong knun ditù di langit du landè ktin. Na là gfsuk déé i dad to mayè tmaku, na landè kanok gamfalmo dun. ³⁴ Du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé lê gal gumnè i fandamyu.

*Fatlagad gamu di kasfulé
Dyisas*

³⁵⁻³⁶ “Fatlagad gamu di kasfulègu salngad i dad snalig fatan i kasfulè i amula fdu di ksong. Ani falala nimò, smaule ale na mtam ale salò,

du fye ku ta kel kenen fakayla gasil nukà i takab di kbalan, du ta sana ale gatlagad. ³⁷ Fye nawa i dad snaligan ani du gatlagad ale di kakel i amula. Tulenta gamu i kaglutan, lsakan i saul lufadan, na fsudengan ale du kenen i famkaan dale. ³⁸ Too fye nawa i dad snaligan ani di kite i amula dale, du ta sana ale gatlagad balù ku tngà butang ku demen too flafus i kakelan. ³⁹ Bay tooyu fandam ani. I to mfun i gumnè, ku ta gadèan moon i du i kakel i to tmaku, fakay kenen fatlagad du fye là gafit i to tmaku dun. ⁴⁰ Na salngad di gamu, too gamu fala fatlagad, du do, i dnagit Ngà To, yé kakelgu di du i là kfatanyu do.”

*I dad lwe snalig fatan kas-
fulè i amula
(Matyu 24:45-51)*

⁴¹ Na smalek Piter, manan, “Amu, simto gutmulenam i fléd ani, lo di gami, ku demen di kdee dad to?” ⁴² Na tmimel Dyisas, manan, “Simto kè i snalig too fduf na too fu-lung? Dunan i snalig gufagot i amun i kdee dademe dad snaligan du fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i bang. ⁴³ Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò. ⁴⁴ Too glut i man-gu di gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun i kdee knunan. ⁴⁵ Bay kaflingenta dun, ku man i snaligan di kton, ‘Tay kléet i amugu,’ na balingan fatduk i dademen

dad snalig, balù lagi ku demen libun, na lo tadè kenen kmaan na minum na flangal, ⁴⁶ ani mkel di kenen. Yé kakel i amun di du i là kfatanan dun, dunan di bang i làan twan. Na ani kibò i amun kenen, toon falnayam du fnèan kenen di saféd i dademe dad to là ftoó.

⁴⁷ “Ku nè snalig gmadè i knayè i amun, bay knèan là fatlagadan ku demen là nimenan i knayè amun, too falnayam i amun kenen. ⁴⁸ Bay nè snalig là gmadè na gamsalà, lê kenen falnayam bay là too blat i flayaman dun. Nè i to banlé dee, lê dee ntuk di kenen. Na nè i to too dee fagot dun, lê too dee i ntuk di kenen.

I kasgalel nawa
(Matyu 10:34-36)

⁴⁹ “Salu agu dini du nun nebegu salngad lifoh dminè di tah tanà ani. Na ani kayègu moon ku ta sana dminè di mdu ani. ⁵⁰ Bay nun satu bunyag fan-gu dnawat, dunan i kagugu di kaflayam, na too malbà i fandamgu kel di kaglius i kaflayamgu ani. ⁵¹ Man nawayu kè na yé duen-gu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu nawa, bay ise. Yé duen-gu salu dini du mebe agu kasgalel fandam. ⁵² Mdà ani, ku lime i kdee dad to di satu familya, masgalel i fandamla. I tlu, là sasatu nawala di lwe, na i lwe, là sasatu nawala di tlu. ⁵³ Masgalel fandam i smà na sngà lagi, na masgalel fandam i syè na sngà libun,

na lê masgalel fandam i stewe libun.”

I kgadè dad ilè
(Matyu 16:2-3)

⁵⁴ Na lê talù Dyisas di kdee dad to stifun déé, manan, “Ku nun teenyu labun fitam fdu di gusdaf i du, ta galyu man, ‘Ta fan mulen,’ na glut ta baling mulen. ⁵⁵ Na ku lyaloyu i nus sabnal, manyu, ‘Minit i du,’ na glut sa. ⁵⁶ Kuh, gamu dad to flingu! Fulung gamu meye i dad ilè di tanà na di langit, bay là fulung gamu meye i dad ilè di mdu ani.

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

⁵⁷ “Na kan ku là ganbetyu i fye nimò di mdu ani? ⁵⁸ Kaflingenta dun, ku nun dmuen ge na neben ge salu di kasfala, funa ge meye kfagu du fye safye gamu i demem sduen ayé balù di lamyu magu salu ditù. Yé duen-gu man ani du ku là safye gamu, keng blén ge di to magot kasfala, na i to ayé, lêan ge blé di dad sundalu, na i dad sundalu, fablanggùla ge. ⁵⁹ Na tulenta ge i kaglukan, silang ge galwà di blanggù ku ta too sikof bayad i salàam ayé.”

13

Ku là msal gamu, mati gamu

¹ Na di du atù, nun dad to tmulen ku Dyisas gablà di mgimò di dademe dad to mdà di Galili. Ta fafati Pilato ale lamla damsù di Dwata. Na i litèla masbool di litè i

dad agaf dsùla. ² Na man Dyisas di dale, “Du mati ale bnanò, keng man nawayu na i dad to ayé, too blat fa i dale salà di salà i dademe dad to mdà di Galili. ³ Bay ise glut fandamyu. Na ku là msal gamu, lê gamu mati gambet dale. ⁴ Na di munan, nun sfalò walu mati matkan i too mdatah gumnè di banwe Silom. Fandamyu ale kun. Too ti blat fa i dale salà kè di salà i dademe dad to di Dyérusalém? ⁵ Là sa. Bay ku là msal gamu, lê gamu mati gambet dale.”

I fléd gablà di kayu fig

⁶ Na kafnge ayé, lê tulen Dyisas satu fléd, manan, “Nun satu to, nun kayun fig di tanàan, na kanto mngabal benge, landè teenan. ⁷ Na mdà ayé, manan di to gal mifat i dad felen, “Ta tlu fali i klogu mngabal benge di kayu ani, na landè teen-gu bengen. Nbekam nan du lon ti falmo i tanà.’ ⁸ Bay tmimel i snaligan ani, manan, ‘Sér, fatanta sfali gdè, du funagu lanbud na nkahgu bunu. ⁹ Na ku munge glam di sfali ani, too fye, bay ku là, fakayta nbek.’”

I kafgulê Dyisas satu libun di Du Kaftud

¹⁰ Di satu Du Kaftud i dad Dyu, tamdò Dyisas di satu gumnè galla gustifun. ¹¹ Na nun déé satu libun ta sfalò walu fali klon bkug mdà di busaw. ¹² Na kanto teen Dyisas i libun ayé, tlon kenen, na manan dun, “Ta mgulê ge nan di tdukam.” ¹³ Na nagot

Dyisas kenen, na tadè tluh i kagolan, na flesan dnayen i Dwata.

¹⁴ Bay i ganlal di gumnè gal gustifun ayé, kanton teen na ta fan-gulê Dyisas i libun bkug ayé di Du Kaftud, malbut kenen na manan di dad to, “Nun nam du di slinggu i fakay katalbahò, na yé bangyu salu dini ku mayè gamu mgulê, du là fakay ayé di Du Kaftud.”

¹⁵ Bay tmimel i Amuto Dyisas, manan, “Gamu i dad to flingu! Là kè galyu nteh i ikat i dad safiyu na dad dongkiyu, du finumyu ale di Du Kaftud? ¹⁶ Na i libun ani, kenen satu bel Abraham, na ta sfalò walu fali ta klo Satanas mikat kenen. Là fakay kè ku nte-hgu i ikatan ayé di Du Kaftud?” ¹⁷ Na kanto man Dyisas ayé, too ti myà i kdee dad to dmuen kenen, bay i dademe dad to flinge, lehew ale gablà di kdee dad fye nimòan.

I fléd gablà di tukay bnê

(*Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32*)

¹⁸ Na smalek Dyisas, manan, “Dét kè i fye guflingen-gu i Kagot Dwata? ¹⁹ I Kagotan gambet i bnê too tukay dnagit mustasa fele satu to di tanàan. Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu fakay gufmulal i dad anuk mayeng.”

I fléd gablà di bulung fal-nok i fan

(*Matyu 13:33*)

²⁰ Na lê kenen smalek, manan, “Dét kè i guflingen-gu i Kagot Dwata? ²¹ I

Kagotan gambet i bulung falnok nwè i libun du bolan di tlu gantang arina di kimòan fan. Na baling too masbool i bulung ani di arina na mdà ayé, too lamnok i fan.”

*I lwe dalan nalék i dad to
(Matyu 7:13-14,21-23)*

22 Na fles Dyisas magu salu di Dyéruusalém, na slob kenen tamdò di dad malbang na dad malnak banwe di dalan. 23 Na nun smalek kenen, manan, “Amu, keng là dee to galwà di salàla?” Na tmimel Dyisas, manan, 24 “Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay takab du lo yé dalan salu di nawa landè sen. Na ani man-gu di gamu, nun dee dad to, tilewla fusuk déé, bay là ti gfusuk ale.

25 “Na ku fkahta di gumnè, ku ta tnakab i to mfun dun, tadè gamu fanak déé di lwà na fakdo du mayè gamu fusuk, manyu, ‘E Amu, begam nukà gami i takab.’ Bay baling tmimel i Amu, na manan, ‘Là dilèta gamu, na là gadègu ku nè gumdàyu.’ 26 Na ani lèyu talù kadang, ‘Bay, Amu, too gami sgalak di ge du kmaan gami di safédam, na minum gami na ta gal ge tamdò di banwemi.’ 27 Bay ani lè timel i Amu gamu kadang, ‘Là dilèta gamu, na là gadègu ku nè gumdàyu. Fawag gamu di do, gamu i sasè dad to.’ 28 Na ditù di gukelyu ayé, too gamu mngel na kminggat i kifanyu mdà di klidùyu, du teenyu ale Abraham na Isaak na Dyékob

na i kdee dad tugad i Dwata i ta gfusuk di banwe nagot i Dwata. Bay gamu, tagak gamu ditù di lwà. 29 Na lè nun dad to mdà di klamang banwe, dunan mdà di gusut i du na lè mdà di gusdafan na mdà di gufdu i sabnal na mdà di gufdu i nus mahin. Na ku ta kel ale déé, sudeng ale du kmaan di bong fista di Kagot i Dwata. 30 Na di bang ayé, nun dad to gfulé di mdu ani ta mbaling guna, na nun dademe guna di mdu ani, mbaling ale gfulé.”

*I klidù Dyisas gablà di dad
to di Dyéruusalém
(Matyu 23:37-39)*

31 Na di du ayé, nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na manla di kenen, “Tnagakam i banwe ani, na mdà ge salu di dademe dad banwe du mayè Hari Hérod fmati ge.” 32 Bay man Dyisas, “Mdà gamu salu di ku Hérod, dunan i to gal famgaw. Na tulenyu di kenen na funagu falwà dad busaw na fan-gulègu i dad to di mdu ani na lè di mdu fayah. Bay lwe ani, ta yé kafngegu nan i dad nimògu. 33 Na too agu fadlug di mdu ani na fayah na kel lwe ani di kakelgu di Dyéruusalém du là fakay fnati i dad tugad Dwata di lwà Dyéruusalém.

34 E, gamu dad to di Dyéruusalém i gal fmati dad tugad i Dwata, na mdak batu i dad to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulègu nan mayè samtifun gamu gambet i anuk mliton ku lanfanan i

dad ngàan. Bay là ti mayè gamu. ³⁵ Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di gamu i banweyu ani, na silangyu agu lê teen ku ta kel i bang i kmanyu dun, ‘Magdayen i To salu dini di dagit i Dwata.’”

14

I kafgulê Dyisas satu to di Du Kaftud

¹ Di satu Du Kaftud, salu Dyisas di gumnè satu Farisi nun glal du kmaan kenen déé. Na too tnanul i dad to kenen. ² Na nun satu lagi déé, balak i lawehan. ³ Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dademe gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, manan, “Fakay kè di dad uldin Dwata famgulê di Du Kaftud, ku là?” ⁴ Bay tadè ale fanak. Mdà ayé, nagot Dyisas kenen, na fan-gulêan klon mdek dun mdà. ⁵ Na snalek Dyisas ale, manan, “Ku nun ngàyu ku demen nun safiyu mtatek di mngalam sol di Du Kaftud, falwàyu kè ku là?” ⁶ Bay là gталù ale.

Ku mayè ge mdatah

⁷ Na nun dademe dad to kel déé, na nalékla dad fye gusudeng i gal tagà di dad to mdatah. Na mdà déé, nun tulen Dyisas satu fléd, manan, ⁸ “Ku nun mlak ge di ksong, nangam nalék i fye gusudeng gal tagà di dad mdatah to, du keng nun to kel déé mdatah di ge. ⁹ Na ku yé mkel, fdadong di ge i to mlak, na manan, ‘Blém i gusudengam ani di kenen.’

Na baling ge myà du ta baling yé tlas gusudengam i gusudeng i dad to mdanà. ¹⁰ Bay ku nun mlak ge, ani fye nimòam, nalékam i gusudeng i dad to too mdanà du fye i to mlak, fdadong kenen di ge, na manan, ‘E leg, beg ge milih di fye gusudeng.’ Na baling ge too mgafè di kite i kdee dad to nlakan. ¹¹ Du nè i to fdatahan i kton, mbaling mdanà, na nè i to fdanàan i kton, mbaling mdatah.”

¹² Na lê talù Dyisas di to mlak kenen, manan, “Ku mimò ge knaan, balù di ltu du ku demen di kifuh, nangam nlak i dademem sgalak, na i dad flanekam, na i dademem saldan bong knun, du ku yé nimòam lêla gbalas i klakam dale. ¹³ Bay ku mimò ge knaan, yé nlakam i dad to landè knun, na i dad là galyak i lawehla, na i dad kimay, na i dad butè. ¹⁴ Na ku yé nimòam, too nun kafye mkel di ge mdà di Dwata, du balù ku là gambalas ale, Dwata malas i kafye nimòam di kték i dad to tluh.”

I fléd gablà di bong fista (Matyu 22:1-10)

¹⁵ Na nun satu to déé, kanton linge i man Dyisas, manan, “Too nun kafye i to kmaan di bong fista nimò Dwata di langit.” ¹⁶ Na ta lê talù Dyisas, manan, “Nun satu lagi fimò bong knaan, na dee dad to nlakan. ¹⁷ Na kanto kel du i fista, dekan i satu fasakan du fagadèan di dad to na ta gatlagad i kdee, du fye beg ale salu déé. ¹⁸ Bay

yé nimòla, baling ale lmasun. Mdà i tnaninan, manan, 'Falami agu mayad tanà, na too mabtas ku lnauygu. Yé duenam man, begam agu fnasinsya.' ¹⁹ Na lê man i satu, 'Falami agu mayad sfalò batù safi, na fan agu mdà du tilewgu ale daru. Yé duenam man, begam agu fnasinsya.' ²⁰ Na lê man i satu, 'Falami agu mwè yaan, na là beg agu gagin.' ²¹ Na ta lê kel i fasak ani, na tulenan i kdee ani di amun, na too malbut i amun, na lêan dek i fasakan, manan, 'Sagwê ge mdà salu di dad kalsada na dademe dalan di syudad, na nebem dini i dad to landè knun, na i dad to là gagu, na dad butè, na dad kimay.' ²² Na di là mlon, ta lê kel i fasakan, manan, 'E amu, ta nimen-gu i kdee manam, na ta kel ale, bay nun fa gdè gusudeng.' ²³ Na lê mdek i amun, manan di fasakan, 'Lê ge mdà salu di dad dalan di bulul, na toom ale nlak salu dini du fye fnò i gumnègu. ²⁴ Bay tulenta ge, landè balù satu di dad to munagu nlak gamtilew i bong knaan ta fatlagadgu ani.' "

Simto fakay mgimò satu to tdò Dyisas?

(Matyu 10:37-38)

²⁵ Nun dee dad to magin ku Dyisas magu, na meye kenen di dale, manan, ²⁶ "Ku nun to mayè magin di do, bay tukay nawan do, na baling yé gubong nawan di màan na yèan, di yaanan, na dad ngàan, di dad flanekan, na

balù kel di kton, là fakay kenen mgimò satu to galgu tdò. ²⁷ Na i to là lmfet knayèan na tmiang i krusan mdà di klalòam do, là fakay kenen mgimò satu to galgu tdò.

²⁸ "Na kaflingenta dun, ku nun di gamu mayè fdak bong gumnè, yé nimòan, funan fanak na nintungan ku file filak i btasan du fye gadèan ku gablà filakan kel di kafngen dun. ²⁹ Du fa dé ku ta fdakan bay là gafngen dun, ta baling kenen nadoy i kdee dad to mite dun. ³⁰ Na ani manla, 'Neyeyu i to ani. Tambù kenen fdak gumnè, bay là gafngen dun.'

³¹ "Na ku fkahta di harì fan samfati i satu hari, yé nimòan funan fanak, na fandaman fye gadèan ku gmagan kenen balù ku lo sfalò libu i dad sundalun, na yé kdee sundalu i satu hari lwe falò libu. ³² Na ku yé man nawan na là gmaganan, mdek kenen to di lam là kel i satu hari du kayèan ku safye ale du fye là gafles i kasfatila ayé. ³³ Na salngad ayé, ku nun di gamu là tngakan i kdee dademe knabasan, là fakayan mgimò satu to galgu tdò.

I kahì ta là mangnem

(Matyu 5:13; Mark 9:50)

³⁴ "I kahì too fye, bay ku ta là mahian, ta landè kibò lê fahì dun. ³⁵ Ta landè gukmamu dun, balù di tanà ku mgimò bunu. Ta fakay bat nan. Ku simto i nun klinge, fye ku flinge kenen."

15

I fléd gablà di bilibili lanah (Matyu 18:12-14)

¹ Na di satu du, i dad to gal mwè bayad i buhis na i dad to gal lmafà i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, stifun ale du falningela i tdò Dyisas. ² Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale sungag, na manla, "I to ani, dnawatan i dad to gamsalà, na kmaan kenen di safédla." ³ Na yé duenam man, nun tulen Dyisas dale satu fléd, manan, ⁴ "Ku nun to, nun bilibilin, mlatuh i kdeen, na baling lanah i satu, dét i nimòan? Tnagakan i syem falò syem di gumatebla du fanngabalan i lanah kel di kiten dun. ⁵ Na ku ta teenan, too kenen flehew na tiangan mulê. ⁶ Na di kakelan di gumnèan, santifunan i dademen sgalak na i dademen saldan, na manan dale, 'Flehew gamu magin di do, du ta teen-gu i bilibiligu lanah.' ⁷ Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i kdee mnè ditù di langit ku nun satu to too gamsalà na nsalan i salàan. Baling tukay klehew gablà di syem falò syem dad to landè duenla msal du landè salàa kun.

I fléd gablà di filak lanah

⁸ "Na ku nun libun, nun sfalò batù filakan too mabtas, na baling lanah i satu, dét i nimòan? Yé nimòan, mtam kenen salò du toon fanngabal, na silangan kah mngabal dun ku ta teenan.

⁹ Na ku ta teenan i filakan ani, santifunan i dademen sgalak, na i dademen saldan, na manan dale, 'Flehew gamu magin di do du ta teen-gu i filakgu lanah.' ¹⁰ Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i dad kasalingan i Dwata ku i satu to too gamsalà nsalan i salàan."

I fléd gablà di ngà lagi flabag

¹¹ Na fadlug Dyisas talù, manan, "Nun satu to, na nun lwe ngàan slame lagi. ¹² Na mdà i ngàan twali, manan ku màan, 'Mà, blém do nan i do alel di knunam.' Na mdà ayé, ta nalelan i knunan di dad ngàan ayé. ¹³ Na di là mlo, santifun i ngàan twali i kdee dad knunan, na mdà kenen salu di satu banwe too mawag, na falmon i filakan fagu di dad nimòan i landè gukmamu dun. ¹⁴ Na kanto mti i kdee dad knunan, na nun mkel too sasè kbitil di kabal i banwe ayé, na too kenen mlimah. ¹⁵ Na yé duenam man, fusuk kenen talbahò di satu to mnè di banwe ayé. Na i to ayé, dekan kenen di gumkahan dad sdèan du tong famkaan dale. ¹⁶ Na mdà di too sè kbitilan, too kenen mayè kmaan moon, balù i dad benge kayu i galan fkaan di dad sdè ayé, bay du landè to famkaan kenen. ¹⁷ Bay du ta faldam kenen, na manan di kton, 'I kdee dad to gal talbahò ku mà, glukas fa i knaanla, bay do, ta fan agu malnus. ¹⁸ Fye fa ku ani nimògu. Mdà agu mulê, na man-gu di ku mà, "E mà,

ta gamsalà agu di Dwata na lê man di ge. ¹⁹ Ta là agu gten ku tlom agu ngàam. Flammam agu di dad to snukéyam.’ ” ²⁰ Na kafnge ayé, ta mdà kenen mulê. Bay di laman mawag, ta teen i màan na toon kenen kando. Na fabaltikan snitong i ngàan, na lkafan na nalakan. ²¹ Na man i ngàan, ‘Mà, ta gamsalà agu di Dwata, na lê man di ge. Ta là agu gten ku tlom agu ngàam.’ ²² Bay tlo i màan dad fasakan, na manan di dale, ‘Sagwê gamu. Nebeyu dini i too fye saul, na falsakyu kenen. Falsakyu dun tising na talumfà. ²³ Nwèyu i ngà safi ta fabù na tnatêyu. Mimò ato fista, na too ato flehew, ²⁴ du i ngàgu ani, sawe mati kenen bay ani, ta lê man mto. Sawe ta lanah kenen, bay ani, ta lêgu teen.’ Na yé duenam man, too ale flehew.

²⁵ “Na di du ayé, ditù fa i ngàan twege di tanà gutalbahòan. Di kulêan, kanto mdadong di gumnè, ta lingen i lingag, na teenan i dad to madal. ²⁶ Na tlon i satu fasak du snalekan ku dét i nimòla déé. ²⁷ Na tmimel i fasak, manan, ‘Ta kel i twalim, na ta ftatè màam i ngà safi ta fabù. Lehew kenen du ta kel i twalim na landè gbunùan.’ ²⁸ Bay baling falbut i ngàan twege, na là mayèan magin fusuk. Na mdà ayé, ta lamwà i màan na fakdo di kenen. ²⁹ Bay manan di màan, ‘Fandamam ani. Ta file faligu talbahò dini, na i kdee manam do, slame nimen-gu. Bay là

lmenam mlé do balù satu ngà kambing ku tnatêgu du fye nun klehewgu magin di dademegu sgalak. ³⁰ Bay i ngàam ayé, ta falmon i knunam bayadan i dad libun. Na di kulêan, baling yé i ta ktatêam i ngà safi ta fabù.’ ³¹ Lê talù i màan, manan, ‘E tò, fye nawam ge, du klom to mnè dini di safédgu, na i kdee dad knun-gu, slame ge sa mfun dun. ³² Bay too mabtast ku mimò ato fista na flehew ato du sawe mati i twalim ani na ta lê kenen mto. Sawe lanah kenen, na ta lêgu teen.’ ”

16

I fléd gablà di snalig fulung meye kfagu

¹ Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to galan tdò, manan, “Nun satu to too bong knunan, na nun snaligan gufagotan dun. Di satu du, lingen na ta baling falmo i snaligan i knunan ayé. ² Mdà ayé, fatlon i snaligan, na snalekan kenen, manan, ‘Dét i lingegu ani gablà di ge? Nwèam dini kun i gugsulat gablà di kagotam i knun-gu, du ta là gsaligta ge.’ ³ Na man i snalig di kton, ‘Dét i kibògu ani nan du i amugu, fanan agu falwà. Là gagan-gu talbahò du ta mlungay agu, na myà agu mni. ⁴ A, ta gadègu ku dét i fye nimògu du fye balù ku falwàan agu, knèan nun dee dademegu sgalak fakay fyak do di dad gumnèla.’ ⁵ Yé duenam man, tlon i kdee dad to ta muteng

di amun. Na kanto kel i satu, snalekan kenen, manan, 'File i utengam di amugu?'⁶ Na tmimel i to ayé, manan, 'Mlatuh lata fngalo.' Na man i snalig, 'Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng ge. Sagwêam tanlas di lo lime falò lata.'⁷ Na lêan snalek i satu, manan, 'File utengam ge?' Tmimel kenen, manan, 'Mlibu been mseh.' Na man i snalig, 'Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng ge. Sagwêam tanlas di lo walu latuh.'⁸ Na kanto linge i amun gablà di nimòan ayé, dnayenan i snalig lmimbang ayé di kfulungan meye kfagu i dad nimòan. Du ku fulung mimò kfagu i dad to mnè di kalwa di kebela i dademela to, midul déé kfulung i dad to nfun i banwe.

⁹ "Ani man-gu di gamu. Gnamityu i knunyu di ktabengyu i dad to du fye nun kamdo gamu, na balù ku ta mti i knunyu, dnawat Dwata gamu di gumnèan landè sen.¹⁰ I to gsalig di tukay, lê kenen gsalig di bong. Na i to là gsalig di tukay, là lêan gsalig di bong.¹¹ Mdà ayé, ku là gsalig gamu di kagoty i knun dini di tah tanà, lê là gsalig gamu magot i too glut knun di tah langit.¹² Na ku là gsalig gamu magot knun i dademe, là ti blé di gamu i gamu knun.¹³ Landè kibò fafasak di lwe amu, du magfeges kenen malék ku simto di dale i nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu di dale nimenan na satu i knangan. Landè kibòyu

fafasak di Dwata na lê man di knun."

I dademe tdò Dyisas di dad Farisi

(*Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mark 10:11-12*)

¹⁴ I dad Farisi, toola gal knabas i knunla. Na yé duenam man, kantola linge i man Dyisas, nadoyla kenen.¹⁵ Bay manan di dale, "Gamu i dad to tadè mimò fye di kanfe i dad to, bay gadè Dwata i mnè di nawayu. Nè i too knabas i dad to, yé landè btas di kanfe Dwata.¹⁶ Di munan, lo yé gal tdò dunan i ta gsulat di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê man i sulat i dad muna tugad i Dwata. Bay kanto tambù Dyan Gal Mundayag tamdò, ta yé tlas tdò i fye tulen gablà di Kagot i Dwata, na mdà di kaklinge i dad to dun, too ale fgal du fye gfusuk ale.¹⁷ Mlal mlanas i langit na i tanà, bay balù dét i ktukay i gsulat glam di dad uldin di Tnalù i Dwata, là ti matlasan.

¹⁸ "Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè satu libun, ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan. Na i lagi mwè libun ta kah i yaanan, lê kenen gamsalà du lnafàan i muna yaan i libun ayé."

I to nun bong knun na Lasarus

¹⁹ Na lê talù Dyisas, manan, "Nun satu datù nun bong knunan gal kalmaweh i too fye baweh na too mabtas. Na kat du too fye kakaanan.²⁰ Na déé di takab i labat gufusuk di gumnè i to ayé, nun to, yé dagitan Lasarus.

Fno kenen seey, na yé nimòan gal kenen mni. ²¹ Too kenen mibal kmaan, balù ku lo i dad samel tatek mdà di lamisa i datù. Too sasè kagkahan du balù i dad ayem, gal ale salu di gumni Lasarus du dnilàla dad seeyan. ²² Na nè nèan, ta mati i to mni ayé, na nebe i dad kasaligan i Dwata i layefan salu ditù di saféd Abraham. Na lê mati i datù, na lbangla i lawehan. ²³ Na i layefan, ditù gughtadèan di banwe i dad mati dnagit Hadis, na too kenen maflayam. Na lngalà kenen, na teenan Abraham di gumawagan, na Lasarus déé di safédan. ²⁴ Na tlon Abraham, manan, ‘E màgu, begam agu kando, na dekam Lasarus lamnab i tukè knamatan di éél du fye fatdakan di tukè i dilàgu du too sè kaflayamgu di lifoh ani.’ ²⁵ Bay tmimel Abraham, manan, ‘E tò, fandamam kun i knèam di tah tanà. Too fye i kagkahan atù, bay Lasarus, too kenen maflayam. Bay kanto ani, too maglala Lasarus, bay ge, too ge maflayam. ²⁶ Na lê nun gambleng gito du fye landè gifal mdà dini salu déé di ge, na landè lê gifal mdà déé salu dini di gami.’ ²⁷ Na lê talù i to ayé, manan, ‘Ku yé kagkahan, mà, begam dek Lasarus samfulê ditù di gumnèmi, ²⁸ du nun lime flanekgu. Fye ku began ale flau du fye là gsalu ale dini di banwe gumaflyamgu ani.’ ²⁹ Bay tmimel Abraham, manan, ‘Fakay ale flinge di

dad tdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, na di dad tdò i dad tugad i Dwata.’ ³⁰ Bay man i to ayé, ‘Là sa, màgu Abraham, là gablà ayé. Bay ku nun to mték mdà di fati, na yé tmulen dale, msal ale.’ ³¹ Bay man Abraham, ‘Ku là flinge ale di dad tdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis na di dad tdò i dad tugad i Dwata, là mgebe ale balù ku nun mték mdà di fati.’ ”

17

Gablà di kgebe di salà

(Matyu 18:6-7,21-22; Mark 9:42)

¹ Na talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Gal nun gamftatek i dad to di salà, bay magakdo i to gumdà i dademen dad to baling gamsalà, du too kenen falnayam. ² Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di mahin. ³ Taman, too gamu fg-eye. Ku gamsalà i flanekam, nngakam. Na ku msal kenen, fnasinsyam. ⁴ Balù ku fitu dulê di sdu i kagsalàan di ge, na ku fitu dulêan lê msal, fnasinsyam.”

Gablà di kaftoo

⁵ Na lê talù i dad to gal dek Dyisas, manla, “Amu, tananùam i kaftoomi.” ⁶ Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù ku too tukay i kaftooyu, salngad kalbong i too tukay bnê, gaganyu dek i bong kayu ani na manyu, ‘Magdot ge na

milih ge ditù di mahin,' na mgimò sa i manyu ayé.

I nimò i dad fasak

⁷ “Kaflingenta dun, ku nun fasakam dmaru ku demen mifat dad bilibilim, dét i nimòam ku ta kel kenen fdu di gutalbahòan? Nlakam kenen kè sudeng na kmaan? Là. ⁸ Bay yé gal kibòyu, dekyu kenen mimò knaan, na fngge fatlagad kenen, klon malel i knaanyu. Na kafngeyu kmaan, yé klon kenen kmaan. ⁹ Fasalamat gamu kè di fasakyu du mdà di kimenan i dad dekyu? Là sa. ¹⁰ Na salngad ayé sa moon i kibòyu, du ku ta ftiyu nimen i kdee dek Dwata gamu, ani fye manyu, ‘Gami i dad fasak too mdanà, na lo yé nimòmi i gami alel.’ ”

I sfalò to fandas mumuh

¹¹ Na ta mdà Dyisas salu di Dyérusalém, na yé dalanan magu di bleng Samarya na Galili. ¹² Na kanto kel di satu tukay banwe, nun sfalò lagi smitong kenen, nun fdasla mumuh. Tadag ale di gumawagan, ¹³ na tamlo ale, manla, “E Dyisas, i Amumi, begam gami kando.” ¹⁴ Na kanton ale teen, manan, “Mdà gamu. Fiteyu i lawehyu di dad ganlal di kafaglut.” Na di dalanla salu ditù, ta mgulê ale, na tadè mlaneb i kulitla. ¹⁵ Na satu di dale, kanton teen na ta mgulê kenen, lê samfulê di ku Dyisas, na toon falbong i talùan dmayen di Dwata. ¹⁶ Tadè kenen lkuad na lamfan di saféd i bli Dyisas

na fasalamat. Na i to ayé, ise kenen Dyu, bay mdà kenen di Samarya. ¹⁷ Na smalek Dyisas, manan, “Ise sfalò kè i kdee to ta mgulê? Ta nè sa gumnè i syem? ¹⁸ Lo i to ani kè mdà di mahal banwe i samfulê dmayen di Dwata?” ¹⁹ Na lê man talù Dyisas di to ayé, manan, “Tadag ge na mdà ge. Ta mgulê ge du mdà di kaftoom.”

Gablà di kakel i Kagot Dwata

(Matyu 24:23-28,37-41)

²⁰ Di satu du, smalek i dad Farisi ku kilen kakel i Kagot Dwata. Na tmimel Dyisas, manan, “I kakel Kagot i Dwata, là teento dun. ²¹ Na là fakayto man dun, ‘Neyem, ta dini i Kagot Dwata,’ ku demen, ‘E, ta déé i Kagotan,’ du i Kagot Dwata déé di lam nawa i dad to.”

²² Na kafngge ayé, ta lê talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Nun du kadang, na too gamu mayè ku teenyu i du kakelgu, dunan i dnagit Ngà To, bay là teenyu dun. ²³ Nun dad to kadang i man dun di gamu, ‘Déé kenen,’ na i dademe, manla, ‘Dini kenen.’ Bay nangyu ale fan-too. ²⁴ Du di du ayé, i kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di gusut i du kel di gus-dafan. ²⁵ Bay yé mabtas ku funagu maflayam na i dad to di bang ani, knagolla agu. ²⁶ I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di mkel di dad to di du Nowa di munan. ²⁷ Lo sigi kmaan dad to na minum. Na i dad

lagi, mwè ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong aweng. Na kanto kel i bong dunuk, mti ale mlimas. ²⁸ Na lê salngad di bang Lat. Lo sigi kmaan i dad to na minum. Sbayad ale. Mlah ale na fdak ale gumnè. ²⁹ Bay kanto kel i du Lat tmagak i banwe Sodom, fulen Dwata lifoh salngad sandawà, na mti ale maglà. ³⁰ Gambet ayé kadang i kagkah dad to ku ta kel i Ngà To.

³¹ “Di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa mwè i dad knunan. Na i to ditù di tanàan, fye ku nang lê mulè mwè i knunan. ³² Fandamyu i mkel di yaan Lat, du mbaling kenen kahì di kakangélan meye i banwe ta tmagakla, ³³ du nè i to knabasan i kton, baling lanah di kenen i falami nawa. Bay nè i to là knabasan i kton, balingan gdawat i falami nawa. ³⁴ Ani man-gu di gamu, di kifuh ayé, nun lwe to sdalol milè. Nwè i satu, na tagak i satu. ³⁵ Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu, na tagak i satu. ³⁶ Nun lwe lagi ditù di dnaru. Nwè i satu, na tagak i satu.” ³⁷ Na smalek i dad to galan tdò, manla, “Amu, nè gungimò ani dé?” Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad wak du knaanla.”

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

¹ Na nun tulen Dyisas satu fléd di dad to galan tdò du fgadèan dale na too mabtas ku too dmasal i dad to, na nang ale ftakas. ² Manan, “Di satu banwe nun to mukum landè klikòan di Dwata, na landè afèan di dad to. ³ Na lê nun déé satu libun balu sigi salu di kenen du fakdo, manan, ‘Nsenam agu di kasfalami i to dmuen do.’ ⁴ Di tnaninan, là mayè i to mukum ttabeng. Bay kanto ta beg mlo, manan di kton, ‘Balù ku là likò agu di Dwata na là kandogu i dad to, ⁵ knèan fye fa ku ttabenggu i libun balu ani du toon agu snamuk. Ta fan agu tmakas.’” ⁶ Na fadlug i Amuto Dyisas talù, manan, “Tooyu fandam i man i to mukum ani balù ku gamsalà kenen. ⁷ Na i Dwata, ttabengan sa i dad to ta mgalékan, ku fakdo ale di kenen mdu na kifuh. Na là fgangàan. ⁸ Ani man-gu di gamu, toon fabaltik ttabeng i dad ton. Bay ku ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To, là dee ftoo di do dini di tah tanà.”

I fléd gablà di Farisi na i to gal mwè bayad i buhis

⁹ Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to smalig di katluhla na galla nadoy i dademe dad to. ¹⁰ Manan, “Nun lwe lagi salu di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata du dmasal ale. Satu di dale, Farisi kenen, na i satu gal mwè bayad i buhis. ¹¹ Na tadag i Farisi kenen na dmasal, manan, ‘Dwata, fasalamat agu di ge du là salngad agu di dademe dad to,

gambet i dad to lmimbang, na i dad to kigò, na i dad to lmafà i yaanla, na balù i to ani gal mwè bayad i buhis. ¹² Gal agu fwasa lwe dulê di slinggu, na di kdee gwègu, blégu di ge i gasfalòan.' ¹³ Bay i to gal mwè bayad i buhis, tadag kenen di gumawagan. Kudung kenen, na ntungan i kfen mdà di sasè klidùan, na manan, 'E Dwata, begam agu kando du too agu gamsalà.' ¹⁴ Na tulenta gamu ani. I to ani, mulê kenen, ta tluh di mata Dwata, bay i satu, là. Du nè i to fdatahan i kton, baling fdanà Dwata kenen, na nè i to fdanàan i kton, baling fdatah Dwata."

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà

(*Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16*)

¹⁵ Lê nun dad to mebe i dad malnak ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale. Bay kanto teen i dad to gal tdò Dyisas, nngakla i dad to mebe i dad ngà ayé. ¹⁶ Bay tlo Dyisas i dad ngà ayé, na manan di dad to tdòan, "Falohyu i dad ngà salu di do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i dad ngà ani, gagin ale di Kagot Dwata. ¹⁷ Na too glut i man-gu di gamu. Ku i ksalig i satu to, là salngadan di ksalig i dad ngà ani, là gaganin di Kagot Dwata."

I ganlal nun bong knun

(*Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31*)

¹⁸ Nun ganlal smalek ku Dyisas, manan, "E Sér, too

fye balum. Dèt i fye nimògu du fye gfun-gu i nawa landè sen?" ¹⁹ Na tmimel Dyisas, manan, "Dèt i duenam man do fye agu? Lo satu i fye, dunan Dwata. ²⁰ Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge lmafà yaan, nang ge manò, nang ge tmaku, nang ge tmulen kèng, na nafèan i màam na i yèam." ²¹ Na man i lagi ayé, "Ta nimen-gu i kdee manam mdà di ktukaygu." ²² Na kanto linge Dyisas ayé, manan di kenen, "Lo satu gukulangam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do." ²³ Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta too mlidù kenen du too bong knunan.

²⁴ Neye Dyisas kenen, na manan, "Tay klimah i dad to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata. ²⁵ Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, too mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata." ²⁶ Na i dad to lminge ayé, smalek ale, manla, "Ku gambet ayé, simto i fakay galwà?" ²⁷ Na tmimel Dyisas, manan, "Nè i là gagan nimò i dad to, gagan Dwata."

²⁸ Na talù Piter, manan, "Neyem, ta tngakmi kdee du magin gami di ge." ²⁹ Na man Dyisas, "Too glut i man-gu di gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i yaanan, ku demen i dad flanekan, ku demen i

dad tuan, ku demen i dad ngàan du mdà di kaginan di Kagot Dwata, ³⁰ matnù fa i gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen.”

I gatlu dulé Dyisas fgade gablà di kfatìn

(*Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34*)

³¹ Na santifun Dyisas i sfalò lwe dad to galan dek, na manan dale, “Too gamu flinge du ta fan ato gatù di Dyérusalém du ditù gugdohò i kdee ta gsulat i dad tugad Dwata gablà di do, dunan i dnagit Ngà To. ³² Gablé agu di kagot i dad to ise Dyu. Nadoyla agu, fyàla agu, dnulàla agu, nfasla agu, na fnatila agu. ³³ Bay di gatlung du, lê agu mték mdà di fati.” ³⁴ Na i dad to galan tdò ayé, là glabatla i manan. Gbuni di dale i gumtatekan na là gadèla i kayèan man.

I kafgulé Dyisas i to butè gal mni

(*Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52*)

³⁵ Ta mdadong ale Dyisas di banwe Dyériko, na nun lagi butè sudeng di kilil dalan du mni. ³⁶ Kanton linge lduk i kdee dad to magu déé, ta smalek, manan, “Dét ani?” ³⁷ Na tmimel ale, manla, “Dyisas mdà di Nasarét i magu dini.” ³⁸ Na falbongan i talùan, manan, “E Dyisas, Bel Hari Dabid, begam agu kando.”

³⁹ I dad to muna di ku Dyisas, nngakla i butè, du

kayèla ku fanak. Bay baling mkit, manan, “Bel Hari Dabid, begam agu kando.” ⁴⁰ Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na fngén i butè. Na kanto kel i butè di safédan, snalek Dyisas kenen, manan, ⁴¹ “Dét i kayèam nimògu di ge?” Na tmimel i butè, manan, “Amu, yé kayègu moon ku lê agu beg mite.” ⁴² Na man Dyisas di kenen, “Mite ge nan. Ta mgulè ge mdà di kaftoom.” ⁴³ Tadè mite kenen, na fles magin ku Dyisas, na toon dnayen i Dwata. Na kanto teen i kdee dad to i kiten, lêla dnayen i Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

¹ Na ta kel Dyisas di syudad Dyériko. Di laman magu déé, ² nun lagi déé, yé dagitan Sakiyus. Kenen satu ganlal i dad to gal mwè bayad i buhis, na too bong knunan. ³ Kayèan teen ku simto Dyisas, bay landè kibòan du fukal kenen, na too sgat dad to. ⁴ Yé duenam man, fabaltik kenen milah di tukè muna, na mkef di kayu dnagit sikomoro du fye teenan Dyisas, du yé dalan Dyisas magu. ⁵ Na kanto kel Dyisas di dungan i kayu ayé, lngalà kenen, na manan dun, “Sakiyus, gasil ge tufa. Là fakay ku là salu agu di gumnèam di mdu ani.”

⁶ Taman, fabaltik Sakiyus tufa, na too kenen lehew dmawat ku Dyisas. ⁷ Bay i kdee dad to, teenla i nimò Dyisas ayé, na sungag ale,

manla, “Tlang kenen di gumnè i to too gamsalà.”⁸ Bay tadag Sakiyus, na manan ku Dyisas, “E Amu, ani blégu i kagatngà i kdee knun-gu di dad to landè, na ku simto i glimbunggu, fulégu di kenen fat dulê bkut.”⁹ Na man Dyisas di kenen, “Mdà di mdu ani, ta kel i kagalwà di dad to di gumnè ani, du i to ani satu bel Abraham mdà di kaftoon di Dwata.”¹⁰ Na do, i dnagit Ngà To, yé duengu salu dini di tah tanà du fanngabalgu na falwàgu i dad to lanah.”

I fléd gablà di sfalò to banlé filak

(Matyu 25:14-30)

¹¹ Lamla falminge ayé, lê fadlug Dyisas tmulen dale satu fléd. Yé duenan tmulen i fléd ani du man nawa i dad to ku ta fan kel i Kagot Dwata du ta mdadong kenen di Dyérusalém.¹² Man Dyisas, “Nun mdatah to salu di satu banwe du fbaling kenen hari, na kafngen mgimò hari, na yé klon lê mulê.”¹³ Na mdà ayé, di laman là mdà, tlon sfalò fasakan, na banlén ale filak, men mlatuh di kat satu dale. Na manan dale, ‘Fngàyu i filak ani kel di kasfulégu.’¹⁴ Bay i dad to di banwe gumdàan, toola kenen nuteh nawa, na là mayè ale ku mbaling hari. Yé duenam man, mdek ale dademe dad to lmalò du fgadèla na là mayè ale.

¹⁵ “Bay knèan, mgimò kenen hari, klon lê mulê. Kanto kel déé, fatlon i dad fasak

gumlén i filak du fye gadèan ku file ngà i filak.¹⁶ Kanto kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh fagotam do, ta mngà mlibu.’¹⁷ Na talù i hari, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye fasak. Du gsalig ge di tukay nimò, yé duenam man fagotta ge sfalò syudad.’¹⁸ Na lê kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh fagotam do, ta mngà lime latuh.’¹⁹ Na talù i hari, manan, ‘Fagotta ge lime syudad.’²⁰ Na lê nun kel déé, manan, ‘Amu, ani i mlatuh filak fagotam do. Ta fnungasgu masala du busekgu.’²¹ Likò agu di ge du too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele.’²² Na lê talù i hari, manan, ‘Falnayamta ge mdà di dad taluam du too ge sasè fasak. Gadèam na too agu labè, na galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise do fele.’²³ Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku du fye di kulégu, di kwègu i filak ayé, nun ngàan.’²⁴ Na lê kenen talù di dad to di safédan, manan, ‘Nwèam i filak di fasak ayé na lêam blé di to magot mlibu.’²⁵ Bay talù i dad to ayé, manla, ‘Amu, ta mlibu sa i filakan.’²⁶ Bay tmimel i amula, manan, ‘Tulenta gamu i kaglutan na ku simto gsalig magot i ta blé di kenen, lê tananù i fagot dun. Bay ku simto là gsalig magot i tukay, balù i too tukay déé di kenen, lê nawì.’²⁷ Na i dad to muteh do nawa, dunan i là mayè ku mgimò agu hari, nebeyu ale dini na fnatiyu ale

di kanfegu.’ ”

I kakel Dyisas di Dyérusalém

(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine, ta muna kenen fles salu ditù di Dyérusalém. 29 Na kanto ale mdadong di dad malnak banwe Bétfagi na Bétani di Bulul Olib, dekan muna i lwe to galan tdò, manan, 30 “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun teenyu ngà dongki là fa lmen snakay batang déé. Ntehyu na nebeyu dini. 31 Na ku nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?’ ani manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun.’ ”

32 I dad to dekan ayé, ta mdà ale, na i kdee teenla too ti salngad di ta falan man dale. 33 Na lamla mteh dun, snalek i funan ale, manan, “Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?” 34 Na tmimel ale, manla, “Nun gukmamu i Amu dun.” 35 Na kafnge ayé, nebela i dongki ayé di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad klawehla, na fsakayla Dyisas. 36 Na laman magu, i dademe dad to, nbella i dademe dad klawehla di bà dalan gumagu Dyisas du mdà di kdayenla kenen.

37 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém di guflasok i dalan fdu di Bulul Olib, i kdee dad to galan tdò, too ale lehew, na falbongla i talùla

du dnayenla i Dwata du mdà di kdee trikeng ta teenla. 38 Na manla, “Magdayen i Hari salu dini di dagit i Dwata. Ta nun ktanak nawa febe Dwata mdà di langit. Magdayen i Dwata di toon gumdatah.” 39 Na nun dademe dad Farisi gbol di dad to, talù ale di ku Dyisas, manla, “Sér, nngakam i dad to galam tdò, fye ku nangla man ayé.” 40 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ani manggu di gamu, balù ku fnanggu ale dmayen do, fakay mkit i dad batu ani du dale baling dmayen do.” 41 Na kanto kenen mdadong di syudad Dyérusalém, di kagadwenggan dun, ta mngel kenen, 42 manan, “Mulà moon ku gamu, i dad to di Dyérusalém, ta gadèyu i gamlé ktanak nawa, bay là teenyu dun du gbuni di matayu. 43 Nun du kel kadang na i dad to dmuen gamu, lnibutla labat i syudad, na i dad sundalula, salnibutla gamu. 44 Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù kel di dad ngàyu. Na di kdee dad gumnè, landè balù satu batu gtagak di guglakatla du mti malbà, du là dnilèyu ku ani i du kakel Dwata di gamu.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na kafnge ayé, fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i dad to fabli

dée. ⁴⁶ Na manan dale, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘I Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal gud-masal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.” ⁴⁷ Kafnge ayé, tamdò kenen kat du di Bong Gumnè Gumangamfù ayé, bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dademe to gal mebe i dad Dyu, kayèla kenen fnati. ⁴⁸ Bay landè mgimòla, du i kdee dad to, toola dnawat i dad talù Dyisas.

20

I salek gablà di glal Dyisas
(*Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33*)

¹ Di satu du lam Dyisas tamdò na tmulen gablà di Fye Tulen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu, salu ale di kenen, manla, ² “Tulenam gami ku dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Simto mlé ge i glal ani?” ³ Na tmimel kenen, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Tulenyu do kun. ⁴ Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit, ku demen mdà di dad to di tah tanà?” ⁵ Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ snalekan gito na manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’ ⁶ Bay ku yé manto,

‘Mdà di dad to,’ i kdee dad to, balingla gito ndak batu, du man nawala ku Dyan satu tugad i Dwata.” ⁷ Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi ku nè gumdàan.” ⁸ Na man Dyisas di dale, “Lê là tulenta gamu ku dét i ktoogu mimò i dad nimògu.”

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele

(*Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12*)

⁹ Na fadlug Dyisas talù, na tulenan satu fléd, manan, “Nun satu lagi mele walad dnagit grép di tanàan. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu kenen di satu banwe kel di too mlo. ¹⁰ Na kanto tagah i bengen ani ta dekan i satu fasakan salu di dad to gufagotan i dad felen, du fye begla kenen banlé. Bay i dad to gufagotan i dad felen, balingla nfas i dekan ani, na fnge dekla kenen mulê, na landè gwèan. ¹¹ Mdà ayé, lêan man dek satu fasakan, bay lêla kenen nfas, na fyàla, klola mdek dun mulê, na landè gwèan. ¹² Na lê nun dekan, na kanto kel déé, sneeyla kenen, na batla ditù di lwà i tanà gumnè i benge ani. ¹³ Na kafnge ayé, smalek i mfun i dad fele, manan di kton, ‘Dét i kibògu ani? Yé fye nimògu dekgu i ngàgu, dunan i toogu kanbong nawa. Keng kenen i nafèla.’ ¹⁴ Bay kantola teen i ngàan ani, stulen ale, manla, ‘Ani ngà i to mfun i dad fele. Fnatito kenen du fye di kfati màan, ta gito

gamfun i dad felen.’¹⁵ Mda ayé, ditù gumbatla dun di lwà i tanà gumnè dad grép klola fmati dun. Dét nimò i mfun dad fele di dad to ani?¹⁶ Yé nimòan, salu kenen ditù di dad to gufagotan i dad felen, na fnatin ale, na tanlasan ale.”

Na kanto linge dad to i fléd ayé, glabatla i gumtatekan, na manla, “Talya!”¹⁷ Bay neye Dyisas ale, manan, “Dét gumtatek i fléd gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtás, yé baling knang i dad to fdak gumnè, du man nawala ku là mabtásan.’¹⁸ Nè to gdauf di batu ani, malmo kenen, na nè i to tankan i batu ani, mlunah kenen.”¹⁹ I dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò ale di dad to.

I salek gablà di bayad i buhis

(*Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17*)

²⁰ Na i dad ganlal ayé, toola tnanul Dyisas, na nun dad to dekla flingu mimò fye, na snukéyla ale. Yé kayèla ku gakfèla Dyisas fagu di ktime-lan du fye bléla kenen di lam falel i gubirnadòr.²¹ Na yé duenam man, yé man i dad to dekla di ku Dyisas, “E Sér, gadèmi na là tmulen ge kéng, na landè to nungulam, bay yé galam nimò tdòam i kaglutàn di dad to gablà di

knayè i Dwata di dale.²² Nun snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?”

²³ Bay gadè Dyisas i kaflingula, na manan dale,²⁴ “Fiteyu do i satu filak i galyu bayad i buhis di banwe Roma. Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat déé?”²⁵ Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.” Na manan dale, “Ku dét i nfun Sisar, bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu di Dwata.”²⁶ Na là gakfèla kenen fagu di ktime-lan déé di kanfe i kdee dad to. Na tadè ale fanak, du too ale tikeng.

I salek gablà di kték mda di fati

(*Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27*)

²⁷ Na nun dademe Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad to gal man landè mték mda di fati. Na snalekla kenen, manla,²⁸ “E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen.²⁹ Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, na kel di kfatin landè ngàla.³⁰ Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i libun ayé dunan i galwen.³¹ Na kafnge ayé, kanto mati i galwen, ta yé mwè dun i gatlung. Na salngad i fitu lagi saflanek ayé du i kdeela sdulè mwè i libun ayé yaan, na sdulè mati i

dad lagi ayé, bay landè ngàla. ³² Na kafngen, ta lê mati i libun ayé. ³³ Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?”

³⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Mdà i dad to di bang ani, i dad lagi, gal ale mwè yaan, na i dad libun, lèla ale nwè yaan. ³⁵ Bay i dad to gagin di kték i dad mati, ta là swè ale yaan. ³⁶ Na ta là mati ale du gambet ale i dad kasaligan i Dwata. Ngà ale i Dwata du mték ale mdà di fati. ³⁷ Na fandamyu i man Mosis di munan di saféd i kayu dminè. Ani gugmadètò dun na gadè Mosis na lê mték i dad mati, du yé katlon Dwata dunan ‘I Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na Dyékok.’ ³⁸ Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati ale, sana knèla di fandam Dwata du yé galla katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Na di Dwata, sana klawil i kdee dad to.” ³⁹ Na nun dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, manla, “Too fye timelam, Sér.” ⁴⁰ Na ta landè to gamlas smalek kenen.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

⁴¹ Bay lê man talù Dyisas, manan, “Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, dét i duenla man dun na Krayst, dunan i Mgalék Dwata, i Bel Dabid?

⁴² Du balù Dabid, smulat kenen di libru Salmo, manan, ‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge ⁴³ kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel bliam.’”

⁴⁴ Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata, ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?”

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

⁴⁵ Di sleng i kdee dad to flinge, man Dyisas di dad to galan tdò, ⁴⁶ “Tooyu fangeye i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla ku too nafè i dad to ale di fadyan. Na fatanla afè i dad to fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad mdatah to di gumnè gal gustifun, na di dad fista. ⁴⁷ Blaam, ani nimòla. Lnufigla dad balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale fagu di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to ayé kadang.”

21

I kablé libun balu
(Mark 12:41-44)

¹ Na lam Dyisas déé di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, teenan i dad to bong knun, na nun ftatekla di gal gumkah i filak blé di Dwata.

² Na lê nun teenan satu libun balu landè knunan, na

yé ftatekan déé lo beg lwe lad. ³ Na talù Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku bong blé i dademe dad to, mas bong i blé i balu ani. ⁴ Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun balu ani ta sen knunan.”

*Fala tulen Dyisas i kalmò
Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata*

(*Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2*)

⁵ Na nun dad to gal tdò Dyisas déé, santulenla kafye i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du too fye baweh i dad batu gnamitla di kafdakla dun, na nun déé dademe blé dad to di Dwata. Bay talù Dyisas, manan, ⁶ “I kdee teenyu ani, nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulè malbà i kdeen.”

*I dad kasfati na i dad
kaflayam*

(*Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13*)

⁷ Na smalek ale, manla, “Sér, kilen kagdohò i manam ayé? Dèt ilè gugmadèmi dun na ta fan kel?” ⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu. Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, ‘Do sa Krayst dunan i Mgalék Dwata,’ na manla, ‘Ta fan kel nan gusen i banwe ani.’ Bay nangyu ale fantoo. ⁹ Na ku lingeyu gablà di dad kasfati na dad samuk, nang gamu likò. Là fakay ku là muna

kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenana.”

¹⁰ Na fadlug kenen talù, manan, “Sfati i dad sahal to, na lê man dad malbang banwe. ¹¹ Na mkel i linol na kbitil na dad sasè tduk di dee dad banwe. Na lê nun dad malbang tnikeng too gamlikò mdà di langit.

¹² “Bay di laman là gdohò ayé, kanfèla gamu na fal-nayamla gamu. Nebela gamu di dad ganlal mukum di dad gumnè gal gustifun, na fablanggùla gamu, na lêla gamu ftadag di muna i dad hari, na dademe dad ganlal du mdà di ksatatuyu di do. ¹³ Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di dad nimò Dwata di gamu. ¹⁴ Bay nang gamu mlidù ku dèt fye timelyu dale, ¹⁵ du blégu di gamu i fye timel na kfulung du fye i dad to mnang gamu nawa, là gamtimel ale na là gaganla gamu fankéng. ¹⁶ Na balù dad tuayu, na dad flanekyu, na dademeyu, na dademeyu sgalak, nun di dale i mlé gamu di dad ganlal. Na nun di gamu fnatila. ¹⁷ Na i kdee dad to, knangla gamu nawa du mdà di ksatatuyu di do. ¹⁸ Bay balù ku fnatila gamu, landè sa lanah di gamu, balù sbalu wakyu. ¹⁹ Bay too gamu fbagal, du fagu dini galwà gamu.

*I kalmò i bong syudad
Dyérusalém*

(*Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19*)

20 “Na ku teenyu di syudad Dyérusalém ani, ta salnibut i dad sundalu, gadèyu na ta là mlo nan i kalmon. 21 Na ku ta teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to mdà di Dyudiya salu di dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad, na i dad to mnè di bulul, nang ale salu di syudad. 22 Du yé bang Dwata falmayam i dad to kmagol di kenen du dnòhàn kdee ta fsulatan. 23 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà. Too sasè klimah i dad to di tah tanà, na too falnayam Dwata i dad to Dyu. 24 Nun dademe dad Dyu, mati ale bnanò, na i dademe kanfè i dademe dad to ale, na nebela di dad sahal banwe. Na i dad to ise Dyu, fnisanla i dad Dyu di Dyérusalém, na nagotla i banwe ayé kel di gusen kfaloh Dwata dale.

I kagkah langit di kasfulé Dyisas

(*Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27*)

25 “Na nun dad ilè di du na di bulen na di dad blatik. Na dini di tah tanà, too likò na too msamuk nawa i dad to gablà di malbang lwek na i bong luk mahin. 26 Na tadè bek dad to mdà di sasè klikòla di lamla fatan ku dét mkèl di klamang banwe du balù i dad mnè di tah kmawang, gasyat ale di dalanla. 27 Na di kakel Ngà To, teenla di labun, nun kaltulusan na mneng. 28 Na ku ta tambù i kagdohò i kdee ilè ani, fan-galyu nawayu na flehew gamu du ta là mlo nan i kagalwàyu.”

I fléd gablà di kayu dnagit fig

(*Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31*)

29 Na lê nun tulen Dyisas dale satu fléd, manan, “Neyeyu i kayu fig ani, na i kdee dademe dad kayu. 30 Ku ta dmoon i kayu, yé gugmadè dun ta fan kel i kafye tanà. 31 Na gambet ayé, ku ta teenyu mkel i ta falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu dun ta mdadong nan i Kagot Dwata. 32 Too glut man-gu di gamu ani. Là sa sdulè mati kdee dad to di bang ani. Silang ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani. 33 Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu, là sa matlasan kel di landè sen.

Too gamu fgeye

34 “Bay too gamu fgeye du fye là fsenyu i nawayu di kakaan, na di kaflangal, na di knèyu dini di tah tanà, du ku yé nimòyu, keng taknal gamu di kakel i du ayé. 35 Na i kdee ani makto kel di dad to di klamang banwe salngad kabkeh liman. 36 Yé duenam man, too gamu fgeye, na too gamu dmasal du fye nun kgaganyu di kgaguyu i dad kaflayam ani du fye là myà gamu di ktadagyu di kanfegu, dunan i dnagit Ngà To.”

37 Na kat du, tamdò Dyisas di lam i Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na kat kifuh lamwà kenen du déé gumilèan di Bulul Olib. 38 Na kat flafus, i kdee dad to, gal ale salu di Bong Gumnè Gal

Gumangamfù di Dwata du falningela i tdòan.

22

Ifnaleh nawala nimò di ku Dyisas

(*Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53*)

¹ Na di bang ayé, ta mdadong nan i fista dnagit Du Kaglius, na yé gal kakaan dad Dyu i fan landè bulung falnok dun. ² Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu fmati ku Dyisas di landè to gmadè dun du likò ale di dad to.

Inimò Dyudas

(*Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11*)

³ Na fusuk Satanas di satu di dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, dunan Dyudas Iskariyot. ⁴ Na salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na di dad ganlal gal mantay di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du stulen di dale gablà di fanan kibò makal ku Dyisas. ⁵ Too lehew i dad ganlal ayé, na makang ale mlé filak di ku Dyudas. ⁶ Na mayè Dyudas tmabeng dale, na tambù kenen mngabal kfagu mlé ku Dyisas di kagotla di là dee to mite dun.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius

(*Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30*)

⁷ Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung

Falnok Dun, ta yé ktatêla i ngà bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. ⁸ Na dek Dyisas ale Piter na Dyan, manan, “Mdà gamu, fatlagadyu i knaanto di Du Kaglius.” ⁹ Na smalek ale, manla, “Nè gufatlagadmi dun?” ¹⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Ku salu gamu di syudad, nun gsitongyu lagi mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen salu di gumnè gufusukan. ¹¹ Na ku ta kel gamu déé, manyu di to mfun i gumnè, ‘Yé snalek i To gal tamdò, “Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du Kaglius magin i dad to galgu tdò?” ¹² Na ani nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta gatlagad ditù di tah. Na ditù gufatlagadyu i knaanto.” ¹³ Na kafnge ayé, ta mdà ale Piter na Dyan, na kanto ale kel déé, teenla kagdohò i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatín fagu di fan na binu

(*Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; I Korintu 11:23-25*)

¹⁴ Na kanto kel i bang, ta sudeng Dyisas na i dad to galan tdò du kmaan ale. ¹⁵ Na man Dyisas di dale, “Too mdà di nawagu kmaan di safédyu di Fista i Du Kaglius ani di lamgu là falnayam. ¹⁶ Na ani man-gu di gamu, mdà ani ta là tayò agu lê kmaan di Fista i Du Kaglius. Silang agu lê kmaan salngad ani

ku ta gdohò i gumtatek i Du Kaglius di Kagot Dwata.”

¹⁷ Na lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat kenen di Dwata, klon man di dademen, “Nwèyu ani na sansinumyu. ¹⁸ Ani man-gu di gamu, mdà ani, ta là tayò agu lê minum binu. Silang agu lê minum ku ta kel i Kagot Dwata.”

¹⁹ Na mwè kenen fan, na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén dale, na manan, “Ani i lawehgu blégu du mdà di gamu. Gal gamu kmaan salngad ani du fye gumdayu gamfaldam do.”

²⁰ Na lê salngad kibòan i basù nun binu. Kafngela kmaan, manan, “Ibinu ani ilè i falami kasafnè fagu di litè falohgu du mdà di gamu. ²¹ Bay i to fan makal do, ta sudeng kenen di safédgu. ²² Do sa i Ngà To, na fnatila agu gambet i man Dwata, bay magakdo i to makal do du too sasè kaflayaman.” ²³ Na tambù ale sasalek ku simto di dale i fan makal kenen.

I kasaglad i kdatah

²⁴ Na ta sgil i dad to gal tdò Dyisas ku simto di dale too mdatah. ²⁵ Na man Dyisas di dale, “I dad harì dini di tah tanà, toola lnumi i dad to mdanà di dale, na blaam yé knayèla ku yé katlo i dad to dale i dad fye ganlal gumloh i dad to. ²⁶ Bay fye ku mahal i nimoyu gamu. Nè i mdatah di gamu, fye ku too kenen fdanà, na nè i nun glal, fye ku fafasak kenen. ²⁷ Simto kè i mdatah, i to sudeng

na kmaan, ku i to malel i knaan? Yé tagnè mdatah i to sudeng na kmaan. Bay do sa i Amuyu, na do i baling fdanà i ktogu du mdà di ktabenggu gamu. ²⁸ Gamu sa i tagnè magin do di lamgu gmagu i dad tilew. ²⁹ I Mägu, banlén agu glal magot. Na salngad ayé, banléta gamu glal magot, ³⁰ du fye kmaan gamu na minum gamu di safédgu kadang di kagotgu. Na lê gamu sudeng ditù di gusudeng i dad ganlal du nukumyu i dad bel i dad sfalò lwe ngà Israél.”

Fala fgadè Dyisas gablà di kbalew Piter

(*Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38*)

³¹ Na man Dyisas di ku Simon Piter, “E Simon, ta mbal Satanas, kayèan gamu tnilew salngad i to tmaaf fali.

³² Bay ta sanata ge dnasal, Simon, du fye là mgilih i ksaligam. Na ku ta samfulè ge di do, tan-galam nawa i dad flanekam.” ³³ Bay talù Simon Piter, manan di ku Dyisas, “Amu, ta gatlagad agu magin di ge salu di blanggù na balù kel di fati.”

³⁴ Bay man Dyisas di kenen, “Ani man-gu di ge, Piter, di laman là kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulè di kmanam dun làam agu dilè.”

³⁵ Na kafnge ayé, lê snalek Dyisas ale, manan, “Di kdekta gamu di muna, landè nebeyu, balù gufkah filak, ku demen kuyut, ku demen dademe talumfà. Nun kè

gukulangyu?" Na tmimel ale, manla, "Landèan." ³⁶ Na manan dale, "Bay ani, ta mahal nan, du ku nun gufkah filakyu, fye ku nebeyu di kaguyu, na lê gamu mebe kuyut. Na ku landè sundangyu fabliyu i saulyu tahà sigal du yé bliyu sundang. ³⁷ Na gdohò i gsulat di Tnalù Dwata gablà di do, manan, 'Gagin kenen di dad to too gamsalà.' Ani man-gu di gamu là fakay ku là gdohò i gsulat ayé gablà di do." ³⁸ Na talù i dad to galan tdò, manla, "E Amu, neyem. Ta lwe sundangmi." Na man Dyisas di dale, "Ta gablà ayé."

Ikdasal Dyisas di Gétsémani
(*Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42*)

³⁹ Na mdà Dyisas salu di Bulul Olib salngad i knalaman nimò, na magin i dad to galan tdò. ⁴⁰ Na kanto ale kel déé, manan dale, "Dmasal gamu du fye là gfsan i tilew gamu." ⁴¹ Na tngakan ale, yé kawag Dyisas di dale gnumah ndak batu, na lkuad kenen du dmasal, manan, ⁴² "E Mà, ku mfakay di ge, begam flius i kaflayam fan kel di do ani. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do." ⁴³ Na nun kasaligan mdà di langit msut di kenen, na tan-galan i nawan. ⁴⁴ Na mdà di too sè klidùan, too kenen fgal dmasal, na i tuhan salngad litè tamdak di tanà.

⁴⁵ Na kanto tadag di kafngen dmasal, ta samfulè kenen di dad to galan tdò, na teenan ale kudang, du too ale

mlungay mdà di klidùla. ⁴⁶ Na snalek Dyisas ale, manan, "Kan ku kudang gamu? Mték gamu na dmasal gamu du fye là gfsan i tilew gamu."

I kakfè ku Dyisas
(*Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11*)

⁴⁷ Na laman talù, nun kel dee dad to. Na i satu lagi, yé dagitan Dyudas, satu di dad sfalò lwe, kenen i mebe dale. Fdadong kenen di ku Dyisas du nalakan i bawehan. ⁴⁸ Bay snalek Dyisas kenen, manan, "Dyudas, nakalam kè i dnagit Ngà To fagu di alak?"

⁴⁹ Na i dad to magin ku Dyisas, kantola teen i fan mkel, manla, "Amu, nun sa sundangmi. Mayè ge kè ku tñibehmi ale?" ⁵⁰ Na satu di dale, tñibehan i fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen gsen di kwananan. ⁵¹ Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta tongan ayé." Na nagotan i klinge i fasak ayé, na fan-gulèan.

⁵² Na kafnge ayé, talù Dyisas di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal mantay di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na balù i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan i dad to mngé kenen, manan, "Kan? To tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? ⁵³ Kat du déé agu sa di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu. Bay ani bangyu mimò

dun du fye gdhò i knayè Satanas, dunan ulu magot i gukmifuhan.”

I kbalew Piter

(*Matyu 26:57-58,69-75; Mark 14:53-54,66-72; Dyan 18:12-18,25-27*)

⁵⁴ Na kanfèla Dyisas du nebela kenen salu di gumnè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na lê lmalò Piter, kibò beg fawag kenen. ⁵⁵ Bay i dad to mantay ta dmutung ale lifoh di gutngà i nasel, klola sudeng. Na lê sudeng Piter di safédla. ⁵⁶ Na nun satu libun fasak, teenan Piter sudeng déé du magtuyal kenen i dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, “I to ani, gal magin ku Dyisas.”

⁵⁷ Bay malew Piter, manan, “E, là dilègu dun.” ⁵⁸ Di là mlo, lê nun to mite ku Piter, na manan, “Ge i satu dademen.” Bay tmimel Piter, manan, “Ise do.” ⁵⁹ Na kafnge dad satu oras gdè, lê nun to talù, manan, “Too sa, i to ani gal magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili.” ⁶⁰ Bay tmimel Piter, manan, “E leg, là gadègu i manam ayé.” Na laman talù, ta kalmeet i anak. ⁶¹ Na kmangél Dyisas du neyen Piter. Na ta gafaldam Piter i ta fala man Dyisas gine, “Di laman là kalmeet i anak di mdu ani, ta sanam agu bnalew tlu dulè di kmanam dun làam agu dilè.” ⁶² Na lamwà Piter, na too kenen mngel du mdà di kalbà nawan.

I kadoyla ku Dyisas na i kfasla dun

(*Matyu 26:67-68; Mark 14:65*)

⁶³ Na i dad to mantay ku Dyisas, tanbùla kenen nadoy, na nfasla kenen. ⁶⁴ Na snafangla i matan, na ku dnafile kenen, manla, “Tulenam gami kun. Simto dmafi ge?” ⁶⁵ Na dee fa dademe manla gamfya ku Dyisas.

I kebela ku Dyisas salu di dad ganlal i dad Dyu

(*Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24*)

⁶⁶ Na kanto flafus, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan i dad ganlal di kafaglutla, na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na i dad sundalu, nebela Dyisas di kanfe i dad ganlal ayé. ⁶⁷ Na manla di ku Dyisas, “Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami.” Na tmimel Dyisas, manan, “Balù ku tulengu di gamu, sana là kaftooyu. ⁶⁸ Na balù ku snalekta gamu, là tnmelyu agu. ⁶⁹ Bay mdà ani, do, i dnagit Ngà To, déé gusudenggu di kwanan i Dwata too maltulus.”

⁷⁰ Na smalek ale, manla, “Ngà i Dwata ge kè?” Na tmimel kenen, manan, “Ta manyu sa.” ⁷¹ Na kafnge ayé, lê ale stulen, manla, “Ta landè duento smalek i dademe dad to gablà di salàan, du ta lingeto i manan.”

23

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato

(*Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38*)

¹ Na kafnge ayé, i kdee dad ganlal stifun déé, sdulê ale tadag, na nebela Dyisas salu di kanfe Gubirnadador Pilato. ² Na tanbùla tmifù kenen, manla, “Ta gnumahmi i to ani. Fagasyatan i dadememi Dyu, na manan là fakay mlé bayad buhis di ku Sisar, i ganlal di Roma, na yé manan kenen i Mgalék Dwata mgimò harìmi.” ³ Mdà ayé, snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa.” ⁴ Na fgaðè Pilato di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kel di dademe dad to, manan, “Landè gadègu salàan ku gumdàgu falmayam dun.” ⁵ Bay baling midul kakitla, manla, “Snamukan i kdee dad to di kabal Dyudiya fagu di dad tdòan. Yé gutambùan di Galili, na ta gafat i katdòan dini.”

I kebela ku Dyisas salu di ku Hérod

⁶ Na kanto linge Pilato ayé, smalek kenen, manan, “Nè gumdà i to ani kè, mdà di Galili?” ⁷ Na kanto gadè na yé gumdàan di Galili, dunan i banwe nagot Harì Hérod, ta feben Dyisas salu ditù di ku Hérod, du lê déé Hérod di Dyérusalém di du ayé. ⁸ Na kanto teen Hérod Dyisas, too kenen lehew du ta dee lingen gablà ku Dyisas na ta too mlo nan kayèan sansite. Na

yé kayèan ku nun nimò Dyisas tnikeng. ⁹ Na too smalek Hérod, bay là tmimel Dyisas, balù ku landè salàan. ¹⁰ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, tadag ale na toola tnifù Dyisas. ¹¹ Na Hérod na dad sundalun, toola kenen fyà, na nadoyla kenen. Falsakla ku Dyisas i saul too fye baweh, klola lê fulê dun gatù di ku Pilato. ¹² Na di du ayé, yé katbù ale Hérod na Pilato sakdo, du tagnè ale suteh nawa di munan.

I kukumla ku Dyisas di fati
(*Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39—19:16*)

¹³ Na mdà Pilato, santifunan i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dademe dad ganlal, na balù i dad btal to. ¹⁴ Na manan di dale, “Ta nebeyu dini i to ani na manyu fagasyatan i dad to. Bay ta toogu kenen snalek di kanfeyu, na landè sa teen-gu salàan ku gumdàgu falmayam kenen. ¹⁵ Na balù Hérod, landè teenan salàan, du ta lêan man fulê di gito. Salngad i teenyu ani, too landè salà Dyisas ku gumdàgu fafati kenen. ¹⁶ Taman, logu fafas, klogu falwà kenen.” ¹⁷ Yé duen Pilato man ayé du kat fali di Fista Du Kaglius, galan falwà satu to di blanggù.

¹⁸ Bay salngan mkit i dad to, manla, “Fnati Dyisas ayé, na yé falwàam gami Barabas.” ¹⁹ I to manla Barabas ayé, blanggù kenen du sanfatin i dad to magot i banwe ayé,

na ta gambanò kenen. ²⁰ Na too fakdo Pilato di dad to du yé kayèan ku falwàan Dyisas. ²¹ Bay too ale mkit, manla, “Fnati kenen! Fnatak di krus!” ²² Na ta lê talù Pilato di gatlun dulê, manan, “Kan? Dèt salàan? Landè teen-gu salàan ku gumdàgu fafati kenen. Yé duenam man, logu faflayam klogu falwà dun.”

²³ Bay too ale mkit du too ale mayè fafatak ku Dyisas di krus, na fagu di kakitla, gfsianla Pilato. ²⁴ Na mdà ayé, ta nagin Pilato i knayèla. ²⁵ Ta falwàan Barabas, i to blanggù du mdà di kasfatin i dad to magot i banwe ayé, na mdà di kbanòan, du yé fnila. Na blén Dyisas di dale du nimòla i knayèla.

Ikfatakla ku Dyisas di krus (Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

²⁶ Na kantola nebe Dyisas, nun to gsitongla, yé dagitan Simon, na mdà kenen di banwe Sirini. Salu kenen di syudad, na yé gufdun di bulul. Na kantola gsitong, fnegesla kenen mebe i krus Dyisas, na ftadolla kenen ku Dyisas.

²⁷ Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas. Nun dad libun, too ale mngel du mdà di kalbà nawala kenen.

²⁸ Bay kmangél Dyisas, manan, “E dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu agu nngel. Yé nngelyu moon i ktoyoy na dad ngàyu. ²⁹ Du nun du kel kadang na baling man dad to, ‘Fye nawa i dad to là lmen maltien, dunan i

dad libun là lmen mngà na tnutù ngà.’ ³⁰ Na di bang ayé, baling man i dad to di dad malbang bulul, ‘Tankanyu gami.’ Na manla di dad malnak bulul, ‘Lnimunyu gami fye mati gami.’ ³¹ Du ku gaganla mbek i kayu matà, matnù fa kgaganla mbek i dad kayu ta dafuk.”

³² Na lê nun lwe sasè to, nebela ale ditù du fnatila salngan di kfatila ku Dyisas. ³³ Na ta kel ale di bulul dnagit Banwe Klakub Ulu, na fnatakla Dyisas di krus gagin dad lwe sasè to ayé, satu gsen di bibengan na satu gsen di kwananan. ³⁴ Na dnasal Dyisas i dad to fmati kenen, manan, “E Mè, fnasinsyam i salàla, du là glabatla i nimòla.” Na sansalel i dad sundalu i klawehan fagu di kasbunut. ³⁵ Na nun dee dad to tadag déé du damweng ale, na balù i dad ganlal, nadoyla kenen, manla, “Ta falwàan i dademe dad to. Fye ku lêan falwà i kton ku kenen sa Krayst, i Mgalék Dwata.”

³⁶ Na lê fdadong déé i dad sundalu, na nadoyla kenen. Na fsafla kenen binu masam, ³⁷ na manla, “Ku ge i Hari dad Dyu, falwàam i ktom.” ³⁸ Na nun sulatla gsen tah i ulun, manan, “Ani i Hari i dad Dyu.”

³⁹ Na satu di dad sasè to gagin fnatak di krus, nadoyan Dyisas, manan, “Ise ge kè Mgalék Dwata? Falwàam i ktom na lê man gami.” ⁴⁰ Na mdà i satu, nngakan, na manan, “Kan? Landè klikòam di Dwata?”

Tlu ato slame nukum di fati. ⁴¹Na gite i gablà fnati salngad ani du nun salàta. Bay i to ani, landè salàan.” ⁴²Na lê kenen talù di ku Dyisas, manan, “Dyisas, begam agu fandam ku ta kel ge di banwe nagotam.” ⁴³Na tmimel Dyisas, manan, “Tulenta ge i kaglutan. Di mdu ani, ta mnè ge di safédgu di Paraiso, dunan i fan-gu gusalu.”

I kfati Dyisas

(*Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30*)

⁴⁴Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang banwe kel di tngà masol i du, ⁴⁵du ta là mneng i du. Na i bong kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, tadè kasê di gutngàan. ⁴⁶Na falbong Dyisas i talùan, manan, “Mà, fagotta ge i nawagu ani.” Na kanton man ayé, ta ftoh i nawan. ⁴⁷Na i ulu i dad sundalu, kanton teen i mgimò ayé, dnayenan i Dwata, manan, “Di kaglutan, i to ani too ti tluh.” ⁴⁸Na i dad to stifun déé na damweng, kantola teen i mgimò ayé, ntungla kfela du mdà di sasè klidùla, na ta mdà ale mulê. ⁴⁹Na i kdee dad to gmadè kenen, kel di dad libun tmadol di kenen mdà di Galili, tadag ale di gumawagan du fye teenla i kdee mkel.

I kalbangla ku Dyisas

(*Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42*)

⁵⁰Na nun satu lagi, yé dagitan Dyosip. Too kenen tluh to, na balù ku kenen satu

di dad to gal mukum i dad Dyu, ⁵¹là nagingan i ayèla fnati ku Dyisas. Yé gumdàan di Arimatiya, satu banwe i dad Dyu, na fatanan i Kagot Dwata. ⁵²Na salu kenen di ku Pilato, na mbal kenen du nwèan i laweh Dyisas. ⁵³Na kafnge ayé, ta nwèan i laweh Dyisas mdà di krus, na lnabédan falnas bukay, klon mkah dun di satu ilib fakay gulambang ta fala fnge nakol di gugdak i bulul, na landè lmen lbang déé. ⁵⁴Na i du kfati Dyisas, yé dula fatlagad di Du Kaftud. Na ta fan tambù i Du Kaftud nan, du ta fan sdfa i du.

⁵⁵Na i dad libun ta magin ku Dyisas mdà di Galili, magin ale ku Dyosip, na teenla ilib na balù i kibò Dyosip lam-bang dun déé. ⁵⁶Na kafnge ayé, ta mulê ale du fatlagadla dad fangbun i fakayla lunà di laweh Dyisas. Bay di du ayé, ftud ale du nimenla i uldin Dwata fagu di ku Mosis gablà di Du Kaftud.

24

I kték Dyisas mdà di fati

(*Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10*)

¹Di too flafus di du Linggu, ta nwè i dad libun ayé i dad fangbun ta fatlagadla, na mdà ale salu di lbang. ²Na kanto ale kel déé, teenla ta mgukà i lbang du i batu sangla dun, ta mlulid. ³Bay kanto ale fusuk déé, ta là teenla i laweh Dyisas. ⁴Libug i fandamla gablà ayé. Na lamla faldam, tadè nun tadag

dée di safédla lwe to smaul bukay na samfilà. ⁵ Na kantola teen i lwe to ayé, lkuad ale na lamfan mdà di klikòla. Bay man i dad to ayé di dale, “Kan dé ku yé gumngabalyu i to mlawil di gulambang i dad to mati? ⁶ Ta là dinin du ta mték. Fandamyu i manan gamu di laman ditù di Galili, du ani manan, ⁷ ‘Do, i dngagit Ngà To, là fakay ku là bléla agu di kagot i dad to too gamsalà, na fnatakla agu di krus, bay di gatlung du, lê agu mték mdà di fati.’”

⁸ Na yé klo i dad libun ayé gamfaldam i manan. ⁹ Na kafnge ayé, ta mulê ale fdu di lbang, na tulenla i kdee teenla di dad sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê man di kdee dademela déé. ¹⁰ Na ani dagit i dad libun tmulen di dad sfalò satu, dunan Méri Magdalin, na Dyoana, na Méri, i yé Dyém, na i dademe magin di dale. ¹¹ Bay i dad sfalò satu, là ftoo ale di man i dad libun ayé di dale, du di fandamla lo kbook i tulenla. ¹² Bay, Piter, ta tadag kenen du sagwê salu ditù di lbang. Na kanto kel ditù, fkgò kenen, na snanilan, na lo yé teenan tagak déé i dad falnas labéd di laweh Dyisas. Mdà ayé, mulê kenen, na too kenen tikeng gablà di dad mkel.

I kfite Dyisas i lawehan di lwe to galan tdò

(Mark 16:12-13)

¹³ Na di du ayé, nun lwe to gal tdò Dyisas, salu ale ditù di banwe dngagit Imaus. Keng sfalò satu kilumitru i kawagan mdà di Dyérusalém. ¹⁴ Di

slengla magu, yé santulenla i kdee ta mkel. ¹⁵ Na lamla stulen gablà ayé, fdadong Dyisas di safédla, na fles kenen magin di dale. ¹⁶ Bay balù teenla, là dilèla dun du nun smafang i fandamla. ¹⁷ Na snalekan ale, manan, “Dét i santulenyu gine di lamyu magu?” Na tadè ale ftual tadag di bà dalan, na too ale mlidù. ¹⁸ Na satu di dale, yé dagitan Klifas, talù kenen, manan, “Di kdee dad to mnè di Dyérusalém, lo ge kè i là gmadè i mkel déé falami ani.”

¹⁹ Na smalek Dyisas, manan, “Dét i dad manyu ta mkel?” Na tmimel ale, manla, “Nun Tugad i Dwata, yé dagitan Dyisas, mdà di Nasarét. Too kenen maltulus fagu di dad talùan, na di dad nimòan di kanfe i Dwata, na di kanfe i kdee dad to. ²⁰ Bay i dad ganlal di kafaglutto na i dad ganlal di banwe, bléla kenen di dad ganlal du nukumla di fati, na fnatakla kenen di krus. ²¹ Yé kayèmi moon ku falwàan ato i dad Dyu mdà di dad to dmuen gito. Bay blaam, ta tlu butangan mati. ²² Na ani, too gami tikeng di teen i dad libun gal magin di gami. Gine di flafus, mdà ale salu di ilib gulambang ku Dyisas, ²³ bay là teenla i lawehan. Lê ale mulê na tulenla gami na nun kun teenla dad kasaligan msut di dale, na i dad kasaligan ayé, ta fgaðèla di dale na ta mték kun Dyisas. ²⁴ Na i dadememi lagi, salu ale di lbang, na teenla too ti salngad di man

i dad libun ayé, bay là teenla Dyisas.”²⁵ Na man Dyisas di dale, “Tay gamu. Too kulangi fandamyu, na léét gamu ftoo di gman i dad tugad Dwata di muna du.”²⁶ Là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata di laman là magdayen di langit.”²⁷ Na tambù kenen di dad surat Mosis na di dad surat i dademe dad tugad i Dwata, du faglabatan dale i man di Tnalù i Dwata gablà di kton.

²⁸ Na kanto ale mdadong di tukay banwe gusalula, ta fan fles Dyisas magu. ²⁹ Bay klenla kenen, manla, “Dini gumilèam di safédmi, du ta fan kifuh nan. Ta flabi sa ani.” Mdà ayé, fusuk kenen magin di dale. ³⁰ Na kanto ale sudeng, ta mwè kenen fan na dmasal, klon falnak dun na banlén ale. ³¹ Na ta mgukà i fandamla du fye dilèla kenen. Na kafnge ayé, tadè kenen lanah di matala. ³² Na stulen ale, manla, “Taman du minit nawata laman stulen di gite di bà dalan, na di kafaglabatan gite i Tnalù Dwata.”

³³ Kafnge ayé, tadag i lwe to ayé du lê ale samfulé ditù di Dyérusalém. Na kanto ale kel déé, teenla i dad sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê i dademe dad to stifun déé. ³⁴ Na i dad to ta stifun déé, toola fbateng i talùla, na manla, “Too sa. Ta mték i Amuto, na ta fiten i lawehan di ku Simon Piter.”³⁵ Na i lwe to ayé, tulenla i dad teenla di bà dalan, na i kafdilè Dyisas fagu di kafal-nakan i fan.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò

(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

³⁶ Na di lamla samtulen ayé, tadè msut Dyisas déé, na manan, “I ktnak nawa mnè di gamu.”³⁷ Taknal ale na likò du man nawala ku yé teenla lmagol. ³⁸ Bay man Dyisas di dale, “Kan dé ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe nawayu?”³⁹ Neyeyu i lwe falelgu ani na i dad bligu. Do sa ani. Nagotyuu agu, na neyeyu du fye gadèyu na ise agu lmagol. Landè ti ungod na tulan i lmagol kenen, gambet i teenyu di do.”⁴⁰ Na kanton man ayé, fiten di dale i dad falelan na blian. ⁴¹ Bay knèan, sawe là ftoo ale du too ale lehew na tngah. Mdà ayé, smalek kenen, manan, “Nun knaanyu dini kè?”⁴² Na banléla kenen tnatè nalaf. ⁴³ Na kanton nwè, ta knaanan di safédla.

⁴⁴ Na kafnge ayé, man Dyisas di dale, “Ani man-gu di gamu di lamgu déé fa di safédyu. Ta fgdègu di gamu na là fakay ku là gdohò i gsulat gablà di do di uldin Dwata fagu di ku Mosis, na di surat i dad tugad i Dwata, na lê i gsulat di Salmo.”

⁴⁵ Na kafnge ayé, nukà Dyisas i fandamla du fye glabatla i Tnalù Dwata. ⁴⁶ Na manan dale, “Ani gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Maflayam i Mgalék Dwata na fles mati na lê man mték di gatlung du.’”⁴⁷ Na ta gman di Tnalù i Dwata tamdò gamu

di kdee dad banwe fagu di dagitgu. Tdòyu ale msal. Na ku msal ale, fnasinsya Dwata i dad salàla. Na dini di Dyérusalém i funayu gutamdò. ⁴⁸ Gamu i fakay tmulen ani du gamu sa ta muna mite dun. ⁴⁹ Na ta fangu dek gadini i ta fala fakang Mà di gamu. Bay funa gamu fanak dini di Dyérusalém, na silang gamu tambù tmulen ku ta gdawatyu i Mtiu Tulus du banlén gamu kgagan.”

I kbatun Dyisas

(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

⁵⁰ Na neben ale lamwà di Dyérusalém. Na kanto ale mdadong di Bétani, ta kayangan i dad sigalan, na banlén ale kafye. ⁵¹ Na di laman mlé dale kafye, ta flesan kdà mbatun di langit. ⁵² Dnayenla kenen fagu di kfangamfùla, na kafnge ayé, samfulé ale di Dyérusalém na too ale lehew. ⁵³ Na gal ale salu di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na toola kenen dnayen.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

¹ Di kye, di fa landè mgimò balù détan, ta sana nun Tnalù. Sagin ale i Dwata, na Dwata kenen. ² I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata mdà di kagatbùan. ³ Na fagu di Tnalù ayé, nimò Dwata i kalbong kdee. Landè nimòan balù détan ku là fagun di kenen. ⁴ Kenen gutambul i nawa, na i nawa ayé, dunan i Salò tmuyal di dad to. ⁵ Na mneng i Salò ayé di gukmifuhan, na i kifuh, là gfsanan neng i Salò.

⁶ Nun satu to dek Dwata dnagit Dyan, ⁷ du tmulen di dad to gablà di Salò ayé du fye ftoo ale di kenen. ⁸ Na ise ku Dyan i Salò, bay lon tmulen gablà di Salò.

⁹ Ani sa i too glut Salò salu dini di tah tanà tmuyal di kdee dad to. ¹⁰ Na ta dini sa i Tnalù* di tah tanà di munan, na fagu di kenen nimò Dwata i klamang banwe, bay knèan là dnile i dad to kenen. ¹¹ Na salu kenen di banwen, bay là dnawat i dademen dun. ¹² Bay nun sa dademe dad to dmawat na ftoo di kenen, taman banlén ale ktoo mbaling dad ngà i Dwata. ¹³ Na là ti mbaling ale dad ngà i Dwata fagu di ksutla, ku demen fagu di knayè i to, ku demen fagu

di nimòla. Bay Dwata i mimò dale dad ngàan.

¹⁴ Na kanto mbaling to i Tnalù ayé, ta mnè kenen di safédmi na ta teenmi i kdatahan, na too sikof i kafyen na i kaglutan. Gdawatan i kdatah ani du lo kenen sen Ngà Màan. ¹⁵ Na ani tulen Dyan gablà di kenen. Falbongan i talùan, manan, “Ani ta man-gu gamu. I to tmadol di do, too kenen mdatah di do du di lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.” ¹⁶ Na mdà di bong kafyen, landè ti gusen i kafye galan blé di gito. ¹⁷ Du blé Dwata i dad uldinan fagu di ku Mosis, bay kel i kafye na i kaglut fagu di ku Dyisas Krayst. ¹⁸ Landè to lmen mite i Dwata. Bay i sen Ngàan, dunan i too kanbong nawa i Mà, kenen i fdilè dun di gito, du Dwata kenen.

*I man Dyan Gal Munyag
gablà di kton*

*(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8;
Luk 3:1-18)*

¹⁹ Na di satu du, i dad ulu i dad Dyu di Dyérusalém, dekla i dad ganlal di kafaglut, na lê dad bel Libay du fsalekla ku Dyan ku simto kenen. ²⁰ Na tulen Dyan dale i kaglutan, manan, “Ise do Krayst, i Mgalék Dwata.” ²¹ Na lêla snalek kenen, manla, “Bay simto ge? Ge kè Ilaydya?” Bay tmimel Dyan, manan, “Ise.” Na lêla man snalek kenen, manla, “Ge kè i Tugad Dwata?” Bay lê tmimel Dyan, manan, “Ise.” ²² Taman, smalek ale, manla, “Na ku

* **1:10** 1:10 Dunan Dyisas.

yé, simto ge kè? Tulenam gami du fye nun tulenmi di dad to mdek gami. Dèt i manam gablà di ktom?”
²³ Na tmimel Dyan fagu di dad talù Isaya, satu tugad i Dwata, manan, “Do i to tamlo di banwe landè to mnè ditù, manan, ‘Tanluhyu i dalan gumagu i Amu.’ ”
²⁴ Na yé mdek dale dunan i dad Farisi.
²⁵ Na ta lê ale smalek, manla, “Ku ise ge Krayst, i Mgalék Dwata, ku demen Ilaydya, ku demen i Tugad Dwata, kan sa ku gal ge munyag?”
²⁶ Na tmimel Dyan, manan, “Munyag agu lo fagu di éél. Bay nun satu di blengyu, na là dilèyu dun. ²⁷ Kel kenen tmadol di do, bay too mdatah kenen di do. Là gablà agu mteh ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen.”
²⁸ Mгимò kdeen ayé di satu tukay banwe dnagit Bétani di faltù Éél Dyordan, dunan i gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

²⁹ Di tmadol du, teen Dyan Dyisas fdadong di kenen, na manan di dad to, “Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata mwè salà i dad to di klamang banwe. ³⁰ Dunan ani i ta tulen-gu di gamu, ‘Nun satu to, na balù tmadol kenen di do, bay too mdatah kenen di do, du di lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.’ ³¹ Balù do di munan, là dilègu dun, bay knèan gadini agu munyag di éél du fye fdilègu kenen di dad to Israél.”

³² Na lê talù Dyan, manan, “Teen-gu Tulus i Dwata tufa mdà di langit gambet abun, na mnè di kenen. ³³ Di munan, là dilègu kenen, bay Dwata, i mdek do munyag fagu di éél, i man dun di do, ‘Teenam i Tulus mdaf na mnè di satu to, na yé sa i munyag fagu di Mtiu Tulus.’ ³⁴ Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani tulengu di gamu, kenen sa Ngà i Dwata.”

I dad tnanin to tdò Dyisas

³⁵ Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i lwe dad to galan tdò. ³⁶ Na kanto meye Dyan, teenan Dyisas magu, na manan di dale, “Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata.”
³⁷ Na kanto linge i lwe to gal tdò Dyan i manan, ta mdà ale magin ku Dyisas.
³⁸ Na kanto kmangél Dyisas, teenan ale magin di kenen, na snalekan ale, manan, “Dèt i fanngabalyu?” Na manla di kenen, “Rabay, nè gumnèam?” (Na yé gumtatek Rabay ani dunan “To Tamdò.”)
³⁹ Na man Dyisas di dale, “Flal gamu du fye teenyu.” Na fles ale magin di kenen, na teenla i gumnè gufanakan. Na fanak ale là mlo di safédan du ta tngà masol i du.

⁴⁰ Na yé satu di lwe dad to lminge ku Dyan na magin ku Dyisas, dunan Andru, i flanek Simon Piter. ⁴¹ Na gasilan fanngabal Simon, i flanekan. Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi i Mésaya.” (Na yé gumtatek Mésaya dunan Krayst, i Mgalék Dwata.)

42 Na nebe Andru Simon salu ku Dyisas. Na kakella ditù, too falnunu Dyisas Simon, na manan, “Ge sa Simon i ngà Dyan. Bay mdà ani, yé dagitam Sifas.” (Salngad i gumtatek i dad dagit Piter na Sifas, dunan “Batu.”)

43 Na di tmadol du, ta sansatu Dyisas nawan salu ditù di probinsya Galili, na kanton teen Filip, manan dun, “Magin ge do.” 44 Na yé gumdà Filip di banwe dnagit Bétsayda, dunan i gumdà ale Andru na Piter. 45 Na fanngabab Filip Natanyél. Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi i to man Mosis di ksulatan i uldin Dwata, na lê man i dademe tugad i Dwata di munan, dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i ngà Dyosip.” 46 Na man Natanyél di kenen, “Nun kè fye to mdà di Nasarét?” Na man Filip di kenen, “Flal ge. Neyem.” 47 Na di kafdadongla ditù di ku Dyisas, ta teen Dyisas Natanyél, na ta manan gablà di kenen, “Too glut Dyu i to ani du là fulungan malew.” 48 Na smalek Natanyél, manan, “Kan dé ku dilèam agu?” Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Di là fa tlo Filip ge, ta sanata ge teen di dungan i kayu fig.” 49 Na man Natanyél di kenen, “Sér, ge sa Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di Israél.” 50 Na man Dyisas di kenen, “Ftoo ge kè du mdà di kman-gu dun ta teenta ge di dungan i kayu fig? Midul fa déé i dad tnikeng nimò teenam.”

51 Na manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu, na nun du kadang, teenyu i langit ta mgukà, na myak na lê tufa i dad kasaligan i Dwata salu di do, i dnagit Ngà To.”

2

I song di lunsud Kana

1 Di gatlung du, nun song di lunsud Kana ditù di probinsya Galili. Na ditù i yé Dyisas. 2 Na lêla nlak Dyisas na i dad to galan tdò, taman lê ale magin. 3 Na kanto mti i binu, ta man yêan di kenen, “Ta landè sa binula.” 4 Bay baling man Dyisas di yêan, “Libun, nang ge Imabet di nimògu. Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu.” 5 Na man i yêan di dad snalig, “Nimenyu balù dét dekan gamu.”

6 Na nun nam namuh déé galla gumkah éél du alob i dad Dyu du yé lalòla di kafaglutla. Na kat satu namuh ayé, lime ku demen nam lata i laman. 7 Na yé duenam man, ta man Dyisas di dad snalig ayé, “Fananòyu éél i dad namuh ani.” Na fananòla. 8 Na fnge man Dyisas di dale, “Mwè gamu, na bléyu di to magot i song.” Na ta banléla di kenen. 9 Na ta tilew i to magot i song i éél ta mbaling binu. Là sa gadèan gumdà i binu ayé. (Bay lo yé gmadè dun i dad snalig mwè i éél gine). Taman, ta tlon i lagi sansong, 10 na manan di kenen, “Yé galla nimò di dad song funala blé i binu too fye, na ku ta bong ginum i dad to, yé klola mlé i binu

là too fye neman. Bay ge, ani klom baling falwà i too fye binu.”¹¹ Yé tnanin tnikeng nimò Dyisas du fye fiten i kdatahan, taman, ta ftoo di kenen i dad to galan tdò. Na ditù gumimòan dun di lunsud Kana di Galili.

¹² Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas salu di Kapernaum, na magin i yéan, na dad flanekan, na lê man dad to galan tdò, na mnè ale ditù di Kapernaum di là mlo.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Na ta mdadong nan i fista dnagit dad Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles Dyisas ditù di Dyérusalém.¹⁴ Na kanto kel ditù, ta fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nun teenan dad to fabli dad safi, bilibili, na abun. Na lê sudeng déé i dad to gal sasambi filak.

¹⁵ Na mimò Dyisas fas tali, na ndalan i kdee mnè di gumnè ayé, balù i dad bilibili na i dad safi. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambi filak, na sabulan i dad filakla.¹⁶ Na klon blaling di dad to fabli abun, na manan, “Nebeyu lamwà i dad fabliyu ani. Nangyu fanbaling fadyan i gumnè Màgu.”¹⁷ Na di kaklinge i dad to galan tdò ayé, ta gafaldamla i sulat di Tnalù Dwata, manan, “I kalbong nawagu i Gumnèam dminè salngad lifoh di lam nawagu.”

¹⁸ Na kanto teen dad ganlal i dad Dyu i nimò Dyisas ayé, snalekla kenen, manla, “Nun tnikeng gaganam nimò kè du gudmilèmi dun na nun ktoom mimò ayé?”¹⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i Gumnè Dwata ani, na lêgu man fdak di lam i tlu du.”

²⁰ Na manla di kenen, “Fat falò nam fali klo mimò i Gumnè Dwata ani, na lom lê fdak di lam i tlu du?”²¹ Bay i gumnè man Dyisas ani dunan i lawehan.

²² Na yé duenam man, kanto mték Dyisas di fati, ta gafaldam dad to galan tdò i manan ayé, na ta fantoola i gsulat di Tnalù Dwata, na i man Dyisas.²³ Na di klo Dyisas fanak di Dyérusalém di lam i Fista Du Kaglius, nun dee dad to ftoo di kenen du mdà di kitela dad tnikeng nimòan.

²⁴ Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta sanan gadè i fandam i kdee dad to.²⁵ Na balù landè tmulen kenen ku dét mnè di fandam i dad to, du ta sanan gadè i fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

¹ Na nun satu ganlal di dad Dyu, yé dagitan Nikodimus, na kenen satu Farisi.² Di satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas, na manan dun, “E Sér, gadèmi na ge i satu to tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan mimò dad tnikeng gambet i teenmi dini ku ise Dwata i magin di kenen.”³ Na man Dyisas di kenen, “Too ti glut i man-gu di ge ani, na landè to

mite* i Kagot Dwata ku là lêan sut samfulê.”⁴ Na smalek Nikodimus, manan, “Dét kibò i satu to lê sut samfulê ku ta tua kenen? Landè kibòan samfulê di lam tien i yêan du fye lê man sut.”⁵ Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-gu di ge. Silang gfusuk i satu to di Kagot i Dwata ku sut kenen fagu di éél na di Tulus i Dwata.”⁶ Du nè sut di to, to kenen, na nè sut di Tulus i Dwata, lmalò di Tulus Dwata.⁷ Taman, nang ge tikeng di kman-gu dun di ge, là fakay ku là lê gamu sut samfulê.⁸ Kaflingenta dun, i nus, mbal tati fiho i gusalun, lingem i lukan, bay knèan là gadè ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad ani kdee dad to sut fagu di Tulus i Dwata.”⁹ Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i kfagu na mgimò ani?”¹⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu to tamdò i dad to Israél, na làam kadì glabat ani?”¹¹ Too ti glut i man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé tdòmi, na nè i teenmi, yé tulenmi, bay knèan sana là kaftooyu dad manmi.¹² Ku là fantoom i ta tulen-gu di ge gablà di kagkah dini di tah tanà, dét i kibò kaftoom ku ye tulen-gu di ge i kagkah ditù di langit?¹³ Landè ti to lmen gfusuk di langit, bay lo do dnagit Ngà To, du yé gumdàgu di langit.

¹⁴ “Di munan, tlawéng Mo-sis i ulad tambaga di banwe landè to mnè ditù na nke-tan fdatah. Na do, i dnagit

Ngà To, salngad ayé kadang i kagkahgu du tlawéngla agu di kayu, na nketla agu fdatah,¹⁵ du fye i kdee dad to ftoo di do gfunla nawa landè sen.¹⁶ Du mdà di too kalbong nawa Dwata i kdee dad to di klamang banwe, blén i sen Ngàan du fye nè i to ftoo di kenen, là ti malmon, bay gfunan nawa landè sen.¹⁷ Ise ku yé duen Dwata mdek i Ngàan salu di tah tanà ku falnayaman i dad to, bay falwàan ale.

¹⁸ “Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo di kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon i sen Ngà Dwata.”¹⁹ Na ani duen Dwata falmayam du ta salu dini i Salò di tah tanà, bay i dad to, knangla i Salò du yé kanbongla nawa i kifuh du tà teen i dad sasè nimòla.²⁰ Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na là mayèan fdadong di Salò tà teen i dad sasè nimòan.²¹ Bay i to tluh nimòan, fdadong kenen di Salò du fye teen na i kdee dad nimòan slame mdà di Dwata.”

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

²² Kafnge ayé, ta mdà Dy-isas na i dad to galan tdò salu di probinsya Dyudiya. Fanak kenen déé là mlo, na munyag.²³ Na lê munyag Dyan ditù di satu tukay banwe dnagit Énon mdadong di Salim du nun bong éél ditù. Na nun dee dad to salu di kenen du

* 3:3 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

fbunyag ale, ²⁴ du di du atù, là fa blanggù Dyan.

²⁵ Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil ale i satu Dyu gablà di kafbunyag.

²⁶ Taman, ta salu ale di ku Dyan, na manla di kenen, “É Sér, gafaldamam i demem gal sgalak ditù di faltù Dyordan, dunan i galam tulen? Gal kenen munyag, na ta too dee dad to magin di kenen.”

²⁷ Na man Dyan di dale, “I to tanà, landè gnaganan ku là blé Dwata dun di kenen.

²⁸ Balù gamu sa, ta lingeyu i man-gu di gamu na ise do Krayst, i Mgalék Dwata, bay dek Dwata agu muna di kenen. ²⁹ Ku nun sansong, yé gumagin i libun di demen song. Na mdà i to mnè di bleng, fatanan ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen, too bong i klehewan. Na do i mnè di bleng, salngad ayé ksikof i do klehew. ³⁰ Là fakay ku là midul i kenen kdatah, na do, too midul i kdanàgu.

³¹ “Ku nè mdà di langit, kenen mdatah di kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to tanà kenen, na yé santulenan i kagakah di tah tanà. Bay nè mdà di langit, mdatah kenen di kdee. ³² Na balù ku tulenan i ta teenan na i ta lingen, bay knèan, là dee ftoo di tulenan. ³³ Bay nè to dmawat i tulenan, yé fgdèan na Dwata too ti glut. ³⁴ Na i to ta dek Dwata, lo yé manan i tnalù Dwata du là gagan bantas i kablé Dwata i Tulusan di kenen. ³⁵ Bong nawa Mà i Ngàan, taman ta fgotan di kenen i kalbong

kdee. ³⁶ Na nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat nawa landè sen. Bay nè i to là ftoo di Ngà Dwata, là gamdawatan nawa landè sen, bay klonto mnè di tahan i kalbut Dwata.”

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

¹ Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe na bnunyag Dyisas di ku Dyan. ² (Bay di ktoon, ise ku Dyisas i munyag, bay i dad to galan tdò). ³ Na kanto linge Dyisas i man dad Farisi ayé, tngakan Dyudiya, na samfulè di Galili. ⁴ Na là fakay ku là magun di Samarya.

⁵ Na manak Dyisas magu, ta kel di satu tukay banwe dnagit Sikar glam di Samarya mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di ku Dyosip, i ngàan. ⁶ Na déé i sana sol éél Dyékob. Kanto ltu i du, ta sudeng Dyisas di saféd i sol éél ayé du ta mlungay magu.

⁷⁻⁸ (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du ta fles ale mayad knaan di lunsud). Na là mlo mdà ayé, ta nun satu libun mdà di Samarya kel di sol éél ayé du smulu. Ta man Dyisas di kenen, “Begam agu finum.” ⁹ Na tnmel i libun ayé Dyisas, manan, “Ge satu Dyu, na do satu libun mdà di Samarya. Kan kè ku mni ge éél di do?” (Yé duenan man ayé du suteh nawa i dad Dyu na i dad to di Samarya). ¹⁰ Na lê tmimel Dyisas, manan, “Ku lom gadè

moon i knayè Dwata blé di ge na ku dilèam i to mni éél di ge, ta ge i baling mni di do du banléta ge éél mlé falami nawa.”¹¹ Na man i libun ayé di kenen, “Bay Sér, landè sa wèam éél, na too mngalam i sol éél ani. Nè gumwèam dé i manam éél ayé mlé falami nawa?”¹² Yé mlé i sol éél ani di gami i gutambulmi, Dyékob. Di munan, dini galla gumwè ninumla i dad ngàan na dad lmanafan. Kan? Mas mdatah ge kè di ku Dyékob?”¹³ Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè i to minum di éél ani, lê malinuman.”¹⁴ Bay nè i to minum i éél blégu, ta là lê man malinuman kel di landè sen, du i éél blégu ayé mgimò sfut di lam i nawan na mlé kenen nawa landè sen.”¹⁵ Na man i libun ayé di ku Dyisas, “E Sér, banlém agu éél manam ayé du fye ta là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulé smulu dini.”¹⁶ Na man Dyisas di kenen, “Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulé ge dini.”¹⁷ Na tmimel i libun ayé, manan, “Landè sa yaan-gu.” Na man Dyisas di kenen, “Too i manam ayé na landè yaanam.”¹⁸ Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi demem ani, ise yaanam. Too i manam ayé.”¹⁹ Na man i libun ayé di kenen, “Fantoogu na ge satu tugad i Dwata.”²⁰ I dad gutambulmi, yé gumangamfùla di Dwata di bulul ani, bay gamu dad Dyu, yé manyu Dyérusalém i gumangamfù di Dwata.”²¹ Bay man Dyisas di kenen, “Fye ku

fantoom i man-gu di ge ani. Kel i du ta ise di bulul ani ku demen di Dyérusalém i gumangamfù di Mà.”²² Gamu dad to di Samarya, là dilèyu i fnangamfùyu. Bay gami dad Dyu, dilèmi i fnangamfùmi du yé sa gumdà i kagalwà di dad Dyu.”²³ Bay fan kel i du, na ani ta dini, i dad to too dunan mangamfù di Dwata, mangamfù ale mdà di nawala na di ktoon. Ani i kfangamfù di Dwata knayè Mà di dad to mangamfù di kenen.”²⁴ I Dwata, Tulus kenen, na yé duenam man, nè i to mangamfù di kenen, là fakay ku là mangamfùan mdà di nawan na di ktoon.”²⁵ Na man i libun ayé di kenen, “Gadègu gadini i Mgalék Dwata, i dnagit Krayst, na ku ta kel kenen, fbatengan fgadè i kdee.”²⁶ Na man Dyisas di kenen, “Do sa i manam ayé, dunan i ta stulen di ge ani.”

²⁷ Na kafnge ayé, ta lê kel i dad to galan tdò, na tikeng ale du ta yé demen stulen libun. Bay landè balù satu di dale gamlas smalek ku dét i knayèan, na ku dét i duenan stulen di kenen.”²⁸ Bay i libun ayé, tngakan i namuhan, na ta samfulé di lunsud du tnulenan i dademen,²⁹ na manan, “Flal gamu na neyeyu. Nun to ditù ta tulenan do i kdee dad nimògu. Keng kenen Krayst, i Mgalék Dwata.”³⁰ Na ta mdà ale lamwà di lunsud ayé du salu ale ditù di ku Dyisas.

³¹ Na di lam i dad to ayé là fa kel di ku Dyisas, fakdo

dad to galan tdò di kenen, manla, “Amu, beg ge kmaan.”

³² Bay man Dyisas di dale, “Nun sa do knaan i làyu gadè dun.”

³³ Na sasalek i dad to galan tdò, manla, “Keng ta nun tmunda dun knaan?”

³⁴ Na man Dyisas di dale, “Yé do knaan dunan i kimen-gu i knayè Mà, dunan i mdek do, na i kafngegu i fimòan do.

³⁵ Ise yé galyu man, ‘Fat bulen klon kel i bang kamtu?’

Bay ani man-gu di gamu. Neyeyu i dad fele du ta tagah, na ta gablà ale kantu.

³⁶ I to kamtu, nun sukéyan, na santifunan i dad ulê du fye gfunla i nawa landè sen.

Na yé duenam man, i to mlah na i to kamtu, sasatu ale flehew.

³⁷ Taman, too glut i galla man, ‘Mahal i to mlah, na mahal i to kamtu.’

³⁸ Ta dekta gamu kamtu di ise gamu fanlah. Dademe i mlah dun, bay gamu gamdawat lubayla.”

³⁹ Na nun dee dad to ftoo di ku Dyisas mdà di lunsud ayé di Samarya du mdà di ktulen i libun ayé, du manan, “Ta tulenan do i kdee dad nimògu.”

⁴⁰ Na kanto kel i dad to ayé di ku Dyisas, beg ale fakdo di kenen du fye fanak di safédla,

taman fanak kenen ditù lwe butang klon.

⁴¹ Na nun fa dee dademe to ftoo di kenen du di laman fanak di banwela, gal kenen tamdò.

⁴² Na man i dad to di libun ayé, “I kaftoomi ise ku lo mdà di ktulenam dun di gami, bay ta toomi linge di kenen, na ta gadèmi kenen i Falwà i dad to di klamang banwe.”

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

⁴³ Na kafnge lwe butang, ta mdà Dyisas mulê di Galili.

⁴⁴ Yé man Dyisas, “I tugad Dwata là sa nafè i dad to dun di kenen banwe.”

⁴⁵ Bay kakelan di Galili, toola kenen dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius di Dyérusalém, na ta teenla kdee dad nimòan ditù.

⁴⁶ Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas di Kana di Galili, dunan i banwe gufambalin-gan binu i éél.

Na nun satu ganlal déé nun tduk i ngàan lagi ditù di Kapernaum.

⁴⁷ Na kanto linge i ganlal ayé na ta kel Dyisas di Galili fdu di Dyudiya, salu kenen di ku Dyisas na fakdo di kenen du fye

gatù Dyisas di Kapernaum fye fan-gulêan i ngàan du ta fan mati.

⁴⁸ Bay man Dyisas di kenen, “Balù man ge, leg. Landè di gamu ftoo di do, silang ku teenyu i tnikeng nimògu na ilè i kdatahgu.”

⁴⁹ Bay man i ganlal ayé di ku Dyisas, “E Amu, beg ge salu gatù dilam i ngàgu là fa mati.”

⁵⁰ Na man Dyisas di kenen, “Mulê ge nan du ta mgulê i ngàam.”

Na fantoo i ganlal ayé i man Dyisas di kenen, na ta mdà mulê.

⁵¹ Na di kulêan, snitong dad fasakan kenen, na manla, “Ta mgulê i ngàam.”

⁵² Taman, snalekan ale, manan, “Dét kibò du k gulê i ngàgu.”

Na tmimel ale, manla, “Ta kléh i du bal-fabi kakah i initan.”

⁵³ Na i ganlal ayé, ta gafaldaman i kman Dyisas dun di kenen di ta kléh i du, “Ta mgulê i

ngàam.” Na ta toon fantoo Dyisas, na lê magin i kdee dademen di gunnèan. ⁵⁴ Na yé galwe tnikeng nimò Dyisas, na déé gumimòan dun di Galili di kakelan fdu di Dyudiya.

5

I kafgulê Dyisas i to di Bétsata

¹ Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu di Dyérusalém, na salu Dyisas ditù. ² Na nun lanaw déé di Dyérusalém, na yé dagit dun di talù Hibru Bétsata. Na déé gumnè i lanaw ayé di saféd i gufusuk i dad bilibili, na nun lime dalan tufa i nun slung. ³ Na nun dee dad to milè déé sahal tdukla. Nun dad butè, na kimay, na dad to là galyak i lawehla. Na tadè ale fanak déé du fatanla i ksambug i éél. ⁴ Du slaan nun satu kasaligan i Dwata gal tufa salu di lanaw ayé, na snambugan i éél. Na di kafnge i kasaligan smambug, nè i guna falnab, yé mgulê balù dét i tdukan. ⁵ Na nun satu to déé ta tlu falò walu fali i ta klon fandas. ⁶ Na kanto teen Dyisas kenen di gumilèan, gadèan na ta mlo nan i tduk i to ayé, na manan di kenen, “E leg, mayè ge kè mgulê?” ⁷ Na tmimel i to ayé, manan, “E Sér, landè tmabeng do falnab di éél ku ta magsambug, na di lamgu là fa gafalnab, ta gal guna i dademe.” ⁸ Bay man Dyisas di kenen, “Tadag ge, fantifasam i gumilèam, na magu ge.” ⁹ Na di kman

Dyisas ayé, tadè mgulê i to ayé, na ta fantifasan i gumilèan, na ta mdà magu. Na mgimò ayé di Du Kaftud i dad Dyu. ¹⁰ Taman, man i dad Dyu di to ayé, “Du Kaftud sa ani, na là fakay di uldin Dwata gito ku nebem i gumilèam di Du Kaftud.” ¹¹ Na tmimel kenen, manan, “I to famgulê do, yé i man do, ‘Fantifasam i gumilèam na magu ge.’ ” ¹² Na snalekla kenen, manla, “Simto kè i mdek ge mebe i gumilèam na mdek ge magu?” ¹³ Bay là gadè i to ayé ku simto i famgulê dun du ta dee dad to stifun déé, na ta talgunus Dyisas mdà. ¹⁴ Bay kafnge ayé, teen Dyisas kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na manan dun, “Na ani, du ta mgulê ge, ta nang ge lê fagsalà tà lê man matnù i ksasè mkel di ge.” ¹⁵ Na ta mdà i to ayé, na tnulenan dad ganlal i dad Dyu na Dyisas i famgulê kenen.

¹⁶ Taman, tanbùla falnayam Dyisas du ta famgulèan i to ayé di Du Kaftud. ¹⁷ Bay man Dyisas di dale, “Là ftud i Mègu kenen mimò kel ani. Na yé duenam man, lê agu do mimò.” ¹⁸ Taman, too midul kayè i dad ganlal i dad Dyu meye kfagu kfatila kenen du yé fandamla, ta lwe salàan. Ise ku lo linafàan i uldin gablà di Du Kaftud, bay di kmanan dun na Dwata kun i Mèan, ta fasalngadan i kton di Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

19 Bay tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu na do i Ngà Dwata, landè gnagan-gu nimò ku lo do. Lo yé nimògu i teen-gu di ku Mà, na nè i nimò Mà kenen, yé lêgu do nimò. 20 Du mdà di kalbong nawa Mà do, galan fite di do i kdee nimòan. Na nun fa dademe i fanan fite di do i mas gantikeng di ta muna nimòan du fye too gamu tikeng. 21 Du gal nték Màngu i dad mati na banlén ale nawa, lê salngad ayé, banlégu nawa ku simto i knayègu banlé. 22 Na landè nukum Mà, balù simto dun. Bay ta blén di do i kdatah mukum i kalbong kdee, 23 du fye i kdee dad to, nafèla agu salngad kafèla di ku Mà. Ku nè to là mafè do, là lêan nafè Màngu, i mdek do.

24 “Too ti glut i man-gu di gamu, na nè to flinge di Tnalùgu na ftoo di mdek do, nun nawan landè sen, na ta là kenen falnayam, du ta gifal mdà di fati salu di nawa landè sen. 25 Too ti glut i man-gu di gamu. Fan kel i du, na ani ta dini, ta linge dad to mati di dad salàla i talù i Ngà Dwata. Na nè to too flinge, mlawil kenen. 26 I Màngu Dwata, kenen gutambul i nawa, na ta lêan agu nimò gutambul i nawa. 27 Na ta lê blé Màngu di do i kdatah na ktoo mukum du do sa dnagit Ngà To. 28 Bay nang gamu tikeng di kman-gu ani, kel i du na i kdee dad mati déé di lbangla, lingela i talùgu. 29 Na lamwà ale di dad lbangla, na

nè dad to mimò fye, mték ale na mlawil. Na nè dad to sasè nimòla, mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 “Landè gnagan-gu nimò ku lo do. Bay mukum agu lmalò di man Mà di do. Taman, tluh i kukungu du ise ku do knayè i nimen-gu, bay i knayè Mà, du kenen i mdek do. 31 Na ku lo do i tmulen gablà di ktogu, balù là fantooyu agu. 32 Bay nun fa satu tmulen gablà di do, na gadègu na i kdee manan gablà di do slame glut. 33 Gamu sa i mdek dad to di ku Dyan du fsalekyu kenen, na ta tulenan i kaglutan. 34 Bay ise ku yé gusmaliggu i man dad to gablà di do, bay logu man ani du fye galwà gamu. 35 Na Dyan, gambet kenen salò mneng na tmuyal di gamu, na flehew gamu là mlo di nengan.

36 “Bay nun tmulen gablà di do too mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò ta fimò Mà do, yé tmulen gablà di do na ilè na dek Mà agu. 37 Na Mà, i mdek do, lê kenen i tmulen gablà di do. Bay gamu, là lmenyu lminge i talùan, na là lêyu lmen mite i bawehan. 38 Na yé duen là mnab di nawayu i Tnalùan du là fantooyu i ta dekan. 39 Na galyu ganbet i Tnalù Dwata du yé man nawayu mdà déé gamfun gamu nawa landè sen, na blaam yé tmulen gablà di do. 40 Bay knèan, là mayè gamu salu di do du fye

gfunyu i nawa. ⁴¹ Na ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to, ⁴² bay gadègu gamu, na gadègu là kanbongyu nawa i Dwata. ⁴³ Salu agu dini fagu di dagit Mâ, bay làyu agu dnawat. Bay ku nun to salu dini di kenen dagit, baling yé dnawatyu. ⁴⁴ Na yé knayèyu i kdayen i dademeyu to, bay làyu nusal kdayen mdà di too glut Dwata. Taman, landè kibòyu ftoo. ⁴⁵ Bay nangyu fandam ku do i tmulen gamu di Mâgu, bay Mosis, i gumgal nawayu, yé sa tmulen gamu. ⁴⁶ Ku glut ftoo gamu di man Mosis, lê gamu ftoo moon di do du smulat Mosis gablà di do. ⁴⁷ Bay du là fantooyu i dad sulat Mosis, dét kibòyu ftoo di dad man-gu?”

6

I kaffaan Dyisas i dee dad to

(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di Lanaw Galili, ku demen Tibiryas. ² Na dee dad to lmalò kenen du ta teenla i dad tnikeng nimòan, dunan i kafgulêan dad to fandas. ³ Bay mnagad Dyisas di satu bulul, na sudeng ditù magin i dad to galan tdò. ⁴ Na ta mdadong nan i fista i dad Dyu dnagit Fista Du Kaglius. ⁵ Kanto tukeng Dyisas na meye, teenan i dee dad to salu di kenen. Ta manan ku Filip, “Nè gumayadto knaan gablà fkaan di kdee dad to ani?” ⁶ (Yé duen Dyisas smalek ani gine du lon

tnilew Filip, du ta sanan gadè ku dét i fanan nimò). ⁷ Na tmimel Filip, manan, “Balù ku yé btas knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du klon talbahò, là ti kat kdee dad to ani, balù ku too tukay i knaanla.” ⁸ Na lê talù satu to gal tdò Dyisas, dunan Andru, i flanek Simon Piter, na manan di ku Dyisas, ⁹ “Nun ngà lagi dini, na nun neben lime batù fan na lwe batù nalaf, bay dét gukmamu ani di kdee dad to ani?” ¹⁰ Bay man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu i dad to ani.” (Na nun dee bnas déé). Taman, ta sudeng i dad lagi, nun dad lime libu i kdeela. ¹¹ Na ta nwè Dyisas i fan na fasalamat di Dwata, klon malel dun di dad to sudeng. Na lê salngad ayé i nimòan di nalaf. Na kmaan i kdee dad to ayé kel di kabsolla. ¹² Na kanto ale bsol, man Dyisas di dad to galan tdò, “Santifunyu i lukasla tà malmo.” ¹³ Na yé duenam man, ta santifunla lukas i fan mdà di lime batù fan fkaan Dyisas di dad to ayé, na yé kdeen sfalò lwe been fnò. ¹⁴ Na kanto teen i dad to kmaan ayé i tnikeng nimò Dyisas, manla, “Ani i tugad Dwata sanfatanto dek Dwata salu di tah tanà.” ¹⁵ Na gadè Dyisas na fan ale salu di kenen du fye nwèla na gnagala nimò harila. Taman, ta mdà kenen salu di bulul lon satu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw (Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)

¹⁶ Na di kasdaf i du, ta salu i dad to galan tdò ditù di lanaw. ¹⁷ Na ta smakay ale aweng, na mifal ale di lanaw salu di Kapernaum. Ta kifuh nan, bay là fa kel Dyisas di dale. ¹⁸ Na ta malbang lwek mdà di kbal i nus. ¹⁹ Na kanto lime ku demen nam kilumitru i kawagla di kilil, ta teenla Dyisas, na tadè kenen magu di tah i lanaw salu di dale. Na too ale likò. ²⁰ Bay man Dyisas di dale, “Nang gamu likò du do sa ani.” ²¹ Na mdà ayé, too ale lehew fsakay kenen. Galì ale lamyalo, ta dmuung ale di gusalula.

²² Na di tmadol du, sana kfanak i dademe dad to di faltù i lanaw. Tagnèla teen na lo satu aweng déé, dunan i ta snakay dad gal to tdò Dyisas, na lèla gadè di ta kdà i dad tdòan mifal, là magin Dyisas kenen. ²³ Bay nun dad aweng mdà di banwe Tibiryas dmuung déé di saféd i gukmaan dad to i fan di ta kafnge i Amuto fasalamat. ²⁴ Na kanto teen i dad to ayé na ta là déé Dyisas na i dad to galan tdò, ta mdà ale maweng salu di Kapernaum du fan gaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

²⁵ Na kantola teen Dyisas ditù di faltù, ta snalekla, manla, “E Sér, kilen kakelam dini?” ²⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-gu di gamu ani. Yé duenyu mngabal do du ta gamkaan gamu fan, na ta bsol gamu. Ise ku yé duenyu mngabal do ku mdà di kaglabatyu

i tnikeng nimògu. ²⁷ Nang gamu faflayam mngabal i knaan mlal mlanas, bay yé gufaflayamyu mngabal i knaan là mlanas mlé nawa landè sen. I knaan ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà To, du Dwata Mà, ta fankahan ilè i kdatah ta blén dun.” ²⁸ Na snalekla Dyisas, manla di kenen, “Dét i nimòmi fye nimenmi knayè i Dwata?” ²⁹ Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Ani i nimò fimò Dwata gamu, ftoo gamu di dekan.” ³⁰ Taman, manla dun, “Dét i tnikeng nimòam fitem gami du fye ftoo gami di ge?” ³¹ Di munan, gamkaan i dad gutambulmi di banwe landè to mnè ditù i knaan dnagit mana salngad di ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Banlén ale knaan mdà di langit du fkaanan dale.’ ” ³² Bay man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ise ku Mosis i mlé knaan atù mdà di langit, bay Màgu i gal mlé i too knaan mdà di langit. ³³ Du yé knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit na mlé nawa di dad to di klamang banwe.” ³⁴ Taman, manla di kenen, “E Sér, sigim gami banlé i knaan manam ayé.” ³⁵ Na man Dyisas di dale, “Do sa i knaan mlé nawa. Nè i to salu di do, ta là ti bitilan, na nè i to ftoo di do, ta là malinuman.

³⁶ “Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu agu, knèan sana là kaftooyu. ³⁷ Bay i kdee dad to blé Mà di do, salu ale di do, na nè i to salu di do, là sa nang agu dun.

38 Na ise ku yé duen-gu tufa mdà di langit ku nimògu i do knayè, bay nimògu i knayè i mdek do. 39 Na ani knayèan, nang nun flahngu balù satu di kdee dad to blén di do, du yé kayèan ku sdulègu ale nték di fulé du. 40 Du ani knayè i Màgu na kdee meye di do i Ngàan na ftoò di do, gamdawat nawa landè sen, na ntékgu ale kadang di fulé du.”

41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, “Do i knaan tufa mdà di langit.” 42 Manla, “Ise kenen kè Dyisas, i ngà Dyosip? Dilèto sa màan na yèan. Na kan ku manan kenen tufa mdà di langit?” 43 Na yé duenam man, man Dyisas di dale, “Nang gamu sigi mungag. 44 Landè to gsalu di do silang ku Mà, i mdek do, mebe kenen, na do i mték dun di fulé du. 45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla, ‘I kdee dad to, tdò Dwata ale,’ taman, nè i to flinge na gamwè tdò mdà di ku Mà salu di do. 46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to lmen mite ku Mà, du lo do i mdà di Dwata i ta mite ku Mà. 47 Too ti glut i man-gu di gamu, nè i ftoò, nun nawan landè sen. 48 Do sa i knaan mlé nawa. 49 I dad gutambulyu, kmaan ale mana di banwe landè to mnè ditù, bay knèan mati ale. 50 Bay mahal i knaan tufa mdà di langit, du nè i to kmaan dun, là sa matin. 51 Do sa i knaan tufa mdà di langit, i mlé nawa. Na nè i to kmaan i knaan ani, mlawil kel di landè sen. Na yé knaan blégu dunan i lawehgu du fye mlawil i dad to di

klamang banwe.” 52 Na yé gumdàan too minit kasbalew i dad Dyu, manla, “Dét kibò i to ani mlé di gito i lawehan du knaanto?” 53 Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ku là knaanyu i ungad i dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i litèan, là gamdawat gamu nawa. 54 Bay nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, ta nun nawan landè sen, na ntékgu kenen di fulé du, 55 du i ungadgu too glut knaan, na i litègu too glut ninum. 56 Na nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, mnè kenen di do na lê agu mnè di kenen. 57 Yé mdek do Mà, dunan gutambul i nawa, taman, lê nun nawagu mdà di kenen. Na nè i to kmaan do, nun nawan fagu di do. 58 Yé knaan mdà di langit. Là ti salngadan di mana knaan i dad gutambulyu di munan du balù kmaan ale, knèan mati ale. Bay nè i to kmaan i knaan man-gu ani, mlawil kel di landè sen.” 59 Yé man Dyisas di katdòan di gumnè gal gustifun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad taliuan mlé nawa landè sen

60 Na kanto linge dademe dad to gal tdò Dyisas i manan ayé, manla, “Too blat kastulen ani, na too mlimah dmawat dun.” 61 Tadèan gadè na mungag ale gablà di manan gine, na manan di dale, “Kan? Gamfatno nawayu kè i man-gu ani?” 62 Kaflingenta dun, ku teenyu agu, i dnagit Ngà To magket

samfulê di gumdàgu, sana katno i nawayu fa? ⁶³ Lo i Tulus Dwata gamlé nawa, ise ku gnagan i dad to. I dad tnalù man-gu di gamu, mdà di Tulus i Dwata, na gamlé lawil. ⁶⁴ Bay nun dademe di gamu là ftoo.” (Yé man Dyisas du mdà di kagatbùan, ta sanan gadè ku simto i dad to là ftoo di kenen, na ku simto i fan makal kenen di fati). ⁶⁵ Na lê kenen talù, manan, “Yé duen-gu man di gamu landè to gsalu di do silang ku kdàan di ku Mà.”

⁶⁶ Taman, dee dad to galan tdò tmagak kenen, na ta là magin ale di kenen. ⁶⁷ Na yé duenam man, snalek Dyisas i sfalò lwe, manan, “Na, gamu? Lêyu agu tmagak kè?” ⁶⁸ Na tmimel Simon Piter, manan di ku Dyisas, “Amu, landè dademe gusalumi ku là di ge, du ge gumdà i dad tnalù mlé nawa landè sen. ⁶⁹ Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i Mtiu mdà di Dwata.” ⁷⁰ Na man Dyisas di dale, “Do i malék gamu dad sfalò lwe, bay knèan i satu di gamu nun busawan.” ⁷¹ Yé manan ani Dyudas, satu di dad sfalò lwe, i ngà Simon Iskariyot, i fan makal ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

¹ Kafnge ayé, lanngab Dyisas i probinsya Galili. Ta là mayèan lamngab di Dyudiya du fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu du kayèla fnati. ² Na ta mdadong nan i kimò dad Dyu

Fista i dad Slung. ³ Na yé duenam man, stulen i dad flanekan di kenen, manla dun, “Tmagakam i banwe ani, na salu ge ditù di Dyudiya du fye teen i dad to galam tdò i dad tnikeng nimòam. ⁴ Du ku nun to knayèan dilè i dad to, là ti bunin i dad nimòan. Na ge, du gaganam mimò i kdee dad tnikeng ani, fitem i kgaganam di klamang banwe.” ⁵ (Yé man dad flanekan du là fa ftoo ale di kenen). ⁶ Bay man Dyisas di dale, “Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu. Bay gamu, balù dét oras fakayyu nimò i knayèyu. ⁷ I dad to nfun i banwe ani, là nang nawala gamu, bay do i knangla du sigigu fite di dale i ksasè i dad nimòla. ⁸ Muna gamu gatù nan di fista. Là tayò agu do gatù du là fa kel i banggu.” ⁹ Di kafngen man ayé, ftagak kenen déé di Galili di là mlo.

Iksalu Dyisas di Fista i dad Slung

¹⁰ Kanto gatù i dad flanekan di fista, yé klo Dyisas lê salu gatù, na là toon fgadè dun. ¹¹ Bay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déé di fista, na too ale smalek, manla, “Ta nè gumnè Dyisas?” ¹² Na nun dee dad to déé sutab gablà ku Dyisas. Yé man dademe, “Fye kenen to,” bay man dademe, “Ise glut ayé, bay lon fan-gaw i dad to.” ¹³ Bay landè to mlas tmulen i fandaman gablà ku Dyisas, du likò ale di dad ganlal i dad Dyu.

¹⁴ Na mdadong di kagatngà i fista, salu Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du tamdò. ¹⁵ Na too tikeng i dad ganlal i dad Dyu, na manla, “Kan ani ku too gmadè i to ani, na blaam landè skulan?” ¹⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku do gumdà i tdògu, bay yé gumdàan di Dwata, i mdek do. ¹⁷ Du nè to mayè mimò knayè i Dwata, gadèan ku nè gumdà dad tdògu, ku mdà di Dwata, ku demen lo mdà di do kto. ¹⁸ Du nè to talù mdà di kenen kto, yé kayèan ku dag i dad to kenen. Bay i to mayè ku magdayen i mdek dun, gsalig na là ti tmulenan kéng. ¹⁹ Dunan sa, Mosis i mlé gamu i uldin Dwata, bay landè satu di gamu mimen dun. Kan ku nusalyu agu fnati?” ²⁰ Na tmimel i dad to ayé, manla, “Keng ta nun busawam. Simto kè i musal fmati ge?” ²¹ Na tmimel Dyisas, manan dale, “Lo satu i tnikeng nimògu, bay ta too ti tikeng i kdeeyu. ²² Ta dek Mosis gamu fimò ilè di laweh i dad ngàyu lagi, bay blaam ise kenen i too gumdàan, bay mdà di dad gutambulyu. Taman, galyu fimò ilè di laweh i dad ngàyu, balù di Du Kaftud. ²³ Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu di Du Kaftud mdà di kimenyu i uldin Mosis, kan ku lanbutyu agu di kafgulègu i satu to di Du Kaftud? ²⁴ Ta nang gamu mukum mdà di teen i matayu. Yé fye ku glalò di too glut kukum.”

²⁵ Na stulen dademe to déé

di Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani i to fanngaballa du knayèla fnati. ²⁶ Bay neyeyu. Ta talù kenen di bleng i dad to, na landè talù balù satu ku kamnang dun. Keng ta gadè dad ganlalto na kenen i Mgalék Dwata? ²⁷ Bay ku ta kel i Mgalék Dwata, landè to gmadè ku nè gumdàan, bay to ani, gadèto i gumdàan.”

²⁸ Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, falbongan i talùan, manan, “Ta tooyu agu dilè kè, na ta tooyu gadè ku nè gumdàgu? I ksalugu dini, ise ku mdà di do knayè. I mdek do, too glut kenen, bay là dnilèyu dun. ²⁹ Bay do, dilègu kenen du kenen sa i gumdàgu na kenen i mdek do.” ³⁰ Taman, tilewla kamfè kenen, bay landè gaganla nimò du là fa kel i bangan. ³¹ Dee dademe to ftoo di kenen, na manla, “Di kakel i Mgalék Dwata, là ti midul i dad tnikeng nimòan di nimò i to ani.”

Fanla fakfè Dyisas

³² Na linge dad Farisi i ksutab i kdee dad to gablà ku Dyisas. Taman, i dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, mdek ale dad sundalu du kanfèla Dyisas. ³³ Yé duenam man, man Dyisas di dad to stifun déé, “Ta là mlo i knègu di safèdyu du ta fan agu samfulé di mdek do. ³⁴ Na ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu, du là ti gafat gamu di gusalugu.”

³⁵ Taman, sasalek dad ganlal

i dad Dyu, manla, “Nè fan gusalu i to ani kè du manan là teento dun? Keng salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i dademe Dyu du lê tamdò di dad to ise Dyu. ³⁶ Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu, du là gafat gamu di gusalugu.’ Dèt i kayèan man ayé?”

Éél mlé nawa

³⁷ Na i gusen du di fista ayé, yé too mabtas du. Na di du ayé, tadag Dyisas, na falbongan i talùan, manan, “Nè to malinum, salu di do na minum. ³⁸ Du ani gsulat di Tnalù Dwata, ‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut di kenen éél mlé nawa.’ ” ³⁹ (I éél manan ayé dunan i guflingen di Tulus Dwata ta fan gdawat i dad to ftoo di kenen. Bay di du atù, là fa gablé i Tulus Dwata du là fa too gdawat Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

⁴⁰ Na dee dad to lminge i man Dyisas ayé, manla, “Dunan ani Tugad i Dwata sanfatanto.” ⁴¹ Na man dademe, “Ani i Mgalék Dwata.” Bay man dademe, “I Mgalék Dwata, ise ku mdà di Galili, ⁴² du yé ta gsulat di Tnalù Dwata na i Mgalék Dwata i satu bel Hari Dabid, na yé gusutan di Bétléhém, dunan i lunsud gumnè Dabid di munan.” ⁴³ Taman, sahal fandam i dad to gablà ku Dyisas, ⁴⁴ na mayè dademe

to kamfè kenen, bay landè gaganla nimò.

⁴⁵ Na samfulé i dad sundalu di dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na snalek i dad ganlal ale, manla, “Kan ku là nebeyu dun dini?” ⁴⁶ Na tmimel i dad sundalu ayé, manla, “Landè to lmen talù salngad kenen.” ⁴⁷ Na smalek dad Farisi, manla, “Kan kè? Ta lê gamu mafgaw? ⁴⁸ Ta nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu, ku demen mdà di dad Farisi ku ftoo di kenen? ⁴⁹ Landèan, bay lo yé ftoo di kenen i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu di ku Mosis, taman, falnayam Dwata ale.” ⁵⁰ Na déé Nikodimus, i satu Farisi i ta salu di ku Dyisas di munan. Manan, ⁵¹ “Bay di dad uldin Dwata di gito, silang nukum satu to ku ta lingeto i dad tdòan, na ku ta teento i dad nimòan.” ⁵² Bay tmimel ale, manla di kenen, “Kan? Lê ge mdà di Galili kè? Toom bnasa i ta gsulat di Tnalù Dwata du fye gadèam na landè tugad i Dwata ku mdà di Galili.”

8

I libun lmafà yaanan

¹ Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà mulé. Bay Dyisas, salu kenen ditù di Bulul Olib. ² Kanto mték flafus di tmadol du, samfulé Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata. Na nun dee dad to salu di kenen, na yé duenam man, ta sudeng du tdòan ale. ³ Na di laman tamdò, ta kel dad to gal tamdò i dad uldin

Dwata fagu di ku Mosis na i dad Farisi, na nebela di ku Dyisas i satu libun gumahla di klafâan i yaanan di satu lagi, na ftadagla di bleng i dad to. ⁴ Na manla di ku Dyisas, “E Sér, ta gumahmi i libun ani di satu lagi. ⁵ Di uldin Dwata fagu di ku Mosis di gito, manan ndak batu i mimò salngad ani kel di kfatın. Na dét i ge man?” ⁶ Manla ayé du limanla ku Dyisas, fye nun gumdàla tmifù kenen. Bay baling lkatot Dyisas, na smulat di tanà, gnamitan i tnalòan. ⁷ Bay sana ktadagla déé du sigi ale smalek fa, na yé duenam man, ta lê tadag Dyisas, na manan di dale, “Nè i to landè salà di gamu, yé muna mdak dun batu.” ⁸ Na lê kenen lkatot, na smulat di tanà. ⁹ Na kantola linge i man Dyisas ayé, sginut ale mdà. Yé muna mdà i dad tua, klo i dademe. Na ta lo yé tagak déé Dyisas na i libun ayé. ¹⁰ Na ta lê tadag Dyisas na manan di libun ayé, “E bì, ta nè gumnè i dad to mayè falmayam ge? Ta landè tagak kè?” ¹¹ Na tmimel i libun ayé di ku Dyisas, manan, “Ta landèan, Sér.” Na man Dyisas di kenen, “Ku yé, balù do, là sa falnayamta ge. Mulê ge na ta nang ge mimò salà.”

Dyisas i Salò mneng di klambang banwe

¹² Na lê talù Dyisas di dad to stifun déé, manan, “Do i Salò mneng di dad to di klambang banwe. Nè i to lmalò di do, là sa magun di gukmifuhan,

bay ta déé di kenen neng i Salò mlé nawa.” ¹³ Taman, man dad Farisi di ku Dyisas, “Lom satu tmulen gablà di ktom. Là gablà fantoo dun.” ¹⁴ Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Balù ku logu satu i tmulen gablà di ktogu, slame glut i kdee tulen-gu du gadègu i gumdàgu na i gusalugu. Bay gamu, là gadèyu i gumdàgu na i gusalugu. ¹⁵ Ku mukum gamu, yé gufdàyu dun di kfagu i to tanà, bay do, landè nukumgu, balù simto. ¹⁶ Bay ku do i mukum, tadè i kukumgu, du ise ku logu satu i mukum, bay lwe gami Mà, i mdek do. ¹⁷ Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata di gamu na ku masalngad i tulen lwe to, glut i tulenla. ¹⁸ Tmulen agu gablà di ktogu, na Mà i mdek do, lê kenen tmulen gablà di do.” ¹⁹ Taman, too ale smalek, manla, “Nè gumnè i Màm?” Na tmimel Dyisas, manan, “Là dilèyu agu, na là lêyu dilè Mà, du ku ta dilèyu agu, lêyu dilè Mà.” ²⁰ Man Dyisas i kdee ani di katdòan di lam Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata di gugkah i galla guftatek filak blé di Dwata. Bay blaam, landè to gamkfè dun du là fa kel i bangın.

Langit i gumdà Dyisas

²¹ Na lê man Dyisas di dad Dy, “Nun du, mdà agu, na fanngabalyu agu, na mati gamu di kagsalàyu. Yé duenam man, là gafat gamu di gusalugu.” ²² Yé duenam man, sasalek i dad ganlal i

dad Dyu ayé, manla, “Dét gumtatek i manan ayé, ‘Là gafat gamu di gusalugu?’ Kan? Fan kenen mikat lial kè?”²³ Na man Dyisas di dale, “To tanàyu gamu, bay do, yé gumdàgu di tah langit. Yé gumdàyu di banwe ani, bay do, ise.”²⁴ Yé duen-gu man di gamu na mati gamu di kagsalàyu. Na too gdohò ayé ku là fantooyu na ‘Do sa Dunan Do.’ ”²⁵ Na toola kenen snalek, manla, “Simto ge kè?” Na tnmelman ale, manan, “I ta sanagu tulen di gamu sa di muna.”²⁶ Dee fa kayègu man na nukum di gamu. Bay too glut i mdek do, na nè i lingegu di kenen, yé tulen-gu di dad to di tah tanà.”²⁷ Na là glabatlà na yé manan di dale i Màan.²⁸ Na lê talù Dyisas, manan dale, “Ku ta nketyu agu, i dnagit Ngà To, yé kloyu gmadè na ‘Do sa Dunan Do,’ na lêyu gadè na landè nimògu di logu satu, na lo yé tulen-gu i tdò Mà do.”²⁹ Na fikit di do i mdek do. Là ti bayàan agu di logu satu, du yé nimògu i gamflehw kenen.”³⁰ Nun dee to lminge i dad manan ta ftoo di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

³¹ Taman, man Dyisas di dad to ftoo di kenen, “Ku fkahyu di nawayu i Tnalùgu, na nimenyu, ta mbaling gamu dad to tdògu.”³² Na gadèyu i kaglut, na i kaglut falwà gamu di kagfasakyu.”³³ Bay manla di kenen, “Dad bel Abraham gami, na landè lmen fmasak gami. Kan ku manam galwà gami di

kagfasakmi?”³⁴ Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to gamsalà, fasak i salà.”³⁵ I fasak, là ti glaman di familya, bay i ngà, glam kenen kel di landè sen.”³⁶ Yé duen-gu man ku yé mlé gamu kagalwà Ngà i Dwata, too ti glut galwà gamu.”³⁷ Gadègu na gamu i dad bel Abraham, bay knèan tooyu agu kayè fnati du là mnab i Tnalùgu di gamu.”³⁸ Yé man-gu i fite Mà do, bay yé nimòyu gamu, i man màyu gamu.”³⁹ Na manla di ku Dyisas, “Abraham sa i gutambulmi.” Bay man Dyisas di dale, “Ku glut gamu dad bel Abraham, ta lalòyu moon i dad nimòan.”⁴⁰ Yé logu nimò tulen-gu gamu i kaglut mdà di Dwata, bay blaam kayèyu agu fnati. Bay ise yé sa i nimò Abraham kenen.”⁴¹ Yé duenam man, salngad nimòyu màyu.” Na manla di kenen, “Ise gami ngà magu dungan, bay lo satu i Mami, dunan Dwata.”⁴² Bay man Dyisas di dale, “Ku glut, na Dwata Màyu, ta kanbongyu agu nawa du salu agu dini mdà di Dwata. I ksalugu dini, ise do knayè, bay dekan agu.”⁴³ Dét i duenyu là galmabat i tdògu? Yé duenan du là flinge gamu di man-gu.”⁴⁴ Du dad ngà gamu i màyu Satanas, na yé galyu nimen i sasè knayè màyu. Mdà di kagatbùan, sigi kenen manò, na là lmenan msen i kaglut du landè sa kaglut déé di kenen. Ku tmulen kéng, lon lalò i kenen

kagakah du sigi tmulen kéng, du kenen gutambul i kdee kéng. ⁴⁵ Bay do, yé tulenta gamu i kaglutan, na yé duenam man, là fantooyu agu. ⁴⁶ Nun di gamu kè lmen mite do gamsalà? Ku yé man-gu i kaglutan, kan ku là ftoó gamu di do? ⁴⁷ I ngà Dwata, flinge di Tnalù Dwata. Bay gamu, ise gamu dad ngà Dwata, na yé duenyu là flinge.”

Dyisas na Abraham

⁴⁸ Na lê tmimel i dad Dyu, manla, “Là kè glut i manmi na yé gumdàam di Samarya, na nun busawam?” ⁴⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Landè busawgu do. Di kaglutan, galgu nafè Mà, bay balingyu agu too fyà. ⁵⁰ Ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to. Bay yé knayè i Dwata ku dnayen i dad to agu, na kenen sa i mukum. ⁵¹ Na too ti glut i man-gu di gamu. Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.” ⁵² Bay man i dad Dyu di kenen, “Ani ta too mbateng di gami na nun busawam. Ta mati Abraham na i dad tugad i Dwata di munan, bay knèan, balingam man, ‘Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.’” ⁵³ Kan? Mdatah ge di ku Abraham, i gutambulmi? Ta mati kenen na i dad tugad Dwata. Di fandamam, simto ge kè?” ⁵⁴ Na man Dyisas di dale, “Ku do dmayen i ktogu, landè btasan. Bay yé dmayen do Mà, i manyu Dwatayu. ⁵⁵ Là ti

dilèyu kenen, bay do, dilègu. Ku yé man-gu là dilègu dun, ta tmulen agu kéng gambet gamu. Bay di kaglutan, dilègu kenen, na nimen-gu Tnalùan. ⁵⁶ I gutambulyu Abraham, lehew kenen mite i du ksalugu dini. Na di kiten dun, too kenen lehew.” ⁵⁷ Na man i dad Dyu di kenen, “Là fa gafat ge lime falò fali, na yé manam ta teenam Abraham?” ⁵⁸ Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, di là fa sut Abraham ta sana Do sa i Dunan Do.” ⁵⁹ Yé duenam man, mulut ale batu du ndakla kenen. Bay salbuni Dyisas, na tngakan i Gumnè Gumangamfù di Dwata.

9

I kafgulè Dyisas i lagi butè

¹ Na di lam Dyisas magu, nun teenan satu lagi butè mdà di ksutan. ² Na smalek i dad to gal tdò Dyisas, manla, “E Sér, dét duen i to ani sut butè? Simto gamsalà, kenen ku dad tuan?” ³ Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku yé duenan sut butè ku mdà di salàan ku demen mdà di salà i dad tuan. Bay yé duenan du fye teen i kaltulus Dwata fagu di kenen. ⁴ Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò mdek do, du ku ta kel i kifuh, ta landè kibòto mimò. ⁵ Di lamgu dini di tah tanà, do i Salò mneng di klamang banwe.” ⁶ Na kafnge Dyisas man ayé, dmulà kenen di tanà, na sanboolan tanà i dulàan mimò fitak, na lunalan di mata i to butè ayé. ⁷ Na dekan i butè,

manan, “Mdà ge, na flauf ge di Lanaw Silom.” (Yé gumtatek Silom, “Mdek.”) Na ta mdà i to ayé, na flauf. Na di kulêan, ta mite kenen. ⁸ Mdà i dademen saldan na i dad to gal mite dun mni di laman là fa mite, kantola teen kenen, manla, “Ise ani to gal sudeng na mni?” ⁹ Na man dademe, “Hee, dunan sa ayé.” Bay man dademe, “Ise kenen, bay lo salngad bawehla.” Bay man i to ayé, “Dunan, do sa.” ¹⁰ Taman, snalekla kenen, manla, “Dét i duenam ta mite?” ¹¹ Na tmimel kenen, manan, “Satu lagi, yé dagitan Dyisas, mimò kenen fitak, na lunalan di matagu, na dekan agu flauf di Silom. Na kantogu flauf, ta mite agu.” ¹² Na lèla kenen snalek, manla, “Ta nè gumnè i to manam ayé?” Na manan di dale, “Wanta. Ta là gadègu dun.”

I ksalek i dad Farisi gablà di kgulè i to butè

¹³ Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di dad Farisi. ¹⁴ Na yé du Dyisas mimò i fitak du fan-gulêan i to butè dunan i Du Kaftud i dad Dyu. ¹⁵ Taman, lê smalek i dad Farisi i gumdàan mite, na manan di dale, “Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na ani ta mite agu.” ¹⁶ Na yé man i dademe dad Farisi déé, “Ise mdà di Dwata i lagi ayé, du là nimenan i uldin Dwata gablà di Du Kaftud.” Bay yé man dademe, “Dét kgagan i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?” Na là salngad fandam i dad Farisi gablà ku

Dyisas. ¹⁷ Na kafnge ayé, lèla snalek i to ayé, manla, “Dét i gmanam gablà di kenen du ta manam sa kenen famgulè i matam?” Na tmimel kenen, manan, “Kenen sa satu tugad i Dwata.”

¹⁸ Bay là ftoó dad ganlal i dad Dyu ku i to ayé tagne butè, bay ani ta mite, silang ta fngéla i dad tuan. ¹⁹ Na snalekla i dad tuan, manla, “Ani kè i ngàyu, i manyu tagne butè mdà di ksutan? Kan ani ku ta mite?” ²⁰ Na tmimel dad tuan, manla, “Glut ngàmi kenen, na glut sut butè, ²¹ bay i gumdàan mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto i famgulè dun. Fye ku kenen i snalekyu du ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di kton.” ²² Yé duen i dad tuan tmimel gambet ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu du ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku nè i to man dun na Dyisas i Mgalék Dwata, ta là dnilèla dun mimbroyo di gumnè gustifun i dad Dyu. ²³ Na yé duen i dad tuan man dun gine, “Ta bong kenen. Fye ku kenen i snalekyu.”

²⁴ Na yé duenam man, ta lèla tlo i to ayé, manla dun, “Tulenam i kaglutun di kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to gamsalà.” ²⁵ Na tmimel i to ayé, manan, “Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen là. Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay ani ta mite agu.” ²⁶ Na lèla kenen snalek, manla, “Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan

mukà matam?" ²⁷ Na tmimel kenen, manan di dale, "Ta tulenta gamu sa, bay là flinge gamu. Dèt duenyu lê mayè flinge? Kan? Mayè gamu mgimò dad tdòan?" ²⁸ Na mdà di kalbutla, ta nadoyla kenen, manla, "Ge i satu tdòan, bay gami i dad tdò Mosis. ²⁹ Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to ayé, balù i gumdàan, là gadèmi dun." ³⁰ Na tmimel i to ayé, manan, "Too tnikeng ani sa, du là gadèyu i gumdàan, bay ta nukàan i matagu. ³¹ Na gadèto i Dwata, là falningen i dad to gamsalà, bay lo yé falningen i dad to mafè kenen, na lmalò di knayèan. ³² Mdà di kagatbù i banwe, landè lmento linge ku nun gmagan mukà mata i to sut butè. ³³ Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan di Dwata." ³⁴ Na manla di kenen, "Tagnè ge too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan ku ge tamdò gami." Na ta falwàla kenen mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.

³⁵ Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanton teen kenen, ta snalekan, manan dun, "Fantom kè i Ngà To?" ³⁶ Na tmimel kenen, manan, "Sér, tulenam do ku simto kenen du fye ftoo agu di kenen." ³⁷ Na man Dyisas di kenen, "Ta teenam sa Ngà To, du dunan i demem stulen ani." ³⁸ Na manan di ku Dyisas, "Fantoota ge, Amu," na mangamfù kenen di kanfe Dyisas. ³⁹ Na man

Dyisas, "Salu agu dini di tah tanà du mukum. Nè i to là mite, ttabenggu kenen fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite, bnutègu." ⁴⁰ Na nun dademe Farisi magin di to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé, ta manla di kenen, "Kan? Lê gami butè?" ⁴¹ Na man Dyisas di dale, "Ku too glut butè gamu, landè moon salàyu. Bay du manyu mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

¹ "Too ti glut i man-gu di gamu, nè to là magu di bà takab i kukub dad bilibili, bay baling mkef, i to ani tmaku na tulisan. ² Bay i to fusuk di bà takab i kukub dad bilibili, kenen mifat dale. ³ Na mdà i to mantay takab, nukàan du fafusukan i to mifat dad bilibili. Na falninge dad bilibili i talùan, na tlon dagit i kat satu bilibilin, na nalakan ale lamwà. ⁴ Na di kalakan dale lamwà, mnè kenen tukè munala, na tmadol dad bilibili ani di kenen, du ta dilèla sa i talùan. ⁵ Bay là ti tmadol dad bilibili ani di mahal to, bay baling ale milah du là dilèla i talùan." ⁶ Yé fléd tulen Dyisas di dad to, bay knèan là glabatla i gumtatekan.

⁷ Taman, ta lê talù Dyisas di dale, manan, "Too ti glut i man-gu di gamu, na do sa bà takab kukub i dad bilibili. ⁸ I kdee dad muna di do salu dini, dad tmaku na tulisan.

Taman, là falninge dad bilibili i talùla. ⁹ Do sa bà takab du nè to fusuk fagu di do, galwà di dad salàan. Fusuk kenen, na lamwà di kukub du fye mite gumateban. ¹⁰ Yé duen i to tmaku salu dini du tmaku, na fmati, na falmo. Bay do, salu agu dini du fye gamdawat dad to i nawa too fnò. ¹¹ Do i fye mifat dad bilibili du i fye mifat, gatlagad mlé i kton di fati du mdà di dad bilibili. ¹² I to snukéy mifat dad bilibili na ise kenen mfun dale, di kiten i tuyun salu di dad bilibili, milah na tnagakan ale. Taman, nakét i tuyun ale, na sanbalétan ale. ¹³ Yé duenan milah du lo kenen snukéy, na là mabtas i dad bilibili di kenen. ¹⁴⁻¹⁵ Do i fye mifat dad bilibili. Ku nè kasdilèmi Mà, salngad ayé kasdilèmi dad bilibiligu, na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du mdà di dale. ¹⁶ Lê nun fa dademe bilibiligu, là fa dini ale di lam kukub ani. Yé duenam man, toogu ale lê nebe dini du nifatgu ale. Na flinge ale di talùgu, na mgimò ale lo satu lumbuk, di lo satu mifat dale. ¹⁷ Na bong nawa Mà do, du gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye lêgu gdawat samfulê. ¹⁸ Landè to gmagan fmati do, bay tadègu tan-gaad mlé i ktogu di fati. Nun kdatahgu mlé dun, na lê nun kdatahgu mawì dun, du ani i dek Mà do.” ¹⁹ Kanto linge dad Dyu i man Dyisas ayé, ta lê sahal i fandamla. ²⁰ Dee di dale i man dun, “Nun busawan, na ta book. Kan ku flinge gamu di ke-

nen?” ²¹ Bay yé man dademe, “I to nun busaw, ise gambet ayé i talùan. Na landè kibò i busaw famgulè i dad butè.”

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

²² Nun satu fista dnagit Kaftiu i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di Dyérusalém, na gaslà di danggan i katno. ²³ Na salu Dyisas di gumnè ayé, na lmalan magu di Balkun Solomon déé. ²⁴ Na salnibut dad Dyu Dyisas, na manla di kenen, “Kilen kè ktulenam gami i kaglutan? Ku ge i Mgalék Dwata, fbatengam di gami.” ²⁵ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta tulen-gu sa di gamu, bay knèan là ftoo gamu di do. I dad nimògu di dagit Mà, yé tmulen gablà di do. ²⁶ Bay là sa ftoo gamu du ise gamu dad bilibiligu, ²⁷ du i dad bilibiligu, falningela i talùgu, na dilègu ale, na tmadol ale di do. ²⁸ Na banlègu ale nawa landè sen, na là ti malmo ale, na landè gamlad dale mdà di lam falelgu. ²⁹ Mà i mlé dale di do, na too kenen mdatah di kdee, na landè gamlad dale mdà di lam falelan. ³⁰ Mà na do, lo satu.” ³¹ Taman, lê mulut dad Dyu batu du dakla ku Dyisas. ³² Bay man Dyisas di dale, “Ta dee fitegu di gamu i dad fye nimò ta dek Mà do. Nè kè di dad nimò ani gumdàyu mdak do batu?” ³³ Na tmimel dad Dyu ayé, manla di kenen, “Ise ku dad fye nimòam i duenmi mdak ge. Bay yé salàam

nladam i kdatah Dwata, du lo ge to, na fasalngadam i ktom di kenen.”³⁴ Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta fsulat Dwata fagu di satu tugadan, manan, ‘Gamu i dad dwata.’”³⁵ Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata. Ku yé katlon dad to gumlén i Tnalùan dad dwata,³⁶ na kan ku manyu gablà di do i Mgalék Mà na i dekan dini di tah tanà, na nladgu kdatah i Dwata di logu kman dun do Ngà Dwata?³⁷ Taman, nang gamu ftoo di do ku làgu nimò i dad nimò Mà.³⁸ Kabay ku ta nimògu i kdee ayé, fantooyu i dad nimògu fye gadèyu na Mà mnè di do, na do, mnè agu di ku Mà.”³⁹ Na lèla kanfè moon Dyisas, bay lamwà kenen di blengla.

⁴⁰ Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dyordan, dunan i gumunyang Dyan di muna, na mnè kenen ditù di là mlo.⁴¹ Na nun dee dad to salu di kenen, na manla, “Landè tnikeng nimò Dyan di munan, kabay i kdee tulenan gablà di to ani, slame glut.”⁴² Na too dee dad to ditù ftoo di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

¹ Na nun to fandas, yé dagitan Lasarus mdà di Bétani, i lunsud Marta na Méri, i flanekan.² Dunan ani i Méri mkok fye bun di bli Dyisas, na nifun wakan. Na kenen sa i libun Lasarus.³ Taman, ta febe Méri na Marta i tulen ani di ku Dyisas, “Fandas i

flanekam toom deme sakdo.”⁴ Na kanto linge Dyisas ayé, manan, “Ise yé gukel i fdas ani ku fati, bay yé gukelan ani du fye magdayen i Dwata, na lê magdayen Ngà i Dwata fagu dini.”

⁵ Kando Dyisas Marta na Méri na Lasarus.⁶ Kanton linge fandas Lasarus, funan baling fanak déé lwe butang klon gatù di dale.⁷ Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Samfulé ato di Dyudiya.”⁸ Bay man dad to galan tdò di kenen, “Sér, falami ani kayè i dad Dyumdak ge batu. Na kan ku kayèam samfulé ditù?”⁹ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa galyu man sfalò lwe oras di sdu? Taman, i to magu di mdu, là ti gsungkulan* du malwa sa.¹⁰ Bay ku kifuh i kagun, gsungkul du kmifuh sa.”¹¹ Yé man Dyisas, kafnge ayé lêan man, “Ta kudang i flanekto, Lasarus, bay gatù agu du fye nukatgu kenen.”¹² Na tmimel dad to galan tdò, manla, “Amu, ku lon kudang, mgulé kenen.”¹³ Bay yé knayèan fgadè na ta mati Lasarus, na man nawala ku lo btal kakudang i man Dyisas.¹⁴ Na yé duenam man, ta fbateng Dyisas di dale, manan, “Ta mati nan Lasarus.¹⁵ Du mdà di gamu, lehew agu du là gumahgu kenen mto du fagu dini fye ftoo gamu. Mdà ato nan gatù di kenen.”¹⁶ Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê, manan di

* 11:9 11:9 Ku demen gsingkul.

dademen to gal tdò Dyisas, “Mdà ato nan gatù fye magin ato mati di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

¹⁷ Kanto kel ale Dyisas di Bétani, ta gadè Dyisas na ta sana fat butang Lasarus ditù di lam lbang. ¹⁸ Mdadong Bétani di Dyérusalém, nun tlu kilumitru kè i kawagan. ¹⁹ Na nun dee dad Dyu lmauy dale Marta na Méri du lnalala ale du mdà di kfati i lagila. ²⁰ Na kanto linge Marta na ta fan kel Dyisas, ta gasil kenen lamwà du snitongan, bay fanak Méri di lam i gumnè. ²¹ Na man Marta di ku Dyisas, “E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là ti matin moon. ²² Bay gadègu, balù ani, ku dét fnim di Dwata, blén di ge.” ²³ Na man Dyisas di kenen, “Lê mték sa i lagim.” ²⁴ Na man Marta di kenen, “Gadègu na mték kenen di fulé du.” ²⁵ Bay man Dyisas di ku Marta, “Do i gumdà i kték, na i lawil. Nè i to ftoó di do, balù mati kenen, lê man mték. ²⁶ Na nè i to mto na ftoó di do, nun nawan landè sen. Fantoom kè i man-gu ani?” ²⁷ Na tmimel Marta, manan di kenen, “Hee Amu, ftoó agu na ge i Mgalék Dwata, i Ngàan salu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

²⁸ Na kafnge Marta man dun ayé, ta mdà kenen, na tlon Méri di lo dale, na manan di kenen, “Ta dini Sér, na fanngabalan ge.” ²⁹ Di kaklinge Méri, ta tadag, na sagwè lamwà du snitongan Dyisas.

³⁰ Là fa gafat Dyisas di lunsud, bay sana kdéén di gusmitong Marta dun. ³¹ Na i dad Dyu lmalà dale Méri, teenla i ktadag Méri na i kalwàan smitong ku Dyisas, na ta magin ale di kenen du yé man nawala ku lê kenen samfulé di lbang i lagin na mngel ditù. ³² Na kanto kel Méri di ku Dyisas, di kiten dun, ta lkuad di saféd bli Dyisas, na manan, “E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là matin moon.” ³³ Na mngel Méri na i dad Dyu magin di kenen. Na kanto teen Dyisas ayé, matdel nawan na too kenen mlidù. ³⁴ Na smalek Dyisas, manan, “Nè gulambangyu dun?” Klola man, “Flal ge, Amu. Neyem.” ³⁵ Na mngel Dyisas. ³⁶ Na kanto teen dad Dyu i kngelan, manla, “Neyeyu, too bong nawan ku Lasarus.” ³⁷ Bay talù i dademe, manla, “Kenen sa i famgulé i to butè. Là kè gaganan nsang i kfati Lasarus?”

I kték Dyisas ku Lasarus

³⁸ Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta gatù di ilib gulambangla ku Lasarus. Yé sangla di bà ilib ayé bong batu. ³⁹ Na man Dyisas di dale, “Kahyu i batu ayé.” Na tmimel Marta, i libun i mati ayé, manan, “Amu, ta fat butang i kalbangmi kenen. Ta balok nan.” ⁴⁰ Bay man Dyisas di kenen, “Ta manta ge sa ku ftoó ge, ta kitem i kaltulus Dwata.” ⁴¹ Yé duenam man, ta kahla i batu, klo Dyisas lngalà, manan, “Mà, fasalamat agu di ge du ta falningem

agu. ⁴² Na gadègu galam agu falninge, bay yé duen-gu man ani du mdà di dad to tadag dini, fye ftoo ale na ge i mdek do.” ⁴³ Na kafngen man ayé, ta falbongan talùan, manan, “E Lasarus, lamwà ge.” ⁴⁴ Na ta lamwà Lasarus di lbang, maglabéd dad falnas i dad blian na sigalan, na lê man i masala labéd di bawehan. Taman, man Dyisas di dale, “Nbelyu kenen na faguyu.”

Ifandamla fmati ku Dyisas
(*Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2*)

⁴⁵ Na dee dad Dyu lmauy dale Méri, kantola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di kenen. ⁴⁶ Bay i dademe, salu ale di dad Farisi, na tulenla dale i dad Farisi. ⁴⁷ Na yé duenam man, stifun dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi magin di dad mdatah mukum, na stulen ale, manla, “Dét i fye nimòto dé? Ta dee tnikeng nimò i to ayé. ⁴⁸ Ku bayàto kenen, ftoo di kenen i kdee dad to, na salu dini dad ganlal di Roma, na lanbàla i Gumnè Gumangamfùto di Dwata, na falmola i banweto.” ⁴⁹ Yé ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù Kayafas. Lê kenen talù, manan, “Too landè gnadèyu. ⁵⁰ Là gadèyu dun kè mas gamfye di gamu ku lo satu mati di kdee to tah di malmo i kdee.” ⁵¹ I manan ani ise ku mdà di kenen knayè, bay du kenen ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù, ta falan fgadè na ta fan mati Dyisas di dad

Dyu. ⁵² Na ise ku mati Dyisas lo di dad Dyu, bay yé duenan mati du fye santifunan na sansatun i kdee dad ngà i Dwata ta sbalét.

⁵³ Na mdà di du atù, mngabal kfagu i dad ganlal i dad Dyu fmati ku Dyisas. ⁵⁴ Na yé duen Dyisas ta là magu di gumite i dee dad Dyu dun, bay baling salu di syudad dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to mnè ditù. Na déé gufanakan magin i dad to galan tdò.

⁵⁵ Na ta là mlo nan i Fista Du Kaglius, na nun dee dad to mdà di dademe banwe salu di Dyérusalém du fye nimenla i uldin Dwata di dad Dyu gablà di klanebila i ktola di là ale fa mangamfù di Dwata. ⁵⁶ Na toola fanngabal Dyisas, na sasalek ale di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, manla, “Dét fandamyu gamu? Là ti salun dini di fista, man?” ⁵⁷ Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi, yé fgadèla di dad to, ku nè to mite i gufanak Dyisas, tulenan du kanfèla.

12

Nkok Méri fangbun i bli Dyisas

(*Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9*)

¹ Nam butang gdè klon kel i Fista Du Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani, i banwe Lasarus, i to ta ntékan di fati. ² Fatlagad ale dun knaan. Marta i malel, na magin Lasarus ku Dyisas kmaan. ³ Na mwè Méri tngà kilu i too

mabtas fangbun, na kokan di bli Dyisas, na yé ifun dun wakan. Na lngab i gumnè ayé i kafye bunan. ⁴ Na talù Dyudas Iskariyot, satu di dad to gal tdò Dyisas, i to fan makal kenen, ⁵ manan, “Kan ku là baling fabli i fangbun ani, na blé i wèan di dad to landè knun. Yé btasan fan salngad di sukéy i satu to di sfalin talbahò.” ⁶ Ise ku yé duen Dyudas man ayé ku kandon i dad to landè knun, bay du to tmaku kenen, na kenen sa i magot i filak ale Dyisas, na galan nwè i dademen. ⁷ Taman, man Dyisas, “Bayàyu kenen du tagàan ani di du i kalbangla do, ⁸ du kloyu to site dad to landè knun, bay do, là mlogu di safédyu.”

I kayèla fmati ku Lasarus

⁹ Na dee dad Dy, kantola linge na ditù Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na ise ku lo Dyisas i duenla gatù, bay kayèla neye Lasarus, i to ta ntékan mdà di fati. ¹⁰ Yé duenam man, i dad ganlal di kafaglut i dad Dy, lèla santulen i kibò fmati ku Lasarus, ¹¹ du mdà di kenen, ta dee Dy tmagak i dad ganlalla, na baling ale ftoo ku Dyisas.

I kakel Dyisas di Dyérusalém

(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Na di tmadol du, dee dad to ta salu di Fista Du Kaglius di Dyérusalém, lingela ta fan kel Dyisas déé. ¹³ Na mwè ale

dad taglang, klola smitong kenen, na mkit ale, manla, “Magdayen i Dwata. Banlé Dwata kafye i To salu dini di dagit i Amu, i Harì di Israél.”

¹⁴ Na yé snakay Dyisas ngà dongki. Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di munan, manan,

¹⁵ “E syudad Sayun*, nang ge likò. Neyem du ani i Hariam smakay ngà dongki.”

¹⁶ Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò Dyisas ani, bay kanto mték na magket di langit, ta gafaldamla i ta sulat dad tugad i Dwata na ani kadì nimòla di kenen.

¹⁷ Na i dad to ta magin ku Dyisas di ktékan ku Lasarus mdà di lbang, ta tulenla i ta mgimò ku Lasarus. ¹⁸ Na ani duen i dee dad to smitong ku Dyisas di dun kel di Dyérusalém du lingela ta nimòan i bong tnikeng ayé. ¹⁹ Taman, ta stulen dad Farisi, manla, “Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta magin di kenen i kdee.”

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

²⁰ Na lê nun dee dad Grik magin di fista di Dyérusalém du mangamfù ale di Dwata.

²¹ Na salu ale di ku Filip, manla dun, “E Sér, kayèmi teen Dyisas.” (Ditù gumdà Filip di Bétsayda glam di Galili). ²² Na mdà Filip,

tulenan ku Andru, na lwe ale salu ku Dyisas du fgadèla di kenen. ²³ Na tnmel Dyisas ale, manan, “Ta kel i bang too

* 12:15 12:15 Dunan Dyérusalém.

kagdayen i Ngà To. ²⁴ Too ti glut i man-gu di gamu, silang mbel i salbatù bnê ku lbang di tanà na mati. ²⁵ Ku simto kambong nawa i lawilan, knèan ta baling lanah, bay ku simto là kmabas i lawilan dini di tah tanà, gamfun nawa landè sen. ²⁶ Nè to mayè fafasak di do, là fakay ku làan tmadol di do, du fye balù ku nè agu, déé kenen di safédgu. Na nè to fafasak di do, dag Mà kenen.”

Fala fgaðè Dyisas i kfatin

²⁷ Na ta lê man Dyisas, “Too mlidù i nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di ku Mà du fye falwàan agu di kaflayam ani? Là fakay, du yé duen-gu salu dini di tah tanà du nagugu i kaflayam ani.” ²⁸ Na man Dyisas, “Mà, nimòam i gumagdayen i dagitam.” Na nun talù mdà di langit, manan, “Ta dnayengu sa i dagitgu, na ani, lêgu man dnayen.” ²⁹ Na linge i dad to tadag déé i talù ayé, na ta manla, “Ta lmugung,” bay i dademe, manla, “Nun kasaligan stulen di kenen.” ³⁰ Bay man Dyisas di dale, “Ise ku do i duenan talù ayé, bay gamu, fye lingeyu i manan. ³¹ Ta kel nan i du kukum i klamang banwe. Satanas magot i banwe ani, bay bat ditù di lwà. ³² Na do, ku ta nketla agu fdatah, nebegu di do i kdee sahal lumbuk to.” ³³ Yé duenan man ayé du guflingenan i kfatin di krus. ³⁴ Bay tmimel i dad to, manla, “Yé lingemi mdà di uldin Dwata na i Mgalék

Dwata nun nawan landè sen. Na kan ku manam na nket fdatah i Ngà To? Simto kè i Ngà To manam ayé?”

³⁵ Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan di dale, “Ta là mlo knè i Salò di safédyu. Yé duenam man, di laman magin di gamu i Salò, fadlug gamu magu di knengan fye là gnumah gamu i kifuh, du nè i magu di kifuh, là gadèan i gusalun. ³⁶ Taman, fantooyu i Salò di laman mnè di safédyu du fye mgimò gamu dad ton.”

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen salbuni. ³⁷ Na balù ku ta dee dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to, knèan là ftoo ale di kenen, ³⁸ du fye gdohò i man Isaya, satu tugad i Dwata di munan, “E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i Tnalùam? Simto i ta gufitem i kaltulusam.”

³⁹ Na salngad di ta tulen Isaya, là ti gaftoo ale, du manan,

⁴⁰ “Ta bnuté Dwata i matala tà ale mite, na ta snafangan i fandamla tà ale galmabat du fye là gsalu ale di do fye fan-gulêgu ale.”

⁴¹ Yé duen Isaya man ayé du ta teenan i kdatah Dyisas, na yé tulenan. ⁴² Bay balù ayé, knèan nun dee ganlal i dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas, bay mdà di klikòla di dad Farisi, là tulenla dun tàla ale fnang fusuk di gumnè gal gustifun i dad Dyu, ⁴³ du yé

kayèla i kdag i dad to, ise ku i kdag Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

⁴⁴Na fan-gal Dyisas i talùan, manan, “Nè to ftoò di do, ise ku lo do i fantoon, bay lêan fantoo i mdek do. ⁴⁵Nè to mite do, lêan teen i mdek do. ⁴⁶Do sa i Salò salu dini di tah tanà du fye i to ftoò di do, ta là mnèan di gukmifuhan. ⁴⁷Na nè to lminge i Tnalùgu na là nimenan, là falnayamgu dun, du ise ku yé duen-gu salu dini ku falnayamgu i dad to, bay du falwàgu ale. ⁴⁸Bay nè to kmagol di do, na là dnawatan i Tnalùgu, nun sa falmayam dun, du i talù ta man-gu, yé falmayam dun di fulé du. ⁴⁹Na ise ku mdà di do i tulen-gu, bay Mà i mdek do, du kenen mlé di do i kdee man-gu na i kdee tdògu. ⁵⁰Na gadègu na i dad talùgu i gumdà nawa landè sen. Mdà ayé, nè i flau Mà do, yé logu man.”

13

I kalob Dyisas i bli i dad to galan tdò

¹Lo sbutang gdè klo kel Fista Du Kaglius, na ta gadè Dyisas na ta fan kel i ban-gan tmagak i banwe ani du salu ditù di ku Mà. Too bong nawan i dad ton di tah tanà. Kanbongan ale nawa kel di gusen. ²Na kmaan Dyisas magin di dad to galan tdò. Bay ta fkah Satanas di nawa Dyudas, i ngà Simon Iskariyot, i ayé makal

ku Dyisas. ³Ta gadè Dyisas ta blé Màan di kenen i kdee kdatah. Na lêan gadè na Dwata i gumdàan na i gusamfulèam. ⁴Na tadag Dyisas na nlusan i lafin saulan, na mwè twalya du daféngan. ⁵Klon mkok éél di falang-gana, na naloban bli i dad to galan tdò, na yé ifun dun i twalya daféngan. ⁶Na kanton kel di ku Simon Piter, ta man Piter di kenen, “E Amu, ge kè malob i bligu?” ⁷Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Là fa glabatam i nimògu, bay là mlon mdà ani, glabatam.” ⁸Na man Piter, “Là ti mayè agu ku nalobam i bligu.” Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, “Ku là nalobgu i bliam, ta ise ge to nfun-gu.” ⁹Taman, man Piter, “Amu, ku gambet ayé, nang lo bligu i nalobam, bay lê man sigalgu na i ulugu.” ¹⁰Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nè to ta finge dyoh, lo yé naloban dunan i blian, du ta mlaneb kenen. Na ta mlaneb gamu, bay ise ku kdeeyu.” ¹¹Yé duen Dyisas man, “Ise ku kdeeyu,” du gadèan na nun satu di dale i makal kenen. ¹²Taman, kafngen malob dad bliila, ta lsakan i lafin saulan, na lê samfulé di gusudengan. Na manan di dale, “Glabatyu kè i nimògu di gamu gine? ¹³Yé katloyu do, ‘Sér’ na ‘Amu,’ na too sa i manyu du do sa i dunan. ¹⁴Na do, i Amuyu na i Séryu, ta fdanàgu i ktogu du nalobgu dad bliyu gine. Na yé duenam man, fye ku too

gamu salob bli. ¹⁵ Ta fitegu di gamu i nimògu du fye ganbeyu. ¹⁶ Too ti glut i man-gu di gamu. Là ti mdatah i fasak di amun, na là mdatah i to dek di to mdek kenen. ¹⁷ Du ta glabaty i tdògu di gamu ani, lehew gamu ku nimòyu.

¹⁸ “Bay ise ku kdeeyu i man-gu ani, du ta gadègu ku dét mnè di fandamyu, gamu i dad mgalékgu. Bay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata gablà di to makal do, du ani manan, ‘I to song do kmaan, kenen mnang do nawa.’ ¹⁹ Falagu fgadè di gamu i fan mkel du fye ku ta gdohò, fantooyu na Do sa i Dunan Do. ²⁰ Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to dmawat balù simto i dekgu, ta dnawatan agu. Na nè to dmawat do, ta dnawatan i mdek do.”

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen

(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù i nawan, na manan di dad to galan tdò, “Too ti glut i man-gu di gamu. Nun satu di gamu makal do.” ²² Na kanton man ayé, seye ale du makto nawala ku simto di dale i manan ayé. ²³ Na satu di dale, i to too kanbong nawa Dyisas, fihil di ku Dyisas. ²⁴ Na knatuk Simon Piter i to ayé, manan, “Begam snalek gite ku simto i manan ayé.” ²⁵ Na i to too kanbong nawa Dyisas, lè man fihil di ku Dyisas, na snalekan, manan, “Amu,

simto kè i manam ayé?” ²⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “Lnabgu i fan ani di tukung. Ku nè to gumlégu dun, yé dunan.” Na di kafngen man ayé, ta mwè fan, lnaban di tukung, na blén di ku Dyudas, i ngà Simon Iskariyot. ²⁷ Na di kafnge Dyudas dmawat i fan, ta fusuk Satanas di kenen. Taman, man Dyisas di kenen, “Gasilam nimò i knayèam.” ²⁸ Bay balù satu di gukmaanla ayé, landè gmadè gumtatek i man Dyisas ayé di ku Dyudas. ²⁹ Du Dyudas sa magot i filakla, taman, yé man nawa i dademen ku dek Dyisas kenen mayad i dad kalnidùla di fista, ku demen dekan mlé di dad to landè knun. ³⁰ Taman, di ta kafnge Dyudas dmawat i fan, ta gasil lamwà. Na ta kifuh nan.

I falami uldin blé Dyisas

³¹ Na di kafnge Dyudas lamwà, man Dyisas di dademe tagak déé, “Ani ta kite kdatah i dnagit Ngà To, na lè i kdatah i Dwata fagu di kenen. ³² Na du teen i kdatah Dwata fagu di Ngà To, lè fite Dwata i kdatah Ngà To, na mlal i kimòan dun. ³³ E dad ngàgu, ta là mlo agu dini di safédyu. Na ku ta là agu dini, fanngabalyu agu. I man-gu di gamu, salngad i ta man-gu di dad Dyu du là ti gsalu gamu di gusalugu. ³⁴ Bay ani, nun falami uldin blégu di gamu, sakdo gamu. Ku dét i kakkdogu di gamu, yé kasakdoyu, ³⁵ du ku sakdo gamu, gadè i kdee na gamu i dad to tdògu.”

Fala fgaðè Dyisas i kbalew Piter kenen
(*Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34*)

³⁶ Na smalek Simon Piter di kenen, manan, “Amu, nè fanam gusalu?” Na tmimel Dyisas, manan, “Là fa tayò ge gagin di gusalugu, bay lmalò ge di satu du.” ³⁷ Na man Piter di kenen, “Amu, dét i duenan là tayò agu gagin ge? Ta gatlagad agu fafati di ge.” ³⁸ Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, “Too kè i manam na ta gatlagad ge fafati di do? Too ti glut i man-gu di ge, di laman là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulè di kmanam dun làam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

¹ Na lê talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Nangyu flidù i nawayu. Bay ftooo gamu di Dwata, na lê gamu ftooo di do. ² Nun dee dad snifil di gumnè Mà, na gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu. Ku ise glut ani, là ti man-gu dun di gamu. ³ Na ku gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu, lê agu samfulè du nngéta gamu du fye balù ku nè i gumnègu, lê gamu ditù. ⁴ Na, ta gadèyu i dalan salu di gusalugu.” ⁵ Bay man Tomas, “E Amu, là gadèmi i gusalum, na dét kibò kgaðèmi i dalan salu gatù?” ⁶ Na man Dyisas di kenen, “Do sa i dalan, na i kaglut, na i nawa. Landè to gsalu di ku Mà ku là funan magu di do. ⁷ Na ani, du ta

dilèyu agu, ta lêyu dilè Mà. Na mdà ani, ta dilèyu Mà, na lêyu kenen teen.” ⁸ Na man Filip di ku Dyisas, “E Amu, fitem gami i Mà, du fye dsal nawami.” ⁹ Bay man Dyisas di kenen, “Filip, ta mlo agu sa dini di safèdyu, bay sana là toom kdilè do? Nè to mite do, ta lêan teen Mà. Na kan ku manam di do, ‘Fitem gami i Mà?’ ¹⁰ Kan? Là ftooo ge kè na mnè agu di ku Mà na Mà mnè di do? Ise mdà di do i dad man-gu di gamu, bay mdà di ku Mà, i mnè di do, du kenen mimò i kdee. ¹¹ Fantooyu na mnè agu di ku Mà na i Mà mnè di do. Ku là fantooyu dun, ftooo gamu di do mdà di dad tnikeng nimògu. ¹² Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to ftooo di do, nimòan ku dét i nimògu, na midul dini i kenen nimò du gatù agu di ku Mà. ¹³ Balù dét fniyu fagu di dagitgu, nimògu du fye magdayen Mà fagu di Ngàan. ¹⁴ Na balù dét i fniyu fagu di dagitgu, do i mimò dun.

I fakang gablà di Mtiu Tulus

¹⁵ “Ku bong nawayu do, nimenyu i dad flaugu. ¹⁶ Na mni agu di Mà, na banlén gamu i lê satu Tmabeng, dunan Tulus i Kaglut, du fye samsagin gamu kel di landè sen. ¹⁷ I dad to nfun i banwe ani, là gdawatla dun du là gadèla ku simto kenen, na là dilèla dun. Bay gamu, ta dilèyu du samsagin gamu na mnè di gamu. ¹⁸ Na là ti tngakta gamu salngad ngà

ilu*, bay lê agu samfulê di gamu. ¹⁹ Di là mlo ani, i dad to nfun i banwe, ta là teenla agu. Bay gamu, teenyu agu, na du mlawil agu, lê gamu mlawil. ²⁰ Di kakel i du ayé, ta gadèyu nan na mnè agu di ku Mà, na mnè gamu di do, na lê agu mnè di gamu. ²¹ Nè to gmadè na mimen i dad flaugu, bong nawan do. Na nè to bong nawan do, kanbong Mà nawa. Na lêgu kanbong nawa i to ayé, na fdilègu i ktogu di kenen.” ²² Na man Dyudas di kenen, (ise ku Dyudas Iskariyot), “Amu, kan ku gami gufdilèam i ktom, na ise di dad to nfun i banwe?” ²³ Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè to bong nawan do, nimenan i dad flaugu. Na lê kanbong Mà nawa, na lwe gami Mà mnè di kenen. ²⁴ Bay nè to là bong nawan do, là nimenan i dad flaugu. Na i tdò ta lingeyu ani ise mdà di do, bay mdà di ku Mà i mdek do. ²⁵ Ta tulen-gu gamu sa i kdee ani di lamgu mnè di blengyu. ²⁶ I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus dek Mà fagu di dagitgu, tdòan gamu i kdee, na ftin fafaldam i kdee dad man-gu di gamu. ²⁷ Tagakta gamu i ktanak nawa. Na yé blégu gamu i do ktanak nawa. Là salngadan di ktanak nawa blé i banwe. Nangyu flidù i nawayu, na nang gamu likò. ²⁸ Ta man-gu di gamu sa, na mdà agu bay lê agu samfulê di gamu. Ku bong nawayu do, ta lehew

gamu du gatù agu di ku Mà, du mdatah kenen di do. ²⁹ Na falagu fgadè di gamu i kdee ani di laman là kel du fye ku ta kel, ftoo gamu. ³⁰ Ta là mlo nan i kastulen-gu di gamu ani, du ta fan kel i magot i klamang banwe ani, bay là ti gmaganan di do. ³¹ Bay fye ku too gadè i kdee dad to di tah tanà na bong nawagu ku Mà. Taman nimògu kdee dekan do. Mdà ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

¹ “Do i glut laweh i grép, na Mà i mifat dun. ² Kanlang Mà i kdee dad fanga là minge. Bay nè i dad fanga minge, tanfulan na lnaneban du fye midul i kdee bengela. ³ Ta mlaneb gamu nan fagu di dad tnalùgu i ta tulenta gamu. ⁴ Too gamu mnè di do, na lê agu mnè di gamu, du i fanga, là ti gambengen ku là gagotan* di lawehan. Salngad ayé i gamu kagkah du là ti gambenge gamu ku là mnè gamu di do. ⁵ Do sa i laweh, na gamu i dad fanga. Ku mnè gamu di do, lê agu mnè di gamu, taman, too gamu gambenge du landè gaganyu nimò ku ise do. ⁶ Nè to là mnè di do, bat di lwà salngad di dad fanga ta kafag. Santifunla dad fanga ani, na batla ale di lifoh du snakufila. ⁷ Bay, ku mnè gamu di do na i dad tnalùgu mnè di nawayu, fniyu ku dét i knayèyu, du blégu gamu.

* **14:18** 14:18 Di Bsaya, di lo gamu.

* **15:4** 15:4 Di Grik, dunan mnè.

⁸ Too magdayen Mà ku too gamu menge, na fagu dini, yé fbateng dun na gamu i dad to tdògu. ⁹ Kanbongta gamu nawa salngad i kalbong nawa Mà do. Mnè gamu nan di kalbong nawagu gamu. ¹⁰ Ku nimenyu i dad flaugu, mnè gamu di kalbong nawagu. Salngad do, nimen-gu i dad flau Mà, na mnè agu di kalbong nawan. ¹¹ Ta man-gu ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na fagu déé too sikof i klehewyu. ¹² Ani flaugu di gamu, sal-bong gamu nawa salngad di kalbong nawagu gamu. ¹³ Yé too mdatah kalbong nawa fite i satu to di dademen sgalak dunan kablén i kton di fati du mdà di kakdon dale. ¹⁴ Gamu i dademegu sgalak ku nimenyu balù dét flaugu di gamu. ¹⁵ Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti gadè i fasak nimò i amun. Bay yé ta katlogu gamu dademegu sgalak du ta fgadègu di gamu i kdee dad lingegu mdà di ku Mà. ¹⁶ Ise ku gamu i malék do, bay do i malék gamu. Ta nalékta gamu du fye mdà gamu magu, na fye menge gamu, na i bengeyu too mlawil. Taman, blé Mà di gamu balù dét i fniyu di kenen fagu di dagitgu. ¹⁷ Yé duenam man, ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

¹⁸ “Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani, fandamyu na do i munala

nuteh nawa. ¹⁹ Ku nfun gamu i banwe ani, kandola gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta ise gamu nfun i banwe. Yé duenam man, nutehla gamu nawa. ²⁰ Fandamyu i ta man-gu di gamu. Landè fasak mdatah di amun. Du fansasèla agu, lèla gamu fansasè. Ku nimenla i man-gu, lèla nimen i gamu man. ²¹ Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo gamu di do, na là dilèla i mdek do. ²² Landè moon salàla ku là ta salu agu dini na talù di dale. Kabay, ta là gmanla dun ku landè salàla. ²³ Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh nawa Mà. ²⁴ Landè moon salàla ku là ta nimògu dad tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay ani, ta teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na Mà, nutehla gami nawa. ²⁵ Bay, là fakay ku là mkel ani fye gdohò i ta gsulat di uldin blé Dwata di dale, manan, ‘Nutehla agu nawa di landè gumdàan.’

²⁶ Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mà i Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut mdà di ku Mà, kenen i tmulen gablà di do. ²⁷ Na lê gamu tmulen gablà di do, du mdà di kagatbùan sa i kaginyu do.

16

¹ “Yé duen-gu man ani di gamu du fye là mlungay i ksaligyu di do. ² Na falwàla gamu mdà di dad gumnè gus-tifun. Na kel i du, nè to fmati gamu, man nawan ku yé nimòan knayè i Dwata. ³ Bay yé duenla mimò ayé du là dilèla gami Mà. ⁴ Na ta

falagu fgaðè ani di gamu du fye ku ta nimòla i kdee ani, gafaldamyu i ta man-gu di gamu.

Inimò i Mtiu Tulus

“Yé duen-gu là tayò fgaðè ani di gamu mdà di kagatbùan du dini agu fa di safédyu. ⁵ Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i mdek do, na landè di gamu smalek ku nè i gusalugu. ⁶ Bay kantogu tulen di gamu, ta baling gamu mliðù. ⁷ Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I kdàgu gamfye di gamu, du ku là mdà agu, là salu dini di gamu i Tmabeng. Bay ku ta mdà agu, dekgu kenen salu di gamu. ⁸ Na ku ta kel kenen dini, fgaðèan di dad to nfun i banwe i dad salàla, na i katluh, na i kukum Dwata. ⁹ Fgaðèan di dale i dad salàla du là ftoo ale di do. ¹⁰ Na fgaðèan di dale i katluh du salu agu di ku Mà, na ta là teenyu agu. ¹¹ Na fgaðèan di dale i kukum Dwata du i dmatù mebe i klamang banwe, ta nukum Dwata kenen di kaflayam. ¹² Dee fa dad kayègu man di gamu, bay là fa gdawatyu dun. ¹³ Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut, nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise ku mdà di kenen knayè i dad fgaðèan di gamu, bay yé tulenan di gamu i kdee lingen na i dad fan mkel. ¹⁴ Na lêan agu dnayen du dnawatan i blégu di kenen, na tulenan di gamu. ¹⁵ I kdee nfun Mà, slame nfun-gu. Na dnawat Mtiu Tulus i blégu di kenen, na tulenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùyu

¹⁶ “Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay di là lêan mlo, ta làyu agu teen.” ¹⁷ Taman, stulen i dad to galan tdò, manla, “Dét gumtatek i manan ayé, na di là mlo ani ta làto dun teen, na di là lêan mlo, ta lêto kenen teen, na balù i manan ta fan kenen mulè di Mään?” ¹⁸ Na sasalek ale, manla, “Dét gumtatek i manan ayé ‘di là mlo?’ Là glabatto i manan.”

¹⁹ Na ta gadè Dyisas na mayè ale smalek di kenen. Na manan di dale, “Sasalek gamu kè gablà di kman-gu ayé, na di là mlo ani, ta làyu agu teen, bay di là lêan mlo, ta làyu agu teen? ²⁰ Too ti glut i man-gu di gamu. Kel i du, mngel na lmanu gamu, bay i dad to nfun i banwe ani, flehew ale dale. Mliðù nawayu, bay mbaling klehew i klidùyu. ²¹ I satu libun maltien, too sasè i klidùan ku ta fan sut i ngàan du galyalon i kaflayaman. Bay, ku ta sut i ngàan, ta glifetan i kaflayaman mdà di klehewan du ta sut i ngàan. ²² Na salngad ayé i mkel di gamu du mliðù gamu ani. Bay di satu du, lê ato site, na baling too bong i klehewyu, na landè to gamlad dun di gamu. ²³ Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek gamu di do balù détan. Too ti glut i man-gu di gamu. Balù dét i fniyu di ku Mà fagu di dagitgu, blén di gamu. ²⁴ Kel ani, landè lmenyu fni di do. Mni gamu nan, na gamdawat gamu du fye too sikof i kle-

hewyu.

17

Dmasal Dyisas

Tafnisan Dyisas i kdee sasè

²⁵ “Di du ani, fagugu di fléd i dad tulen-gu di gamu, bay kel i du, toogu fbateng i ktuleng-gu gamu gablà di ku Mà, ta ise fagu di fléd. ²⁶ Na ku ta kel i du ayé, ta gamu nan i mni di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise do i mni di ku Mà gablà di gamu. ²⁷ Bong nawa Mà gamu du bong nawayu do, na du fantooyu yé gumdàgu di Dwata. ²⁸ Glut sa, yé gumdàgu di ku Mà, na ta salu agu dini di tah tanà. Bay di là mlo, lêgu tna-gak i banwe ani du samfulé agu di ku Mà.”

²⁹ Na ta lê talù dad to galan tdò di kenen, manla, “Ani, ta too mbateng i dad tulenam di gami, du ta là fagum di fléd. ³⁰ Na ta gadèmi nan na gadèam i kdee. Balù ta landè galà smalek ge du ta sanam gadè ku dét i knayèmi snalek. Mdà ani, ta fantoomi yé gumdàam di Dwata.”

³¹ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta ftoog gamu. ³² Bay neyeyu du fan kel i du, ani ta dini nan, masbalét i kdeeyu, na kat satu di gamu mulê di kenen gumnè, na tnakakyu agu logu satu, bay ise ku logu satu du Mà magin di do. ³³ Ta tulen-gu gamu ani du fye nun ktanak nawayu fagu di ksasatuyu di do. Nun dad kaflayamyu di tah tanà, bay fan-galyu nawayu du ta fnisan-gu i dad sasè di banwe ani.”

¹ Na di kafnge Dyisas man ayé, lngalà di langit, na dmasal, manan, “E Mà, ta kel nan i bang. Fdataham Ngàam, du fye lêan ge fdatah. ² Du ta blém di do i kdatab magot i kdee dad to, du fye banlègu nawa landè sen i kdee dad to ta blém di do. ³ Na ani gumtatek i nawa landè sen, dunan i kdilèla ge, i too glut Dwata, na lê man do, Dyisas Krayst, i dekam. ⁴ Ta fdatahta ge di tah tanà ani na ta fngegu nimò i dad fimòam do. ⁵ Na ani, Mà, fulèam di do i kdatab tagnè gfun-gu di safédam di là fa mgimò i klamang banwe.

⁶ Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di do mdà di banwe ani. Ge i mfun dale, bay ta saligam ale di do, na fkahla di nawala i Tnalùam. ⁷ Na ta gadèla na i kdee ta blém di do slame mdà di ge. ⁸ Na ta tulen-gu dale i manam do, na ta dnawatla sa. Na ta gadèla i ktoon na ge i gumdàgu. Na ftoog ale na ge i mdek do.

⁹ Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad to ta saligam di do, du ge mfun dale. ¹⁰ Ge mfun i dad nfun-gu, na lê do mfun i kdee dad nfunam. Na ta magdayen agu fagu di dale. ¹¹ Na ani, ta fan agu samfulé di ge, na ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay i dad tota ani, tlabo ale dini di tah tanà. E Mà Mtiu, nifatam ale fagu di kaltulus i dagitam, dunan i dagit ta blém di do du fye sasatu ale

salngad i gite ksasatu. ¹² Di knègu dini di safédla, nifatgu ale fagu di kaltulus i dagitam ta blém di do. Ta nifatgu ale, na landè lanah, bay lo satu, i tagnè lanah, du fye gdohò i Tnalùam. ¹³ Na ani, samfulé agu déé di ge, na man-gu ani lamgu dini di tah tanà, du fye too ale lehew magin do. ¹⁴ Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad to nfun i banwe ani, nutehla ale nawa du ise i banwe ani mfun dale salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do. ¹⁵ Na ise ku yé fnigu di ge ku nwèam ale mdà di banwe ani, bay yé fnigu di ge, kanlungam ale mdà di ku Satanas. ¹⁶ Ise ku i banwe ani i mfun dale, na salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do. ¹⁷ Tanfingam i dad tota fagu di kaglut, du i Tnalùam, yé i kaglut. ¹⁸ Du ta dekam agu di tah tanà, lêgu ale dek di klamang banwe. ¹⁹ Na mdà di dale, sdulêgu blé i ktogu di ge du fye lêla sdulê blé i ktola di ge.

²⁰ “Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay lê man i kdee dad to ftoo di do mdà di katdòla. ²¹ Dmasal agu du fye masasatu i kdeela salngad di gite, du ge, Mà, mnè di do, na do mnè di ge. Na dmasal agu fye lê ale mnè di gite, du fye mdà di ksasatula, fantoo dad to di tah tanà na ge i mdek do. ²² Ta banlégu ale kdatah salngad i kdatah ta blém di do du fye masasatu ale salngad gite. ²³ Do mnè di dale, na ge mnè di do, du fye too sikof i ksasatula. Na ani gumdà

i dad to di klamang banwe gmadè na ge i mdek do, na bong nawam dale salngad i kalbong nawam do. ²⁴ Mà, ta blém di do sa i dad to ani. Yé kayègu ku magin ale di do balù nè gumnègu du fye teenla i kdatah ta blém di do du ta sana bong nawam do di laman là fa mgimò i klamang banwe. ²⁵ E Mà, too ge tluh, na i dad to nfun i banwe ani, là dilèla ge. Bay do, ta dilèta ge, na gadè i dad to ta saligam di do na ge i mdek do. ²⁶ Ta fdilèta ge di dale, na fanlesgu mimò dun du fye gdawatla i kalbong nawam do, na mnè agu di dale.”

18

Kanfèla Dyisas

(*Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Luk 22:47-53*)

¹ Di kafnge Dyisas dmasal, mdà kenen magin i dad to galan tdò mifal di Sbang Kidron. Na nun gbang ditù, na déé gusalun magin dad to galan tdò. ² Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, ta teenan i banwe ayé du ta dee dulèla slabat déé. ³ Taman, gatù Dyudas, na faginan dee sundalu na dademe to mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du ta dek dad mdatah ganlal di kafaglut na dad Farisi ale. Na mebe ale dad tek na dad falitan na dad salò bnakas. ⁴ Na ta gadè Dyisas i kdee fan mkel di kenen, taman snitongan ale, na manan di dale, “Simto i fanngabalyu?” ⁵ Na tmimel ale, manla,

“Dyisas mdà di Nasarét.” Na man Dyisas di dale, “Do sa i dunan.” Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, tadag déé di safédla. ⁶ Na kanto man Dyisas di dale, “Do sa i dunan,” gfulul ale, na sdulê ale bek di tanà. ⁷ Na lê snalek Dyisas ale, manan, “Simto i fanngabalyu kè?” Na manla, “Dyisas mdà di Nasarét.” ⁸ Na tmimel Dyisas, manan, “Ta man-gu di gamu gine na do sa i dunan. Taman, ku do i fanngabalyu, falohyu i dademegu mdà.” ⁹ Yé duenan man ayé du fye gdohò i ta manan, “Landè lanah di dad to ta saligam di do.”

¹⁰ Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter i sundangan, na tñibehan fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen gsen di kwanan. Na yé dagit i fasak ayé Malkus. ¹¹ Bay man Dyisas di ku Piter, “Fulêam di lumàan i sundangam. Man nawam kè ku là dnawatgu i kaflayam blé Mà di do?”

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

¹² Na mdà i dad sundalu na i ulula na lê i dademe mantay, kanfêla Dyisas na bnakusla kenen. ¹³ Na nebela kenen funa di ku Anas. Anas i tewe Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù. ¹⁴ Na Kayafas i man di dad ulu i dad Dyu na mas fye fa ku lo satu mati di kdee dad to.

I kbalew Piter
(*Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57*)

¹⁵ Na lê lmalò di ku Dyisas Simon Piter na i satu di dademe to gal tdò Dyisas. Na i to ayé, dilè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, taman, magin kenen ku Dyisas fles di nasel i ganlal ayé. ¹⁶ Bay tagak Piter kenen di lwà di saféd i takab. Kafnge ayé, lê lamwà i to dilè i ganlal, na stulen di libun mantay di takab, klon mebe ku Piter ditù di lam. ¹⁷ Na smalek i libun mantay di takab, manan ku Piter, “Ise ge kè satu di dad to gal tdò i to ayé?” Na tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.” ¹⁸ Na mdà di katno déé, i dad fasak na dad mantay, mimò ale lifoh, yé dutungla uling, na tadag ale déé du mnalang ale. Na lê fdadong Piter déé du mnalang.

I ksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas

(*Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71*)

¹⁹ Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Dyisas gablà di dad to galan tdò na i dad tdòan. ²⁰ Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa gutamdògu i dad to di gume-fen. Yé galgu gutamdò di lam dad gunnè gustifun na di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na là ti tamdò agu di gugbunin. ²¹ Na kan ku do i snalekam? Fye fa ku yé snalekam i dad to ta lminge do du ta gadèla i dad man-gu.” ²² Kafngen man ayé, mdà i satu mantay, tanfilingan Dyisas, na manan, “Kan ku talù ge salngad ayé di ulu i dad ganlal di kafaglut?” ²³ Na

tmimel Dyisas, manan, “Ku nun man-gu sasè, tulenam di dad to i ksasègu, bay ku fye i man-gu, dét i duenam tamfil-ing do?”

²⁴ Na kafnge ayé, sana kagbakus Dyisas, na febe Anas kenen di ku Kayafas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter
(*Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62*)

²⁵ Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na snalek dademe to kenen, manla, “Sawe ge sa i satu tdòan?” Bay tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.” ²⁶ Na lê talù satu fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek i to tñibeh Piter i bali klingen, na snalekan Piter, manan, “Ise ge kè i to teen-gu magin dun di gbang?” ²⁷ Bay lê man malew Piter, na manan, “Ise do.” Na ta kalmeet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(*Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5*)

²⁸ Di too flafus, ta mdà ale di gumnè Kayafas, na nebela Dyisas di bong gumnè Pilato, i gubirñador. Bay là fusuk i dad Dyu di bong gumnèan ayé, tà ale magsik di kite Dwata, na là gagin ale di kakaan di Fista Du Kaglius, du ise Dyu Pilato. ²⁹ Taman, lamwà Pilato, na snalekan ale, manan, “Dét i salàan duenyu mebe dun dini?” ³⁰ Na tmimel ale, manla di kenen, “Ku là gamsalà i to ayé, là ti nebemi

dun gadini.” ³¹ Bay man Pilato di dale, “Gamù i kamfè dun, na gamu i mukum dun mdà di uldinyu.” Bay man dad Dyu di kenen, “Là fakay di uldinmi ku gami dad Dyu mukum dadememi di fati.” ³² Yé duenan mgimò ani du fye gdohò i ta fala fgdè Dyisas gablà di kibòan mati.

³³ Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i bong gumnèan, na tlon Dyisas, na snalekan kenen, manan, “Ge kè Hari i dad Dyu?” ³⁴ Na tmimel Dyisas, manan, “Nè gumdà i manam ayé, mdà di ge fandam, ku mdà di lingem di dademe to?” ³⁵ Na tmimel Pilato, manan, “Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem Dyu na i dad ganlal di kafaglutyu, yé mebe ge dini di do. Dét i ta nimòan?” ³⁶ Na tmimel Dyisas, manan, “I banwe nagotgu ise di tah tanà ani. Ku banwe di tah tanà ani i nagotgu, fakay matu dad togu du fye là gakfè i dad Dyu agu. Bay, ise dini di tah tanà ani i banwe nagotgu.” ³⁷ Na lê snalek Pilato kenen, manan, “Kan? Hari ge kè?” Na tmimel Dyisas, manan, “Ta manam sa. Hari agu. Yé duen-gu sut na salu dini di tah tanà du fgdègu gablà di kaglut. Nè to msen i kaglut, flinge di do.” ³⁸ Na smalek Pilato, manan, “Dét kè i kaglut manam ayé?”

I kukumla ku Dyisas
(*Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25*)

Na di kafngen man ayé, lê lamwà salu di dad Dyu, na

manan di dale, “Landè teen-gu salà di to ayé. ³⁹ Bay yé ta knalamyu, falwàgu gamu satu to blanggù di kat Fista Du Kaglius. Mayè gamu kè ku yé falwàgu Hari i dad Dyu?” ⁴⁰ Bay mkit i kdeela, manla, “Ise kenen. Barabas i falwàam.” (Na Barabas, kenen satu ribildi).

19

¹ Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to du nfasla. ² Na i dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen, na sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla kenen hari. ³ Klola madoy kenen, manla, “Kumusta ge, hari i dad Dyu.” Na fnge fdadong ale di kenen, na tanfilingla.

⁴ Na lê lamwà Pilato, na manan di dad Dyu stifun déé, “Na sén. Nebegu Dyisas di gamu du fye gadèyu na landè teen-gu salàan.” ⁵ Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual sukubla di ulun na i klaweh mitam fulè i falsakla dun. Na man Pilato di dale, “Neyeyu i to ani.” ⁶ Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad mantay, kantola teen Dyisas, mkit ale, manla, “Fnatak di krus. Fnatak di krus.” Na ta man Pilato di dale, “Nwèyu, na fnatakyu di krus, du landè teen-gu salàan.” ⁷ Na tmimel dad Dyu, manla, “Nun uldin tnadagmi na gten kenen fnati du ye manan kenen i Ngà Dwata.” ⁸ Na kanto linge Pilato ayé, ta too sasè

i klikòan. ⁹ Na lê fusuk kenen di lam i gumnèan, na snalekan Dyisas, manan, “Nè gumdàam?” Bay là tmimel Dyisas. ¹⁰ Taman, man Pilato di kenen, “Dét duenam là tmimel do? Là gadèam dun kè na nun ktoogu fafatak ge di krus, na nun ktoogu falwà ge?” ¹¹ Bay tmimel Dyisas, manan, “Landè ktoom mimò balù détan ku là gablé Dwata dun di ge. Yé sa duen-gu man na i to makal do, mas blat fa i kenen salà di ge.”

¹² Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé, ta mngabal kenen kfagu du fye falwàan Dyisas, bay baling too mkit dad Dyu, manla ku Pilato, “Ku falwàam i to ayé, ta ise ge deme Sisar sgalak, du nè i to man dun na hari kenen, knangan Sisar, i too mdatah ganlal.” ¹³ Na kanto linge Pilato i manla ayé, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé kdagit dad Hibru dun, Gabata. ¹⁴ Na ta fan ltu du nan di du i kafatlagad i kakaan di Fista Du Kaglius. Na man Pilato di dale, “Neyeyu. Ani hariyu.” ¹⁵ Bay mkit dad to ayé, manla, “Fnati kenen! Fnatak kenen!” Bay snalek Pilato ale, manan, “Fnatakgu di krus kè i hariyu?” Na tmimel dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla, “Landè dademe harìmi, lo senan Sisar.” ¹⁶ Taman, ta blé Pilato Dyisas di dale du fye fnatakla di krus.

Ikfatakla ku Dyisas di krus
(*Matyu 27:32-44; Mark*
15:21-32; Luk 23:26-43)

Taman, ta nwèla Dyisas.
17 Na lamwà Dyisas tmiang
krusan salu di satu banwe
dnagit Klakub Ulu, yé dagi-
tan di talù i dad Dyu, Gol-
gota. 18 Na kanto ale kel déé,
ta fnatakla Dyisas di krus,
na lê nun fnatakla lwe to,
satu gsen di kwananan, na
satu gsen di bibengan, na déé
Dyisas di gutngàla. 19 Na
smulat Pilato i fgadèan, fka-
han di krus Dyisas. Na ani
man i sulatan, “Dyisas mdà
di Nasarét, i Harì i dad Dyu.”
20 Sulatla ayé di Hibru, Latin,
na Grik. Taman, dee dad Dyu
gambasa dun du mdadong di
Dyérusalém i gufmatakla ku
Dyisas di krus. 21 Taman,
i dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu, manla di ku Pilato,
“Nang ayé sulatam, ‘Harì i
dad Dyu,’ bay yé tlasam dun,
‘Kenen kun Harì i dad Dyu.’
” 22 Bay man Pilato di dale,
“I ta gsulatgu, là fakay tanlas
dun.”

23 Na kafnge i dad sundalu
fmatak kenen di krus, ta
nwèla i dad klawehan, na
nalella di fat, du fye kat
satu di dale nun alelan. Na
lêla nwè i tahà klawehan,
tadè nabal landè thél. 24 Na
stulen dad sundalu ayé,
manla, “Nangto knasê i tahà
klawehan ani, bay neyeto ku
simto gamwè dun fagu di
kasbunut.” Mgimò ayé du
fye gdohò i fsulat Dwata di
munan, manan, “Sansalella
dad klawehgu, na neyela

ku simto gamwè i tahà
klawehgu fagu di kasbunut.”
Na yé nimò dad sundalu ayé.

25 Na nun dad libun tadag
déé di saféd krus Dyisas,
dunan i yêan, na flanek yêan,
na lê Méri, dunan yaan i satu
lagi dnagit Klofas, na lê Méri
Magdalin. 26 Na kanto teen
Dyisas i yêan na i satu to galan
tdò i toon kanbong nawa,
manan di yêan, “Libun, yé sa
i ngàam.” 27 Na lêan man di
galan tdò, “Yé sa yêam.” Na
mdà di kman Dyisas ayé, ta
nwè i to ayé i yé Dyisas, na
neben di kenen gumnè.

Ikfati Dyisas
(*Matyu 27:45-56; Mark*
15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge ayé, kanto gadè
Dyisas na ta gdohò i kdeen,
ta manan, “Malinum agu,”
du fye gdohò i Tnalù Dwata.
29 Na nun déé satu tukung fnò
sukà, na kantola lnab falnas
di sukà ayé, fkahla di tukè i
fanga hisop, na ulukla salu
di bà Dyisas du fsafla dun.
30 Na kanton gafloh i sukà, ta
lê talù, manan, “Ta fngè nan.”
Na kudung kenen, na ta ftoh i
nawan.

*Ikfahuk agas di lohok Dy-
isas*

31 Ta flabi nan di du
kafatlagad di là fa tambù i
Fista Du Kaglius, na i tmdol
du dunan i Du Kaftud too
mdatah. Taman, salu dad
ganlal i dad Dyu di ku Pilato,
na mbal ale du tanfòla blì i
dad to ta fnatak di krus, du
fye mlal ale mati na nwèla ale
mdà di krus di laman là kel i
Du Kaftud. 32 Taman, falohan

dad sundalu gatù, na tanfòla bli i dad to fnatak magin ku Dyisas. ³³ Bay kanto ale kel di ku Dyisas, teenla na ta mati, taman, là tanfòla i kenen bli. ³⁴ Bay satu di dad sundalu ayé, fnahukan agas i lohok Dyisas, na tadè samfut litè na éél. ³⁵ Do Dyan i to mite i mkel ani, dunan i to tmulen. Glut, gsalig i man-gu, na yé duen-gu tmulen dun du fye ftoo gamu. ³⁶ Yé duenan mkel kdee ani du fye gdohò i ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Landè tulanan tanfò, balù satu.” ³⁷ Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Meye ale di to fnahukla.”

I kalbangla ku Dyisas

(*Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Na nun satu lagi gal magin ku Dyisas, bay là fgaðèan dun du mdà di klikòan di dad Dyu. Yé dagitan Dyosip mdà di Arimatiya. Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Kanto faloh Pilato Dyosip, ta gatù kenen, na nwèan i laweh Dyisas. ³⁹ Na magin Nikodimus, i to salu ku Dyisas di satu kifuh di munan. Mebe kenen dad fangbun dnagit mira na alo, nun dad lime falò kilu i kablatan. ⁴⁰ Kafnge ayé, nwèla i laweh Dyisas, na lnabédla falnas, na faginla i dad fangbun, du yé kafatlagad i dad Dyu laweh i to mati ku lbang. ⁴¹ Na nun gbang mdadong di gufmatila ku Dyisas, na di gbang ayé, nun ilib gulambang, bay landè to lmen

lbang déé. ⁴² Na ta fan kel i Du Kaftud i dad Dyu, na yé duenam man, déé nan i gulambangla ku Dyisas du mdadong di gumatin.

20

I kték Dyisas mdà di fati

(*Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12*)

¹ Na di too flafus Linggu, ta mdà Méri Magdalin salu di lbang Dyisas, bay kakelan déé, teenan ta mlulid i bong batu mdà di bà i ilib. ² Taman, milah kenen salu di ku Simon Piter, na lê i satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa. Na di kakelan déé, manan di dale, “Ta nwèla laweh i Amuto, na là gadèmi ku nè gumkahla dun.” ³ Kafnge ayé, ta mdà Piter na i satu to tdò Dyisas, na gatù ale di lbang. ⁴ Lwe ale sadluh gatù, bay kibò baltik i satu, na muna kenen kel di lbang. ⁵ Na fkgò kenen du smanil, na teenan i dad falnas bukay, bay là fusukan. ⁶ Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter, na fles kenen fusuk di lbang, na teenan dad falnas bukay mlasà déé. ⁷ Maglulun i falnas labéd di ulun. Mahal gumlasà i falnas ayé, na mahal gumlasà i falnas labéd di lawehan. ⁸ Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to galan tdò, dunan i muna kel gine di lbang, na kanton teen i kalbong kdee ani, ta ftoo kenen. ⁹ (Blaam là fa glabatla i gumanan dun di Tnalù Dwata là fakay ku là mték Dyisas mdà di fati.) ¹⁰ Na i

dad lwe tdò Dyisas, ta mdà ale mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin

(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

¹¹ Bay Méri, fanak kenen di lwà i ilib gulambang, na mn-gel. Na fkgò kenen smanil di lam i lbang. ¹² Na nun teenan lwe kasaligan i Dwata smaui bukay sudeng di gufkahla i laweh Dyisas, satu gsen di ulun, na satu gsen di blian. ¹³ Na snalekla Méri, manla, “Dét i nngelam?” Na tmimel kenen, manan, “Du ta nwèla laweh i Amugu na là gadègu ku nè gufkahla dun.” ¹⁴ Na kafnge Méri man ani, kmangél kenen, na ta teenan Dyisas tadag déé, bay là dilèan dun. ¹⁵ Na man Dyisas di kenen, “Dét i nngelam? Simto i fanngabalam dé?” Bay man nawa Méri ku kenen i to gal mifat dad fele déé, na manan dun, “Sér, ku ge mwè i lawehan, begam tulen do ku nè gufkaham dun du nwègu.” ¹⁶ Na man Dyisas di kenen, “Méri.” Na smalu kenen di ku Dyisas, na manan di Hibru, “Raboni.” Yé gumtatekan dunan, “To Tamdò.” ¹⁷ Na man Dyisas di kenen, “Nangam agu tayò nagot du là fa mbatun agu salu di ku Mà. Bay gatù ge di dad to galgu tdò, na tulenam dale na ta fan agu mbatun salu di ku Mà, dunan i Màyu, i Dwatagu, dunan i Dwatayu.” ¹⁸ Na ta mdà Méri Magdalin salu di dad to gal tdò Dyisas,

na tulenan dale na ta teenan i Amu, na lêan tulen dale i kdee man Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò

(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ Na di kifuh Linggu, stifun dad to gal tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk du mdà di klikòla di dad ganlal i dad Dyu. Na tadè msut Dyisas, na tadag déé di blengla, na manan di dale, “I ktnak nawa mnè di gamu.” ²⁰ Na kafngen man ayé, ta fiten di dale i dad falelan na i lohokan. Na too ale flehew du ta teenla i Amula. ²¹ Na lê man nulit Dyisas i manan di dale, “I ktnak nawa mnè di gamu. Dekta gamu salngad di kdek Mà do.” ²² Na kafngen man ayé di dale, nyufan ale, na manan, “Dnawatyu i Mtiu Tulus.” ²³ Na nè i dad salà i dad to fnasinsyayu, lê fnasinsya Dwata, bay nè i dad salà i dad to là fnasinsyayu, lê là fnasinsya Dwata dun.”

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

²⁴ Na Tomas, satu di dad sfalò lwe, i dnagit Sfangê, là sa déén di kfite Dyisas di dale. ²⁵ Taman, man dade-men di kenen, “Ta teenmi i Amuto.” Bay baling man Tomas di dale, “Silang agu ftoo na ta mték kenen ku teen-gu i dad seey di falelan, na doggu i tnalògu, na lêgu dog i tnalògu di seey di lohokan.” ²⁶ Na kafnge walu butang, ta lê man stifun di

lam i gumnè dad to gal tdò Dyisas, na déé Tomas. Na tadè lê msut Dyisas déé tadag di blengla balù ku magtakab i dad takab, na manan di dale, “I ktanak nawa mnè di gamu.”²⁷ Na manan ku Tomas, “Dogam i tnalòam di seey i dad falelgu, na dogam i tnalòam di seey i lohokgu. Na nangam falwe nawam, bay too ge ftoo.”²⁸ Na man Tomas di kenen, “Amugu na Dwatagu.”²⁹ Na man Dyisas di kenen, “Yé duenam ftoo di do du ta teenam agu. Bay too nun kafye i dad to ftoo di do balù ku là fa teenla agu.”

I duen Dyan smulat i libru ani

³⁰ Nun dee dademe dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to galan tdò, i là gagan sulat di libru ani. ³¹ Bay ta sulatgu dad mgimò ani du fye ftoo gamu na Dyisas i Mgalék Dwata, dunan i Ngà Dwata, na mdà di kaftooyu, gamdawat gamu nawa landè sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

¹ Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad to galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na ani i kfagun fite i kton. ² Yé stifun déé Simon Piter, na Tomas, dunan i dnagit Sfangê, na Natanyél mdà di Kana di Galili, na i dad lwe ngà Sébidi, na lê man lwe dademe dad to galan tdò. ³ Na man Simon Piter di dale, “Mdà agu fmukat.” Na manla di

kenen, “Magin gami di ge.” Na ta mdà ale maweng, na tnadakla i butang fmukat, bay landè gwèla. ⁴ Na di ta fan malwa, tadag Dyisas di kilil i lanaw, bay man nawa i dad tdòan ku ise kenen. ⁵ Taman, snalek Dyisas ale, manan, “Man, dad flaneke, nun gwèyu?” Na manla, “Too ti landèan.” ⁶ Na man Dyisas di dale, “Ftatekyu i fukatyu gsen di kwanan i aweng du fye nun gwèyu.” Taman, lêla ftatek i fukat, bay ta là gaganla mket dun du ta dee nalaf bkehla. ⁷ Na i satu to too kanbong nawa Dyisas, manan ku Piter, “Amuto sa ayé.” Na kanto gadè Simon Piter na Dyisas kadì i tadag déé, ta lsakan i saulan, (du là smaulan gine), na faltò di lam i éél, na fles kmahung salu di ku Dyisas. ⁸ Na fles maweng i dademe, dyolla i fukatla fnò nalaf du ta mdadong ale di kilil, nun dad syem falò mitru kè i kawagan.

⁹ Na di kduungla, ta nun teenla dad bala lifoh, na tnaté nalaf, na lê nun teenla dad fan. ¹⁰ Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini i dademe nalaf gwèyu.” ¹¹ Na myak Simon Piter di aweng, na dyolan i fukat fnò malbang nalaf kel di kilil i lanaw. Mlatuh lime falò tlu i kdeen, bay balù ku too ale dee, là kasé i fukatla. ¹² Na man Dyisas di dale, “Flal gamu, na kmaanyu.” Na landè di dad to galan tdò smalek ku simto kenen du ta gadèla na kenen i Amula. ¹³ Taman, fdadong Dyisas di

dale, mwè fan, banlén ale, na lêan ale banlé nalaf. ¹⁴ Na yé ta gatlung dulê fite i kton di dale mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

¹⁵ Na kafngela kmaan, snalek Dyisas Piter, manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do mdatah fa di kalbong nawam i dademe ani?” Na tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad ngà bilibiligu.” ¹⁶ Na lê smalek Dyisas di galwen dulê, manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do kè?” Na lê tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad bilibiligu.” ¹⁷ Na lê smalek Dyisas di gatlung dulê, manan, “E Simon, ngà Dyan, kandom agu kè?” Na too mlidù Piter du di gatlung dulê smalek kenen, yé salekan, “Kandom agu kè?” Na man Piter di ku Dyisas, “E Amu, gadèam i kdee, taman, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do dad ngà bilibiligu. ¹⁸ Too ti glut i man-gu di ge, di lamam fa lamnok, ge sa mkas i kton, na fakay ge magu balù nè kayèam gusalu. Bay ku ta tua ge, tadè ge lo dmife, na mahal to i mkas ge, na nebela ge di là kayèam gusalu.” ¹⁹ Yé man Dyisas di ku Piter du fgaèan di kenen i fan kibò Piter mati du fye magdayen i Dwata. Na

finge, ta manan di ku Piter, “Too ge magin di do.”

I satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa

²⁰ Bay kanto kmangél Piter, ta teenan i satu to too kanbong Dyisas nawa, dunan i fihil di ku Dyisas na smalek di lamla kmaan ku simto i makal kenen. ²¹ Na kanto teen Piter i to ayé, snalek Piter Dyisas, manan, “E Amu, dét i kenen gugafat?” ²² Na tmimel Dyisas, manan, “Ku yé kayègu na mlawil kenen kel di kasfulègu, landè labetam ge. Bay ge, tadè ge lo magin do.” ²³ Taman, yé man nawala ku landè kfati i to ayé. Bay blaam, ise ku yé man Dyisas di ku Piter na là matin, bay lo ayé manan, “Ku yé kayègu na mlawil kenen kel di kasfulègu, landè labetam.”

I gusen i man Dyan

²⁴ Do i to galan tdò tmulen gablà di dad mgimò ani fagu di sulat. Na gadèmi na too ti glut i kdee dad tulen-gu. ²⁵ Na nun fa dee dademe nimò Dyisas là gagin sulat dini. Ku sandulègu sulat i kdee dad nimòan, là gablàan di klamang banwe ani gufkah i kdee dad libru ani. Na yé duenam man, ani gusen i man-gu.

Nimò i dad To Dek Dyisas

¹ Mabtas Tyufilu, di muna sulatgu di ge, ta tulen-gu gablà di kdee dad nimò na i dad tdò Dyisas mdà di kagatbùan, ² kel di du kbatunan. Di laman là fa mbatun, nun dad flaun fagu di Mtiu Tulus di dad to galan dek, dunan i dad to ta mgalékan. ³ Kafngen mati, fat falò butang klon fite i kton di dad to ayé, na nun fiten di dale dad ilè gugmadèla dun ta lê mték kenen mdà di fati. Teenla kenen, na lêan ale tdò gablà di Kagot i Dwata. ⁴ Na di satu du, lamla stifun di safédan, falnaun ale, manan, “Nangyu tayò tngak Dyérusalém, bay fatanyu i tadè blé ta fakang Màgu i ta falagu tulen gamu di munan. ⁵ Du munyag Dyan fagu di éél, bay di là mlon, bnunyag gamu fagu di Mtiu Tulus.”

I kbatun Dyisas

⁶ Na di kastifunla ayé, ta snalek i dad to dekan kenen, manla, “Amu, ani nan kè i du kfuléam i kagot banwe Israél di dad ton?” ⁷ Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad dangan na i dad du ta fala mgalék Mà fagu di kdatahan, landè gamu labet gmadè ku kilen i kakelan. ⁸ Bay ku ta kel di gamu i Mtiu Tulus, gamdawat gamu gal. Na gamu mgimò dad tmulen gablà di do di dad to dini di Dyérusalém, na di kabal

i dad probinsya Dyudiya, na Samarya, na kel ditù di klamang banwe.” ⁹ Na kafngen man ayé, di lamla meye, tadè kenen magket mdà di blengla, na ta là teenla dun du ta glidung di labun. ¹⁰ Na lamla falmunu di langit di kagket Dyisas, tadè nun lwe to smaúl bukay msut na tadag di safédla. ¹¹ Na man i dad to ayé di dale, “E dad to mdà di Galili, kan ku sigi gamu tadag dini lngalà di langit? Dyisas, i ta magket mdà di safédyu, lê kenen samfulè dini di tah tanà salngad i ta kagketan ditù di langit.”

I kalékla i tlas Dyudas

¹² Na kafnge ayé, ta samfulè ale di Dyérusalém fdu di Bulul Olib. I bulul ayé, mdadong di Dyérusalém, nun dad satu kilumitru kè i kawagan. ¹³ Na di kakella di Dyérusalém, ta fusuk ale di satu gumnè, na fles ale di satu snifil ditù di tah i galla gufanak. Yé kdeela déé dunan Piter, Dyan, Dyém, Andru, Filip, Tomas, Bartolomyu, Matyu, Dyém dunan i ngà Alfyus, Simon dunan i to msen i banwen, na Dyudas i ngà Dyém. ¹⁴ Na stifun i kdeela du sigi ale dmasal, na magin Méri, i yé Dyisas, na i dademe libun, na i dad flanek Dyisas. ¹⁵ Na di satu du, lam i dad to ftoo di ku Dyisas stifun, nun kè dad mlatuh lwe falò i kdeela, na tadag Piter di blengla, manan, ¹⁶ “E dad flanek, là fakay ku là gdohò i fala fgaðè

i Mtiu Tulus fagu di ku Dabid di munan gablà ku Dyudas, i mebe dad to kamfè ku Dyisas. ¹⁷ Kenen i satu di gito di munan du mgalék kenen du fye glam di nimòto.” ¹⁸ I filak gwè Dyudas di sasè nimòan, bayadan tanà. Na déé i gutatekan, guna i ulun, btù i tienan, na lamwà i tnain, na fles mati. ¹⁹ Na linge i kdee dad to di Dyérusalém i ta mkel di ku Dyudas. Taman, yé katlola i tanà ayé di dale talù, dunan Akildama, na yé gumtatekan Tanà Litè.

²⁰ Na fadlug Piter talù, manan, “Ta gsulat di libru Salmo, manan,

‘Mulà moon ku tadè tngak i gumnèan, na ku ta landè to mnè déé.’

Na lê nun sulat, manan, ‘Eye ku lê nun tlasan di nimòan.’

²¹⁻²² “Na yé duenam man, là fakay ku landè tlas Dyudas, i satu to fakay tmulen gablà di kték i Amuto Dyisas di fati. Là fakay ku ise kenen satu to mdà di dad to gal magin di gito lamto magin ku Dyisas, balù mdà di kbunyag Dyan kel di kbatun Dyisas.” ²³ Taman, malék ale lwe lagi, dunan Matyas na lê man Dyosip, i galla tlo Barsabas, na yé lê satu dagitla dun Dyustu. ²⁴ Na kafnge ayé, dmasal ale, manla, “E Amu, gadèam i mnè di nawa i kdee dad to. Begam fgadè di gami ku nè di lwe to ani i ta nalékam, ²⁵ du mgimò kenen tlas Dyudas, dunan i to tmagak i nimòan di galam kdek

dun du salu kenen di banwe gten di kenen.” ²⁶ Na kafngela dmasal, ta munut ale, na yé mgalék dunan Matyas. Taman, ta gatnù kenen di dad sfalò satu to gal dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus

¹ Na di kakel Du Péntikus, déé gustifun i kdee dad to ftoò di ku Dyisas di satu gumnè.

² Na tadè nun lingela bong luk mdà di langit gambet i too kamgis nus, na i luk ayé, lngaban i kabal gumnè gustifunla ayé. ³ Na nun teenla sawe malnak dinè, na sbalét ale na mdon di kat satu dale. ⁴ Na i kdee, ta fnò ale i Mtiu Tulus, na tambù ale talù i dad sahal talù mdà di kablé i Mtiu Tulus dun di dale.

⁵ Na di bang ayé, nun dad Dyu déé di Dyérusalém too fduf mangamfù di Dwata mdà di kdee dad sahal banwe di tah tanà. ⁶ Na kantola linge i luk na ugak fdu di lam i gumnè ayé, ta too dee dad to stifun déé. Na too ale tikeng du kat satu di dale, lingela i dale talù mdà di dad to ftoò di ku Dyisas. ⁷ Na yé duenam man, too ale tngah, na manla, “Ise glut kè yé gumdà kdee dad to talù ani di Galili? ⁸ Na kan dé ku fulung ale talù di gito talù? ⁹ Du sahal sa i dad banwe gumdàto. Nun mdà di Parsya, Midya, Ilam, Mésopotamya, Dyudiya, Kapadosya, Pontu, Asya, ¹⁰ Frigya, Pamfilya, Idyip, na dad banwe di Libya mdadong di Sirini. Na nun dademe dini Imauy mdà di

banwe Roma. ¹¹ Na nun dademe di gito tagnè Dyū, na i dademe, ta mulè ale di Dyū. Nun mdà di Krit, na nun lê man mdà di Arabya. Bay knèan, lingeto di gito talù gablà di dad nimò Dwata too gamtikeng.” ¹² Mdà di ktikengla na klibugla, ta sasalek ale, manla, “Dét gumtatek i ta mkel ani?” ¹³ Bay nun dademe dad to déé, nadoyla ale, manla, “A, ta langal i dad to ani.”

I katdò Piter

¹⁴ Na kafnge ayé, ta tadag Piter magin di dademe dad sfalò satu dek Dyisas, na falbongan i talùan, manan, “E dad flanekegu Dyū, na i kdeeyu dini di Dyérusalém, too gamu beg flinge du nun kayègu faglabat di gamu. ¹⁵ Man nawayu ku langal i dad to ani, bay là du tlabo tngà mnagad fa i du. ¹⁶ Bay ani kagdohò i man Dyowél, satu tugad i Dwata di munan, ¹⁷ ‘Man Dwata, “Ani nimògu kadang di fulé du. Bulusgu di kdee dad to i Tulusgu. Na i dad ngàyu, tugadla i tnalù Dwata, na i dad ngàyu sawang lagi, fnite Dwata ale dad kanteen, na i dad tua lagi di gamu, kamna ale mdà di Dwata. ¹⁸ Na di bang ayé, balù lagi na libun, lêgu bulus di dale i Tulusgu du fye tugadla i tnalùgu. ¹⁹ Na mimò agu dad gamtikeng di langit, na fitegu i dad ilè di tah

tanà gambet litè, lifoh, na too mangfel buk.

²⁰ Na kmifuh i du, na mbaling fulè i bulen gambet litè. Yé mkel di laman là fa kel Du i Amuto, dunan i du too mabtast na too tatel.

²¹ Na ku simto mni tabeng di Amuto, yé galwà.’ ””

²² Na fadlug Piter talù, manan, “E dad to Israél, too gamu flinge. Ta too mbateng di gamu na Dyisas mdà di Nasarét, yé mdek dun i Dwata du mdà di dad tnikeng nimò Dwata fagu di kenen na i dad ilè i kdatahan. Ta tooyu gadè ani du dini gumgimòan di blengyu. ²³ Mdà di gnadè na knayè Dwata, ta sansatun i nawan fye gablé Dyisas di gamu, na lêyu blé di dad to gamsalà du fafatiyu kenen fagu di kfatakla dun di krus.

²⁴ Bay nték Dwata Dyisas mdà di fati, na falwàan kenen di gnagan i fati du landè kibò i fati mafas dun. ²⁵ Na ani man Dabid gablà di kenen,

“Sigigu teen i Amugu dini di safédgu. Dini kenen di kwanan-gu, du fye là bek nawagu.

²⁶ Yé duenam man, too lehew i nawagu, na slame klehew lamwà di bàgu. Na balù ku mati agu, knèan nun sa fanden-gu,

²⁷ du là sa bayàam i layefgu di banwe i dad mati, na là sa faloham ku balok laweh i Snaligam Too Tluh.

²⁸ Ta fitem di do i dad dalan fsalu di klawil, na fagu

di kasnaginam di do, ta
fnò agu i klehew.’ ”

29 Na fadlug Piter talù,
manan, “E dad flanek, toogu
faglabat gamu gablà ku
Dabid, i gutambulto. Ta mati
kenen, na ta lbangla, na sana
knè i gulambangla dun di
mdu ani. 30 Du Dabid i satu
tugad Dwata, gadèan i fakang
Dwata di kenen. Yé fakang
Dwata di kenen nimòan hari
i satu belan salngad kenen.

31 Ta fala gadè Dabid i fan
nimò Dwata, taman tulenan
gablà di kték i Mgalék Dwata,
manan,

‘Là bayàan dun di lbang, na là
balok i lawehan.’

32 Na Dyisas Krayst i man-gu
ani, ta nték Dwata kenen di
fati, na i kdeemi mite dun.

33 Na ani, ta fdatah Dwata ke-
nen du ta ditù kenen gsen di
kwananan. Na ta gdawatan
i Mtiu Tulus, i fakang Màan
di kenen. Na i ta teenyu na
i lingeyu ani, yé ta blén di
gami du ta bulusan di gami i
Tulusan. 34 Du là sa mbatun
Dabid kenen, bay ani manan,

‘Man Amu* di Amugu†,
“Sudeng ge gsen di
kwanan-gu, dunan i
gufdatahta ge, 35 kel
di kafkahgu i dad to
muteh ge nawa di
dungan i falel bliam.’
”

36 “Yé duenam man, fye ku
too gadè i kdee dad to di Israél
na Dyisas, i fafatakyu di krus,
kenen i ta nimò Dwata Amu
na Krayst.” 37 Na kanto linge

dad to i man Piter ayé, too
malbà i nawala, na snalekla
ale Piter na i dademe dad
to dek Dyisas, manla, “E dad
flanek, dét i fye nimòmi?”

38 Na tmimel Piter, manan,
“I kdeeyu, msal, na fbunyag
gamu fagu di dagit Dyisas
Krayst du fye fnasinsya
Dwata i dad salàyu, na
gdawatyu i tadè blé Dwata,
dunan i Mtiu Tulus. 39 Yé
gugtadè i fakang ani di gamu
na di dad ngàyu na balù i
dad to mnè di gumawagan,
dunan i kdee ta tlo i Amuto
Dwata di kenen.” 40 Na dee
fa man Piter di dale du toon
ale fanngewe, manan, “Nang
gamu magin di dad sasè nimò
i dad to du fye là gagin gamu
di kaflayam Dwata dale.”

41 Na dee dad to dmawat i
manan ayé, ta fbunyag ale,
na nun dad tlu libu i kdee
gatnù di dad to ftoo di du ayé.

42 Na toola fabtas i kaflingela
di tdò dad to dek Dyisas, na
i kasgalakla. Na sasatu ale
kmaan fan di kafaldamla ku
Dyisas, na too ale dmasal.

*I nimò i dad to ftoo di ku
Dyisas*

43 Na dee tnikeng na ilè
mgimò fagu di dad to dek
Dyisas, taman too tngah na
likò i kdee dad to. 44 Na i
kdee dad to ftoo di ku Dyisas,
fadlug ale di ksasatula, na i
knun i kdee dad to, sansalel
i kat satu. 45 Na fablila i
dad knunla, na bléla i wèan
di dad to nun kalnidù. 46 Na
kat du, fadlug ale stifun di

* 2:34 2:34 I tnanin “Amu” dunan Dwata Mà, na yé galwen i Amu Dabid, dunan i
Mgalék Dwata sanfatan dad Dyu, gadèto Dyisas Krayst. † 2:34 9:18 Ku demen
unaf.

Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na sasatu ale kmaan di dad gumnèla fandanla i kfati Dyisas. Na di kakaanla, too ale lehew, na toola fdanà i ktola. ⁴⁷ Na toola dnayen i Dwata, na i kdee dad to, toola ale nafè. Na kat du, nun dad to galwà tñù Dwata di dale.

3

Ikgulê i lagi kimay

¹ Di satu du di tngà masol i du di ta bang kdasal, gatù ale Piter na Dyan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. ² Na déé di takab dnagit Fye Baweh, nun satu lagi kimay mdà di ksutan. Kat du, tundala kenen déé du mni filak di dad to fusuk. ³ Na kanton teen ale Piter na Dyan fusuk di Bong Gumnè ayé, ta mni filak di dale. ⁴ Na toola kenen falnunu, na man Piter di kenen, “Meye ge di gami.” ⁵ Na meye kenen di dale du yé man nawan ku banléla.

⁶ Bay man Piter di kenen, “Landè filakgu, ku demen blawen, bay ku dét i gunungu, yé bléta ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge.” ⁷ Na nagot Piter i sigalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen, na tadè kamgis i bli na bukul bli i lagi kimay ayé. ⁸ Na tadè fabkeh tadag, na fkak na fles magu. Kafnge ayé, magin kenen di dale Piter fusuk di Bong Gumnè ayé. Na di kaginan dale, sigi kenen lmafà na fkak dmayen di Dwata. ⁹ I kdee dad to mite kenen magu na dmayen di Dwata, ¹⁰ gadèla na kenen i

lagi tagnè sudeng di takab Fye Baweh di Bong Gumnè ayé du mni, na too tikeng na tngah i kdeela di kitela i ta mkel di kenen.

Ikatdò Piter

¹¹ Sana kagot i lagi ayé di ku Piter na Dyan kel di kgafatla di Balkun Solomon. Na tikeng i kdee dad to, na sadluh ale salu déé. ¹² Na kanto teen Piter ayé, manan di dale, “E dad to di Israél, kan ku tikeng gamu mdà di teenyu ani? Kan ku tooyu gami falnunu? Yé man nawayu kè ku mdà di gami gnagan ku demen mdà di katluhmi i kgulê i lagi ani? Ise. ¹³ Bay i Dwata Abraham, Isaak, na Dyékok, dunan i Dwata dad gutambulto, kenen i ta fdatab ku Dyisas, i dekan. Gamu i mlé dun di dad ganlal, na là ti nsenyu dun di kanfe Pilato, balù ku yé kayè Pilato falwàan Dyisas. ¹⁴ Kenen i Mtiu na Tluh, bay là dnawatyu dun. Bay yé balingyu fni ku Pilato, yé falwàan i to manò. ¹⁵ Ta fnatiyu i gutambul i nawa, bay ta nték Dwata kenen di fati. Gami ta mite dun, na tulenmi di gamu. ¹⁶ Fagu di kaftoo di dagit Dyisas, i lagi teenyu ani na dilèyu, ta kamgis na ta gagu. Na i kaftoo di ku Dyisas, yé i gamfgulê kenen, dunan i ta teenyu ani.

¹⁷ “Na ani, dad flanek, gadègu na yé duenyu mimò sasè ku Dyisas du là glabatyu i nimòyu salngad di dad ganlalayu. ¹⁸ Bay ta fala fgadè

Dwata fagu di kdee dad tugadan di munan maflayam i Mgalékan, na ani kibò Dwata dmohò dun fagu di nimòyu ayé. ¹⁹ Yé duenam man, msal gamu na samfulê gamu di Dwata du fye Inanasan i dad salàyu, ²⁰ du fye kel di gamu i dangan i falami kgis mdà di Amu, na dekan Dyisas, i ta falan nalék tmabeng gamu. ²¹ Na Dyisas kenen, là fakay ku là funan mnè di langit kel di du kfalami Dwata i kdee, gambet i ta falan fgaðe di munan fagu di dad tugadan too mtiu. ²² Du ani man Mosis, ‘Di satu du, mdà i Amuyu Dwata, dekan di gamu satu tugadan, salngad di ta kdekan do. Kenen i satu dademeyu, na là fakay ku là falningeyu i kdee manan gamu. ²³ Nè i to là mimen di man i tugad ayé, là flam Dwata dun di dad ton, bay falmon.’ ²⁴ Na i kdee dad tugad i Dwata, mdà fa di ku Samwél, tulenla gablà di dad du ani. ²⁵ Mdà i dad fakang Dwata blén fagu di dad tugadan, gamu i mfun dun, na nun alelyu di kasafnèla i dad gutambulyu. Salngad di ta manan ku Abraham, ‘Fagu di belam banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.’ ²⁶ Taman, ta nalék Dwata i Snaligan, na funan dek di gamu du fye banlén gamu kafye di kafkagolan gamu i dad sasè nimòyu.”

4

I kukum i dad ganlal dale Piter na Dyan

¹ Di lam Piter na Dyan talù, ta fdadong di dale i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i ulu i dad to gal mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad Sadusi. ² Na too ale falbut du yé tdò Piter na Dyan di dad to na mték i dad to mati fagu di ku Dyisas. ³ Taman, kanfèla Piter na Dyan, na fablanggùla ale kel di flafus du ta kifuh sa. ⁴ Bay dee dad to lminge i tdò Piter, na ta ftoo ale. Nun kè dad lime libu i kdee dad lagi.

⁵ Na di tmadol du, stifun di Dyérusalém i dad ganlal i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. ⁶ Na déé Anas, i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man Kayafas, na Dyan, na lê man Alihandru, na i dad flanak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. ⁷ Na fatlola Piter na Dyan, na snalekla ale, manla, “Nè gumdà i kgaganyu mimò tnikeng, na simto mfun dagit i gnamityu?”

⁸ Na Piter, fnò i Mtiu Tulus, tnimelan ale, manan, “E dad ganlal na dad tua, ⁹ ku gami snalekyu gablà di fye na gamtikeng nimòmi di to kimay, na i kgulèan, ¹⁰ fye ku gamu na i kdee dademe dad to Israél too gmadè ani. Ta tadag i to ani di blengyu, na sikof i kgulèan fagu di kaltulus i dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, dunan i ta fnatakuyu di krus, bay lê nték Dwata di fati. ¹¹ Na Dyisas sa i tulen di Tnalù Dwata,

manan,

‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé balingyu knang gamu dad to fdak gumnè.’

¹² I kagalwà, lo déé gumite dun di ku Dyisas Krayst, du landè dademe dagit di klamang banwe blé Dwata di dad to ku gamfalwà gito.”

¹³ Too tikeng i dad ganlal ayé du teenla i klabè Piter na Dyan, na gadèla na lo ale btal to na landè sankulla. Yé klola too gmadè dun na Piter na Dyan i dademe Dyisas sagin di munan. ¹⁴ Bay landè gmanla du toola teen i to ta mgulê ayé tadag di saféd ale Piter na Dyan. ¹⁵ Na yé duenam man, ta dalugla ale Piter lamwà di snifil gumukum dad too mdatah ganlal, na yé klola sasalek, manla, ¹⁶ “Dét fye kibòto i dad to ani? I kdee dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè na too gamtikeng i mgimòla, na landè kibòto famkéng dun. ¹⁷ Bay ani nimòto, fnangto i dad to ayé tamdò di dagit Dyisas du fye là too mbel i santulen gablà di ta mkel ani.” ¹⁸ Na yé duenam man, ta lêla fatlo Piter na Dyan, na toola ale fnang tmulen na tamdò di dagit Dyisas. ¹⁹ Bay tmimel Piter na Dyan, manla, “Fandamyu kun ku dét i tluh nimò di kanfe i Dwata, gamu i nimenmi, ku demen Dwata i nimenmi. ²⁰ Du là gaganmi damnan i ktomi ku là tulenmi i ta teenmi na i ta lingemi.”

²¹ Bay ta baling too midul i

kafnangla dale Piter na Dyan, na yé klola falwà dale. Landè kibòla falmayam dale du i kdee dad to, toola dnayen i Dwata du mdà di ta mkel di lagi ayé. ²² Yé ta ktua i lagi mgulê fagu di tnikeng nimò mlukas fat falò fali.

I dasal i dad to ftoo di ku Dyisas

²³ Na kanto galwà Piter na Dyan, ta samfulê ale di dademela, na tulenla dale i kdee man dad ganlal di kafaglut na i dad tua di dale.

²⁴ Na kanto linge i dademela, sasatu ale dmasal di Dwata, manla, “E Too Mdatah Amu, ge sa mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla. ²⁵ Fagu di Mtiu Tulus, talù ge fagu di snaligam, Dabid, dunan i gutambulmi, manam,

‘Kan ku falbut i dad to ise Dyu? Na kan ku yé fandam i dad to i dad nimò landè gukel?’

²⁶ Fatlagad i dad harì di tah tanà, na stifun i dad ganlal du sansatula i nawala samfati i Dwata na i Mgalékan.’

²⁷ Na glut, dini di syudad ani gustifun ale Hari Hérod na Pontyus Pilato magin di dad to ise Dyu, na lê man i dad Dyu mdà di Israél du sasatu ale dmuen i Snaligam Too Mtiu, dunan i Mgalékam.

²⁸ Na fagu déé, ta balingla gimò i kdee ta fala mnè di nawam fagu di kaltulusam na i knayèam. ²⁹ Na ani, Amu, gadèam i dad kaflikòla gami. Gami dad fasakam.

Banlém gami klabè tamdò i Tnalùam. ³⁰ Bantalam i sigalam famgulê na mimò dad tnikeng na ilè fagu di dagit Dyisas, i Snaligam Too Mtiu.”

³¹ Na kafngela dmasal, ta mgingok i gumnè gustifunla. Na i kdeela fnò i Mtiu Tulus, na ta baling midul i klabèla tamdò Tnalù i Dwata.

I kasablé i dad to ftoo di ku Dyisas

³² Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, too sasatu nawala na i fandamla. Na landè di dale famdam ku lo kenen mfun i knunan. Bay sablé i kdeela di kdee dad knunla. ³³ Fagu di bong gnagan blé Mtiu Tulus di dad to dek Dyisas, fadlug ale tmulen gablà di kték i Amuto Dyisas, na nun bong kafye Dwata kel di kdee dad to. ³⁴ Na landè di dale ku nun dè kalnidùan du i dad to mfun i dad gumnè na dad tanà, fablila na nebela i wèan ³⁵ di dad to dek Dyisas du fye nalella di kat satu dad to nun kalnidù.

³⁶ Na Dyosip i satu di dale, i dnagit dad to dek Dyisas Barnabas (yé gumtatekan To Tamgal Nawa). Mdà kenen di dad bel Libay, na déé gusutan di Sipru. ³⁷ Na fablin i satu alel tanàan, na blén i wèan di dad to dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

¹ Na lê nun satu lagi, yé dagitan Ananayas, na yé yaanan Safira. Na fablila satu alel tanàla. ² Na kanto gwè Ananayas i wèan, busekan i

dademe wèan, na nè i gdè, yé blén di dad to dek Dyisas. Na i kdee nimòan ayé, slame gadè i yaanan. ³ Na smalek Piter, manan, “Ananayas, kan ku fgebe ge ku Satanas fagu di ktulenam kéng di Mtiu Tulus na di kbusekam i dademe wèan. ⁴ Di lamam là fabli i tanàam, ge sa i mfun dun. Na kantom fabli, ge mfun i wèan, na balù dét i kayèam kibò dun, fakay sa. Dét i duenam mimò ani? Ise ku yé gutmulenam kéng di dad to, bay di Dwata.” ⁵ Na kanto linge Ananayas i man Piter ayé, tin tadè bek, na fles mati. Na too ti likò i kdee dad to lminge i ta mkel di kenen. ⁶ Na kafnge ayé, ta nun fusuk déé dad lamnok lagi du fnungasla i lawehan, na santiangla lamwà du lbangla.

⁷ Na kafnge dad tlu oras, ta lê fusuk i yaanan, bay là gadèan i ta mkel di ku Ananayas. ⁸ Na snalek Piter kenen, manan, “Tnimelam i salekku di ge ani. Ta senan ani kè i wè i tanà fabliyu?” Na tmimel kenen, manan, “Hee, senan sa ayé.”

⁹ Na man Piter di kenen, “Kan ku sansatuyu i nawayu tmilew i Tulus Dwata? Neyem. I dad lagi lambang i yaanam, ta déé ale di bà takab du lêla ge lbang.” ¹⁰ Na di kman Piter ayé, tadè lê bek Safira kenen di saféd i bli Piter, na fles mati. Na i dad lagi ayé, ta lê ale fusuk, na kantola teen na ta mati kenen, ta lêla santiang du lbangla di saféd i yaanan. ¹¹ Na too ti likò i kdee dad

to ftoo di ku Dyisas na kel di kdee dad to lminge gablà di dad mgimò ayé.

Dad tnikeng

¹² Na too dee dad tnikeng na dad ilè nimò i dad to dek Dyisas di kanfe i dad to. Na gal stifun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas déé di Balkun Solomon di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. ¹³ Nun dademe dad to là ftoo, là glasla magin di dale du mdà di klikòla, balù toola ale nafè. ¹⁴ Bay baling too midul i kdee dad lagi na libun ftoo di ku Dyisas. ¹⁵ Na mdà di nimò dad to dek Dyisas, nebe dad to i dademela nun tduk di dad dalan, na filèla ale di dad katri na dad igem du fye ku ta magu Piter déé, gtadè di dale i alungan, na mgulè ale. ¹⁶ Na too dee dad to mdà di dad lunsud glibut di Dyérusalém, lê ale stifun déé, na nebela i dademela nun tduk na i dad to fnusuk busaw. Na i kdee dad to nebela ayé, sdulè ale mgulè.

Kaflayam i dad to dek Dyisas

¹⁷ Bay, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na lê man i dademen, dunan i dad to glam di dad Sadusi, mafè nawala. Taman, meye ale kfagu msang dale. ¹⁸ Kanfèla i dad to dek Dyisas du fa-blanggùla ale. ¹⁹ Bay kanto kifuh, nun kasaligan i Dwata kel déé di blanggù du nukàan i dad takab, na neben ale lamwà. ²⁰ Na man i kasaligan di dale, “Salu gamu di Bong Gumnè Gumangamfù

di Dwata, na tadag gamu déé, na tulenyu gablà di falami nawa.” ²¹ Na mimen i dad to dek Dyisas du di too flafus, ta fusuk ale di Bong Gumnè ayé, na tambù ale tamdò.

I ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dademen, santifunla i dad tua i dad Dyu, dunan i dad too mdatah ganlalla gal mukum, na fatlola i dad to dek Dyisas di blanggù. ²² Bay kanto ale kel di blanggù, là teenla ale Piter déé. Taman, ta lê ale samfulè di dad to mdek dale, na tulenla dale, manla, ²³ “Di kakelmi di blanggù, teenmi too fye kagtakaban, na sana ktadag déé i dad to mantay, bay kantomi nukà i takab, landè to teenmi di lam.” ²⁴ Na i ulu dad to mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, kantola linge i man dad to dekla, libug fandamla ku dét i ta mkel di dale Piter. ²⁵ Na nun to kel déé, manan dale, “I dad lagi ta tusukyu di blanggù, ta lê ale tadag du tamdò di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.” ²⁶ Na kantola linge ayé, ta mdà i ulu i dad mantay na i dademen salu ditù di Bong Gumnè ayé, na nebela samfulè i dad to dek Dyisas. Bay là falnayamla ale du likò ale di dad to keng ndakla ale batu.

²⁷ Na kantola nebe i dad to dek Dyisas di gustifunla, ftadagla ale di kanfe i dad ganlal, na snalek i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ale. ²⁸ Na man i ulu ayé di

dad to dek Dyisas, “Ta toomi gamu fnang tamdò di dagit Dyisas. Bay neyeyu i nimòyu ani. Ta baling too mbel i katdòyu dini di Dyérusalém, na duenyu di gami i kfati Dyisas.”²⁹ Bay tmimel Piter na i dademe to tdò Dyisas, manla, “Yé too mabtas nimenmi i Dwata, ise ku to.³⁰ I Dwata fnangamfù i dad gutambulto, kenen i mték ku Dyisas kafngeyu fmati kenen fagu di kfatakyu dun di krus.³¹ Na fdatab Dwata kenen fagu di kafsudengan dun di kwananan, na nimòan kenen Ulu na Falwà. Yé duenan mimò ayé du banlén dalan i dad to di Israél msal du fye fnasinsya Dwata i dad salàla.³² Gami sa i ta mite na tmulen i kdee ayé, na lê man i Mtiu Tulus, i tadè blé Dwata di dad to mimen kenen.”

³³ Na kanto linge dad ganlal i man Piter, too ale falbut, na kayèla fafati i dad to dek Dyisas.³⁴ Bay nun satu Farisi, yé dagitan Gamalyél. Satu kenen tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na too nafè i dad to kenen. Ta tadag, na dekan i dad to, nebela lamwà i dad to dek Dyisas là mlo.³⁵ Klón man di dademen ganlal déé, “E dad to di Israél, tooyu fan-geye i nimòyu di dad to ayé.³⁶ Nun satu to di munan, yé dagitan Tudas, na flingu bong to, na nun dad fat latuh i kdee dad to magin dun. Bay di là mlo, nun fmati kenen, na ta sbalét i kdee dad ton, na landè gukel i dad nimòan.³⁷ Na kafnge ayé, ta lê nun to mdà di Galili,

yé dagitan Dyudas. Msut kenen di slà kse i dad to. Na dee dad to magin di kenen, bay kanto kenen fnati, ta lê sbalét i dad ton.³⁸ Na yé duenam man, ani fngewegu di gamu gablà di dad to ani. Tiyu ale bayà. Falwàyu ale. Ku yé gumdà i tdòla di to, lê landè gukelan.³⁹ Bay ku yé gumdàan di Dwata, là gaganyu ale fnang, du yé balingyu sanfati i Dwata.” Na nagin dad ganlal i flau Gamalyél.⁴⁰ Yé duenam man, ta lêla fatlo i dad to dek Dyisas, na fafasla ale. Na kafnge ayé, toola ale fnang tamdò di dagit Dyisas, na klola falwà dale.

⁴¹ Na ta mdà i dad to dek Dyisas fdu di gustifun i dad ganlal ayé, na too ale lehew du di kite Dwata dale, gten ale maflayam di kyà du mdà di dagit Dyisas.⁴² Na kat du, ditù ale di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê man di dad gumnè, du fadlug ale tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas, i Mgalék Dwata.

6

Kalék i dad fitu to tmbeng

¹ Ta midul i kdee dad to ftoó di ku Dyisas. Na di slà ayé, i dad Dyu talù Grik, mugak ale gablà di nimò i dad Dyu talù Hibru du là gagin banlé i dale dad libun balu di kalel i dad gastu kat du.² Yé duenam man, i sfalò lwe to dek Dyisas, santifunla i kdee dad to ftoó, na manla, “Là gtenan ku gami i malel i dad gastu, keng gtagakmi i katdò Tnalù

Dwata. ³ Taman, dad flanek, malék gamu fitu lagi mgafè na fnò i Mtiu Tulus na kfulung, na dale fimòmi dun, ⁴ du fye lo yé nimòmi dmasal na tamdò i Tnalù Dwata.”

⁵ Na too mayè i kdee dad to di manla ayé. Na yé nalékla Stifén, satu lagi too ftoò di ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na lê man Filip, na Prokoru, na Nikanor, na Timon, na Parminas, na lê man Nikolas mdà di banwe Antyuk, i satu to ise Dyu, bay ta mgebe di kafaglut i dad Dyu. ⁶ Na nebela i dad fitu lagi ayé di dad to dek Dyisas, na mdà i dad to dek Dyisas, fkahla i falella di dale, na dnasalla ale.

⁷ Taman, ta too mbel i Tnalù Dwata, na ta baling midul i kdee dad to ftoò di ku Dyisas di Dyérusalém, na ta lê dee i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu magin ftoò di ku Dyisas.

I kafèla ku Stifén

⁸ Na Stifén, too kenen fnò kafye blé Dwata na kgagan mimò dad malbang ilè na tnikeng di kanfe i dad to. ⁹ Bay nun dad to mnang ku Stifén, dunan i dad Dyu mdà di gustifun dnagit Gustifun i Dad Fasak Ta Falwà. Yé gumdàla di Sirini na Alihandriya na lê man i dademe dad banwe di Silisya na Asya. Dale i sambalew ku Stifén, ¹⁰ bay du banlé i Mtiu Tulus Stifén kfulung, yé duenam man, là gmagan ale di kenen. ¹¹ Bay falnula i dademe dad to magu lam, du fye tmulen

ale kéng. Na ani man i dad to ayé, “Ta lingemi i sasè kastulenana ku Mosis na i Dwata.” ¹² Na fagu déé, banléta nawa i dad to, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na kanfèla Stifén, na nebela di gustifun i dad too mdatah ganlal i dad Dyu. ¹³ Na nun dad to ftalùla déé i too tmulen kéng tmifù ku Stifén, “I to ani, too sasè ktalùan gablà di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. ¹⁴ Na lingemi i kmanan dun, Dyisas mdà di Nasarét, lanbàan kun i Bong Gumnè, na tanlasan i dad uldin Dwata tagak Mosis di gito. ¹⁵ Na i kdee dad ganlal, falnunula Stifén, na teenla i bawehan salngad baweh i satu kasaligan.

7

I talù Stifén

¹ Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Stifén, manan, “Glut kè i kdee man dad to ani?” ² Na tmimel Stifén, manan, “E dad flanek na dad tua, tooyu beg falninge i mangu. Di munan, di laman là fa milih i gutambulto, dunan Abraham, ditù di Haran, yé gumnèan di Mésopotamya. Na di laman mnè déé, fite di kenen i Dwata Too Mdatah na Maltulus, manan, ³ ‘Tnagakam i banwem na dad flanekam, na mdà ge salu ditù di banwe fiteta ge.’ ⁴ Na yé duenam man,

ta mdà kenen di Kaldiya, na milih ditù di Haran. Na kafnge i kfati màan, ta dek Dwata kenen fles di banwe ani, dunan i ta gumnèyu ani. ⁵ Landè fa blé Dwata di ku Abraham aelè i tanà, balù salngad tah falel. Bay ta makang i Dwata di kenen na blén dun i tanà ani, du fye ta kenen nan mfun dun kel di dad belan. Na di kfakang Dwata ayé, fa landè ngà Abraham. ⁶ Na ani man Dwata di kenen, 'I dad belan, mnè ale di mahal banwe, na nimòla ale fasak, na toola ale falnayam di lam i fat latuh fali klon. ⁷ Bay falnayamgu i dad to fmasak dale, na kafnge ayé, lamwà ale di banwe ayé, na mangamfù ale di do di banwe ani.' ⁸ Na kafnge ayé, ta dek Dwata Abraham gablà di kfmò ilè di laweh i dad lagi, du yé ilè i kasafnèla. Na ta sut Isaak, na mimò Abraham ilè di lawehan di gwalun du kafngen sut. Na salngad ku Dyékok kafngen sut, lè nimò Isaak ilè di lawehan, na kel di dad sfalò lwe ngà Dyékok, i dad gutambulto.

⁹ "Na mafè nawa i dad flanek Dyosip di kenen, na fablila kenen mgimò fasak di Idyip. Bay Dwata magin kenen, ¹⁰ na falwàan kenen di kaflayaman. Di ktadag Dyosip di kanfe Féro, i hari di Idyip, bayan Féro di kafye balun na di kfulungan. Na nimò Féro kenen gubirnadur di banwen ayé na kel di gumnèan.

¹¹ "Na kafnge ayé, nun

kel bong kbitil di kabal i banwe Idyip na Kanaan, taman, too ti sè kaflayam i dad to di dangan ayé. Balù i dad gutambulto, ta landè gumwèla knaan. ¹² Na kanto linge Dyékok nun ulè i dad fele di Idyip, ta dekan i dademe dad ngàan salu ditù, dunan i dad gutambulto. Na yé tnanin ksalula ditù. ¹³ Na di galwe dulèla salu gatù, ta fdilè Dyosip i kton di dad flanekan, na di là mlon, ta gadè Féro gablà di dad flanek Dyosip. ¹⁴ Taman, fan-gadè Dyosip i màan Dyékok, na fngén kenen na i dad flanekan gatù di Idyip. Na fitu falò lime i kdeela. ¹⁵ Na kafnge ayé, ta milih ale Dyékok ditù di Idyip, na ditù ta gumatin na i dad gutambulto. ¹⁶ Na nebela ale samfulé di Sikim, na lbangla ale di ilib ta fala bnayad Abraham di dad bel Hamor.

¹⁷ "Na kanto mdadong i kdohò Dwata i fakangan ku Abraham, ta baling too matnù i kdee dad gutambulto di Idyip. ¹⁸ Na kanto matlas i hari di Idyip, là dilèan Dyosip. ¹⁹ Na i hari ayé, toon lnumi i dad gutambulto, na falnayaman ale du fnegesan ale tmagak i dad malnak ngàla ditù di lwà fye mati ale.

²⁰ "Na di slà i kaflayam ayé, sut Mosis. Bayan Dwata kenen, na too ti fye bawehan. Na tlu bulen i klola mifat dun di gumnè màan. ²¹ Na kantola tngak Mosis ditù di lwà, mdà i ngà Féro libun, talnamòan du fanbalin-

gan ngàan. ²² Tdòla kenen di kdee kanfulung i dad to di Idyip, na mgimò kenen tatel fagu di dad talùan na di dad nimòan.

²³ “Na kanto fat falò fali ktua Mosis, yé gtulen nawan lmauy i dademen Dyu. ²⁴ Na kanto kel Mosis déé, nun teenan Dyu falnayam i satu to mdà di Idyip, na nsenan i Dyu ayé, na fnatin i to mdà di Idyip. ²⁵ (Yé mnè di nawa Mosis ta gadè i dademen Dyu na kenen i gnamit Dwata falwà dale di Idyip, bay là ti gadèla dun). ²⁶ Na di tmdol du, nun teen Mosis lwe Dyu, sfati ale. Mayè kenen samfye dale, na manan dale, ‘E dad flanek, kan ku sfati slame gamu?’ ²⁷ Bay i lagi mbet sfati, lugadan Mosis, manan, ‘Simto mimò ge bong to na mukum gami?’ ²⁸ Yé kayèam kè ku fnatim agu gambet i kfatim i to mdà di Idyip balfabi?’ ²⁹ Na kanto linge Mosis i manan ayé, ta milah ditù di Midyan na ditù gumnèan, na mwè yaan. Na déé gusut i lwe ngàla, slame lagi.

³⁰ “Na kanto fat falò fali mlius, ditù Mosis di banwe landè to mnè ditù mdadong di Bulul Sinay. Nun kasaligan i Dwata tadè msut di kenen di lam kayu dminè. ³¹ Na too kenen tikeng di teenan ayé. Na fdadong déé du neyen. Na di kafdadongan, ta lingen i talù Dwata. Ani manan, ³² ‘Do i Dwata fnangamfù i dad gutambulam, dunan Abraham, na Isaak, na

Dyékob.’ Na tadè kankal Mosis di klikòan, na là glasan meye dun. ³³ Na man Dwata di kenen, ‘Nlusam i talumfàam du mtiu i tanà gutadagam ayé. ³⁴ Ta teen-gu i kaflayam gnagu i dad togu di Idyip. Ta lingegu i dalongla, na ta tufa agu du falwàgu ale. Na. Flal ge du dekta ge gatù di Idyip.’

³⁵ “Na Mosis ani, i knang dad to Israél di munan, manla di kenen, ‘Simto mimò ge bong to na mukum gami?’ Kenen dek Dwata mebe na falwà i dad to ayé fagu di ktabeng i kasaligan fite di kenen di kayu dminè. ³⁶ Na nebe Mosis ale lamwà di Idyip, na nun dad tnikeng na dad ilè nimòan di Idyip, na di Fulè Mahin, na lê man di banwe landè to mnè ditù di lam fat falò fali klon. ³⁷ Na Mosis sa i man dun di dad to Israél, ‘Nun satu tugad Dwata mdà di dademeyu dekan di gamu salngad do.’ ³⁸ Na Mosis i magin di kastifun i dad to Israél di banwe landè to mnè ditù, di saféd i dad gutambulto na balù i kasaligan Dwata, i talù di kenen di Bulul Sinay. Na gdawatan mdà di Dwata i mlawil tdò du fye lêan fafles di gito.

³⁹ “Bay i dad gutambulto, là nimenla dun. Balingla kenen knagol, na yé kayèla ku lê ale samfulè ditù di Idyip. ⁴⁰ Na di lam Mosis ditù di tah i Bulul Sinay, manla di ku Aron, i satu bong tola, ‘Mimò ge gami dad dwata fye mnè tukè munami, du Mosis, i mebe

gami lamwà di Idyip, ta là gadèmi ku dét i ta mkel di kenen.’⁴¹ Taman, ta nun nimòla dwata, yé kbawehan ngà safi. Na damsù ale di kenen, na fnistala.⁴² Bay knagol Dwata ale, na bayàan ale mangamfù di dad blatik. Na gdohò i sulat satu tugad i Dwata di munan, manan,

‘Gamu dad to Israél, ise ku do i gumdamsùyu na i gumléyu di kloyu mnè di banwe landè to mnè ditù di lam i fat falò fali klon.

⁴³ Bay yé balingyu nebe i tukay gumnè i dwata dnagit Molok, na lê man Rifan, i kbaweh blatik. Na yé dad dwata fnangamfùyu. Yé duenam man, falnayamta gamu du febeta gamu ditù di satu banwe sentù Babilon.’

⁴⁴ “Di kagu i dad gutambulto di banwe landè to mnè ditù, nun slung di safédla gusamsitela i Dwata. Ta nimò Mosis i slung ayé du yé dek Dwata dun, na lalòan i baweh ta fite Dwata di kenen.

⁴⁵ Na kafnge ayé, yé tamlas mebe i slung ayé dunan i dad gutambulto magin ku Dyaswa mwè i tanà mdà di dad to ta filih Dwata di kanfela. Na i slung ayé, sana knèan déé kel di kagot Hari Dabid.⁴⁶ Kanto gamdawat Dabid kafye mdà di Dwata, yé fnin di kenen, falohan kenen fdak gumnè blén di Dwata, dunan i lê Dwata Dyékob.⁴⁷ Bay Solomon i ngà

Dabid, yé baling fdak i gumnè ayé.⁴⁸ Bay di kaglután, i Too Mdatah Dwata, là sa mnèan di dad gumnè fdak i dad to tanà, du ani man satu tugad i Dwata,

⁴⁹ ‘I langit, yé gusudenggu, na i tanà, yé gumlékgu. Dét klasi gumnè i fdakyu do? Na nè man nawayu gten guftudgu?’

⁵⁰ Ise do kè mimò kalbong kdee?’ ”

⁵¹ Na fadlug Stifén talù, manan, “Bay gamu dini, too magéng uluyu, na là falningeyu i man Dwata. Salngad gamu di dad gutambulyu du galyu knang i Mtiu Tulus.⁵² Nun kè tugad i Dwata là falnayam i dad gutambulyu? Landèan, du fnatila i dad to dek Dwata di munan, kel di dad to ta fala fgadè gablà di kakel i Snaligan Too Tluh. Na kanto kel i To manla ayé, ta nakalyu, na fnatiyu.⁵³ Gamu gamdawat i dad uldin Dwata fagu di dad kasaliganan, bay là nimenyu dun.”

I kfatila ku Stifén

⁵⁴ Na di lam i dad ganlal flinge di man Stifén, sangakétla beengla di kalbutla dun.⁵⁵ Bay Stifén, fnò kenen i Mtiu Tulus, ta lngalà di langit, na teenan kneng i kaltulus Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di kwanan i Dwata.⁵⁶ Na man Stifén, “Neyeyu. Teen-gu i langit ta mgukà, na i Ngà To tadag gsen di kwanan i Dwata.”

⁵⁷ Taman, ta nsangla dad klingela, na mkit ale, na sdulêla dnauf. ⁵⁸ Na dyolla kenen lamwà di syudad, na ndakla batu. Na i dad to tmifù dun, yé fbantayla i dad saulla Sol, i satu lamnok lagi. ⁵⁹ Na lamla sigi mdak ku Stifén batu, ta dmasal kenen, manan, “E Amugu Dyisas, dnawatam i nawagu ani.” ⁶⁰ Na kafnge ayé, ta lkuad kenen, na tamlo, manan, “E Amu, nangam ntuk di dale i salà nimòla ani.” Na di kafngen man ayé, ta ftoh nawan.

8

¹ Na nagin Sol i ayè i dad to fmati ku Stifén.

I kaflayam Sol i dad to ftoo ku Dyisas

Na di du kfatila ku Stifén, yé ta katbù i too sasè kaflayam i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyérusalém. Taman, ta sbalét i kdeela di dad probinsya di Dyudiya na Samarya, na lo yé tagak di Dyérusalém i dad to dek Dyisas. ² Na nun dad to too mangamfù di Dwata, lbangla Stifén, na toola kenen lnanu. ³ Bay too kayè Sol falmo i dad to ftoo di ku Dyisas. Nkatan fnusuk i dad gumnèla, na kanfèan i dad lagi na libun, du fablanggùn ale.

I katdò Filip di Samarya

⁴ Na i kdee dad to ftoo i ta masbalét ayé, gatù ale di dad sahal banwe du tdòla i Tnalù Dwata. ⁵ Na mdà Filip, salu kenen di satu syudad di Samarya, na tamdò kenen déé gablà ku Krayst.

⁶ Na kanto linge dad to i man Filip, na teenla i dad tnikeng nimòan, toola fansye flinge di manan. ⁷ Na dee dad busaw lamwà di dad to magin i kitla, na lê dee dad to là galyakla i lawehla, na dad kimay, na mgulê i kdeela. ⁸ Taman, too ti lehew i dad to di syudad ayé.

Simon, i lmoos

⁹ Na di syudad ayé, nun satu lagi mnè déé, yé dagitan Simon. Ta mlo kenen lmoos, na too tikeng i kdee dad to di Samarya du mdà di kloosan. Toon ftatel i kton di kmanan dun maltulus kenen. ¹⁰ Na i kdee dad to, balù mdanà ku demen mdatah, toola fansye flinge di kenen, na yé manla, “Kenen i tulus Dwata dnagit, ‘I bong tulus.’ ” ¹¹ Ta mlo ale tikeng di kloosan, taman toola kenen falninge. ¹² Bay kanto ftoo dad to di tdò Filip i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na i dagit Dyisas Krayst, ta fbunyag i dad lagi na dad libun. ¹³ Na balù Simon, ta baling kenen lê ftoo di ku Dyisas na fbunyag. Na là tlagan magin di ku Filip, na too kenen tikeng mdà di dad ilè na gamtikeng nimò Filip.

¹⁴ Na i dad to dek Dyisas i tagak di Dyérusalém, lingela ta dnawat i dad to di Samarya i Tnalù Dwata, taman ta dekla Piter na Dyan salu ditù. ¹⁵ Na kanto ale kel ditù, ta dnasalla i dad to ftoo ayé du fye gdawatla i Mtiu Tulus. ¹⁶ Ani duen i Mtiu Tulus là fa tufa di dale du lo yé gumagbunyagla di dagit

i Amuto Dyisas. ¹⁷ Bay fkah Piter na Dyan i dad falella di dad to ayé, na yé klola gamdawat i Mtiu Tulus.

¹⁸ Na teen Simon ta gdawat dad to i Mtiu Tulus fagu di kafkah ale Piter i dad falella di dale. Na yé duenam man, kayèan ku banlén filak ale Piter, na manan dale, ¹⁹ “Bléyu do i gnagan ayé du fye i kdee dad to gufkahgu falelgu, gdawatla i Mtiu Tulus.”

²⁰ Bay tmimel Piter, manan, “Mulà moon ku malmo ge gagin di filakam, du yé man nawam ku fakay bnayad i tadè blé Dwata. ²¹ Landè alelam di nimò ani du teen Dwata là tluh i mnè di nawam. ²² Nsalam i sasè mnè di nawam ani, na dmasal ge di Amu, du fye fnasinsyan ge di sasè fandamam. ²³ Du yé teen-gu di ge na too mafè nawam, na mbakus ge di salàam.”

²⁴ Na man Simon di dale Piter, “Begyü agu dnasal di Amu du fye là gafat di do i manyu ayé.” ²⁵ Na kafnge Piter na Dyan tamdò i Tnalù Dwata, ta mdà ale mulê ditù di Dyérusalém. Na di dalanla mulê, dee dad baryu di Samarya nagula, na tdòla i Fye tulen.

Filip na i ganlal di Ityupya

²⁶ Bay stulen satu kasaligan i Dwata di ku Filip, “Mdà ge, lalòam i dalan mdà di Dyérusalém salu di Gasa.” (Ta là too nagu i dalan ani du landè to mnè déé). ²⁷ Na yé duenam man, ta mdà

Filip, na di laman magu, nun teenan satu lagi kafun mdà di Ityupya. Fdu kenen di Dyérusalém du ta mangamfù di Dwata. Na i lagi ayé, satu mdatah ganlal du nagotan i filak Kandis, dunan i hari libun di Ityupya. ²⁸ Na di kulèan, smakay kenen kalisa, na laman magu, yé nimòan bnanan i sulat Isaya, i satu tugad Dwata. ²⁹ Na man i Mtiu Tulus di ku Filip, “Fdadong ge, na saldan ge magu di kalisa ayé.” ³⁰ Taman, sadluh Filip fdadong di kalisa, na lingen kbasa i lagi ayé mdà di sulat Isaya. Na smalek Filip, manan dun, “Glabatam kè i bnasam ayé?”

³¹ Na tmimel i ganlal ayé, manan, “Dét kibògu galmbat i bnasagu ani ku landè to faglabat dun di do?” Na ta nlakan Filip smakay sudeng di safédan. ³² Na ani bnasa i ganlal ayé, manan,

“Gambet kenen i bilibili nebe du tnaté, na gambet kenen i ngà bilibili là kamwakan ku nkìh i bulan, du là ti talùan.

³³ Toola kenen fyà, na là sa tluh i kukumla dun. Na ta landè tmulen gablà di dad belan du ta baling kenen fnati dini di tah tanà.’ ”

³⁴ Na man i ganlal, “Begam tulen do ku simto kayèan man ani, kenen kto ku demen mahal to.” ³⁵ Yé duenam man, ta tnulen Filip i ganlal ayé i Fye Tulen gablà ku Dyisas, na yé gumdàan tmulen dun di ta bnanan gine.

³⁶ Na di kafadlugla magu, ta kel ale di satu éél, na man i ganlal, “Neyem, nun sa éél dini. Nun kè gukulanggu i duen-gu là fakay fbunyag?” ³⁷ Na man Filip di kenen, “Ku mdà di nawam i kaftoom, fakayta ge bnun-yag.” Na tmimel i ganlal, manan, “Hee, ftoó agu sa na Dyisas Krayst i Ngà Dwata.”

³⁸ Na kafnge ayé, fafanak ganlal i kalisa, na lwe ale Filip tufa, na fles ale di éél du bnunyag Filip kenen. ³⁹ Na kanto ale matun di tubéh, tadè nwè i Tulus Dwata Filip, na ta là teen i ganlal dun. Bay fles i ganlal di kagun, na too lehew. ⁴⁰ Na gali lamyalo Filip, ta kel di Asutu, na mdà déé, nkatan i kdee dad banwe kel di Sisarya tamdò i Fye Tulen.

9

I katbù Sol ftoó di ku Dyisas

¹ Bay di dad du ayé, fadlug Sol falmayam na falmikò i dad to ftoó di ku Dyisas. Na salu kenen di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ² du mni sulat fakayan fite ditù di dad gustifun i dad Dyu di Damaskus du fagu déé ku nun teenan dad to ftoó ku Dyisas, i baling lagi na libun, fakayan ale kanfè, na fablanggùan ale ditù di Dyérusalém.

³ Na ta mdà kenen salu ditù di syudad Damaskus. Na kanto mdadong di syudad ayé, tadè nun bong neng mdà di langit glibut di kenen. ⁴ Na

ti tadè bek Sol, na nun lingen talù, manan, “E Sol, Sol, kan dé ku falnayamam agu?” ⁵ Na smalek Sol, manan, “Simto ge kè, Amu?” Na tmimel i talù ayé, manan, “Do sa Dyisas, i galam falnayam. ⁶ Bay mték ge nan, na fles ge di syudad, na ku ta kel ge ditù, nun tmulen ge ku dét i fye nimòam.”

⁷ Na i dad lagi magin ku Sol, tgeneng ale du ta lingela gine i talù, bay landè to teenla. ⁸ Na ta mték Sol, bay kanto meye, ta là miten. Taman, ta nalak i dademen kenen fles di Damaskus. ⁹ Na tlu butangan là mite, na là ti kmaan, na là minuman.

¹⁰ Na nun satu to ftoó di ku Dyisas déé di Damaskus, yé dagitan Ananayas. Na yé kanteenan ta tlo Dwata kenen, manan, “Ananayas.” Na tmimel kenen, manan, “Dét ayé, Amu?” ¹¹ Na man i Amu di kenen, “Gatù ge di gumnè Dyudas déé di dalan dnagit Tluh Dalan, na fanngabalam i satu to mdà di Tarsu yé dagitan Sol. Yé nimòan di nawan ani, dmasal. ¹² Na ta nun kanteen Sol satu lagi, yé dagitan Ananayas salu déé di kenen, na fkah Ananayas i falelan di kenen fye lê mite.” ¹³ Bay tmimel Ananayas, manan, “Amu, ta dee dad to gulmingegu gablà di lagi ayé, na i kdee dad sasè nimòan di dad tom ditù di Dyérusalém. ¹⁴ Na yé duenan salu dini di Damaskus du nun ktoon mdà di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di Dyérusalém

kamfè i kdee dad to tamlo di dagitam.”¹⁵ Bay tnmel i Amu Ananayas, manan, “Mdà ge salu ditù di lagi ayé, du ta nalékgu kenen fgadè i dagitgu di dad to ise Dyu, kel di dad ganlalla, na lê man i dad Dyu mdà di Israél.¹⁶ Na fitegu di kenen i kalbong kdee dad kaflayam nagun du mdà di kafgadèan i dagitgu.”

¹⁷ Taman, ta gatù Ananayas, na fusuk di gumnè gufanak Sol. Na fkahan i falelan di ku Sol, manan dun, “E flanekgu Sol, i Amuta Dyisas, dunan i ta fite di ge di dalanam salu dini, dekan agu samsite ge du fye lê ge man mite, na fnò ge i Mtiu Tulus.”

¹⁸ Na kanto man Ananayas ayé, tadè nun tatek mdà di mata Sol i salngad nél* nalaf, na ta lê kenen mite. Na ta mték kenen, na fbunyag.¹⁹ Na kafnge ayé, ta kmaan kenen, na ta lê kamgis.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na fanak Sol dad file bu-tang di saféd i dad to ftoo ku Dyisas déé di Damaskus.²⁰ Na kafnge ayé, ta gatù Sol di dad gumnè gustifun i dad Dyu du tamdò. Yé tdòan na Dyisas Krayst Ngà i Dwata.²¹ Na i kdee dad to lminge i manan, too ale tikeng, na smalek ale, manla, “Ise ani kè i to smamuk i dad to ftoo di ku Dyisas ditù di Dyérusalém? Na yé duenan salu dini kun du kanfèan i dad to ftoo di ku Dyisas, na neben ale di dad ganlal di kafaglut ditù di

Dyérusalém.”²² Bay baling matnù i kfulung Sol tamdò, na too mbagal i gutadagan tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata, taman i dad Dyu déé di Damaskus, là gamtimel ale.

²³ Na kafnge i dee du mlius, ta satul i dad Dyu du fnatila Sol,²⁴ bay ta gadèan i knayèla nimò ayé. Mdu na kifuh nun dad to mantay di gufusuk di syudad du fye gfatila Sol.²⁵ Bay di satu kifuh, i dad to gal magin ku Sol, fsudengla kenen di satu bong basket, na fayolla kenen, yé gufagula dun di sol labat i syudad du fye galwà.

I ksalu Sol ditù di Dyérusalém

²⁶ Na salu Sol ditù di Dyérusalém. Na kanto kel ditù, mayè kenen magin stifun di dad to ftoo di ku Dyisas, bay likò ale dun du yé man nawala ku sana là kaftoon ku Dyisas.²⁷ Bay nun satu to, yé dagitan Barnabas. Tnabengan Sol du neben di dad to dek Dyisas, na tulenan dale gablà di ta kite Sol i Amuto Dyisas ditù di dalan. Na lêan tulen dale gablà di klabè Sol tamdò di dagit Dyisas ditù di Damaskus.²⁸ Taman, fanak Sol di safédla, na magin kenen di dale lamngab di Dyérusalém, du fagkis tamdò di dagit i Amuto.²⁹ Na stulen kenen di dad Dyu talù Grik, na salyu ale man, bay baling ale mngabal kfagu fmati kenen.³⁰ Na kanto gadè i dad flanek Sol di kaftoo

* **9:18** 16:29 Ku demen mni.

gablà ayé, nebela kenen ditù di Sisarya, na fulêla ditù di Tarsu.

³¹ Na i dad to ftoo di ku Dyisas di kabal i dad banwe Dyudiya, Galili, na Samarya, ta nun ktanak knèla. Na ta baling ale mbagal, na matnù i kdee dad to ftoo ku Dyisas fagu di tabeng i Mtiu Tulus. Na fadlug ale mnè di nun klikòla di Dwata.

I ksalu Piter di dad banwe Lida na Dyopa

³² Na Piter, dee dad banwe lanngaban. Di satu du, gatù kenen di banwe dnagit Lida du lnauyan i dad to Dwata ditù. ³³ Na teenan ditù Aniyas, i satu lagi là galyakan i lawehan. Ta walu fali i klon sigi milè. ³⁴ Na kanto kel Piter déé, manan di kenen, “Aniyas, ta fan-gulê Dyisas Krayst ge. Taman mték ge, na fantifasam i gumilèam.” Na tadè mték Aniyas. ³⁵ Na i kdee dad to mnè déé di Lida na lê man di banwe dnagit Saron, teenla i to ta mgulê ayé, na ta ftoo ale di Amuto.

³⁶ Na ditù di banwe dnagit Dyopa, nun satu libun ftoo ku Dyisas, yé dagitan Tabita. Di Grik, yé dagitan Dorkas, yé gumtatekan uhe. Too ti fye i nimòan du galan ttabeng i dad to landè knun. ³⁷ Na di slà ayé, nun tduk Dorkas, na fles mati. Danyohla i lawehan, na filèla di snifil di tah. ³⁸ Na là mawag Dyopa mdà di Lida. Taman, kanto linge i dad to ftoo ku Dyisas di Dyopa na ta déé Piter di Lida, dekla lwe to salu di ku Piter du fakdo di kenen,

manla dun, “Beg ge fabaltik salu ditù di gami.” ³⁹ Na ta mdà Piter magin di dale. Na kanto kel déé, nebela kenen myak di snifil. Na nun dee dad libun balu tadag di safédan. Too ale mngel, na fitela ku Piter i dad klaweh ta fngge tanbél Dorkas di laman là fa mati. ⁴⁰ Na dek Piter i kdee dad to lamwà di snifil. Na kafnge ayé, lkuad kenen dmasal. Na kanto smalu di mati, ta manan dun, “Tabita, mték ge.” Na ta meye i libun ayé, na di kiten ku Piter, ta mték, na fles sudeng. ⁴¹ Na nagot Piter i sigal Dorkas, na ttabengan kenen tadag. Na kafnge ayé, ta tlo Piter i dad to ftoo di ku Dyisas, gagin i dad balu gine, na fiten di dale ta mték Dorkas. ⁴² I ta mkel ani, too mbel di kabal i banwe Dyopa, taman ta dee dad to ftoo di Amuto. ⁴³ Na beg mlo Piter fanak di Dyopa di saféd Simon, i satu lagi gal tambél kulit lmanaf.

10

I kafngé Kornilyu ku Piter

¹ Na nun satu lagi, yé dagitan Kornilyu, na ditù gumnèan di Sisarya. Kenen kapitan i dad sundalu di Roma glam di Lumbuk Itali. ² Kornilyu na i familyan, toola nafè i Dwata, na nun klikòla dun. Na too bong tabengan di dad Dyu landè knun, na too kenen fdud dmasal. ³ Na di satu du, kanto tngà masol i du, nun kanteenan satu kasaligan i Dwata fdadong di kenen, manan, “E Kornilyu.” ⁴ Na

too neye Kornilyu i kasaligan ayé magin i klikòan, na snalekan kenen, manan, “Détan kè, Sér?” Na tmimel i kasaligan, manan, “Too lehew Dwata gablà di dad dasalam, na i dad blém di dad to landè knun, na yé duenam man, toon ge fandam. ⁵ Na ani, mdek ge dad lagi salu ditù di Dyopa du nngéla satu lagi dnagit Simon Piter. ⁶ Yé gufanakan di kilil mahin di lam gumnè Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf.” ⁷ Na kanto mdà i kasaligan ayé, ta tlo Kornilyu i satu sundalun mafè i Dwata, na lê man lwe fasakan. ⁸ Na tulenan dale i kdee ta mkel, klon mdek dale salu ditù di Dyopa.

I kanteen Piter

⁹ Di tmadol du, kanto fan ltu du, ta mdadong ale di Dyopa. Na Piter, myak kenen di tah ataf i gumnè du dmasal. ¹⁰ Na ta too kenen bitil, na mayè kmaan. Na di lamla mimò i knaan, nun kanteenan. ¹¹ Yé teenan ta mgukà i langit, na nun gambet bong kayab nikat di sbalà syungan fayol kel di tanà. ¹² Na nun dad sahal lmanaf, na dad kmamang, na dad anak di bnas mnè di laman. ¹³ Na nun lingen talù di kenen, manan, “Piter, tadag ge. Tmatê ge, na knaanam.” ¹⁴ Bay tmimel Piter, manan, “E Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i dad magsik gambet ayé, ku demen i là fakaymi dnawat.” ¹⁵ Na ta lêan linge i talù ayé, manan di kenen, “Nangam man ku magsik i ta

lnaneb Dwata.” ¹⁶ Tlu dulêan mkel di ku Piter, na kafnge ayé, ta lê magket i kayab ditù di langit.

¹⁷ Na di lam Piter famdam ku dé t gumtatek i kanteenan, ta kel déé di Dyopa i dad lagi dek Kornilyu, na snalekla gusablà i gumnè Simon, klola fles di bà labat i gumnè gufanakan. ¹⁸ Na tamlo ale, na snalekla ku déé gufanak Simon Piter.

¹⁹ Na di lam Piter famdam i kanteenan, ta talù i Mtiu Tulus di kenen, manan, “Nun tlu lagi mngabal ge. ²⁰ Taman, tadag ge, na tufa. Na nangam falwe nawam magin dale du do mdek dale.”

²¹ Na ta tufa Piter, na manan dale, “Do sa i fanngabalyu. Dét i fandufyu dini?” ²² Na tmimel ale, manla, “Yé mdek gami Kapitan Kornilyu. Tluh to kenen, na toon nafè i Dwata, na lê nafè i dad Dyu kenen. Na yé man satu kasaligan i Dwata di kenen, fngén ge kun du fye falningen i manam di kenen.” ²³ Na kafnge ayé, ta nlak Piter ale myak di gumnè gufanakan, na déé gumilèla di kifuh.

I ksalu Piter di gumnè Kornilyu

Na di tmadol du, mdà Piter magin dale, na nun magin dademe dad to ftoot mdà di Dyopa. ²⁴ Na di galwen du, ta kel ale di Sisarya. Fatan Kornilyu ale, na ta falan santifun i dad flanakan na dademen sgalak. ²⁵ Na kanto fusuk Piter di gumnè ayé, ta snitong Kornilyu kenen,

na fles lkuad di saféd bli Piter du fnangamfùan. ²⁶ Bay man Piter di kenen, “Nang ge mangamfù di do. Tadag ge, du salngad ate to.”

²⁷ Na di lam ale Piter magu fusuk di gumnè, sigi kenen stulen ku Kornilyu, na ta teen Piter i dee dad to stifun déé. ²⁸ Na man Piter di dale, “Ta tooyu gadè sa na là fakay ku gami dad Dyu sgalak ku demen lmauy di dad to ise Dyu du yé fnang di gami. Bay yé ta fite Dwata di do na là fakay ku yé fandamgu di dademe dad to na magsik ale ku demen là fakay dnawat. ²⁹ Na yé duenam man, di kngéla do, là sa lwe nawagu salu dini na sgalak di gamu. Bay nun snalekgu di gamu. Dét i duenyu fngé do?”

³⁰ Na tmimel Kornilyu, manan, “Ta tlu butang mlius, di tngà masol i du gambet ani i oras, dmasal agu di lam gumnègu. Na tadè nun to tadag di munagu, too samfilà i klawehan, ³¹ yé manan, ‘Kornilyu, ta tmimel Dwata i dasalam, na là ti glifetan i dad tabengam di dad to landè knun. ³² Fngém satu to dnagit Simon Piter ditù di Dyopa. Yé gufanakan di kilil mahin di lam gumnè Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf.’ ³³ Na yé duenam man, gasilta ge fngé, na bong salamat du gadini ge. Na ani, ta stifun gami di kanfe i Dwata du falningemi i tnalù Dwata ftulenan ge.”

³⁴ Na ta tambù Piter tamdò, manan, “Ani, ta toogu gadè na too ti glut na landè to nungul Dwata, ³⁵ bay dnawatan i dad to mdà di kdee dad banwe, syan ku nafèla kenen, na mimò ale tluh. ³⁶ Ani fgaðè Dwata di dad to di Israél, dunan i katdò i Fye Tulen gablà di ktanak nawa fagu ku Dyisas Krayst, dunan i Amu i kdee. ³⁷ Na ta gadèyu sa i mgimò di kabal banwe Dyudiya tambù di Galili, di kafnge Dyan tamdò gablà di kbunyag. ³⁸ Ta gadèyu gablà di ku Dyisas Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata gnagan na i Mtiu Tulus. Na ta lêyu gadè na lamngab kenen mimò fye, na fan-gulèan i kdee dad to snamuk i busaw du too samnagin Dwata di kenen. ³⁹ Ta teenmi i kdee dad nimòan di banwe i dad Dyu kel di Dyérusalém. Na yé nimòla, fnatila kenen fagu di kfatakla dun di krus, ⁴⁰ bay di gatlung du, nték Dwata mdà di fati, na fiten di gami. ⁴¹ Là ti kdee to mite kenen, bay lo gami i dad to ta nalék Dwata gufiten dun, dunan i kmaan na minum di safédan kafngen mték mdà di fati. ⁴² Na dekan gami tamdò di dad to na tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata mukum dad to mlawil fa, na i dad to ta mati. ⁴³ Na i kdee tugad Dwata, yé sansmanla gablà di kenen na nè kun i to ftoò di kenen, fnasin-sya Dwata i dad salàan fagu di dagitan.”

44 Na di lam Piter tamdò, i kdee dad to lminge i tdòan, tadè mnè i Mtiu Tulus di dale. 45 I dad Dyu ftoò ku Dyisas magin ku Piter mdà di Dyopa, too ale tikeng du ta blé Dwata i Mtiu Tulusan di dad to ise Dyu. 46 Du ta lingela i ktalù i dad to ise Dyu di dad sahal talù, na i kdayenla i kaltulus Dwata. Na ta man Piter di dademen Dyu, 47 “Landè to gamfnang i dad to ani fbunyag di éél du ta gdawatla sa i Mtiu Tulus salngad di gito.” 48 Na yé duenam man, yé dek Piter, fbunyag ale fagu di dagit Dyisas Krayst. Na kafnge ayé, fakdo ale di ku Piter fye fanak kenen di safédla dad file butang.

11

I tulen Piter di Dyérusalém

1 Ta linge i dad to dek Dyisas na dademe dad to ftoò di kenen di kabal i probinsya Dyudiya ta nun dad to ise Dyu lê dmawat i Tnalù Dwata. 2 Yé duenam man, kanto samfulé Piter di Dyérusalém, i dad Dyu ta ftoò di ku Dyisas, toola kenen nadoy, 3 flesla man ku Piter, “Kan ku myak ge di gumnè i dad to ise Dyu? Kan ku kmaan ge di safédla?”

4 Taman, too tulen Piter di dale i kdee ta mkel mdà di kagatbùan, manan, 5 “Ditù agu di Dyopa, na di lamgu dmasal, nun kanteen-gu. Yé teen-gu nun gambet bong kayab nikat di sbalà syungan fayol mdà di langit, na fanak di sablàgu. 6 Na kantogu meye di laman, ta teen-gu

i kdee dad sahal mnalàm na labè lmanaf, na dad kmamang, na dad anuk di bnas. 7 Na kafnge ayé, nun lingegu talù, manan, ‘Piter, tadag ge. Tmatê ge, na knaanam.’ 8 Bay tmimel agu, man-gu, ‘E Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i dad magsik, ku demen i là fakaymi dnawat.’ 9 Na ta lêgu linge i talù ayé mdà di langit, manan do, ‘Nangam man ku magsik i ta lnaneb Dwata.’ 10 Tlu dulèan mkel, na kafnge ayé, ta lê magket i kayab ditù di langit. 11 Na di oras ayé, nun tlu lagi kel di gumnè gufanakgu mdà di Sisarya dek Kornilyu mngé do. 12 Na yé man i Mtiu Tulus di do, ‘Nangam falwe nawam magin dale.’ Nam i dad to ftoò di ku Dyisas magin do, na yé gutadèmi di gumnè Kornilyu. 13 Na kafnge ayé, tulenan gami gablà di kanteenan di gumnèan, dunan i satu kasaligan, na ani man i kasaligan di kenen, ‘Mdek ge to gatù di Dyopa, na fngém Simon Piter. 14 Nun tulenan ge i gamfalwà ge, kel di familyam.’

15 “Na di katbùgu tamdò, tadè mnè i Mtiu Tulus di dale salngad i knèan di gito di munan. 16 Na ta gafaldamgu i man Amuto Dyisas di munan, ‘Dyan i munyag di éél, bay gamu bnunyag di Mtiu Tulus.’ 17 Ku ta blé Dwata i Tulusan di dad to ise Dyu salngad i kablén dun di gito mdà di kaftotoo di Amuto Dyisas Krayst, landè ktoogu msang i

Dwata di nimòan ani.”

¹⁸ Na i dad Dyu ayé, kantola linge i man Piter, ta là madoy ale, bay balingla too dnayen i Dwata, manla, “Taman, ta banlé Dwata i dad to ise Dyu ayèla msal du fye gfunla falami nawa, na galwà ale.”

I dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk

¹⁹ Di kasbalét i dad to ftoo ku Dyisas du mdà di kaflayam ta tambù di du kfati Stifén, nun di dale gafat di Fonisya, Sipru, na Antyuk, na lo yé tdòla i dad Dyu. ²⁰ Bay i dademe mdà di Sipru na Sirini, salu ale ditù di Antyuk, na tdòla i Fye Tulen gablà di Amuto Dyisas di dad to ise Dyu. ²¹ Na déé i gnagan Amuto di dale, na too dee dad to ftoo di Amuto du ta matlas i fandamla.

²² Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyérusalém, kantola linge i ta mkel ani, ta dekla Barnabas gatù di Antyuk. ²³ Na kanto kel ditù, ta teenan i kafye Dwata di dad to, na too lehew kenen. Tangalan i nawala du fye too ale fduf di klalòla ku Dyisas mdà di nawala. ²⁴ Na Barnabas, too kenen fye to, na fnò kenen i Mtiu Tulus, na too ftoo. Taman, dee dad to geben ku Dyisas.

²⁵ Na kafnge ayé, ta mdà Barnabas salu ditù di Tarsu du fanngabalan Sol. ²⁶ Na kanton teen Sol, ta faginan samfulé ditù di Antyuk. Na sfalila sagin déé di dad to ftoo ku Dyisas. Na too dee dad

to tdòla. Na déé di Antyuk i tnanin gudmagitla i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst, “I Dad To Ta Nfun Krayst.”

²⁷ Na di bang ayé, nun dad tugad i Dwata salu di Antyuk mdà di Dyérusalém. ²⁸ Na satu di dale, yé dagitan Agabu. Tadag kenen, na fagu di gnagan i Mtiu Tulus, falan fgadè na nun kun fan kel bong kbitil di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Roma. (Na gdohò sa i manan ayé di kagot i satu ganlal, yé dagitan Klawdyu). ²⁹ Na mdà di fgadè Agabu, yé gusam-satu nawa i dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk, ku nè sen gagan i kat satu, febela di dad flanekla ditù di Dyudiya. ³⁰ Taman, yé nimòla, na i tabeng bléla di dad to ditù di Dyudiya, febela di dale Barnabas na Sol, na ftadèla di dad ganlal i dad to ftoo ku Dyisas.

12

I kagalwà Piter di blanggù

¹ Na di bang ayé, tambù Hari Hérod falmayam i dademe dad to ftoo di ku Dyisas. ² Na faklangan ulu Dyém, i flaneK Dyan. ³ Na kanto gadè Hérod ta lehew i dad Dyu di nimòan ayé, ta lêan fakfè Piter salngan di Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun. ⁴ Na kafngela kamfè kenen, ta fablanggùla, na sfalò nam i kdee sundalu mantay dun. Na sbaluh ale mantay, kat men fat. Na yé fandam Hérod di kafnge i Fista Du Kaglius, nukuman Piter di fati. ⁵ Na di

kablanggùla ku Piter, yé nimò i dad to ftoò di ku Dyisas, toola kenen dnasal.

⁶ Na ta kifuh nan, na ta kudang Piter di bleng i lwe to mantay. Nikatla kenen lwe sangkalì, na nun fa dademe dad sundalu mantay di bà gufusuk di blanggù. Na yé mnè di fandam Hérod blén Piter di dad to ku ta flafus. ⁷ Na tadè msut di kenen kasaligan i Dwata, na ta mneng di lam i blanggù. Na ningok i kasaligan Piter du nukatan, na manan dun, “Sagwê ge mték.” Na tadè magbel i dad sangkalì di dad sigal Piter. ⁸ Na man i kasaligan di kenen, “Smaul ge, na lsakam talumfâam.” Na nimen Piter i manan. Na lê man i kasaligan, “Lêam lsak i saulam tahà sigal, na tnadolam agu.” ⁹ Na tmadol Piter di kasaligan lamwà di blanggù, bay là ti gadèan dun ku too glut i nimò i kasaligan di kenen, du yé man nawan ku lon kanteen. ¹⁰ Lniusla i tnanin mantay na di galwen, na fles ale di bong takab tek gulamwà salu di syudad. Na kanto ale kel di takab ayé, tadè mgukà, na ta lamwà ale. Na kanto ale kel di syat i dalan, tadè tngak i kasaligan Piter. ¹¹ Na yé klo Piter gmadè dun na too glut kadì i ta mkel di kenen, manan, “Ani, ta toogu gadè dek Dwata i kasaliganan falwà do di ku Harì Hérod na kel di kdee kayè i dad Dyu nimò di do.”

¹² Na kanto gafaldam Piter too glut i ta mkel di kenen,

ta salu ditù di gumnè Méri, dunan i yé Dyan Mark. Na dee dad to stifun di gumnè ayé du dmasal ale. ¹³ Na di kakel Piter di gumnè ayé, tmutuk kenen di takab ditù di lwà. Na mdà satu ngà libun gal dek, yé dagitan Roda, falningen ku simto i tmutuk. ¹⁴ Na di kdilèan i talù Piter, too kenen lehew, na ta là gbal nawan mukà i takab, bay baling fabaltik samfulé di dad to di lam, na manan di dale, “Ta déé sa Piter di lwà.” ¹⁵ Balingla man di kenen, “Bal bu snawang ge.” Bay toon uluk i manan, “Too glut i man-gu ani. Piter sa ayé.” Taman, stulen ale, manla, “Keng kasaligan mifat dun ayé.”

¹⁶ Na sigi tmutuk Piter di takab kel di kukàla dun. Na di kitela ku Piter, ta too ale tikeng. ¹⁷ Na ftadag Piter sigalan du fafanakan ale, na tulenan dale gablà di kafalwà i Amuto dun di blanggù. Na manan dale, “Begyugugad do di ku Dyém, na di kdee dad flanekto.” Na kafnge ayé, ta mdà kenen fles di dademe banwe.

¹⁸ Na kanto flafus, too slaf nawa i dad sundalu mantay di blanggù, na sasalek ale, manla, “Dét i ta mkel di ku Piter?” ¹⁹ Na too fafngabal Harì Hérod Piter, bay du là teenla dun, taman, toon snalek i dad sundalu mantay, kafnge ayé, fafatin ale. Na ta mdà Harì Hérod di Dyudiya gatù di Sisarya, na fanak kenen déé là mlo.

I kfati Harì Hérod

²⁰ Na di bang ayé, ta malbut Harì Hérod di dad to mdà di banwe Tiro na Sidon. Yé kayé nawala ku stulen ale di hari du déé gumwèla i knaan di banwen. Yé to nlakla samfye dale Blastu, i mdatah to di gumnè i hari. ²¹ Na kanto kel i du ta falala nalék, ta lsak Harì Hérod i tahà saulan too fye bawehan, na sudeng di trunun. Na talù kenen di kdee dad to stifun déé. ²² Na mkit i dad to, manla, “Ise ku lo btal to ani, bay kenen sa satu dwata.” ²³ Na tadè falnayam kasaligan i Dwata Harì Hérod du là dnayenan i Dwata. Na tin tadè snafat, na fles mati.

²⁴ Na ta baling too midul kbel i Tnalù Dwata.

²⁵ Kanto fngé Barnabas na Sol i dad nimòla, ta mulê ale fdu di Dyérusalém, na faginla Dyan Mark.

13*I kdek dale Barnabas na Sol*

¹ Na déé di simbahan di Antyuk, nun dad tugad i Dwata na dad to tamdò i Tnalù Dwata. Ani i dad dagitla, Barnabas, na Simyon, (yé satu dagit dun Fitam To), na Lusyu (mdà di banwe Sirini), na Manaén (i deme Harì Hérod salnok), na Sol. ² Na i dad to ayé, di lamla mangamfù di Dwata na fwasa, ta man i Mtiu Tulus di dale, “Fatfingyu do ale Barnabas na Sol du nun mabtas fimògu dale.” ³ Na yé duenam man, kafngela dmasal na fwasa, ta fkahla

dad falella di dale Barnabas na Sol, klola mdek dale.

I kगतù ale Barnabas na Sol di fungul Sipru

⁴ Di kdek i Mtiu Tulus dale Barnabas na Sol, salu ale di Silisya, klola fles maweng gatù di fungul Sipru. ⁵ Na kanto ale kel di satu banwe, yé dagitan Salamis, tdòla i Tnalù Dwata déé di dad gumnè gustifun i dad Dyu. Na magin Dyan Mark dale du ttabengan ale.

⁶ Na ftala nagu kabal i fungul ayé kel di banwe Pafos. Na déé gugamsitongla satu Dyu, yé dagitan Bar-Dyisas. Lmoos kenen, na gal flingu tmugad i dad talù Dwata. ⁷ Yé demen sgalak Sirgyu Pawlu, i gubernador di fungul ayé. Kenen i satu to too fulung. Fngé i gubernador ale Barnabas na Sol du kayèan falninge i Tnalù Dwata. ⁸ Bay i to lmoos ayé, (yé dagitan di Grik Ilimas), nsangan ale, du là mayèan ku ftoo i gubernador. ⁹ Na Sol, (yé satu dagitan Pol), fnò kenen i Mtiu Tulus, toon neye Ilimas, ¹⁰ na manan dun, “Ngà Satanas ge du knangam i kdee tluh. Too ge fulung famgaw i dad to, na slame sasè i kdee nimòam. Lo yé kayèam, fankéngam i kaglut Tnalù Dwata. ¹¹ Na ani, falnayam Dwata ge. Butè ge, na mlo fa i kitem neng du.” Na di kman Sol ayé, ti tadè butè Ilimas, na fles migef mngabal to malak dun. ¹² Na kanto teen i gubernador i mkel di ku Ilimas, ta ftoo kenen di ku Dyisas du too

tikeng di katdò ale Sol gablà di Amuto.

Dée ale di Antyuk glam di Pisidya

¹³ Na ta mdà ale Pol na i dademen fdu di Pafos, na maweng ale salu ditù di satu banwe dnagit Pirga, glam di Pamfilya. Bay ta tnakak Dyan Mark ale dée du samfulê ditù di Dyérusalém. ¹⁴ Na lê ale fles fdu di Pirga salu ditù di satu banwe dnagit Antyuk glam di Pisidya. Na kanto kel i Du Kaftud, ta fusuk ale di gumnè gustifun i dad Dyu, na sudeng ale. ¹⁵ Kafnge kbasà i uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad sulat i dademe dad tugad Dwata di munan, nun dek i dad ganlal di gumnè gustifun ayé, ftalùla ale Pol na Barnabas, manla, “E dad flanek, ku nun tdòyu gamfinit nawa i dad to ani, fakay gamu talù.”

¹⁶ Ta tadag Pol, na ftadagan sigalan du fafanakan ale, manan, “E dad flanekgu mdà di Israél, na dad to ise Dyu gal mangamfù di Dwata, flinge gamu. ¹⁷ I Dwata dad to di Israél, kenen malék i dad gutambulto, na toon ale fdee na ftatelan di lamla mnè di Idyip. Na fagu di bong gnagan, neben ale lamwà di Idyip. ¹⁸ Na di lam i fat falò fali klon, fantahàan i nawan di dad sasè nimòla dée di banwe landè to mnè ditù. ¹⁹ Na fnisan Dwata i fitu lumbuk dad to di Kanaan, na blén di dad ton i tanàla. ²⁰ Na yé ta klo Dwata tmabeng dale 450 fali. Na kafnge ayé, nun dad to nalék Dwata du fagotan dale i dad ton kel

di bang i satu tugad Dwata, yé dagitan Samwél. ²¹ Na kafnge ayé, yé fni i dad to di Dwata nun moon harila, na yé dek Dwata Sol, i ngà satu to, yé dagitan Kis. Mdà kenen di lumbuk Bénhamin, na yé klo i kagotan kenen fat falò fali. ²² Di kafnge Dwata falwà ku Sol di kagotan, ta yé nimòan hari Dabid. Na ani manan gablà ku Dabid, ‘Yé kitegu ku Dabid, i ngà Dyési, salngad nawan di do, na toon nimen i kdee kayègu fimò dun.’ ²³ Na Dyisas, kenen satu bel Dabid. Nimò Dwata kenen Falwà di dad to Israél du yé ta fakangan. ²⁴ Na balù di lam Dyisas là kel dini di tah tanà, ta tamdò Dyan di kdee dad to Israél du fye msal ale di salàla, na fbunyag ale. ²⁵ Na kanto fan fnge Dyan i nimòan, ta manan di dad to, ‘Di fandamyu, simto agu kè? Ise ku do i sanfatanyu. Tmadol kenen di do, bay là gablà agu mlus i talumfàan du too agu mdanà di kenen.’

²⁶ “E dad flanekgu, dad bel Abraham, na lê man i dad to ise Dyu i too mangamfù di Dwata, i tdò ani gablà di kagalwà, ta fgafatan di gito. ²⁷ Du i dad to mnè di Dyérusalém na kel di dad ganlalla, là gadèla na Dyisas i Falwà, na là glabatla sulat i dad tugad Dwata galla bnasa di kat Du Kaftud. Bay kantola falmayam Dyisas, yé gugdohò i man dad tugad i Dwata. ²⁸ Na balù landè teenla gufdàla falmayam ku Dyisas di fati, knèan baling

ale fakdo ku Pilato na fafatin Dyisas. ²⁹ Na kafngela mimò i kdee man di Tnalù Dwata gablà di kenen, ta nwèla i lawehan di krus, na lbangla di ilib. ³⁰ Bay lê nték Dwata kenen di fati. ³¹ Di lam i dee du, lêan fite i kton di dad to tagnè magin di kenen fdu di Galili salu di Dyérusalém. Na dale tmulen gablà di kenen di dad to Israél. ³² Na yé duenmi salu dini du nebemi di gamu i Fye Tulen, dunan i ta fakang Dwata di dad gutambulto. ³³ Na Dwata dmohò dun di gito dad bella fagu di ktékan ku Dyisas di fati, salngad i ta gsulat di galwe Salmo, manan, 'Ge i Ngàgu, na do i Màm.'

³⁴ Na gablà di ktékan ku Dyisas di fati du fye là balok i lawehan, ani man i Dwata, 'Blégu di ge i kafye too mtuu na gsalig salngad i ta fakanggu di ku Dabid.'

³⁵ Na lê nun sulat Dabid di Salmo, manan, 'Là ti faloham ku balok laweh i Snaligam Too Tluh.'

³⁶ "Kanto fngé Dabid i kdee fimò Dwata dun di knèan dini di tah tanà, ta mati kenen, na lbangla di saféd i dad gutambulan, na balok i lawehan.

³⁷ Bay Dyisas, i nték Dwata di fati, landè kbalok i kenen laweh. ³⁸ Yé duenam man, dad flanekgu, fye ku tooyu gadè ani, na fagu di ku Dyisas ta gatdò di gamu i kfasinsya i dad salà. ³⁹ Na ise ku yé gugalwàyu fagu di kimenyu dad uldin Dwata blén ku Mosis, bay lo fagu di kaftooyu ku Dyisas Krayst, ta galwà gamu di

kdee dad salàyu. ⁴⁰ Too gamu fgeye du fye là kel di gamu i ta fala sulat i dad tugad Dwata di munan, du ani manla,

⁴¹ 'Fgeye gamu, dad to madoy i Dwata. Keng taknal gamu, na malmo gamu. Nun nimògu di blengyu i là fantooyu dun, balù ku nun to tmulen dun di gamu.' "

⁴² Na kafnge ayé, di kalwà ale Pol na Barnabas fdu di gumnè gustifun i dad Dyu, ta nlak i dad to ale lê samfulé di tmadol Du Kaftud du fye tngadla i tdòla ayé.

⁴³ Kafnge i kastifun ayé, nun dad Dyu na lê dademe dad to ta mulé di Dyu lmalò di dale Pol na Barnabas. Na stulen ale di dad to ayé, na toola ale falnau du fye fadlug ale mnè di kafye Dwata. ⁴⁴ Na kanto lê kel i Du Kaftud, fan sdulé i kdee dad to di syudad stifun du falningela i Tnalù Dwata. ⁴⁵ Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, kantola teen i kdee dad to stifun, ta too mafè nawala, fankéngla i tdò Pol, na nadoyla kenen.

⁴⁶ Bay baling too midul kinit nawa ale Pol na Barnabas, na manla di dad Dyu, "Là fakay ku ise gamu i funami tdò i Tnalù Dwata. Bay ani, du knangyu, na là fandamyu i ktooyu gablà gamu gamdawat nawa landè sen, taman, yé balingmi gusalu di dad to ise Dyu du dale i tnulenmi.

⁴⁷ Du ani dek i Amu di gami, manan,

'Nimòta ge salò di dad to ise Dyu, du fye fagu di ge

gafat i kagalwà di dad to di klamang banwe.’”

⁴⁸ Na kanto lminge i dad to ise Dyu, too ale lehew. Na i kdee dad to ta mgalék Dwata banlé nawa landè sen, ta mbaling ale ftoo di ku Dyisas.

⁴⁹ Na too mbel i Tnalù Dwata di kabal i banwe ayé. ⁵⁰ Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, banléta i dad ganlal, na i dad libun ise Dyu gal mangamfù di Dwata. Na falnayamla ale Pol na Barnabas, na dalugla ale lamwà di banwe ayé. ⁵¹ Na yé duenam man, kanto mdà ale Pol na Barnabas, kakesla i kfung di blila du yé ilè dun di dad to ayé na dale tmimel i sasè nimòla di Dwata. Na ta fles ale Pol gatù di Ikonyum. ⁵² Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk, too ale lehew, na fnò ale i Mtiu Tulus.

14

I kगतुं ale Pol di Ikonyum

¹ Na kanto kel ale Pol na Barnabas di Ikonyum, salu ale di gumnè gustifun i dad Dyu salngad i galla nimò. Na too ti fye i katdòla, taman, ta dee dad to ftoo di ku Dyisas, i dad Dyu na lê man i dad to ise Dyu. ² Bay nun dademe dad Dyu là ftoo, na banléta i dad to ise Dyu déé du fye sasè kitela i dad to ta ftoo di ku Dyisas. ³ Na yé duenam man, mlo ale Pol na Barnabas déé, na landè ti klikòla tamdò gablà di Amuto. Na fite i Amuto na glut i tdòla fagu di kablén dale kgagan mimò

dad tnikeng. ⁴ Bay dad to di syudad ayé, là masalngad ale. I dademe, nsenla i dad Dyu là ftoo ku Dyisas, na i dademe, yé dale nsen i dad to dek Dyisas. ⁵ Na yé gusasatu nawa i dademe dad Dyu na lê dad to ise Dyu, gagin i dad ganlalla, fansasèla ale Pol na Barnabas, na ndakla ale batu. ⁶ Bay kanto gadè ale Pol ani, ta milah ale ditù di dad syudad dnagit Listra na Dirbi glam di Likonya, na lê man di dademe dad banwe mdadong déé. ⁷ Na fles ale tamdò i Fye Tulen di dad banwe ayé.

I kगतुं ale Pol di Listra na Dirbi

⁸ Na ditù di Listra, nun satu lagi kimay i blian mdà di ksutan, na là ti lmenan magu. ⁹ Na di katdò Pol, toon kenen falninge. Na fal-nunu Pol kenen, na dilèan nun kaftoon. ¹⁰ Na tamlo Pol, manan, “Tadag ge.” Na di kman Pol ayé, ta tadag na magu i kimay ayé.

¹¹ Na i dad to stifun déé, kantola teen i nimò Pol, mkit ale di dale talù, na manla, “Ta tufa i dad dwata kafbaweh to tanà.” ¹² Na yé katlola ku Barnabas Sus, na yé katlola ku Pol Hérmis du kenen i gal tamdò. ¹³ Na nun satu ganlal di kafaglutla ku Sus, i dwatala. Na nun gumnè gumangamfùla di ku Sus ditù di lwà i syudad. Na mebe i ganlal ayé dad safi lagi balniag bulek salu di bà gufusuk di syudad, du yé knayèan magin i dad to di kenen, na dsùla

i dad safi ayé di dale Pol na Barnabas.

¹⁴ Na kanto gadè Barnabas na Pol ayé, ta knasèla i dad saulla mdà di klidù nawala, na gasilla snitong i dad to ayé, na mkit ale di blengla, manla, ¹⁵ “E dad to di Listra, kan dé ku ani nimòyu? Slame ato dad to tanà. Gadini gami du tamdò gami i Fye Tulen du fye knagolyu i dad ise glut dwatayu, na blaling gamu di too glut Dwata, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na i kdee mnè di lamla. ¹⁶ Di munan, falohan i kdee dad to lmalò di dale knayè. ¹⁷ Bay knèan, ta toon tulen gablà di kton fagu di dad fye nimòan du banlén gamu ulen mdà di langit, na ulè i dad feleyu di danganla gafat. Na léan gamu banlé knaan, na flehe-wan gamu.” ¹⁸ Na balù ku too tulen ale Pol ayé di dad to, knèan fanla ale là gagan fnang damsù di dale.

¹⁹ Na kafnge ayé, ta nun dad Dyu là ftoo kel déé fdu di Antyuk glam di Pisidya na lê man mdà di Ikonyum, na mgebela i dad to di Listra. Taman, ta ndakla Pol batu, na dyolla kenen lamwà di syudad du yé man nawala ku ta mati. ²⁰ Bay, kanto stifun i dad to ftoo di ku Dyisas di safédan, ta mték kenen klon samfulé di syudad. Na di tmadol du, ta mdà ale Pol na Barnabas salu ditù di Dirbi.

I kasfulé ale Pol na Barnabas ditù di Antyuk glam di Sira

²¹ Na kanto ale kel di Dirbi, tdòla i Fye Tulen, na too dee dad to mgebela di kaftoo di ku Dyisas. Na kafnge ayé, ta lê ale samfulé di Listra, Ikonyum, na Antyuk glam di Pisidya, ²² du tan-galla nawa i dad to ftoo. Yé flaula dale fadlug ale di kaftoola di ku Dyisas, manla, “Di lam ato là fusuk di Kagot i Dwata, funato gnagu i dee dad kaflayam.” ²³ Na malék ale Pol dad to nimòla ulu di kat simbahan déé. Na kafnge ayé, fwasa ale, na dmasal ale du bléla ale di Amu, i gusmaligla.

²⁴ Na gatù ale di Pamfilya, na yé dalanla kamlang di Pisidya. ²⁵ Na kafnge ayé, lê ale salu di Pirga du tdòla i Tnalù Dwata déé klola flasok di Atalya. ²⁶ Na ta lê ale maweng fdu di Atalya mulè ditù di Antyuk, dunan i banwe gudmasal dad to dale di kabléla dale di ifat Dwata di munan di kdàla mimò i ta gafngela nimò. ²⁷ Na kanto ale kel di Antyuk, ta santi-funla i dad to ftoo di ku Dyisas, na tulenla i kdee dad nimò Dwata fagu di dale, na i kukà Dwata i dalanla salu di dad to ise Dyu du fye ftoo ale di ku Dyisas. ²⁸ Na too ale mlo mnè di saféd i dad to ftoo di ku Dyisas déé di Antyuk.

15

I kastifun di Dyérusalém

¹ Na nun dad to mdà di Dyudiya salu ditù di Antyuk, na yé tdòla di dad to ftoo di ku Dyisas déé, manla, “Ku là fimò gamu ilè di lawehyu

lmalò di uldin Dwata fagu di ku Mosis, là ti galwà gamu.”

² Taman, Pol na Barnabas, toola sanbalew i dad Dyu tamdò i tdò ani. Na i dad to ftoò di Antyuk, dekla ale Pol na Barnabas magin i dademe dad to ftoò di ku Dyisas gatù di Dyérusalém du fye stulen ale di dad to dek Dyisas na i dademe dad ulu ditù gablà di tdò ani. ³ Na ta fdàla ale Pol, na di kagula di Fonisya na Samarya, tulenla di dale i ta kaftoo dad to ise Dyu. Na di kaklinge dad to ftoò di ku Dyisas, too ale lehew. ⁴ Na kanto kel ale Pol di Dyérusalém, mdà i dad to dek Dyisas, na i dad to ftoò, na i dad ulula, too fye kdawatla dale Pol. Na tulen ale Pol di dad to i kdee dad nimò Dwata fagu di dale. ⁵ Bay nun dademe di dad to ftoò di ku Dyisas glam di lum-buk i dad Farisi. Tadag ale, manla, “I dad to ise Dyu, là fakay ku là fimò ale ilè di lawehla, na ku là nimenla i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.”

⁶ Na ta stifun i dad to dek Dyisas na i dad ulu i dad to ftoò déé, na yé santulenla i klidù ayé. ⁷ Na mlo ale stulen. Kafnge ayé, ta tadag Piter, manan dale, “E dad flanek, ta gadèyu sa di kdeeto gito dad Dyu, do i mgalék Dwata tamdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu du fye lminge ale na ftoò. ⁸ Na Dwata gmadè i mnè di nawa i dad to, na kenen fite i kdawatan i dad to ise Dyu fagu di kablén dale i Mtiu Tulus, salngad i kablén dun di gito dad Dyu. ⁹ I Dwata,

salngad kiten na kafdufan i dad Dyu na i dad ise Dyu, du balù i dad ise Dyu, ta lêan ale lnaneb sa du mdà di ta kaftoola ku Dyisas. ¹⁰ Taman ani, kan ku nimòyu kalbut Dwata fagu di kaftiangyu i blat di dad to ftoò ku Dyisas i là gagan dad gutambulto tiang na balù gito, là gaganto dun. ¹¹ Bay yé fantooto galwà ato fagu di Amuto Dyisas, na salngad ayé di dale.” ¹² Na i dad to stifun déé, ta fanak ale, na toola falninge i man ale Pol na Barnabas gablà di kdee dad tnikeng na dad ilè nimò Dwata di dad to ise Dyu fagu di dale. ¹³ Na kanto fnge ale Pol na Barnabas talù, ta lê talù Dyém, manan, “E dad flanek, too gamu flinge. ¹⁴ Ta tulen Simon Piter di gito gablà di tnanin kfite Dwata i kakdon di dad to ise Dyu du nun dad to nalékan di blengla i knayèan nfun. ¹⁵ Na fagu déé, ta gdohò i surat dad tugad Dwata, du ani manla,

¹⁶ ‘Ani man i Dwata, “Kafnge ani, samfulê agu, na ftadaggu i gumnè Dabid ta bek. Ntékgu ani, na lêgu fanbagal, ¹⁷ du fye gsalu di Amu i kdee dademe to di tah tanà ani, dunan i dad ise Dyu ta nfun-gu. ¹⁸ Yé man Dwata, i ta fgadè ani mdà di munan.’ ”

¹⁹ Na fadlug Dyém talù, manan, “Di fandamgu, nangto banlat i dad to ise Dyu ta dmawat Dwata. ²⁰ Bay ani fye nimòto. Snulatto ale, na

yé fngangto dale knaan i ta dsù di dad ise glut dwata du magsik, na i dad lmanaf na anuk fanlang, na i litè, na nang ale mimò sasè knayè i lawehla. ²¹ Du mdà di kagatbùan, ta galto bnasa na tdòto i dad sulat Mosis di dad gumnè gustifun i dad Dyu di kdee dad banwe di kat Du Kaftud.”

I sulat febe di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas

²² Na kafnge ayé, i dad to dek Dyisas, na i dademe dad ulu di simbahan déé, na kel di kdee dad to ftoo di ku Dyisas, malék ale mdà di dademela ftoo du fye dekla ale magin dale Pol na Barnabas gatù di Antyuk. Yé nalékla Dyudas, yé katlola dun Barsabas, na lê man Silas, i lwe to too mgafè i dad to ftoo. ²³ Na nun febela dale sulat ditù di Antyuk, ani manan, “Gami dad to dek Dyisas, na lê man i dad ulu di simbahan dini di Dyérusalém, gami i dad flanekyu, i smulat di gamu dad to ise Dyu ftoo di ku Dyisas mnè di Antyuk, Sirya, na Silisya, na manmi kumusta di kdeeyu. ²⁴ Ta nun tmulen di gami dini nun dad to mdà di gami balù là dekmi ale, bay tadè ale salu déé di gamu, na snamukla na flibugla i fandamyu fagu di tdòla. ²⁵ Taman, ta sansatumi i nawami, na ta malék gami dad to dekmi gadéé di gamu magin dale Pol na Barnabas, i dad flanekto too mabtas, ²⁶ i ta mlé ktola du fye mimò ale ku Dyisas Krayst, i Amuto. ²⁷ Na yé duenam man, dekmi

ale Dyudas na Silas du fye fbatengla di gamu i mnè di lam sulat ani. ²⁸ I Mtiu Tulus na gami, ta sasatu nawami na landè dademe blat ftiangmi gamu, lo senan ani. ²⁹ Nang gamu kmaan i ta dsù di dad ise glut dwata, na nang gamu kmaan litè, na nang gamu kmaan lmanaf na anuk fanlang, na nang gamu mimò sasè knayè i lawehyu. Fye ku tooyu laò ani. Ani gusen i manmi di gamu.”

³⁰ Na kafnge ayé, ta fdàla i dad to tmunda i sulat. Na kanto ale kel di Antyuk, ta santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na bléla di dale i sulat. ³¹ Na di kbasà dad to i sulat ayé, too ale lehew du too gamfinit nawala i dad talù mnè di laman. ³² Dyudas na Silas, lê tugad i Dwata ale, taman, dee i dad manla di dad to i gamfinit nawala na gamfbagal dale. ³³ Na fanak ale déé dad file butang, klo i dad to ftoo fdà dale, manla, “I kafye Dwata magin gamu.” Na ta mdà ale mulé di dad to mdek dale. ³⁴ Bay ftagak Silas kenen. ³⁵ Na beg mlo ale Pol na Barnabas fanak déé di Antyuk, na dee dad to magin dale tamdò i Tnalù Dwata.

I kastagak ale Pol na Barnabas

³⁶ Na kafnge dad file du, man Pol di ku Barnabas, “Mdà ate lmauy i dademeta ftoo di ku Dyisas di kdee dad banwe gufduta tamdò i Tnalù Dwata, na neyeta ku dét i ta kagkahla.” ³⁷ Na yé kayè Barnabas faginan Dyan Mark. ³⁸ Bay Pol, là

mayèan ku magin Dyan Mark du ta tngakan ale di muna kagula ditù di Pamfilya, na là flesan magin dale di nimòla. ³⁹ Na ta baling sbalew ale Pol na Barnabas, taman, stagak ale. Na fagin Barnabas Dyan Mark, na maweng ale salu ditù di Sipru. ⁴⁰ Bay yé fagin Pol kenen Silas, na dnasal i dad to ftoò, du bléla ale di ifat Dwata, na yé klola mdà. ⁴¹ Na yé dalan ale Pol magu di Sirya na Silisya du tan-galla i dad to ftoò di ku Dyisas.

16

I kagin Timoti di dale Pol na Silas

¹ Na fles ale Pol di Dirbi, na fngé lè man di Listra. Na déé di Listra, nun satu to ftoò, yé dagitan Timoti. Na lè ftoò yèan, na Dyu kenen. Bay màan, Grik. ² I kdee dad to ftoò di ku Dyisas di Listra na di Ikonyum, toola dag Timoti. ³ Na yé kayè Pol fagin Timoti di kagula. Taman, nimòan ilè di laweh Timoti du gadè i kdee dad Dyu na Grik i màan. ⁴ Di kagula di dad lunsud, tulenla di dad to ftoò i dad fnang ta gusasatu nawa i dad to dek Dyisas na lè dad ulu di simbahan di Dyérusalém, na falnauale ale du fye nimenla. ⁵ Taman, ta midul kakgis i dad to ta tanfing Dwata, na di kat du, matnù i kdeela.

I kanteen Pol

⁶ I Mtiu Tulus, fnangan ale Pol tamdò di Asya. Na ta mdà ale magu di Frigya na Galasya. ⁷ Na di kakella di Misya, ta fan ale fles di

Bitinya, bay i Mtiu Tulus Dyisas, fnangan ale. ⁸ Taman, magu ale di Misya, na flasok ale salu di Troas. ⁹ Na kanto kifuh, nun kanteen Pol. Yé kanteenan, nun satu lagi mdà di probinsya Masidunya tadag, na fakdo di ku Pol, manan, “Salu ge dini di Masidunya, du ttabengam gami.” ¹⁰ Na kafngé Pol mite i kanteenan ayé, ta ftifas gami du salu gami ditù di Masidunya du ta too mbateng kgaðèmi dun na ta dek Dwata gami tamdò i Fye Tulen di dad to ditù.

I kaftoo Lidya di Filipus

¹¹ Na yé duenam man, ta mdà gami di Troas, na maweng gami gatù di Samutrés. Na di tmadol du, yé klomi fles ditù di Niyapulis. ¹² Na kafngé ayé, lè gami fles di Filipus, i too bong syudad di Masidunya. Nun deé dad to mdà di Roma mnè déé. Na fanak gami déé dad file butang. ¹³ Di Du Kaftud, lamwà gami di syudad, na salu gami di kilil éél, du yé fandammi nun gustifun i dad Dyu ditù galla gudmasal. Na sudeng gami di saféd i dad libun ta stifun déé du stulen gami di dale. ¹⁴ Na satu di dale flinge di gami, yé dagitan Lidya mdà di Tiyatira, na gal fabli falnas malung fulè. Nafèan Dwata, na nukà Dwata i fandaman fye dnawatan i tdò Pol. ¹⁵ Na ta fbunyag kenen magin i kdeela mnè di gumnèan. Na nlakan gami salu di gumnèan, manan,

“Ku fantooyu na ta ftoo agu di Amu, fusuk gamu di gumnègu, na fanak gamu déé.” Na too minit i klakan, na là gngang gami.

I kablangu ale Pol na Silas

¹⁶ Na di satu du, di dalanmi salu di galla gudmasal, nun libun fasak smitong gami. Lmoos kenen, taman nun gnaganan tmulen ku dét i fan mkel. Ta too ti bong filak gwè i dad amun mdà di gnaganan.

¹⁷ Na i libun ayé, tnadolan ale Pol, na mkit, manan, “I dad lagi ani, fasak ale i Too Mdatah Dwata, na yé tulenla gamu i dalan kagalwà.” ¹⁸ Na too dee dulèan mimò ani, na kanto tmakas Pol, ta blaling di kenen, manan di loosan, “Di dagit Dyisas Krayst, lamwà ge di kenen.”

Na di kmanan ayé, ta tngak loosan. ¹⁹ Na kanto gadè i dad amun na ta landè kibòla gamwè filak fagu di kenen, ta kanfèla ale Pol na Silas, na dyolla ale salu di gumukum i dad ganlal. ²⁰ Na kanto ale kel di dad mdatah mukum mdà di Roma, ta man dad amu i libun ayé, “Dyu i dad lagi ani, na too ale smamuk di syudatto, ²¹ du i tdòla, là fakay di gito uldin. Taman, gito dad to mdà di Roma, là fakayto dnawat na nimen i dale tdò.” ²² Na i dad to stifun déé, ta lê ale magin falbut di dale Pol na Silas.

Knasè na nlus i dad to mukum i klaweh ale Pol, na klola fafas dale. ²³ Na di kafngela mfas dale, ta fablanggùla

ale, na yé flau i dad mukum di to mantay di blangu toon fan-gat i blangu na fansyen mantay dale. ²⁴ Taman, déé gumkahla dale di snifil blangu di toon gumgat, na fnantungla i dad blila.

²⁵ Keng ta tngà butang, dmasal ale Pol na Silas na lmingag dmayen di Dwata, na flinge i dademe dad to blangu. ²⁶ Na tadè kel i bong linol, na msayug i blangu, na ta mgukà i dad takab, na tadè mkah i dad sangkalikat i dad to blangu.

²⁷ Na ta mukat i to mantay, na kanton teen na ta mgukà i dad takab, yé man nawan ku ta milah i dad to blangu, taman, ta nsòan i sundangan du fanan fnati i kton. ²⁸ Bay faltè Pol, manan, “Nangam fnati i kton. Sana kdinimi.”

²⁹ Na kafnge ayé, ta fwè* salò i to mantay, na fabaltik kenen fusuk. Lkuad kenen kankal di saféd ale Pol na Silas. ³⁰ Na neben ale Pol na Silas lamwà, na snalekan ale, manan, “Sér, dét i fye nimògu du fye galwà agu di dad salàgu?”

³¹ Na tmimel ale Pol, manla, “Ftoo ge di ku Dyisas, i Amu, du fye galwà ge, na salngad ayé i familyam.”

³² Na kafnge ayé, ta tamdò ale Pol i Tnalù Dwata di lagi ayé kel di kdee dad to di lam gumnèan. ³³ Na di lam kifuh ayé, ta nalob to mantay dad seey ale Pol na Silas, na gasil kenen fbunyag magin i familyan. ³⁴ Na kafnge ayé,

* 16:29 19:24 Ku demen mayad.

ta neben fusuk ale Pol di gumnèan, na fankaanan ale, na too ti lehew kenen na i familyan du ta ftoo kenen di Dwata.

³⁵ Na kanto flafus, i dad to mukum, dekla i dademe dad mdatah pulis salu di to mantay di blanggù, manla dun, “Falwàam dad to blanggù ayé.” ³⁶ Na ta fgaðè i to mantay di dale Pol na Silas, manan, “Yé man i dad to mukum, falwàta gamu kun. Taman, mdà gamu. I kafye Dwata magin gamu.”

³⁷ Bay man Pol di dad mdatah pulis, “Ta fafasla gami di kanfe i dad to balù ku landè salàmi. Na lêla gami fablanggù, na blaam gami dad to glam di Roma. Na yé kayèla ku bunila i kafalwàla gami. Là fakay ayé. Silang gami lamwà ku dale salu dini, na falwàla gami.”

³⁸ Na ta tugad dad mdatah pulis i man Pol di dad to mukum. Na kanto gadè i dad to mukum na glam ale Pol na Silas di Roma, ta too ale likò. ³⁹ Na ta gatù i dad to mukum di blanggù du mni fasinsya di dale Pol, na nebela ale lamwà, na fakdo di dale, manla, “Beg gamu lamwà di syudad ani.” ⁴⁰ Na ta lamwà Pol na Silas di blanggù, na lê ale samfulè di gumnè Lidya, na lnabatla i dad to ftoo déé, na tan-galla i nawala. Na kafnge ayé, ta lê ale mdà.

17

I ksalu ale Pol di Tésalonika

¹ Na yé dalan ale Pol na Silas magu di dad banwe dnagit Amfipolis na Apolonya, na ta kel ale di Tésalonika. Na nun gumnè gustifun i dad Dyu déé. ² Na gambet i gal nimò Pol, fusuk kenen di gumnè gustifunla, na di lam i tlu fadyan di kat Du Kaftud, too kenen stulen di dad to déé mdà di Tnalù Dwata. ³ Na fbatengan di dale i Tnalù Dwata, na fiten i kaglutun na là fakay ku là maflayam Krayst, i Mgalék Dwata, na lê mték di fati. Na ani man Pol di dale, “Dyisas, i tdògu ani di gamu, kenen sa i Mgalék Dwata.” ⁴ Na nun dademe dad Dyu déé, na dad Grik i mangamfù di Dwata, na lê dee dad libun mgafè, mgebe ale.

⁵ Bay mafè nawa i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, taman, ta santifunla i dad sasè to di fadyan, na dekla ale mimò samuk di syudad ayé. Na dnuludla i gumnè Dyason du fanngaballa ale Pol na Silas du nebela ale di dad to. ⁶ Bay du là teenla ale Pol, ta yé balingla kanfè ale Dyason na i dademe dad to ftoo, na dyolla ale salu di dad ganlal di syudad, na mkit ale, manla, “I dad to mebe samuk di dademe dad banwe, ta gafat ale di syudadto ani, ⁷ na ta fyak Dyason ale di gumnèan du nifatan ale. I kdeela lmafà ku Sisar, i ulu di Roma, du yé manla nun kun mahal hari, yé dagitan Dyisas.” ⁸ Na kantola linge i kit i dad sasè to ayé, ta too msamuk i dad gan-

lal na lê man i dad to. ⁹ Na kafnge ayé, fananila ale Dyason filak du sòla i ktola, na yé klola galwà.

Iksalu ale Pol di Biryà

¹⁰ Na di kifuh ayé, ta dek i dad to ftoo di ku Dyisas ale Pol na Silas salu di banwe, yé dagitan Biryà. Na kanto ale kel ditù, fles ale di gumnè gustifun i dad Dyù. ¹¹ Na too mlahil santulen i dad to di Biryà tah di dad to di Tésalonika, du too minit nawala flinge di tdò Pol, na kat du, toola bnasa Tnalù Dwata du fye gadèla ku glut i tdò Pol. ¹² Taman, ta dee dad Dyù, na dad lagi, na lê dad libun Grik too mgafè, ta ftoo ale ku Dyisas. ¹³ Bay kanto linge i dad Dyù là ftoo di Tésalonika ta lê tamdò Pol i Tnalù Dwata ditù di Biryà, ta gatù ale, du banlétla i dad to mimò samuk. ¹⁴ Taman, i dad to ftoo déé, gasilla fdà Pol salu di kilil mahin, bay ftagak ale Silas na Timoti déé di Biryà. ¹⁵ Na i dad to tmunda ku Pol, naginla kenen kel di syudad Atén, na di kdàla mulè, yé kated Pol di dale gasil malò ale Silas na Timoti.

Ikfanak Pol di Atén

¹⁶ Na di lam Pol fatan dale Silas na Timoti déé di Atén, too mlidù i nawan du teenan too dee baweh i dad ise glut dwata i nimò dad to di syudad ayé. ¹⁷ Taman, too kenen stulen di dad Dyù na di dad to ise Dyù gal mangamfù di Dwata déé di gumnè gustifun, na lê man di dad to gal magu di

gumfayahan kat du. ¹⁸ Na nun dademe dad to tamdò i fantoo dnagitla Ipikuriyan na Stowik, na sanbalewla Pol, bay ta fnisan Pol ale. Na nun di dale smalek, manla, “Dét man i to ani? Lo kenen sigi talù, bay landè sa gnadèan.” Na yé man dademe, “Yé tdòan i kfangamfù di mahal dwata.” Yé duenla man ayé du tamdò Pol i Fye Tulen gablà ku Dyisas na di ktékan di fati. ¹⁹ Taman, nebela kenen di gustifun i dad to mukum dnagit Ariyapagu, na manla di kenen, “Nè kè gumdà i falami tdòam ani? ²⁰ Falami di gami i dad tdòam ani, taman kayèmi gadè ku dét i gumtatekan.” ²¹ Yé manla ku Pol du i dad to mdà di Atén na i dad to mdà di dademe banwe mnè déé, too ale bayan stulen na flinge di dad falami tdò i dad to.

²² Na ta tadag Pol di muna i dad to mukum di gustifunla, na manan, “E dad to dini di Atén, ta toogu teen na nun kaftooyu. ²³ Balù di kagugu dini di syudadyu, ta teen-gu i dad gumangamfùyu di dad dwatayu. Na yé satu gumangamfù ta teen-gu, nun sa sulatan, manan, ‘Dini Gumangamfù Di Dwata Là Dilèmi Dun.’ I dwata fnangamfùyu balù là dilèyu dun, yé i fdilègu di gamu. ²⁴ Dwata mimò i klamang banwe na i kdee mnè di laman, na kenen i Amu di langit na di tanà, na là ti fanakan di dad gumnè gumangamfù nimò dad to. ²⁵ Na landè kibòto tmabeng di

dun du landè kalnidùan, du kenen mlé i lawil, i nawa, na i kdee kafye di dad to. ²⁶ Na mdà di satu to, nimò Dwata i kdee dad sahal to du fye mnè ale di klamang banwe ani. Na ta falan nalék i bangla sut na ku nè gufkahan dale. ²⁷ Ani duen Dwata mimò ayé du fye fanngabal i dad to kenen kel di kitela dun. Bay di kaglutu, là ti mawag Dwata di gito. ²⁸ Du

‘Mdà di kenen mlawil ato, na lamyak ato, na mnè ato dini di tah tanà.’

Na gambet i man dademeyu gal flalok,

‘Gito dad ngà i Dwata.’

²⁹ “Na yé duenam man, ku ta ngà ato i Dwata, nangto dè fandam ku yé kagkahan salngad i nimò dad to mdà di blawen, filak, na batu, du i nimòla ayé lo mdà di gnadè na kfulung i dad to. ³⁰ Di munan, du là fa gadè dad to i kaglutu, taman, fantahà Dwata i nawan di nimòla. Bay ani, dekan i kdee dad to di klamang banwe msal na tmagak i dad sasè nimòla. ³¹ Ta fala nalék Dwata i du kukuman i dad to di klamang banwe. Too ti tluh i kukuman, na fagun di To ta mgalékan. Na ani ilè fiten di kdee, du ta ntékan i To ayé di fati.”

³² Na kantola linge i man Pol gablà di kték mdà di fati, nun dademe di dale madoy, bay yé man dademe, “Mayè gami lê flinge gablà di tdòam ani.” ³³ Na kafnge ayé, ta mdà Pol. ³⁴ Na nun dademe dad to déé ta magin di kenen du ta

ftoo ale di ku Dyisas. Yé dagit i satu Dyunisyu, satu di dad mukum dnagit Ariyapagu, na lê nun satu libun, yé dagitan Damaris, na nun fa dademe.

18

Iksalu ale Pol di Korintu

¹ Kafnge ayé, ta mdà Pol di Atén, na salu ditù di Korintu. ² Na kanto kel ditù, teenan Akwila, i satu Dyu. Mdà kenen di Pontu, na falami kenen kel fdu di Itali, na magin Prisila, i yaanan. Yé duenla tmagak i banwela du Klawdyu, i too mdatah di Roma, ta dekan lamwà di Roma i dad Dyu. Na yé duenam man, lnauy Pol ale déé di Korintu, ³ na fanak di safédla du magin dale di talbahòla, du yé talbahò Pol mimò dad turda, salngad di dale Akwila. ⁴ Di kat Du Kaf-tud, salu Pol di gumnè gustifun i dad Dyu, du fbatengan di dad to i Tnalù Dwata du fye mgeben di kaftoo ku Dyisas i dad Dyu na dad Grik.

⁵ Na kanto kel ale Silas na Timoti fdu di Masidunya, ta landè dademe nimò Pol, lo tamdò, na yé tulenan di dad Dyu na Dyisas i Mgalék Dwata. ⁶ Bay, dnuen i dad Dyu Pol, na talù ale sasè gablà di kenen. Taman, kakesan i kfung di klawehan du gugmadèla dun na dale tmimel di Dwata i ksasè nimòla, na flesan man dale, “Gamù salà ku là galwà gamu. Landè labetgu. Mdà ani, ta yé gutamdògu di dad to ise Dyu.”

⁷ Taman, ta tngak Pol i dad to ayé, na salu kenen di gumnè Titus Dyustu, i satu to ise Dyu gal mangamfù di Dwata. I gumnèan mdadong di gumnè gustifun i dad Dyu. ⁸ Na i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, yé dagitan Krispu. Ta ftoo kenen di ku Dyisas magin i kdee dad to di lam gumnèan. Na nun fa dademe dad to déé di Korintu, lê ale ftoo na fbunyag.

⁹ Di satu kifuh, stulen Dwata di ku Pol fagu di kanteen, manan, “Nang ge likò, bay fles ge di katdòam. Na nang ge fanak balù dét i mkel di ge, ¹⁰ du dini agu di safédam, na landè falmayam ge du dee dad to ta falagu nalék di syudad ani.” ¹¹ Taman, yé klo Pol fanak déé sfali tngà, na tdòan ale i Tnalù Dwata.

¹² Na di bang ayé, yé gubirnadador di probinsya Akaya Galyu. Na ta sansatu dad Dyu i nawala kamfè ku Pol, na nebela kenen di gumukum. ¹³ Na ani dalamla kenen, manla, “I to ani, nlakan i dad to mangamfù di Dwata, bay là glalòan i uldin Dwata di gito dad Dyu.”

¹⁴ Kanto ta fan talù Pol, man Galyu di dad Dyu, “Ku yé Inafàan uldin i gubirnu, fakayta gamu ttabeng. ¹⁵ Bay, yé sanbalewyu i dad talù, na dad dagit, na dad uldinyu, taman, gamu i sgadè. Là ti nukumgu gamu.” ¹⁶ Na yé duenam man, ta falwàan ale di gumukum. ¹⁷ Na mdà di kalbutla, ta

kanfèla Sostinis, i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, na fatdukla di lwà gumnè gumukum, bay tadè bayà Galyu ale.

I kasfulé ale Pol di Antyuk

¹⁸ Na beg mlo Pol fanak di Korintu, klon tmagak i dad to ftoo di ku Dyisas déé, na maweng kenen salu ditù di Sirya magin di dale Prisila na Akwila. Na di lam Pol là mdà, fkihan i wakan di banwe Sinkriya du yé ilè na nun fakangan di Dwata. ¹⁹ Na kanto ale kel di Ifisu, ta tngak Pol ale Prisila na Akwila, na lê kenen fusuk di gumnè gustifun i dad Dyu du stulen di dale. ²⁰ Na fakdo ale di kenen fye mlo fanak déé, bay là mayèan. ²¹ Bay di kdàan, makang kenen di dale, manan, “Ku mayè Dwata, lê agu samfulé dini.” Na kafnge ayé, ta mdà kenen di Ifisu smakay aweng.

²² Na kanto dmuung di Sisarya, ta gatù di Dyérusalém du Inauyan i dad to ftoo di ku Dyisas, klon fles di Antyuk. ²³ Na kafnge i file butangan déé, ta lê mdà, na nkatan nagu i dad banwe glam di Galasya na Frigya, du tan-galan nawa i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

Apulus

²⁴ Na di bang ayé, nun satu Dyu kel di Ifisu, yé dagitan Apulus. Yé gumdàan di banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù, na dee gadèan gablà di Tnalù Dwata. ²⁵ Ta nun tamdò dun gablà di Dalan i Amuto, na too minit

nawan tamdò gablà ku Dyisas, na glut i tdòan. Bay lo satu gadèan bunyag, senan i kbunyag Dyan. ²⁶ Na too labè Apulus tamdò di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanto linge ale Prisila na Akwila i katdòan, ta nklakla kenen salu di gumnèla, na tanluhla i kaglabatan gablà di Dalan i Dwata. ²⁷ Na kanto mayè Apulus salu ditù di Akaya, i dad to ftoo di ku Dyisas di Ifisu, ttabengla kenen fagu di kfebela sulat di dad to ftoo di Akaya du fye dnawatla kenen. Na kanto kel ditù di Akaya, too bong tabengan di dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kafye Dwata. ²⁸ Na gfishan Apulus i dad Dyu di kastulenla du too mbagal i gutadagan tmulen mdà di Tnalù Dwata na Dyisas i Mgalék Dwata.

19

Iksalu Pol di Ifisu

¹ Na di lam Apulus fanak déé di Korintu, yé dalan Pol salu di Ifisu kamlang magu lagad. Na nun teenan dad to ftoo di ku Dyisas ditù. ² Na snalekan ale, manan, “Di kaftooyu ku Dyisas, ta gdawatyu i Mtiu Tulus?” Na tmimel ale, manla, “Là, là sa gadèmi dun ku nun Mtiu Tulus.” ³ Na smalek Pol, manan, “Dét i bunyag ta gufbunyagyu?” Na tmimel ale, manla, “I bunyag Dyan.” ⁴ Na man Pol di dale, “I bunyag Dyan, ilè dun di dad to ta msal. Na yé manan dale là fakay ku là fantoola i To ta

fan kel tmdol kenen, dunan Dyisas.” ⁵ Na kantola linge i man Pol, ta fbunyag ale di dagit i Amuto Dyisas. ⁶ Na di kafkah Pol i falelan di dale, ta fnò ale i Tulus, na ta talù ale dad sahal talù, na tulenla i Tnalù Dwata. ⁷ Nun dad sfalò lwe kdeela.

⁸ Na tlu bulen Pol sigi fusuk di gumnè gustifun i dad Dyu. Na too kenen labè stulen di dad to gablà di Kagot i Dwata du yé kayè i nawan ku mgebe ale. ⁹ Bay nun dademe déé, too magéng ulula, na là mayè ale ftoo di ku Dyisas, bay baling ale talù sasè di kanfe i dad to gablà di Dalan i Amuto. Taman, ta tngak Pol ale, na faginan i dad to ftoo di ku Dyisas, na fusuk ale di snifil gal gustifun ale Tiranu, na déé gustulenla di dad to kat du. ¹⁰ Lwe fali i klon mimò ayé, taman i kdee dad to di kabal Asya, sdulè ale lminge i Tnalù Dwata, dad Dyu na dad ise Dyu.

I dad ngà Skiba

¹¹ Na nimò Dwata dad malbang tnikeng fagu di ku Pol. ¹² Na balù ku lo masala na falnas labédan di awekan, i feben di dad to nun tduk, tadé ale mgulê, na lamwà dad busaw di dale.

¹³ Na nun dad Dyu gal magu du falwàla i dad busaw. Na tilewla falwà dad busaw fagu di kgamitla i dagit Dyisas, i Amuto, manla, “Di dagit Dyisas, i gal tdò Pol, lamwà gamu.” ¹⁴ Yé mimò ayé dunan i fitu dad ngà Skiba lagi, i satu ganlal di kafaglut i dad Dyu. ¹⁵ Bay

tmimel i busaw, manan dale, “Dilègu Dyisas, na dilègu Pol, bay simto gamu kè?”¹⁶ Na kafnge ayé, i lagi nanè busaw, tadèan ale sanbunù, na frisanan ale. Taman, ta milah ale lamwà di gumnè ayé, na ta gseey ale, na ta landè klawehla.

¹⁷ Na i kdee dad Dyu na dad to ise Dyu mnè di Ifisu, kantola linge gablà di mkel ayé, ta too ale likò, na ta toola dnayen i dagit Dyisas, i Amuto. ¹⁸ Na nun dee dad to ta ftoo ku Dyisas kel déé, na tulenla di kanfe dad to i dad sasè nimòla. ¹⁹ Na nun dee dad lmoos, mdà di kaftoola di ku Dyisas, ta santifunla dad libru galla gnamit du snaku-fla di kanfe i kdee dad to. Na kantola santifun i kdee dad libru ayé, yé btasan di dale filak dad lime falò libu. ²⁰ Na yé gumdà i Tnalù Dwata too mbel, na matnù i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

I samuk di Ifisu

²¹ Kafnge ayé, yé knayè nawa Pol magu di Masidunya na Akaya, klon fles di Dyérusalém. Manan, “Mdà di Dyérusalém, là fakay ku là salu agu di Roma.” ²² Na nun lwe to gal tmabeng kenen, na dekan ale muna gatù di Masidunya. Yé dagit i dad to ayé dunan Timoti na Irastu. Bay Pol, funa kenen fanak di Asya là mlo.

²³ Na di slà ayé, ta nun bong samuk di Ifisu du mdà di Dalan i Amuto. ²⁴ Na nun satu lagi, yé dagitan Dimitriyu, to fanday tmunal filak. Na

mdà di filak tnunalan ayé, gal mimò malnak gumnè salngad di baweh i gumnè gumangamfù ku Dayana, i dwatala libun. Na too bong kagwè dad to talbahò di kenen du dee dad to gal mli* di dale. ²⁵ Na santifun Dimitriyu i dad to talbahò di kenen, na lê man i dad to fanday salngad kenen, na manan dale, “Ta gadèyu sa gal bong kagwèto di nimòto ani. ²⁶ Na ta teenyu na lingeyu i nimò Pol du yé tdòan na i dad dwata nimò dad to ise ku too glut dwata kun. Na fan-gawan i dad to, na ta dee mgeben dini di Ifisu, na ta fan sdulè di kabal Asya. ²⁷ Na yé kalnikòto, keng malmo i gumwèto klawil mdà di kafalmola dun. Na ise ku lo ayé, bay lê sasè kastulenla di gumnè gumangamfùto di tatel dwata libun, Dayana, ta landè gukmamu dun. Baling ale talù sasè na ta lanah i ktatel i gal fnangamfù i kdee dini di Asya na di klamang banwe.”

²⁸ Na kantola linge i man Dimitriyu, too ale falbut di katdò Pol, na mkit ale, manla, “Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu.”

²⁹ Ta too mbel i samuk di kabal i syudad, na kanfèla ale Gayus na Aristarku, lwe to mdà di Masidunya i magin ku Pol. Na gasilla ale nebe ditù di galla gustifun. ³⁰ Na mayè Pol talù di dad to, bay fnang i dad to ftoo di ku Dyisas. ³¹ Na lê nun dademe dad ganlal di

* 19:24 27:28 Ku demen defe.

Asya, dunan i dademe Pol sakdo, yé katedla ku Pol nang kenen salu di galla gustifun ayé.

³² Na di slà ayé, too masabwel i dad to stifun déé. Mkit i kdeela, bay sahal i manla, du là gadèla i duenla stifun déé.

³³ Yé man nawa i dademe ku Alihandru gumdà i samuk du kenen sa lugad i dad Dyugsen muna i dad to. Na ftadagan sigalan du fafanakan ale, du fan kenen talù msen i kton. ³⁴ Bay kantola gadè na Dyugsen kenen, ta salngan ale mkit kel di lwe oras klon, manla, “Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu.”

³⁵ Di gusenana, i to magot i syudad ayé, ta fafanakan i dad to, na manan dale, “E dad to dini di Ifisu, ta gadè i kdee dad to na gito sa dini di syudad Ifisu i mifat i gumnè gumangamfù di ku Dayana, i mdatah dwata, na lê man i batu mtu ta mtatek mdà di langit. ³⁶ Yé duenam man, du landè kibò famkéng ani, yé fye, fanak gamu na nangyu fsukaf nawayu. ³⁷ I dad to ta nebeyu dini, là sa tmaku ale di dad gumnè gumangamfùto, na là sa sasè talùla di dwatato. ³⁸ Na kaflingenta dun, Dimitriyu na i dad talbahò di kenen, ku nun teenla sasè nimò di balù simto dun, nun sa gumukum na dad ganlalto i fakayla gutmulen dun. ³⁹ Bay ku nun kayèyu fukum, silangto santulen ku ta kel i du gal sukum. ⁴⁰ Keng baling gito gudmuenla i samuk ta mkel

ani, na landè fye timelto dale.” ⁴¹ Na kafnge i ganlal man ayé, ta dekan mulè i dad to.

20

Ikagu Pol di Masidunya na Akaya

¹ Na kanto fnge i samuk ayé, ta santifun Pol i dad to ftoò di ku Dyisas di Ifisu du tan-galan i nawala. Na kafnge ayé, mbal kenen di dale du fles ditù di Masidunya. ² Lanngaban nagu i dad banwe ditù du tan-galan nawa i dad to ftoò, na kafnge ayé, ta lê fles di Grisya, ³ na tlu bulen i klon fanak déé. Fatlagad kenen salu ditù di Sirya, bay kanton gadè fnaleh dad Dyugsen kenen, ta yé balingan dalan magu di Masidunya. ⁴ Ani dagit i dad to magin di kenen di kagun, Sopatar, i ngà Piru mdà di Birya, na Aristarku na Sigundu, dunan i dad to mdà di Tésalonika, na Gayus mdà di Dirbi, na Timoti, na lê man Tikiku na Trofim, dunan i dad to mdà di Asya. ⁵ Muna ale du fatanla gami di Troas. ⁶ Na kafnge Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta maweng gami mdà di Filipus, na kafnge lime butang gumahmi ale di Troas, na fitu butangmi fanak déé.

Iksalu ale Pol di Troas

⁷ Na di kifuh Sabadu, stifun gami kmaan fan gumdàmi famdam ku Dyisas, na tamdò Pol kel di tngà butang du di kaflafusan mdà kenen. ⁸ Na

nun dee salò di snifil gusti-funmi di tah. ⁹ Nun satu lam-nok lagi sudeng di bintanà, yé dagitan Yutiku. Di lam Pol tamdò, ta gkudang Yutiku, na fuléh mdà di gatlu kansad saal. Galila gtabeng, ta mati. ¹⁰ Na ta tufa Pol, lanfanan na lkafan Yutiku, na manan, “Nang gamu mlidù du ta lê mlawil kenen.” ¹¹ Na ta lê myak Pol, na falnakan i fan, na ta kmaan gami. Na stulen kenen di dale kel di flafus, na yé klon mdà. ¹² Na nebela mulê Yutiku, na too ale lehew.

I kagu Pol salu di Militu

¹³ Na ta muna gami mdà maweng salu di Asu du fye slobmi Pol, du yé manan tmanà kenen. ¹⁴ Na kantomi gsitong kenen di Asu, ta flesmi fsakay kenen di aweng, na fles gami di banwe Mitilini. ¹⁵ Ta lê gami mdà maweng, na di tmadol du, kel gami di sablà i fungul dnagit Kyus. Na di kfayahan, salu gami di fungul dnagit Samu. Na di tmadol du, ta lê gami fles di Militu. ¹⁶ Na yé knayè nawa Pol, là sloban di Ifisu tà ganggà di Asya du sagwê kenen fles ditù di Dyérusalém du kayèan kel ditù di laman là fa kel i Du Péntikus.

I ktalù Pol di dad ganlal di simbahan di Ifisu

¹⁷ Di lam Pol déé di Militu, ta fngén i dad ganlal di simbahan di Ifisu du fye snitongla kenen. ¹⁸ Na kanto kel dad ganlal déé, man Pol di dale, “Ta gadèyu sa i ldamgu mdà di du kakelgu di Asya

mnè di safédyu. ¹⁹ Di kimògu i nimò Dwata, toogu fdanà i ktogu, na maloh i lwakgu, na too agu maflayam mdà di dad sasè nimò i dad Dyu di do. ²⁰ Na ta gadèyu sa ta mtigu tdò di gamu i kdee gamtabeng gamu di bleng i dad to di dad gustifunyu na lê man di dad gumnèyu. ²¹ Yé ta fnigu di dad Dyu na di dad to ise Dyu fye msal ale di salàla na salu ale di Dwata, na ftoo ale di Amuto Dyisas.

²² “Na ani, salu agu ditù di Dyérusalém du dek i Mtiu Tulus agu, na là gadègu ku dét i mkel di do ditù. ²³ Bay lo yé gadègu i fgadè i Mtiu Tulus di do na di kat banwe gusalugu, yé fatan do i blanggù na i samuk. ²⁴ Bay knèan, fandamgu landè btas i knègu dini di tah tanà. Lo yé mabtas ku gafngegu i nimò blé i Amuto Dyisas do, dunan i ktulen-gu i Fye Tulen gablà di kafye Dwata.

²⁵ “Ta lnauygu i kdeeyu, na tdògu gablà di Kagot i Dwata. Na ta gadègu mdà ani ta là dè ato site samfulê. ²⁶ Na yé duenam man, ani man-gu di gamu di mdu ani, na ku nun to là galwàan, nangan agu nsal, ²⁷ du ta sdulègu tulen di gamu i kdee knayè Dwata. ²⁸ Bay neyeyu i ktoyuu, na lêyu neye i kdee dad to ta salig i Mtiu Tulus di gamu. Tooyu nifat i dad to ta tanfing Dwata du ta bnayadan ale fagu di litè i Ngàan. ²⁹ Na gadègu ku ta mdà agu, nun salu di gamu salngad i dad tuyun too labè,

na landè Iniusla di dad to ta ftoo. ³⁰ Na lê nun dad to mdà di gamu tamdò kéng nebela samyat i dad to ftoo. ³¹ Na yé duenam man, too gamu fgeye. Na nangyu glifet ta tlu fali klogu sigi tamdò gamu kifuh na mdu, na là ti tlag agu falmau gamu, na nun lwakgu maloh.

³² “Na ani, bléta gamu di ifat Dwata na di kafyen i ta tdògu di gamu du Dwata i fambagal gamu, na mlé gamu i kafye tagàan di kdee dad to ta tanfingan. ³³ Na là ti lmen-gu mibal filak, blawen, na i klaweh di balù simto dun di gamu. ³⁴ Bay gadèyu na yé duen-gu fakgis talbahò du fye gwègu i dad kalnidùgu, na lègu gtabeng i dademegu fagu di kablégu dale dad kalnidùla. ³⁵ Na di kdee dad nimògu, ta gfitegu di gamu na yé fye too ato falgad talbahò du fye gtabengto i dad to mnè di klimah. Na fandamto i man Amuto Dyisas, ‘Mas fye fa i mlé tah i dmawat.’ ”

³⁶ Na kafngen man ayé, ta lkuad i kdeela du dmasal. ³⁷ Na lkafla kenen, na nalakla, na sdulê ale mngel. ³⁸ Yé duenla too mlidù du mdà di ta kmanan dale na ta là lê ale site. Na ta tundala kenen di aweng.

21

Iksalu Pol di Dyérusalém

¹ Na kafngemi mbal di dale, ta mdà gami maweng gatù di banwe dnagit Kos. Na di tmadol du, ta lê gami fles salu di banwe Rodas, na fnge lê gami salu ditù di banwe

Patara. ² Na nun teenmi aweng salu di banwe Fon- isya, na taman, ta smakay gami. ³ Na kantomi gad- weng Sipru, ta niwasmi gsen di bibeng, du fles gami gatù di Sirya. Na dmuung i aweng di Tiro, na tufa gami du ft- ufala déé i dademe lulen. ⁴ Fanngabalmi dad to ftoo di ku Dyisas déé, na kantomi ale teen, ta fanak gami di safédla kel di fitu butang. Na mdà di alak i Mtiu Tulus, nubugla Pol fye là flesan ditù di Dyérusalém. ⁵ Kanto ftoh i fitu butangmi mnè déé, ta lê gami fles di kagumi. Na di kdàmi, i kdee dad lagi na libun na dad ngàla, sdulê ale matad gami kel di lwà i syu- dad. Na kanto gami kel di kilil mahin, ta lkuad i kдеми du dmasal. ⁶ Na kafngemi mbal di dale, ta myak gami di aweng, na ta lê ale dale mulê.

⁷ Na fles gami mdà di Tiro salu ditù di banwe Tolimiyas, na kantomi kel ditù, lnauyimi i dad to ftoo di ku Dyisas, na sdumi fanak déé di safédla. ⁸ Na di tmadol du, ta fles gami kel di Sisarya, na fanak gami di gumnè Filip, i satu to gal tamdò i Fye Tulen glam di dad fitu to ta mgalékla di Dyérusalém tmabeng di dad to dek Dyisas. ⁹ I to ayé, fat ngàan sawang libun gal tmulen Tnalù Dwata. ¹⁰ Na di lammi fanak déé dad file butang, ta nun to kel fdu di Dyudiya, yé dagitan Agabu. Kenen satu tugad i Dwata. ¹¹ Fdadong kenen di gami, na nwèan i galing

Pol. Kafnge ayé, bakusan di kenen sigal na di blian, na manan, “Ani man i Mtiu Tulus, ‘Galò ani kbakus i dad Dyu di Dyérusalém i to mfun galing ani, na fnge bléla kenen di kagot i dad to ise Dyu.’ ”

¹² Na kantomi linge i man Agabu, gami na i dad to déé, nubugmi Pol fye là flesan ditù di Dyérusalém. ¹³ Bay tmimel Pol, manan, “Kan dé ku mngel gamu, na flidùyu i nawagu? Ta gatlagad agu sa, ise ku lo bnakus, bay lê fafati di Dyérusalém du mdà di Amuto Dyisas.” ¹⁴ Na du là gaganmi tamlas i fandaman, ta bayàmi kenen, na manmi, “Yé mgimò i knayè Dwata.”

¹⁵ Na kafnge i file du mlius, ftifas gami na ta mdà gami gatù di Dyérusalém. ¹⁶ Na nun dad to ftoo di ku Dyisas mdà di Sisarya magin di gami, na tundala gami di gumnè Mnason, i gufanakmi. Yé gumdàan di Sipru, na kenen satu di dad to muna ftoo di ku Dyisas.

I klauy Pol ku Dyém

¹⁷ Na kanto gami kel di Dyérusalém, i dad to ftoo di ku Dyisas déé, too ale lehew dmawat gami. ¹⁸ Na di tmadol du, magin Pol di gami du kayèan sansite Dyém. Na lê salu déé i dad ganlal di simbahan. ¹⁹ Na kafnge Pol mlé kumusta di kdeela, ta tulenan i kdee dad nimò Dwata di dad to ise Dyu fagu di katdòan. ²⁰ Na kantola linge i man Pol, dnayenla i Dwata. Na manla di ku Pol,

“E flanekmi, gadèam sa ta file libu i dad Dyu ftoo di ku Dyisas, bay sana kinit nawala mimen i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. ²¹ Na ta nun tmulen dale, na yé galam tdò kun di kdee dad Dyu mnè di dad banwe i dad to ise Dyu tngakla i dad uldin Mosis, na nangla fimò ilè di laweh i dad ngàla lagi, na nangla lalò i dad adat i dad Dyu. ²² Di là mlo ani, gadèla na ta dini ge. Dét i fye nimòto? ²³ Bay, ani fye nimòam. Nun fat lagi dini nun fakangla di Dwata. ²⁴ Magin ge di dale, na flam ge di kaflanebla i ktola di kanfe i Dwata. Na di kaginam dale, ge mayad dad kalnidùla du fye gafkihla i wakla. Na fagu di nimòam ani, fitem i kimenam di uldin Dwata fagu di ku Mosis du fye gadè i kdee dad to na kéng i ta lingela gablà di ge. ²⁵ Na gablà di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas, ta snulatmi ale du tulenmi dale i mnè di fandammi. Yé fnangmi dale knaan i ta dsù di dad ise glut dwata, na i litè, na i dad lmanaf na anuk fanlang, na nang ale mimò sasè knayè i lawehla.”

²⁶ Na di tmadol du, ta mdà Pol magin di dad fat lagi ayé, na flam kenen flaneb di kanfe i Dwata. Na kafnge ayé, ta fles Pol salu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du fgadèan déé ku kilen kafnge i kaflanebla, du yé klon mlé dad dsù di Dwata tabengan di kdeela.

I kafè i dad Dyu ku Pol

²⁷ Na kanto fan mlius i fitu du ayé, nun dad Dyu mdà di Asya, teenla Pol di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na banlétla i dad to déé fye mimò ale samuk, na kanfèla Pol. ²⁸ Na mkit ale, manla, “E dad to Israél, tnabengyu gami. Dunan ani i to gal lamngab di kdee dad banwe du tamdò sasè di kdee dad to gablà di gito dad Dyu, na i uldin blé Dwata fagu ku Mosis, na i Gumnè Gumangamfùto di Dwata. Na ani, ta lê kenen mebe dad to ise Dyu fusuk dini, na fagu déé, ta fagsikan i Gumnè Gumangamfùto di Dwata.” ²⁹ (Yé duenla man ayé du ta teenla Trofimu, satu to mdà di Ifisu magin ku Pol magu di Dyérusalém. Na yé man nawala ku ta nebe Pol kenen fusuk di Gumnè Gumangamfù di Dwata).

³⁰ Na ta too mbel i samuk di kabal i syudad, na sadluh i kdee dad to salu di ku Pol, na kanfèla na dyolla lamwà di Gumnè Gumangamfù di Dwata klola tmakab i gumnè ayé. ³¹ Na di ta fanla kfati ku Pol, ta nun tmulen di kernél i dad sundalu di Roma, ta msamuk i kabal Dyérusalém. ³² Na fabaltik kenen mwè dad sundalu na dad ganlalla, na neben ale di gustifun i dad to. Na kanto teen i dad to fan fmati ku Pol i dad sundalu ayé, ta fanak ale maug ku Pol. ³³ Na fdadong kernél ayé di ku Pol, na kanfèan klon fbakus dun lwe sangkali. Na kafnge ayé, ta snalekan i dad to, manan, “Simto i to ani, na

dét kè i ta nimòan?” ³⁴ Na sahal timel dad to di kakitla. Na mdà di kdee ugakla, là gadè i kernél ku dét i ta mkel, taman dekan i dad sundalun mebe ku Pol di barak. ³⁵ Na kanto kel ale Pol di aut, ta mfeges i dad sundalu mket kenen du mdà di too sasè ksamuk i dad to. ³⁶ Na too mkit i dad to tmadol dale, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Pol di dad to

³⁷ Kantola fan fafusuk Pol di lam i barak, ta manan di ulu i dad sundalu, “Fakay beg nun man-gu di ge?” Na tmimel i kernél ayé, manan, “Fulung ge talù Grik? ³⁸ Na ku ayé, ise ge kadì i to mdà di Idyip mimò samuk falami ani i mebe fat libu dad sasè to nun tek salu di banwe landè to mnè ditù!” ³⁹ Na tmimel Pol, manan, “Dyu agu, na yé gusutgu di Tarsu, i satu bong syudad di Silisya. Ku mfakay, begam agu faloh talù di dad to.” ⁴⁰ Na faloh i kernél kenen talù, na ta tadag Pol déé di aut, na ftadagan i sigalan du fafanakan i dad to. Na kanto ale fanak, ta talù kenen Hibru di dale.

22

¹ Ani man Pol, “E dad flanek na dad tua, tooyu falninge i talùgu msen i ktogu.” ² Na kantola linge i ktalùan Hibru, ta too ale fanak. Na fadlug Pol talù, manan, ³ “Dyu agu do sa, na ditù gusutgu di Tarsu glam di Silisya, bay dini gulamnokgu di Dyérusalém. Do satu tdò Gamalyél, na too fye katdòan do i dad uldin Dwata di dad gutambulto, na too minit

nawagu mimen di Dwata salngad gamu di mdu ani.
 4 Na yé nimògu di munan, falnayamgu i dad to lmalò di Dalan i Amu kel di kfatila du kanfègu dad lagi na dad libun, na fablanggùgu ale. 5 I ulu di kafaglut i dad Dyu na i kdee dad mdatah ganlal, fakayla tulen na glut i man-gu ani. Na ta bléla di do dad sulatla di dad flanekla Dyu di Damaskus mlé do ktoo kamfè i dad to ftoo, na mebe dale dini di Dyérusalém fye falnayam ale.

I ktulen Pol i gumdàan ftoo

6 “Kantogu mdadong di Damaskus, tadè nun bong neng glibut do mdà di langit. 7 Na tadè agu bek di tanà, na nun lingegu talù, manan do, ‘E Sol! E Sol, kan dé ku falnayamam agu?’ 8 Na smalek agu, man-gu, ‘E Amu, simto ge kè?’ Na tnmelman agu, manan, ‘Do sa Dyisas mdà di Nasarét, i galam falnayam.’ 9 Na i dademegu magu, teenla i bong neng ayé, bay là lingela i kastulenan di do. 10 Na smalek agu, man-gu dun, ‘Dét nimògu, Amu?’ Na tmimel kenen, manan, ‘Mték ge, na fles ge ditù di Damaskus. Na di kakelam ditù, nun tmulen kdee fimò Dwata ge.’ 11 Na ta butè agu mdà di gban i neng ayé, taman i dademegu, nalakla agu fles di Damaskus.

12 “Na nun satu lagi ditù, yé dagitan Ananayas, toon nimen i dad uldin Dwata, na i kdee dad Dyu mnè di Damaskus, toola kenen

na fè. 13 Salu kenen di do, na tadag di safédgu, manan, ‘E flanekegu Sol, lê ge man mite.’ Na di kmanan ayé, ta lê agu mite, na teen-gu kenen. 14 Na lêan man di do, ‘I Dwata fnangamfù i dad gutambulto, ta nalékan ge du fye toom gadè i knayèan, na teenam i Snaligan Too Tluh, na lêam linge talù lamwà di bāan. 15 Na ge mgimò snaligan tmulen di kdee dad to i kdee ta teenam na lingem. 16 Na ani, nang ge fganggà. Mték ge, na fbunyag ge, na fagu di katlom i dagitan, falobam i dad salāam.’

I kdek Dwata ku Pol tamdò di dad ise Dyu

17 “Na kafngen man ayé, ta mdà agu mulè dini di Dyérusalém, na dmasal agu di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di lamgu dmasal, nun kanteen-gu. 18 Yé kanteen-gu, stulen Dyisas di do, manan, ‘Fabaltik ge mdà. Tnagakam i syudad Dyérusalém ani, du là sa dnawatla i ktulenam gablà di do di dale.’ 19 Na tmimel agu, man-gu, ‘Ta gadè dad to dini i tagnè nimògu, dunan nkatgu nagu i dad gumnè gustifun i dad Dyu du kanfègu na nfasgu i dad to ftoo di ge. 20 Na di kfatila ku Stifén, i snaligam, déé agu, na magin agu di knayèla fmati dun, na do fa mantay i dad saulla.’ 21 Bay ani i timelan do, manan, ‘Mdà ge nan, du fgatùta ge di mawag banwe di dad to ise Dyu.’ ”

22 Di kman Pol ayé, ta déé gusen dad to flinge di kenen. Na mkit ale, manla, “Fnati kenen! Là gtenan mnè di tah tanà!” 23 Na too ale mkit, na walla i dad saulla, na smabul ale kfung. 24 Yé dek kernél i dad sundalu di dad ton nebela Pol di lam i barak, na nfasla fye tulenan ku dét duen dad Dyu kenen i gumdàla mkit. 25 Na di ta kbakusla ku Pol du ta fanla nfas, ta snalekan i kapitan i dad sundalu, manan, “Fakayyu nfas i to Roma ku là fa gadèyu i salàan?” 26 Na kanto linge i kapitan ayé, ta mdà kenen salu di kernélla, na tulenan i man Pol. Na snalekan kenen, manan, “Dét i fanam nimò di to ayé? To Roma kenen kadì.” 27 Na ta salu i kernélla ayé di ku Pol, na snalekan kenen, manan, “Tulenam do kun. To Roma ge kè?” Na tmimel Pol, manan, “Hee.” 28 Na man i kernél, “Too bong bayadgu do klogu mgimò to Roma.” Na man Pol, “Bay do, mdà di ksutgu to Roma agu.” 29 Na i dad to fan smalek ku Pol, ta tngakla kenen. Na kanto gadè i kernél ayé i to ta fbakusan, to Roma, too kenen likò.

I kebela ku Pol di kanfe i dad mdatah ganlal i dad Dyu

30 Na yé kayè i kernél ayé ku gadèan ku dét salà Pol di dale. Taman, di tmadol du, ta ftehan dad sangkali bakusla ku Pol, na fastifunan i dad ganlal di kafaglutla na i kdee dad mdatah ganlal, na neben

Pol déé du ftadagan di munala.

23

1 Na meye Pol di dad mdatah ganlal ayé, na manan, “E dad flanekgu, ta landè gumsamuk nawagu gablà di ktogu mdà di munan kel di mdu ani.”

2 Di kafnge Pol man ayé, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dekan i dad to tadag di saféd Pol smamfak bàan. 3 Na man Pol di kenen, “Snamfak Dwata ge du mdà di kaflingum. Yé duenam sudeng déé du nukumam agu mdà di dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, bay ta glafàam i dad uldin ayé fagu di kafsamfakam do.”

4 Na man i dad to tadag di saféd Pol, “Kan ku talù ge sasè di ganlal ta mgalék Dwata?”

5 Na tmimel Pol, manan, “Dad flanekgu, là gadègu ku ganlal kenen, du yé man di Tnalù Dwata, ‘Nangyu talù sasè di ganlalyu.’ ”

6 Na kanto gadè Pol na nun dad Sadusi na dad Farisi déé, ta falbongan i talùan di dad mdatah ganlal, manan, “Dad flanekgu, Farisi agu, na ngà agu fa i satu Farisi. Na yé duenla mukum do ani du fantoogu na nték i dad mati.”

7 Na mdà di kmanan ayé, ta baling sbalew i dad Farisi na dad Sadusi, na ta masgalel i kdeela stifun déé. 8 (Du i dad Sadusi, yé manla dale na landè nték di fati, na landè layef i dad to, na landè kasaligan i Dwata. Bay i dad Farisi dale, yé fantoola na nun kdee

ani). ⁹ Na baling midul i kas-balewla, na tadag i dademe dad to tamdò i dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis glam di dad Farisi, na nsenla Pol, manla, “Landè teenmi sasè nimò i to ani. Keng ta nun lmagol ku demen kasaligan talù di kenen.” ¹⁰ Na mdà di kinit kasbalew i dad to ayé, yé kalnikò i kernél i dad sundalu keng sanktangla Pol. Na yé duenam man, dekan i dad sundalun mwè ku Pol na nebela fusuk di barak. ¹¹ Na di kifuh ayé, tadè msut i Amu di saféd Pol, na manan dun, “Fan-galam i nawam du ku dét i kibòam tmulen gablà di do dini di Dyérusalém, salngad ayé i ktulenam ditù di Roma.”

I kfaleh nawa i dad Dyufmati ku Pol

¹² Na kanto flafus, nun dad Dyu stifun, yé santulenla kfatila ku Pol. Na yé sdagèla silang ale kmaan na minum ku ta gfatila kenen. ¹³ Yé kdee dad lagi ayé mlukas fat falò. ¹⁴ Na salu ale di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe dad Dyu, na manla, “Yé sdagèmi silang gami kmaan ku ta gfatimi Pol. ¹⁵ Taman, ani fye nimòyu magin i dad mdatah ganlal. Katedyu di kernél i dad sundalu di Roma feben Pol dini du nun fa kayèyu gadè gablà di kenen. Na gami fmati kenen di laman là gafat dini.”

¹⁶ Bay, i ngà libun Pol lagi, lingen i kastulenla, na yé duenam man, fusuk kenen di barak du tulenan ku Pol.

¹⁷ Na tlo Pol i satu ganlal i dad sundalu, manan dun, “Begam nagin i lamnok lagi ani salu ditù di kernél du nun kayèan man dun.” ¹⁸ Na ta nagingan i lamnok lagi ayé salu di kernél. Na kanto ale kel ditù, ta man i ganlal ayé di kernélla, “I satu to di blanggù, dunan Pol, yé fnin nagingu gadini di ge i lamnok lagi ani du nun kayèan man di ge.”

¹⁹ Na i kernél ayé, nagotan sigal i lamnok lagi ayé, na neben fawag, na snalekan, manan, “Dét kè i kayèam man di do?”

²⁰ Na tmimel i lamnok lagi ayé, manan, “Yé ta gusasatu nawa i dad Dyu fnila di ge febem dale fayah Pol salu di kanfe i dad mdatah ganlal du manla na nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen. ²¹ Bay nangam fantoo i manla ayé du mlukas fat falò i dad lagi fmakét di dalan du fnatila kenen. Ta samdagè ale na silang ale kmaan na minum ku ta gfatila Pol. Ta gatlagad ale ani, na lo yé fatanla ku dét i manam.”

²² Na kafnge ayé, ta dekan mdà i lamnok lagi ayé, na manan dun, “Nangam tulen di balù simto dun i ta tulenam di do ani.”

I kebela ku Pol salu di Sis-arya

²³ Na kafnge ayé, ta tlo kernél ayé lwe kapitan i dad sundalu, na dekan ale, manan, “Fatlagad gamu lwe latuh i dad sundalu, na fitu falò dad sundalu smakay kudà, na lwe latuh i dademe mebe agas du

kadang alas nuwébi di kifuh mdà gamu salu di Sisarya. ²⁴ Na fatlagadyu dad kudà gusmakay Pol, na too gamu fgeye di kebeyu dun fye gafat di Gubirnadór Filik na landè sasè mkel di kenen.”

²⁵ Na smulat i kernél di gubirnadór, ani manan, ²⁶ “Do, Klawdyu Lisyas, i smulat ani di ge, mgafè Gubirnadór Filik. Kumusta ge déé. ²⁷ Ta kanfè dad Dyu i to ani, na fanla kenen fnati, bay kantogu gadè to Roma kenen, ta fagin-gu i dad sundalugu, na falwàgu kenen. ²⁸ Du kayègu gadè ku dét i salàan, taman, ta nebegu kenen di gustifun i dad mdatah ganlalla. ²⁹ Na déé ta gugmadègu dun landè salàan ku gablà kenen fnati ku demen fablanggù. Bay lo yé salàan kun, lnafàan i uldin blé Dwata di dale. ³⁰ Na kanto nun tmulen do gablà di ayèla fmati kenen, ta gasilgu ftunda di ge. Na ta yé man-gu di dad to tmifù kenen, tulenla ge ku dét i salàan.”

³¹ Taman, di kifuh ayé, ta nwèd dad sundalu Pol, na nebela kenen di banwe Antipatris du nimenla i dek di dale. ³² Na di tmadol du, i dad sundalu tmanà, samfulé ale ditù di barak, bay i dad sundalu kmudà, yé i fles tmunda ku Pol. ³³ Na kanto ale kel ditù di Sisarya, ta bléla i sulat di gubirnadór, na bléla Pol di kagotan. ³⁴ Na ta bnasa i gubirnadór i sulat ayé, na snalekan ku dét probinsya gumdà Pol. Na kanton gadè na yé gumdàan di Silisya, ³⁵ ta

manan ku Pol, “Falningeta ge ku ta kel i dad tmifù ge.” Na dekan i dad sundalu fye bnantayla Pol di gumnè Hari Hérod.

24

I ktifùla ku Pol di kanfe Gubirnadór Filik

¹ Na kafnge lime butang, ta salu Ananayas, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ditù di Sisarya, na faginan dademe dad tua gal mebe dad Dyu na Tirtulu, i abugadu. Na tadag ale di kanfe i gubirnadór, du tulenla di kenen i manla dad salà Pol. ² Ta fatlo i gubirnadór Pol, na kanto kel déé, ta tambù Tirtulu tmifù ku Pol, manan, “Too mgafè Gubirnadór, ta mlo nan nun bong kgilih i mgimòam gamfye di banweto. ³ Là fanak gami dmilè ani balù nèan, na too gami fasalamat di ge. ⁴ Bay ani, là fantahàgu i talùgu du tà ge ganggà, bay lo yé fnigu di ge, ku mfakay, begam gami falninge là mlo. ⁵ Teenmi Pol, kenen i mebe samuk du banlétan i dad Dyu mimò samuk di klamang banwe. Na kenen i ulu di fantoo i dad to di Nasarét. ⁶ Na kayèan fagsik i Gumnè Gumangamfù di Dwata, taman, ta kanfèmi kenen, du kayèmi nukum glalò di uldinmi. ⁷ Bay kel Kernél Lisyas, na nladan di gami. ⁸ Na dekan i kdee tmifù di kenen salu di ge. Ku toom kenen snalek, glabatam i kdee tifùmi kenen.” ⁹ Na nagin dad Dyu déé i tifùla

ku Pol, na manla slame glut i kdee manan ayé.

I ktalù Pol di kanfe Gubir-nador Filik

¹⁰ Na kafnge ayé, sninyas i gubir-nador Pol du ftalùan. Na man Pol, “Gadègu ta dee falim mukum di banwe ani, taman, too agu lehew msen i ktogu di kanfem. ¹¹ Ku toom snalek i dad to, gadèam na là fa gafatan sfalò lwe butang, i ta kगतुगु di Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata. ¹² I dad to tmifù do, teenla na là mbet agu sbalew di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là banlétgu i dad to di dad gumnè gustifun i dad Dyu ku demen balù nèan di syudad ayé. ¹³ Na landè gfitela di ge ku yé gugmadèam dun na glut i tifùla do. ¹⁴ Bay di kaglután, yé tulen-gu di ge na mangamfù agu di Dwata, dunan i fnangamfù dad gutambulmi fagu di klalògu i Dalan Amu, i manla satu fantoo là glut. Na lègu fantoo i kdee dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis na i kdee dademe dad tugad Dwata. ¹⁵ Na salngad i dad to ani, yé fanden-gu di Dwata na nun du ntékan i kdee dad to mati, fye ku demen sasè. ¹⁶ Na yé duenam man, toogu fan-geye i ktogu du fye landè gumaslen-gu di kanfe i Dwata na lè man di dad to.

¹⁷ “Dee faligu là ditù di Dyérusalém, kafnge ayé, ta lè agu ditù du nun nebegu filak tabeng di dademegu Dyu i mnè di klimah, na nun dad dsù blégu di Dwata

ditù. ¹⁸ Di kitela do di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, sanagu fngé flaneb glalò di uldin Dwata fagu di ku Mosis. Là dee gami ditù, na là mimò gami samuk. ¹⁹ Bay nun dad Dyu mdà di Asya ditù. Dale moon i gablà smalu di ge na tmulen i salàgu, ku nun sa. ²⁰ Ku demen i dad to ani i ftulenam i salàgu di kaftadagla do di kanfe i dad mdatah ganlal. ²¹ Lo yé duenla malbut di do du ta falbonggu talùgu, na man-gu dale ani, ‘Yé duenyu mukum do du fantoogu na nték i dad mati.’ ”

²² Na Filik, toon gadè gablà di Dalan i Amuto, taman, fafanakan i kasfala, manan, “Silanggu nukum i to ani ku ta kel Kernél Lisyas.” ²³ Na yé flaun di satu kapitan i dad sundalu, bnantayla Pol, bay falohla kenen mimò i knayèan, na falohla i dademen lmauy kenen du fye banléla kenen i dad kalnidùan.

²⁴ Na kafnge dad file du, ta lè kel Filik, na magin i yaanan Drusila, i satu Dyu. Fngén Pol, na falningen i ktulenan gablà di kaftoo ku Dyisas Krayst. ²⁵ Na di lam Pol tmulen gablà di katluh, na i kadnan nawa, na i Du Kukum, ta likò Filik, na manan, “Ta gablà ayé. Fakay ge mdà. Na ku lè nun gugaslenggu, lèta ge fngé.” ²⁶ Bay di kaglután, yé kayé nawan ku banlé Pol kenen filak du fye falwàan. Na yé duenam man, galan fngé Pol

du stulen ale.

²⁷ Na kanto mlius i lwe falì, yé tamlas ku Filik dunan Porsyu Fistu. Bay là falwà Filik Pol di blanggù du yé kayèan ku lehew i dad Dyu mdà di nimòan.

25

Fistu, i tlas mukum ku Pol

¹ Tlu butang i klo Fistu kel di probinsya, ta mdà kenen di Sisarya salu ditù di Dyérusalém. ² Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dademe dad ganlal di gubirnu, tulenla di kenen i dad salà Pol. ³ Na fakdo ale di ku Fistu, yé fnila ku nilihan Pol di Dyérusalém mdà di Sisarya du fatlagad ale fmakét di dalan fmati kenen. ⁴ Bay tmimel Fistu, manan di dale, “Ditù ta gublanggù Pol di Sisarya, na là mlo i kasfulégu ditù. ⁵ Taman, faginyu do i dademe dad ganlalyu du dale tmulen i salà Pol, ku nun sa salàan.”

⁶ Na nun dad walu ku demen sfalò butang klo Fistu déé di Dyérusalém, na kafnge ayé, ta lé samfulê ditù di Sisarya. Na di tmadol du, ta sundeng kenen di gumukuman, na fatlon Pol. ⁷ Na kanto kel Pol déé, i dad Dyu ta salu déé mdà di Dyérusalém, ta salnibutla, na dee dad blat tifùla kenen, bay landè fitela gugmadè dun ku glut i manla. ⁸ Na kafnge ayé, ta tmimel Pol, manan, “Landè glafàgu di dad uldin i dad Dyu, na i dad uldin di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i uldin Sisar, i ulu di Roma.”

⁹ Bay yé kayè Fistu ku lehew i dad Dyu mdà di nimòan, taman, snalekan Pol, manan, “Mayè ge salu ditù di Dyérusalém, na ditù gumukumta ge?”

¹⁰ Na tmimel Pol, manan, “Ta dini agu di gal gumukum Sisar, na ani i gablà gumukum do. Na ta sanam gadè sa na landè salàgu di dad Dyu. ¹¹ Ku nun uldin glafàgu i gablà gufmati do, là milah agu. Bay ku landè kaglut i tifùla do, landè balù simto dun i fakay mlé do di dale. Na ani, yé fnigu ku Sisar mukum do.”

¹² Na kafnge Fistu stulen di dad to gal falmau kenen, ta manan ku Pol, “Du yé fnim ku Sisar i mukum ge, taman ditù gusalum di ku Sisar.”

Pol di kanfe Hari Agripa na Bérnis

¹³ Na kafnge dad file butang, ta kel Hari Agripa na Bérnis déé du fitela kdawatla ku Fistu. ¹⁴ Na du dee butangla déé, stulen Fistu ku Hari Agripa gablà di kasfala Pol. Manan dun, “Nun satu to blanggù dini i là falwà Filik. ¹⁵ Na di ksalugu ditù di Dyérusalém, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad tua gal mebe dad Dyu, tñifùla kenen, na yé fnila di do falnayamgu. ¹⁶ Bay yé ta man-gu di dale, ise ayé adat di Roma ku falnayam i satu to di laman là fa samsite dad to tmifù kenen, na là fa gtimelan i dad tifùla dun. ¹⁷ Taman kanto ale kel dini di Sisarya, ta là fganggà agu, bay di tmadol

flafus ta fngégu kenen salu di gumukum. ¹⁸ Na di ktalù i dad to tmifù kenen, yé man nawagu ku nun blat tifùla kenen, bay landèan. ¹⁹ Bay lo yé sanbalewla di kenen gablà di fantoola na gablà ku Dyisas, i satu lagi ta mati, na man Pol ta mték kun. ²⁰ Na du là gadègu ku dét kibò kukumgu di kasfala ani, taman, snalekgu kenen ku mayè salu ditù di Dyérusalém na ditù gumukumgu dun. ²¹ Bay du yé fni Pol yé kayèan mukum dun Sisar na kayèan fbantay, taman ta dekgu i dad sundalu mantay kenen kel di kfebegu dun ditù di ku Sisar.”

²² Na man Agripa di ku Fistu, “Mayè agu do flinge i man i lagi ayé.” Na tmimel Fistu, manan, “Fayah i kaflingem dun.”

²³ Na yé duenam man di tmadol du, ta kel ale Agripa na Bérnis, na toola fite i kdatahla. Na fusuk ale di gumukum magin i dad kapitan i dad sundalu na i dademe dad lagi nun glal di syudad ayé. Na fngé Fistu Pol, na nebela déé. ²⁴ Na man Fistu, “Harì Agripa na i kdeeyu stifun dini, ta dini i lagi ani tnifù i kdee dad Dyù ditù di Dyérusalém na lê man dini di Sisarya. Na mkit ale, manla, ‘Gablà kenen fnati.’ ²⁵ Bay landè teen-gu salàan ku gumdà fmati kenen, bay du yé ta fnin ku Sisar i mukum kenen, fangu febe kenen gatù di Roma. ²⁶ Bay landè gadègu man di sulatgu di ku Sisar gablà ku

Pol. Yé duenam man, ta nebegu kenen dini di ge, Harì Agripa, na di kdeeyu ta stifun dini, du fye fagu di ksalekto kenen, nun fakaygu man di sulatgu di ku Sisar. ²⁷ Du di fandamgu, là fakay ku nun to blanggù febegu salu ditù di gumdatahto ku landè too mbateng tifù kenen.”

26

I ksen Pol i kton di kanfe Agripa

¹ Na man Agripa di ku Pol, “Ta fakay ge talù msen i kton.” Na ftadag Pol i sigalan, na manan, ² “Harì Agripa, too fye bagigu di mdu ani du tadag agu di kanfem talù msen i ktogu gablà di kdee dad tifù i dad Dyù di do. ³ Midul déé du ta toom gadè i kdee adat na i dad tdò gulà salngad i dad Dyù. Na yé duenam man, too agu beg fakdo di ge, ku mfakay, toom fantahà i nawam falminge do.

⁴ “Ta gadè i dad Dyù i kebegu i ktogu mdà di ktukaygu ditù di banwegu, na kel di knègu ditù di Dyérusalém. ⁵ Ta mlola gadè na glam agu di dad Farisi, i lumbuk di kafaglut i dad Dyù too minit lmalò di dad uldin blé Dwata fagu ku Mosis. Ku lo ale mayè, ta tulenla ge moon. ⁶ Na yé duen-gu dini du nukum agu mdà di kaftoogu i fakang Dwata di dad gutambulmi, ⁷ dunan i fakang sanfatan i dad sfalò lwe lumbuk i dad toto di lamla mangamfù di Dwata

mdu na kifuh. Na ani, Mgafè Hari, mdà di kafden-gu ani, ta balingla agu trnifù. ⁸ Kan dé ku là ftoò gamu na nték Dwata i dad to mati?

⁹ “Na yé man nawagu do di munan, do ktoo mimò i kdee gnagan-gu dmuen i dagit Dyisas mdà di Nasarét. ¹⁰ Na yé nimògu di Dyérusalém, banlé i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu agu ktoo fablanggù dad to ftoò di ku Dyisas, na ku ta nukum ale di fati, nagingu i kukum ayé. ¹¹ Na dee dulègu faflayam dale di dad gumnè gustifun i dad Dyu, na fnegesgu ale tmagak i kaftoola. Na mdà di too sasè kalbutgu dale, ta lalògu ale di dad syudad di dademe banwe.

I ktulen Pol i ta gumdàan ftoò

¹² “Na yé duen-gu salu ditù di Damaskus du ta nun ktoogu mdà di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dale i ta mdek do. ¹³ Mgafè Hari, kanto di ltu du, di lamgu magu, teen-gu mdà di langit i bong neng gamban fa di neng du glibut di kdeemi magu. ¹⁴ Ta bek gami di tanà, na nun lingegu talù, manan do di talù Hibru, ‘E Sol! E Sol, kan dé ku falnayamam agu? Falnayamam i ktom di nimòam ani salngad i safi smifà i talam sulè.’ ¹⁵ Na smalek agu, man-gu, ‘Amu, simto ge kè?’ Na tmimel kenen, manan, ‘Do sa Dyisas, i galam falnayam. ¹⁶ Bay mték ge, na tadag ge du yé duen-gu fite di ge du nimòta

ge fasakgu. Ge tmulen i ta teenam mdà ani na i dad tmadol fiteta ge. ¹⁷ Falwàta ge mdà di falel i dad Dyu na i dad to ise Dyu, du yé dad to gumdekta ge. ¹⁸ Ge mukà i fandamla, du fye tnakakla i gukmifuhan salu di gumalwan, na tnakakla i kagot Satanas salu di Dwata, du fye magfasinsya i dad salàla, na gdawatla i dale alel gagin di dademe dad to ta mgalék Dwata.’

I ktulen Pol gablà di nimòan

¹⁹ “Na yé duenam man, Hari Agripa, ta nimen-gu i kanteen-gu mdà di langit. ²⁰ Yé tnanin banwe gutamdògu di Damaskus, na kafnge ayé, di Dyérusalém na di kabal banwe i dad Dyu, na i dad to ise Dyu. Na yé tdògu dale nsalla i dad salàla, na smalu ale di Dwata, na mimò ale dad fye nimò ilè dun na ta msal ale. ²¹ Na yé duen i dad Dyu kamfè do di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na fanla agu fnati. ²² Bay kel di mdu ani i ktabeng Dwata do, taman dini agu tmulen di kdee dad to, baling mdanà ku demen mdatah. Lo yé tulen-gu i tagnè man i dad tugad Dwata, na lè man Mosis, ²³ dunan là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata, na kenen i muna nték di fati, du fye tulenan gablà di salò mlé kagalwà di dad Dyu na di dad to ise Dyu.”

²⁴ Na di lam Pol talù, ta mkit Fistu, manan, “Pol, ta book

ge! Yé ta gambook ge mdà di kalbong gnadèam.”

²⁵ Na tmimel Pol, manan, “Gubirnadador Fistu, là sa book agu. I man-gu too ti glut na tluh. ²⁶ Gadè hari sa i kdee ani, taman là lngawè agu stulen di kenen. Na fantoogu ta gadèan i kdee du ise ayé gungimò i kdee ani di gugbunin. ²⁷ E Hari Agripa, fantoom kè i man dad tugad i Dwata? Ta gadègu fantoom ale.”

²⁸ Na tmimel Hari Agripa, manan, “Yé man nawam kè ku mlalam agu mgebe di kaftoo di ku Dyisas Krayst?”

²⁹ Na tmimel Pol, manan, “Baling mlo ku demen là, yé dasalgu di Dwata, ge na i dademem lminge i man-gu ani, mgimò gamu salngad do, bay ise ku nikat sangkali.”

³⁰ Na ta tadag Hari Agripa, Gubirnadador Fistu, Bèrnis, na i kdee dad to flinge. ³¹ Na kanto ale lamwà di gustifun ayé, ta stulen ale, manla, “Là gten i to ani blanggù demen fnati du landè sasè nimòan.”

³² Na man Agripa di ku Fistu, “Ta galwà i to ayé moon, ku là balingan fni Sisar mukum kenen.”

27

I kaweng Pol salu di Roma

¹ Kanto yé gusasatu nawala, febela gami ditù di Itali, ta bléla ale Pol na i dademe to blanggù di ku Dyulyu, i kapitan i dad sundalu Roma glam di lumbuk dnagit Dad Sundalu Ulu. ² Aweng mdà di Adramityum

i snakaymi, ta fan mdà slob di dad banwe mdadong di kilil mahin glam di Asya. Na ta mdà gami nan, na yé satu to magin di gami Aristarku. To Masidunya kenen, na yé gumdàan di syudad Tésalonika. ³ Na di tmadol du, ta dmuung gami di Sidon, na mdà di kakdo Dyulyu, ta falohan Pol lmauy di dademen sgalak déé du fye banléla kenen i dad kalnidùan. ⁴ Na lê gami fles maweng, bay du gsunsungmi i kamgis nus, taman yé dalanmi di guglidung nus di fungul Sipru. ⁵ Na ta nifalmi i mahin sablà Silisya na Pamfilya, na dmuung gami di Mira glam di banwe Lisya. ⁶ Na déé gumite kapitan i dad sundalu satu aweng mdà di Alihandriya salu di Itali, na déé lêan gufsakay gami.

⁷ Di lam i file du, too mlimah na léét kagu awengmi kel di kgafatmi di banwe Knidu. Na mdà di nus, là gafles gami, taman, yé dalanmi di guglidung i nus di fungul Krit sablà i banwe Salmoni. ⁸ Fkilil gami, bay too ti mlimah i kagumi, na manak magu i aweng, ta kel gami di satu banwe, dnagit Fye Gudmuung, mdadong di lunsud Lasya.

⁹ Too gami mlo di kagumi, na ta gnumah i dangan sasè mahin gami, du ta glius i kafwasa i dad Dyu. Na yé duenam man, falnau Pol ale, manan, ¹⁰ “E leg, gadègu ku fles ato di kaguto ani, baling nun gaslokto, na malmo

i awengto, na lê man i dad lulen, na balù kel di gito, lê ato man maglà.”¹¹ Bay i kapitan i dad sundalu, là falingen i man Pol, bay baling yé nimenan i flau i to mebe aweng, na i to mfun dun.¹² I gudmuungmi ayé, sasè gufanak di dangan tno, taman yé kayè i gudeen, fles gami na fan-galmi nawami gmafaf di Finik, du fye déé gufanakmi di dangan tno. Finik i satu gudmuung glam di Krit, gsen di gusdaf du, na là gfanan di nus sabnal di dangan tno.

I bong nus

¹³ Ta tambù mbal i nus mahin, bay mganag, na yé fandamla ku gamtabeng di kebela i aweng. Taman, ta dyolla salu tah i blangaw, na fikilil ale di fungul Krit.¹⁴ Bay, di là mlo, ta mbal i too kamgis nus fdu di fungul ayé.¹⁵ Na landè kibò smunsung i aweng du ta too kamgis i nus, taman ta balingmi fnagin.¹⁶ Na kagablàmi di tukay fungul dnagit Kawda, kantomi glidung, ta bnatunmi i tukay boti aweng ayé, bay beg gami maflayam.¹⁷ Na di kagbatun i tukay boti di tah i aweng, ta bnatangla i aweng bong tali du fye mbagal. Na lnulunla i layal, na tadè ale fanul du likò ale keng gaskét di falak di sablà Libya.¹⁸ Na du là fanak i kamgis nus, di tmadol du, ta batla i dademe dad lulen di mahin du fye là too blat i aweng.¹⁹ Na lê di tmadol du, ta balingla bat i

dad kalyak i aweng di mahin.²⁰ Na dee butangmi là mite i mata du na i dad blatik, na là tlag i kamgis nus. Ta là fandenmi dun ku dè gami mto.

²¹ Na kafnge dad file du i dad to là kmaan, ta tadag Pol, manan, “E dad flaneke, ku loyu agu nimen moon, na nang ato baling fles di Krit, là ti gambet ani i gaslokto.

²² Bay ani fnigu di gamu, fan-galyu i nawayu du landè balù satu di gamu mati. Bay lo ayé malmo i aweng.

²³ Balbutang, i Dwata mfun do, na fnangamfugu, mdek kasaligan salu di do.²⁴ Na manan, ‘Pol, nang ge likò. Là fakay ku là tadag ge di kanfe Sisar. Mdà di kafye Dwata, falwàan i kdeeyu du mdà di ge.’²⁵ Na yé duenam man, nang gwè nawayu, du yé snaliggu dnohò Dwata i ta manan di do.²⁶ Bay gadkal ato ditù di satu fungul.”

I kalmo i aweng

²⁷ Na di gasfalòan fat butang, sana kebe i nus gami mifal di mahin Méditerényan. Na mdadong di tngà butang, yé fandam i dad to mebe i aweng, ku ta mdadong gami di kilil.²⁸ Na bantasla i kngalam mahin ta gukelmi, na yé kngalaman lwe falò dife. Na di là mlo, ta lêla bantas, na yé kngalaman sfalò lime dife*.²⁹ Na likò ale keng gaslob i aweng i dad batu di kilil, taman ftatekla fat blangaw di ulin, na dmasal ale fye gasil malwa.³⁰ Na i

* 27:28 28:30 Ku demen arkila di Bsaya.

dad to mebe i aweng, flingu ale ftatek dademe dad blangaw, bay di kaglutan ftufala i tukay boti du milah ale. ³¹ Bay man Pol di kapitan i dad sundalu na di dad sundalun, “Silang gamu galwà ku là tngak i dad lagi ani i aweng.” ³² Taman, i dad sundalu, fantohla i dad ikat i tukay boti, na tadèla bayà manul.

³³ Na kanto fan flafus, nlak Pol ale kmaan. Manan dale, “Ta sfalò fat butangyu too likò, na là ti kmaan gamu. ³⁴ Na ani fnigu di gamu, beg gamu kmaan du fye nun kgisyu. Na landè lanah, balù sbalu wakyu.” ³⁵ Na kafngen man ayé, ta mwè fan, na fasalamat di Dwata di kanfe i kdee dad to ayé. Na falnakan i fan, na ta tambù kenen kmaan. ³⁶ Na ta matgal i nawala, na ta kmaan i kdeela. ³⁷ Na yé kdeemi smakay di aweng ayé 276. ³⁸ Na kanto ale bsol, ta batla i gdè mseh trigo di mahin du fye là too blat i aweng.

³⁹ Na kanto flafus, là dilèla i banwe gugadkalla, bay nun teenla lgù nun falak di kililan, na yé fnaleh nawala déé gufadkalla i aweng, ku nun kibò. ⁴⁰ Na fantohla i dad ikat blangaw du tngakla di mahin, na lêla nbel i dad malbang tali di ulin. Na nbella i layal di dulung gsen di sumengan du fye nebe i nus ale salu di kilil. ⁴¹ Bay baling gasdang i aweng di bong buntut falak, na gsungal i sumengan di falak, na là gaganmi falwà dun. Na

i sfo i aweng gsen di ulinan, ta malbà mdà di kgis i lwek.

⁴² Na yé fandam i dad sundalu, fnatila i dad to blanggù du fye landè di dale gamkahung kel di kilil na milah. ⁴³ Bay i kapitan, fnangan ale du kayèan ttabeng Pol. Na nè i dad to fulung kmahung, dekan ale muna kamyaf fye kmahung kel di kilil. ⁴⁴ Na i dademe dad to, magot ale di kayu lamtew mdà di kalbà i aweng, na fagu déé, sdulê gami gafat di kilil.

28

I kakella di fungul Malta

¹ Na kanto gami galwà di sasè gaslokmi, na ta kel gami di kilil, ta nun tmulen gami na yé dagit i fungul ayé Malta. ² Na i dad to déé, too fye balula di gami. Dmutung ale lifoh, na mnalang gami du sigi mulen na tno, na nifatla i kdeemi. ³ Na mukuh Pol snuk du dutungan. Na di kafkahan dun di lifoh, nun ulad lamwà di sol i snuk du too minit, na lnabédan i sigal Pol. ⁴ Na i dad to mdà di Malta, kantola teen i ulad gatlawéng di sigal Pol, stulen ale, manla, “Keng manò i to ani du balù ku ta galwà kenen di mahin, bay i bagian, là falohan dun mlawil.” ⁵ Bay filik Pol i ulad di lifoh, na landè sasè mkel di kenen. ⁶ Fatanla ku balak i lawehan ku demen makto mati. Bay kanto ale mlo fatan, na landè sasè kel di kenen, ta tanlasla i fandamla, na ta yé balingla man, “Kenen satu dwata.”

⁷ Nun tanà mdadong déé nfun Publiyu, i ulu di fungul ayé. Too fye kdawatan gami, na tlu butangan mifat gami di lam i gumnèan. ⁸ Na i mà Publiyu, là gtékan du minit i lawehan, na milong litè. Na Inauy Pol kenen, na fkahan i falelan di kenen du dnasalan, na ta mgulè. ⁹ Na kanto mgimò ayé, lê salu di ku Pol i dademe dad to fandas di fungul ayé, na lê ale mgulè. ¹⁰ Too dee nimòla gudmilè i kafèla gami, na kanto gami fan mdà, bléla gami i kdee dad kalnidùmi.

Iksalu ale Pol di Roma

¹¹ Na kafnge tlu bulen, ta lê gami mdà. Na yé snakaymi satu aweng mdà di Alihandriya funa fanak déé di Malta di dangan tno. Na yé dagitan “Dwata Sfangè.” ¹² Na dmuung gami di satu syudad, yé dagitan Siraku, na yé klomi déé tlu butang. ¹³ Na lê gami mdà déé du salu gami di syudad Rigyum. Na di tmadol du, ta mbal i nus mahin, taman, di galwen du, ta kel gami di lunsud Putyoli. ¹⁴ Na kanto gami kel déé, nun teenmi dademe dad to ftoo di ku Dyisas, na nlakla gami fanak di safédla fitu butang. Na kafnge ayé, ta fles gami di Roma. ¹⁵ Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Roma, ta lingela gablà di gami, na salu ale di fadyan dnagit Apya, na di dad tlu gumnè gal gumilè i dad to magu du lnabatla gami. Na kanto teen Pol i dad to ayé, fasalamat kenen di Dwata, na ta matgal i nawan.

Ikatdò Pol di Roma

¹⁶ Na kanto gami kel di Roma, falohla Pol mnè di satu gumnè, na lo yé dademen i satu sundalu mantay kenen. ¹⁷ Na kafnge tlu du, fastifun Pol i dad ganlal i dad Dyu, na manan dale, “E dad flanekgu, balù landè salàgu di dademegu Dyu, na di dad adat ta glalòto mdà di dad gutambulto, knèan blanggùla agu di Dyérusalém, na bléla agu di kagot i dad ganlal mdà di Roma. ¹⁸ Toola agu snalek, na bulugla agu falwà du gadèla landè salàgu gumdàla fmati do. ¹⁹ Bay kanto là mayè i dad Dyu ku galwà agu, ta mfeges agu mni yé mukum do Sisar. Bay knèan, là tamduk nawagu di dademegu Dyu. ²⁰ Na yé duen-gu mni samsite na stulen di gamu. Ani duen-gu nikat sangkali ani du mdà di gumgal nawa Israél.”

²¹ Na tmimel ale, manla, “Landè surat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di ge, na i dad to ftoo di ku Dyisas ta kel dini, landè sa manla sasè gablà di ge. ²² Bay yé kayèmi gadè ku dét i fandamam du gadèmi nun dad to di klamang banwe gal dmuen i kaftoo gumaginam.”

²³ Na mimò ale butang salu di ku Pol du falningela kenen. Na kanto kel i du ayé, dee dad to salu déé di gumnè gufanakan. Na mdà di flafus kel di kifuh, toon tulen na faglabatan di dale gablà di Kagot i Dwata, du yé kayèan ku mgeben ale di ku Dyisas

fagu di katdòan mdà di dad
 uldin Dwata fagu di ku Mosis,
 na i sulat dad tugad Dwata.

²⁴ Na nun dademe, mgebe ale
 di kaftoo mdà di katdò Pol,
 bay i dademe, là. ²⁵ Là sasatu
 nawala, na ta mdà i dademe
 di kafnge Pol man dun, “Too
 ti glut i man Mtiu Tulus di
 dad gutambulyu fagu di ku
 Isaya, satu tugad i Dwata. Ani
 manan,

²⁶ ‘Gatù ge di dad to ayé,
 na ani manam di dale,
 “Balù dét i kaflingeyu,
 là ti galmabat gamu.
 Balù dét i keyeyu, là ti
 mite gamu.”

²⁷ Du i dad to ani, magéng ul-
 ula, na nsangla i klin-
 gela, na fafidangla i
 matala. Ku ise ani
 moon nimòla, mite ale,
 na lminge, na galma-
 bat, na mloh ale di do
 du fye fan-gulêgu.’ ”

²⁸ Na fannge Pol i manan, “Yé
 duenam man, fye ku gadèyu
 ta gatdò di dad to ise Dyu i tdò
 gablà di kagalwà blé Dwata,
 na ta toola falninge.” ²⁹ Di
 kafnge Pol man ayé, ta mulé
 i dad Dyu, na sigi ale sgil.

³⁰ Lwe fali klo Pol fanak
 di gumnè gal fbayad, na
 dnawatan i kdee dad to gal
 lmauy di kenen. ³¹ Na too
 mgal i nawan, na landè to
 famnang kenen tamdò gablà
 di Kagot i Dwata, na Dyisas
 Krayst, i Amuto.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig Krayst Dyisas, na satu dek ta nalék na ta tlo Dwata tamdò i Fye Tulen.

² I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan fagu di dad tugadan salngad i ta gsulat di Mtiu Tnalùan ³ gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst. Di kafbalingan to, sut di bel Dabid. ⁴ Na gablà di ktiun di kadwatan, yé gugmadèto dun kenen i Ngà Dwata maltulus du ta mték mdà di fati. ⁵ Fagu di kenen, na mdà di dagitan, banlé Dwata agu ktoo mgimò dekan du fye mgebegu di kaftoo na di kimen i dad to mdà di kdee banwe. ⁶ Na gamu déé di Roma, ta flam Dwata gamu du fye nfun Dyisas Krayst gamu.

⁷ Taman, smulat agu di kdeeyu déé di Roma i kanbong nawa na ta tlo Dwata du fye mgimò dad ton.

Mulà moon i Mào Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kfasalamat Pol

⁸ Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu du ta mbel di klamang banwe i kaftooyu. ⁹ Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i Dwata gutalbahògu mdà di nawagu fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Ngàan.

Na gadè Dwata là glifetgu flam gamu di dad dasalgu. ¹⁰ Fnigu di Dwata falohan agu moon lmauy gamu. ¹¹ Du too agu mayè samsite gamu du nun blégu gamu mdà di Mtiu Tulus i gamfbagal gamu. ¹² Ani kayègu man, satgal ato di kaftoo.

¹³ Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee dulégu maleh lmauy gamu, bay nun gamsang do. Kayègu ku lê nun di gamu nebegu di kaftoo salngad di nimògu di dademe ise Dyu. ¹⁴ Du nun utenggu di kdee dad to, i baling dad to syudad, na i dad to di lagad, i baling dad to nun gnadè, na i dad to landè gnadè. ¹⁵ Taman, minit nawagu tamdò i Fye Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

¹⁶ Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite i kdatah Dwata falwà i kdee dad to ftoo, muna i dad Dyu, na lê man i dad ise Dyu. ¹⁷ Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tamluh i dad to. Slame fagu di kaftoo mdà di katbùan kel di gusenana. Salngad man di Tnalù Dwata, “I to ta tanluh Dwata, mto fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

¹⁸ Fite Dwata mdà di langit i kalbutan di salà na di dad sasè nimò i dad to, du fagu di sasè nimòla, magsang i kaglut. ¹⁹ I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon fbateng di dale. ²⁰ Mdà di kimò Dwata i klamang banwe, ta too teen kagkahan, balù i là

gagan teen salngad i kaltulusan landè sen na i kadwatan, du yé gumite dun di kdee ta nimòan. Taman, landè dawala. ²¹ Balù dilèla i Dwata, bay là dnayenla i kadwatan, na là fnasalamatla kenen. Baling yé fandamla i landè gukel, na kmifuh i fandamla. ²² Manla fulung ale, bay kadì sawe book ale. ²³ Là ti fnangamfùla i Dwata landè fati, baling yé fnangamfùla dad nimòla kbaweh to, anuk, lmanaf, na kmadaw.

²⁴ Na mdà di kbook i dad to ani, tadè bayà Dwata ale mimò i dad magsik knayè i nawala, na nimòla di dademela to i dad magyà nimò. ²⁵ Ta knagolla i kaglut gablà di Dwata, yé tlasla dun i kakéng. Baling yé fnangamfùla i dad nimò Dwata, ise ku i mimò kdee ayé, na kenen gten magdayen kel di landè sen. Amén.

²⁶ Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata ale di dad magyà nibal i ungrad. Du balù dad libun, ta là lalòla i tagne adat kgamit i klibunla. ²⁷ Na salngad i dad lagi, ta là snafédla i dad libun, bay ta yé balingla snaféd i dademela lagi mdà di kaklantugla. I dad slame lagi, simò ale magyà nimò. Taman, yé flayam gdawatla i gten di nimòla.

²⁸ Na mdà di knang i dad to dmawat i glut kaglabat gablà di Dwata, tadèan ale bayà di magsik fandam du nimòla i là gtenla nimò. ²⁹ Tmunà ale di kdee bung sasè, na dad

magsik nimò, na dad salà, na i klom, na i dad bisyu. Lê ale tmunà di ksafè nawa, di kasbanò, di kasbalew, di ksakal, na di dademe sasè nimò. Lê ale samtugad salék, ³⁰ safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite ale dag, fdatahla i ktola. Sigi ale meye kfagu mimò sasè, na là nimenla i dad tuala. ³¹ Ta landè fye fandamla, na là dnohòla i dad fakangla, na landè kakdola, na landè klayù nawala. ³² Gadèla na yé man i uldin Dwata i to mimò gambet ayé, gten fnati. Bay baling ale fadlug mimò i kdee sasè nimò ani, na yé too sasè du lêla dag i dad to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

¹ Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i dademe. Du ku nukumam i dademem, bay salngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom. ² Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to mimò sasè i man-gu ayé gine. ³ Man nawam kè galwà ge di kukum Dwata ku yé nimòam i nimò dad to ta nukumam? ⁴ Tay, sawe landè btas di ge i kakdo, klayù nawa, na ktahà nawa Dwata. Là kè gadèam dun i kakdo Dwata, yé malak ge du fye msal ge moon? ⁵ Bay too magéng ulum. Ta baling ge tamnù kablat flayam gdawatam kadang di du kfite Dwata i kalbutan na i tluh ukuman. ⁶ Du Dwata mlé ulé nimò i kat satu to. ⁷ Nun dad to fadlug mimò fye, na nusalla kdatah, afè, na lawil landè fati mdà di

Dwata. Na banlén ale kafye landè sen. ⁸ Bay kok Dwata i katduk nawan na i kalbutan di dad to lom na kmagol i fye, du lo yé nimòla i sasè. ⁹ Falnayam na fatduk i kdee dad mimò sasè, yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu. ¹⁰ Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na ktanak nawa i kdee mimò fye, yé muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu, ¹¹ du i Dwata, là ti mungulan.

¹² I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay là fdàan dun di uldin Mosis du ise dale gug-tadèan. Bay i dad Dyu gamsalà, yé gufdàan i kukuman dale di uldin, du dale gug-tadèan. ¹³ Du ise dad to lo flinge di uldin mgimò tluh di kanfe Dwata, bay i dad to mimen. ¹⁴ I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè i uldin, bay ku mdà di klaan nawala mimò man i uldin, yé ta mgimò uldinla, balù ku landè dale uldin. ¹⁵ Fagu di ldamla, gfitela na ta gsulat i uldin di nawala. I fandamla lê gfitela i kaglut i man-gu ani, du slaan nsenan ale, na slaan knangan ale. ¹⁶ Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel kadang di fulé du, i dad fandam buni dad to, nukum Dwata fagu ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

¹⁷ Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam i uldin, na dagam i kaftoom di Dwata. ¹⁸ Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di uldin. Ta gadèam i tluh. ¹⁹ Yé

fandamam, ge tong malak i dad butè, na lwa ge di gukmifuhan. ²⁰ Na ge satu to tamdò di dad to landè gnadè, na di dad ngà. Ta gadèam déé di uldin i sikof gnadè na kaglut. ²¹ Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam i ktom? Yé tdòam, là fakay tmaku. Kan ku sana ktakum? ²² Yé tdòam là fakay lmafà yaan. Kan ku sana klafàam yaanam? Ise yé manam niwasam i dad ise glut dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad gumangamfùla? ²³ Fdag ge du ge gugtadè i uldin. Kan ku fyàam Dwata fagu di klafàam i uldinan ayé? ²⁴ Du yé man i Tnalù Dwata, “Sanlen i dad ise Dyu i dagit Dwata du mdà di gamu dad Dyu.”

²⁵ Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i ilè di laweh i lagi. Bay ku lmafàam i uldin, fye fa nang ge fimò ilè di laweham. ²⁶ I dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku sikof kimenla i uldin, di kite Dwata dale, ta nun ilè di lawehla. ²⁷ Taman, gamu dad Dyu, yé mukum gamu dad ise Dyu du lmafàyu i uldin balù ku gamu gugtadèan na ta nun ilè di lawehyu. Bay dale, nimenla i uldin balù landè ilè di dale laweh. ²⁸ I glut Dyu, ise ku mdà di katbulan ku demen i kfmò ilè di lawehan. ²⁹ I glut Dyu, dunan i to falami i fandaman mdà di Tulus Dwata, ise fagu di uldin ta gsulat. Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

3

¹ Nun kè gufye i dad Dyu

di dad ise Dyu? Na nun kè gukmamu i kfmò ilè di laweh? ² Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig Dwata i Tnalùn. ³ Dèt kibò du i dademe, là gsalig ale? Yé kayèan man ani kè mdà di là kimenla, ta là dnohò Dwata i fakangan? ⁴ Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen kéng i kdee dad to. Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Di kdee manam, fitem i katluham. Ge gmagan ku nukumla ge.”

⁵ Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh Dwata, fakayto man kè là tluh Dwata di kaflayaman gito? (Lo kastulen to ani). ⁶ Là fakay man na là tluh Dwata, du kaflingenta dun, ku là tluhan, ta là gtenan mukum i dad to di klamang banwe.

⁷ Bay ku fagu di ktulento kéng, baling midul kite kdatah Dwata mdà di toon kafbateng i katluhan, kan ku nukuman ato salngad i to gamsalà? ⁸ Kan ku là balingto man, “Mimò ato sasè du fye lamwà i fye?” Nun dad to tmifù do, du yé galgu tdò kun. Fye ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

⁹ Dèt? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu di dad ise Dyu? Là. Du ta man-gu di muna i kdee dad to slame magfasak di salà, balù ku Dyu ku demen ise Dyu. ¹⁰ Du ani man di Tnalù i Dwata, “Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.

¹¹ Landè galmabat, na landè mngabal i Dwata.

¹² Gsalà i kdee, na ta tntagakla i Dwata. Landè mimò fye, balù satu.

¹³ I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gnamitla i dilàla lmimbung. Na samfut di salékla i alas ulad.

¹⁴ Fnò i dad bàla dad féét flagi.

¹⁵ Na too ale mlal manò.

¹⁶ Na too ale mebe kalmo na ksamuk, balù nè gusalula.

¹⁷ Na là dnawatla dalan i ktanak.

¹⁸ Na là fulung ale likò di Dwata.”

¹⁹ Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin, yé gugtadèan di dad to mimen i uldin du fye landè dawato, na glam di kukum Dwata i klamang banwe. ²⁰ Du landè to mgimò tluh di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin. Lo yé nimò i uldin, dunan fdilèan di dad to i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

²¹ Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò tluh i dad to. Ise ku yé gufagun dun di uldin. I uldin na i dad tugad Dwata fbateng i dalan ani. ²² Nimò Dwata tluh i dad to fagu di kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan ani di kdee ftoò di ku Krayst du landè gusahal i kdee dad to, ²³ ta gamsalà i kdee, na gawag ale di knayè Dwata. ²⁴ Bay mdà di kafye Dwata, mgimò ale tluh fagu di ku Krayst Dyisas, i falwà dale. ²⁵ Blé Dwata Krayst du fye fagu di

kfalohan i litèan, magfasin-sya dad salà i dad to ftoo di kenen. Yé duen Dwata mimò ani du fye fiten i katluhan. Di muna, tadèan bayà i salà du mdà di ktahà nawan. ²⁶ Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten katluh i kukuman di ta nawan ani, du too kenen tluh, na kenen i lê mimò tluh i kdee ftoo di ku Dyisas. Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten i katluhan. Na nimòan tluh i kdee ftoo di ku Dyisas.

²⁷ Taman, nun kè gumdàto fagdag? Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà di kimento i uldin? Là. Yé duento là gafagdag du ta tanluhan ato lo fagu di kaftooto. ²⁸ Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh i dad to lo mdà di kaftoola, ise mdà di kimenla i uldin. ²⁹ I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè? Ise. Lê kenen Dwata i dad ise Dyu, du kenen Dwata i kdee. ³⁰ Du lo satu i Dwata di kdee dad to, i baling Dyu ku demen ise Dyu, du nimòan ale tluh mdà di kaftoola ku Dyisas Krayst. ³¹ Yé kayèmi man kè ta tngakmi i uldin du ta ftoo gami? Là, bay balingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

¹ Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham i gutambulto? ² Ku ta tluh Abraham mdà di nimòan, fakay kenen fagdag, bay landè gutadagan fagdag di kanfe Dwata. ³ Du man i Tnalù Dwata, “Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.” ⁴ Snukéy i to talbahò,

bay i sukéy ise ku tadè blé, du ulê i kaflayaman. ⁵ Bay i to là smaligan di nimòan, bay fantoon i Dwata mimò i dad gamsalà tluh, mdà di kaftoon ayé, man Dwata ta tluh kenen. ⁶ Yé gumtatek i man Dabid di ktulenan gablà di klehew galyalo i dad to ta man Dwata tluh ise mdà di balù dét i nimòla, salngad i manan di tmadol ani,

⁷ “Too fye nawa i dad to ta Inifet Dwata i kaglafàla, na i dad salàla, ta flanasan.

⁸ Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad salàan.”

⁹ Lo yé kè gamfun i kafye nawa man Dabid ani i dad to ta fimò ilè di lawehla? Là, bay lê man i dad to landè ilè. Du salngad i man-gu gine mdà di Tnalù Dwata, “Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.” ¹⁰ Kilen i kгимò Dwata ani di kenen? Di lam Abraham là fimò ilè di lawehan, ku demen di ta kafngen? Dunan, di laman là fimò ilè di lawehan. ¹¹ Muna i kaftoon, gfulé i kfimòan ilè. Na i ilè ayé gugmadè dun ta sana tluh kenen di kite Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abraham mà i kdee ftoo, balù dad to landè ilè di lawehla. Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale tluh di kite Dwata. ¹² Na lê kenen mà i dad to ta fimò ilè di lawehla, ise ku yé duenan du mdà di kfimòla ilè, bay du ta ftoo ale salngad di kaftoo Abraham di laman là fa fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad belan, gfunla i banwe. Ise mdà di kimenan i uldin, bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man Dwata tluh kenen. 14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad fakangan di dad to mimen i uldin, landè gukmamu i kaftoo, na landè btas i fakang. 15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin, du landè lnafa moon ku landè uldin.

16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo du fye too gadè tadè blé ani di kdee dad bel Abraham, ise ku lo di dad to mimen i uldin, bay lê man di kdee dad to ftoo salngad ku Abraham. Du Abraham mà i kdee dad to ftoo. 17 Salngad i man di Tnalù Dwata, “Nimòta ge mà i dee bung to.” Taman, Abraham i màto di kanfe i Dwata fantoon, dunan i Dwata mték dad mati, na mimò i kalbong kdee fagu di talùan.

18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè fandenan du ta tua. Na fagu déé, mgimò kenen mà i dee dad to salngad man di Tnalù Dwata, “Mdà di ge, mbel i dee dad to salngad i kdee blatik di langit.” 19 Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là magsud i kaftoon balù ta là gaganan fngà i yaanan Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè là mngàan. 20 Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan dnohò Dwata i fakangan di kenen. Du i kaftoon mlé kenen kgis,

taman dnayenan i Dwata, 21 du landè ti kalwe nawan di kdohò Dwata i fakangan. 22 Taman, man Dwata tluh Abraham mdà di kaftoon. 23 I talù, “Man Dwata, tluh kenen,” ise ku lo kenen gugtadèan. 24 I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò Dwata tluh du ta fantooto i mték ku Dyisas, i Amuto, mdà di fati. 25 Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu di Amuto Dyisas Krayst. 2 Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i Dwata i ta gunnèto ani. Taman, lehew ato famden i kgaginto di kdatahan. 3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du gadèto i dad kaflayam, yé tamdò gito fagtayud. 4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i klehewan mlé gito fangden. 5 I fangden ani, là fyàan ato, du ta kok Dwata i kakdon di nawato fagu di kafnèan di gito i Mtiu Tulus, i ta blén di gito.

6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto, bay kanto kel i bang ta fala nalék, fafati Krayst di dad to gamsalà. 7 Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i satu to tluh. Keng nun mayè fafati mdà di kakdon i satu to fye balun. 8 Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du di lamto gamsalà, fafati Krayst di gito.

⁹ Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato tluh di kanfe Dwata. Taman, ta tooto gadè galwà ato di kalbut Dwata fagu di kenen. ¹⁰ Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta nimòan ato i dademen sakdo fagu di kfati i Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà ato fagu di kték Krayst. ¹¹ Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du mdà di nimò Dwata fagu ku Dyisas Krayst, dunan i ta samfye gito di Dwata.

Adan na Krayst

¹² Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di satu to, na i salàan mebe fati. Na mdà dini, ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà i kdee. ¹³ Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam Dwata là mlé i uldin. Bay di laman landè uldin, tadèan bayà i dad salà. ¹⁴ Bay mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad to, balù ku là salngad salà nimòla di salà Adan di klafàan i man Dwata di kenen.

Na Adan gugaflingen i sanfatanla. ¹⁵ Bay là salngad ale du là fakayto sansngad i salà Adan na i tadè blé Dwata. Balù dee mati mdà di salà i satu to, bay too bong kafye Dwata na i tadèan blé fagu di kafye Dyisas Krayst. ¹⁶ Mahal i ulé tadè blé Dwata, na mahal i ulé salà Adan. I ulé i salà Adan dunan i kaflayam. Bay i ulé i tadè blé Dwata dunan ta lnifetan i dee salà nimò i dad to. ¹⁷ Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu di salà i satu to. Bay too bong ulé i nimò satu To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i

kafye Dwata na ta safye di kenen, fdatahan ale fagu ku Krayst.

¹⁸ Taman, mdà di salà i satu to, dunan Adan, maflayam i kdee, na salngad déé, mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst, gamdawat kagalwà na nawa i kdee dad to ftoo. ¹⁹ Na mdà di là kimen i satu to, mgimò gamsalà i kdee dad to. Na salngad déé, mdà di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to ftoo.

²⁰ Kanto nun uldin, ta baling midul i kaglafàla, bay ku nè gubong i salà, baling too bong fa i kafye Dwata. ²¹ Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati, bay yé gnamit i kafye Dwata mebe gito i katluh, na neben ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

¹ Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug ato di kimò salà du fye midul i kafye Dwata? ² Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét kibòto fadlug mnè di salà? ³ Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyang di ku Krayst Dyisas, ta lê ato sasatu di kenen di kfatin. ⁴ Di kaglutatan, ta mati ato na lband magin di kenen fagu di kbunyang, du fye ku dét kibò i Mà mték ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i ktékan gito di falami nawa.

⁵ Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu di ktékan. ⁶ Na gadèto ta fnatak i labi ktoto magin ku Krayst du fye mati

i ungado fnò salà, na ta là fnasak i salà ato. ⁷ Du ta landè gagan i salà di to ta mati. ⁸ Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto lê ato mto magin kenen. ⁹ Du gadèto Krayst ta nték di fati, na ta là lêan mati, na ta landè gnagan i fati di kenen. ¹⁰ Lo sulêan mati di salà i kdee, na i law-ilan ani, gnamitan flehew i Dwata. ¹¹ Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di salà, ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu fagu ku Krayst Dyisas.

¹² Taman, nangyu faloh i salà mebe i lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè knayè i un-gadyu. ¹³ Na nangyu lê blé balù dét ael i lawehyu du gnamit di kimò salà. Bay bléyu i ktoydu di Dwata, du fye gnamit di tlüh nimò, du ta nték gamu di fati. ¹⁴ Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin Mosis mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tlüh nimò

¹⁵ Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Mimò ato salà du ta ise uldin mebe gito, bay i kafye Dwata? Là fakay! ¹⁶ Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu. Ku yé nimenyu i salà, fasak gamu i salà, na yé ulêan fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan, nimòan gamu tlüh. ¹⁷ Bay salamat di Dwata du balù fasak gamu i salà di muna, bay ani, ta nimenyu mdà di nawayu i dad tdò ta dnawatyu. ¹⁸ Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà,

na ta mgimò gamu dad fasak i katlüh.

¹⁹ (Mdà di klungay i un-gadyu, gnamitgu btal kastulen i to tanà). Di munan, yé gumléyu i ktoydu di dad magsik na dad sasè nimò. Na fye ku salngad ayé i kabléyu i ktoydu di Dwata du fye mgimò gamu dad fasak i tlüh nimò na i mtiu knayè Dwata. ²⁰ Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak i katlüh. ²¹ Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu di muna i ta kyàyu ani? Landèan, lo fati. ²² Bay ani, ta galwà gamu mdà di kagfasakyu di salà, na ta fafasak gamu di Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu, na yé ulêan nawa landè sen. ²³ Du i ulé i kimò salà dunan i fati, bay i tadé blé Dwata dunan nawa landè sen fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sag-malay

¹ Dad flaneckgu ftoò, di ktoon ta gadèyu i fan-gu man, du ta gadèyu i uldin. Yé klo i uldin mebe dad to di klola mto. ² Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man i uldin mnè kenen di lam falel i yaanan di laman mto. Bay ku ta mati i yaanan, ta galwà kenen di uldin gablà di kaswè yaan. ³ Taman, ku magin kenen di mahal lagi di laman fa mto i yaanan, yé katlo dun lmafà. Bay ku ta mati i yaanan, galwà kenen, na là lmafàan balù ku

nun mahal lagi i mwè dun yaan. ⁴ Salngad ayé i gamu kagkah, dad flaneugu. Gablà di uldin, ta mati gamu du glam gamu di laweh Krayst, na ta kenen mfun gamu, dunan i ta mték mdà di fati du fye nun gukmamu Dwata gito.

⁵ Du di lamto lmalò i nimò knalam i ungado, mdà di kgado i uldin, baling midul i ayèto mimò sasè. Na yé gugafatto di fati. ⁶ Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là magfasak ato déé. Ta ise labi uldin i lalòto, bay i falami kto blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

⁷ Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè kè i uldin? Là. Balù do, ku ise mdà di uldin, là dilègu i salà. Ku là man i uldin, “Nang ge mibal,” là gadègu moon ku sasè i mibal. ⁸ Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat i sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di salà i uldin. ⁹ Do di muna, di lamgu là gmadè i uldin, di fandamgu, mto agu. Bay kanto kel i uldin, ta msut i salà, na ta gadègu mati agu. ¹⁰ Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa, bay balingan agu nebe di fati. ¹¹ Du i salà, lnimbangan agu fagu di uldin, na lê fagu di uldin, fnatin agu. ¹² Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê mtu, tluh, na fye. ¹³ Yé kè knayèan man ayé, yé mebe do di fati i fye? Là. Bay gnamit salà i fye mebe fati di do du fye too gadè i glut adat i salà. Taman,

fagu di dad dek i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

¹⁴ Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata, na too fye. Bay do, lo agu btal to fasak di salà. ¹⁵ Là glabatgu i ktogu, du là nimògu i knayègu nimò. Baling yé nimògu i kdee là knayègu. ¹⁶ Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani, yé gumite dun na i kafaldamgu tluh i uldin. ¹⁷ Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà mnè di do. ¹⁸ Gadègu landè fye dini di do, dunan di labi ktogu, du balù nun ayègu mimò fye, là gagan-gu mimò dun. ¹⁹ Là sa gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta balinggu gimò i sasè là knayègu nimò. ²⁰ Ku nimògu i là knayègu nimò, yé kayègu man, ise ku do mimò dun, bay i salà mnè di do.

²¹ Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu. Ku mayè agu mimò fye, faglad i sasè, na yé balinggu gimò i là knayègu. ²² Mdà di lam i nawagu, too agu mayè di uldin Dwata. ²³ Bay lê dini di do i satu magot, i samfati knayègu, na yé fmasak do di kgis i salà di lam i lawehgu. ²⁴ Too agu magakdo! Simto falwà do di lawehgu ani i mebe do di fati. ²⁵ Selamat di Dwata du kenen i falwà do fagu di Amuto Dyisas Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu, nimen-gu i Dwata, bay i lawehgu, nimenan i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

¹ Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu di ku Krayst Dyisas. ² Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé gito nawa fagu di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ta lêan agu falwà di kagot i salà na fati. ³ I là gimò i uldin du mdà di klungay i to tanà, yé nimò Dwata. Nukuman i salàto fagu di kdekan i Ngàan salu dini du fbaling to tanà du fye gafalmon i salà. ⁴ Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni i uldin dini di gito i lmalò di knayè i Mtiu Tulus, ise knayè i labi ktoto.

⁵ Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé fandaman i kdee knayè i labi kton. Bay nè to lmalò di knayè i Mtiu Tulus, lo yé fandaman knayè i Mtiu Tulus. ⁶ I to, lo yé fandaman i knayè i labi kton, yé gugafatan i fati. Bay i to, lo yé fandaman i knayè Dwata, yé gugafatan nun nawan na nun ktanakan. ⁷ Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i labi kton, knangan i Dwata, du là nimenan i uldin Dwata, na too ti landè kibòan mimen dun. ⁸ I to lmalò di knayè i labi kton, là gaflehewan i Dwata.

⁹ Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi ktoydu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku glut ta déé i Tulus Dwata di gamu. Na i to là mnè di kenen i Tulus Krayst, ise kenen nfun Krayst. ¹⁰ Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta mati i lawehyu ulé i salà, bay mto i layefyu du ta nimò Dwata

gamu tlüh. ¹¹ Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dyisas Krayst ta mnè di gamu, i Dwata ayé lê mlé nawa di dad lawehyu fagu di Mtiu Tulus i mnè di gamu.

¹² Taman, ta landè ktooto lmalò i labi ktoto du ta nsò Dwata ato. ¹³ Du ku yé lalòyu i labi ktoydu, yé gukelyu di fati. Bay ku fnatiyu i dad sasè nimò ungadyu fagu di Mtiu Tulus, yé gukelyu di nawa landè sen. ¹⁴ I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà Dwata. ¹⁵ Du i Tulus blé Dwata di gamu, là nimòan gamu fasak mgikat di klikò, bay nimòan gamu dad ngà Dwata. Na mdà dini, ta fakayto mni tabeng di Dwata di kmanto dun, "E Mà." ¹⁶ I Tulus ayé sasatu di nawato du fgdèan ta dad ngà Dwata ato. ¹⁷ Du ta ngà Dwata ato, taman gfunto i kdee kafye tagàan di dad ton, na lèto gfun i tagàan di ku Krayst, du ku gagin ato di dad kaflayam Krayst, lê ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

¹⁸ Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto di nawan ani, là gwèan i bong kdatah fite di gito kadang. ¹⁹ I kdee nimò i Dwata, too minit nawala fatan i du Dwata fite i dad ngàan, ²⁰ du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay mdà di knayè Dwata. Bay balù ku yé kagkahla, nun fandanla, ²¹ kel i du, falwàan i kdee ta nimòan di kagfasakla di kalmo, na gakuf ale di

bong kafye gdawat i dad ngà Dwata. ²² Na gadèto i kdee dad nimò Dwata, dmalong di katduk salngad i libun fan sut ngàan. ²³ Na ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i dmalong, bay lê man gito i ta gamdawat i Tulusan, dunan i ta funa blé Dwata gito, du too ato dmalong lamto fatan i ksikofi kafalwàan gito, na i kfalamin i lawehto. ²⁴ Du galwà ato mdà di knun fandento. Bay ku ta sanato teen i fandento, ta là tlo dun fanden, du ta teen. ²⁵ Bay ku fandento i là fa teento, fantahàto nawato fatan dun.

²⁶ Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng gito di klun-gayto. Du là gadèto ku dét i gtento fni, taman i Mtiu Tulus tmabeng gito mni di Dwata magin dingasan, na gnमितan i dad talù là gaganto man. ²⁷ Na gadè Dwata i mnè di nawato, na gadèan ku dét fandan i Mtiu Tulus du dnasal Tulus i dad ton di Dwata lmalò di knayèan.

²⁸ Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata du gamfye di gito i kambong dun nawa, dunan i kdee ta tlo mdà di knayèan. ²⁹ I dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing du fye salngad ale di Ngàan du fye i Ngàan mgimò i too twege di kdeela saflanek. ³⁰ Taman, tlo Dwata i dad to ta falan tanfing. Ise ku lon ale tlo, bay lêan ale nimò tluh, na faginan ale di kdatahan.

³¹ Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto? Du Dwata i msen gito, simto i gmagan falmo gito? ³² Du là klen Dwata i Ngàan, bay balingan blé di fati mdà di kdeeto, baling yé klenan kè di gito i kdee fnito? ³³ Simto i gamlas tmifù i dad to ta nalék Dwata? Dwata man dun landè salàla. ³⁴ Taman, simto i mukum na falmayam dale? Ise ku Krayst Dyisas, du kenen i fafati, na nték, na ditù kenen gsen di kwanan Dwata du mni di Dwata gablà di gito. ³⁵ Dét gmagan samkah gito di kalbong nawa Krayst gito? Ksamuk kè, ku demen klimah, ku kaflayam, ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku kfati? ³⁶ Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,

“Du mdà di ksatumi di ge, fanla gami fnati tnadak du. Yé kibòla gami, salngad dad bilibili fanla tnatê.”

³⁷ Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun sikof katuto fagu di kambong gito nawa.

³⁸ Du toogu gadè landè balù dét samkah gito di kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen dad kasaligan Dwata, demen i dad busaw, demen i kdee di mdu ani, na i dad mkel di fulé du. ³⁹ Na balù di tah kmawang, ku demen di lam i tanà, landè balù dét di kdee nimò Dwata i gmagan samkah gito di kakdo Dwata ta gfunto fagu ku Krayst Dyisas, i Amuto.

9

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

Dwata na i dad to ta

nalékan

¹ Krayst ta mfun do, taman glut i man-gu. Là tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal i Mtiu Tulus, na yé fgdè i là ktulen-gu kéng. ² Too sè klidùgu na malbà nawagu, ³ du mdà di dad flanekgu, dunan i dad Dyu. Yé fandamgu baling fye ku do i falnayam Dwata, na sankahan agu mdà ku Krayst, syan galwà ale dale. ⁴ Dale i bel Israél. Ta tnabò Dwata ale, ta fiten i kdatahan di dale, na ta mimò kenen kasafné magin dale, na ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan i glut kfagu mangamfù di kenen, na ta gdawatla i dad fakan-gan. ⁵ Dale dad bel Abraham na i dademe gutambulla, na mdà di dad bella, sut Krayst, i Dwata magot kalbong kdee na magdayen kel di landè sen. Amén.

⁶ Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang Dwata du là ti kdee bel Israél ngà Dwata. ⁷ Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham i dad ngà Dwata. Bay yé man Dwata di ku Abraham, “Lo dad bel Isaak i dnilègu belum.” ⁸ Yé gumtatekan i dad to sut di tagnè kagkah i to tanà, ise i dad ngà Dwata. Bay i dad sut mdà di fakang Dwata, dale dnilè dad glut bel. ⁹ Du i fakang Dwata, dunan ani: “Ku ta ftoh i butang, samfulé agu, na mngà Sara lagi.”

¹⁰ Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbatangan di ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak, i gutambulto. ¹¹ Di là fa

sut i dad ngà ayé, na taman là fa gamgimò ale fye demen sasè du gdohò i knayè Dwata di kalékan dad to. Ise mdà di nimò, bay mdà di katlo Dwata. ¹² Ta manan di ku Rébéka, “I twege talbahò di twalin.” ¹³ Man i Tnalù Dwata, “Bong nawagu ku Dyékob, tukay nawagu ku Isaw.”

¹⁴ Fakayto man kè là tluh Dwata du nun nungulan? Là. ¹⁵ Du ani man Dwata di ku Mosis, “Kandogu i knayègu kando, na kanbonggu nawa i knayègu kanbong nawa.” ¹⁶ Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di knayè ku demen di nimò i dad to, bay fdàan di kakdon. ¹⁷ Du man i Tnalù Dwata di hari di Idyip, “Ta nimòta ge hari du fye fitegu i kaltulusgu fagu di ge, na fye fdilègu i dagitgu di klamang banwe.” ¹⁸ Taman, kando Dwata i knayèan kando, na fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

¹⁹ Keng nun tmimel i man-gu ayé gine, manan, “Kan ku dnuen Dwata i dad to? Nun kè to gamsang di knayè Dwata nimò?” ²⁰ Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge to. I kulang tanà, là fakayan man di to mifil dun, “Kan ku ani kibòam do?” ²¹ I to mifil kulang, nun ktoon tamngà i tanà nifilan, i satu too mabtas, na i satu, là.

²² Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i kaltulusan di dad to gten falnayam, bay flon fantahà i nawan di

dale. ²³ Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan di gito dad kandon, dunan i dad to fatlagadan dmawat i kdatahan. ²⁴ Gito i dad to ta tlon, ise ku lomodà di dad Dyu, bay lê man mdà di dad ise Dyu. ²⁵ Ani manan di libru Hosiya,

“Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna, na lêgu kanbong nawa i dad to là kanbonggu nawa di muna.

²⁶ Na i dad to di banwe gumanan dun dale, ‘Ise dad tota gamu,’ bay ani, ta tlo ale dad ngà i mto Dwata.”

²⁷ Ani lê fgaðe Isaya gablà di dad bel Israél, manan,

“Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak di kilil mahin, bay là dee i galwà. ²⁸ Too mlal gdohò i kablé Dwata i ukuman di klamang banwe.”

²⁹ Too gdohò i fala man Isaya, “I Amu too maltulus, ku sandulèan falmo i dad belto, ta salngad ato moon di Sodom na Gomora.”

I to fto, ta tluh di kite Dwata

³⁰ Taman, ani i fakayto man. I dad to ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di kanfe Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo. ³¹ Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale tluh fagu di kimen i uldin, baling dale là gamdawat katluh. ³² Kan? Du i kafakg- isla, là fdàla dun di kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul

ale di batu, ³³ du yé man di Tnalù Dwata,

“Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i dad to, i batu gafaglakob dale. Bay i fto di kenen, là gsalan.”

10

¹ E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu galwà i dade-megu Dyu, na fakgisgu ale dnasal di Dwata. ² Balù do, gadègu too ale mayè lmalò di Dwata, bay i klalòla, là fdàla dun di too glut tdò. ³ Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad to tluh. Yé balingla gnamit i dale kfagu. Taman, là lmalò ale di kfagu Dwata mimò dad to tluh. ⁴ Du Krayst ta dmohò i uldin du fye i kdee fto, mgimò tluh di kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

⁵ Ani i surat Mosis gablà di dad to mayè mgimò tluh fagu di kimenla i uldin, “Nè to mimen man i uldin, klonto lmalò dun.” ⁶ Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad to mgimò tluh fagu di kaftoo, “Nang man nawam, simto i myak di langit du fye neben Krayst tufa?” ⁷ “Na nang man nawam, simto i tufa di Hadis du fye ntékan Krayst mdà di fati?” ⁸ Bay ani i manan, “Mdadong di ge i Tnalù Dwata du déé di salékam na di nawam.” Yé kayèan man, i Tnalù tdòmi gablà di kaftoo. ⁹ Galwà ge ku tulenam Dyisas i Amu, na fantoom mdà di nawam ta nték Dwata kenen di fati. ¹⁰ Du mdà di nawato

i kaftooto, na yé ulêan ta tluh ato di kanfe Dwata na ta galwà ato du tulento i fantooto. ¹¹ Du yé man di Tnalù Dwata, “I ftoo di kenen, là gsalan.” ¹² I kdee glam dini, du landè gusahal i dad Dyu na i dad ise Dyu. Du i Dwata, Amu i kdee, kenen mlé kafye di kdee tamlo di kenen. ¹³ Du ani man di Tnalù i Dwata, “I kdee tamlo di dagit i Amu, galwà ale.”

¹⁴ Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là ftoo ale? Na dét kibòla ftoo ku là lingela i Tnalù Dwata? Na dét kibòla lminge ku landè tamdò dun di dale? ¹⁵ Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata ku landè mdek to tamdò? Man i Tnalù Dwata, “Too fye mite i dad to tamdò i Fye Tulen.” ¹⁶ Bay nun là dmawat i Fye Tulen, salngad i man Isaya, “Simto ftoo di tdòmi?” ¹⁷ Taman, yé gumdà i kaftoo di kaflinge i Fye Tulen fagu di katdò gablà ku Krayst.

¹⁸ Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i tdò? Yé man i Tnalù Dwata ta lingela, “Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i tdòla.”

¹⁹ Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to Israél? Tmimel Mosis fagu di Tnalù Dwata, manan, “Gnamitgu dad to là fakay matlo satu banwe du fye mafè nawayu dale, na fagu di kakdogu i dad to landè gnadè, nimògu i kalbutyu dale.”

²⁰ Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani,

“I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta fite agu di dad to là smalek gablà di do.”

²¹ Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata gablà di dad bel Israél,

“Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na magéng ulu fye fdadong ale di do.”

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

¹ Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè i dad Dyu? Là! Balù do, to Israél agu, na satu bel Abraham, na tubad Bénhamin. ² Là ti knang Dwata i dad to ta nalékan mdà di kagatbùan. Gadèyu i man di Tnalù Dwata gablà di ku Ilaydya di ktulenan di Dwata i sasè nimò dad to Israél. ³ Man Ilaydya, “E Amu, ta fnatila i dad tugadam na ta lanbàla i dad gudamsù di ge. Ta lo do i tagak, na kayèla agu fnati.” ⁴ Na dét i timel Dwata di kenen? “Ta nun fitu libu dad lagi nahalgu i là mangamfù ku Baal, i ise glut dwata.” ⁵ Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani. Nun, là dee, i nalék Dwata mdà di kakdon. ⁶ Yé gufdà Dwata i kalékan dale mdà di kakdon, ise di nimòla. Du ku yé gufdàan dun di nimòla, ise untù kakdo.

⁷ Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad to Israél mite i fanngaballa, bay lo tukay i ta nalék Dwata. I dademe, là falningela i katlo Dwata. ⁸ Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu ani, là mite ale, na là lminge ale.”

⁹ Na man Dabid,

“Magliman ale moon di kdee kanbayan i nawala. Glakob ale moon, na falnayam. ¹⁰ Butè ale moon du fye là mite ale, na mbaling ale bukug kel di landè sen.”

¹¹ Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad Dyu, ta malmo ale kè? Là! Mdà di kafagsalàla, baling yé gamdawat kagalwà i dad ise Dyu, du fye mafè nawa dad Dyu dale. ¹² Ku mdà di kagsalà i dad Dyu, gamdawat kafye i dad to di klamang banwe, na i kgawagla di Dwata gamlé kafye di dad ise Dyu, midul déé i kafye gdawatla ku ta sikof kasfulé i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

¹³ Ani man-gu di gamu dad ise Dyu. Fasalamat agu di Dwata du dekan agu tamdò di gamu, ¹⁴ du fye mafè nawa i dademegu Dyu, na nun di dale mgebegu di kagalwà. ¹⁵ Du ku fagu di knang Dwata dale, yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét kè i uléan ku ta dnawatan ale? Salngad ku ta banlén lawil i dad to ta mati.

¹⁶ Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata, lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.

¹⁷ Ta kanlang i dademe dad fanga mdà di olib ta fele,

na tugad dini i fanga mdà di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu, salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i kafye gfun i dad Dyu. ¹⁸ Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu. ¹⁹ Bay keng manam, “Hee, bay ta kanlang i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu.” ²⁰ Too ayé, kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten ku likò gamu. ²¹ Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling ge kè i knabasan? ²² Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang. ²³ Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad samfulé di gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò ani. ²⁴ Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib tadè tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal i gamu kagfele. I dad Dyu, salngad ale di olib fele. Midul klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

²⁵ Dad flanekegu, kayègu fgadè di gamu i là fa fgadè Dwata di munan du fye là fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani, nun dad

Dyu magéng ulula, na là ftoo ale, bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék Dwata, ta sdulê ale ftoo. ²⁶ Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man Tnalù Dwata,

“I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee sasè mdà di bel Dyékob. ²⁷ Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i dad salàla.”

²⁸ Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen, mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale du mdà di dad gutambulla.

²⁹ Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to ta nalékan na banlén kafye.

³⁰ Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di Dwata di munan, bay ani, ta kando Dwata gamu mdà di là kimen i dad Dyu. ³¹ Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras ani du fye too fite Dwata i kakdon dale salngad i ta kfiten dun di gamu. ³² Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du fye nun kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

³³ Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kngalam i kfulungan na i gnadèan! Landè to gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galmabat i dad kfagun. ³⁴ Man i Tnalù Dwata,

“Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gmagan

famngewe kenen? ³⁵ Simto gmagan mlé kenen i balù détan du fye bnalasan?”

³⁶ Du kenen mimò i kalbong kdeen, na mlawil kalbong kdee fagu di kenen, na kenen mfun kalbong kdee. Lo kenen i magdayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

¹ Taman, dad flaneke, mdà di bong kakdo Dwata di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i ktoyuu di kenen salngad i mto dsù mtiu na gamflehw di kenen, du ani i gten kfangamfù. ² Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay fafalamiyu i ktoyuu fagu di kafatlasyyu i fandamyu di Dwata, du fye gadèyu ku dét i fye na sikof knayè Dwata.

³ Na mdà di kafye blé Dwata di do, ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam ku mdatah gamu di glut kagkahyu, bay fdanàyu kafdamyyu i ktoyuu glalò di kalbong i kaftoo blé Dwata di gamu. ⁴ I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat satu. ⁵ Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee ato, lo satu laweh guglamto di ksatatuto ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di dademe. ⁶ Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé Dwata mdà di kafyen di gito. Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmugad i ta fgadè Dwata, nimòto ani glalò di kaftooto. ⁷ Ku yé gnagan blé Dwata di

gito tmabeng, bléto i ktoto di ktobeng. Ku yé gnaganto tamdò, bléto i ktoto di katdò. ⁸Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal nawa i dademe, tooto blé i ktoto déé. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i kabléto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mebe, fandufto i kebetto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito kamdo, too ato flehew di kimòto dun.

⁹Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu. Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye. ¹⁰Too gamu salbong nawa du ta saflanek gamu di ku Krayst, na too gamu safè. ¹¹Falgad gamu, na nang gamu falweh. Finityu nawayu mimò fye di Amuto. ¹²Too gamu flehew du nun fandenyu. Fantahàyu i nawayu di dad kaflayam gafat di gamu, na too gamu fduf dmasal. ¹³Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè, na nafèyu i dad to magu slob di gumnèyu.

¹⁴Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye i dad to falmayam gamu. Dnasalyu ale, na nangyu ale falnagi. ¹⁵Flehew gamu magin di dad to lehew, na mngel gamu magin di dad to mngel. ¹⁶Sanngadyu i nawayu. Nang gamu fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà nimò. Nangyu fandam ku too gamu fulung.

¹⁷Ku nun to famsasè gamu, nangyu bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di mata i dad to. ¹⁸Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe to. ¹⁹Dad

flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay bayàyu di Dwata i malas, du man di Tnalù Dwata, “Man i Amu, do i malas.” ²⁰Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, “Ku bitil i dmuen ge, fankaanam, ku malinum kenen, finumam.” Du fagu déé, myà kenen di sasè nimòan. ²¹Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

¹Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di Dwata. ²Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò ayé, ta gafnin i flayam di kton. ³I dad to mimò tlüh, là gten ale likò di dad ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò sasè. Taman, fanyem nimòam du fye là likò ge di dad ganlal, bay balingla ge dag. ⁴Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò i gamfye di gamu. Bay ku sasè nimòyu, gten gamu likò di dale, du dale i falmayam gamu. Du dale i lê snalig Dwata falmayam i dad to mimò sasè. ⁵Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal, ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut Dwata, bay lê fye landè kalngawèyu.

⁶Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale alel. ⁷Taman, bnayadyu

i kdee buhis, na nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

⁸ Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng landè kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò ani, ta gimenan i uldin. ⁹ Ani man i uldin, “Nang ge lmafà, nang ge manò, nang ge tmaku, na nang ge mibal.” I kdee ani na i dademe, glam di lo satu uldin, “Kanbongam nawa i dademe to salngad kakdom i ktom.” ¹⁰ I to kambong nawa di dademen to, là ti glasan mimò sasè di dale. Taman, i kakdo, yé gugdohò i uldin.

¹¹ Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu ku dét kagkah i banwe di mdu ani. Taman, mukat gamu du ta too mdadong i kagalwàyu, mas mdadong fa di katbùyu ftoo. ¹² Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i flafus. Taman, knangto i dad nimò nfun i kifuh, na nwèto i kdee gnamit di kasfati, du gamu dad sundalu nfun i lwa. ¹³ Tooto fanye baluto du gito dad to ta mnè di lwa. Nangto mimò sasè di kaflehewto, nang ato magin di dademe magyà nimò, nang ato sbalew, na nang ato mafè nawa. ¹⁴ Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst di ktoy, na nangyu banlé dalan i sasè, tàyu gimen knayè i ungaryu.

14

I dad mlungay di kaftoo

¹ Dnawaty i mlungay di kaftoo, na nangyu san-gil.

² Nun dad ftoo fakay kmaan balù dét uten dun, bay i dad mlungay di kaftoo, lo yé knaanla gulay. ³ I to kmaan balù dét uten dun, là fakayan nadoy i to lo kmaan gulay. Na i to lo kmaan gulay, là fakayan nukum i to kmaan balù dét uten dun, du dnawat Dwata ale. ⁴ Simto mlé ge kdatah mukum di fasak i dademe to? Lo yé nun ktoo mukum kenen i Amun, ku gimòan i dad fimò kenen, ku demen là. Na gtadag kenen, du i Amu i tmabeng dun.

⁵ Nun dad to, yé fandamla na nun du mas mabtast di dademe du, na nun dad to, yé fandamla salngad kabtas i kdee du. Bay kat satu to, nun ktoon malék ku nè i fab-tasan. ⁶ Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du mdà di kafèan i Amuto. Nè to kmaan balù dét uten dun, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du fasalamat kenen di Dwata. Na nè to lo kmaan gulay, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du lê kenen fasalamat. ⁷ Landè balù satu di gito mangfun i kton, balù mto kenen, ku demen mati. ⁸ Du ku mto ato, Dwata mfun gito. Na ku mati ato, lê Dwata mfun gito. Taman, mto ku demen mati, Dwata mfun gito. ⁹ Du ani duen Krayst fafati na lê mték du fye mgimò kenen Amu di dad mto na dad ta mati. ¹⁰ Ge i lo kmaan gulay, kan ku nukumam i kmaan balù dét uten dun? Na ge i kmaan balù dét uten, kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay? Du i kdeeto tadag

di kanfe Dwata du nukuman ato. ¹¹ Du man di Tnalù Dwata,

“Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i kdee dad to, na dnilèla do i Dwata.

¹² Taman, kat satu di gito, trimelan di Dwata i kdee ta nimòan.

Nang gamu mimò gum-samuk nawa i dademeyu

¹³ Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye, nangto mimò balù dét gumdà i flanekto gamsalà. ¹⁴ Mdà di ksatugu di Amuto Dyisas, ta toogu gadè landè uten ku magsik di kite Dwata. Bay ku yé kafdam i to dun, magsik i satu uten, magsik ayé di kenen. ¹⁵ Taman, ku yé gumdà i flanekam malmo du mdà di uten knaanam ayé, landè kakkdom dun. Ta fafati Krayst di kenen, taman nangam falmo kenen lo mdà di uten. ¹⁶ Nangam nimò gumaslen i man nawam fye di ge. ¹⁷ Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata i kakaan na kinum, bay lo i katluh, i ktanak nawa, na i klehew blé Mtiu Tulus. ¹⁸ Na ku salngad ayé klalòto ku Krayst, too lehew Dwata meye gito, na dag i kdee dad to ato.

¹⁹ Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé ktanak na kbagal di kat satu. ²⁰ Nangam lanbà i nimò Dwata fagu di knaanam. Landè knaan sasè di Dwata, bay yé sasè ku gamsalà i flanekam mdà di knaanam. ²¹ Là fye kmaan karni, ku demen minum i gamlangal, ku demen mimò

balù détan ku gamfalmo i flanekam. ²² Taman, ku dét kaftoom gablà di dad tdò ani, lo ge na Dwata i sgadè. Nun kafye i to là msamuk i fandaman di kimòan i kdee nagin nawan. ²³ Bay ku kmaan kenen, blaam lwe nawan, nukum Dwata kenen, du i kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na i nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

¹ Gito dad to ta kamgis di kaftoo, tnabengto i dad mlungay mebe i dad klidùla. Na nangto lo nimò i gamfye di gito. ² Yé gten nimòto, flehew di dademeto ftoo du yé gamfye di dale du fye mbagal ale di kaftoola. ³ Du là flehew Krayst i kenen kto, bay man i Tnalù Dwata, “Do gugtadè i kdee ktalùla sasè di ge.” ⁴ Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta gsulat du fye matdò ato, na fagu déé, gamdawat ato fandan fagu di ktahà nawa na di kinit nawa blé i Tnalù Dwata di gito. ⁵ Dwata gumdà i ktahà na kinit nawa. Mulà moon banlén gamu gnagan samsatu i fandamyu fagu di klalòyu ku Krayst Dyisas, ⁶ du fye masasatu i kdeeyu dmayen di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

⁷ Taman, too gamu sdawat salngad i kdawat Krayst gamu, du fye magdayen i Dwata. ⁸ Du ani man-gu di

gamu. Dek Krayst di dad Dyu du fye fiten i kagsalig Dwata dmohò i dad fakangan di dad gutambulla,⁹ na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du mdà di kakdon. Du man i Tnalù Dwata,

“Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad ise Dyu. Lmingag agu dmayen i dagitam.”

¹⁰ Na lê man i Tnalù Dwata, “Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to nalék Dwata.”

¹¹ Na lê man i Tnalù Dwata, “Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu. I kdeeyu dad to, tooyu kenen dnayen.”

¹² Na lê man Isaya, “Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du kenen magot i dad ise Dyu, na mgimò fandenla.”

¹³ Dwata gumdà i fanden. Mulà moon fananòan gamu i kdee klehew na ktanak nawa fagu di kaftooyu di kenen, du fye midul kbagal i kafdenyu fagu di gnagan i Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

¹⁴ Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò gamu kafye, na kdee kaglabat, na ta fakay gamu satdò. ¹⁵ Bay too minit i ksulatgu ani gablà di dad fafaldamgu gamu. Yé duenan minit du mdà di kdatah blé Dwata do, ¹⁶ du fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas di dad to ise Dyu. Salngad agu di dad to mnè di bleng i Dwata na dad to du tdògu i Fye Tulen mdà

di Dwata di dad ise Dyu fye mgimò ale dsù gten dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu Tulus. ¹⁷ Taman, mdà di ksatatugu ku Krayst Dyisas, fakaygu dag i ta nimògu di Dwata. ¹⁸ Là likò agu tmulen i ta man Krayst na i dad nimòan fagu di do di kebegu i dad ise Dyu lmalò di Dwata fagu di ktalùgu, ¹⁹ na lê fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na lê man di gnagan i Tulus Dwata. Taman, di kagugu mdà di Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too sikof i katdògu i Fye Tulen gablà ku Krayst. ²⁰ Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di dad banwe là fa lminge gablà ku Krayst du fye là baling agu fdak gumnè di ta gufdak dademe. ²¹ Yé man i Tnalù Dwata,

“Mite i là fa tnulen di munan gablà di kenen, na galmabat i dad là fa lminge gablà di kenen.”

I fandam Pol lmauy di Roma

²² Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di gamu, bay dee gamblabal do. ²³ Bay ani, du ta fnge i nimògu di dad banwe dini, na du ta mlogu mayè lmauy gamu, ²⁴ taman, yé kayègu nimò ani, du fye site ato là mlo di kagugu salu ditù di Éspanya du fye sgalak ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku begyu agu ttabeng di kaflesgu gatù. ²⁵ Bay funagu salu di Dyérusalém du tundagu i tabeng di dad to ftoo ditù.

²⁶ Du too lehew i dad simbahan di Masidunya na Akaya di ktabengla i dad to ftoo mnè di klimah di Dyérusalém. ²⁷ Mdà di dale i nimòla ayé, na lê gten ale tmabeng i dad to ayé. Du i dad ise Dyu, ta nun alella di dad knun gdawat i dad Dyu di kaftoo, taman yé gten ku lê nun alel dad Dyu di knun di tah tanà gfun dad ise Dyu. ²⁸ Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di dale, ta kdàgu salu ditù di Éspanya, na magu agu déé di gamu. ²⁹ Fantoogu ku ta salu agu déé di gamu, nun dad kafye nimò Krayst di gito.

³⁰ E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst na di kakdo blé i Mtiu Tulus, mni agu di gamu, tooyu agu ttabeng dmasal. ³¹ Dmasal gamu du fye kanlung Dwata agu mdà di dad là ftoo ditù di Dyudiya, na dnawat dad to Dwata di Dyérusalém i nimògu. ³² Taman, ku mayé Dwata, lehew agu salu déé di gamu, na ftud agu di safédyu. ³³ Mulà moon i Dwata gumdà i ktanak magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

¹ Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i tmabeng di simbahan di Sinkriya. ² Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen du yé gten nimò i dad to ta nfun Dwata, na ttabengyu kenen di dad kalnidùan, du ta dee to gtabengan, na balù do, ta lêan agu gtabeng.

³ Febegu kumusta di dale Prisila na Akwila, i dademegu mimò i nimò Krayst Dyisas. ⁴ Gatlagad ale fafati mdà di kakdola do. Ise ku lo do fasalamat di dale, bay lê man dad simbahan i dad ise Dyu. ⁵ Lêyu man “kumusta” di dad ftoo gal smimba di gumnè ale Prisila.

Manyu “kumusta” di demegu sgalak Ipinitu, i too tnanin to ftoo ku Krayst di kabal Asya. ⁶ Kumusta di ku Méri, i too fduf tmabeng gamu. ⁷ Kumusta di ku Androniku na Dyunya, i dademegu Dyu gagin do blanggù. Too dilè dad to dek Dyisas Krayst ale, na muna ale di do ftoo. ⁸ Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu sgalak di kaftoo di Amuto. ⁹ Kumusta ku Urbanu, i demegu mimò i nimò Krayst, na di ku Istaki, i demegu sgalak too mabtas. ¹⁰ Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i kimenan ku Krayst. Na kumusta di familia Aristobulu. ¹¹ Kumusta ku Hérodyun, i Dyu salngad do, na di dad flanekto ftoo glam di familia Narsisu. ¹² Kumusta di ku Trifina na Trifusa, i mimò i nimò Amuto, na lê man di ku Pirsida, i flanekgu kanbonggu nawa ta bong mgimòan. ¹³ Na kumusta di ku Rufu, i fduf snalig i Amuto, na di yéan gal mifat do salngad i ngàan. ¹⁴ Kumusta ku Asinkritu, Fligunti, Hirmis, Patroba, Hirma, na di kdee dad flanekto ftoo déé di safédla. ¹⁵ Kumusta di ku Filulugu na Hulya, Néryu, na

i libunan, na lê man di ku Olimpa, na di kdee dad to ftoó magin di dale.

¹⁶ Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoó i mtiu kakdoyu dale. I kdee dad simbahan nfun Krayst febe kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

¹⁷ Dad flanek, ani toogu fni di gamu, mantay gamu, na niwasyu i dad to gumdàyu masgalel na smamuk i kaftooyu, na i là mimen di tdò ta dnawatyu. ¹⁸ Du i dad to salngad ayé, là nimenla i Amuto Krayst, yé lola nimen i knayè iballa. Fagu di mganag na di fye kastulenla, fangawla dad to kulang gnadè. ¹⁹ Too agu lehew gablà di gamu du ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu ku too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung gamu mimò sasè. ²⁰ Di là mlo ani, Dwata gumdà i ktanak nawa, fnisanan Satanas, na kahan di dungan falel blìyu.

Mulà moon ku magin di gamu i kafye i Amuto Dyisas.

²¹ “Kumusta gamu,” man Timoti, i tmabeng do di nimò Dwata, na lê man Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dade-megu Dyu.

²² Do, Tértiyu i fsulat Pol ani lê febe “Kumusta” di gamu di dagit i Amuto. ²³ Yé man Gayus, “Kumusta gamu.” Kenen gal gutadègu na mifat do, na lê kenen mfun gumnè gustifun i dad to ftoó. Na lê kumusta mdà di ku Irastu, i gal

magot filak di syudad, na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

²⁴ Mulà moon magin di kdeeyu i kafye Amuto Dyisas Krayst. Amén. ²⁵ Dnayento i Dwata! Gaganan fambagal gamu fagu di Fye Tulen tdògu gablà di ku Dyisas Krayst, na fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan buni di ta too mlo. ²⁶ Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé di kdee banwe fagu di sulat i dad tugad Dwata du yé dek i too maltulus Dwata du fye ftoó i kdee, na mimen ale. ²⁷ Dnayento i too maltulus Dwata fagu di ku Dyisas Krayst kel di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

¹ Do, Pol, i nalék Dwata fagu di knayèan du nimòan agu i satu to dek Krayst Dyisas. Lwe gami Sostinis, i flanekto di kaftoo di ku Dyisas Krayst, gumdà i sulat ani.

² Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata déé di syudad Korintu, dunan i kdeeyu ta tanfing Dwata du fye mtiu gamu. Ta nfunan gamu fagu di ksatuyu di ku Krayst Dyisas, magin i kdee dad to di klamang banwe mangamfù di ku Dyisas Krayst, dunan Amu i kdeeto.

³ Mulà moon i Mào Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dad kafye mdà ku Krayst

⁴ Sigi agu fasalamat di Dwata gablà di gamu du ta banlén gamu kafye fagu di ksatuyu di ku Krayst Dyisas. ⁵ Du fagu di ksatuyu di ku Krayst, ta lamnok gamu di kdeen, di ktalù na di kfulungyu. ⁶ I ta tdòmì di gamu gablà di ku Krayst, ta too dmalil di nawayu. ⁷ Na mdà déé, too sikof i kablén gamu dad gnagan fagun di Tulusan lamyu fatan i kasfulê i Amuto Dyisas Krayst. ⁸ Kenen i fambagal i kaftooyu kel di gusenán, du fye ku ta kel i Du i Amuto Dyisas

Krayst, landè gumaslenyu. ⁹ Too gsalig i Dwata. Kenen i malék gamu du fye nun ksatuyu di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst.

Sahal fandam i dad to ftoo di Korintu

¹⁰ Dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst, ani fnigu di gamu. Tooyu sansatu i nawayu du fye là masgalel gamu. Tooyu sanbakas i fandamyu na i nafatyu. ¹¹ Dad flanekgu, ani duen-gu man ayé di gamu du nun dad to mdà di gumnè Klowi tmulen do gal nun kasbalewyu kun. ¹² Ani kayègu faglabat. Gal sahal i manyu. Man i satu, “Yé do lalò Pol,” na man i satu, “Yé do lalò Apulus,” na lê man i satu, “Yé do lalò Piter,” na nun lê man dun, “Yé do lalò Krayst.” ¹³ Kan? Ta masgalel kè Krayst? Pol kè i fnatak ditù di krus du mdà di dad salàyu? Yé kè gufbunyagyu di dagit Pol?

¹⁴ Fasalamat agu di Dwata du là dee di gamu i bnunyaggu, lo Krispu na Gayus. ¹⁵ Taman, landè fakay man dun ku yé gufbunyagyu di dagitgu. ¹⁶ (Yé kadi i lêgu bnunyag ale Stifanas magin i familyan, na ta là gafaldamgu ku nun dademe bnunyaggu.)

¹⁷ Ise yé dek Krayst do ku munyag, bay yé dekan do tamdò i Fye Tulen. Na di katdògu, ise yé gnamitgu i ktalù dad to bong gnadè, du ku yé nimògu, ta baling do i

dagla, na ta lanah btas i kfati Krayst di krus.

I kfulung na i kaltulus Dwata

¹⁸ Di fandam i dad to là galwà, landè gukmamu i kfati Krayst di krus. Bay di gito dad galwà, i kfati Krayst, yé gumiteto i kaltulus Dwata.

¹⁹ Ani man di Tnalù Dwata, “Falmogu kfulung i dad to fulung, na flandègu btas i gnadè dad to bong gnadè.”

²⁰ Taman, dét gukel i dad to too fulung na too bong gnadè na too fulung talù? Ta fite Dwata landè gukmamu i kfulung dad to dini di tah tanà.

²¹ Yé mnè di nawa Dwata, landè kibò dad to gmadè kenen ku fagu di kfulungla. Bay yé fandaman, falwàan i dad to dmawat i tdòmi, dunan i tdòman dademe dad to landè gukmamu dun kun. ²² Silang ftoo i dad Dyu ku ta nun teenla tnikeng ilè i kaltulus Dwata. Na i dad ise Dyu, too ale mayè flinge di dad to bong gnadè. ²³ Bay gami, yé tdòmi gablà ku Krayst, i mati di krus. Na i tdòmi ayé too knang i dad Dyu, na landè gukmamu i dad ise Dyu dun. ²⁴ Bay di dad to ta nalék Dwata, Dyu ku demen ise Dyu, Krayst i kaltulus na i kfulung Dwata. ²⁵ Ku nè man dad to gutukay di kfulung Dwata, mas bong fa di kfulung i dad to. Ku nè man dad to gumlungay Dwata, mas kamgis fa di kgis i dad to.

²⁶ Dad flanekgu, nangyu glifet i kagkahyu di muna di

katlo Dwata gamu. Di fandam i dad to, là dee di gamu i too gmadè, na là dee di gamu i nun glal, na là dee di gamu i too fye kagkah du glalòyu mdà di dad tuayu. ²⁷ Bay i dad to là too gmadè di kafdam i dad to dale, yé baling nalék Dwata du fye myà i dad to too gmadè. Na i dad to mlungay di kafdam i dad to dale, yé baling nalék Dwata du fye myà i dad to kamgis. ²⁸ Yé nalék Dwata i dad to mdanà na nadoy i dad to. Yé duenan malék dale du flandèan btas i man nawa dad to mabtas, ²⁹ du fye landè to fagdag di kanfe Dwata. ³⁰ Bay lo mdà di Dwata, ta nun ksatuto di ku Krayst Dyisas, na ta fiten di gito i too glut kfulung mdà di ku Krayst. Na fagu di ksatuto di ku Krayst Dyisas, ta tluh na mtiu ato di kite Dwata, na ta falwàan ato. ³¹ Yé duenam man, too ti glut i gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

“Ku mayè ge fagdag, yé lom dag i dad nimò I Amu.”

2

I tdò gablà di kfati Krayst di krus

¹ Dad flanekgu, di muna ksalugu déé di gamu, ta tdògu i là lmen fgadè Dwata gablà di kenen. Bay là gnamitgu i mngalam tdò na i mngalam gnadè, ² du di lamgu déé di safédyu, landè dademe mnè di fandamgu, lo senan Dyisas Krayst na i kfatin di krus. ³ Di ksalugu déé di gamu, landè gal i lawehgu,

na kankal agu mdà di klikò ku là gdohògu i fimò Dwata di do. ⁴ Na di katdògu gamu, là gnamitgu i dad talù i dad to mngalam gnadè, bay lo i dad talù fdilè i gnagan Tulus Dwata. ⁵ Taman, ise yé gumdà i kaftooyu di gnadè i dad to, bay mdà di gnagan i Dwata.

I kfulung Dwata

⁶ Bay di katdògu i dad to ta mbagal di kaftoo, mlam i tdògu, bay ise mdà di gnadè i dad to dini di tah tanà, na i dad nun glal magot i banwe ani, du i glalla ayé salu di kalmo. ⁷ I kfulung man-gu ani, dunan i kfulung là fa fgdadè Dwata di dad to di munan. Bay yé fnaleh nawa Dwata di laman là mimò i klamang banwe, faginan ato di kdatahan. ⁸ I dad ganlal dini di tah tanà, là glabatla i fandam Dwata, du ku glabatla moon, là ti fnatakla di krus i too mdatah Amuto. ⁹ Bay ani ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

“Ku dét kafye teen na linge na fandam i dad to, midul déé i kafye tagà Dwata di dad to kambong dun nawa.”

¹⁰ Bay fagu di Mtiu Tulus, ta fgdadè Dwata i là lmenan fgdadè di munan. Na gadè Tulusan i kdee, balù i dad too mngalam tdò mdà di Dwata. ¹¹ Landè dademe to gmadè fandam i satu to, lo kenen. Na salngad déé i Dwata, du landè dademe gmadè i fandaman, lo i Tulusan. ¹² Ise yé gdawatto i tulus gdawat i

to tanà, bay i Tulus mdà di Dwata, du fye gadèto ku dét i knayè Dwata di gito.

¹³ Taman, ise yé gnamitmi talù i dad to gmamit i dale kfulung, bay i dad talù blé i Mtiu Tulus. Na tdòmi i dad glut tdò di dad to ta gamdawat i Mtiu Tulus. ¹⁴ I to là mnè di kenen i Tulus Dwata, là gaganan dmawat i tdò Tulus Dwata. Na là glabatan dun, du di fandaman, landè btasan, du lo i Tulus Dwata fbateng i btasan. ¹⁵ I to ta gumnè i Tulus Dwata, gadèan kabtas i kdee, bay i to là déé i Tulus Dwata di kenen, là glabatan ldam i dad to ta gumnè i Tulus.

¹⁶ Dunan i man-gu ayé du ani ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,

“Landè to gmadè i fandam Dwata na landè to gmagan falmau kenen.”

Bay ta dini di gito i fandam Krayst.

3

Dad snalig Dwata

¹ Di munan, dad flanekegu, ise ayé kastulen-gu di gamu salngad di kastulen-gu di dad to ta gamdawat i Mtiu Tulus, bay yé kastulen-gu di gamu salngad i kastulen-gu di dad to magin di knayè banwe, du falami gamu fa di kaftoo. ² Yé guflingen-gu i tdògu gamu, salngad gatas, ise ku knaan, du là fa gaganyu dun. Na balù kel di mdu ani, sana là kgaganyu dun, ³ du yé mebe gamu i sasè knayè i lawehyu.

Nun ksafè nawayu na kas-balewyu, yé ilè dun déé gamu fa di sasè knayè i lawehyu, na salngad adatyu di dad to nfun i banwe ani. ⁴ Nun dademe déé di gamu, manla, “Yé lalògu do Pol,” na yé man dademe, “Yé lalògu do Apulus.” Na yé gugmadèto dun, salngad adatyu di dad to nfun i banwe ani.

⁵ Simto kè Apulus? Na simto kè Pol? Lo snalig Dwata gami mebe gamu di kaftoo ku Dyisas Krayst. Na nimòmi i gami alel blé Amuto di gami. ⁶ Do i mlah, na Apulus i tmubél, bay Dwata i ftabò na falnok dun. ⁷ Là too mabtas i to mlah demen i to tmubél, bay yé too mabtas i Dwata du kenen ftabò na falnok dun.

⁸ I to mlah na i to tmubél, salngad btas i nimòla, na kat satu di dale gamdawat lubay mdà di nimòla. ⁹ Lwe gami Apulus sagin di nimò i Dwata du slame gami snaligan. Na gamu i tanà gumdek Dwata gami talbahò.

Na gamu lê man i gumnè fimò Dwata. ¹⁰ Mdà di kanfulung blé Dwata di do, do mimò i mbagal gufdak i gumnèan, na mahal i famles mimò dun. Bay kat satu, toon fan-geye i kimòan dun. ¹¹ Na landè dademe gufdak i gumnè, lo Dyisas Krayst, dunan i gufdak ta fatlagad Dwata. ¹² Di kimòla i gumnè ani, nun gugmamitla too blawen, blawen bukay, na dad mabtas batu. Bay lê nun gugmamitla kayu, kalon, na lami fali. ¹³ I kbagal nimò kat

satu to, teen kadang di Du Krayst Mukum, du i lifoh fite dun. Di du ayé, fagun i dad nimò ani di lifoh, du neyen i kbagalla. ¹⁴ Ku nè nimò là sakufan, gamdawat lubay i to mimò dun. ¹⁵ Bay ku sakuf, landè gdawatan lubayan, bay galwà kenen salngad i satu to lamwà di gumnè sakuf lifoh.

¹⁶ Ta gadèyu sa gamu i gumnè Dwata du ta mnè i Mtiu Tulus di nawayu. ¹⁷ Ku simto falmo i gumnè Dwata, lê falmo Dwata kenen, du mtiu i gumnè Dwata, na gamu sa i gumnè man-gu ani.

¹⁸ Nangyu fan-gaw i ktoyuu. Nè to man nawan ta too bong kfulungan di kite i dademe dad to dini di tah tanà, fye ku tngakan i kfulungan ayé du fye gdawatan i too glut kfulung. ¹⁹ Kfulung i dad to dini di tah tanà, landè gukmamu Dwata dun, du man i Tnalù Dwata,

“Yé gnamit Dwata fmawel dale i kfulungla.”

²⁰ Na lê nun manan di Tnalù i Dwata,

“Ta sana gadè Dwata landè gukel fandam i dad to ku yé man nawala too ale fulung.”

²¹ Taman, là gtenan ku yé dag i dad nimò i dad to, du di kaglutan, i kdee, slame gamu mfun dun. ²² Balù do, na Apulus, na Piter, na i banwe ani, na i knè dini di tah tanà, na i fati, na i mdu ani, na i fulé du kadang, i kdee ayé, slame déé di gamu. ²³ Gamu nfun Krayst, na Krayst nfun Dwata.

4

I dad to dek Krayst

¹ Taman, yé fye fnèyu di fandamyu na gami i dad dek Krayst du ta saligan di gami i dad glut tdò là tayòan fgaðè di munan. ² I snalig, là fakay ku là gsalig i to mdek dun. ³ Bay là ti mabtas di do ku dét i fandamyu na i fandam i dademe dad to gablà di do. Balù do, là gadègu ku dét gman-gu gablà di ktogu. ⁴ Landè gumsamuk i nawagu di dad nimògu, bay ise yé knayègu man ku landè salàgu, du Amu i mukum do. ⁵ Taman, nangyu tan-guna tulen ku dét ulê nimò i satu to, du là fa kel i du Dwata mukum, na silang kel i glut kukum ku ta samfulê i Amu. Di du ayé, fiten i kdee nimò i dad to di gugbunin na i dad mnè di nawala. Na blé Dwata di kat satu to taden mdà di ta nimòan.

⁶ E dad flanek, di katdògu ani, do na Apulus, ta nimògu guflingen di gamu du fye glalòyu i Tnalù Dwata, manan, “Nangyu lnafa i ta gsulat.” Na là fakay ku fdatahyu i dademe to tamdò, na nadoyyu i dademe. ⁷ Kan? Nun kè fdatah gamu di dademe to? Dwata sa i mlé gamu i kdee gununyu. Du ta gdawatyu i kdee ani mdà di Dwata, nangyu fdatah i ktoyu.

⁸ Keng yé man nawayu ta landè kalnidùyu, na ta bong knunyu, na ta ganlal gamu. Bong fye sa ayé ku too, du gagin gami di gamu. ⁹ Di fandamgu, gami dad

to dek Dyisas Krayst, too gami mdanà di kdee dad to, na salngad gami i dad to nukum di fati danweng i dad kasaligan na i dad to di tah tanà. ¹⁰ Mdà di ksatatumi di ku Krayst, yé kman dad to gami dad to book kun, bay gamu kun dad to fulung di ksatatuyu di kenen. Gami dad to mlungay, bay gamu dad to kamgis. Toola gami nadoy, bay gamu, toola nafè. ¹¹ Balù kel di mdu ani, gal gami bitil na malinum, na ta labi dad klawehmi. Too fatduk dad to gami, na landè too gami gumnè. ¹² Gal gami fakgis talbahò du fye beg gami gamkaan. Balù ku falnagi dad to gami, yé fnimi di Dwata banlén ale kafye. Na ku toola gami falnayam, tadè gami fagtayud. ¹³ Balù ku nadoy i dad to gami, yé balasmi dale i fye. Na kel di mdu ani, yé mnè di fandam i dad to dini di tah tanà, salngad gami di dad fel gal bat.

¹⁴ Ise yé duen-gu smulat ku fyàta gamu, bay ani kfagugu tamdò gamu du gamu i dad ngàgu toogu kanbong nawa. ¹⁵ Balù ku sfalò libu i kdee dad to mebe gamu di klalòyu ku Krayst Dyisas, lo satu i màyu du di ksatatuyu di kenen, ta mgimò gamu dad ngàgu mdà di katdògu gamu i Fye Tulen. ¹⁶ Yé duenam man, toogu fakdo di gamu, begyu too ganbet i nimògu. ¹⁷ Yé duen-gu mdek ku Timoti salu déé di gamu. Kenen i ngàgu di kaftoo toogu kan-

bong nawa na gsalig. Fafaldaman gamu i ldam galgu lalò mdà di ku Krayst Dyisas, dunan i galgu tdò di kdee dad gustifun i dad to ftoo di ku Krayst Dyisas, balù nè gusalugu.

¹⁸ Nun dademeyu, toola dag i ktola du yé mnè di nawala na ta là samfulê agu déé di gamu. ¹⁹ Bay di là mlon mdà ani, ku mayè i Amu, salu agu déé di gamu du neyegu ku nun gaganla nimò di kdee dad dagla. ²⁰ Du i dad to nagot Dwata, teen di nimòla, ise ku lo linge di ktalùla. ²¹ Di ksalugu déé di gamu, dét i kayèyu? Mebe agu fas kè du fanngeweta gamu, ku demen kandota gamu fagu di fye kastulen?

5

I sasè nimò i satu to ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

¹ Ta lingegu nun kun satu to déé di gamu, too sasè nimòan du nugatan i tlas yèan. I sasè nimòan ayé too magyà, du balù i dad to là ftoo di Dwata, là glasla mimò ayé. ² Bay sana balingyu kafagdag du yé man nawayu ku fye i nimòyu. Bay yé nimòyu moon flidù gamu, na filihyu kenen mdà di simbahanyu. ³⁻⁴ Balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kdéé i fandamgu. Na di dagit i Amuto Dyisas, ta nukumgu kenen salngad ku déé agu. Taman, di kastifunyu, fagu di gnagan i Amuto Dyisas di kaginan gito, ⁵ tadèyu bayà i to ayé du falnayam Satanas

i lawehan, du fye galwà i layefan ku ta kel i Amuto.

⁶ Là fyen ku fagdag gamu! Là kè gadèyu i ta gsulat, manan, “Balù ku too tukay bulung falnok gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee.” ⁷ Kahyu i sasè gbol di gamu du fye mtiu gamu, na salngad gamu i fan landè falnok dun gal knaan i dad Dyu di kafistala i Du Kaglius. Na gadègu ta yé kagkahyu di kite Dwata salngad di fan landè falnok dun, du ta dsù Krayst salngad di dad ngà bilibili gal dsù i dad Dyu. ⁸ Yé duenam man, tooto dnayen i Dwata salngad kdayen i dad to di kafistala i Du Kaglius. Na di gito kdayen dun, tntagakto i salàto na i sasè ldamto du salngad i gal falnok fan. Na fiteto i ktiuto na i katluhto, du ku yé nimòto salngad ato i fan landè falnok.

⁹ Di muna sulat febegu di gamu, yé flaugu nang gamu sgalak di dad to ku yé snafédla i to ise yaanla. ¹⁰ Bay gablà di flaugu ayé, ise ku yé kayègu man i dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, du yé galla nimò snafédla i ise yaanla, na lom ale knun, na tmaku ale, na gal ale mangamfù di dad ise glut dwata. Ku yé kayègu di gamu, nang gamu sgalak di dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, silangyu ale giwas ku ta là dini gamu di tah tanà. ¹¹ Bay ani gumtatek i flaugu ayé. Nang gamu sgalak di dad to ku yé manla ftoo ale di ku Dyisas Krayst kun, bay snafédla i ise yaanla,

ku demen lom ale, ku demen mangamfù ale di dad ise glut dwata, ku demen dmalam ale, ku demen flangal ale, ku demen tmaku ale. Nè to mimò gambet ayé, nang gamu sgalak di dale, na nang gamu kmaan di safédla.

¹²⁻¹³ Landè ktoogu mukum i dad to là ftoo du lo Dwata i mukum dale. Ise glut kè, yé gten nukumyu i dademeyu ftoo? Du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan, “Filihyu i to mimò sasè ayé.”

6

Dad kasfala i dad to ftoo

¹ Ku nun satu to di gamu nun là gusaglabatla i flanekan di kaftoo, kan ku baling ale fukum di dad to là ftoo? Yè fye moon gufukumla di dad to ftoo. ² Ta gadèyu sa, gito dad to nfun Dwata i mukum dad to nfun i banwe. Ku gukumyu i dad to nfun i banwe, kan ku là gaganyu mukum i dad malnak là gusaglabatyu? ³ Gito i lê mukum dad kasaligan i Dwata. Na ku gukumyu i dad kasaligan, gaganyu mukum gablà di knèyu dini di tah tanà. ⁴ Taman, ku nun là gusaglabatyu, kan ku yé gufukumyu di dad to là dnile i simbahan? ⁵ Kan, là myà gamu? Landè kè dademeyu ftoo fulung mukum gamu? ⁶ Bay, yé balingyu nimò, sebe gamu di ukum, na yé mukum gamu i dad to là ftoo.

⁷ I ksebeyu di ukum, yé gudmilè dun ta gfishan gamu di kaftooyu. Baling fye fa

gamu i lnumi, na sdulèla nwè i kdee knunyu. ⁸ Bay baling gamu i lmumi na mwè knun i dademeyu ftoo.

⁹ Ta gadèyu sa, i dad to gal mimò sasè, là gagin ale di Kagot i Dwata. Too gamu fg-eye du fye là mafgaw gamu, du dunan sa i man-gu ani. Nè to smaféd i ise yaanan, na i to mangamfù di dad ise glut dwata, na i to lmafà i yaanan, na i dad lagi mibal i dademela lagi, na i dad libun mibal i dademela libun, ¹⁰ na i dad to tmaku, na i dad to lom, na i dad to flangal, na i dad to dmalam i dademela to, na i dad to mngayu, là gagin ale di Kagot i Dwata. ¹¹ Na nun di gamu mimò salngad ayé di munan. Bay ani, ta lnaneb Dwata gamu di dad salàyu, na ta blé gamu di Dwata, na ta tluh gamu di kite Dwata du mdà di ksat-uyu di Amuto Dyisas Krayst na mdà di knè i Tulusan di nawayu.

Gnamityu i lawehyu dmayen di Dwata

¹² Nun dademe man dun, “Fakay agu mimò balù dét i knayègu.” Dunan ayé, bay nun dademe nimò là gamfye di gito. Fakay agu mimò balù dét i knayègu, bay là fakay ku nun gufgikatgu. ¹³ Yé man dademe, “Yé gukmamu i knaan du fkah di lam tien. Na yé gukmamu i tien gufkah i knaan.” Dunan sa, bay falmo Dwata kadang i knaan na i lawehto ani. Ise yé gukmamu i laweh ku gnamit mimò sasè, bay gnamit di knayè i Amu.

Na i Amu mlé kdee gamfye di lawehto. ¹⁴ Dwata mték i Amuto Dyisas Krayst mdà di fati, na lêan ato nték kadang fagu di kaltulusan.

¹⁵ Ta gadèyu sa i lawehyu satu ael di laweh Krayst. Fakay kè ku nwègu i satu ael di laweh Krayst du dkatgu di laweh i libun mkat lagi? Là fakay. ¹⁶ Ta gadèyu sa nè to smaféd i libun mkat lagi, ta satu i lawehla, du ani man i Tnalù Dwata, “I lwe, mbaling satu.” ¹⁷ Bay nè to mayè sasatu di Amuto Dyisas Krayst, ta lo satu i nawala.

¹⁸ Taman, niwasyu sase knayè i lawehyu. I kdee dademe salà nimò i dad to, là gafagsikan i lawehla. Bay nè to samsatu i lawehan di ise yaanan, gamsalà di lawehan du ta gafagsikan. ¹⁹ Ta gadèyu sa i lawehyu gumnè i Mtiu Tulus, na déé kenen di nawayu, du ta blé Dwata di gamu. Ta ise gamu mfun i lawehyu, bay yé mfun dun Dwata, ²⁰ du too bong btas i kbayadan gamu. Taman, gnamityu i lawehyu dmayen i Dwata.

7

Dad salek gablà di kwè yaan

¹ Ani katbùgu tmimel i dad salekyu ta febeyu di do fagu di sulat. Fye fa ku nang mwè yaan i dad to. ² Bay du mdà di kdee dad to smaféd i ise yaanla, yé fye ku kat satu to, lagi ku demen libun, nun yaanan. ³ I lagi, blén i knayè nawa yaanan. Na

salngad ayé, i libun, blén i knayè nawa yaanan. ⁴ Du i libun, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan. Na lê salngad ayé i lagi, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan. ⁵ Na nangyu klen lawehyu di yaanyu, silang ku fala gamu mimò kasafnè mdà di ayèyu mlé i ktoyu di kdasal kel di dad file butang klon. Na ku ta fnge, lê gamu sasaféd milè du fye là mgebe Satanas gamu mdà di là kagdnanyu.

⁶ Ise ku yé duen-gu man ani ku dekta gamu mwè yaan, bay falohta gamu ku yé knayèyu. ⁷ Di kaglutu, yé kayègu moon ku salngad i kdeeyu di do di là kwègu yaan, bay sahal i gnagan blé Dwata di kdeeto.

⁸ Na gamu dad sawang lagi, na dad sawang libun, na lê man i dad libun balu, yé fye landè yaanyu gambet do. ⁹ Bay ku là gadnanyu i ktoyu, fye fa ku mwè gamu yaan, tà msamuk i fandamyu mdà di kibalyu.

¹⁰ Na gamu dad to nun yaan, nun flaugu di gamu, bay ise do gumdàan, bay mdà di Amuto. I libun, là fakayan kah i yaanan. ¹¹ Bay ku kahan i yaanan, yé fye, fanlesan mnè lo satu, ku demen mulé di yaanan. Na i lagi, là fakay ku kahan i yaanan.

¹² Na di dademeyu déé, nun kayègu flau gamu (ise ku mdà di Amuto). Ku nun lagi ta mbaling ftoo di ku Dyisas

Krayst, na là ftoò i yaanan, bay là mayè i libun tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i lagi. ¹³ Na salngad di libun ta ftoò di ku Dyisas Krayst, na là ftoò i yaanan, bay là mayè i lagi tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i libun. ¹⁴ Du i lagi là ftoò gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksatula i yaanan ta ftoò. Na i libun là ftoò lê gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksatula i yaanan ta ftoò. Na i dad ngàla, lê ale gamdawat kafye mdà di Dwata, na nun kafye kite Dwata dale. ¹⁵ I to là ftoò, ku tngakan i yaanan ftoò, tin faloh. Ta là mgikat i to ftoò di yaanan ayé, du yé duen Dwata tamlo gamu du fye mnè gamu di ktanak. ¹⁶ Du keng gebeyu yaanyu ayé di kaftoo, na keng là.

Fadlug gamu di tagnè kagakahyu

¹⁷ Kat satu to, là fakay ku là fanlesan lmalò di gnagan blé Amuto di kenen, na di kagakahan di katlo Dwata dun. Yé tdògu di kdee simbahan. ¹⁸ I satu lagi nun ilè di lawehan, là gten ku kahan di ta katlo Dwata kenen. Na nè lagi landè ilè di lawehan, di katlo Dwata kenen, balù ta nangan fimò ilè di lawehan. ¹⁹ Du là sa mabtas di Dwata ku nun ilè i satu lagi di lawehan, ku demen landè. Bay yé lo mabtas i kimento i uldin Dwata. ²⁰ Taman, yé fye ku kat satu to fadlug di tagnè kagakahan di katlo Dwata dun. ²¹ Ku fasak gamu di katlo Dwata gamu, tiyu bayà. Bay ku

nun bangyu galwà, lamwà gamu. ²² Du i satu to fasak di katlo i Amuto kenen, ta ise fasak di kite i Amuto. Na i to ise fasak di katlo Krayst kenen, mgimò kenen fasak Krayst. ²³ Too mdatah i kbayad Dwata gamu, taman, ta nang gamu lê fafasak di dad to. ²⁴ E dad flanekgu, yé fye ku kat satu di gamu fanlesan i kasgalakan di Dwata, na nangan kah i tagnè kagakahan di katlo Dwata kenen.

Dad salek gablà di dad to landè yaan

²⁵ Na, gablà di snalekyu di kagakah dad to landè yaan, landè uldin gdawatgu mdà di Amu, bay lo yé tulen-gu i fandamgu, na gsalig agu du mdà di kakdo i Amuto.

²⁶ Du mdà di dad klimah di nawan ani, yé fandamgu mas fye di satu to ku nang mwè yaan. ²⁷ Ku ta nun yaanam, nangam kah. Na ku landè fa yaanam, nang ge mwè yaan. ²⁸ Bay ku mwè gamu yaan, là ti gamsalà gamu. Na i satu libun landè yaan, ku nun mwè dun, là ti gamsalàan. Bay ku simto di gamu mwè yaan, too mlimah i gnagun, na yé kayègu ku là gnaguyu i dad klimah ayé.

²⁹ E dad flanekgu, ani kayègu man di gamu, i knèto dini di tah tanà ani, ta là mlon. Taman, mdà i dad lagi nun yaan, là fakay ku là fadlugla nimen i kdee man Dwata di dale salngad di fa landè yaanla. ³⁰ Nè to mngel di bang ani mdà di klidùan, fye ku nangan

fnab di nawan. Na nè to lehew di bang ani du nun kalnehewan, fye ku nangan fnab di nawan. Na nè to gamwè knun, fye ku nangan fabtas di fandaman.³¹ Na nè to fbelan i knunan dini di tah tanà, fye ku nangan fabtas di fandaman du ta mdadong gusen i banwe ani.

³² Yé kayègu ku landè kolidùyu. Nè lagi landè yaanan, lo yé fandaman ku dét kayè i Amu na ku dét i kibò kafehewan dun.³³ Bay nè lagi ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò kafehewan i yaanan.³⁴ Taman, masgalel i fandaman du kayèan flehew i yaanan, na lêan kayè flehew i Amu. Na salngad déé i dad libun, du nè libun landè yaan, lo yé fandaman knayè i Amu, na yé fabtasan i kablén kton na i fandaman di ku Dyisas Krayst. Bay nè libun ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah tanà, na ku dét kibò kafehewan i yaanan.

³⁵ Là sa fnangta gamu mwè yaan, bay yé duen-gu man ayé du gamfye di gamu. Falnauta gamu du fye tluh i nimòyu, na landè gamblabal di kabléyu i ktoy di Amu.

³⁶ Na ku nun satu sawang lagi na satu sawang libun, na balù sayè ale, bay yé fandamla nang ale safles, ani flaugu dale. Ku là gadnan i lagi ayèan di libun ayé, yé fye baling fles ale song. Ise salà ayé.³⁷ Bay i satu sawang

lagi, ku too mdà di nawan i là kwèan yaan balù landè famnang dun, na ku gadèan gadnanan i ayèan, lê fye i nimòan ayé.³⁸ Taman, i lagi mwè yaan, fye sa i nimòan. Bay i lagi là mwè yaan, midul kafye i kenen nimò.

³⁹ I libun ta nun yaan, là fakay ku nun lagi mwè dun ku là fa mati i muna yaanan. Bay ku ta mati i yaanan, ta fakay ku lê nun lagi mwè dun, syan ku ftoo di Amuto.⁴⁰ Bay di fandamgu, midul fa klehewan ku fles landè yaanan, na yé fantoogu di kman-gu ani, alak i Mtiu Tulus di do.

8

I salek gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata

¹ Na gablà di snalekyu di kagkah dad knaan dsù di dad ise glut dwata. Glut sa, i kdeeto nun kaglabat gablà di snalekyu ayé. Bay fg-eye ato, du i kaglabat gamlé kafagdag, bay i kasakdo, yé mlé kbagal.² Ku yé man nawa satu to bong gnadèan, là mnè di kenen i too glut gnadè.³ Bay nè to too mbong nawa Dwata, yé to i too dilè Dwata.

⁴ Taman, gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata, gadèto landè ti gukelan du lo satu sa i too glut Dwata.⁵ Balù ku yé man dad to, nun dad dwata mnè di tah langit na di tah tanà, na balù dee i dnagitla, “dad dwata” na “dad amu,”⁶ bay di gito, gadèto lo satu glut Dwata,

dunan i Mà. Kenen mimò i kalbong kdee, na kenen gablà dnayen di kdee dad nimòto. Na lo satu i glut Amu, dunan Dyisas Krayst. Fagu di kenen, ta mgimò i kalbong kdee, na mdà di kenen i lawilto.

⁷ Bay nun dademe là galmabat i kaglutan. Du yé ta knalamla i muna kfangamfùla di dad ise glut dwata, taman kel di mdu ani, ku knaanla i dsù di ise glut dwata, di dale fandam, yé mfun dun i ise glut dwata, na fagu déé msamuk nawala, du di fandamla ta gamsalà ale. ⁸ I knaan, là ti gtabengan i kasgalakto di Dwata. Landè ti gunang Dwata meye gito ku knaanto, ku demen là.

⁹ Bay too gamu fgeye balù ta là mgikat gamu déé, du nun dademeyu mlungay fa di kaftoola, keng yé gumdàla mtatek ku lalòla i nimòyu. ¹⁰ Ku i satu to mlungay di kaftoon, teenan gamu kmaan di gumnè gudamsù di ise glut dwata, yé mlé dun ayé kmaan i dsù du gadèan galmabat gamu. ¹¹ Taman, mdà di kaglabaty, ta baling mtatek i flanekeyu mlungay di kaftoo, blaam yé satu to gumdà Krayst mati. ¹² Na ku ganbetan i nimòyu ayé, du yé balingan gimò i gumsamuk nawan, ta gamsalà gamu di ku Krayst du ta gamsalà gamu di flanekeyu. ¹³ Taman, ku yé gumdà i flanekeyu gamsalà mdà di kiten do kmaan i uten dsù di ise glut dwata, ta là lê agu kmaan uten du fye là gamsalà i

flanekeyu.

9

I fakay nimò i satu to dek Dyisas Krayst

¹ Di do, landè gungikatgu. Do i satu to dek Dyisas Krayst. Ta teen-gu i Amuto Dyisas. Na gamu i ulê knun nimògu di Dwata. ² Balù ku là dnile dademe dad to i ta kalék Dwata do, bay gamu, ta dnileyu. Gamu gumite i kalékan do du ta sasatu gamu di kenen.

³ Ani timelgu di dad to samlen do. ⁴ Nun sa ktoomi dmawat knaan blé i dad to tdòmi. ⁵ Nun sa ktoomi mwè yaan ta ftoo salngad di nimò i dademe dek Dyisas, na i dad twalin, na Piter, du fye faginmi di kagumi. ⁶ Lomi lwe Barnabas kè magfeges mngabal klawilmi di lammi tamdò? ⁷ Landè sundalu ku baling kenen smukéy i kton di laman magin di kasfati. Landè to dmaru ku là gkaanan i ulê i felen. I to mantay bilibili, nun ktoon minum gatas i dad bilibili bnantayan. ⁸ I man-gu ani, ise ku lo mdà di nimò i dad to, bay lê salngad di man i Tnalù Dwata. ⁹ Du ani uldin Dwata fagu di ku Mosis, “Nangyu fnungus bà i safi di lamyu fatalbahò dun.” Na nangto fandam ku lo yé man Dwata dini i dad safi. ¹⁰ Gito i manan ayé duenan fsulat dun du gamfye di gito, du i to dmaru na i to kamtu, fansyela i dale nimò, na yé fanla i dale alel di ulê i fele. ¹¹ Yé ta felemi di blengyu bné

gamtabeng di layefyu. Sasè di gamu kè ku nwèmi ulè i lubaymi? ¹² Ku i dademe dad to tamdò gamu, nun ktoola dmawat dad kalnidùla mdà di gamu, midul déé fa i gami, du gami i muna tamdò gamu.

Bay balù nun ktoomi dmawat i dad kalnidùmí mdà di gamu, là sa lmenmi mni di gamu. Bay tadè gami fagtayud du fye landè gamblabal di katdòmi i Fye Tulen gablà di ku Krayst. ¹³ Ta gadèyu i dad to talbahò di Bong Gumné Gumangamfù di Dwata, déé gumwèla i knaanla di Gumné ayé. Na i dad to tmabeng di gudamsù, nun dale ael di dad dsù ayé. ¹⁴ Na salngad ayé i dad to tamdò i Fye Tulen du yé man i Amu, déé gumwèla klawilla di dad to tdòla.

¹⁵ Bay balù nun ktoogu dmawat i dad kalnidùgu mdà di gamu, knèan là lmen-gu mni di gamu. Na ise ku yé duen-gu smulat ani ku mni agu. Balù ti malnus agu, là mni agu du là mayè agu ku nun gamsang di katdògu. ¹⁶ Landè ktoogu mdag mdà di katdògu i Fye Tulen du yé dek Dwata do. Magakdo agu ku là nimen-gu dun. ¹⁷ Ku yé duen-gu tamdò mdà di do knayè, fakay nun sukéygu. Bay yé duen-gu tamdò du ta salig Dwata di do. ¹⁸ Bay nun lubaygu, dunan i klehewgu tamdò di landè sukéy, balù nun ktoogu dmawat dad kalnidùgu mdà di dad to tdògu.

¹⁹ Landè gungikatgu du

landè to fmasak do. Bay fafasak agu di kdee du fye too dee mgebegu di kaftoo di ku Dyisas Krayst. ²⁰ Ku gbol agu di dad Dyu, ganbetgu i dad Dyu du fye mgebegu ale. Na balù là mgikat agu di kimen i dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, ku gbol agu di dad Dyu, galgu nimen i dad uldin ayé gambet dale, du fye mgebegu ale. ²¹ Salngad ku yé gugbolgu di dad ise Dyu, lêgu ale ganbet du là nimen-gu i dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis du fye mgebegu ale. Bay ise yé kayègu man ku là nimen-gu i uldin Dwata, du yé toogu nimen i uldin Krayst. ²² Na ku yé gugbolgu di dad to mlungay di kaftoola, lêgu ale ganbet du fye mgebegu ale. Taman, agin agu di kdee dad to fye nun gafalwàgu di balù dét kfagu.

²³ Nimògu kdee ayé du fye too mbel i Fye Tulen, na mdà déé, nun kafye gdawatgu. ²⁴ Ta gadèyu sa i agu kaskuya. Too dee milah, bay lo satu gamdawat taden. Taman, too gamu fakgis du fye gamdawat gamu taden. ²⁵ Nè i dad to skuya milah, funala faknalam i lawehla. Yé duenla mimò ayé du knayèla gamdawat taden, bay i taden ayé mlal malmo. Bay nè gito, yé duento fakgis du fye gamdawat ato taden i là malmo kel di landè sen. ²⁶ Taman, yé fnègu di nawagu i milah kel di gusenán. Yé satu guflingen-gu, salngad

agu di to magin glab*. Là ti smuntuk agu ku là tadèan. Yé kayègu di kat ksuntukgu, slame tadè. ²⁷ Balù ku nun sasè knayè i lawehgu, faknalangu i ktogu damnan dun, du tàgu là gdawat i taden blé Dwata, na blaam do sa i tamdò dademe to.

10

Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata

¹ E dad flanekgu, kayègu fafaldam gamu i ta mkel di dad gutambulto lmalò ku Mosis. Di kagula, yé gmalung dale i labun febe Dwata malak dale, na magu ale di dalan nimò Dwata dale mifal di Fulè Mahin. ² Na fagu di kgalung i labun dale, na di kifalla i mahin, sawe ta gbunyag ale du ilè i klalòla ku Mosis. ³ Na sdulê ale gamkaan di knaan blé Dwata di dale. ⁴ Na sdulê ale gamginum di éél blé Dwata di dale, na yé gumdà i éél ayé di bong batu. Na i batu ayé, dunan Krayst, i gal samnagin di dale. ⁵ Bay là lehew Dwata meye dale, taman ta masbalét dad tulanla di banwe landè to mnè ditù.

⁶ I kdee mkel di dad to ayé mgimò guflingen di gito du fye là ganbetto i sasè nimòla. ⁷ Nangyu ganbet i kfangamfùla di dad ise glut dwata, du ani man di Tnalù Dwata gablà di dale, “Sudeng ale du kmaan, na minum i dad gamflangal, na fatuhla i ayèla mimò salà.” ⁸ Na nangto ganbet i ksafédla i

ise yaanla, du yé flayam Dwata dale di lo sdu, yé kdee mati di dale lwe falò tlu libu. ⁹ Na nangto ganbet i ktilewla i Dwata, du yé lê flayaman dale, mati ale di kakét ulad dale. ¹⁰ Na nangto ale ganbet di kungagla, du yé satu flayaman dale, dekan i kasaliganan fmati dale.

¹¹ I kdee mkel di dale mgimò guflingen du fye là ganbetto i sasè nimòla, na ta gsulat i dad gnagula du fye fgeye ato, du ta mdadong gusen i banwe.

¹² Taman, nè i to, yé man nawan ta too kenen mbagal di kaftoon, toon fan-geye i kton tà mtatek di salà. ¹³ I kdee tilew gnaguyu, salngad ayé gnagu i dademe. Bay dnohò Dwata i fakangan du là ti falohan tilew di gamu i là gaganyu dun. Bay di bang i tilew gafat di gamu, banlén gamu kgis du fye là gfisan gamu, na fagu déé nun dalanyu lamwà di tilew ayé.

¹⁴ Taman, dad flanekgu, ta nang gamu mangamfù di dad ise glut dwata. ¹⁵ Man-gu ayé di gamu du ta fulung gamu faldam, na gamu gmadè samtimbang dun. ¹⁶ Fagu di kfasalamatto na di kinumto du gafaldamto i litè Krayst, ta nun alelto di litèan. Na fagu di kalelto i fan na di kakaanto du gafaldamto i laweh Krayst, ta lê nun alelto di lawehan. ¹⁷ Du lo satu fan gumwèto, taman lo satu laweh guglamto, balù ku too

* 9:26 9:26 Ku demen boxing.

ato dee, du i kdeeto samsalel i lo satu fan.

¹⁸ Fandamyu i dad to Israél di kfangamfùla di Dwata. Nè i dad to magin kmaan di dsù, lê ale sasatu di kadsù. ¹⁹ Ise yé kayègu man dini ku nun btas i dad ise glut dwata gudamsù i dad to, ku demen i dad dsùla. ²⁰ Bay ani kayègu man, nè i dsù di dad ise glut dwata, yé toola gudamsù di dad busaw, na ise di Dwata. Na là mayè agu ku sasatu gamu di dad busaw. ²¹ Ku magin gamu kmaan na minum di kafaldamyu i kfati Amuto Dyisas Krayst, là fakay ku lê gamu magin kmaan na minum i ta dsù di dad busaw. ²² Ku nimòyu ayé, mafè nawa i Amuto. Nangyu fandam ku fakayyu kenen nату du too kenen maltulus.

²³ Nun dademe man dun, “Fakaygu nimò balù détan.” Glut sa ayé, bay là ti gamfye i kdee. “Fakaygu nimò balù détan,” bay là gamtabeng i kdee. ²⁴ Là fakay ku lo yé fandamyu ku dét gamfye di gamu, bay lêyu fandam ku dét gamfye di dademeyu. ²⁵ Balù dét uten galla fabli di fadyan, fakayyu knaan, bay nang gamu smalek ku ta dsù di dad ise glut dwata tà msamuk nawayu. ²⁶ Ani duenyu fakay kmaan balù dét uten dun du ta man di Tnalù Dwata, “I tanà ani, na i kdee mnè di laman, slame nfun i Amuto.”

²⁷ Na ku nun to là ftoo di ku Dyisas Krayst, na nlakan gamu kmaan, na mayè gamu, balù dét i fkaanan gamu,

knaanyu. Bay nangyu snalek ku ta dsù di dad ise glut dwata tà msamuk nawayu. ²⁸ Bay ku nun man dun di gamu, “I knaan ani ta dsù di dad ise glut dwata,” nang gamu kmaan mdà di manan ayé tà nun msamuk nawa. ²⁹ Ise ku gamu nawa i msamuk, bay i to tmulen gamu.

Keng yé salekyu, “Ku fakay agu mimò balù détan, dét labet i ksamuk nawa i dademe dad to msang do? ³⁰ Ku fasalamat agu di Dwata di là fa tambù agu kmaan, landè labet i dademe to talù sasè gablà di kakaan-gu ayé, du ta dnasalgu.”

³¹ Na ani timelgu di manan ayé. Balù dét i nimòyu, ku kmaan gamu, ku demen minum, ku demen balù détan, nimòyu fagu di knayè Dwata, du fye magdayen kenen. ³² Nangyu nimò gumdà i dademeyu to mtatek di salà, balù ku Dyu, ku demen ise Dyu, ku demen i dademeyu ftoo di ku Dyisas Krayst. ³³ Ganbetyu i nimògu. Too agu meye kfagu mimò i gufye nawa i kdee dad to, na ise yé fandamgu i gamfye di do, bay i gamfye di dademe, du yé dalan-gu tmabeng dale du fye galwà ale di salàla.

11

¹ Tooyu agu ganbet, salngad i do kagbet ku Krayst.

I kdudum i libun mangamfù di Dwata

² Toota gamu dag du là glifetyu agu, na nimenyu i

ta tdògu di gamu. ³ Bay nun kayègu faglabat di gamu. Yé ulu i kdee dad lagi dunan Krayst, na yé ulu i libun dunan i yaanan, na yé ulu Krayst Dyisas dunan Dwata. ⁴ Yé duenam man, ku stifun gamu mangamfù di Dwata, ku nun lagi dmasal ku demen tmulen i ta fgaðè Dwata, là fakayan dmudum, du ku yé nimòan, là nafèan Krayst, du Krayst i ulun. ⁵ Na ku nun libun dmasal ku demen tmulen i ta fgaðè Dwata, yé fye nun duduman, du ku landèan, là nafèan i yaanan, du yé ulun yaanan. Na i libun là dmudum, salngad kenen di libun fkih i wakan, du magyà. ⁶ Ku là mayè i libun dmudum, fye fa ku baling fatbulud. Bay too fye ku nun duduman du magyà di libun ku fkihan i wakan ku demen fatbulud. ⁷ Bay i lagi, balù ku là dmuduman du kenen gumite i kbaweh na i kdatah Dwata. Bay i libun, yé gumite kdatah i lagi. ⁸ Ani duen i lagi mdatah di libun du di kagatbùan, là nimò Dwata i lagi mdà di libun, bay i libun nimòan mdà di lagi. ⁹ Na ise ku yé duen Dwata mimò i lagi ku tmabeng di libun, bay yé duenan mimò i libun du gamtabeng di lagi. ¹⁰ Taman, yé duen i libun dmudum du fiten di dad kasaligan i kafèan i yaanan. ¹¹ Bay di kaglutun, yé kagkahto gito dad to ftoò di Amu, i libun, nun gukmamun i lagi, na i lagi nun gukmamun i libun. ¹² Balù ku di kagatbùan yé

gumdà i libun di lagi, knèan yé gal gusut i lagi di libun, na Dwata gumdà i kdee.

¹³ Ti gamu famdam dun ku dét i fye nimò ku stifun gamu mangamfù di Dwata. Gten kè ku dmasal i libun na landè duduman? ¹⁴ Ta mloyu gadè sa magyà ku tahà wak i lagi. ¹⁵ Bay i libun, ku tahà i wakan, yé gamtnù di kafye bawehan, du tahà wakan safang i ulun. ¹⁶ Bay ku nun to samsgil i man-gu ayé, lo ani man-gu di kenen. Yé gami adat di kfangamfù magin di dad to ftoò di Dwata.

Gablà di kafaldam i kfati Dyisas

¹⁷ Na nun fa fngeweta gamu, bay di kafngeweta gamu ani, là ti dagta gamu, du nun di dad nimòyu di kastifunyu mangamfù di Dwata, là gtabengan i kaftooyu, bay baling gamfalmo. ¹⁸ Muna di kdee, lingegu di galyu kastifun kun, ta sahal i fandamyu, na fantoogu nun kaglutun. ¹⁹ (Di kaglutun, nun gukmamu i ksahal fandamyu du fye déé gudmilè dun ku simto too glut i kaftoon.) ²⁰ Di galyu kastifun kmaan, ise yé ti fandamyu kfati i Amuto. ²¹ Du di kakaanyu, là ti stagen gamu, bay kat satu, tadèan nwè i kenen knayè. Yé duenam man, bitil fa i dademe, na ta langal i dademe. ²² Nun sa gamu gumnè fakayyu gukmaan. Mdà di nimòyu ani, fiteyu landè kakdoyu i dademeyu ftoò, na ta balingyu fyà i

dad to landè knun. Dèt kè i fakaygu man gablà di nimòyu ani? Dagta gamu kè? Là sa. Là ti dagta gamu.

²³ Ani tdò Amuto di do i ta lêgu tugad di gamu: I Amuto Dyisas, di kifuh kakal Dyudas kenen, mwè Dyisas fan, ²⁴ na fasalamat kenen di Dwata, klon falnak i fan, na manan di dad to tdòan, “Ani lawehgu dsù du fye galwà gamu. Gal gamu kmaan gambet ani du gumdàyu gamfaldam do.”

²⁵ Kanto fngè i kakaanla, ta nwèan i basù guminumla, na manan dale, “I ninum ani, guflingen di falami kasafnè nimò Dwata dalan salu di kenen. I litègu i fambagal dun. Di kat kinumyu ani, yé gumdàyu gamfaldam do.”

²⁶ Taman, di kat kakaanyu fan gambet ani, na di kat kinumyu i ninum gambet ani, yé kfaguyu tmulen gablà di kfati i Amuto kel di lêan kasfulê. ²⁷ Yé duenam man, ku nun to kmaan i fan gugaflingen i laweh Amuto, na minum i gugaflingen i litèan, bay là dnilean i kabtas nimòan, gamsalà kenen di laweh i Amuto na di litèan. ²⁸ Yé duenam man, kat satu to, funan too neye i kton di laman là kmaan na minum. ²⁹ Du ku nun to lo tadè kmaan na minum, bay là dnilean kabtas laweh i Amu, sawe ta gafnin i kalbut Dwata di kenen. ³⁰ Yé sa duenan dee di gamu, mlungay i lawehla, na lnayan ale, na ta gafles mati i dademe. ³¹ Bay ku funato neye i ktoto, là ti fanngeve Dwata ato. ³² Bay fanngeve i

Amuto gito di kngakan gito du tanluhan ato, du fye là gagin ato di kaflayaman i dad to là ftoo.

³³ Yé duenam man, dad flanekgu, ku stifun gamu du kmaan di kafaldamyu kfati i Amuto, yé fye, stagen gamu. ³⁴ Na ku nun di gamu bitil, yé fye, funa kenen kmaan di gumnèan tà fanngeve Dwata gamu di là kimenyu di kastifunyu ayé. Na gablà di dademe dad snalekyu, tnmelgu ku ta kel agu déé.

12

Gablà di dad sahal gnagan blé i Mtiu Tulus di gito

¹ E dad flanekgu, kayègu ku gadèyu i kaglutun gablà di dad sahal blé i Mtiu Tulus. ² Ta gadèyu sa di lamyu là fa ftoo di munan, dee gumafgawyu mangamfù di dad ise glut dwata là lamnawa. ³ Yé duenam man, too mabtas ku gadèyu na nè to ta mnè i Mtiu Tulus di kenen, là gaganan talù sasè gablà di ku Dyisas Krayst. Na silang gagan i satu to tmulen ta yé Amun Dyisas Krayst ku ta mnè di kenen i Mtiu Tulus.

⁴ Bong dee sahal gnagan gdawat i dad to, bay lo satu Tulus mlé dun. ⁵ Bong dee kfagu mimò i nimò Dwata, bay lo satu Amu i gumimòto dun. ⁶ Bong dee alel i nimò, bay lo satu Dwata mlé i kgagan mimò dun. ⁷ I kat satu to ta nun ilè knè i Mtiu Tulus di kenen, du gamfye di kdee. ⁸ Nun dademe, banlé Mtiu Tulus ale kfulung mngewe

di katdòla, na nun dademe, banlén ale kfulung faglabat di dale katdò. ⁹ I dademe, banlé Mtiu Tulus ale bong ksalig, na i dademe, banlén ale gnagan famgulê i dad to nun tduk. ¹⁰ Na i dademe, banlén ale gnagan mimò tnikeng, na i dademe, banlén ale gnagan tmulen i ta fgaðè Dwata. Na nun dademe, ta banlén ale gnagan dmilè ku nè gumdà i tulus mnè di satu to, ku mdà di Dwata, ku demen ise. Na i dademe, ta banlén ale gnagan talù i mahal talù, na i dademe, ta banlén ale gnagan mubad dun. ¹¹ Bay lo satu Tulus mimò i kdee ayé, du nalelan i dad sahal gnagan ayé di kat satu to glalò di kenen knayè.

Lo satu laweh, bay dee alelan

¹² Gito dad to ftoò dunan i laweh Krayst, na yé guflingen dun di laweh i satu to. Balù dee alelan, lo satu sa i laweh. ¹³ Na salngad ayé, i kdeeto, baling Dyu ku demen ise Dyu, baling fasak ku demen ise fasak, ta sdulê ato bnunyang di satu Tulus du fye masbakas ato di satu laweh. Na ta mnè i Mtiu Tulus di kdeeto.

¹⁴ Du i laweh, ise ku lo satu alelan, bay dee. ¹⁵ Keng yé man i bli, “Là glam agu di laweh, du ise agu tnalò.” Balù ku yé manan, sana kgaginan di laweh. ¹⁶ Keng yé man i klinge, “Là glam agu di laweh, du ise agu mata.” Balù ku yé manan, sana kgaginan di laweh. ¹⁷ Ku i kabal laweh lo slame mata, dét sa kibòan lminge? Na ku i kabal

laweh lo slame klinge, dét i kibòan mungaf? ¹⁸ Bay ise yé i kibò Dwata mimò i laweh, du di kimòan dun, fansyen kaflasàan i kdee alel mdà di knayèan. ¹⁹ Ku lo satu alel di laweh, là fakay tlo dun laweh. ²⁰ Bay di kaglutan, dee dad alel, bay lo satu laweh.

²¹ Taman, là fakay ku man i mata di tnalò, “Landè gukmamuta ge.” Na là fakay ku man i ulu di bli, “Landè gukmamuta gamu.” ²² Bay di kaglutan, balù i dad alel di laweh i man nawato landè gukmamu dun, baling yé i too bong gukmamuto dun. ²³ Na nè dad alel man nawato là too mabtas, yé balingto too nifat. Na dad alel di lawehto i là fakay fite, yé balingto too kalnaweh. ²⁴ Na nè dad alel di lawehto i fakay fite, balù ku là kalnawehto dun. Bay yé duen Dwata samsatu i dad sahal alel di lawehto gambet ayé du fye nè i là mabtas di fandamto, yé balingto too mgafè. ²⁵ Taman, là masgalel i dad alel di lawehto, bay baling ale masatgal. ²⁶ Na ku nun tduk i satu alel, sdulê lamyalo i kdeela. Na ku nun gumagdayen i satu alel, lê sdulê magin lehew i kdeela.

²⁷ Taman, i kdeeyu ta masasatu di laweh Krayst, na kat satu nun alelan. ²⁸ Di kdeeto ftoò, nun fimò Dwata di kat satu. Yé tnaninan, nalékan i dad to dekan, na di galwen, i dad to tmulen i ta fgaðè Dwata, na di gatlung, i dad to tamdò i Tnalùan, kafnge ayé, dad to mimò

gamtikeng. Na di gusenán, nun i dad to gmagan famgulê, na i dad to tmabeng, na i dad to malak, na i dad to talù mahal talù. ²⁹ Là ti kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst ku mgimò ale dek Dwata tmulen i Tnalùan, ku demen tmulen i fgadè Dwata, ku demen tamdò. Na là ti kdee ftoo ku Dyisas gmagan mimò tnikeng, ³⁰ ku demen famgulê i dad to nun tduk, ku demen talù mahal talù, ku demen mubad dun. ³¹ Taman, yé tooyu fnè di nawayu i dad too mabtas gngagan nimò.

Bay yé too mabtas nimò i fan-gu man di gamu ani.

13

I kalbong nawa

¹ Balù ku talù agu dad mahal talù i dad to dini di tah tanà, na lê man talù i dad kasaligan Dwata, bay ku landè kakdogu i dademegu to, landè gukmamu i talùgu ayé. Baling salngad di uni fal-nimak muni latsê, ku demen i uni bagting matlasà. ² Balù fa ku gagan-gu tmulen i ta fgadè Dwata, na glabatgu i là fgadè Dwata di dademe dad to, na nun gnadègu gablà di Dwata, na too bong i kaftoogu di kaltulus i Dwata, na fagu déé gagan-gu filih dad bulul, knèan ku landè kakdogu i dademegu to, landè gukel i nimògu ayé. ³ Balù ku blégu i kdee knun-gu di dad to landè, na ku falohgu i dademe dad to smakuf i lawehgu du mdà di kaftoogu di ku Dyisas Krayst, bay ku

landè kakdogu i dademegu to, landè gdawatgu lubay di nimògu ayé.

⁴ Nè to kamdo, tahà nawan na fye balun. Là ti mafè nawan, na fagdag, na fangnem. ⁵ Là nimòan gumyà i dademen, na là loman, na là mlalan falbut, na là fandaman i sasè nimò i dademe to di kenen. ⁶ Landè klehewan di sasè nimò, bay yé gulehewan i dad tluh nimò. ⁷ Balù ku dét i mkel di kenen, gaganan mebe dun, na landè gusen i kaftoon, na là milih i kafdenan na i ktahà nawan.

⁸ I kgagan tmulen i dad fgadè Dwata, nun sa kafngen. Na i kgagan talù mahal talù, lanah. Na i gnadè, mlanas. Bay landè gusen i kakdo. ⁹ Là sikof i gnadèto, na i gnaganto tmulen i fgadè Dwata. ¹⁰ Bay ku ta kel Krayst, i too sikof, ta landè gukmamu i là sikof.

¹¹ Di lamgu ngà fa, i kastulen-gu, i fandamgu, na i dad kalyalogu salngad di ngà. Bay ani, ta tua agu, na ta là kaldam agu ngà. ¹² I teento di mdu ani, lo salngad di alung là mtiu kite dun di gumeye alung, bay nun du kadang ta too mtiu kiteto dun. I kaglabatto, là fa sikofan ani, bay sikof kadang di du ayé salngad kaglabat Dwata do di mdu ani.

¹³ Nun tlu sigi sagin, dunan i kaftoo, na i knun fanden, na i kakdo. Na yé too mabtas di kdee, i kakdo.

Dademe tdò gablà di gnagan blé i Mtiu Tulus

¹ Taman, yé tooyu fnè di nawayu i kakdo, na yé fandufyu i dad gnagan blé Mtiu Tulus, midul fa i gnagan tmulen i ta fgadè Dwata. ² Nè to talù mahal talù mdà di Mtiu Tulus, ise yé gustulenan di dad to, bay di Dwata. Landè to galmabat dun. Na yé tulenan i kaglut là fagadè Dwata di dademe. ³ Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata, yé gustulenan di dad to, du fye mbagal ale di kaftoola, na matgal i nawala, na lehew ale. ⁴ Nè to talù mahal talù, lo kenen kto i gtabengan. Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata di kenen, gtabengan i dad to ftoo.

⁵ Yé kayègu ku i kdeeyu gamtalù mahal talù. Bay yé toogu kayè ku gaganyu tmulen i ta fgadè Dwata, du balù mabtàs i kgagan talù mahal talù, bay yé too mabtàs i kgagan tmulen i ta fgadè Dwata. Silang nun gukmamu i ktalù i mahal talù ku nun mubad dun du fye magtabeng i kdee dad to ftoo.

⁶ E dad flanekgu, ku kel agu déé di gamu na talù agu i mahal talù, dét i gukmamuyu do? Landèan, silang ku yé tulengu gamu i ta fite Dwata di do, ku demen i fgadèan di do, ku demen i faglabatan di do.

⁷ I to talù mahal talù salngad di to fmalandag ku demen fmuglung, ku là fulungan mutem dun, landè gukmamu i nimòan. ⁸ I to myuf féw, ku là fgamalan i

unin, landè to fatlagad di kasfati. ⁹ Na salngad ayé ku talù gamu i mahal talù, du là glabat dad to i talùyu, na landè gukel i ktalùyu ayé. ¹⁰ Bong dee sahal talù dini di tah tanà, bay kat satu slame nun gumtatekla. ¹¹ Bay ku nun to talù, na là glabatgu i manan, landè kibòmi sgadè du là saglabat gami. ¹² Too gamu mayè ku nun gnaganyu mdà di Mtiu Tulus. Taman, tooyu fanduf i dad gnagan gamtabeng di dademeyu ftoo.

¹³ Yé duenam man, nè to gmagan talù mahal talù, yé fye fnin di Dwata gaganan mubad i manan. ¹⁴ Du ku dmasal agu, na yé gnamitgu i mahal talù, balù too mdà di nawagu i nimògu ayé, bay là ti glabat i fandamgu dun. ¹⁵ Taman, dét i fye nimògu? Ani i nimògu di kdasal. Kayègu dmasal fagu di kaltulus i Dwata, bay lègu kayè fagin i fandamgu di kdasal. Na ku lmingag agu, kayègu lmingag fagu di kaltulus i Dwata, bay lègu kayè fagin i fandamgu di klingaggu. ¹⁶ Ku fasalamat gamu di Dwata fagu di kaltulusan di mahal talù, landè kibò i dad btal to mngee di manyu du là glabatla dun. ¹⁷ Na balù ku too fye i kfasalamatyu di Dwata, là gtabengan i dademeyu.

¹⁸ Fasalamat agu di Dwata du nun gnagan-gu talù mahal talù, na midul i do kgagan di kdeeyu. ¹⁹ Bay di lam i simbahan, balù lo lime i man-

gu, syan ku glabat i dad to gustulen-gu tah di dee man-gu di mahal talù di là glabatla dun.

²⁰ Dad flanekgu, nangyu ganbet i dad malnak ngà là fulung faldam. Bay yé gugambetyu dale di là kafdamla i sasè. Bay ganbetyu fandam i to ta tua di kafdamyu i tdògu ani. ²¹ Nun sa gsulat di Tnalù i Dwata, manan,

“Gamu dad Dyu, dekgu di gamu i dad to mahal talùla, na ftalùgu ale di gamu. Bay balù ku yé dekgu i mahal to, knèan sana là kaflingeyu man i to dekgu.”

²² Yé duenam man, yé gukmamu ktalù i mahal talù du mgimò ilè di dad to là ftoo, ise di dad to ta ftoo. Bay, yé gukmamu i ktulen i fgaðè Dwata du tmabeng di dad to ta ftoo, ise di dad to là ftoo.

²³ Taman, ku smimba gamu na kat satu to talù mahal talù, ku nun fusuk déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, yé manan ta book gamu. ²⁴ Bay ku kdeeyu smimba, sdulè tmulen i ta fgaðè Dwata, na nun fusuk déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, msamuk nawan di kagsalàan mdà di tdòyu, ²⁵ na tulenan i dad sasè mnè di fandaman, na lkuad mangamfù di Dwata, manan, “Dini kadì Dwata di safédyu.”

I fye kfagu stifun mangamfù di Dwata

²⁶ Taman, dad flanek, ani kayègu man di gamu ku smimba gamu, nun to gatlagad lmingag, nun gatlagad tamdò, nun gatlagad tmulen i ta fite Dwata di kenen, nun gatlagad talù mahal talù, na nun gatlagad mubad dun. Nimòyu kdee ayé, du yé kfaguyu fbagal i dad to ftoo. ²⁷ Na ku nun to talù mahal talù, lo fakay lwe ku demen tlu to mimò dun, bay sbaluh ale, na là fakay ku landè mubad dun. ²⁸ Na di ksimbayu, ku nun to mayè talù mahal talù, bay landè to mubad dun, yé baling fye tadè fanak, na lo nawan stulen di Dwata. ²⁹ Na i dad to tmulen i ta fgaðè Dwata di dale, lo lwe ku demen tlu to mimò dun. Na i dademe, flinge ale fye santimbangla i manla ku mdà di Dwata, ku demen ise. ³⁰ Ku nun to tmulen i ta fgaðè Dwata di kenen, na di laman talù, lê nun satu knayè Dwata tmulen, fanak i muna talù. ³¹ I kdeeyu, slame fakay tmulen i ta fgaðè Dwata di gamu, bay sbaluh gamu, du fye i kdee dad to stifun déé nun gwèla, na mbagal i kaftoolà. ³² Na i dad to tmulen i ta fgaðè Dwata di dale, gadnanla i ktola, ³³ du là mayè Dwata ku msamuk i ksimbato, bay yé kayèan ku mtanak.

Nun satu galmi flalò di kdee dad simbahan di dad banwe, na dunan ani. ³⁴ Yé fye, tadè fanak i dad libun di galyu ksimba, du là fakay ale talù. Salngad man Dwata

di uldin blén ku Mosis, là fakay ku yé mebe i dad to ftoó i libun. ³⁵ Na ku nun kayèla snalek, yé gusmalekla di yaanla ku ta kel ale di gumnè, du magyà ku talù i libun di lam i simbahan.

³⁶ Keng yé mnè di fandamyu ku mdà di gamu i Tnalù Dwata, ku demen lo gamu gamdawat dun. ³⁷ Nè to man nawan nun gnaganan tmulen i fgadè Dwata ku demen i dademe gnagan, yé fye dnileàn na yé gumdà i sulatgu ani, di Amuto. ³⁸ Bay ku nun to tadèan bayà i sulatgu ani, tadèyu kenen bayà.

³⁹ Taman, dad flaneckgu, tooyu fanduf tmulen i ta fgadè Dwata, bay nangyu fnang i ktalù mahal talù. ⁴⁰ Na di kdee dad nimòyu, tooyu pandangan mimò dun.

15

Gablà di kték Krayst di fati

¹ E dad flaneckgu, lêgu man faldam gamu i Fye Tulen ta tdògu di gamu, na ta dnawaty, dunan i gumdàyu mbagal di kaftoo. ² Na mdà di Fye Tulen ta tdògu di gamu, galwà gamu ku tooyu fnè di nawayu. Silang là galwà gamu, ku lo tah nawayu i kaftooyu.

³ Yé too mabtas tdògu di gamu, dunan i ta fgadè Dwata di do, na dunan ani: Mati Krayst du falwàan ato di dad salàto du yé man di Tnalù Dwata. ⁴ Na kafngen mati, lbang, bay di gatlung du, ta lê nték Dwata kenen mdà

di fati du yé man di Tnalù Dwata. ⁵ Na di kafngen mték mdà di fati, ta fiten i kton di ku Piter na di dad sfalò lwe to galan dek. ⁶ Na kafnge ayé, di satu du, ta lêan fite i kton di mlukas lime latuh dad to ftoó di kenen. Na i gudee dad to ayé, sana knèla di bang ani, bay ta mati i dademe. ⁷ Na kafnge ayé, ta lêan fite i kton di ku Dyém, na klon di kdee dad to galan dek.

⁸ Na di gusenán, ta fiten i kton di do, bay di kfiten di do, yé kafdamgu dun, salngad agu ngà sut muhad, du landè fandam i dad to ku mbaling agu ftoó. ⁹ Ani duengu man ayé du do i too mdanà di kdee dad to dek Dyisas Krayst, na là gablà agu matlo “Satu to dek Dyisas Krayst,” du falnayamgu i dad to nfun Dwata. ¹⁰ Bay mdà di kafye Dwata, ta ani nan kagkahgu, na ta nun ulè i kafyen di do du ta baling bong i do nimò di nimò i dademe dad to dek Dyisas Krayst. Bay di kaglután, ise ku do i mimò dun, bay Dwata, du mdà di kafye tabengan di do. ¹¹ Taman, là mabtas ku simto gulmingeyu dun, mdà di do, ku demen mdà di dale, bay yé mabtas i tdòmi, na i kaftooyu dun.

Gablà di kték i dad to ftoó di ku Dyisas Krayst

¹² Yé tdòmi ta nték Dwata Krayst di fati. Na kan ku nun di gamu man dun na là nték Dwata kadang di fulé du i dad to ta mati? ¹³ Kaflingenta dun, ku là mték i dad to ta mati, yé kayèan

man là fa mték Krayst kenen. ¹⁴Kaflingenta dun, ku là mték Krayst di fati, yé kayèan man ta landè gukel i katdòmi, na landè gukel i kaftooyu. ¹⁵Na ise ku lo ayé, bay ta tmulen gami kéng gablà di Dwata, du yé manmi ta ntékan Krayst. Bay ku là ntékan i dad to ta mati, là fa ntékan Krayst. ¹⁶Du ku là ntékan i dad to mati, là ti ntékan Krayst. ¹⁷Ku là mték Krayst di fati, landè gukel i kaftooyu, na sana knèyu di salà. ¹⁸Ku là mték Krayst, landè dalan i dad to ta mati galwà di kaflayam. ¹⁹Ku lo yé knun fandento di ku Krayst di knèto dini di tah tanà, gito i dad to too magakdo.

²⁰Bay di kaglutu, ta sana nték Dwata Krayst di fati. Na yé gugmadèto dun, i dad to ta mati, lêan ale nték kadang di fulé du. ²¹Du mdà di sasè nimò i satu to, gafat i fati di kdee dad to, na mdà di fye nimò i satu to, yé gumdà i kdee dad to mték. ²²I kdee dad to sdulê mati du mdà di ksasatula di ku Adan. Na salngad ayé, i kdee dad to ta masasatu di ku Krayst, banlén ale nawa landè sen. ²³Ani kastadol i kték. Krayst i ta muna mték di fati, na di kasfulê Krayst, ntékan i dad to nfunan. ²⁴Na yé kloto mite gusen i kalbong kdee du falmo Krayst i kdee dad dmuen kenen di bang ani, dunan i kdee dad nun glal, na i kdee dad sasè tulus. Na kafnge ayé, fuléan di Mâan i ktoon magot i kalbong

kdee. ²⁵Bay di laman là kel i kdee ayé, Krayst i magot kalbong kdee kel di kagfisan i kdee dmuen kenen du mtin ale falmo. ²⁶Yé too sangal fnisanan i fati. ²⁷Du ta gman di Tnalù Dwata, “I Dwata, fnisanan i kalbong kdee du fye fagotan i kdee di ku Krayst.” Bay gadèto lo Dwata i là glam di kdee dad nagot Krayst. ²⁸Na ku ta fagot Dwata i kalbong kdee di ku Krayst, fagot Krayst i kton di Mâan, dunan i fagot di kenen i kdee. Na mdà déé, Dwata i magot kalbong kdee.

²⁹Ku là mték i dad to ta mati, dét gukmamu kafbunyag i dad to man nawala tlas laweh i dademela ta mati? ³⁰Na ku là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i kafagtayudmi di dad klimah gal mkel di gami. ³¹E dad flanekgu, kat du galyalogu ta mdadong i kfatigu. Gadè Dwata na galgu dag i kaftooyu di Amuto Krayst Dyisas. ³²Too sè klimahgu dini di Ifisu, du i dad to dmuen do, salngad ale i labè lmanaf. Ku là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i kafagtayudgu di dad klimah ani. Yé baling fye nimen-gu i man dad to, “Yé loto nimò, kmaan na minum du keng fayah mati ato, na ta gusenana.”

³³Bay too gamu fgeye tà gamu mafgaw, du “Ku yé dademeyu sgalak i dad to sasè, malmo i kafye adatyu.” ³⁴Fgulit gamu, na ta nang gamu lê fagsalà. Nun dademe déé di gamu là glut kgadèla

i Dwata, na yé duen-gu man ani du fye myà gamu.

I kagkah i laweh i dad to ta mték

³⁵ Bay keng nun smalek ku dét kibò Dwata mték i dad to ta mati, na ku dét kibò kagkah i lawehla. ³⁶ Kulang kaglabat i to smalek ayé. Salngad di bnê, silang tmabò i bnê ku ta balok i klafutan. ³⁷ Ku mlah gamu trigo, ku demen dademe bnê, yé flahyu i bengen, ise ku i lawehan. ³⁸ Banlé Dwata laweh i bnê mdà di knayèan. Ku dét klasi bnê, yé klasi lawehan.

³⁹ Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa, slame sahal i ungadla. I dad to, nun dale ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad anuk, nun dale ungad, na i dad nalaf, nun dale ungad. ⁴⁰ Na nun laweh i dad mnè ditù di langit, na lê nun laweh i dad mnè dini di tah tanà. Mahal i kafye baweh i dad mnè di langit, na mahal i kafye baweh i dad mnè dini di tah tanà. ⁴¹ Sahal kafye baweh i du, na i bulen, na i dad blatik. Na balù di kdee blatik, sahal i kafye bawehla.

⁴² Na salngad ayé ku ta mték i dad to ta mati. Ku ta mati i lawehto ani, lbang na fles balok. Bay ku ta mték ato, nun falami lawehto. Ta là matin, na là balokan. ⁴³ Ku ta lbang i lawehto, sasè baweh meye dun, na landè galan. Bay ku ta mték, fye baweh i falami lawehto, na ta kamgis. ⁴⁴ I lawehto ani mdà di tanà, na lê mulè di tanà. Bay ku ta mték ato, mdà i falami

lawehto, fakay mnè di langit. Du nun lawehto mnè dini di tah tanà, lê nun lawehto mnè ditù di langit. ⁴⁵ Du ani man i Tnalù Dwata, “I tnanin to, dunan Adan, banlé Dwata nawa du fye mnè dini di tah tanà.” Bay Krayst, yé katlo dun sangal Adan. Kenen maltulus mlé nawa. ⁴⁶ Yé munato gdawat i btallaweh mnè di tah tanà ani, na tmadol i laweh fakay mnè di langit. ⁴⁷ I tnanin to, mdà di tanà, bay i galwen mdà di langit. ⁴⁸ I kdee bel Adan, salngad kagkahla di kenen, du nimò Dwata mdà di tanà. Na salngad ayé, i kdee dad to ta sasatu di ku Krayst, salngad i kagkah di kenen, du yé gumdàan di langit. ⁴⁹ Ku dét kasalngadto di to mdà di tanà, yé lêto kasalngad i mdà di langit.

⁵⁰ Ani kayègu man, dad flanekegu. I lawehto ani, nun ungaran na nun litèan, là ti gfusukan di Kagot i Dwata. Na i laweh mati, là gaganan nfun nawa landè sen.

⁵¹ Too gamu flinge du tulengu di gamu i là fgaðè Dwata di muna. Gito dad to ftoo, là ti sdulê ato mati, baysdulê matlas i lawehto. ⁵² Too mlal matlas i lawehto, salngad di lo sulè udaf, du salngan di kuni i sangal bong féw, nték Dwata i kdee dad to ftoo ta mati, na tanlasan i lawehla, laweh là mati. ⁵³ Du i laweh balok, tanlas laweh là balok. Na i laweh mati, tanlas laweh là mati. ⁵⁴ Taman, ku ta matlas i lawehto balok di là balokan, na ku ta matlas i lawehto mati

di là mati, gdohò i man Tnalù Dwata,

“Ta landè mati du ta fnge fnisan Dwata i fati.

55 Ta landè gagan i fati, na ta landè alasan.”

56 Yé gumdà alas i fati di salà, na silang dilè i salà, kanto kel i uldin. 57 Bay salamati di Dwata du kenen mlé gito kgagan matu fagu di Amuto Dyisas Krayst.

58 Taman, dad flanek toogu kanbong nawa, too gamu fbagal di kaftooyu du fye landè gamgingok dun. Too gamu falgad di fimò i Amuto gamu, du ta gadèyu i kdee nimòyu di kenen, slame nun ulèan.

16

Gablà di kabléla di dademe dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

1 Na gablà di snalekyu i kablé filak tabeng di dad to ftoo ditù di Dyudiya, tadèyu lalò i ta man-gu di dad to ftoo ditù di Galasya. 2 Ani i fye nimòyu. Di kat du Linggu, falayu nahal i filak bléyu mdà di kalbong gwèyu, du fye ku ta kel agu déé, ta là galà gamu samtifun du ta gatlagad. 3 Ku ta kel agu déé di gamu, ku simto i dad to nalékyu tmunda i bléyu ayé, dekgu ale salu di Dyérusalém, fnebegu ale surat fafdilé dale di dad to ditù. 4 Ku yé fandanngu salu agu ditù, fakay ale magin di do.

5 Gadéé agu di gamu du lnauyta gamu, bay funa agu magu ditù di Masidunya, du yé fnaleh nawagu. 6 Keng

yé klogu mnè di safédyu di bang ksasè i tanà. Ku ta fles agu di kagugu, fakayyu agu ttabeng, balù nè gusalugu. 7 Ani duen-gu man ayé du là mayè agu ku lo ato site là mlo, bay yé kayègu ku faloh Dwata, beg agu mlo mnè di safédyu.

8 Bay funa agu fanak dini di Ifisu kel di Du Péntikus. 9 Ani duen-gu fanak dini di Ifisu du ta too dee dad to mayè flinge i Tnalù Dwata. balù ku dee dmuen dun.

10 Ku salu Timoti déé di gamu, tooyu fansye mifat kenen du lê kenen mimò i nimò i Amuto salngad do. 11 Yé duenam man, nafèyu kenen, na nangyu nadoy. Na di kdàan fles di kagun, fiteyu kakdoyu dun fagu di tabengyu du fye mtanak i nawan di kasfulèan di do, du fatan-gu kenen na i dademe flanekto i magin dun.

12 Gablà di flanekto Apulus, ta toogu dek magin di dad flanekto di klauyla gamu, bay keng là tayòan magin. Silang salu déé ku ta nun kagaslengan.

Gusen i surat

13 Too gamu fgeye, na fbagal di kaftooyu di ku Dyisas Krayst. Nang gamu myà gablà di kaftooyu, bay tooyu fite i kagisyu di kaftoo. 14 Na nimòyu i kdee mdà di kakdo. 15 Ta gadèyu sa gablà di dale Stifanas na i familiyan. Dale i tnanin dad to ftoo di Akaya, na ta toola ttabeng i dademela ftoo di ku Dyisas Krayst mdà di nawala.

¹⁶ E dad flanekgu, toogu fni di gamu, lalòyu nimò i dad to gambet ani, na i dad to tmabeng dale.

¹⁷ Too agu lehew du ta kel dini ale Stifanas na Fortunatu na Akayku. Mdà di kakella dini, ta là mlidù nawagu gablà di gamu, ¹⁸ du tan-galla i nawagu salngad i katgalla i nawayu. Tooyu nafè i dad to gambet ayé.

¹⁹ I dad to ftoo di Asya, galla gamu gtulen nawa, na balù Akwila na Prisila, na i dad to gal magin dale smimba di gumnèla, manla, “Kumusta” di gamu. ²⁰ Na i kdee dad flanekto ftoo di ku Dyisas Krayst dini di Ifisu, manla, “Kumusta” gamu kun. Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflekyu di ku Dyisas Krayst.

²¹ Do, Pol, i smulat ani. Kumusta di gamu.

²² Ku nun to là kanbongan nawa i Amuto, falnayam Dwata kenen. E Amu, mulà moon, mlal ge samfulè.

²³ Mulà moon i kafye Amuto Dyisas magin di kdeeyu.

²⁴ Toota gamu kanbong nawa du ta sasatu ato di ku Krayst Dyisas.

I Galwe Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di Korintu

¹ Do, Pol, i satu to dek Krayst Dyisas fagu di knayè Dwata, na Timoti, i flanekto di kaftoo, gumdà i surat ani. Na yé gugtadè i surat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas Krayst di syudad Korintu, na i kdee dad to nfun Dwata di kabal probinsya Akaya*.

² Mulà moon i Mào Dwata na Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kdayen Pol di Dwata

³ Tooto dnayen Dwata, dunan Mào i Amuto Dyisas Krayst. Kenen gumdà i kakdo na kgal nawa.

⁴ Tan-galan i nawato di kdee dad klimah mkel di gito du fye lèto gatgal nawa i dademe to di dad klimah mkel di dale fagu di kgal nawa gdawatto mdà di Dwata.

⁵ Du ta galmenmi i dad kaflayam Krayst, taman lèmi galmen i kgal nawa blé Dwata fagun di ku Krayst.

⁶ Yé gukmamu dad klimah mkel di gami du fye matgal i nawayu na galwà gamu. Na yé gukmamu i katgal Dwata nawami du fye lè gamu matgal, na gamtayud gamu di dad klimah mkel di gamu salngad di gami.

⁷ Yé duenam man, là ti gwè nawami gablà di gamu, du gadèmi di kgaginyu di dad

kaflayammi, lè gamu gagin di kgal nawa gdawatmi.

⁸ E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu gablà di dad kaflayam gnagumi di Asya. Too ti féét na blat i gnagumi, na là ti fandamgu dun ku dè gami mto.

⁹ Too ti glut, du yé mnè di fandammi ta fan gami mati. Bay yé duenan nun dad blat mkel di gami, fye ta là snaligmi i ktomi, bay yé snaligmi i Dwata, dunan i gmagan mték dad to mati.

¹⁰ Ta falwàan gami mdà di too sasè fati ayé, na fanlesan i kafalwàan gami di dad kaflayam fan kel. Na fantoomi nimòan i kdee ayé,

¹¹ ku dnasalyu gami. Du mdà di dee dmasal gami, lè dee fasalamat di Dwata mdà di kdee kafye gdawatmi kadang du timel i dad dasal.

Matlas i fandam Pol

¹² Yé satu gumdàmi lehew, du gadèmi di ktomi too glut na tluh i kibòmi gamu, na kel di kdee dad to fagu di kgagan blé Dwata mdà di kafyen, na ise ku mdà di kfulung i dad to.

¹³⁻¹⁴ Lo yé suratmi di gamu i gbasayu na glabatyu. Na yé kayègu ku nè i là glabatyu di mdu ani, sikof i kaglabatyu dun kadang du fye di Du Kasfulè i Amuto, dagyu gami, na lèmi gamu dag.

¹⁵⁻¹⁶ Na mdà di kgadègu ayé, taman yé fnaleh nawagu funata gamu lnauy di ksalugu di Masidunya, na lè agu slob déé di gamu di kulègu, du fye lwe dulègu tamgal gamu. Na yé lègu

* 1:1 1:1 Dunan i probinsya dnagit Grisya di ta nawan ani.

kayè ku nun tabengyu do di ksalugu ditù di Dyudiya. ¹⁷ Bay du là gdohò i ksalugu déé, keng yé fandamyu lo lalan i man-gu. Na keng yé fandamyu salngad agu di dad to mlal mngée fye gwèla i knayèla, bay là dnohòla i ta manla. ¹⁸ Ku dét kaglut i man Dwata, yé lê kaglut i man-gu gamu du là ti lwe nawagu. ¹⁹ Gami Silas na Timoti, yé ta tdòmi di gamu dunan Dyisas Krayst, i Ngà Dwata, na toon kah di nawan i kdee manan, du too kenen gsalig. ²⁰ Du kdee fakang Dwata, gdohò fagu di ku Krayst. Taman, fanngéeto i kdee man Dwata fagu di ku Krayst du fye magdayen i Dwata. ²¹ I Dwata fbagal gami na lê gamu fagu di ksatatuto di ku Krayst, na kenen i tamfing gito. ²² Na ta fnèan di gito ilè i ta kagfunan gito, dunan i Mtiu Tulus, gugmadèto dun dnohòan i kdee fakangan di gito.

²³ Bay tulen-gu gamu ku dét i duen-gu là gsalu déé, du là mayè agu ku baling gamu myà mdà di kngakta gamu. Gadè Dwata ku kéng i man-gu ani. ²⁴ Là ti fnegesmi gamu di kaftooyu, du gadèmi ta mbagal gamu di kaftoo. Bay yé kayèmi ku gtabengmi gamu du fye too gamu lehew.

2

¹ Yé duenam man, yé fandamgu là tayò agu lê salu déé di gamu keng baling mlé klidù. ² Du ku banlèta gamu

klidù, ta landè flehew do. ³ Taman, yé duen-gu febe di gamu i muna sulatgu du fye di ksalugu déé, i dad to flehew do moon, là balingla agu flidù. Du gadègu, ku lehew agu, lê gamu man lehew. ⁴ Na di ksulatgu gamu di munan, too mlidù i nawagu, na gatugu gngel. Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku flidùgu i nawayu, bay yé duen-gu smulat du fye gadèyu ku dét i kalbong nawata gamu.

Fnasinsya i to gamsalà

⁵ Na gablà di to déé di gamu ta gamlé klidù, ise ku lo do i flidùan, bay lê kdeeyu déé. Ta began gamu flidù. (Yé duen-gu man ayé du fye là too sasè kagalyalon i talùgu). ⁶ Du i kafngewe i gudeeyu di kenen, ta gablà ayé. ⁷ Fnasinsyayu kenen, na tan-galyu nawan du tà gadlug i klidù nawan, na baling malmo i fandaman. ⁸ Taman, yé fnigu di gamu, tooyu fite i kakdoyu kenen. ⁹ Yé duen-gu febe i muna sulat di gamu du fye gadègu ku too fye i nimòyu na ku tooyu nimen i kdee ta tdògu di gamu. ¹⁰ Di kfasinsyayu kenen, fnèyu di fandamyu ta lêgu fnasinsya. Na ku dét i gugamsalàan, gadè Krayst yé duen-gu fmasinsya dun, du gamfye di kdeeyu. ¹¹ Ani duento fmasinsya kenen du fye landè dalan Satanas fmisan gito, du ta gadèto sa ku dét i sasè fnaleh nawa Satanas.

I klidù nawa Pol ditù di Troas

¹² Kantogu salu ditù di Troas di katdògu i Fye Tulen gablà di ku Krayst, teen-gu ta nukà Amuto dalan-gu tamdò. ¹³ Bay kantogu kel di Troas, too agu mlidù du là teen-gu i flanekto Titu. Taman, mbal agu di dad to déé, na fles agu di Masidunya.

I katu fagu di ku Krayst

¹⁴ Bay salamati di Dwata du mdà di ksatuto di ku Krayst nalakan ato di kfiteto i kgaganan. Na gnamitan ato fbel i tdò gablà ku Krayst di kdee to salngad i too fye fangbun. ¹⁵ Du gito i tmulen gablà di ku Krayst, salngad ato i fangbun blé Krayst di Dwata. Na i fangbun ani, gafat di dad to falwà Dwata, na lê man di dad to falnayan kadang di fulé du. ¹⁶ Bay sahal i kgungaf i dad to i fangbun ani. Di dad to falnayam Dwata kadang, sasè bunan, du yé fafaldam dale gdawatla fati landè sen. Bay di dad to falwà Dwata, too fye bunan, du yé fafaldam dale, gdawatla nawa landè sen. Simto kè gablà tamdò i Fye Tulen ani? ¹⁷ Là salngad gami di dademe dad to tamdò i Tnalù Dwata du gnamitla gamwè knun. Bay ta dek Dwata gami, taman toomi kah di nawami i katdòmi du gami i dad snalig Krayst.

3

Dad snalig tamdò i falami kasafnè

¹ Keng yé kaglabatyu mdà di manmi ayé, fdatahmi i ktomi. Yé kè kayèyu ku mebe gami surat gumdàyu dmilè gami, na kayèyu ku mwè gami surat di gamu du fdilè gami di dademe banwe, salngad di nimò i dademe to tamdò? ² Gamu i sawe surat fitemi, na ta gbatak gamu di fufungmi du fye gadè na bnasa i kdee dad to. ³ Ta too mlilo kgaðè dun, Krayst mimò i surat ani, na ta fagun di gami. Na ise ku btal bolpén i gnamitan di ksulatan, bay i Mtiu Tulus i Dwata too mlawil. Na ise ayé gusmulatan dun di batu, bay di fandam i dad to.

⁴ Yé duenmi man ayé du smalig gami di Dwata fagu di ku Krayst. ⁵ Ku lo gami, là ti gaganmi mimò ani, bay kdàan di Dwata. ⁶ Kenen mlé gami kgagan tamdò i falami kasafnè. Na ise ku yé gumdà i falami kasafnè di dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, bay di Mtiu Tulus. Ku yé snaligto i uldin, yé gafat di gito fati. Bay ku yé snaligto i Mtiu Tulus, yé gafat di gito nawa landè sen.

⁷ Di kablé Dwata i uldin di ku Mosis, sulatan di batu kufil, na fiten neng i kaltulusan. Na balù fganag mlanas kneng baweh Mosis, là geye dad to Israél dun, du too mneng. Balù ku fati gebe i uldin, knèan too magtikeng. ⁸ Bay midul déé fa kagtikeng nimò i Mtiu Tulus. ⁹ Ku gamtikeng i dalan mlé flayam, mas gamtikeng

i dalan mlé kagalwà. ¹⁰ Di kaglutan, mdà di kgis i kneng di mdu ani, ta mlanas i kneng di munan. ¹¹ Ku mneng di là mlo i uldin, midul déé kneng i falami kasafnè du kel di landè sen.

¹² Taman, too minit nawami tamdò du nun fye fandenmi di falami kasafnè. ¹³ Na là salngad gami di ku Mosis du snafangan i bawehan du fye là teen dad to Israél klanas i neng di bawehan. ¹⁴ Magsafang i fandamla di munan, na balù kel di mdu ani. Ku bnasala i labi kasafnè, magsafang i fandamla. Silang magwè i gamsafang di fandam i satu to ku ta sasatu di ku Krayst. ¹⁵ Na balù di mdu ani, ku bnasala i uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, sana là kaglabatla dun. ¹⁶ Bay ku ta ftoo satu to di Amuto, ta magwè i gamsafang di fandaman. ¹⁷ Na i Amu manan ani, dunan i Mtiu Tulus. Na nè to gumnè Tulus i Amu, ta galwà di dad gungikatan. ¹⁸ Taman, kdeeto ta ftoo mite kneng i Amuto, na ta landè safang i bawehto. Na yé gumdà i kneng ayé di Amu, dunan i Mtiu Tulus, na fnalamin ato du fye salngad di knengan.

4

I dad kulang tanà fnò i too mabtas knun

¹ Mdà di kakdo Dwata, ta blé Dwata gami i nimò ani. Taman, là tmakas gami mimò dun. ² Bay toomi knang i kdee dad nimò gbuni na magyà.

Là fan-gawmi i dad to di katdòmi, na là san-gilihmi i katdò i Tnalù Dwata. Bay toomi fbateng i kaglutan du fye fagu déé dilè i kdee dad to, tluh i ldammi di kite Dwata. ³ I Fye Tulen tdòmi ani, lo yé gughbunin di dad to là galwà. ⁴ Là ftoo ale du bnutè Satanas i fandamla, du yé sa dwata i dad to là ftoo. Yé duen Satanas mutè i fandamla fye là teenla i lwa mdà di Fye Tulen gablà di kdatah Krayst, na Krayst gumite i kagkah Dwata. ⁵ Du ise yé tdòmi ku gablà di ktomi, bay yé tdòmi Dyisas Krayst i Amu. Na gami i dad fasakyu du mdà di kimenmi di ku Dyisas Krayst. ⁶ Di kagatbùan, kmi-fuh i klamang banwe, na talù Dwata, manan, “Mulà moon ku nun lwa, fye lanah i ki-fuh,” na di kmanan ayé, tadè mgimò. Na kenen i mlé lwa di nawami du fye glabatmi i kdatah Dwata ta gfiten di baweh Krayst.

⁷ Bay gami ta gamdawat i kaltulus Dwata, salngad gami i kulang tanà, du fye too teen na Dwata gumdà i kaltulus ayé, ise ku gami. ⁸ Balù too dee kaflayam gafat di gami, bay là sa mbakus gami. Na balù lê too msamuk fandammi, bay là sa gdanà i nawami. ⁹ Balù dee dmuen gami, bay sana knun msen gami. Na balù toola gami fatduk, là sa gfisanla gami. ¹⁰ Galmi galyalo di lawehmi i kfatila ku Dyisas, du fye lê teen di gami i klawilan. ¹¹ Du di knèmi dini di tah

tanà, fanla gami gal fnati du mdà di ksatumi ku Dyisas, du fye too teen klawilan di ktomi. ¹² Balù ku mdadong i gami kfati, syan ku gdawaty gamu i nawa landè sen.

¹³ Man i Tnalù Dwata, “Ftoo agu di Dwata, taman fitegu fagu di ktalùgu.” Na salngad di gami, du ta ftoo gami, taman tulenmi di dademe dad to. ¹⁴ Du gadèmi ta nték Dwata i Amuto Dyisas, taman lêan gami nték salngad di ktékan ku Dyisas, na neben gami salngan di gamu ditù di kanfen. ¹⁵ Na fagtayud gami di kdee dad kaflayam mkel di gami, du fye magtabeng gamu. Ku midul i kdee gamdawat i kafye Dwata, lê midul i kdeela dmasal fasalamat di Dwata, du fye too magdayen kenen.

Nun fanden i to ftoo di ku Dyisas

¹⁶ Na yé duenam man, là gdanà i nawami. Balù fganag mlungay i lawehmi, bay kat du midul kakgis i kaftoomi. ¹⁷ Na i kaflayam gnagumi di mdu ani, too tukay, du yé balasan gagin gami di bong kdatah Dwata kel di landè sen, na i kaflayam, là ti gasalngadan i bong kdatah ayé. ¹⁸ Na là fnèmi di fandammi i dad teen dini di tah tanà, du lo mlius. Bay yé fnèmi di fandammi i là fa teen, du yé gafat di landè sen.

5

¹ I lawehto ani, salngad di lawig, na gadèto ku ta malmo, nun sa falami laweh

blé Dwata di gito. Kenen mimò i laweh ayé, na ta là malmon kel di landè sen. ² Di mdu ani, too ato mlidù du yé kayèto ku mlalto gdawat i falami laweh blé Dwata gito ditù di langit, ³ du fye nun fles gumnè i layefto ku ta mati ato. ⁴ Na di knèto dini di tah tanà, too sasè kalyaloto dun. Bay ise yé kayèto ku mlalto tngak i lawehto ani, bay yé kayèto ku mlalto gdawat i falami lawehto ditù di langit, du fye matlas i lawehto dankat fati, yé tlas dun i laweh là mati. ⁵ Dwata i fatlagad gito, du fye gdawatto i falami laweh ayé, na ta fnèan di gito i Tulusan, du yé gugmadèto dun flesan blé di gito i kdee ta fakangan.

⁶ Taman, ani gumgal nawato du gadèto ku sana knèto di lawehto ani, là ti gafat ato di saféd i Amu. ⁷ Na di knèto dini di tah tanà, yé mebe gito i kaftooto, ise i dad teento. ⁸ Too minit nawato. Yé kayèto mlalto tngak i lawehto ani du fye mnè ato di saféd i Amu. ⁹ Bay too mabtas di kdee, yé kayèto ku nimento i kdee knayè Dwata, i baling ato dini di tah tanà, ku demen ditù di safédan. ¹⁰ Du i kdeeto ftadag Krayst di kanfe i gumukuman, du dnawatto ulé i nimòto di knèto dini di tah tanà, ku fye demen sasè.

I ksatuto di Dwata fagu di ku Krayst

¹¹ Du gadèmi too gten kalnikò i Amu, taman too gami meye kfagu mebe i dad

to. Ta gadè Dwata i mnè di nawami, na yé kayèmi ku lêyu gadè. ¹² Ise yé nusalmi ku dagmi i ktomi di gamu, bay yé fan-galmi mlé gamu i glut kafdalan fye nsenyu gami di kanfe i dad to dmuen gami. Yé duenmi man ani du nun dademe dad to, yé dagla i kagkahla, na là neyela i ktola. ¹³ Yé kè mnè di nawayu ta book gami? Kibò sa, syan ku yé gubookmi i kimenmi di Dwata. Bay ku yé kiteyu gami, ta fye fandammi, yé agumi tmabeng gamu. ¹⁴ Yé mebe gami i kakdo Krayst, du gadèmi lo satu to mati tlas laweh i kdee. Na yé kayèan man, i kdeeto magin di kenen mati. ¹⁵ Yé duen Krayst mati du mdà di kdee dad to, du fye di knèto dini, ta là nimòto i gito knayè, bay yé loto nimò i knayè Krayst, dunan i ta mati na lê mték du mdà di gito.

¹⁶ Taman, i kafdammi dad to, là salngadan di kafdam i to tanà. Di muna, yé kitemi ku Krayst, salngad lo btal to, bay di mdu ani, ta toomi kenen gadè. ¹⁷ Balù ku simto ta masasatu di ku Krayst, ta falami to kenen, du ta mlius i labi, na ta tamlas i falami. ¹⁸ Nimò Dwata i kdee ayé du fagu di ksasatuto di ku Krayst, ta safye ato di kenen. Na nimòan ato dad to samfye i dademe dad to di kenen. ¹⁹ Yé tdòmì ta nimò Dwata i dalanan samfye di dad to fagu di ku Krayst. Ta là fandaman i dad salàla. Na yé tdò ta saligan di gami.

²⁰ Taman, gami i dad to

dek Krayst, na salngad ku Dwata i fakdo di dad to fagu di gami, na yé fnimi di dagit Krayst: Safye gamu di Dwata. ²¹ Landè salà Krayst, bay kenen febe Dwata i dad salàto, na fagu déé, di kite Dwata dun, ta nun salà déé di kenen. Na mdà di ksasatuto di ku Krayst, ta tluh ato di kite Dwata.

6

¹ Du ta ftabeng Dwata gami di nimòan, taman yé fnimi di gamu, nangyu falmo i kafye Dwata ta gdawatyu.

² Falningeyu i man Dwata, “Di banggu fite i kakdogu, ta lingegu i katloyu do. Di dugu falwà gamu, ta ttabengta gamu sa.”

Taman, too gamu flinge. Ani bang dmawat i kakdo Dwata. Ani dun falwà gamu.

I dad sasè gnagu Pol

³ Là mayè gami ku nun gumaslen i nimòmi, taman too gami meye kfagu fye landè gamsang i kaftoo dad to di ku Dyisas. ⁴ Bay di kdee nimòmi, toomi fite na gami dad snalig Dwata fagu di kafagtayudmi di dad klidù, na dad kaflayam, na dad klimah. ⁵ Fagtayud gami di kfasla gami, na di kablanggùla gami, na di lam i ksamuk. Fagtayud gami balù too dee nimò, na balù kulang i kakudangmi, na balù ku bitil gami. ⁶ Fagu di katluhmi, na di kaglabat, na di ktahà nawa, na di kafye balumi, déé gumite gami dad snalig i Dwata du mdà di kalak

Mtiu Tulus gami, na i glut kakdomi di kdee. ⁷ Na ta lêmi fite na gami dad snalig Dwata fagu di ktulenmi i kaglut, na di kfitemi i kaltulus Dwata. Na yé tekmi na klungmi di kasfati, dunan i katluh. ⁸ Slaan nafèla gami, na lê slaan fyàla gami. Slaan nadoyla gami, na lê slaan dagla gami. Yé kafdamlam gami, salngad i dad to tmulen kéng balù ku glut i tdòmi. ⁹ Balù ku là tatel gami, bay nun dademe, dnìlèla gami. Balù ku fandam i dademe dad to ta kfati, bay teenyu sana klawilmi. Na balù ku too gami falnayam, là sa mati gami. ¹⁰ Na balù mlidù gami, bay too gami lehew. Balù landè knunmi, bay ta dee dad to gamdawat i too glut knun mdà di gami. Na balù ku landè gukelmi, bay ta gdawatmi i kdee knun.

¹¹ E dad flanek déé di Korintu, ku dét i mnè di fandammi, yé i ta tulenmi di gamu, na too ti bong nawami gamu. ¹² Landè gukulang i kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa i kakdoyu gami. ¹³ Na i ksulatgu di gamu ani, salngad ku yé gustulengu di dad ngàgu. Taman, kandoyu agu salngad kakdogu di gamu.

Gablà di kasatnù i dad to ftoo na i dad to là ftoo

¹⁴ Ani lêgu flau di gamu. Nang gamu sasatu di dad to là ftoo di ku Dyisas du là fakay ku satnù i tluh na i kigò. Là fakay sagin i lwa na i kifuh. ¹⁵ Landè ksasatu nawa Krayst

na Satanas. Na salngad ayé, landè ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst, na i dad to là ftoo. ¹⁶ Du i gumnè gumangamfù di Dwata, là fakay ku lê déé gumangamfù di dad ise glut dwata. Na salngad di gito dad to ftoo di ku Dyisas, du ta gito i gumnè Dwata, na là tlag i nimòan. Salngad i man Dwata di Tnaluan, “Mnè agu di nawa i dad togu. Do i Dwata fnangamfùla, na dale i dad togu.”

¹⁷ Yé duenam man, man i Amuto,

“Nang gamu sasatu di dad to là ftoo, bay fahal gamu di dale. Nang gamu magin di dad magsik nimòla, na yé klogu dmawat gamu.

¹⁸ Do i mbaling Màyu, na gamu mbaling dad ngàgu. Yé man i too maltulus Dwata.”

7

¹ E dad flanekgu too mabtas, i kdee ayé slame ta fakang Dwata di gito. Taman, tooto lnaneb i ktoto, na fawag ato di kdee gamfagsik i lawehto na i fandamto. Na tooto fanye i kdee dad nimòto, du fye too ato mtiu mdà di kafèto kenen.

Iklehew Pol

² Ani fnimi di gamu, tooyu beg fite i kakdoyu gami. Ta gadèyu sa, landè salàmi di gamu, na landè nimòmi gamfalmo i kaftooyu di Dwata, na landè sa lnufigmi. ³ Ise ku yé duengu man

ani ku nukumta gamu, bay too gamu mabtas di gami, salngad di ta manmi di gamu, du balù mnè ato dini di tah tanà, ku demen ta mati ato, sana kakdomi gamu. ⁴ Toota gamu snalig, na dagta gamu. Balù di lam i kdee kaflayam ta mkel di gami, too mgal nawagu. Landè guflingen-gu i bong klehewgu.

⁵ Balù di muna ksalumi di Masidunya, landè gutlag i klidù nawami, du too dee kaflayam gnagumi. Ta gafat di gami i katduk nawa i dad to là ftoo, na lê gafat di gami i klidù nawa gablà di dad to ftoo. ⁶ Bay i Dwata lmala nawa i dad to mlidù, na lêan agu lnala kanto kel Titu. ⁷ Ise ku lo i kakel Titu i gamlala do, bay lê i tulenan gami gablà di katgalyu nawan. Yé tulenan, too gamu mayè samsite gami, na ta msal gamu di sasè nimòyu, na gatlagad gamu msen do. Taman, ta too agu lehew.

⁸ Balù mlidù gamu di kbasayu i muna sulatgu, là ti nsalgu i kfebegu dun. Bay beg blat nawagu, là mlo, du mdà di klidùyu. ⁹ Bay ani, ta lehew agu. Ise ku yé duengu lehew du ta flidùgu gamu, bay du ta msal gamu mdà di klidùyu ayé. Gnamit Dwata i klidùyu ayé, taman là ti malmo gamu mdà di nimòmi. ¹⁰ Du yé ulê i klidù nawa blé Dwata, matlas fandam i to gamsalà fye galwà. Na là ti msal ato ku yé ulêan. Bay yé ulê i klidù dad to nfun i banwe ani, dunan i kfati.

¹¹ Tooyu fandam i ta nimò Dwata ulê i klidùyu ayé. Ta too minit nawayu mimen, na bong ayèyu fite i katluhyu. Ta mlidù gamu di sasè nimòyu, na ta likò gamu di Dwata. Ta too gamu mayè samsite do, na nun klayù nawayu, na gatlagad gamu falmayam i là tluh nimò. Taman, i kdee nimòyu ayé fite ta landè gumaslenyu. ¹² Taman, ise ku yé fantadègu i to gamsalà, ku demen i to gugamsalàan. Bay yé duengu mimò ayé du fye fiteyu i kakdoyu gami di kanfe Dwata. ¹³ Taman, too minit nawami.

Na ise ku lo minit nawami, bay lê gami lehew du mdà di kafehewyu ku Titu. ¹⁴ Ta toota gamu dag di ku Titu, na là ti gsal agu di kdaggu gamu. Di katdòmi gamu, lo yé tulenmi i kaglutu. Na salngad ayé, slame glut i kdee man-gu di ku Titu gablà di gamu. ¹⁵ Taman, ta too midul i kakdo Titu gamu du gafaldaman i kimen-yu i manan, na i kdawatyu kenen du mdà di kafè na kafdanàyu di kenen. ¹⁶ Taman, ta too agu lehew du toota gamu gsalig.

8

I katdò gablà di kablé

¹ E dad flaneke, yé kayèmi ku gadèyu ulê i kafye Dwata di dad simbahan glam di probinsya Masidunya. ² Too mlimah i dad tilew gafat di dale, bay knèan too bong klehewla. Na mdà di klehewla, too ale mayè mlé, balù ku

tukay knunla. ³ Ani tulen-gu di gamu, ise ku lo yé bléla i gaganla, bay balingla lnukas du too mdà di nawala, ⁴ yé fnila di gami falohmi ale mlé tabeng di dad to ftoo ditù di probinsya Dyudiya. ⁵ Too gami tikeng di kabléla. Bay yé tnanin nimòla, funala blé i ktola di Dwata, na kafnge ayé, ta fdanàla i ktola di gami du yé knayè Dwata. ⁶ Taman, dekmi Titu gadéé di gamu du kenen ta tambù i nimò ani, na kayèmi ku fanlesan. ⁷ Ta too bong knunyu, dunan i kaftooyu, i kfulungyu tamdò, i kaglabaty, i kafdufyu tmabeng, na i kakdoyu gami. Na yé kayèmi ku lê gamu fles di kabléyu mdà di kakdo.

⁸ Ise yé duen-gu man ani ku fnegesta gamu mlé, bay logu tulen gamu i kinit nawa i dademe dad to mlé, fye teen-gu i glut kakdoyu. ⁹ Ta gadèyu sa i bong kakdo i Amuto Dyisas Krayst. Balù ku nun bong knunan, bay balingan tngak mdà di kakdon gamu du fye nimòan gamu dad to nun knun, fagu di ktagakan i knunan. ¹⁰ Ani flaugu gamu. Yé fye, fanngeyu i ta tanbùyu nimò di muna fali. Ise ku lo gamu muna mlé, bay gamu sa i muna mayè. ¹¹ Tooyu fanngé i ta tanbùyu. Ku dét kinit nawayu di katbùyu dun, yé kinit nawayu famnge dun. Taman, ku dét i begyu gagan, yé bléyu. ¹² Ku mayè gamu mlé, mlé gamu di sen gaganyu, du i Dwata, là ti fnin i gulanèyu.

¹³⁻¹⁴ Ise ku yé kayègu dini ku mdà di kabléyu, mbaling gamu mlimah, na dale, bong knunla. Bay yé fandamgu, du ta fye kagkahyu ani, gten ku banléyu dad to landè. Du di tmadol, keng gamu i mnè di klimah, na fye kagkahla dale, lèla gamu ttabeng. Na fagu déé, nun kastabengyu. ¹⁵ Du man di Tnalù Dwata, “I to bong santifunan, landè lukasan. Na i to tukay santifunan, landè gukulangan.”

Iksalu ale Titu di Korintu

¹⁶ Bay fasalamat agu di Dwata du ku dét kinit nawagu tmabeng gamu, salngad ayé i kinit nawa Titu. ¹⁷ Ise ku lon nimen i fnimi di kenen, bay balù di lammi là man dun di kenen, ta sanan fandam i ksalun déé. ¹⁸ Na faginmi kenen i satu flanekto di kaftoo too mgafè di dad simbahan du mdà di katdòan i Fye Tulen. ¹⁹ Na ise ku lo yé, bay i dad to ftoo di ku Dyisas gal stifun di dad sahal banwe, kenen i nalékla magin gami tmunda i tabeng ani di dad to mlimah. Yé duenmi mimò ani du fye magdayen i Amuto, na lêmi fite i ayèmi tmabeng.

²⁰ Na too gami fgeye di kagotmi i bong filak tabeng ta blé i dad to ftoo, du là mayè gami ku nun gumaslenmi. ²¹ Ani duenmi mimò ayé du fye tluh i nimòmi di kite i Amu, na lê man di kite i dad to.

²² Na lêmi fagin satu flanekto di kaftoo. Ta toomi teen i kinit nawan tmabeng.

Na ani, ta midul i ayèan tmabeng gamu du bong ksaligan gamu. ²³ Mdà Titu, kenen i gal magin di do di ktabengta gamu. Na i lwe dademe magin di kenen di kagun, dek i dad to ftoo ale, na yé nimòla i gumagdayen Krayst. ²⁴ Taman, tooyu fite kakdoyu dale, du fye too teen i kdee dad to ftoo i kakdoyu, na gadèla glut i kdagmi gamu.

9

Tabeng di dademe dad to ftoo di ku Dyisas

¹ Balù ku là snulatta gamu gablà di tabeng febe di dad to nfun Dwata di Dyudiya. ² Na gadègu, gatlagad gamu tmabeng, na ta dagta gamu di dad to di Masidunya, man-gu dale, “I dad flanekto di Akaya, gatlagad ale tmabeng mdà di fali ta mlius.” Na minit nawala mdà di kalgadyu ayé. ³ Taman, dekgu dad flanekto ani, du fye là myà agu di kdagta gamu. Falayu fatlagad i tabeng febeyu, du yé ta man-gu di gamu. ⁴ Du ku nun to mdà di Masidunya magin do, na teenla là gatlagad gamu, too gami myà di kdagmi gamu, na lê gamu myà. ⁵ Taman, yé fandamgu funagu fsalu déé i dad flanekto ani du falala fatlagad i bléyu du fye ku ta kel agu déé, ta gatlagad i kdee. Yé gugmadè dun too mdà di nawayu i kabléyu, ise ku fagu di kfeges.

⁶ Na fandamyu i fléd ani. Nè i to tukay flahan, lê tukay i kantun, bay nè i to bong

flahan, lê bong i kantun. ⁷ Taman, kat satu to, funan fandam ku file i blén, na nangan knabas i blén, na nangan fandam ku fneges, du yé too fabtas Dwata i dad to lehew mlé. ⁸ Na i Dwata, toon gamu banlé kafye, na lnukasan i kdee blén gamu du fye landè gukulangyu, na nun fakayyu blé di dademe to. ⁹ Du ani man di Tnalù Dwata,

“Banlén i dad to landè, na kel di landè sen i kafyen.”

¹⁰ I Dwata mlé bné di to mlah, na banlén knaan i to bitil. Kenen mlé i bné, na i ftabò dun, du fye too bong gwèyu mdà di kabléyu. ¹¹ Too kenen fduf mlé di gamu du fye bong i lêyu blé di dademe dad to, na fagu déé, dee fasalamat di Dwata du mdà di ktundami i tabengyu. ¹² I ktabengyu ani di dad flanekto, ise ku lon gtabeng i klidùla, bay gumdàla fasalamat di Dwata. ¹³ Na mdà di kfiteyu i ayèyu mlé, dee dad to dmayen i Dwata mdà di kimenyu i Fye Tulen ta dnawatyu mdà di ku Krayst. ¹⁴ Ise ku lo yé, bay lêla gamu dnasal mdà di kalbong nawala gamu, du ta toola galyalo i kakdo Dwata fagu di gamu. ¹⁵ Tooto fasalamat di Dwata du mdà di too fye gablén di gito, du landè gamsngad dun.

10

Nsen Pol i katdòan

¹ Do Pol stulen di gamu. Nun lingegu to man dun di gamu fye balugu kun, na

fdanàgu i ktogu ku déé agu di safédyu, bay labè agu ku ta gawag di gamu. Na fagu di klayù nawa na i kakdo Krayst, ani beggu fni di gamu. ² Nangyu agu fneges flabè ku ta salu agu déé, du tàgu nngak i dad to man dun yé kun lalòmì knayè i banwe. ³ Glut lo gami btal to, bay di kasfati i sasè, là salngadan i dad to di banwe ani. ⁴ I tekmi di kasfati ani, ise ku lo btal tek gnamit i dad to dini di tah tanà, bay tek maltulus mdà di Dwata gamfalmo kbagal i dmuen gami. Taman, gfsanmi i dad kéng tnadagla. ⁵ Na lanbàmi i kdee tadag msang i dalan gmadè Dwata. Na fnisanmi i kdee fandam du fye mgimò ale lmalò di knayè Krayst. ⁶ Na ku ta sikof i kimenyu di ku Krayst, yé klomi mngewe i kdee dademeyu là mimen.

⁷ Baling yé fandamyu i loyu teen. Nun kè to man nawan kenen satu snalig Krayst? Fye ku nangan glifet, na lê gami dad snalig Krayst. ⁸ Là sa myà agu balù ku daggu i glal blé Amu di gami, du fagu di glal ayé, là ti falmota gamu, bay fbagalta gamu. ⁹ Nangyu fandam ku falnìkòta gamu fagu di suratgu ani. ¹⁰ Nun dademe to man dun, “Ku smulat Pol, too labè na bong gnagan i manan, bay ku ta smalu di gito, mlungay na landè gukel i dad talùan.” ¹¹ I to man ayé, fye ku gadèan, na landè ksahal i manmi di surat na i nimòmì ku ta déé gami di safédyu.

¹² Là sa faglam gami di dad to fdatah i ktola di dademe, na là ti fasalngadmi i ktomi di dale. Sawe book ale, du fasalngadla i ktola di dademela, na safdatah ale. ¹³ Là ti lnukasmi i kdatah blé Dwata gami, du lo yé gusen i kdatahmi di btas i fimò Dwata gami, gagin i fimòan gami déé di gamu. ¹⁴ Du glam gamu di gusableng i gufatdò Dwata gami, kantomi salu déé mebe i Fye Tulen gablà ku Krayst, là ti lnukasmi. ¹⁵ Taman, là sa nfunmi nimò i dademe dad to sentù di bleng gufimò Dwata gami. Bay yé kayèmi moon too lamnok i kaftooyu, na midul fa i ta mgimòmì di blengyu, glam di gufimò Dwata gami. ¹⁶ Na fagu déé, nun kibòmì tamdò i Fye Tulen di dademe dad banwe i là glam di banweyu, du là fdatahmi i ktomi fagu di kfunmi i nimò i dademe to.

¹⁷ Na salngad ayé man di Tnalù Dwata, “Nè to mayé mdag, lo yé dagan i nimò Dwata.” ¹⁸ Landè btasan ku dnayen satu to i kton. Silang mabtast ku yé dmayen dun i Dwata.

11

Igusahal ale Pol na i dad to tamdò kéng

¹ Mulà moon begyu fan-tahà nawayu di do, balù ku yé fandamyu ta book agu. ² Too bong kaklen-gu gamu, salngad kaklen Dwata gamu. Du salngad gamu i satu sawang libun fnakanggu fsong di satu lagi, dunan

Krayst. ³ Yé klidù nawagu gasyat fandamyu, na baling nun gbol di kaftooyu di ku Krayst, salngad i ta mkel di ku Iba di kafgaw ulad dun. ⁴ Du yé balingyu dnawat i dad to salu di gamu tamdò i mahal gamfalwà, na là salngadan di gami tdò. Na yé dnawatyu i mahal tulus na mahal tulen, na là salngadan di Mtiu Tulus na i Fye Tulen ta tdòmi gamu.

⁵ Yé fandam i dad to ayé ku dale i too mdatah di kdee dad to dek Dyisas Krayst, bay gadègu na là ti mdanà agu di dale. ⁶ Keng kulang i kfulunggu talù, bay là kulang i kaglabatgu, du yé sa ta fbatenggu di gamu di kat katdògu, balù dét kfagugu dun. ⁷ Di katdògu i Fye Tulen mdà di Dwata, là ti mni agu sukéy, bay fdanàgu i ktogu du fye gadèyu na too gamu mabtas. Gsalà kè i nimògu ayé? ⁸ Di lamgu tamdò gamu, yé baling tmabeng do i dademe simbahan. Sawe salngad agu i to tmaku, du yé gumwègu sukéygu di dad to ise gutamdògu. ⁹ Na di katdògu déé, là ti mni agu tabeng di gamu. Bay yé baling mlé di kdee kalnidùgu i dad flanekto mdà di Masidunya. Là ti lmen-gu mni di gamu mdà di munan kel di gusenana. ¹⁰ Ta dini di nawagu i kaglut gablà di ku Krayst, na fagu déé, toogu man di gamu dnohògu di kabal banwe Akaya i ta man-gu ayé. ¹¹ Dét duen-gu mimò ani? Du là kandota gamu kè? Là. Gadè Dwata na toota

gamu kando.

¹² Fanlesgu mimò i nimògu ani du fye i dad tamdò kèng déé là gmanla salngad gami i nimòla. ¹³ Ise dale too glut dek Krayst, bay lo ale flingu. Tmulen ale kèng di nimòla, na falningula i ktola du fye glalòla kun i dad to dek Krayst. ¹⁴ Bay nangyu tnikeng i kaflingula, du balù Satanas, lê gal flingu du fye yé kite i dad to dun kasaligan i Dwata too mneng. ¹⁵ Taman, là ti tnikengto dun ku falningu i dad snalig Satanas i ktola du fye yé kite dad to dale dad snalig Dwata mebe i katluh. Bay gaktula kadang di fulé du i ulé i sasè nimòla.

Tulen Pol dad kaflayaman

¹⁶ Lêgu nulit i man-gu gine. Fye ku nangyu fandam ku book agu. Bay ku yé fandamyu, syan ku dnawatyu agu salngad i to book, du fye beg nun daggu. ¹⁷ I talùgu ani, ise mdà di Amuto Dyisas Krayst, bay kafagdag salngad i to book. ¹⁸ Bay du dee dad to fagdag du mdà di gnagan na di gnadèla, balù do, lê man fagdag. ¹⁹ Tooyu fantahà nawayu di dad to salngad book du mdà di bong kfulungyu. ²⁰ Balingyu faloh i dad to fmasak, lmumì, famgaw, madoy, na tamfiling gamu. ²¹ Mayèyu kè ku myà gami di là kgimòmi i dale nimò di blengyu?

Bay ku fagdag i dad to ayé, lê agu do fagdag. Yé kafagdaggu salngad i to book. ²² Ku Hiebru ale, lê agu do

Hibru. Ku to Israél ale, lê agu to Israél. Ku bel Abraham ale, lê agu bel Abraham. ²³ Ku snalig Krayst ale, mas bong fa kagsalig Krayst do. Di kman-gu ani, salngad agu di to book. Bay glut sa du mas bong fa i do nimò di dale. Too ti dee dulêgu blanggù, na dee dulêgu nfas, na ta too dee dulêgu smalu di fati. ²⁴ Na ta lime dulêgu gmagu kfas i dad Dyu do, na di kat kfasla do, men tlu falò syem dulê. ²⁵ Tlu dulê i dad to Roma munal do, na sulê agu ndak batu. Ta tlu dulêan galnab i aweng snakaygu, na sdu na sbutanggu lamtew di mahin du mdà di kalbà aweng snakaygu. ²⁶ Di dad kagugu, too dee kalnikògu, i dad dunuk, na i dad to tmaku, i dad Dyu, na i dad to ise Dyu, balù nè gumnègu, baling agu mnè di syudad, ku demen di bulul, ku demen di talà mahin. Na lê nun dad kalnikògu mdà di dad to flingu ftoo. ²⁷ Galgu galyalo i klungay mdà di kdee nimògu. Too kulang i kakudanggu, na bitil agu, na malinum agu. Ta dee dulêgu là kmaan, na kulang i dad klawehgu, na landè do too gumnè. ²⁸ Yé dademe mkel di do, kat du gal too mlidù nawagu famdam kagakah i dad simbahan. ²⁹ Ku nun to ta mlungay di kaftoon, lêgu galyalo i klungayan. Na ku nun to mtatek di salà, too tamduk di nawagu.

³⁰ Ku fagdag agu, yé daggu i dad gumlungaygu. ³¹ Là

ti tmulen agu kèng. Gadè Dwata, dunan Mà i Amuto Dyisas. Magdayen i dagitan kel di landè sen. ³² Di lamgu ditù di Damaskus, mdà i gu-birnadador snalig Hari Aritas, fbantayan i bà takab di syudad du fakfèan agu. ³³ Bay i dad to magin do, fsudengla agu di satu bong basket, na fayolla agu, yé gufagula dun di sol diding i syudad du fye galwà agu.

12

Tulen Pol i ta fite Dwata di kenen

¹ Mfeges agu fagdag. Balù ku landè gufyen, tulen-gu gamu ani gablà di dad knagu na i dad tadè fite Dwata di do. ² Nun dilêgu satu to ta ftoo di ku Krayst. Ta sfalò fat fali mlius, tadè nun mebe dun gatù di gatlu ksad langit*. Là gadègu ku too glut gafat i lawehan ditù, ku demen lo fite Dwata. Lo Dwata gmadè ayé. ³ Lêgu nulit i man-gu ayé, du toogu gadè tadè nun mebe dun gatù di Paraiso, bay là gadègu ku too glut gafat i lawehan ditù, ku lo fite Dwata. Lo Dwata i gmadè dun. ⁴ Nun dad lingen ditù i là gubad dun di talù i to tanà, na landè to gmagan tmulen dun. ⁵ Taman, daggu i mkel di to ani, bay là daggu i ktogu. Lo yé daggu i dad gumlungaygu. ⁶ Ku kayègu fagdag, là fakayyu man ku book agu du slame glut i kdee man-gu. Bay là ti fagdag agu,

* 12:2 12:2 Dunan i gumnè Dwata.

du là mayè agu ku glukas kdag i dad to do du mdà di kitela i dad nimògu na kaklingela i dad man-gu.

⁷ Du là fakay agu fagdag gablà di kdee dad fite Dwata di do, taman, nun kaflayam kel di do salngad katdukan ku sulan agu. Yé gumdà i kaflayam ayé di ku Satanas du kayèan falmayam do. ⁸ Tlu dulègu dmasal di Amu fye nwèan. ⁹ Bay ani timelan di do, manan, “Too sikof sa i ktabengta ge, du ku mnè ge di klungay, yé klom mite i kaltulusgu.” Taman, lehew agu mdag i dad gumlungaygu, du fye galyalogu i kaltulus Krayst tmabeng do. ¹⁰ Taman, dsal nawagu balù mnè agu di klungay, na kadoy, na klidù, na di lam i dad gumlungaygu, na i ktalù dad to sasè di do, na kaflayam, na klimah mdà di ksasatugu di ku Krayst du gadègu ku ta galyalogu i klungaygu, yé klogu lamyalo i kakgis.

I klidù nawa Pol gablà di dad to di Korintu

¹¹ Sawe book agu di kafagdaggu, bay mfeges agu mimò dun du mdà di nimòyu. Gamu moon gten mdag do, du balù ku too agu mdanà, là ti mdanà agu di dademe to tamdò déé. ¹² Di klogu fanak déé di gamu, dee fimò Dwata di do dad ilè i kdatahan, na dad tnikeng nimò, na dad gumite i kaltulusan du gugmadèyu dun do i satu to dek Dyisas Krayst. Na di

kimògu ayé, toogu fantahà i nawagu di lam i dad klimah gafat di do. ¹³ Na salngad sa i kibòta gamu déé di Korintu na i kibògu i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst di dademe dad banwe. Lo satu gusahalan, du là mni agu tabeng di gamu di dad kalnidùgu du là mayè agu ku magsamuk gamu. Ku gsalà i nimògu ayé, begyu agu fnasinsya.

¹⁴ Ani kadang i gatlu dulègu lmauy gamu. Na landè fnigu di gamu tabeng, du ise yé nibalgu i knunyu, bay gamu i fandufgu. Ise ku dad ngà baling lmawil i dad tua, bay dad tua lmawil i dad ngà. ¹⁵ Too agu lehew mlé i kdee gunun-gu, na balù i ktogu, du fye gtabengta gamu. Na là kè bnalasyu i bong kaktogu gamu?

¹⁶ Gadèyu sa, mdà di munan, là snamukta gamu. Bay nun man dun toota gamu lnumi kun na fan-gaw. ¹⁷ Kan? Ta lnumita gamu fagu di dad to dekgu déé di gamu? ¹⁸ Di munan, ta dekgu Titu na i satu flanekto salu déé di gamu. Lnumila gamu kè? Là sa, du salngad i fandammi na i adatmi.

¹⁹ Keng yé fandamyu ku nsenmi i ktomi, bay ise ayé. Gadè Dwata i ktalugu di gamu glalòan i knayè Krayst, na i kdee nimòmi slame gamfbagal i kaftooyu. ²⁰ Bay yé klidùgu di ksalugu déé, keng baling yé teen-gu di gamu i là knayègu, na lèyu teen di do i là knayèyu. Du keng sana knun kasbalewyu,

ksafè nawa, kinit ulu, klom, ksadoy, kastugad salék, kafagdag, na là kasaglabatyu. ²¹ Yé klidùgu ku di kasfulègu déé, ta baling agu myà di kanfe Dwata gablà di dad nimòyu. Na baling too mlidù i nawagu ku dee di gamu ta gamsalà di munan, là nsalla i magsik nimòla, na i kimòla sasè knayè i lawehla, na i là kadnanla i ktola.

13

I gusen flau na kumusta Pol

¹ Ani kadang i gatlu dulègu lmauy gamu. Di kukumyu, lalòyu i man Tnalù Dwata, “Silangyu fantoo i duenla di satu to ku yé kdee to mite i kimòan sasè lwe ku demen glukas.” ² Nun kayègu man di gamu dad mtatek di salà di munan, na balù kel di kdeeyu. Ta man-gu ani di galwe dulègu lmauy gamu, bay lêgu nulit di lamgu là samfulè. Na ku ta samfulè agu, sdulèta gamu fanngewe. ³ Teenyu kadang i gugmadè dun na talù Krayst fagu di do. Là mlungay i kibòan gamu, bay fiten i kaltulusan. ⁴ Balù landè gal Krayst di kfatin di krus, bay lê mték mdà di kaltulus Dwata. Na mdà di ksatumi di kenen, lê landè galmi, bay gagin gami di kenen fagu di kaltulus Dwata teenyu di katdòmi gamu.

⁵ Tooyu neye i ktoyuu fye gadèyu ku ta sasatu gamu di ku Krayst, ku demen là. Ta gadèyu sa na ta mnè Krayst Dyisas di nawayu. Silang là

déén ku là fantooyu dun. ⁶ Yé toogu fantoo teenyu kadang na nun ulè i nimògu. ⁷ Yé dasalmi gamu, too gamu mimò fye. Na ise yé kayèmi fite i knun ulè i nimòmi, bay fye moon teen i kafye nimòyu, balù ku yé kite dad to gami landè gukel i nimòmi. ⁸ Du là nimòmi i là glalò di kaglut. ⁹ Too gami lehew ku yé kite dad to gami ta landè glalmi, na gamu mbagal. Taman, lêmi gamu dnasal, fye sikof i klalòyu ku Krayst. ¹⁰ Yé duen-gu smulat ani di lamgu là samfulè déé, du fye ku ta kel agu déé di gamu ta landè duen-gu mngak gamu mdà di glal blé Amu di do. Ta banlén agu glal du fye fanbagalgu i kaftooyu, ise ku balinggu flungay.

¹¹ E dad flanek, ani gusen i man-gu di gamu. Tooyu fanduf i katluh, na falningeyu i dad flaugu gamu ani. Tooyu sansatu i nawayu, na mnè gamu di ktanak, na mnè di gamu i Dwata mlé kasakdo na ktanak nawa. ¹² Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu di ku Dyisas Krayst. I kdee dad to ta nfun Dwata dini, manla, “Kumusta” gamu kun. ¹³ Mulà moon mnè di gamu i kafye Amuto Dyisas Krayst, na i kakdo Dwata, na i kasgalak di Mtiu Tulus.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Galasya

¹ Do, Pol, i smulat di gamu. Ise ku to i mdek do, na là fagun dun di dademe to, bay yé mdek do Dyisas Krayst, na Dwata Mà, i mték ku Dyisas Krayst di fati. ² I kdee dad to ftoo dini, magin ale di do kmumusta di gamu di dad simbahan di Galasya.

³ Yé kayègu moon ku Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

⁴ Na Krayst mlé i kton di fati du mdà di dad salàto du fye galwà ato mdà di lam i dad sasè nimò i dad to là ftoo di mdu ani. Na i nimò Krayst ayé, naginan knayè i Mâto Dwata. ⁵ Too magdayen i Dwata kel di landè sen. Amén.

Lo satu i Fye Tulen

⁶ Tikeng agu di klalyu tmagak i Dwata, dunan i tamlo gamu fagu di kafye Krayst. Na baling gamu ftoo di mahal tdò i manla lê satu Fye Tulen. ⁷ Bay too ti glut i man-gu di gamu, landè dademe Fye Tulen. Na i dad to ayé, lola flibug i fandamyu, na kayèla falmo i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst. ⁸ Bay balù gami ku demen i satu kasaligan mdà di langit tamdò, na là salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen kel di landè sen. ⁹ Ta

manmi ani di gamu, na ani lègu nulit. Ku nun to tamdò, na là salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen kel di landè sen.

¹⁰ Yé man nawayu kè ku yé kayègu flehew i dad to? Ise. Yé kayègu flehew i Dwata. Ku yé kayègu flehew i dad to, là gten agu tlo fasak Krayst.

I ktulen Pol gablà di katlo Dwata kenen

¹¹ Dad flanekegu, kayègu fgdè di gamu, na i Fye Tulen ta tdògu di gamu, ise mdà di dad to. ¹² Ise ku gdawatgu mdà di dad to, na landè to tamdò dun di do, bay Dyisas Krayst i fite dun di do.

¹³ Ta lingeyu sa i adatgu di munan di klalògu i tdò dad Dyu. Toogu falnayam i dad to ftoo di Dwata, na nimògu i sen gnagan-gu falmo dale. ¹⁴ Di bang ayé, ta baling agu mdatah di dademegu Dyu salngad ktuami di klalògu i tdò dad Dyu, midul fa i do kimen di tdò i dad gutambulmi.

¹⁵ Bay mdà di kafye Dwata, ta tanfingan agu di lamgu là sut, na tlon agu mimò i knayèan. ¹⁶ Na fiten di do i Ngàan du fye tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to ise Dyu. Na di bang ayé, landè to gumnigu flau. ¹⁷ Na là salu agu di Dyérusalém lmauy i dad to muna dek Dwata. Bay, yé nimògu gasil agu salu ditù di Arabya, na kafnge ayé, lê agu samfulè di Damaskus. ¹⁸ Na kafnge tlu fali, yé klogu

gatù di Dyéruusalém du fye dilègu Piter, na fanak agu di safédan sfalò lime butang klón. ¹⁹ Na landè dademe dad to dek Dyisas teen-gu, lo senan Dyém, i twali Amuto Dyisas.

²⁰ Slame glut kdee sulatgu ani. Na gadè Dwata là tmulen agu kéng.

²¹ Kafnge ayé, fles agu ditù di Sirya na Silisya. ²² Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyudiya, là lmenla mite do di munan. ²³ Lo yé gadèla gablà di do i lingela tulen i dademe dad to, yé manla, “I to falmayam gito di munan, ta tamdò i kaftoo di ku Dyisas Krayst. Yé ta tdòan ani i knangan di munan.” ²⁴ Taman, toola dnayen i Dwata mdà di do.

2

Pol na i dademe dad to dek Dyisas

¹ Kafnge i sfalò fat fali, yé klogu samfulè ditù di Dyéruusalém magin ku Barnabas, na fagin-gu Titu. ² Yé duen-gu samfulè ditù du dek Dwata agu. Lo yé gustulengu di dad ulu i dad to ftoo di ku Dyisas, na yé tulengu dale i Fye Tulen tdògu di dad to ise Dyu. Yé duen-gu fbateng dun di dad Dyu ayé, du là mayè agu ku i katdògu di munan na di mdu ani ku landè gukmamu dun. ³ Na balù Titu, i magin di gami, Grik kenen, bay landè fmegeges dun fimò ilè di lawehan, ⁴ balù ku nun dademe dad to mayè fimò dun di kenen. Lo

ale flingu ftoo, na ta magin ale di gami du tnanulla i kagalwà ta gdawatmi mdà di ksatumi di ku Krayst. Na yé kayèla lê gami magfasak samfulè. ⁵ Bay là ti fafisan gami di dale, du fye fles mnè di gamu kaglut i Fye Tulen.

⁶ Na i dad sawe ulu ditù di simbahan di Dyéruusalém, landè tanlasla di dad tdògu. Na là mabtašan di do ku simto ale du i Dwata landè nungulan. ⁷ Bay, i dad ulu ayé, gadèla na ta gablé Dwata di do i glal tamdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu, salngad i kablén ku Piter i glal tamdò i Fye Tulen di dad Dyu. ⁸ Du mdà di kaltulus i Dwata, dekan agu tamdò di dad to ise Dyu salngad di kdekan ku Piter tamdò di dad Dyu. ⁹ Ale Dyém, Piter na Dyan, dilè na dale ulu, gadèla Dwata fimò do ani. Toola gami dnawat dademela salngad tamdò. Na yé gusasatu nawa i kdeemi, lwemi Barnabas, tamdò di dad to ise Dyu, na nè dale, tamdò ale di dad Dyu. ¹⁰ Na lo yé fnila di gami ku ttabengmi dad to landè knun di blengla, na too agu mayè mimò dun.

I kngak Pol ku Piter di Antyuk

¹¹ Bay kanto kel Piter di Antyuk, nngakgu kenen di kanfe i dad to du gsalà i nimòan. ¹² Di lam là fa kel i dad to dek Dyém, gal kmaan Piter di saféd i dad to ise Dyu. Bay kanto ale kel, ta fawag kenen, na là kmaan di safédla du likò di dad Dyu gal mdek

i dad to ise Dyu fimò ilè di lawehla. ¹³ Na ta gambet di kenen i dademe Dyu ftoo, na balù Barnabas, ta lê kenen mgebe. ¹⁴ Na kantogu teen na là glalò i nimòla di kaglut i Fye Tulen, man-gu di ku Piter di kanfe i kdee dad to, “Dyu ge, bay i nimòam salngad di nimò i dad to ise Dyu. Na ku yé nimòam, dét i kibòam flalò i dad to ise Dyu di adat i dad Dyu?”

Galwà i dad Dyu na dad ise Dyu fagu di kaftoo ku Dyisas

¹⁵ Gami i dad Dyu mdà di ksutmi, na ise ayé gutambulmi di dad ise Dyu i galmi man, “Dad gamsalà” du lnaflà i uldin Dwata ta fagun di ku Mosis. ¹⁶ Na gadèmi landè to tluh di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin, bay lo fagu di kaftoon ku Dyisas Krayst. Taman, ta lê gami ftoo ku Krayst Dyisas du fye tluh gami fagu di kaftoomi di kenen. Na ise ku yé gumdàmi tluh mdà di kimenmi i uldin, du landè to tluh di kimenan i uldin. ¹⁷ Balù ku yé naluh nawami mgimò tluh di kite Dwata mdà di ksatumi ku Krayst, bay teen dad to sana kagsalàmi salngad di dad to ise Dyu. Yé kè kayèan man na Krayst i gal mdek gami mimò salà? Ise ayé. ¹⁸ Ku lêgu sanfulê i ta knagolgu, dini gugmadè dun ta lnaflàgu i dad uldin. ¹⁹ Yé mebe do di fati i uldin du mdà di là kgimen-gu dun. Na ta tnagakgu du fye gimen-gu i knayè Dwata. Fagu di kaftoogu ku Krayst, ta fagin agu di kfatin di krus.

²⁰ Taman, ta ise do i mto, bay Krayst i ta mto dini di do. Na i lawilgu gnamitgu di kaftoogu di Ngà i Dwata, dunan i kambong do nawa na fafati di do. ²¹ Là ti tnagakgu i kafye Dwata, du ku yé gumdà Dwata famdam ta tluh i satu to fagu di kimenan i dad dekan, landè gukmamu i kfati Krayst di krus.

3

I uldin na i kaftoo

¹ E, dad to di Galasya, sawe book gamu. Simto i gutabanyu? Ta too mbateng sa i ktulen dun di gamu gablà di kfati Dyisas Krayst di krus. ² Nun snalekgu di gamu. Dét kibòyu gamdawat i Tulus Dwata? Gdawatyu kè fagu di kimenyu i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ku demen fagu di kaflingeyu na kaftooyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst? ³ Tay kbookyu. Di katbùyu ftoo, yé snaligyu i Tulus Dwata. Kafnge ayé, ta baling yé snaligyu i gamu gnagan. ⁴ Landè kè btasan di gamu i kdee dad ta gnaguyu? Là fakay ku landè ulê i dad gnaguyu ayé. ⁵ Di kablé Dwata i Tulusan di gamu na di kimòan i dad tnikeng di blengyu, dét duenan mimò dun? Mdà kè di kimenyu i uldin, ku demen mdà di kaflingeyu na kaftooyu di Fye Tulen?

⁶ Salngad ayé man i Tnalù Dwata gablà ku Abraham, “Fantoon i Dwata, na mdà déé, tluh kenen di kanfen.” ⁷ Na salngad ayé, i kdee dad

to ftoo di ku Dyisas Krayst, dale mgimò dad bel Abraham. ⁸ Di kafsulat Dwata i Tnalùan, ta sanan gadè na tanluhan i dad to ise Dyu fagu di kaftoola. Taman, ta falan fgaðè i Fye Tulen di ku Abraham, manan, “Fagu di ge, banlégu kafye i kdee dad sahal to di klamang banwe.” ⁹ Ftoo Abraham di Dwata, na banlén kenen kafye. Taman, i kdee ftoo, lêan ale banlé kafye.

¹⁰ I kdee dad to smalig di kimenla i uldin, ta mnè di tahla i flayam Dwata, du ani man i Tnalù Dwata, “Falnayam i kdee dad to ku là sduéléla nimen i kdee dad uldin ta gsulat.” ¹¹ Na tooto gadè là ti tluh i satu to di kanfe i Dwata fagu di kimenan i dad uldin Dwata ta fagun di ku Mosis, du ani man i Tnalù Dwata, “Lo yé gamfun nawa landè sen i to tluh di kanfe Dwata fagu di kaftoon.” ¹² Bay i uldin, là tmagenan di kaftoo, du ani man i Tnalù Dwata, “Ku nun to, sanduléan nimen i kdee uldin, gfunan i nawa landè sen.”

¹³ Bay baling yé maflayam, Krayst du nsòan ato mdà di kaflayam gdawatto moon di là kgimento i uldin, du ani man i Tnalù Dwata, “Nè to fnatak di krus, yé falnayam.” ¹⁴ Ani duen Krayst mimò ayé du yé kayèan ku i kafye ta fakang Dwata di ku Abraham lê gdawat i dad ise Dyu fagu di ku Krayst Dyisas, du fye gdawatto i Tulus ta

fakang Dwata di gito fagu di kaftooto.

I dad uldin na i fakang

¹⁵ Dad flanekgu, ani satu guflingen-gu i man-gu ayé. Ku nun kasafnè, na ta finge fnirma*, landè fakay lmafà ku demen tamnù dun. ¹⁶ Nun dad fakang nimò Dwata di ku Abraham na di belan. Na ise ayé man Tnalù Dwata ku “di dad belam.” I knayèan man lo satu to, dunan Krayst. ¹⁷ I Dwata, nun nimòan kasafnè ku Abraham, na yé fakangan dnohòan. Silang blé Dwata i uldin kafnge fat latuh tlu falò fali. I uldin, là ti falmon i kasafnè ku demen landè gukmamu i fakang. ¹⁸ Du ku yé duen Dwata mlé kafye di dad to du mdà di kimen i dad uldin, ta landè gukmamu i fakangan. Bay di kaglutun, yé duen Dwata mlé kafyen di ku Abraham du dnohòan i ta fakangan di kenen.

¹⁹ Ku gambet ayé, dét kè gukmamu i uldin? Yé duen Dwata mlé i uldin fagu di ku Mosis du fye teen dad to i salàla. Na yé ta gusen i kaflalò Dwata di uldin kanto kel i satu to ta fakangan, dunan i bel Abraham, yé dagitan Krayst Dyisas. Na blé Dwata i uldin di ku Mosis fagun di dad kasaligan, na Mosis lê man tmugad dun di dad to. ²⁰ Landè gukmamu i to mnè di bleng du lo satu Dwata talù ku Abraham di kablén i fakangan.

* 3:15 3:15 Mbagal sulat di kasafnè.

I gukmamu i uldin Dwata fagu di ku Mosis

²¹ Yé kayèan man ani kè i uldin Dwata fagu di ku Mosis na i fakang Dwata, là maslalò ale? Là sa, du ku nun moon uldin gamlé nawa landè sen di dad to, fakay mgimò tluh i kdee di kanfe Dwata fagu di kimenla i uldin ayé. ²² Bay yé man Tnalù Dwata, magfasak i kdee dad to di salà. Na mdà déé, lo yé gamdawat i blé ta fakang Dwata dunan i dad to ta ftoò ku Dyisas Krayst.

²³ Di laman là kel i bang kaftoo, magfasak ato di uldin, na silang ato galwà déé kantoto gadè i dalan ftoò di ku Krayst. ²⁴ Taman, i uldin tamdò gami kel di kakel Krayst, na mdà déé, tluh gami di Dwata fagu di kaftoomi di ku Krayst. ²⁵ Na ani, du ta ftoò gami di ku Dyisas Krayst, ta landè ktoo uldin tamdò gami.

²⁶ Na i kdeeyu, ta mgimò gamu nan dad ngà i Dwata fagu di kaftooyu di ku Krayst Dyisas. ²⁷ Na i kdeeyu ta fbunyag di ku Krayst, ta déé Krayst di gamu. ²⁸ Na gito dad to ta ftoò di ku Krayst Dyisas, ta landè gusahalo, balù ku Dyu ku demen ise Dyu, balù ku fasak ku demen ise fasak, balù ku lagi ku demen libun, du i kdeeto ta masasatu di ku Krayst Dyisas. ²⁹ Na du ta nfun Krayst gamu, ta glam gamu di bel Abraham, na gdawatyu i fakang Dwata.

4

¹ Kaflingenta dun, ku nun ngà ta mati i màan, kenen

mfun kdee dad knun i màan. Bay du ngà kenen fa, landè gusahalan di dad fasak balù ku kenen mfun i kdee. ² Di laman ngà fa, là fakay ku là nimenan i dad to mifat kenen, na i dad to mifat i dad knunan kel di bang fala nalék i màan. ³ Na salngad ayé i kagkahto gito, du di lam là fa kel Krayst, magfasak ato di dad gulmalòto magot i banwe ani. ⁴ Bay kanto kel i bang ta fala nalék Dwata, dekan i Ngàan sut di satu libun, na glam kenen di dad Dyu mgebe i uldin, ⁵ du fye falwàan i dad to mgikat di kimen i uldin du fye mgimò ato dad ngà i Dwata.

⁶ Na yé gudmilè dun ta ngà gamu i Dwata, du ta dek Dwata i Tulus Ngàan mnè di nawayu, na mdà ayé ta fakayyu tlo i Dwata “Mà.” ⁷ Na yé duenam man, ta ise gamu fasak bay dad ngà i Dwata. Du ta ngà Dwata gamu, ku dét i blén di dademe dad ngàan, yé lêan blé di gamu.

I klidù Pol gablà di dad to di Galasya

⁸ Na di munan, di lamyu là fa dmlè i Dwata, fasak gamu i dad ise glut dwata. ⁹ Bay ani, ta dilèyu i Dwata, na ta lêan gamu dilè. Na kan ku mayè gamu samfulé di dad muna gulmalòyu landè gnagan na landè kamu? Mayè gamu kè ku lê gamu magfasak di dad tdòla? ¹⁰ Kan ku fantooyu i dad lii fagu di kafèyu i dad mabtas du, na ksut i bulen, na i kaktu di kat

fali? ¹¹ Yé klikògu, keng landè gukmamu i kdee ta tdògu di gamu.

¹² Dad flaneK, fakdogu di gamu, lalòyu i adatgu salngad klalògu i gamu adat. Na gamu, landè gusasè i nimòyu di do. ¹³ Na ta gadèyu sa yé gumdàgu gamtdò gamu i Fye Tulen di munan du mdà di knun tdukgu. ¹⁴ Na balù ku maflayam gamu mifat do di knun tdukgu, là ti fantulahyu agu, na là ti nadoyyu agu. Bay yé kdawatyu do salngad ku yé lmauy gamu kasaligan i Dwata ku demen Krayst Dyisas. ¹⁵ Toogu lyalo i kakdoyu di do di bang atù. Ku loyu fakay nwè i matayu, ta bléyu do. Kan ani ku ta matlas i fandamyu? ¹⁶ Kan dé ku ta knangyu agu nawa? Yé kè duenan du mdà di ktulengu gamu i kaglutan?

¹⁷ I dad to tamdò kéng, too ale mayè mlad gamu, bay sasè i fandufila. Yé kayèla ku gawag gamu di do du fye dale i nsenyu. ¹⁸ Too ti fye i mafè syan ku fye i duenan. Fanlesyu i nimòyu ayé balù ku déé agu ku demen là. ¹⁹ E dad ngà toogu kanbong nawa, too agu maflayam di gamu salngad di kaflayam i libun fan sut ngàan kel di kagfunyu i ldam Krayst. ²⁰ Too fye moon ku déé agu di safédyu du fye fan-ganaggu i ktalùgu di gamu du too msamuk i fandamgu.

Sara na Hagar, i gugaflingen i lwe kasafnè

²¹ Nun snalekgu di gamu dad to mayè lmalò di uldin. Ta glabatyu kè i gumtatekan?

²² Du yé man i Tnalù Dwata gablà ku Abraham, nun lwe ngàan lagi, i satu sut di libun fasak, na i satu sut di libun ise fasak. ²³ I ngàan sut di fasak, sut di btal ksut. Bay i ngàan sut di libun ise fasak, yé gugdohò i fakang Dwata. ²⁴ Na i lwe libun ayé, yé guflingen di lwe kasafnè. I satu, yé dagitan Hagar, na yé kagkah i dad belan lê ale magfasak, du yé gugafled Hagar, dunan i uldin blé Dwata fagu ku Mosis di Bulul Sinay. ²⁵ Na yé guflingengu ku Hagar dunan i Bulul Sinay di banwe Arabya, na yé gumtatekan dunan i syudad Dyérusalém du magfasak i dad to di klalòla i uldin. ²⁶ Bay i satu libun, yé dagitan Sara. Ise kenen fasak, na yé banwen satu Dyérusalém ditù di langit. Na gito i dad belan du là magfasak ato di uldin ayé. ²⁷ Du ani man i Tnalù Dwata,

“E libun landè ngà, too ge flehew. Mkit ge di klehew balù ku là lmenam gmagu katduk fsut ngà, du i libun tngak yaanan, mas dee kenen bel di libun nalay i yaanan.”

²⁸ Dad flaneK, gito ta dad ngà Dwata du mdà di kdohòan i fakangan. Gito i dad bel Isaak, i ngà Sara, dunan i ta fakang Dwata ku Abraham. ²⁹ Na di bang atù, i ngà sut di btal ksut, dunan

Ismaél, falnayaman i twalin, Isaak, dunan i ngà sut fagu di gal i Tulus Dwata. Na salngad ayé kagkah i dad bella di mdu ani. ³⁰ Na dét kè i flau Dwata di ku Abraham i ta gsulat di Tnalù Dwata? Ani flaun, manan, “Filiham i libun fasak na i ngàan, du i ngà i libun fasak, landè gfunan di knun i màan.” ³¹ Na yé duenam man, dad flanek, ta ise ato ngà i fasak, bay ta ngà ato i libun ise fasak.

5

I kafalwà Dyisas gito

¹ Yé duen Krayst falwà gito du fye ta là dè ato mag-fasak di dad muna gulmalòto. Yé duenam man, too gamu fbagal, na ta nang gamu lê fafasak samfulé.

² Do, Pol, i man ani di gamu. Ku yé duenyu fimò ilè di lawehyu du mdà di klalòyu i uldin, ta landè btas Krayst di gamu. ³ Ani flaugu di gamu, ku nè to fimò ilè di lawehan, là fakay ku là sandulèan nimen i kdee uldin.

⁴ Ku yé man nawayu tluh gamu di kite Dwata fagu di kimenyu i uldin, landè kasgagoty du ku Krayst, na ta gtagakyu i kafye Dwata. ⁵ Bay ani i gami fanden: Dwata i tamluh gami. Na yé galmi sanfatan du mdà di kgagan i Tulus Dwata tmabeng fagu di kaftoomi. ⁶ Du i to ta masasatu di ku Krayst Dyisas, ta là mabtas di kenen ku ta nun ilè di lawehan, ku demen landèan. Lo yé mabtas i

kaftoo teen di nimòan mdà di kalbong nawan.

⁷ Ta too fye sa i kaftooyu di munan. Simto kè i fnang gamu di klalòyu i kaglutan? ⁸ Ise ku Dwata mimò ayé, du kenen tamlo gamu fdadong di kenen. ⁹ Fgeye gamu du fye là kamfit i tdòla di gamu, salngad i bulung falnok fan, du ani gal man, “Balù ku too tukay i bulung falnok fan gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee.” ¹⁰ Du mdà di ksasatuto di Amuto, toogu gadè ta fan gamu samfulé lmalò di glut dalan, na falnayam Dwata i to sambulug gamu, balù simto kenen.

¹¹ Bay dad flanek, ku sana katdògu kfimò ilè di laweh, là falnayam dad Dyu agu moon, na là ti tamduk nawala do balù ku fagin-gu tdò gablà di kfati Krayst di krus. ¹² I dad to smamuk gamu ayé, yé kayègu nang lo yé nimòla i fimò ilè di lawehla, bay yé fye fles maklang*.

¹³ Na dad flanekgu, ta tlo Dwata gamu du fye galwà gamu di dad gumagfasakyu. Bay nangyu gnamit i kagalwàyu ayé di sasè kfagu na fles di kagsalà. Bay yé fye nimòyu, too gamu stabeng du mdà di kasakdo. ¹⁴ I kdee uldin Dwata, ta mbaling lo satu di manan, “Kanbongam nawa i dademem to salngad kalbong nawam i ktom.”

¹⁵ Bay ku yé ganbetyu i adat dad lmanaf labè, na sigi gamu sngal na sakét, too

* 5:12 5:12 Ku demen skah ale di dad to ftooo.

gamu fgeye tà gamu sdulê malmo.

I knayè Tulus Dwata na i knayè lawehto

¹⁶ Yé duenam man, ani man-gu di gamu, tooyu blé i ktoyú di Mtiu Tulus du fye ta là nimenyu i sasè knayè i lawehyu. ¹⁷ Du too sahal i knayè lawehyu na i knayè Mtiu Tulus. I knayè Mtiu Tulus, knangan i knayè laweh. Na i knayè laweh, knangan i knayè Mtiu Tulus. Taman masfati i lwe ani, na yé gamsang di kimòyu fye. ¹⁸ Bay ku yé malak gamu i Mtiu Tulus, ta là mgikat gamu di uldin.

¹⁹ Too mlal dilè nimò i satu to ku yé malak dun i sasè knayèan. Ani nimòan: Snafédan i dademe dad to ise yaanan, na too magsik na magyà i dad nimòan. ²⁰ Mangamfù kenen di dad ise glut dwata, na lmoos kenen. I dad to ayé, snang ale nawa, na sbalew ale, na safè ale nawa, na safalbut ale, na lom ale, na landè ksasatu nawala, na mungul ale to. ²¹ Na galla nibal knun i dademe, na flangal ale, na magin ale di dad sasè nimò. Na nun fa dademe dad sasè nimòla gambet ayé. Na ani fafaldamgu di gamu i galgu man, i dad to mimò gambet ayé, là ti gdawat ale di Kagot Dwata†.

²² Bay ani blé i Mtiu Tulus: kalbong nawa, klehew, ktanak nawa, ktahà nawa, klayù nawa, kafye balu,

na kagsalig, ²³ i kakdo, na kadnan i kto. I kdee ayé, là ti gkuntran di balù dét uldin. ²⁴ Na i kdee dad to nfun Krayst Dyisas, ta fnatak di krus i labi ktola gagin i dad sasè niballa. ²⁵ Na du yé gumdà i nawato di Mtiu Tulus, taman kenen i gten malak gito. ²⁶ Na nang ato safdatah, nang ato sbalew, na nang ato safè nawa.

6

I kastabeng

¹ E dad flaneK, ku nun di gamu tatek di salà, gamu dad to mbagal di kaftoo mdà di alak i Mtiu Tulus, yé nimòyu fansyeyu mték kenen. Bay fgeye gamu du fye là lê gamu tatek di salà. ² Na too gamu stabeng mebe dad klidùyu du ani kibòyu mimen i dad uldin Krayst gamu. ³ Ku nun to, yé man nawan ta too kenen fye, bay di kaglutan là fyen, ta fan-gawan i kton. ⁴ Kat satu to, toon fan-geye i dad nimòan, na ku fye nimòan, fakay kenen flehew. Na nangan sngad i nimòan di nimò i dademe dad to, ⁵ du kat satu to, kenen tmimel di Dwata gablà di kenen nimò.

⁶ I satu to ta matdò di Tnalù Dwata, yé fye nimòan fagalmenan i to tamdò kenen.

⁷ Nang gamu flingu du là ti gafgawyu i Dwata. Ku dét i flah satu to, yé kantun. ⁸ Ku simto mlah i dad sasè knayè lawehan, yé gaktun i kalmo. Bay ku simto mlah i knayè i Mtiu Tulus, yé kantun nawa

† 5:21 5:21 Là gfusuk ale di langit.

landè sen. ⁹ Nang ato ftakas mimò fye, du ku ta kel i du ta nalék Dwata, nun gdawatto taden ku là fanak ato mimò. ¹⁰ Na yé duenam man, too ato fakgis mimò fye di kdee dad to, matnù fa di dademeto saflanek di kaftooto di ku Dyisas.

I gusen i sulat

¹¹ Neyeyu i kalbang dalangu smulat. ¹² I dad to mayè ku fimò gamu ilè di lawehyu, lo yé kayèla ku flehewla i dademela Dyu, na ku là maflayam ale mdà di kaftoola di kfati Krayst di krus. ¹³ Balù i dad Dyu ta nun ilè di lawehla, là gaganla mimen i kdee dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay yé duenla mayè ku nun ilè di lawehyu du fye dag i dad to ale mdà di kimenyu. ¹⁴ Bay do, là sa daggu i ktogu, bay lo yé daggu i Amuto Dyisas Krayst mdà di kfatin di krus. Du fagu di kfatin ayé, ta landè agot i knayè banwe di do. Na do, ta lê landè ayègu mimò knayè i banwe. ¹⁵ Là ti mabtasan ku nun ilè di laweh i satu lagi, ku demen landèan. Bay yé lo mabtasan ku ta fnalami Dwata i adatan. ¹⁶ Mulà moon ku blé Dwata ktanak nawa na kakdo di kdee dad to mimen i tdògu ani, na kel di kdee dad to i Dwata.

¹⁷ Na di gusenani, ani mangu di gamu. Ta là fakay ku nun to man dun ise dek Dwata agu. Teenyu sa di lawehgu i dad laas mdà di kaflayam dad to do, du yé

gugmadè dun na do i fasak Dyisas.

¹⁸ Na dad flanek, mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu. Amén.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Ifisu

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Na febegu i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata mnè di Ifisu, dunan i dad to gsalig du mdà di ta ksatuyu ku Krayst Dyisas. ² Yé kayègu moon Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kafye gfunto fagu di ksatuto di ku Krayst

³ Fasalamat ato di Dwata, i Mà Amuto Dyisas Krayst, du blén di gito mdà di langit i kdee gamfye di kaftooto du mdà di ta ksatuto ku Krayst. ⁴ Di laman là mimò i klamang banwe, ta sanan ato nalék du nfunan ato fagu di ksatuto di ku Krayst du fye too ato tluh, na landè gumaslento di kanfen.

Na mdà di kalbong nawan gito, ⁵ ta falan fnè di fandaman i kafbalingan gito dad ngàan fagu di ku Dyisas Krayst du yé gulehewan na knayèan. ⁶ Na tooto dnayen i Dwata du tadèan ato banlé kafye fagun di ku Dyisas Krayst, i Ngàan toon kanbong nawa. ⁷ Fagu di litè Krayst, ta nsò Dwata ato, na ta fnasinsyan dad salàto. Too bong kafye Dwata ⁸ i ta blén gito, landè gamsngad dun.

Di kdee kfulungan na gkadèan, ⁹ nimò Dwata i ta

fnaleh nawan, na fiten di gito i knayèan nimò fagu di ku Krayst i là lmenan fgadè di munan. ¹⁰ Ani fnaleh nawan i dnohòan ku ta kel i du, dunan sansatun i kdee ta nimòan di langit na di tah tanà, na Krayst ulu di kdee.

¹¹ I kdee fnaleh nawan, slame mgimòan. Na ta nalék Dwata ato du fye nimòan ato dad ngàan fagu di ksatuto di ku Dyisas Krayst, du yé ta fnaleh nawan mdà di kagatbùan. ¹² Dunan ayé i nimòan. Taman, gami ta muna smalig di ku Krayst, toomi dnayen i kdatah Dwata.

¹³ Na lê salngad ayé gamu dad to ise Dyu du ta lê gamu mbaling dad to Dwata. Di kaklingeyu i glut tdò, dunan i Fye Tulen mlé gamu kagalwà, ta fantooyu. Na yé ilè dun gamu ta nfun Dwata du ta blén di gamu i Mtiu Tulus, dunan i ta fakangan. ¹⁴ Du yé funa blé Dwata di gito i Tulusan, yé gugmadèto dun gdawatto kadang i kdee fakang Dwata di dad ton, na fagu déé gadèto too sikof kafalwà Dwata i dad nfunan. Taman, tooto dnayen i kdatahan.

I dasal Pol

¹⁵ Yé duenam man, mdà di muna kaklingegu gablà di kaftooyu di Amuto Dyisas na i kalbong nawayu di kdee dad to nfun Dwata, ¹⁶ là ti fanak agu fasalamat di Dwata gablà di gamu, na galta gamu fakuf di kat kdasalgu. ¹⁷ Na mni agu di Dwata i Amuto

Dyisas Krayst, dunan i Mào too mdatah. Ani fnigu, blén di gamu i Mtiu Tulus, dunan i mlé gamu kfulung na faglabat gamu i Dwata du fye midul i kdilèyu dun. ¹⁸ Na lègu fni lanwan i fandamyu fye glabatyu nun fandyu mdà di katlon gamu, dunan i kdee kafye ta fakangan di kdee dad to ftoo di ku Dyisas. ¹⁹ Na yé duen-gu lè mni ayé du fye galyaloyu kgis i kaltulus Dwata lamyak di gito dad to ftoo di kenen. I kaltulus ta dini di gito, dunan ²⁰ i gnamitan di ktékan ku Krayst di fati na di kafsudengan kenen di kwananan ditù di langit. ²¹ Mdatah Krayst di kdee hari, na di dad ganlal, na di dad tulus*, na di dad amu, na di kdee dagit, ise ku lo di mdu ani, bay kel di fulé du kadang. ²² Na ta fdanà Dwata i kalbong kdee di ku Krayst, na ta fagotan dun i kdee, na kenen ulu i kdee dad to ftoo. ²³ Na gito dad to ftoo di ku Dyisas Krayst, ta mgimò lawehan, na déé gumite dun i ksikofan, na kenen smikof kalbong kdee.

2

I ktékto di fati magin ku Krayst

¹ Di munan, salngad gamu di dad to ta mati du landè kasgagotyù di Dwata mdà di ksasèyu, na di dad salàyu. ² Gamsalà gamu di munan du lalòyu ldam i dad to nfun

banwe ani. Yé nimenyu Satan, dunan i magot di bleng i langit na i tanà, na lè magot i dad to là mimen di Dwata. ³ Na di munan, salngad i kdeeto di dale, du yé nimòto knayè i ungrad, na nimento i ibalan na i sasè fandaman. Na salngad ato di dademe dad to là mimen di Dwata, mnè tahto i kalbut Dwata.

⁴ Bay mdà di kakdo Dwata na i kalbong nawan gito, ⁵ di lamto mnè di fati du mdà di là kimento, ta ntékan ato magin ku Krayst. Du yé duenyu galwà lo mdà di kafye Dwata. ⁶ Na mdà di ta ksasatuto ku Krayst Dyisas, ta nték Dwata ato magin di kenen, na ta fsudengan ato di saféd Krayst di langit. ⁷ Nimòan ayé du fiten kel di landè sen i too bong kafyen ta fgaðèan di gito fagu di ku Krayst Dyisas. ⁸ Du mdà di kafye Dwata ta galwà gamu fagu di kaftooyu, na ise ku mdà di gamu nimò bay tadè blé Dwata di gamu. ⁹ Na yé duenam man, landè to fakay fdatah i kton, du ise ku yé gumdà i kagalwàto di balù dét i ta mgimòto. ¹⁰ Ta fnalami Dwata ato, na di ta ksasatuto di ku Krayst Dyisas, nimòan ato i dad to mimò i fye nimò ta fala fatlagad Dwata.

I ksasatuto fagu di ku Dyisas Krayst

¹¹ Gamu dad to ise Dyù, fandamyu i muna kagkahyu. Msik dad Dyù gamu, na yé katlola gamu “dad landè ilè di laweh.” Bay dale, nun

* 1:21 1:21 I dad tulus, dunan dad kasaligan i Dwata na i dad busaw.

fimòla ilè di lawehla. ¹² Na fandamyu i kagkahyu di munan, du gawag gamu di ku Krayst, na là glam gamu di dad Dyu ta mgalék Dwata, na landè alelyu di kasafnè ta fakang Dwata di dad ton. Na di knèyu di tah tanà ani, fa landè fandyu, na là ti gadèyu i Dwata. ¹³ Bay balù tagnè gamu gawag di Dwata, di nawan ani, mdà di ksatuyu ku Krayst Dyisas, ta neben gamu di kenen fagu di litè faloh Krayst di kfatin.

¹⁴ Na Krayst samfye i dad Dyu na i dad ise Dyu du ta sansatun i lwe lumbuk ani. Na ta falmon i gambleng gito, dunan gumdà i kasnang nawa dad Dyu na i dad ise Dyu. ¹⁵ Du yé nimò Krayst di kfatin, flandèan btas i dad uldin Dwata fagun di ku Mosis gagin i dad fimòan na i dad fnangan di dad to. Nimòan ayé du sansatun i lwe lumbuk di satu falami lumbuk mdà di ta ksatuto di ku Krayst, na sanfyen ato. ¹⁶ Fagu di kfati Krayst di krus, lanmon i kasnang nawa, na sansatun i lwe lumbuk, na sanfyen ale di Dwata. ¹⁷ Du Krayst, tamdò kenen di dad Dyu, dunan i dad to mdadong di Dwata, na lêan tdò i dad ise Dyu, dunan i dad to mawag di Dwata. Na yé tdòan di kdeela nun kasafye. ¹⁸ Du mdà di ku Krayst i kdee dad to, baling Dyu ku demen ise Dyu, fakay gafdadong di Mâ fagu di Mtiu Tulus.

¹⁹ Na yé duenam man, ta ise gamu mahal to, bay ta

glam gamu di dad to nfun Dwata, na ta ngà gamu i Dwata. ²⁰ Na i kdee ta ftoo di ku Krayst, salngad i gumnè ta fdak i dad tugad Dwata na i dad to dek Dyisas, na Krayst Dyisas i too mabtas batu gufdak i gumnè ani. ²¹ Na fagu di ku Krayst, ta sagot i gumnè ani, na ta mgimò i gumnè Dwata too mtui. ²² Na fagu di ksatuyu di ku Dyisas Krayst, ta lê gamu sasatu di kdee ta ftoo du mgimò i gumnè Dwata, du yé ta mnè di gamu i Tulusan.

3

Ikatdò Pol di dad to ise Dyu

¹ Yé duenam man, do, Pol, i satu blanggù mdà di katdògu gamu dad to ise Dyu gablà di ku Krayst Dyisas. ² Na gadègu sa ta lingeyu gablà di kafye Dwata di do, du blén i nimò ani di do du gamfye di gamu. ³ Na fite Dwata di do i là lmenan fgadè di munan, salngad i ta man-gu di gamu fagu di surat. ⁴ Ku bnasayu i suratgu ani, glabaty i là lmen fgadè Dwata di munan gablà di ku Krayst. ⁵ Di munan, là tulenan ani di dad to, bay ani ta fgadèan fagu di Mtiu Tulus, na fgafatan di dad to dek Dyisas Krayst na di dad tugad Dwata. ⁶ Na dunan ani i là lmenan fgadè di munan, gamu i dad to ise Dyu, fagu di Fye Tulen, lê gamu gagin di dad Dyu di kagfunla i blé Dwata, na sagin i kdee di satu laweh, na slame nun

alel di fakang Dwata fagu di ku Krayst Dyisas.

⁷ Mdà di kafye Dwata, ta nimòan agu snaligan tamdò i Fye Tulen mdà di gnagan ta blén do fagu di kaltulusan.

⁸ Na balù ku too agu mdanà di kdee dad to nfun Dwata, knèan ta blé Dwata di do i gnagan tamdò di dad to ise Dyu gablà di too bong kafye blé Krayst di gito. ⁹ Na lêan blé di do i gnagan fbateng di kdee dad to i tdò là lmenan fgaðè di munan. I Dwata mimò i kalbong kdee, là tayòan tulen i tdò ani di munan. ¹⁰ Yé duen Dwata mimò ani du fye teen i dad ganlal na i dad tulus ditù di langit i kdee dad sahal gnaganan fagu di kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

¹¹ I nimò Dwata ayé saglalò di ta fnaleh nawan di là fa nimòan i kdee, na dnohòan ayé fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto. ¹² Na mdà di ksatuto di ku Krayst, na fagu di kaftooto di kenen, là gdè ato, na là myà ato fdadong di Dwata. ¹³ Taman, ani fnigu di gamu, nangyu fagdanà i nawayu du mdà di dad kaflayamgu di katdògu gamu, du i dad kaflayam ani gamfye di gamu.

I kalbong nawa Krayst gito

¹⁴ Taman, yé duen-gu lkuad di Mào di langit dmasal di kenen. ¹⁵ Kenen gumangmà i kdee dad to ftoo ta ditù di langit, na lê man dinì fa di tah tanà. ¹⁶ Na ani fnigu di Dwata, mdà di bong kdatahan banlén gamu kgis fagu di Tulusan, du fye mbagal

i nawayu. ¹⁷ Ani lêgu fni, too mnè Krayst di nawayu fagu di kaftooyu. Na lêgu fni too gamu dmalil na lamnok fagu di kalbong nawan gamu, ¹⁸ du fye glabatyu i kalbong nawa Krayst gamu salngad di kdee dad to i Dwata. ¹⁹ Mulà moon galyaloyu i kalbong nawa Krayst gamu balù là sikof kaglabatto dun, du fye too gamu fnò i ldam Dwata.

²⁰ Dnayento Dwata du fagu di kaltulusan gaganan nimò mdatah fa di fnito na di fandamto. ²¹ Gito i dad to ftoo di ku Krayst, tooto dnayen i Dwata fagu di ksatuto di ku Krayst Dyisas mdà di muna, na kel ani, na gafat di landè sen. Amén.

4

I ksatatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst

¹ Yé duen-gu blanggù du mdà di kagin-gu di nimò i Amuto. Taman, ani fnigu di gamu, fanyeyu ldamyu du yé gten nimò i dad to mgalék Dwata. ² Tooyu fdanà i ktoyuu, na too gamu sakdo, na tooyu fantahà nawayu. Na mdà di kasalbong nawayu, too gamu sfasinsya. ³ Too gamu fgal di ksatatu nawa blé i Mtiul Tulus fagu di kasafye gumdà i kasbakas nawayu. ⁴ Du gito dad to ftoo di ku Dyisas, lo satu laweh guglamto, na lo satu Tulus mnè di gito. Na mdà di kalék Dwata gito, ta lo satu famento. ⁵ Na lo satu Amuto, na lo satu fantooto, na lo satu duento fbunyag. ⁶ Na lo satu Dwata, dunan Mào

i kdeeto, na kenen mdatah di kdee, na mnè kenen di kdeeto, na nimòan i knayèan fagu di kdeeto.

⁷ Na kat satu di gito, ta banlé Krayst dad sahal gnagan nimò mdà di knayèan.

⁸ Du ani man i Tnalù Dwata, “Di kbatunan di langit, dee neben dad to gtafus, na blén i dad sahal gnagan di dad to.”

⁹ Dèt gumtatek i manan, “Mbatun kenen?” Yé kayèan man ta muna kenen tufa di tanà, na fles di gumngalaman. ¹⁰ I ta tufa di gumngalaman, dunan i mbatun ditù di tah langit, du fye baling di dungan ku demen di tah, déé sa kenen. ¹¹ Na kenen i mlé dad sahal gnagan nimò di dad to, na mdà ayé, nun dademe mgimò dad to dek Dwata, na i dademe tugad Dwata, na i dademe tamdò i Fye Tulen, na i dademe, ulu di dad to ftoo du tamdò ale di dad simbahan. ¹² Na yé duen Krayst mlé dad gnagan ani, du fye gatlagad i kdee dad to Dwata mimò i knayèan, na kamgis i laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen. ¹³ Na fagu déé, ta nun ksatuto di kaftoo na di kgado i Ngà Dwata. Na du yé kagkah, ta mgimò ato mbagal di kaftooto, na sikof i ldamto salngad di ku Krayst.

¹⁴ Na ku yé kagkahto, ta là ti salngad ato i dad malnak ngà mlal mgebe balù dèt tdò i dad to fulung famgaw.

¹⁵ Bay yé gito nimò, tmulen ato gagin i kaglut na kasakdo. Na fagu déé, too ato lamnok

di kaftoo kel di kasalngadto di ku Krayst, dunan i Uluto. ¹⁶ Na mdà di ku Krayst, i kdee dad to glam di lawehan, ta too sbakas, na ta sgagot i kabal laweh fagu di kat satu alel di laweh. Na ku kat satu, nimòan i kenen alel, too lamnok i laweh, na baling too midul i kbagalan fagu di kasakdo.

Ifalami to

¹⁷ Na yé duenam man, fagu di dagit i Amuto, toogu man di gamu, ta nangyu ganbet i dad to là ftoo di ku Krayst du landè gukel i fandamla.

¹⁸ Na kmifuh i kaglabatla. Là gfunla i falami nawa blé Dwata du landè gnadèla na magéng ulula. ¹⁹ Na landè kyàla, na mdà ayé, ta bléla i lawehla di sasè knibal i ungadla, na magin ale di kdee dad sahal magsik nimò. Na baling midul i kiballa mimò sasè.

²⁰ Ise yé teenyu di ku Krayst. ²¹ Bay ta lingeyu sa gablà di kenen, na di klalòyu kenen, ta gatdò di gamu i kaglut teen di ku Dyisas Krayst. ²² Taman, tnakakyu i labi ldamyu, dunan i labi ktouy, du yé gamfalmo gamu du fibalan na fan-gawan gamu. ²³ Na tooyu fafalami i ktouy na i fandamyu. ²⁴ Yé fye teen di gamu i falami kto nimò Dwata glalò di kenen kagkah du fye teen i katluhan na i ktiun.

²⁵ Taman, ta nang gamu tmulen kéng. Yé fye, tulenyu kaglut di dademeyu ftoo, du i kdeeto glam di laweh

Krayst. ²⁶ Na ku malbut gamu, too gamu fgeye tãan gamu nebe di salà. Na lnifeytyu i kalbutyu ayé di laman là sdaf i du, ²⁷ na nangyu banlé Satanas kdalan fagsalà gamu. ²⁸ I to tagnè tmaku, ta nang dè tmaku, bay yé fye, talbahò du yé fye kafngabalan i klawilan, na gtabengan i dad to landè knun.

²⁹ Na nang gamu talù sasè, bay yé talùyu i fye du yé gamtabeng, na gamtgal nawa i dad to lminge gamu di balù dét klidùla. ³⁰ Na nangyu flidù i Mtiu Tulus Dwata, du kenen ilè i ta kfun Dwata gamu, na i gugmadè dun snikofan i kagalwàyu kadang di fulé du. ³¹ Na tnagakyu i katduk nawa, na i kalbut, na i kaflabè, na i kafaltè, na i kaslen, na i kdee dademe sasè nimò. ³² Fanyeyu i ldamyu di dademeyu to, na too gamu sakdo. Na too gamu sfasinsya salngad i ta kfasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

5

I knè di gumalwan

¹ Yé duenam man, tooyu ganbet i ldam Dwata du gamu i dad ngàan toon kando.

² Na too gamu sakdo salngad i kakdo Krayst gito di kablén i kton di fati du mgimò dsù too fye bun gamfye nawa Dwata.

³ Na du ta ngà gamu i Dwata, là gtenan linge ku nun di gamu mimò sasè knayè i lawehyu, ku demen i dademe magsik nimò, ku demen i klom. ⁴ Na là fakay ku yé lamwà di bàyu dad

magsik talù, na dad talù landè gukel, na i dad ulek magsik, du là ti gtenan. Bay yé too gten ku mlé gamu fasalamat di Dwata. ⁵ Du ta tooyu gadè, i to mimò sasè knayè i lawehan, na i to lom, landè gfunla di Kagot Krayst na di Kagot Dwata, du i to ayé salngad ku yé fnangamfùan i ise glut dwata.

⁶ Nang gamu fagwè di sukat fagu di talù landè gukel, du i dad to mimò ayé, mnè tahla i kalbut Dwata du là nimenla dun.

⁷ Taman, niwasyu i dad to ayé. ⁸ Di munan, mnè gamu di gukmifuhan, bay ani ta mnè gamu di gumalwan fagu di ksatuyu di Amuto, Dyisas Krayst. Taman, yé fye i ldamyu salngad di ldam i dad to mnè di gumalwan.

⁹ Du yé ulé i knè di kalwa mimò fye, tluh, na kaglut.

¹⁰ Na tooyu fkah di nawayu i kdee gamflehew i Amuto.

¹¹ Na nang gamu magin di dad nimò landè gukel salngad di nimò i dad to mnè di gukmifuhan, bay yé nimòyu i tluh, du fye dilèla i dad sasè nimòla. ¹² (Du too ti magyà, balù di lo kastulen dun gablà di sasè nimòla di gugbunin.) ¹³ Na ku ta magtuyal i kdee di lwa, yé klom mite i kaglut, ¹⁴ du i lwa fiten i kdee. Taman, ani man i Tnalù Dwata,

“Mukat ge, to kudang, na mték ge, to mati, du tnuyal Krayst ge.”

¹⁵ Yé duenam man, tooyu fanye mebe i ktoyu, na

nangyu ganbet i dad to là fulung faldam, bay yé ganbetyu i dad to fulung faldam. ¹⁶ Too gamu fagasleng mimò fye, du ta too midul ksasè di nawan ani. ¹⁷ Na mdà déé, nangyu nimò i landè gukel, bay yé fye tooyu fannabal ku dét knayè i Amu fimò gamu. ¹⁸ Na nang gamu flangal du yé gamfalmo gamu, bay too gamu fafnò i Mtiu Tulus. ¹⁹ Na ku stulen gamu, gnamityu i dad Salmo*, na i dademe man i Tnalù Dwata. Na too gamu lmingag mdà di nawayu i dad lingag dmayen di Amu. ²⁰ Na kloyu to fasalamat di Dwata i Mào fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst, balù dét i mkel di gamu.

I flau di dad to nun yaan

²¹ Na too gamu safdanà di kat satu, du yé ilè i kafèyu di ku Krayst. ²² Gamu dad libun nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu salngad i kafdanàyu di Amuto, Dyisas Krayst. ²³ Du i lagi, kenen ulu i yaanan salngad ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan, na kenen falwà dale. ²⁴ Na nè kafdanà i dad to ftoo di ku Krayst, salngad ayé moon kafdanà i dad libun di yaanla fagu di kdee dad nimòla.

²⁵ Na gamu dad lagi nun yaan, kandoyu i yaanyu salngad di kakdo Krayst i dad to ftoo di kenen du blén i kton di fati mdà di gito. ²⁶ Yé duenan fafati

du yé dalanan tamluh gito di kafngen damyoh gito di éél fagu di Tnalùan, ²⁷ du fye too gten i dad to ftoo di kenen, na mlaneb, na landè gumaslento di balù détan. ²⁸ Na salngad ayé, gamu dad lagi, fye ku tooyu kando yaanyu salngad i gamu laweh, du i lagi kamdo i yaanan, ta lêan kando i kenen kto. ²⁹ (Du landè to ku knangan i kton, bay yé nimòan fankaanan, na toon nifat. Na salngad ayé i kifat Krayst di dad to ftoo di kenen. ³⁰ Du i kdeeto slame dad ale laweh Krayst.) ³¹ Na ani sulat di Tnalù Dwata, manan, “Yé duen i lagi tmagak i màan na yéan, na satnù di yaanan, na i lwe dad to ayé ta mbaling ale satu.” ³² Too mngalam gumtatek i manan ayé, bay yé kaglabatgu dun, dunan i ksasatu Krayst di dad to ftoo di kenen. ³³ Bay knèan, kat satu gamu dad lagi, là fakay ku là kandoyu i yaanyu salngad i kakdoyu i ktoyu, na gamu dad libun, là fakay ku là nafèyu i yaanyu.

6

Dad flau di dad ngà na di dad tuala

¹ Dad ngà, nimenyu i dad tuayu du yé gten nimò i dad ngà ftoo di ku Krayst.

² Ani uldin di Tnalù Dwata, manan, “Nafèam i màam na yéam.” Di kdee dad uldin, yé i tnanin uldin nun fakang magin dun, du ani manan,

* 5:19 5:19 Dunan i libru guglam i dad lingag dmayen di Dwata.

³ “Ku nafèam dad tuam, too fye i knèam, na too tahà i lawilam dini di tah tanà.”

⁴ Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut i dad ngàyu, bay di kebeyu dale, falnauyu na tdòyu ale glalò di katdò i Amuto.

I dad flau di dad fasak na di dad amula

⁵ Dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini di tah tanà. Nang gamu smumal, bay tooyu ale nafè, na nimòyu i kdee mdà di nawayu, salngad i kimenyu di ku Krayst. ⁶ Tooyu ale nimen. Na nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla gamu du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu. Bay balù ku là teenla gamu, nimòyu i knayè Dwata mdà di nawayu, salngad ku yé gufafasakyu di ku Krayst. ⁷ Na yé duenam man, too gamu falgad mdà di nawayu du di Amuto i gumimòyu ani, ise ku lo di dad to. ⁸ Du gadèyu banlé Amuto taden i kdee dad to mdà di dad fye nimòla, balù ku fasak ku demen ise.

⁹ Na gamu dad amu, yé fye ku salngad kibòyu i dad fasakyu. Nangyu ale falnikò du gadèyu lo satu sa i Amuyu di langit, na landè to nungulan.

I dad klung blé Dwata gito

¹⁰ Na di gusen, too gamu fbagal fagu di ksasatuyu di Amu, na di kaltulusan. ¹¹ Sandulèyu lsak i kdee dad klung blé Dwata du fye gfisanyu Satanas di kdee galan kfgaw gamu. ¹² Du ise ku yé dademeto

sfati i dademeto to, bay yé dademeto sfati i dad ulu i dad sasè tulus, dunan i dad busaw nun glal magot i gukmifuh i banwe ani, na dale gumdà i sasè nimò di tah tanà na di bleng i tanà na i langit. ¹³ Yé duenam man, sandulèyu lsak i kdee dad klung blé Dwata du fye ku ta kel i bang i kdee sasè, gfisanyu kenen, na gaganyu tadag kel di gusen i kasfati.

¹⁴ Taman, too gamu fatlagad, na fan-gatyu i galingyu, dunan i kaglutu, na lê man anit, dunan i katluh. ¹⁵ Na lsakyu talumfà, dunan i kafatlagadyu tamdò i Fye Tulen mlé kasgulè nawa i to gamsalà na i Dwata. ¹⁶ Na i kaftooyu di ku Dyisas Krayst, yé klung nagoty du klungyu di dad fanà dminè gal gti Satanas. ¹⁷ Na dnawatyu i kagalwà blé Dwata gamu du ani kalù tek ta sukub di uluyu. Na tooyu gnamit i Tnalù Dwata du ani sundang ta blé i Mtiu Tulus di gamu. ¹⁸ Na di kdee ayé gine, too gamu dmasal mni tabeng di Dwata. Na balù dét mkel di gamu, too gamu dmasal fagu di kalak i Mtiu Tulus. Na too gamu fgeye, na nang gamu ftakas. Na tooyu dnasal i kdee dad to Dwata. ¹⁹ Na lèyu agu beg dnasal du fye di katdògu, banlé Dwata agu glut tdò du fye nun klabègu tmulen i ta fgdèan gablà di Fye Tulen, dunan i là fa tayòan fgdè di munan. ²⁰ Yé duen Dwata mdek do du tdògu i Fye Tulen, na yé duen-

gu gablanggù ani. Taman, begyu agu dnasal du fye landè klikògu tmulen dun, du yé gten nimògu.

Gusen i surat

²¹ Yé tmulen gamu gablà di kagkahgu na di nimògu dini Tikiku, i satu flanekto too mabtas na gsalig di nimò i Amuto. ²² Taman, ani duengu mdek kenen salu déé di gamu du tulenan gamu i kagkahmi dini, na tan-galan i nawayu.

²³ E dad flanekgu, mulà moon i Mào Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu ktanak, na kalbong nawa, na kaftoo di kenen.

²⁴ Mulà moon banlé Dwata kafye i kdee dad to kambong nawa i Amuto Dyisas Krayst kel di landè sen.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Filipus

¹ Do, Pol na Timoti, i dad fasak Krayst Dyisas, gumdà sulat ani. Na febemi déé di gamu dad to nfun Dwata ta sasatu ku Krayst Dyisas di Filipus glam di dad ulu di simbahan, na i dad to gal ttabeng dale. ² Mulà moon i Mào Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dasal Pol di dad to ftoo di ku Dyisas di Filipus

³ Di kafaldamgu gamu, gal agu fasalamat di Dwata. ⁴ Na di kat kdasalgu gamu, too agu lehew, ⁵ du tooyu agu ttabeng di katdògu i Fye Tulen mdà di katbùyu ftoo kel di mdu ani. ⁶ Na ani i toogu gadè, Dwata tambù i fye nimòan di nawayu, na kenen i fadlug mimò dun kel di ksikofan di Du Kasfulé Krayst Dyisas.

⁷ Too ti gten ku yé galyalogu gablà di gamu déé du too gamu mabtas di do du i kdeeyu, ta nun alelyu di fimò Dwata do, balù di lamgu gablanggù ani, na lê man di kagugu tamdò na msen i Fye Tulen di munan. ⁸ Na ta gadè Dwata yé gumdà i kakkdogu gamu mdà di kakdo Krayst.

⁹ Na ani i dnasalgu, mulà moon midul i kasakdoyu, na i kaglabatyu, na i kgaganyu

dmilè i kaglutan, ¹⁰ du fye gaganyu malék i too fye, na fagu déé mtiu gamu, na landè gumaslenyu kel di Du Kasfulé Krayst. ¹¹ Na déé gumdàyu fnò i sikof Idam blé Dyisas Krayst gamu du fye magdayen i Dwata.

I ulé i kablanggù ku Pol

¹² Dad flanek, ani kayègu fgdè di gamu, i ta mkel di do ani too gamtabeng di kbel i Fye Tulen. ¹³ Du ani uléan, i kdee dad sundalu gal mantay dini di gumnè i ganlal, na lê man i kdee dad to, ta sdulèla gadè na yé duen-gu gablanggù du mdà di katdògu gablà ku Krayst. ¹⁴ Na mdà di kablanggùgu ani, i gudee dad flanekto di Amuto, ta matgal i kaftoola di kenen, na ta midul i klabèla tamdò i Tnalù Dwata du ta landè klikòla.

¹⁵ Too sa, nun dademe di dale, yé duenla tamdò gablà ku Krayst du mafè nawala di do, na yé kayèla ku dag i dad to ale, bay nun dademe, yé duenla tamdò du mdà di nawala. ¹⁶ I dad to tamdò mdà di nawala, yé duenla tamdò du kakkdòla di do du ta gadèla na yé duen-gu gablanggù du mdà di ksen-gu i Fye Tulen. ¹⁷ Bay i dademe, ise ku mdà di nawala i duenla tamdò gablà ku Krayst, du lo yé fandamla i dale kto, na man nawala ku matnù kaflayamgu dini di blanggù mdà di katdòla.

¹⁸ Bay là mabtas ayé di do. Yé lo mabtas ku gatdò Dyisas Krayst balù ku fye ku demen sasè i duenla tamdò. Na yé

duenam man, ta lehew agu, ¹⁹ du ta gadègu ta fan agu galwà di blanggù du mdà di dasalyu, na i ktabeng i Tulus dek Dyisas Krayst. ²⁰ Na ani toogu knayè, nang agu myà, bay baling nun too kgal nawagu du fye gafdatahgu Krayst fagu di kdee dad nimògu balù ku mlawil agu, ku demen mati. ²¹ Du ani fandamgu, di knègu dini di tah tanà, Krayst i lawilgu. Bay ku ta mati agu, matnù i kafye gwègu. ²² Bay lê fye sa ku mnè agu dini di tah tanà, du mas bong ulê i nimògu. Taman, là gadègu ku nè i nalékgu. ²³ Masbulug nawagu ku dét i fye nalékgu. Yé satu kayègu ku tnakakgu i banwe ani fye mnè agu di saféd Krayst du yé gamfye di do. ²⁴ Bay di gamu, yé too mabtas ku mnè agu dini di tah tanà. ²⁵ Na du ta gadègu ayé, yé mnè di fandamgu fadlug agu dini di tah tanà di safédyu du fye lamnok gamu, na midul klehewyu mdà di kaftooyu. ²⁶ Na ku ta samfulé agu di gamu, ta baling midul i kdayenyu di ku Dyisas Krayst gablà di do du ta lêyu agu teen.

²⁷ Yé duenam man, yé too mabtas, ku i ldamyu maslalò di Fye Tulen gablà ku Krayst, du fye balù ku gasfulê agu déé, ku demen là, yé too mabtas ku lingegu na mbagal gamu di kaftooyu, na nun ksatatu nawayu di ksenyu i Fye Tulen. ²⁸ Na nang gamu likò di dad to dmuen gamu,

bay too gamu fbagal. Yé gug-madèla dun dale falnayam Dwata, bay gamu falwàan. ²⁹ Du ani kafye blé Dwata gamu, ise ku lo gamu ftoo di ku Dyisas Krayst, bay lê nun kaflayam kel di gamu du mdà di ksatatuyu di kenen. ³⁰ Ta teenyu i dad kaflayam gnagugu di munan, na ta lingeyu i dad kaflayamgu di mdu ani. Na ta gagin gamu maflayam.

2

I kafdanà Krayst

¹ Mdà di ksatatuyu di ku Krayst, ta mbagal gamu. Na mdà di kakdon, flehewan gamu, na ta nun kasgalakyyu di Mtiu Tulus, na nun kasakdoyu na kaslayù nawa. ² Taman, ani fnigu di gamu, tooyu sansatu i nawayu, i kasakdoyu, i knayèyu, na i fandamyu, na ku yé nimòyu, too sikof i klehewgu. ³ Balù dét i nimòyu, nang gamu lom, na nangyu fdatab i ktoy, bay fdanà gamu, na yé fabtasyu i dademe to, ise ku gamu kto. ⁴ Na nang ku lo yé fandamyu i gamfye di gamu kto, bay lêyu fandam ku dét i gamfye di dademeyu.

⁵ Fye ku i fandam Krayst mnè déé di gamu.

⁶ Balù ku yé kagkahan salngad di Dwata, bay là knabasan dun.

⁷ Bay fagu di knayèan, nlu-san i kdatahan, lsakan adat i satu fasak, na fbaling to dini di tah tanà.

8 Na di kafbalingan to, toon fdanà i kton, na sandulêan nimen i kdee knayè i Dwata kel di kfatin, dunan kfatin di krus.

9 Taman, mdà ayé, too fdatah Dwata Dyisas, na blén di kenen i dagit mdatah di kdee dad dagit.

10 Na i kalbong kdee mnè di langit na di tah tanà na di lam i tanà, ku ta lingela i dagit Dyisas Krayst, sdulê ale lkuad na mangamfù di kenen,

11 na i kdeela sdulê tmulen na Dyisas Krayst i too glut Amu du fye magdayen Dwata, dunan i Mâto.

I knengto salngad blatik

12 Taman, dad flanek toogu kanbong nawa, i tagnè kimenyu di lamgu déé di safédyu, balingyu too nidul di nawan ani, na fanlesyu mimò dun magin i afè na i klikò kel di kskof i kagalwàyu. 13 Du Dwata i mnè déé di nawayu, na kenen i mlé gamu ayè na gnagan mimò i knayèan.

14 Na balù dét i nimòyu, nang gamu galà mungag, na nang gamu sdò. 15 Ku nimenyu ani, ta landè gumaslenyu, na too gamu mtuu, du ta gamu dad ngà i Dwata. Na balù mnè gamu di bleng i dad to too kigò, là milih i katluhyu. Na salngad gamu di dad blatik mneng di langit du tnuyalyu i dad to mnè di gukmifuhan di tah tanà,

16 du yé tdòyu di dale i tdò mlé nawa. Na ku yé nimòyu, fakayta gamu dag di Du Kasfulê Krayst du nun ulê i kdee nimògu.

17 Na i kaftooyu salngad dsù bléyu di Dwata. Na ku yé kayè Dwata fagin-gu tubél i litègu di dsùyu ayé, too agu lehew, na faginta gamu di klehewgu. 18 Na salngad ayé, yé fye lê gamu lehew, na faginyu agu di klehewyu.

Timoti na Ipafroditu

19 Na ku mayè i Amuto, dekgu Timoti salu déé di gamu du fye gadègu i kagkahyu, na fagu déé, matgal i nawagu. 20 Du lo kenen gamsngad do di kafdammi gamu. 21 I dademe, yé lola fandam i gamfye di dale, ise ku i knayè Dyisas Krayst. 22 Bay ta gadèyu sa gsalig Timoti du ttabengan agu tamdò i Fye Tulen, salngad di ngà ttabeng i màan. 23 Na yé duenam man, too agu mayè ku dekgu Timoti gadéé di gamu, bay silang fsalugu déé ku ta gadègu ku dét i mkel di do dini. 24 Na toogu fantoo di là mlo ani mimò i Amuto kfgau du fye gsalu agu déé.

25 Bay yé fandamgu dekgu samfulê Ipafroditu déé di gamu, satu flanekto di kaftoo, na demegu mimò i nimò Dwata, na demegu sundalu Krayst. Kenen i to ta dekyu gadini di do di munan du fye ttabengan agu mimò i nimò Dwata. 26 Too kayè nawan samsite gamu. Na too kenen mlidù du gadèan ta lingeyu i

knun tdukan dini. ²⁷ Too glut, nun sa tdukan di munan, na fan mati. Bay mdà di kakdo Dwata, lê mgulê. Na ise ku lo kenen i kando Dwata di kafgulêan dun, bay lê man do, tà too midul i klidùgu. ²⁸ Taman, too bong ayègu fasfulê kenen déé di gamu du fye di kiteyu dun, too gamu lehew, na ta là mlidù agu. ²⁹ Yé duenam man, too gamu flehew dmawat dun, du kenen i flanekyu di kaftoo, na tooyu nafè i kdee dad to salngad di kenen, ³⁰ du fan mati Ipafroditu du mdà di ktabengan di nimò Krayst. Là ti klenan i lawilan du mayè kenen tmabeng do dini du landè sa gamu kibò tmabeng do.

3

I too glut katluh

¹ Dad flanekgu, nun fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew du mdà di ksatuyu di Amuto. Là ti tmakas agu mulit i ta mangu di muna surat, du yé kamlung gamu di dad ise glut tdò. ² Tooyu fan-geye i ktoyu di dad to salngad i adatla di dad lmanaf. Too ale sasè du toola gamu fneges fimò ilè di lawehyu. ³ Bay gito i dad to nun too glut ilè du mangamfù ato di Dwata fagu di Mtiu Tulusan mdà di ksatuto ku Krayst Dyisas, na ise ayé snaligto i uldin dad to manla gamfalwà gito kun. ⁴ Bay di kaglutun, nun ktoogu smalig di kimen-gu i dad uldin ayé. Ku nun to man

nawan nun ktoon smalig di kimenan, midul déé fa i do. ⁵ Du ani tagnè kagkahgu. Walu butang kafngegu sut, ta sanala nimò ilè di lawehgu. Do i satu bel Bénhamin, i satu ngà Israél. Too ti glut Dyugu, na too ti sikof i kimen-gu di dad uldin i dad Dyugu du glam agu di dad Farisi. ⁶ Na yé gugmadè dad to dun nimen-gu i dad uldin i dad Dyugu du ta falnayamgu i dad to ftoo di ku Krayst. Na landè ti gukulang kimen-gu i dad uldin, du too agu tluh. ⁷ Bay ku dét i knabasgu di munan, ta landè gukmamugu dun di mdu ani du mdà di ksatugu ku Krayst. ⁸ Na ise ku lo ayé, bay di fandamgu ta landè gukmamugu i kdee dad knabasgu di munan, du yé ta too mabtas di do i ksatugu di ku Krayst Dyisas, i Amugu. Na mdà di ta ksatugu ku Krayst, ta lanah di fandamgu i kdee ayé, na yé fandamgu di ktagakgu dun, sawe lo sabbat du fye nun ksatugu di ku Krayst. ⁹ Du yé kayègu too teen i katluhan di do. I katluh ani, ise mdà di kimen-gu i uldin dad Dyugu, bay mdà di kaftoogu ku Krayst, dunan i katluh blé Dwata ulè i kaftoo. ¹⁰ Yé kayègu ku toogu gadè Krayst na ku galyalogu i kalұлusan ta fiten di ktékan mdà di fati, na i kgagin-gu di kaflayaman, na lê agu mati salngad i kenen kfati. ¹¹ Du ani fanden-gu, lê agu gagin nték di dad to mati.

Too gamu fadlug di dad nimòyu

¹² Ise ku yé man-gu dini ta sikof agu ku demen ta too agu tluh, bay too agu fakgis du fye gfun-gu i taden tagà Dwata do fagu di kfun Krayst do. ¹³ Dad flanekgu, ise ayé fandamgu ku ta gfun-gu i taden ayé, bay yé nimògu ani, lnifetgu i gnagugu di munan, na toogu fakgis kel di gusen-an. ¹⁴ Too agu fadlug kel di gusen-an du fye gfun-gu i taden, dunan i katlo Dwata do salu di langit fagu di ku Krayst Dyisas.

¹⁵ I kdeeto ta mbagal di kaftooto di ku Krayst, yé fye ku fkahto di fandamto i ta man-gu ayé. Bay ku nun to di gamu mahal fandaman, Dwata faglabat dun di kenen i kaglutan. ¹⁶ Bay yé too mab-tas, fanlesto lmalò i ta tdòan di gito.

¹⁷ Dad flanekgu, tooyu agu ganbet, na ku simto i teenyu salngad ldaman di do, tooyu tnanul na lêyu ganbet. ¹⁸ Ta dee dulêgu man dun di gamu nun dad to là glalò i ldamla di tdòla, na fagu déé ta baling yé fitela i knangla di kfati Krayst di krus. Na ani, lêgu nulit i ta man-gu ayé, na gatugu gngel di kman-gu dun. ¹⁹ Bay i dad sasè to ayé, yé gusalula di lanaw lifoh, du yé dwatala i sasè knayè i lawehla, na yé balingla dag i dad nimò gumagyàla. Taman, lo yé gumné i nawala di knèla dini di tah tanà. ²⁰ Bay yé gito banwe di langit, na too minit nawato fatan kasfulê i Amuto Dyisas Krayst mdà di langit, dunan i Falwà gito. ²¹ Na too

maltulus Dyisas Krayst, na kenen magot i kdee. Na mdà di kaltulusan, ku ta samfulê kenen, tanlasan i lawehto ani du nun fatin, na yé tlasan dun salngad di kenen laweh di ta ktékan mdà di fati.

4

I dad flau Pol

¹ Yé duenam man, dad flanek toogu kanbong nawa, too gamu fadlug di kaftooyu di Amuto. Kandota gamu, na too mlifut nawagu gamu. Too agu lehew mdà di gamu, na toota gamu dag.

² Na nun fnigu di lwe libun déé, dunan Yudya na Sintiki. Yé fye, safye gamu du ta saflanek gamu di Amuto. ³ Bay ge, demegu sakdo, yé fnigu toom ttabeng i dad lwe libun ayé du ta toola agu ttabeng di katdògu i Fye Tulen magin di ku Kléménti na i dademe gal ttabeng do. Ta gsulat i dagitla di libru i dad to gamfun nawa landè sen.

⁴ Too gamu flehew du mdà di ksatuyu di Amuto. Na lêgu nulit man, too gamu flehew. ⁵ Tooyu fan-ganag nawayu di kdee dad to du ta too mdadong kasfulê i Amuto. ⁶ Na balù dét mkel di gamu, nang gamu flidù, bay too gamu dmasal di Dwata na fniyu di kenen i kdee kalniduyu. Na di kdasalyu, gal gamu mlé fasalamat. ⁷ Na ku yé nimòyu, blé Dwata gamu i ktanak nawan là glabat i dad to dun. Na fagu

di ktanak nawan ayé, kanlungan i nawayu na i fandamyu du mdà di ksatuyu di ku Krayst Dyisas.

⁸ Dad flanekgu, nun fa kayègu man. Tooyu fnè di fandamyu i fye, i glut, i mtui, i tlüh, i landè gumaslen, i gten, na i mgafè. ⁹ Na tooyu ganbet i ta tdògu di gamu, dunan i kdee dad lingeyu na i dad teenyu di do. Na Dwata, i gumdà ktanak nawa, yé samnagin di gamu.

I kfasalamat Pol di dad bléla

¹⁰ Na fagu di ksatugu di Amuto, too agu lehew ani, du ta gdawatgu i ktabengyu, balù glut, too mlo i kfatangu dun. Gadègu na tagnèyu agu kando, bay landè kibòyu tmabeng do di munan. ¹¹ Ise yé duen-gu man ani ku mngabal agu gumnigu tabeng, du ta mtigu ganbet i kdee kfagu du fye dsal nawagu balù dét gnagugu. ¹² Ta gnagugu i fye kagakah, na i klimah. Ta tdò Dwata do i kibògu dmawat i kdee mkel di do, baling agu bsol, ku demen bitil, baling glukas i knun-gu, ku demen kulang. ¹³ Na balù dét i mkel di do di kdee dad gnagugu, gagan-gu smalu dun fagu di gal blé Krayst di do.

¹⁴ Bay fye du gtulen nawayu tmabeng do di dad klimahgu ani. ¹⁵ Na gamu dad to di Filipus, ta gadèyu na di katbùgu tamdò gamu i Fye Tulen di fan ktagakgu Masidunya, i guglam banweyu, na di

kdee dad to stifun ftoò di ku Dyisas di dademe dad banwe, landè fa tabengla. Bay gamu dad to di Filipus, ta gdawatgu i tabengyu. ¹⁶ Na balù di lamgu fanak ditù di Tésalonika, dee dulèyu tmabeng do di dad klandègu. ¹⁷ Na ise ku yé fanngabalgü i dad blèyu, bay yé mabtas di do ku tananù Dwata i taden blén di gamu kadang di fulè du mdà di ktabengyu do.

¹⁸ Na ani, ta gbalasyu i nimògu, na mdà di febeyu fagu di ku Ipfroditu, ta landè gukulanggu, ta baling glukas i dad blèyu. Na i dad blèyu ayé, mgimò dsù fye bun i too gamflehew di Dwata. ¹⁹ I Dwata fnangamfùgu, kenen mlé gamu i kdee dad kalnidùyu mdà di knunan là mti du mdà di ta ksatuyu ku Krayst Dyisas. ²⁰ Mulà moon ku too magdayen i Mào Dwata kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

²¹ Kumusta di kdee dad to nfun Dwata ta sasatu di ku Krayst Dyisas. Na lê man i dad flanekto gal tmabeng do dini di blanggü manla, "Kumusta" di gamu kun. ²² Na kel di kdee dad to nfun Dwata dini di Roma, lêla man "Kumusta" di gamu kun, kel di dad to snalig Harì Sisar.

²³ Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Kolosas

¹ Do Pol, satu to dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata, na Timoti, i flanekto, gumdà i sulat ani.

² Na febemi i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata mnè di Kolosas, dunan i dad flanekmi too gsalig fagu di ksatuyu di ku Krayst Dyisas.

Mulà moon i Mào Dwata mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dasal Pol

³ Di kat kdasalmi gamu, gal gami fasalamat di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst, ⁴ du ta lingemi gablà di kaftooyu di ku Krayst Dyisas na i kakdoyu di kdee dad to i Dwata. ⁵ Mdà di kakel i glut tdò, dunan i Fye Tulen, ta lingeyu gablà di knun fandenyu. Taman, déé gugdak i kaftooyu na i kasakdoyu di fanden tagà Dwata gamu ditù di langit. ⁶ Mdà di kgafat i Fye Tulen di gamu, ta lingeyu na gnemyu i kafye Dwata too glut. Taman, ta too menge na ta mbel di blengyu. Na salngad ayé i lê kagkah di klamang banwe. ⁷ Déé gugambetyu i kafye Dwata di ku Ipafras, i dememi snalig too mabtas na too fduf di nimò Krayst fagu di ktabengan gami. ⁸ Na ta tulen Ipafras di gami gablà di

kasakdoyu ta blé i Mtiu Tulus di gamu.

⁹ Na yé duenam man, mdà di du kaklingemi dun, là ti tlag gami dmasal gamu. Ani fnimi di Dwata, toon fgaðè di gamu i kdee knayèan fimò gamu fagu di kfulung na di kaglabat blé i Tulusan. ¹⁰ Mdà déé, i ldamyu glalò di knayè Dwata, na kloyu to mimò i gamflehew kenen, na menge gamu i dad fye nimò, na lamnok i kaglabatyu gablà di Dwata. ¹¹ Mulà moon fanbagalan gamu mdà di kgis i kaltulusan du fye nun kagtayudyu na klehewyu matu di kdee mkel di gamu, na nun ktahà nawayu, na ktanak nawa. ¹² Na lê gamu fasalamat di Mà, du ta nimòan gamu dad ton gten mfun i kafye blén ta falan tagà di dad ton di banwen too mneng. ¹³ Du ta falwàan ato mdà di kgis i kifuh, na ta fnèan ato di kagot i Ngàan toon kanbong nawa, ¹⁴ dunan gufagun i kafalwàan na i kfasinsyan dad salàto.

I kdatah Krayst Dyisas

¹⁵ I Dwata, là teen dun, bay teen déé di ku Krayst i lo sen Ngà Dwata, na mdatah kenen di kdee nimò Dwata. ¹⁶ Du nimò Dwata i kalbong kdee fagu di ku Krayst, i kdee mnè di langit, na di tah tanà, i kdee teen, na i là teen, i dad maltulus, i dad ulu, i dad hari, na i kdee nun glal. I kalbong kdee, slame nimò Dwata fagu di ku Krayst du fye nfunan na gumagdayenan. ¹⁷ Na di

laman là fa mimò i kdee, ta sana nun Krayst, na kenen magot i kalbong kdee. ¹⁸ Na Krayst i ulu di kdee dad to ftoo, dunan ilawehan. Kenen i mlé nawa di dale, na kenen i tnanin nték di bleng i dad mati du fye kenen mdatah di kalbong kdee. ¹⁹ Du yé kayè Dwata teen i kenen kagkah di ku Krayst. ²⁰ Na fagu di ku Krayst, fasfulè Dwata di kenen i kalbong kdee du mdà di litè Krayst maloh di krus, ta safye di Dwata i kalbong kdee di tah tanà na di langit.

²¹ Na di munan, mawag gamu di Dwata du dnuenyu kenen mdà di sasè nimòyu na di sasè fandamyu. ²² Bay ani, fagu di kfati i Ngàan, ta fasfulè Dwata gamu du fye mtuu gamu, na tluh, na landè gumaslenyu ku ta neben gamu di kanfen. ²³ Bay yé fye, too gamu fadlug di kaftooyu di ku Krayst, na too gamu fbagal, na nangyu flanah di fandamyu i knun fanden ta gdawatyu mdà di klingeyu i Fye Tulen. Dunan ayé i Fye Tulen ta gatdò di gamu, na lê man kel di kdee dad to. Na do, Pol, i satu snalig tamdò i Fye Tulen ayé.

I nimò Pol

²⁴ Ani, ta lehew agu gablà di dad kaflayam gnagugu mdà di kakdogu gamu, na fagtayud agu di kdee dad kaflayam gufagu Krayst do, du yé gamfye di laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen. ²⁵ Ta mgimò agu snalig di dad to ftoo di ku

Dyisas mdà di kalék Dwata do du fye sdulêgu tdò di gamu i Tnalù Dwata. ²⁶ Na yé bunin di dad to di munan, bay ani, ta fgdèan di dad ton. ²⁷ Yé fnaleh nawa Dwata faglabatan di dad ton i là lmenan fgdè di munan gablà di kafye blén di gamu dad to ise Dyu. Dunan ani, ta mnè Krayst di gamu, na fagu déé ta yé fandenyu, faginan gamu di kdatahan. ²⁸ Taman, toomi tdò Krayst di kdee dad to. Fanngewemi na tdòmi ale mdà di kdee kfulung blé Dwata gami du fye ku ta tadag ale di kanfe i Dwata, landè gumaslenla du mdà di ksasatula di ku Krayst. ²⁹ Na yé duenam man, toogu fbagal na fagtuh di kdee mkel di do du mdà di kgis blé Krayst di do.

2

¹ Na yé kayègu ku gadèyu too agu fakgis du yé gamfye di gamu, na lê man di dad to di Lawdisya, na di kdee dad to là lmen mite do. ² Ani duen-gu fakgis du fye matgal i nawala, na sasatu ale di kasakdo, na fagu déé gdawatla i sikof kaglabat gablà di ta fdilè Dwata, dunan Krayst. ³ Kenen i kungsi mukà i kalbong kfulung na kaglabat i Dwata.

⁴ Ani duen-gu man ayé di gamu du fye là mafgaw gamu di dad to tamdò kéng, balù ku too fye falninge i dad manla. ⁵ Du balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kafdamgu gamu, na lehew agu du ta

lingegu kasbakasyu na i kbagal kaftooyu di ku Krayst.

I too fye gfunyu fagu di ku Krayst

⁶ Du ta dnawatyu Krayst Dyisas na ta nimòyu kenen Amuyu, yé fye tooyu sansatu i nawayu di kenen. ⁷ Tooyu fngalam i dalilyu di ku Krayst, na fasalngadyu di kenen i adatyu, na tooyu nidul kbagal i kaftooyu, salngad i ta tdòmi di gamu. Na too gamu fasalamat di Dwata.

⁸ Na too gamu fgeye, tà gamu magfasak di dad tdò landè gukmamu dun na di dad kéng, du yé gumdà dad tdò ayé lo mdà di dad fantoo i dad to na di dad tagne gulmalòla. Na i dad tdòla ayé, là ti glalòan di tdò gablà ku Krayst. ⁹ Na tooyu fnè ani di fandamyu, i kalbong kdee kagkah Dwata, slame teen déé di ku Krayst. ¹⁰ Na ta sikof gamu nan du mdà di ta ksatoyu ku Krayst, na kenen i too mdatah di kdee dad ulu na di kdee nun glal.

¹¹ Na fagu di ksatoyu di ku Krayst, ta nun ilè nimòan di gamu, ise ku ilè nimò i to di laweh i lagi, bay yé mimò dun Krayst, dunan i ta là kgikat di ayè mimò sasè. ¹² Na di kbunyang gamu, ta lbang gamu magin di ku Krayst, na ta lê gamu magin di kenen di ktékan fagu di kaftooyu di kaltulus i Dwata, dunan i mték ku Krayst mdà di fati. ¹³ Di munan, mati gamu du landè kasgagoty di

Dwata du mdà di dad salàyu, na lê mdà di gutambulyu di dad to ise Dyu là glam di uldin Dwata. Bay ani, ta nték Dwata gamu magin ku Krayst. Na ta fnasinsyan i kdee dad salàto. ¹⁴ Na ta nwè Dwata i dad salàto magin i dad uldin gumgikatto, na ta faginan ku Krayst fnatak di krus. ¹⁵ Na fagu di kfati Krayst di krus, ta falmon kgagan i kdee dad maltulus na dad busaw nun glal, na ta fiten di kdee i kagfisanan dale.

¹⁶ Taman, nangyu falninge i dad to samlen gamu di dad knaanyu na di ninumyu, na di ta là kgikatyu di dad mabtas du di kat fali, di kat bulen, na di Du Kaftud. ¹⁷ Du i fantoola ayé lo alung i fan kel, bay yé too dunan Krayst. ¹⁸ Na nangyu falninge i dad to ku yé fandamla mdatah i dale kaftoo di Dwata du mdà di dad kanteenla, na i toola kafdanà, na i kfangamfùla di dad kasaligan. I dad to ayé, fagdag ale, na lo mdà di fandam to tanà i nimòla ayé. ¹⁹ I dad to ayé, là gagot ale di ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan. Mdà di keben i lawehan, mbaling kamgis, na sagot i dad alel di lawehan, na too fye kalnokan du yé knayé Dwata.

Gagin gamu ku Krayst di fatin

²⁰ Ta mati gamu magin ku Krayst, na ta galwà gamu di dad gulmalò i dad to di tah tanà. Na kan sa ku i ldamyu salngad di ldam i dad to là

ftoo dini di tah tanà? Na kan ku sana kimenyu i dad flaula? ²¹ Manla, “Nangam nagot ayé.” “Nangam tilew ayé.” “Nangam ndog ayé.” ²² Du i kdee manla di dad flau ayé, slame nun gusen i kgamit dun. Na i dad flaula ayé lo mdà di tdò i dad to tanà. ²³ Bay yé man nawam ku yé gumdà i dad flau ayé di bong kfulung, du yé tdòla i kfangamfù di dad kasaligan, i kafdanà i kto, na i kafatduk i laweh, bay là gadnanla knayè i ungad.

3

¹ Du ta nték Dwata gamu magin ku Krayst, taman yé tooyu fnè di nawayu i kdee kafye ditù di langit du ta sudeng Krayst déé di trunun di kwanan Dwata. ² Tooyu fnè di fandamyu i kdee tagàan gamu ditù di langit, na nangyu fabtas i dad teenyu dini di tah tanà. ³ Du ta sawe mati gamu, na i glut tlawilyu ta gbusek ditù di saféd Dwata magin ku Krayst. ⁴ Krayst i too glut lawilyu, na ku ta fite Krayst kadang di kasfulêan, lê teen i kgaginyu di kdatahan.

⁵ Taman, tntagakyu i kdee knayè i labi ktoyu, dunan i sasè knayè i lawehyu, na i dad nimò magsik, na i dad sasè nibalyu, na i kalbong kdee dad sasè. Na nang gamu lom du i klom satu kaf-dalan di kfangamfù di ise glut dwata. ⁶ Na mdà di kdee dad sasè nimò ayé, falnayam

Dwata i dad to là mimen di kenen. ⁷ Di munan, yé tagnè nimòyu du déé i gumag-fasakyu.

⁸ Bay ani, ta là fakay ku là tntagakyu i kdee ani: i kalbut, i kasngat, na i katduk nawa. Na nangyu falmo dagit i dademe to, na nang gamu flam di dad magsik kastulen. ⁹ Na nang gamu tmulen kéng du ta nlusyu* sa i labi ktoyu na i dad adatan. ¹⁰ Na ta lsakyu† i falami kto mdà di Dwata, na yé nimò Dwata fanlesan fmalami gamu kel di kasalngadyu di kenen ldam du fye too sikof i kgadèyu kenen. ¹¹ Na yé duenam man, ta landè gusahal i Dyu na ise Dyu, i to nun ilè di lawehan, na i to landè ilè, i to nun gnadè, na i landè gnadè, i fasak, na i ise fasak. Ta là mabtas i kdee ayé. Lo yé mabtas Krayst, i ta mnè di kdeeto.

¹² Gamu i dad to Dwata. Kanbongan gamu nawa, na ta nalékan gamu kenen nfun. Taman, yé fye nun kaslayù nawayu, na sakdo gamu, na safdanà gamu, na fanyeyu baluyu di dademeyu, na fantahàyu i nawayu di kat satu gamu. ¹³ Tooyu fantahà i nawayu di dademeyu to, na balù dét i salàla di gamu, fnasinsyayu ale salngad i kfasinsya Dwata gamu. ¹⁴ Na mabtas di kdee, too gamu sakdo du yé sambakas gamu fye nun ksatu nawayu. ¹⁵ Na tooyu fnè di nawayu

* **3:9** 3:9 Yé gumtatek nlus, dunan tntagak. † **3:10** 3:10 Yé gumtatek lsak, dunan dnawat.

i ktanak blé Krayst gamu, du yé duen Dwata samsatu gamu di satu laweh. Na too gamu fasalamat. ¹⁶ Na tooyu fnè di nawayu i kdee tdò Krayst. Na satdò gamu, na saflau gamu fagu di kfulung blé Dwata di gamu, na lingagyu i dad Salmo na i dademe lingag dmayen di Dwata, na fasalamat gamu di kenen. ¹⁷ Na balù dét i nimòyu na balù dét i manyu, nimòyu i kdee ani di dagit i Amuto Dyisas, na too gamu fasalamat di Mào Dwata fagu di kenen.

Kasgagot i kat satu

¹⁸ Na gamu dad libun nun yaan, nimenyu i yaanyu du yé gten nimò i dad libun ftoo di ku Dyisas.

¹⁹ Na gamu dad lagi nun yaan, tooyu kando i yaanyu, na fan-ganagyu i kastulenyu di dale.

²⁰ Na gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu di kdee dad nimòyu du yé gamflehew di Dwata.

²¹ Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut i dad ngàyu tà gdanà i nawala.

²² Na gamu dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini di tah tanà di kdee nimòyu. Na nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla gamu, du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu. Bay tooyu ale nimen mdà di nawayu du mdà di kafèyu di Amuto. ²³ Na balù dét i nimòyu, tooyu fanye mimò dun du di Amuto gumimòyu dun, ise ku di dad

to. ²⁴ Du ta gadèyu i Amuto, banlén gamu taden, dunan i tagàan di dad ton, du Krayst i too glut Amu gumimòyu. ²⁵ Na ku simto mimò sasè, bnalas Dwata kenen di sasè nimòan ayé du Dwata, landè ti nungulan di kukuman.

4

¹ Na gamu dad to nun fasak, fatluhyu i baluyu di dale, du nun gamu Amu di langit.

I dademe dad flau

² Too gamu fadlug dmasal, na too gamu fgeye, na fasalamat gamu di Dwata. ³ Yé lèyu dnasal fye nukà Dwata i dalanmi tmulen i ta fgdèan gablà ku Krayst, du yé duengu blanggù. ⁴ Na dnasalyu agu du fye too mbateng i ktulen-gu dun, du yé fimò Dwata di do.

⁵ Tooyu fanye i baluyu di kanfe i dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, na tooyu gnamit i kdee kafdalan blé Dwata gamu. ⁶ Na tooyu fanye i kastulenyu du fye gamlé ayè di dad to lminge dun. Ku yé nimòyu, gtimelyu i kdee dad to smalek gamu.

Gusen i sulat

⁷ Tikiku i tmulen gamu gablà di do, i satu flanekto too mabtas, na too fduf tmabeng, na lê satu snalig i Amuto. ⁸ Yé duen-gu mdek kenen gadéé di gamu du fye gadèyu i kagkahmi dini, na matgal i nawayu. ⁹ Yé magin di kenen dunan Onisimu, i flanekto too gsalig na i toogu kando. Déé gumdàan di gamu

banwe. Lwe ale tmulen i kdee gnagumi dini.

¹⁰ Aristarku, i demegu blanggù, manan “Kumusta gamu” kun, na lê man Mark, i flanek Barnabas. (Ta tulen-gu di gamu ku dét i fye nimòyu di ku Mark. Taman, tooyu dnawat ku ta kel déé.) ¹¹ Na Dyaswa, yé asénla dun Dyustu, manan “Kumusta gamu” kun. I tlu dad to ayé, lo dale i dad Dyu tmabeng do di katdògu gablà di Kagot Dwata, na ta toola agu gtabeng. ¹² Ipafras, lê satu mdà di dademeyu, na satu snalig Krayst Dyisas, lêan man “Kumusta gamu” kun. Toon gamu dnasal du fye too gamu mbagal, na lamnok i kaftooyu, na tooyu gadè i knayè Dwata. ¹³ Ta toogu teen i bong klidù nawa Ipafras gablà di gamu, na lê man i dad to ftoo di ku Dyisas di banwe Lawdisya na Hirapolis. ¹⁴ Na Luk, i doktor tooto kando, na lê man Dimas, manla “Kumusta gamu” kun.

¹⁵ Begyu man do “Kumusta” di dad flanekto di Lawdisya, na balù di ku Nimfa, na lê man di dad to ftoo di ku Dyisas gal stifun di gumnèan. ¹⁶ Na ku ta fngeyu bnasa i suratgu ani, lêyu febe di dad to ftoo ditù di Lawdisya du fye lêla bnasa. Na lêyu man bnasa i surat febegu di dale. ¹⁷ Na tooyu man di ku Arkipu fanngen i ta fimò Dwata di kenen. ¹⁸ Do, Pol, febe kumusta fagu di surat ani. Nangyu glifet sana

knègu di lam i blanggù.

Mulà moon banlé Dwata gamu kafye.

Tnanin Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

¹ Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i surat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst i Amuto. Yé kayèmi moon ku i kafye Dwata na i ktanak nawan mnè di gamu.

I kdayen ale Pol di Dwata gablà di dad to di Tésalonika

² Sigi gami fasalamat di Dwata gablà di kdeeyu, na klomi to dmasal gamu. ³ Di kat kdasalmi di Màto Dwata, là ti glifetmi i dad fye nimòyu du mdà di kaftooyu di Dwata, na i kalgadyu du mdà di kakdoyu, na i kbagal nawayu fatan ku Dyisas Krayst, i Amuto.

⁴ E dad flanek, gadèmi bong nawa Dwata gamu, na nalékan gamu du fye nfunan gamu. ⁵ Du i katdòmi i Fye Tulen, ise ku lo fagu di talùmi, bay lê fagu di gnagan i Mtiu Tulus, na là lwe nawami ftoo dun. Ta gadèyu i balumi di lammi mnè di safédyu, na nimòmi ani du gamfye di gamu.

⁶ Ta ganbetyu gami na i Amu, du balù too gamu maflayam, bay baling gamu lehew dmawat i Tnalù Dwata du mdà di klehew blé i Mtiu Tulus gamu. ⁷ Na yé duenam man, gamu nan gugambet i dad to ftoo di ku Dyisas ditù

di Masidunya na Akaya, ⁸ du ta mbel nan i Tnalù Dwata mdà di gamu banwe. Na ise ku lo di Masidunya na Akaya, bay ta linge i dad to di kdee banwe gablà di kaftooyu di Dwata, na taman ta balù là tulenmi dun di dale. ⁹ Du ta baling dale tmulen gami gablà di kdawatyu gami di klauymi gamu. Na lêla tulen gami i ktagakyu dademe fnangamfùyu di munan du mdà di kfafasakyu di too glut Dwata mto. ¹⁰ Na lêla tulen gami i ayèyu fatan i kasfulé Dyisas, i Ngàan mdà di langit, dunan i nték Dwata mdà di fati. Kenen falwà gito mdà di bong kaflayam fan kel.

2

I ta nimò Pol di Tésalonika

¹ Dad flanek, ta gadèyu sa nun bong mgimòmi di klauymi déé di gamu. ² Na ta gadèyu di lammi là fa gadéé di gamu, ta falnayam na nadoy dad to gami ditù di Filipus, bay knèan tan-gal Dwata i nawami tamdò gamu i Fye Tulenan, balù ku dét i kafnang dad to gami.

³ Na i kaflaumi gamu, ise ku kéng, na ise ku sasè i fandufmi, na là ti lnimbungmi balù simto dun. ⁴ Bay ku dét i fman Dwata gami, yé lomi man, du di kite Dwata, gsaligan gami tamdò i Fye Tulen. Ise ku yé flehewmi i dad to, bay yé flehewmi i Dwata, i gmadè kdee mnè di nawato. ⁵ Ta tooyu gadè nan di katdòmi déé di gamu, là ti dagmi gamu, na là

mimò gami kfagu mwè dad knunyu. Na Dwata i mite gami. ⁶ Ise ku yé kayèmi ku gamu na i dademe dad to mdag gami. ⁷ Du gami i dad to dek Krayst, taman nun ktoomi fatan mdà di gamu. Bay di knèmi di safédyu, yé balingmi nimò, toomi gamu kando salngad di yé mifat dad ngàan. ⁸ Na mdà di kakdomi gamu, ise ku lo yé kayèmi blé di gamu i Fye Tulen mdà di Dwata, bay lê man i ktomi, du too gamu mabtas di gami.

⁹ Dad flaneke, sana kagafaldamyu i kalgadmi talbahò lammi mnè déé di gamu. Mdu na kifuh, too dee kafdalanmi mwè gulandèmi du fye là mlidù nawayu mifat gami di katdòmi i Fye Tulen mdà di Dwata. ¹⁰ Gamu na i Dwata mite i nimòmi di gamu dad to ftoò lammi mnè di safédyu du mtu gami na tluh, na landè gumaslenmi. ¹¹ Na gadèyu i kibòmi gamu salngad di nimò i mà di dad ngàan. ¹² Falnaumi na tdòmi gamu, na tan-galmi nawayu du fye di kaguyu, glalòyu knayè i Dwata, du faginam gamu di Kagotan na di kdatahan.

¹³ Na ani lê satu duenmi fasalamat di Dwata, du kantomi tdò gamu i Tnalù Dwata, di kaklingeyu dun, ta dnawatyu. Na di kdawatyu dun, là salngadan di tulen i btal to, bay ta dnawatyu salngad ku Dwata i gumdàan, na yé sa dunan. Du i Dwata, ta nun nimòan di gamu dad

to ftoò. ¹⁴ Dad flaneke, i mkel di gamu ani, salngad di ta mkel di dad to ftoò ditù di Dyudiya i nfun Krayst Dyisas. I dademe dad to di banweyu, falnayamla gamu salngad di kaflayam gdawat dad to ftoò di Dyudiya mdà di dademela Dyu, ¹⁵ dunan i fmati ku Dyisas i Amuto, na i dad tugad Dwata, na lêla gami falnayam. Taman, là gaflehewla i Dwata, na knangla nawa kdee dad to, ¹⁶ du fnangla gami tmulen di dad to ise Dyu i tnalù gamfalwà dale. Na fagu di nimòla ayé, too ale fnò sasè, taman mnè tahla i kalbut Dwata.

I ayè Pol samfulè di Tésalonika

¹⁷ Na gami, dad flaneke, di ta ksawagto, lo yé sawag i dad lawehto, bay sana kdéé di gamu i fandammi. Too mlifut nawami gamu, na gal gami mngabal kfagu salu déé di gamu du fye lê ato site. ¹⁸ Kayèmi lê lmauy gamu déé. Do sa, Pol, bong dee dulègu meye kfagu gadéé di gamu, bay nsang Satanas i dalanmi. ¹⁹ Landè dademe gumgal nawami, lo senan gamu, du gamu gumnè klehewmi, na gumdàmi mdag i kgaganmi di kanfe i Amuto Dyisas di kasfulèan. ²⁰ Du gamu dagmi, na i gulehewmi.

3

I klauy Timoti di Tésalonika

¹ Kanto là gaganmi i klifut nawami gamu, yé fandammi,

do na Silas, fanak gami di Atén,² na dekmi Timoti gadéé di gamu, dunan i flanekto, na satu di dadememi gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Krayst. Yé duenmi mdek kenen gadéé du fye tan-galan i nawayu, na ttabengan gamu di kaftooyu,³ du fye landè satu di gamu mgingok i kaftoon mdà di dad kaflayam mkel di gamu. Du ta gadèyu sa i dad kaflayam ani slame knayè Dwata di gito.⁴ Di lammi fanak di safédyu, ta falami tulen di gamu nun dad kaflayam fan kel di gito. Na i dad kaflayam ta manmi ayé, dunan i ta mkel ani.⁵ Kantogu là gagan i klifut nawagu gamu, taman ta dekgu Timoti gadéé di gamu du fye gadèmi gablà di kaftooyu. Yé klidùgu, keng gfsisan Satanas gamu, na baling landè gukel i kdee nimòmi di blengyu.

⁶ Bay ani, ta samfulé Timoti dini di gami, na too fye tulenan gablà di kaftooyu na di kasakdoyu. Na yé manan kloyu to famdam gami, na too gamu mayè samsite gami salngad di gami ayè samsite gamu.⁷ Na yé duenam man, dad flanek, balù di lam i kdee dad klimahmi na dad kaflayam ani, ta maglala i nawami du ta lingemi gablà di kaftooyu.⁸ Na ani, ta too fye nawami du gadèmi na too gamu kamgis di kaftooyu.⁹ Landè gusen i kfasalamatmi di Dwata gablà di gamu, na i klehew galyalomi mdà di

gamu di kanfe i Dwata.¹⁰ Too mdà di nawami mni di Dwata mdu na kifuh fye ku lê ato site na snikofmi i kaftooyu ku nun gukulangan.

¹¹ Yé kayèmi moon ku Dwata i Mào na Dyisas i Amuto mukà i dalanmi salu déé di gamu.¹² Na yé lêmi knayè ku tananù Dwata i kasakdoyu di kat satu gamu dad ftoo, na di kdee to du fye salngad kasakdoyu di kakdomi gamu.¹³ Na fagu déé, tan-galan i nawayu, na mgimò gamu tluh na mtui di kanfe i Dwata Mào ku ta samfulé i Amuto Dyisas magin i kdee nfunan.

4

I knayè Dwata fimò di dad to ftoo

¹ Na ani, dad flanek, nun fa kayèmi fni di gamu. Ta tdòmì gamu i fye kibò flehew i Dwata, na ta teenmi yé galyu nimò. Na ani fnimi na flaumi di gamu fagu di dagit Dyisas i Amuto, tooyu nidul fa i kimenyu ani.² Ta gadèyu sa i flaumi gamu fagu di kdatah i Amuto Dyisas.³ Du ani knayè i Dwata, ftui gamu, na niwasyu sasè knayè i laweh.⁴ Na gamu dad lagi, fye ku gadèyu i mtui na mgafè kfagu mwè yaan.⁵ Na nang gamu mwè yaan ku mdà di sasè knayè i lawehyu gambet dad to là dmilè i Dwata.⁶ Taman, gablà di santulento ani, dnilèyu ktoo i satu to, na nang gamu lmumì. Na ta manmi di gamu di munan ku nè i to mimò salà salngad

ani, falnayam Dwata. ⁷ Ise ku yé duen Dwata malék gito ku fles ato mnè di kagsik i salà, bay yé duenan malék gito du fye ftiu ato. ⁸ Na yé duenam man, nè i to là mimen i tdò ani, ise ku to i là nimenan, bay Dwata, dunan i mlé gamu Mtiu Tulusan.

⁹ Na gablà di kasakdoyu i dademeyu ftoo di Dwata, balù landè to fafaldam dun di gamu du ta tdò Dwata gamu ku dét i kibòyu sakdo. ¹⁰ Taman, ta kandoyu i kdee dad flanekyu ftoo di kabal Masidunya. Bay, dad flanek, yé fnimi di gamu tooyu nidul fa i kasakdoyu. ¹¹ Too gamu fgal du fye nun ktanak di knèyu, na nangyu snamuk i dademe, na lo yé knudungyu i gamu nimò. Na too gamu falgad du fye gwèyu i dad gulanèyu salngad di ta manmi gamu di munan. ¹² Na ku ani nimòyu, i dad to là ftoo di Dwata, nafèla gamu, na ta là saligyu di dademeyu i gulanèyu.

I kasfulê Dyisas

¹³ Na, dad flanek, kayèmi ku gadèyu i kaglukan gablà di dad to ta mati du fye là mlidù gamu salngad di dad to landè fanden. ¹⁴ Ta ftoo ato sa ta mati Dyisas, na ta lê mték. Taman lêto fantoo nték Dwata i dad to mati ta ftoo di ku Dyisas, na faginan ale di kasfulêan. ¹⁵ Du yé gumdà tdòmi ani di Amuto. Gito dad mlawil fa di kasfulê i Amuto, là ti muna ato di dad to ta mati. ¹⁶ Di du ayé, tamlo ulu i dad kasaligan, na salngan

déé i uni féw Dwata, na tufa i Amu mdà di langit. Yé muna nték Dwata i dad to ta mati di kaftoola di ku Krayst. ¹⁷ Na kafnge ayé, gito dad to mlawil fa dini di tah tanà, magket ato salu di dad labun du sagin di dad to ta nték du snitongto Dyisas i Amuto di tah. Na mnè ato di saféd i Amuto kel di landè sen. ¹⁸ Taman, too gamu satgal fagu di tdò ani.

5

Fatlagad gamu di kasfulê i Amuto

¹ Na, dad flanek, balù landè to smulat gamu ku kilen kagdohò i kdee ani, ² du ta gadèyu sa kakel i Du Kasfulê Amuto salngad di kel i to tmaku di kifuh. ³ Too mlal kel i kalmola, salngad di libun maltien ku ta tamduk i tienan. Du di kman i dad to dun, “Too mtanak i kdee na landè samuk,” baling yé kakel i kalmola. Na là giwasla i kalmo ayé. ⁴ Bay gamu, dad flanek, ta là mnè gamu di gukmifuhan, na yé duenam man, là makto nawayu di du ayé gambet i dad to là gatlagad di kakel i to tmaku. ⁵ Du i kdeeyu, ta mnè gamu di gumalwan na di neng, du ta nfun Dwata gamu, na ta là mnè ato di gukmifuhan. ⁶ Taman, dad flanek, too ato fgeye, na kloto to mnè di kagatlagad, na di ktanak fandam, là salngad di dademe. ⁷ Yé gubong knudang i dad to di kifuh, na kifuh i lèla kaflangal. ⁸ Bay du gito dad to mnè di gumalwan,

taman là fakay ku là dnanto i ktoto. I kaftooto na i kasakdo, lsakto gambet anit. Na i kafdento i kagalwà, sukubto gambet kalù tek. ⁹ Ise ku yé duen Dwata malék gito ku falnayaman, bay yé duenan du falwàan ato fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto. ¹⁰ Yé duen Dyisas mati du kenen i tlasto du fye masasatu ato mnè di safédan balù ku ta mati demen ku là di kasfulèan. ¹¹ Taman, satgal gamu nawa, na stabeng gamu, salngad di ta nimòyu.

I gusen flau Pol di dad to ftoo

¹² Na, dad flanek, ani fnimi di gamu, nafèyu i dad to falgad tmabeng gamu fagu di kebela na katdòla du mdà di Amuto. ¹³ Tooyu ale nafè, na kandoyu ale du mdà di nimòla di blengyu, na sansatuyu i nawayu du fye nun ktanakyu. ¹⁴ Na, dad flanek, ani lêmi fni di gamu, fanngeweyu i dad to malweh. Tan-galyu nawa i dad to mlidù, na tnabengyu i dad to mlungay. Na tooyu fantahà i nawayu di kdee. ¹⁵ Na ilè ku nun to mimò sasè di gamu, nangyu bnalas. Bay yé nimòyu i fye di kat satu gamu, na di kdee dad to.

¹⁶ Too gamu flehew. ¹⁷ Too gamu dmasal di Dwata. ¹⁸ Na balù ku dét i mkel di gamu, fasalamat gamu di Dwata fagu di ku Krayst Dyisas, du yé knayèan di gamu.

¹⁹ Na nangyu nsang knayè i Mtiu Tulus. ²⁰ Na nangyu

sanlen i dad tdò faglabat Dwata di dad to. ²¹ Na tooyu neye i kdee tdò ta lingeyu, ku glut, ku demen là. Na nè i glut, busekyu di nawayu, ²² bay fawag gamu di kdee sasè.

I dasal Pol

²³ Mulà moon i Dwata, dunan i mlé ktanak nawa, ftiu gamu, na kamlung i ktoyu—i layefyu, i nawayu, na i lawehyu—du fye landè gumaslenyu kel di kasfulè Dyisas Krayst, i Amuto. ²⁴ Du gsalig i tamlo gamu, taman nimòan i kdee ani.

²⁵ E, dad flanek, tooyu gami dnasal.

²⁶ Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtu kakdoyu dale.

²⁷ Na ani lêgu fni di gamu fagu di kdatah i Amuto. Bnasayu i surat ani di kdee dad flanekto ftoo.

²⁸ Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst mnè di gamu.

I Galwe Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftooo di ku Dyisas di Tésalonika

¹ Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad to ftooo di ku Dyisas déé di Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst i Amuto.

² Yé kayèmi moon ku Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kukum ku ta kel Krayst

³ Dad flanek, là ti fakay ku là sigi gami fasalamat di Dwata du mdà di gamu, du too midul i kaftooyu di Dwata, na i kasakdoyu di kat satu gamu. ⁴ Na yé duenam man, galmi gamu dag ku lnauymi i dademe banwe gustifun i dad to ftooo di Dwata. Yé duenmi mdag gamu du mdà di ktahà nawayu, na i ksaligyu di lam i kdee dad kaflayam na klimah galyu gnagu.

⁵ Ani gudmilè dun na tluh i kukum, na mdà ani, nun kagtenyu magin di Kagotan, na mdà di kaginyu, nun dad kaflayam. ⁶ Du too tluh i nimò Dwata, taman falnayanman i dad to falmayam gamu. ⁷ Na faftudan gamu di dad kaflayamyu na lê man gami. Yé kimò Dwata ani ku ta kel i Amuto Dyisas mdà di langit, magin i dad maltulus kasaliganan. ⁸ Magin i dinè lifoh du falnayaman i dad to là dmilè

Dwata, na là dmawat i Fye Tulen gablà di Amuto Dyisas. ⁹ Maflayam ale kel di landè sen, na gawag ale di Amuto, na di kaltulusan too mneng. ¹⁰ Silang gdohò ani ku ta kel i Dun Samfulè du dnawatan i kdayen na afè mdà di dad ton i ftooo di kenen. Na balù gamu, lê gagin di dale, du ta fantooyu i Fye Tulen tdòm di gamu.

¹¹ Yé duenmi sigi dmasal gamu. Ani fnimi di Dwata, nimòan gamu gten di katlon gamu. Mulà moon fagu di gnaganan, fadsalan i nawayu di kdee fye, na snikofan i nimòyu di ta kaftooyu. ¹² Fagu dini, gdayenyu dagit i Amuto Dyisas, na lêan gamu dnayen, du mdà di kafye i Dwatato, na i Amuto Dyisas Krayst.

2

Ikakeli to mimò i kdee sasè

¹ Na ani, dad flanek, gablà di kakel Dyisas Krayst i Amuto, na di kastifunan gito di safédan, nun kayèmi fni di gamu. ² Nangyu fsamuk i nawayu, na nang gamu likò di man i dad to ta sana kel kun i Du Amuto. Na nangyu fantoo, balù ku manla yé gulmingela dun di satu to gmadè, ku demen di tdò i dad to, ku demen fagu di sulat manla mdà di gami kun. ³ Too gamu fgeye tà gamu mafgaw. Du silang kel i Du Amuto ku ta too knang i dad to i Dwata, na ku ta msut i to mimò i kdee sasè. Kabay i to ayé, di gusenana, landè

dademe gugafatan ku là ditù di lanaw lifoh. ⁴Knangan i kdee dwata fnangamfù i dad to, na i kdee man i dad to mtiu, na fdatahan i kton di kdeela. Na fusuk kenen na sudeng di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, du yé manan kenen kun i Dwata.

⁵Kan? Ta là kè gafaldamyu i tulen-gu gamu di lamgu mnè di safédyu? ⁶Du ani, nun fnang dun, na ta gadèyu ani. Bay ku ta ftoh i bangan, yé klon kel. ⁷Ta sana matnù i dad tnikeng nimòan too sasè, bay silang mti lamwà i kdeen ku ta là dini i famnang dun. ⁸Na yé klo i to mimò kdee sasè ayé msut. Bay ku ta kel i Amuto Dyisas, fnatin i to ayé fagu di yufan, na fagu di kfiten i kneng i kaltulusan.

⁹Yé gumdà gnagan i to ayé di ku Satanas, na fiten dad ilè i kdatahan na i dad tnikeng nimò du fye mafgaw i dad to. ¹⁰Gnamitan i kdee kfagu lmimbung i dad to ta fan falnayam. Yé duen falmayam dale, du là dnawatla, na là bong nawala i kaglut gamfalwà dale moon. ¹¹Du là dnawatla i kaglut, yé baling febe Dwata di dale i kagéng fandam du fye fantoola i kéng. ¹²Taman, maflayam i kdee dad to là ftoo di kaglut, baling yé kanbayanla i tmunà di salà.

I kalék Dwata i dad to

¹³Bay, dad flanek, i too kanbong nawa i Amuto, là fakay ku là sigi gami

fasalamat di Dwata gablà di gamu du mdà di munan, ta nalékan gamu du fye galwà gamu* fagu di gnagan i Mtiu Tulus ftiu gamu, na mdà di kaftooyu i glut. ¹⁴Ani duenan malék gamu fagu di katdòmi i Fye Tulen, du fye gagin gamu di kdatah i Amuto Dyisas Krayst. ¹⁵Yé duenam man, dad flanek, fbagal gamu di kaftooyu, na busekyu di nawayu i kdee tdòmi di gamu fagu di talù na di sulat. ¹⁶I Amuto Dyisas Krayst, na i Mào Dwata i kamdo gito, na mdà di kafyen, tan-galan ato kel di landè sen, na banlén ato init nawa fatan i kafye fan kel. ¹⁷Mulà moon tan-galan i nawayu, na fanbagalan gamu du fye gaganyu mimò na talù fye.

3

Dnasalyu gami

¹Na di gusen, dad flanek, ani fnimi di gamu, tooyu gami dnasal du fye mlal mbel i Tnalù Dwata, na nafè i dad to lminge dun salngad di gamu nimò. ²Lèyu gami dnasal, fye falwà Dwata gami di dad to sasè du là ti sdulè ftoo i kdee dad to.

³Bay too gsalig i Amuto, na kenen fambagal na kamlung gamu di ku Satanas. ⁴Na mdà di Amuto, gadèmi na nimòyu i dad manmi gamu, na fanlesyu mimò dun.

⁵Mulà moon too faglabat Amuto i kakdo Dwata na i ktahà nawa mdà ku Krayst.

* 2:13 2:13 Ku demen nalékan gamu du fye gamu muna galwà.

Nang gamu falweh

⁶ Na dad flaneke, fagu di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst, dekmi gamu fawag di dademeyu ftoo malweh, du là mimen ale di ta tdòmi gamu. ⁷ Du ta gadèyu na là fakay ku là ganbetyu i nimòmi, na ta teenyu sa, là ti myà gami talbahò di lammi mnè di safèdyu. ⁸ Là ti tadè gami mni di gamu, bay bnayadmi i kdee gulandèmi. Falgad gami talbahò di mdu na di kifuh du fye là maflayam gamu mifat gami. ⁹ Balù nun ktoomi mni di gamu i dad gulandèmi, bay knèan, baling gami fagtuh talbahò du fitemi gamu i guflingen fye ganbetyu. ¹⁰ Di lammi mnè déé di safèdyu, ta galmi man di gamu, “Nangyu fankaan i to malweh.”

¹¹ Na ani duenmi man ani du gadèmi na nun kun dad to déé di gamu too malweh, na lo yé nimòla lmabet di nimò dademe dad to. ¹² Di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst, ani dekmi na fngewemi di dad to ayé. Kudung ale talbahò fye nun wèla dad gulandèla.

¹³ Na gamu, dad flaneke, nang gamu ftakas mimò fye. ¹⁴ Na ku nun to di gamu là nimenan i manmi di surat ani, tmandàyu i to ayé, na nang gamu sgalak di kenen du fye too myà. ¹⁵ Na nangyu kenen knuntra, bay fanngeweyu kenen salngad kafngeweyu i flanekeyu.

¹⁶ Mulà moon i Amuto, dunan i gutambul i ktanak nawa, klonto mlé gamu ktanak di kdee kfagu, na i Amuto magin di kdeeyu.

¹⁷ Do Pol, smulat ani — kumusta di gamu. Ani ilè di kdee dad suratgu na do gumdàan, du ani sa i dalangu smulat.

¹⁸ Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.

Tnanin Sulat Febe Pol di ku Timoti

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata, i falwà gito, na Krayst Dyisas, i fandento. ² Na smulat agu di ge, Timoti, du ge ngàgu di kaftoo. Mulà moon i Mâta Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo, na ktanak nawa.

Nngakam i dad to tamdò kéng

³ Yé kayègu ku fanak ge di Ifisu salngad i ta manta ge di ksalugu di Masidunya, du nun dad to déé tamdò kéng, na là fakay ku là nngakam ale. ⁴ Manam di dale nangla fantoo i dad flalok tulen, na nangla gal bnasa i kdee dagit i dad muna to, du yé gumdà i kasgil. Na là gamtabengan di kagdohò i knayè Dwata, i gadèto fagu di kaftoo. ⁵ Yé duen-gu falmau gambet ani du fye sakdo gamu mdà di nawayu, na mtiu i kafaldamyu, na too glut i kaftooyu. ⁶ Bay nun dad to, ta tngakla i kdee ani, na ta tlas ale du mdà di dad kastulen là mabtas. ⁷ Yé kayèla ku mbaling ale tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay là glabatla i dad tdòla na i dad fanngeela.

⁸ Bay, gadèto i uldin ayé, too fye ku gnamit di fye kfagu. ⁹ Na gadèto ise ku yé duen Dwata mimò i dad uldin ku

mdà di dad to tluh. Bay yé duenan nun uldin du mngak i to lmafà i dad uldin, na i to là mimen, na i là fulung likò di Dwata, na i too bayan di salà, na i là ftoo di Dwata, na madoy i fye, na lê man i to manò i màan na yéan na i dademe dad to, ¹⁰ na lê man i to mibal ise kenen yaan, na i lagi mibal i dademen lagi, na i libun mibal i dademen libun, na i to kamfè i dademen to, na i tmulen kéng, na i dmalam i to landè salà, na i to mimò là glalòan di glut tdò. ¹¹ Na i tdò ani glalò di Fye Tulen ta salig di do i too maltulus na magdayen Dwata.

I kfasalamat gablà di kakdo Dwata

¹² Fasalamat agu di Amuto Krayst Dyisas du ta banlén agu kgis mimò i nimògu. Di fandaman gsaligan agu, na yé duenam man nalékan agu mimò i knayèan. ¹³ Balù ku too sasè nimògu di munan, na too sasè talùgu gablà di Dwata, na falnayamgu i dad nfunan, na toogu fansasè kenen, bay knèan, kandon agu du là fa ftoo agu, na là gadègu i nimògu. ¹⁴ Na kok Dwata di do i too sikof kafyen, na banlén agu kaftoo na kakdo i gfunto di ksasatuto di ku Krayst Dyisas. ¹⁵ Nun satu talù too gablà fantoo i kdee, dunan ani, salu Krayst Dyisas dini di tah tanà du falwàan i dad to gamsalà, na do sa i too sasè di kdee. ¹⁶ Bay yé duen Dwata kamdo do du gumite dad to i ktahà nawa Krayst Dyisas di kakdon do, i too

sasè di kdee gamsalà, na ftoo ale di kenen du fye gfunla i nawa landè sen. ¹⁷ Yé duenam man, lo Dwata gumlèto i afè na i kdayen kel di landè sen, du lo kenen mdatah Hari kel di landè sen, na i là mati, na i là teen dun, na lo kenen i Dwata. Amén.

¹⁸ E ngàgu Timoti, ani flaugu ge, toom gnamit i man dad tugad i Dwata di munan gablà di ge, du fye nun kgisam samfati i dad tilew. ¹⁹ Na too ge fles di kaftoom na di fye fandam, du nun dademe dad to, balingla knang i fye fandam, na fagu déé, ta malmo i kaftoola. ²⁰ I dad to glam di man-gu ani, dunan Himinyu na Alihandru. Na ta fagotgu ale di ku Satanas du fye madlà ale talù sasè gablà di Dwata.

2

I flau gablà di ksimba

¹ Na muna di kdee, man-gu di gamu, too gamu mni, na dmasal, na fasalamat di Dwata gablà di kdee dad to, ² dunan i dad hari na i kdee dad ganlal du fye mtanak i knèto, na là msamuk i nawato fagu di tluh kafaldam na mgafè nimò. ³ Na yé fye kdasal, na gamflehew di Dwata, i falwà gito, ⁴ du yé knayè Dwata ku galwà i kdee dad to di salàla, na ku gadèla i kaglutan. ⁵ Du lo satu Dwata, na lo satu i fakay mnè di bleng i Dwata na i dad to, dunan Krayst Dyisas. ⁶ Na blén i kton di fati du fye nsòan i kdee dad to. Na kanto kel

i bang ta fala nalék Dwata, yé klon fite ilè i ayèan falwà i kdee dad to. ⁷ Na yé duenam man, ta nimò Dwata agu satu to tmulen i Tnalùan, i galan dek. Too ti glut i man-gu ani, là tmulen agu kéng. Na dekan agu tamdò i kaftoo na i kaglutan di dad to ise Dyu.

⁸ Na, yé kayègu ku dmasal dad lagi di kdee dad banwe, kayangla i sigalla mebe katluh. Na là fakay ku mebe ale kalbut, ku demen kasbalew di dademe to. ⁹ Na i dad libun lê man, yé kayègu ku fan-gulitla i kaklawehla, na nangla flukas kibòla i wakla, na i kabliagla slah blawen na pérlas, na i dad klaweh too mabtas. ¹⁰ Bay yé kayègu ku mimò ale fye, i gten nimò i dad libun ftoo di Dwata. ¹¹ Na yé kayègu ku ftanak i libun, na fdanàan i kton di bang i kasatdò. ¹² Bay là falohgu ku yé tamdò i libun. Na là fakay kenen mgimò ulu di dad lagi. Bay yé fye, tadè kenen ftanak, ¹³ du yé tnanin nimò Dwata Adan, na tmadol Iba. ¹⁴ Na ise ku yé fan-gaw Satanas Adan, bay Iba i fan-gawan, na lnafàan i uldin Dwata. ¹⁵ Bay galwà kenen fagu di ksut i ngà, ku fadlug kenen di kaftoon di Dwata, na i kakdon, na i tluh nimò, na i kadnanan i kton.

3

I dad ulu di simbahan

¹ Too ti glut i man ani: Nè i to mayè mbaling ulu di simbahan, kayèan mimò i fye nimò. ² Na i ulu di simbahan,

là fakay ku nun gumaslenan. Bay yé fye, lo satu yaanan, na gultit kenen, na gaganan damnan i kton, na kanbongan nawa i ktanak, na lehew dmawat dad to tlang, na fulung tamdò. ³ Na là fakayan flangal, na nang sfati, bay yé fye too fye balun. Na là fakayan sbalew, na nangan kanbong nawa i filak. ⁴ Na i ulu di simbahan, fye ku too kenen fulung mebe i familyan. Na balù kel di dad ngàan, fye ku too ale mimen di kenen gagin i afè. ⁵ Du ku là fulungan mebe i familyan, dét kibò keben i dad to ftoo di Dwata? ⁶ Na là fakay ku falami kenen ftoo di Dwata tàan fdatah i kton, na baling falnayam Dwata kenen salngad i kaflayaman ku Satanas. ⁷ Na yé fye, mgafè kenen di dad to là ftoo, du fye là myà i dad to ftoo mdà di kenen, na là mtatekan di liman Satanas.

I dad to tmabeng di simbahan

⁸ Na salngad ayé lê man i dad to tmabeng di simbahan, yé fye ku mgafè ale, na ku gsalig i manla. Na là fakay ku flangal ale, na nang ale lom. ⁹ Na fye ku toola fantoo i tdò mdà di Dwata, du fye landè gumyàla. ¹⁰ Na yé duenam man, funayu neye i nimòla, na ku landè gumaslenla, fakay ku mgimò ale dad to tmabeng. ¹¹ Na lê salngad ayé i yaanla, yé fye ku mgafè ale. Na là fakay ku samtugad ale salék, bay too mabtas ku gadnanla i ktola,

na ku gsalig ale di kalbong kdee. ¹² Na i dad to tmabeng ayé, lo satu yaanla, na yé fye fulung ale mebe i dad ngàla, na i kdee mnè di lam gumnèla, ¹³ du nè kdee dad to too fye nimòla di ktabengla di simbahan, tatel ale, na landè klikòla tmulen gablà di kaftoola di ku Krayst Dyisas.

I fgadè Dwata gablà di kaftoo

¹⁴ Na di ksulatgu ani, yé kayègu ku di là mlo tlang agu déé di gamu. ¹⁵ Bay balù ku nun guganggàgu, fagu di sultatgu ani, ta gadèam ku dét fye balu i dad ngà Dwata, dunan i dad to ftoo di Dwata mto kel di landè sen. Dale lahan na gugtadag i kaglutan. ¹⁶ Na landè gambalew gablà di kafye i ta fgadè Dwata gablà di fantooto:

Fbaling to Dyisas, na yé fgadè i Mtiu Tulus too tluh Dyisas, na teen kenen dad kasaligan i Dwata. Na tamdò ale gablà di kenen di dad banwe, na nun ftoo di kenen dini di tah tanà. Na ta mbatun kenen ditù di langit.

4

I dad to tamdò kéng

¹ Too mbateng kman i Mtiu Tulus dun, na nun dad to tmagak i kaftoola du balingla nimen i dad tulus famgaw, na falningela i tdò dad busaw. ² Na yé gumdà i dad tdò ayé di dad to tmulen kéng di kaflingula ftoo di Dwata. Ta là mlidù ale di kagsalàla du

ta too magéng i ulula. ³ I dad to ayé, fnangla i kwè yaan na i kakaan dademe dad knaan. Bay Dwata mimò i dad knaan du fye i dad to ftoo na gmadè i kaglutan, di kafngela fasalamat di Dwata, fakayla knaan. ⁴ Du kdee dad nimò Dwata, slame too fye, na landè fakay fnang. Bay di kdawatto dun, fasalamat ato di kenen, ⁵ du ta mlaneb i kdee ani fagu di tnalù Dwata na di kdasal.

I too fye snalig Krayst Dyisas

⁶ Ku tdòam ani di dad flanekto ftoo déé, mgimò ge too fye snalig Krayst Dyisas, na mbaling ge kamgis di kaftoom du mdà di kagbetam i glut tdò ta lalòam ani. ⁷ Bay niwasam i dad flalok tulen ise mdà di Dwata, i là mabtas santulen, na faknalamam i ktom mimen di Dwata. ⁸ Nun sa gukmamu ku lanwalto i lawehto*, bay tukay. Bay yé too mabtas ku fakgisto i kaftooto, du yé gamfye di gito di mdu ani, na lê man di fulé du kadang ditù di langit.

⁹ I man-gu ayé, too ti glut, na gablà fantoo i kdee. ¹⁰ Na ani sa duento too fakgis na fnisanto dad sasè, du yé fandento i Dwata too mto, dunan falwà i kdee, midul fa i dad ta ftoo.

¹¹ Toom flau i kdee ani, na tdòam di dademem. ¹² Na nangam nimò gumdà i dad to madoy ge du tlabo ge ngà. Bay yé fye, nimòam i ktom gugambet i dademe dad to ftoo fagu di fye kastulenam,

di balum, di kakdom, di kaftoom, na di katluham. ¹³ Na di lamgu là kel déé di gamu, too ge falgad masa i Tnalù Dwata di kanfe i dad to, na falnaum ale, na toom ale tdò. ¹⁴ Na toom gnamit i kfulung blé Mtiu Tulus di ge fagu di talù i dad tugad Dwata di kafkah i dad ulu di simbahan i falella di tah ulum. ¹⁵ Na too ge falgad, na fkaham di nawam i fimò Dwata ge ani, du fye teen i kdee dad to na lamnok i kaftoom. ¹⁶ Na toom fan-geye i ktom na i tdòam. Na too ge fadlug di nimòam ani du fye galwà ge, na lê man i dad to flinge di ge.

5

I nimòto di dademe dad to ftoo

¹ Nangam nngak i dad lagi twege di ge, bay tdòam ale salngad di màam. Na fanggewem i dad lagi twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim. ² Na i dad libun twege di ge, tdòam ale salngad di yêam, na fanggewem i dad libun twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim libun. Na toom tanluh i fandamam.

³ Nafèam na ttabengam i dad libun balu landè gumwèla klawilla. ⁴ Bay nè i libun balu nun ngàan ku demen nun fùan, dale i muna ttabeng kenen du fye gbalasla kakdo i tuala, du yé gulehew Dwata. ⁵ Bay nè i libun balu landè ngàan na fùan na ta lon satu, lo

* 4:8 4:8 Ku demen exercise.

yé snaligan i Dwata, taman kifuh na mdu sigi kenen dmasal na mni di Dwata. ⁶ Bay nè i libun balu, ku lo yé gubayanan mimò knayè i banwe, ta mati kenen* balù ku mto kenen fa. ⁷ Yé toom fafaldam dale du fye landè gumaslenla. ⁸ Bay, ku nun to là funan nifat i dademen na midul fa i dad to glam di familyan, ta knagolan i kaftoon, na midul i ksasèan di dad to là lmen ftoo.

⁹ Na silangam sulat dagit i satu libun balu magin di dademe balu galyu ttabeng, ku ta nam falò falin, na ku lo satu i yaanan. ¹⁰ Na silangam ttabeng ku ta too gadè i fye nimòan fagu di kifatan i dad ngàan, na i kdawatan i dad to tlang di gumnèan, na i kaloban bli i dademen ftoo, na i ktabengan dad to mnè di klimah, na i kalgadan mimò fye di kdee kfagu.

¹¹ Bay nangam fagin sulat dagit i dad libun balu ku lamnok ale fa du keng lê ale mayè mwè yaan, na mdà ayé ta gtagakla i nimòla di ku Krayst. ¹² Na mdà ayé, baling ale gamsalà du ta lnaflà i muna fakangla. ¹³ Na ise ku lo yé nimòla, bay keng baling ale malweh na sigi ale magu mkat gumnè. Na too midul i ksasèan déé du gambet ale samtugad salék, na nfunla i nimò landè labetla dun, na yé balingla santulen i là fakay sansman. ¹⁴ Yé duenam man, fye fa ku i libun balu là fa tuan, lê mwè yaan,

na mngà, na mifat i familyan, du fye landè sasè gman i dad to dmuen gito. ¹⁵ Yé duengu man ani du nun dademe libun balu, ta gasyat ale di kaftoola di Dwata, na ta baling yé nimenla Satanas. ¹⁶ Ku nun libun ftoo di Dwata na nun flanekan balu, fye ku kenen i mifat dun, na là smaligan di tabeng mdà di simbahan di kifatan i flanekan, du fye lo yé ttabeng i simbahan dad libun balu landè mifat dale.

¹⁷ Na i dad ulu di simbahan, ku too fye i nimòla, gablà ku tananüyu i sukéyla, midul déé fa ku malgad ale tmulen na tamdò i Tnalù Dwata. ¹⁸ Du ani man i Tnalù Dwata, “Nangyu fnungus bà i safi di lamyu ftalbahò dun,” na lêan man, “Là fakay ku là snukéyam i to talbahò.” ¹⁹ Na nangyu falninge balù ku dét i tulenla sasè gablà di dad ulu di simbahan. Silangyu falninge ku nun lwe ku demen tlu to tmulen i sasè nimòan. ²⁰ Bay ku nun satu ulu di simbahan gamsalà, nngakam di bleng i dee dad to du fye likò i dademe dad ulu. ²¹ Yé duenam man, falnauta ge di kanfe i Dwata, na Krayst Dyisas, na i dad kasaliganan. Toom nimen i flaugu ge ani. Na nangam nsen balù simto dun, bay sanngadam i nimòam di kdee. ²² Na nangam sangwè fkah i falelam di tah ulu dademe to ku malék ge ulu di simbahan. Na nang ge

* 5:6 Ku demen landè kasgotan di Dwata.

magin di kagsalà i dademe, bay toom tanluh i ktom. ²³ Na nang ge lo minum éél, bay lê ge minum tukay binu, du bulung di katduk i tukè kfem na i dademe tdukam.

²⁴ Ta too gadè salà i dademe dad to, na ta sana déé di tahla i flayam, bay i dademe dad to, tlabo gbuni i salàla, bay nun du kadang gadè. ²⁵ Na salngad ayé i fye nimò dad to du too mlal gadè i fye nimò dademe, bay balù ku là gadè dun ani, bay nun du kadang gadè.

6

¹ Na i dad fasak ftoo di Dwata, yé fye toola nafè i amula, du fye landè gumaslen i dagit Dwata na i tdòto. ² Nè i dad fasak ftoo i amula di Dwata, là fakay ku kulang i afèla dale balù ku ta saflanek ale di kaftoola. Bay yé fye, midul i kimenla dale, du yé ttabengla i dademela salngad ftoo di Dwata, i toola kanbong nawa.

I katdò kéng na i too glut knun

Yé duenam man, yé tdòam na flaum di dad to déé.

³ Na nè i to mahal tdòan, na là masalngadan di talù i Amuto Dyisas Krayst, na là saglalòan di fantooto, ⁴ lo fite dag i to ayé, na landè gadèan. Na yé tdukam too mayè sbalew gablà di gumtatek i dad talù. Na yé gumdà i kafè nawa, na i kasgalel nawa, na i kadoy, na i landè kagsalig, na i kasdaas. ⁵ I dad to ayé, ta malmo i fandamla,

na là dilèla i kaglutan. Yé man nawala fagu di ksimbala, déé gumdàla gamwè bong knun.

⁶ Na too sa, i ksimba gamlè knun di satu to silang ku dsal nawan gablà di tagnèan gdawat, ⁷ du di ksutto dini di tah tanà, landè sa nebetu, na ku mati ato, landè sa lèto nebe. ⁸ Taman, ku nun knaanto na nun klawehto, gablà ku ta dsal nawato. ⁹ Bay i dad to mayè bong knun, mlal ale tatek di tilew, na bkeh ale liman du mdà di kdee dad snawang knayèla, na yé gamfalmo dale. I dad sasè knayèla, yé damyol dale salu di kalmo na di kaflayam. ¹⁰ Du i kalbong nawa i filak, yé gumdà i kdee sasè. Nun dad to, mdà di kiballa filak, ta balingla gtagak i kaftoola di Dwata, na yé ulèan ta dee klidù mkel di dale.

Dademe flau Pol ku Timoti

¹¹ Bay ge, Timoti, du ta nfun Dwata ge, niwasam i kdee ayé. Na toom fanles i fye nimò, i katluh, i kaftoo di Dwata, i kakdo, i kagtayud, na i kafye balu. ¹² Na too ge fakgis di kaftoom salngad di to skuya, na gamdawat ge untung, dunan i nawa landè sen, du yé duen Dwata tamlo ge. Na ta tulenam sa gablà di kaftoom di bleng i dee to. ¹³ I dekta ge ani, linge Dwata, dunan i mlé nawa di kdee, na Dyisas Krayst, dunan i tmulen i kaglutan di kanfe Pontyus Pilato. ¹⁴ Dekta ge mimen i kdee fimò ge du fye too ge tluh, na landè gumaslenam kel di kasfulé i Amuto

Dyisas Krayst. ¹⁵ Na fasfulê Dwata Dyisas di du ta falan nalék du kenen i magdayen, na i lo sen Gumdatah. Na kenen Hari i dad hari, na Amu i dad amu. ¹⁶ Na lo Dwata i là mati, na mnè kenen di gumalwan di landè fakay fdadong. Na landè lmen mite kenen, na landè gmagan mite dun. Kenen i too magdayen na maltulus kel di landè sen. Amén.

¹⁷ Fanngewem i dad to nun bong knun nangla fdatah i ktola, na nangla snalig i knunla du nun gusen i dad knun. Bay lo Dwata i fye gusmaligla, du kenen i too fduf mlé i kdee gamflehw gito. ¹⁸ Fanngewem ale du fye fduf ale mimò fye du yé too glut knun, na too ale fduf mlé, na gatlagad tmabeng di dademe. ¹⁹ Du yé kfagula musek i too glut knun i mgimò mbagal gufdak kel di landè sen. Na mdà di kbusekla ayé, gfunla i too glut nawa.

²⁰ Na ge, Timoti, toom nimen i tdò ta salig Dwata di ge. Na niwasam i dad kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata na kasgil i dad to man nawala ku nun gnadèla. ²¹ Du nun dademe dad to, man nawala ku nun gnadèla, na ta balingla gtagak i kaftoola di ku Dyisas.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di kdeeyu.

Galwe Sulat Febe Pol di ku Timoti

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata. Dekan agu tmulen gablà di nawa landè sen ta fakangan, dunan i ta gfunto fagu di ksatuto di ku Krayst Dyisas.

² Na smulat agu di ge, Timoti, i ngàgu toogu kanbong nawa. Mulà moon i Màta Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I kfasalamat na katgal nawa

³ Fasalamat agu di Dwata, i fnangamfùgu, na landè gummyàgu salngad di dad gutambulgu. Mdu na kifuh, fasalamat agu di kenen di kat kdasalta ge. ⁴ Gafaldamgu i kaloh lwakam di ktagakta ge, na yé toogu kayè ku teenta ge, du fye too agu lehew.

⁵ Na là glifetgu i too glut kaftoom di Dwata, salngad kaftoo i fùam, dunan Lowis, na i yèam, dunan Yunis, na gadègu too salngad di dale i ge kaftoo. ⁶ Yé duenam man, toom gnamit i kfulung ta blé Dwata di ge fagu di kafkahgu i falelgu di tah ulum. ⁷ Du ise ku yé blé Dwata gito i tulus gumdà i klikò, bay i Tulus gumdà i kgagan, i kakdo, na i kadnan nawa.

⁸ Yé duenam man, nang ge myà tmulen gablà di Amuta, na nangam agu kyà balù ku

blanggù agu du mdà di kenen. Bay magin ge faflayam fagu di katdòam i Fye Tulen du mdà di kgis blé Dwata di ge. ⁹ Du ta falwà Dwata ato, na ta nalékan ato du mbaling kenen nfun, na ise ku mdà di dad fye nimòto, bay mdà di knayèan na i kafyen. Blén gito i kafye ani fagu di ku Krayst Dyisas di laman là fa mimò balù détan. ¹⁰ Na ani, ta fgaðè Dwata di gito i kafyen fagu di ksalu Krayst Dyisas dini, i Falwà gito. Ta gfsanan kgagan i fati, na ta fgaðèan di gito i nawa landè sen fagu di Fye Tulen.

¹¹ Na ta nalék Dwata agu du dekan agu tmulen na tamdò i Fye Tulen. ¹² Na yé duengu maflayam ani. Bay knèan là myà agu du dilègu i guftoogu, na toogu gadè na gaganan kamlung i ta saligan di do kel di fulé du kadang. ¹³ Na toom fantoo i dad fye tdò ta lingem di do, du yé gulmalòam, na fles ge di kaftoom na kaddom du mdà di ta ksatuta di ku Krayst Dyisas. ¹⁴ Na toom fkah di nawam i kaglugtan ta salig Dwata di ge fagu di tabeng i Mtiu Tulus, dunan i mnè di gite.

¹⁵ Ta gadèam na i kdee dademegu dini di Asya ta tnagakla agu, balù ale Figilu na Hérmohinis, lèla agu tnakak. ¹⁶ Bay mulà moon ku kando Dwata i familya Onisiforu du dee dulèan tamgal nawagu, na là myàan di kablanggùgu. ¹⁷ Bay kakelan dini di Roma, balingan agu fanngabal kel di kiten do. ¹⁸ Na ta gadèam i

bong tabengan di do di Ifisu. Yé duenam man, mulà moon too kando i Amuto kenen di fulé du kadang.

2

¹ Na ge, Timoti, i ngàgu, too ge fakgis di kaftoom di Dwata fagu di kafye ta gdawatta mdà di ta ksatatuta di ku Krayst Dyisas. ² Na nè i ta lingem tdògu di gudee dad to, yé lêam tdò di dademe dad to gsaligam du fye lêla tdò di dademe.

³ Magin ge faflayam mdà di kaftoom gambet i fye sundalu Krayst Dyisas. ⁴ I satu sundalu, là ti lmabetan di dad nimò i dad to ise sundalu, bay lo yé nimòan i gamflehew di mdek dun. ⁵ Na lê i satu to skuya milah, là ti gamwèan taden ku là nimenan i uldin di kaskuya ayé. ⁶ Na salngad lê man di to dmaru, kenen gten gamwè i tnanin ulé i dad fele. ⁷ Taman, toom fandam i kdee guflingen man-gu du i Amuto faglabat ge i kdee.

⁸ Na toom fandam Dyisas Krayst, i ta mték di fati, dunan i bel Dabid, du yé man i Fye Tulen tdògu. ⁹ Na mdà di katdògu i Fye Tulen, blanggù agu na bnakus salngad di to lmafà i uldin, bay knèan i Tnalù Dwata, là gbakus dun. ¹⁰ Na yé duenam man, fan-galgu nawagu di kdee dad kaflayam gal mkel di do, du fye gtabenggu i dad to ta nalék Dwata, na gfunla i kagalwà mdà ku Krayst Dyisas na lê ale gagin di kdatahan kel di landè sen. ¹¹ Na too ti glut i man ani:

“Ku gagin ato di kfati Dyisas, lê ato mnè di safédan.

¹² Ku gamtayud ato, faginan ato di kagotan. Bay ku là dnilèto kenen, là lêan ato dnilè.

¹³ Ku là gsalig ato, knèan too kenen gsalig, du là gaganan tamlas i kenen adat.”

I fasak gamflehew i Dwata

¹⁴ Toom fafaldam di kdee dad to déé gablà di kdee ani. Na toom ale fanngewe di kanfe i Dwata du fye là sanbalewla i gumtatek dad talù, du landè gufye i kasbalew, bay balingan gafalmo i dad to falminge dun. ¹⁵ Na toom fkah di nawam i kablém i ktom di Dwata, du yé gamflehew kenen, du fye mgimò ge snalig landè gumyàam di kdee nimòam, na tdòam i kaglutan di fye kfagu. ¹⁶ Na niwasam i dad kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata, baling gamfawag i dad to di kenen. ¹⁷ I kastulen salngad ayé gambet i bkukang du knaanan i ungad. I lwe to tamdò gambet ani, dunan Himinyu na Filitu, ¹⁸ du ta gasyat ale di kaglutan, na falmola i dademe dad to ftoo di Dwata fagu di kmanla dun ta sana kel kun i kték dad to mati.

¹⁹ Bay là mgilih i kbagal gufdak ta nimò Dwata, na ani ta gsulat di tahan, “Dilè i Amu kenen nfun,” na “Nè i to nfun i Amuto, tngakan i dad sasè nimòan.”

²⁰ Di satu bong gumnè, nun dad sahal kalyak di laman.

Nun blawen, na blawen bukay, na lê nun dademe kalyak nimò mdà di kayu na tanà. Bay nè i dad kalyak too mabtas di to mfun i gumnè ani, tanfingan du mabtas i gugmamit dun, na i dademe kalyak gnamitan di kat du. ²¹ Na yé duenam man, nè i to ta mlaneb i kton di kdee sasè, gnamit kenen di mabtas nimò du ta tanfing i Amun, du nun gukmamu Dwata dun, na ta gatlagad kenen gnamit i Amun di kdee fye nimò. ²² Taman, fawag ge di dad sasè knayè i dad lamnok. Na toom fkah di nawam i katluh, i kaftoo, i kakdo, na i kτανak nawa, magin di dademe dad to dmasal di Dwata mdà di katluh i nawala. ²³ Na fawag ge di dad kastulen landè gukmamu dun, du yé gumdà i kasbalew. ²⁴ Na là fakay sbalew fasak i Amuto. Bay yé fye fanyen i balun di kdee dad to, na fulung kenen tamdò, na toon fantahà i nawan. ²⁵ Na di dad to mnang i kaglutatan, fye ku fan-ganagan ale fanngewe, du keng banlé Dwata ale bang msal, na baling ale ftoo di kaglutatan, ²⁶ na ta fye i fandamla, du fye galwà ale di liman Satanas, na i kfasakan dale di kenen knayè.

3

Di fulé du

¹ Bay toom fandam ani. Kadang di fulé du, nun bang i dad sasè klimah kel. ² I dad to, lo yé fandamla i dale kto, lom ale, na fite ale dag,

na fdatahla i ktola, na madoy ale, na là nimenla i dad tuala, na là fulung ale fasalamat, na landè afèla di Dwata. ³ Na landè kakdola, na là mayè ale safye di dademela, na falmola dagit i dademe to, na là dnanla i ktola, na labè ale, na knangla nawa i fye. ⁴ Na makal ale, na là funala fandam ku fye i nimòla, na dnayenla i ktola. Na là kanbongla nawa i Dwata, bay yé balingla kanbong nawa i dale knayè. ⁵ Na flingu ale ftoo di Dwata, bay fankéngla i too glut kaltulusan. Na taman, fawag ge di dad to ayé.

⁶ Na nun dademe dad lagi gambet ayé, fusuk ale di dad gumnè i dad libun mlal mgebe, du lêla ale nebe. Na i dad libun ayé, too msamuk nawala du mdà di dad salàla, na yé fmasak dale, dunan dad sasè niballa. ⁷ Na too ale mayè gambet, bay là glabatla i kaglutatan. ⁸ Na i dad lagi ayé, knangla i kaglutatan salngad i knang ale Dyanis na Dyambris di ku Mosis, du ta malmo i fye fandamla, na ta landè kaftoola di Dwata. ⁹ Bay là gafles i ksasè nimòla du ta teen kdee dad to salngad di ta mkel di dale Dyanis na Dyambris.

I kafadlug di glut katdò

¹⁰ Bay ge, Timoti, ta gadèam sa i katdògu, i balugu, i nafatgu di ktogu, i kaftoogu, i ktahà nawagu, i kakdogu, na i kagtayudgu. ¹¹ Na lêam gadè gablà di dad kaflayamgu,

na dad klimahgu di Antyuk, Ikonyum, na Lистра. Bay Amu i falwà do di kalbong kdee ani. ¹² Na i kdee dad to mayè ku tluh i ktola di ksasatula di ku Krayst Dyisas, maflayam ale. ¹³ Bay i dad sasè to gal flingu, baling matnù i ksasèla, du famgaw ale na lê ale mafgaw.

¹⁴ Bay ge, Timoti, fafles ge mnè di kaglut ta tdògu di ge, na toom fantoo, du ta toom gadè sa i dad to tamdò ge. ¹⁵ Na mdà di ktukayam, ta tdò di ge i Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfulung gumdà i kagalwà, fagu di kaftoo di ku Krayst Dyisas. ¹⁶ Na Dwata fsulat i kdee mnè di Tnalùan, na i sulat ayé, yé gukmamu dun gnamit di kasatdò, na di kngak i sasè nimò, na di kafngewe, na di katdò di tluh nimò, ¹⁷ du fye i to nfun Dwata landè gukulangan, na gatlagad kenen di kdee fye nimò.

4

¹ Falnauta ge di kanfe i Dwata na Krayst Dyisas, du kenen mukum i kdee dad to mlawil na mati ku ta samfulé kenen magot i kdee. ² Too ge falgad tamdò i Tnalù Dwata. Fye ku klom to gatlagad balù dét oras, i baling nun mayè flinge ku demen landèan. Fgadèam di dad to i dad salàla, na nngakam ale, na fanngewem ale, na fantahàam nawam tamdò dale.

³ Yé man-gu di ge du nun du kel, ta là flinge i dad to di glut tdò, bay lo yé lalòla

i dale knayè, na baling ale mngabal dad to tamdò, lo yé tdòla i knayèla falninge. ⁴ Na ta là falningela i kaglut, bay yé balingla falninge i dad flalok tulen. ⁵ Bay ge, toom dnan i ktom di kdee nimòam, na fagtayud ge, na nimòam i gten nimò i satu to tamdò i Fye Tulen, na fanngem i kdee fimò Dwata ge.

⁶ Yé duen-gu man ani di ge du salngad agu di dsù du ta mdadong i kfatila do, na tngakgu i banwe ani. ⁷ Ta nimògu i sen gnagan-gu di kaskuya ani, na ta milah agu kel di gusenam, na kanlunggu i kaftoogu. ⁸ Yé duenam man, nun fala gatlagad taden, ulé i katluh, du yé blé i Amu di do du kenen sa i tluh Mukum. Na ise ku lo do i gamdawat di du ayé, bay lê man i kdee dad to minit nawa fatan i kasfulèan.

Dad kated Pol

⁹ E Timoti, too ge fabaltik salu dini di do, ¹⁰ du ta tngak Dimas agu mdà di kalbong nawan i knèan dini di tah tanà, na ta salu ditù di Tésalonika. Na Krisan, ta gatù kenen di Galasya, na Titu gatù di Dalmasya. ¹¹ Na ta lo Luk i tagak di safédgu. Nngém Mark, na faginam gadini du fye ttabengan agu di nimògu. ¹² Na ta dekgu Tikiku gatù di Ifisu. ¹³ Na ku ta gadini ge, begam nebe do i saulgu mangfel ta tagakgu ku Karpu di Troas. Na lêam nebe do i dad librugu, na faginam i dad too mabtas sulat.

¹⁴ Alihandru, dunan i to msel, too sasè nimòan di do. Amu i malas i sasè nimòan di do. ¹⁵ Bay ge Timoti, too ge fgeye gablà ku Alihandru, du toon knang nawa i tdòta.

¹⁶ Di tnanin kebela do di gusukum, landè msen do, bay mtila agu tngak. Mulà moon fnasinsya Dwata i salàla ayé. ¹⁷ Bay magin i Amu di do, na banlén agu kgis, du fye sdulêgu gatdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu. Na falwàan agu mdà di dad sasè to mayè fmati do. ¹⁸ Na balù dét fan mkel di do, lêan agu falwà, na neben agu di banwe nagotan di langit. Lo kenen too magdayen kel di landè sen. Amén.

Gusen i surat

¹⁹ Manam di dale Prisila na Akwila “Kumusta gamu” kun, na di familya Onisiforu.

²⁰ Sana kditù Irastu di Korintu, na ta tngakgu Trofimu di Militu du nun tamdukan.

²¹ Too ge beg fabaltik gadini di laman là fa kel i bang tno.

Yubyulu, Fudin, Linu, na Klawdya, na i kdee dad flanekta di kaftoo, manla “Kumusta ge” kun.

²² Mulà moon i Amu samnagin di nawam.

I kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Titus

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu di dad fasak i Dwata, na dek Dyisas Krayst.

Ta nalékan agu, na dekan agu fambagal i kaftoo dad to ta nalék i Dwata, na mebe dale di kaglut i tdò ta fantooto. ² Na déé gumdà kafden i nawa landè sen ta fala fakang Dwata di laman là fa mimò i balù détan, du i Dwata, là ti tmulenan kéng. ³ Na kanto kel i bang ta nalék Dwata, fgaðèan ayé di Tnalùan. Na saligan di do tmulen dun di dad to, du yé mdek do i Dwata Falwà gito.

⁴ Na smulat agu di ge, Titus, i ngàgu di kaftoo di ku Dyisas Krayst.

Mulà moon i Màta Dwata na Krayst Dyisas i ta Falwà gite, mlé ge kafye na ktanak nawa.

I nimò Titus di Krit

⁵ Ta tngakta ge di Krit du fye fanngem i dad nimò là fa fngen, na malék ge dad ulu di dad simbahan di kat banwe. Toom fandam i flaugu ge ani:

⁶ I ulu di simbahan, là fakay ku nun gumaslanan, na yé fye lo satu yaanan, na ftoo i dad ngàan, na ku gdal ale, na là magéng ulula. ⁷ Là fakay ku nun gumaslen i ulu di simbahan du ta salig di kenen i dad nimò i Dwata. Na là fakayan fagdag, na mlal falbut, na flangal, na sfati, na

lom. ⁸ Bay yé fye, lehew kenen dmawat i dad to tlang, na bong nawan i fye, na nun ldaman, na tluh i nimòan, na mtiu i fandaman, na gaganan damnan i kton. ⁹ Na yé lê fye, too mbagal i kaftoon di tnalù too gsalig, salngad i ta tdò di kenen, du fye gaganan fanngeve i dad to fagu di glut tdò, na fiten moon di dad to mnang nawa dun i gugsalàla.

¹⁰ Du nun dee dad to déé di gamu na balù i dad to ta mgebe mdà di kaftoo dad Dyu, là mimen ale, na fasyatla i dademe dad to fagu di katdòla i là glut. ¹¹ Na là fakay ku là nngakam ale du gamsamuk ale di kdee dad to di dademe familya fagu di katdòla i là fakay tdò. Na yé duenla tamdò gambet ayé du fye gamwè ale filak. ¹² Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla, ani manan, “I dad to mdà di Krit, tmulen ale kéng, na salngad ale di labè lmanaf, na too ale malweh, bay tyan ale.” ¹³ Too glut i manan ayé. Yé duenam man, toom ale nngak du fye glalòla i glut kaftoo, ¹⁴ na ta nangla falninge i dad flalok tulen i dad Dyu, na i flau i dad to ta tmgak i kaglutlan.

¹⁵ I to ta mtiu, mtiu kiten kdee. Bay i to là mtiu, na là ftoo, landè mtiu di kenen, du magsik i fandaman na i nawan. ¹⁶ Yé manla dilèla kun i Dwata, bay i nimòla fite dun kéng i manla. Too ale sungat, na là mimen ale, na landè fye nimòla.

2

I glut tdò

¹ Bay ge, Titus, toom fasalngad i tdòam di glut tdò. ² Na ani fngewem di dad tua lagi, fgulit ale, tanluhla i dad nimòla fye mgafè ale, na dnanla i ktola, na fakgis ale di kaftoola, na di kakdola, na lê man di kafgalla i nawala. ³ Na ani lêam fngewe di dad tua libun, fitela i ldam mgafè. Nangla santulen dademe to, na nang ale fafasak di dad gamflangal. Bay lo yé tdòla i fye, ⁴ du fye nun gugambet i dad lamnok libun ku dét kibò kakdola i yaanla na i dad ngàla, ⁵ na di kadnanla i ktola, na di kaftiu, na di kifatla i familyala, na di kafèla i yaanla, du fye landè samlen i Tnalù Dwata.

⁶ Na ani lêam fngewe di dad lamnok lagi, toola dnan i ktola. ⁷ Na di kdee kfagu, fitem di dademem i fye gugambet i kdee fye nimò. Na di katdòam, fitem i katluham, na nangam fagu di ulek. ⁸ Na toom gnamit i tluh kastulen, du fye i dad to kmuntra ge, landè sasè gmanla gablà di gito, na fagu déé baling ale myà.

⁹ Na toom fanngewe i dad fasak fye fdanàla i ktola di dad amula, na flehewla ale di kdee nimòla, na nang ale smumal, ¹⁰ na nang ale kalmat. Bay yé fye fitela i kafye balula, na i kagsalig dale, du fye mdà di kdee nimòla ayé, magdayen i tdò

gablà di Dwata, dunan i falwà gito.

¹¹ Du ta fite Dwata i kafyen fagu di kafalwàan i kdee dad sahal to. ¹² Na fagu di kafye i Dwata, tdòan gito kmagol i kdee knangan, na i sasè nibal i dad to nfun i banwe ani. Na lêan gito tdò damnan i ktoto, na tamluh i nimòto, na mimen di knayèan di knèto dini di tah tanà ani, ¹³ di lamto fatan i too mabtas Du fandento, du yé kfite i maltulus Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà gito, i kdatahan. ¹⁴ Ta blén i kton di fati du fye falwàan ato di kdee sasè, na lnaneban ato, na nimòan ato kenen nfun, na banlén ato kinit nawa mimò fye.

¹⁵ Yé tdòam di dad to déé. Na gnamitam i ktoom fminit nawa i dad to flinge di ge. Na ku nun sasè nimòla, nngakam ale. Na nangam faloh ku nun gumadoy i dad to ge.

3

I ldam i dad to fto

¹ Fafaldamam di dad to fto déé nafèla dad ulu magot i banwela, dunan i dad ganlalla, na nimenla ale, na gatlagad ale mimò i kdee fye.

² Na nangla santulen sasè di balù simto dun. Bay lo yé fye nebela i ktanak, na i kafye balu, na fitela i kafè di kdee dad to. ³ Du balù gito di munan, là gmadè ato, na là mimen ato, na gsalà i nimòto. Magfasak ato di kdee dad nibalto, na di dad knayèto. Na lo yé gadèto nimò i sasè, na ksafè nawa, na kasnang

nawa. ⁴ Bay Dwata, i Falwà gito, kanton fite di gito i kafyen na i kalbong nawan di dad to, ⁵ ta falwàan ato. Na ise ku yé gumdàto galwà mdà di dad fye nimòto, bay lo mdà di kakdo Dwata fagu di kalob i Mtiu Tulus gito, dunan i mlé gito falami nawa. ⁶ Du ta sdulê kok Dwata i Mtiu Tulus di gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Falwà gito, ⁷ du fagu di kafye Dwata nimòan ato tlüh di kiten, na gfunto i nawa landè sen i tooto fanden. ⁸ Na too ti glut i man-gu ayé.

Yé kayègu ku toom tdò i kalbong kdeen du fye i dad to ftoo di Dwata déé, toola fkah di nawala i kafduf mimò fye. Na i dad tdògu ayé too fye, na nun gukmamu i dad to dun.

⁹ Na fawag ge di dad kas-daas landè kamu, na i kbasa kdee dagit i dad muna to, na lè man dad kasbalew na kas-gil gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, du i kdee nimò ayé lo gamfalmo, na landè ti gukmamu i dad to dun. ¹⁰ Na ku nun to mlak sbalew, na yé gumdàan mas-galel fandam i dad to ftoo, nngakam kenen sulê, balù kel di lwe dulê. Na ku là mimenan, tadèam kenen tna-gak, ¹¹ du gadèam i to gambet ayé, ta malmo i fandaman, na i dad salàan fgadè dun là glut i nimòan.

I gusen i surat Pol

¹² E Titus, ku dekgu Artimas ku demen Tikiku gadéé di ge, too ge beg fdohò smitong do di Nikopulis du

yé ta fnaleh nawagu mnè agu ditù di bangan kel i tno. ¹³ Na toom tnabeng Sinas i abugadu na Apulus di kagula, na begam snikof dale i kdee dad kalnidùla. ¹⁴ Na toom tdò i dad to ftoo déé fye gnamitla orasla mimò fye du fye gtabengla i dad to nun bong kalnidùla. Là fyen ku tadè ale fanak di landè gukmamu dale.

¹⁵ Na i kdee dademegu dini manla “Kumusta ge” kun. Na manam di dad flanekto ftoo déé kumusta di dale.

Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Filimun

¹ Do, Pol, gumdà i sulat ani, lwe gami Timoti, i flanekta di kaftoo. Mdà di katdògu gablà ku Krayst Dyisas, ta blanggù agu.

Febemi sulat ani di ge, Filimun, i dememi sgalak na i dememi mimò i nimò Dwata. ² Na lêmi fagin snulat i dad to ftoogal stifun di gumnèam, na lê Afya, i flanekto libun di kaftoo, na Arkipu, i dadememi sundalu Dyisas Krayst.

³ Mulà moon Dwata i Mào, na Dyisas Krayst i Amuto mlè gamu kafye na ktanak nawa.

I kakdo na i kaftoo Filimun

⁴ Flanekgu Filimun, di kat kagafaldamta ge di kdasal, fasalamat agu di Dwata fnangamfùgu, ⁵ du galgu linge i kakdom di kdee dad to i Dwata, na i kaftoom di ku Dyisas, i Amuto. ⁶ Yé dasalgu mdà di ksatuto di kaftoo, midul i kaglabatto di kdee kafye blé Dwata di gito fagu di ku Krayst. ⁷ Na ani, flanek, too agu lehew na matgal i nawagu du mdà di kakdom ta tan-galam nawa i dad to Dwata.

Fakdo Pol gablà ku Unisimu

⁸ Taman, du do i flanekam di ku Krayst, nun ktoogu mdek ge mimò i gtenam nimò. ⁹ Bay mdà di kakdo, mfegeges agu fakdo di ge balù ku do Pol ta tua, na ani, ta

blanggù mdà di klalògu ku Krayst Dyisas. ¹⁰ Fakdo agu di ge gablà di ku Unisimu, i ngàgu di kaftoo ku Krayst du mgimò mään agu di kaftoo di lamgu blanggù. ¹¹ Di munan, landè ti gukmamum dun, bay ani ta too nun gukmamuta dun.

¹² Na ani, dekgu kenen mulè di ge, na salngad ku do salu déé. ¹³ Too agu mayè moon ku fanak kenen dini di safédgu du kenen tlas laweham tmabeng do lamgu blanggù du mdà di katdògu i Fye Tulen. ¹⁴ Bay là tayògu nimò ayé ku là funa agu mbal di ge, du yé kayègu ku yé gumdà i ktabengam di do mdà di nawam, ise ku mdà di kfegesta ge.

¹⁵ Keng yé duen Dwata fawag ku Unisimu di ge là mlo du fye lê samfulè di ge, na fles mnè di safédam kloto. ¹⁶ Na ku ta samfulè kenen déé di ge, ta ise ku lo fasakam, bay mabtas kenen fa di fasak du ta flanekam di kaftoo di ku Krayst. Na balù ku too kenen mabtas di do, bay mas mabtas fa di ge du fasakam, na lê man flanekam di ku Krayst i Amuto.

¹⁷ Yé duenam man, ku dnilèam agu demem stabeng, dnawatam Unisimu salngad di kdawatam do. ¹⁸ Na ku nun salàan di ge ku demen nun utengan, do i mayad dun. ¹⁹ Do i smulat ani: Do, Pol, mayad di ge. (Balù ta là fafaldamta ge i bong utengam di do di ta kagfunam nawa landè sen.) ²⁰ Taman, flanek, toom beg

nimò do i fnigu ayé du mdà di Amuta, du fye do i flanekam ku Krayst, maglala i nawagu.

²¹ Na di ksulatgu ani, toogu gadè nimòam i kdee fnigu, na midul fa déé i nimòam.

²² Na ani fa fnigu di ge. Beg ge fala fatlagad do snifil, du yé kayègu ku ta tnmel Dwata i dasalyu, galwà agu di blanggù, na samfulê agu déé di gamu.

Gusen i surat Pol

²³ Na Ipafras, i demegu blanggù du mdà di kaftoon di ku Krayst Dyisas, manan “Kumusta ge” kun. ²⁴ Na lê man Mark, Aristarku, Dimas, na Luk, i dad to tmabeng do dini, manla “Kumusta ge” kun. ²⁵ Mulà moon i kafye Dyisas Krayst i Amuto mnè di gamu.

I Sulat Di Dad To Hibru

Talù Dwata fagu di Ngàan Dyisas

¹ Di munan, dee dulé Dwata talù di dad gutambulto fagu di dad tugadan, na sahal kfangun mimò dun.

² Bay di fulé du ani, ta talù Dwata di gito fagu di Ngàan. Nimòan i klamang banwe fagu di Ngàan, na nalékan kenen mfun i kdeen.

³ I kdatah Dwata, teen di Ngàan, na too salngad kagkahan di kagkah Dwata, na kenen magot i klamang banwe fagu di too maltulus talúan. Di kafngen malob dad salà i dad to, ta sudeng kenen gsen di kwanan i Dwata ditù di langit.

I Ngà mdatah fa di dad kasaligan

⁴ Mгимò Dyisas mdatah fa di dad kasaligan i Dwata. Na i dagit blé Dwata di kenen mdatah fa di dagit i dad kasaligan.

⁵ Du là lmen Dwata man di balù satu kasaligan,

“Ge i Ngàgu, na di mdu ani, ta mгимò agu i Màm.”

Du ise dad kasaligan gugtadè di kmanan ani,

“Do i Màm, na kenen i Ngàgu.”

⁶ Bay di ta fan kdek Dwata i lo sen Ngàan dini di tah tanà,

lèan man,
“Là fakay ku là mangamfù di kenen i kdee dad kasaligan Dwata.”

⁷ Ani man Dwata gablà di dad kasaliganan,

“Fanbalinggu nus ku demen lifoh i dad kasaligan-gu.”

⁸ Bay gablà di Ngàan, ani manan,

“E Dwata, landè gusen i Kago-tam, na tluh i kebem.

⁹ Kanbongam nawa i tluh, bay nuteh nawam i sasè.

Taman, i Dwatam malék ge, na banlén ge klehew na afè mdatah fa di dademem.”

¹⁰ Na lèan man,

“Ge mimò i klamang banwe di kagatbúan, na lê tnalòam mifil i langit.

¹¹ Mlanas i kdee ayé, bay ge, là mgilih. Salngad ale klaweh salu di gula-bin.

¹² Lanfiam ale salngad saul, na tanlas ale salngad klaweh.

Bay là mgilih ge kel di landè sen, na landè sen i law-islam.”

¹³ Là lmen Dwata man di balù satu kasaliganan,

“Sudeng ge dini gsen di kwanan-gu,

dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel bliam.”

¹⁴ Bay dét kè i dad kasaligan? Dale i dad tulus talbahò di Dwata, du dekan ale tmabeng di dad to fan gamdawat i sikof kagalwà.

2

I too fye kagalwà

1 Taman, tooto fakgis magot di kaglut ta lingeto, du fye là gasyat ato. 2 Ta too gfite kaglut i tdò ta blé di dad gutambulto fagu di dad kasaligan, na nè i to là lmalò na mimen dun, gdawatan flayam gten di sasè nimòan. 3 Taman, dét kibòto miwas i kaflayam ku là dnawatto i bong fye kagalwà? I Amu muna fgadè i kagalwà ani, na i dad to lminge dun, fitela di gito i kaglut. 4 Na lê fite Dwata i kaglut fagu di kimòan dad ilè na dad sahal tnikeng, na dad gnagan blé i Mtiu Tulus fagu di knayèan.

Dyisas i dalan kagalwà

5 Nun falami banwe fan kel galmi santulen, bay ise ku yé duen Dwata mimò dad kasaligan ku fagotan dale. 6 Bay lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,

“E Dwata, dét kè kabtas i to duenam famdam dun? Kan kè ku nifatam i lo btal to?”

7 Ta nimòam kenen beg mdanà di dad kasaliganam, là mlo. Ta banlém kenen kdatah na afè,

8 na ta fagotam di to i kalbong kdeen.”

Yé manan ta fagot Dwata i kdee di to, na sdulè glam déé i kdee. Bay, là teento di mdu ani ku i to ta magot kdeen.

9 Bay yé teento, fdanàan Dyisas di dad kasaligan, là mlo, na mdà di kafye Dwata, mati kenen di kdee dad to. Na lêto teen, ta banlén kenen kdatah na afè du mdà di kgagun i kaflayam di kfatin.

10 Dwata mimò na mifat i kalbong kdee. Taman, kenen i gten smikof ku Dyisas fagu di kaflayam, du fye dee to geben gagin mfun i kdatahan. Du Dyisas i mebe dale di kagalwà. 11 Du i Ftium na i dad ftium, lo satu Màla, taman là myàan tamlo dale dad flanakan. 12 Manan di Dwata,

“Fdilègu i dagitam di dad flanekegu. Lmingagu agumdayen ge di kanfe i dad to.”

13 Na lêan man, “Smalig agumdayen di Dwata.”

Kafnge ayé, lêan man, “Ani agumdayen do i dad ngà ta salig Dwata di do.”

14 Du i dad ngà manan ani, to tanà ale, taman fbaling To tanà Dyisas du fye salngad di dale, na fagu déé, gafalmon Satanas, i magot fati, 15 na yé kfagun falwà i dad to tagnè magfasak di klikòla i fati. 16 Du too ti mbateng, ise yé ttabengan i dad kasaligan, bay i dad bel Abraham. 17 Yé knayèan man ani, là fakay ku là salngad kenen di dad flanakan di kdee gnagula du fye mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng too gsalig na too kamdo, du fye magfasinsya salà i dad to. 18 Du ta gnagun dad kaflayam na dad tilew, gaganan ttabeng i dad to mnè di tilew.

3

Mdatah Dyisas di ku Mosis

1 Dad flanekegu di kaftoo lê tlo Dwata, fandamyu Dyisas, i dek Dwata mgimò

Mdatah Mnè di Bleng di kaftoo nagotto. ² Too fduf Dyisas di Dwata, i mdek kenen, salngad di kafduf Mosis mifat i dad to glam di gumnè Dwata. ³ Too mdatah i to fdak gumnè di gumnè fdakan. Na salngad ayé Dyisas, gten kenen mdatah di ku Mosis. ⁴ I kdee gumnè, nun to mimò dun, bay Dwata mimò i kalbong kdee. ⁵ Na Mosis, du snalig kenen, too fduf di kabal i gumnè Dwata, na falan tulen gablà di dad tulen Dwata di fulé du. ⁶ Bay Krayst, fduf kenen du kenen i Ngà snalig magot i gumnè Dwata. Gito i gumnèan ku mbagal i ksaligto fatan i fandento.

I kaftud i dad to ftoo di Dwata

⁷ Taman, salngad di man i Mtiu Tulus,

“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, ⁸ nangyu fagéng i uluyu salngad i dad gutambulyu di là kimenla i Dwata ditù di banwe landè to mnè ditù di ktilewla i Dwata.”

⁹ Ani man Dwata,

“Di banwe landè to mnè ditù, tnilewla agu balù ku ta teenla i dad nimògu di lam i fat falò fali.

¹⁰ Taman, falnabègu ale na man-gu, ‘Sigi ale samyat, na là nimenla i dad uldin-gu.’

¹¹ Mdà di kaflabègu, ani fakangu, ‘Là ti gfusuk ale di ghaftudgu dale.’”

¹² Dad flanekgu, too gamu fgeye du fye landè di gamu sasè i mnè di nawan, na là ftoo, na balingan knagol i Dwata too mto. ¹³ Bay ani fye nimòyu du fye landè mafgaw di salà, na là magéng uluyu. Kat du, too gamu satgal di laman fa nun bang. ¹⁴ Du i kdeeto gagin di ku Krayst ku fles ato fbagal di ksaligto di kenen kel di gusenana. ¹⁵ Ani man di Tnalù Dwata,

“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng i uluyu salngad i gutambulyu di là kimenla i Dwata.”

¹⁶ Simto kè lminge i talù Dwata na là mimen kenen? Dunan i dad to nebe Mosis lamwà di Idyip. ¹⁷ Simto kè i falnabè Dwata di lam i fat falò fali? Dunan i dad to gamsalà na mati di banwe landè to mnè ditù. ¹⁸ Simto i man Dwata di kasdagèan, “Là ti gfusuk ale di ghaftudgu dale?” Dunan i dad to là mimen kenen. ¹⁹ Taman, gadèto là fafusukan ale di banwe fakang du mdà di klandè kaftoola.

4

¹ Ani, sana knun i fakang Dwata fafusuk na faftud di safédan. Bay fgeye gamu, keng baling nun di gamu là gamdawat i fakang ani. ² Ta lingeto i Fye Tulen salngad dale. Bay balù lingela, di kaklingela dun, là ti ftoo ale. ³ Lo gito dad ftoo i gfusuk na gaftud di saféd Dwata, bay ani manan gablà di dad là mimen,

“Mdà di kaflabègu dale, ani fakanggu, ‘Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu.’”

Bay balù là gfusuk ale, ta sana gatlagad i kdee mdà di kimòan i klamang banwe. 4 Du ani man di satu alel di Tnalù i Dwata gablà di gfitun du,

“Na di gfitun du, ftud Dwata di nimòan.”

5 Bay ani manan gablà di dad là mimen,

“Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu.”

6 I dad muna lminge i Fye Tulen, là gfusuk na là gaftud ale du là ftoo ale. Bay di kaglutun, nun dademe gfusuk na gaftud di saféd Dwata. 7 Yé gugmadèto dun, du ta nun blé Dwata di gito satu du, yé katlon dun, “Mdu ani.” Kafnge i dee fali, yé manan di Tnalùan fagu ku Dabid,

“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng uluyu.”

8 Di kebe Dyaswa i dad to, ku ta blén moon i kaftud ta fakang Dwata, ta là santulen Dwata i satu du ani. 9 Bay di kaglutun, nun kaftud tagà Dwata di dad ton salngad di kenen kaftud di gfitun du.

10 Du balù simto to gfusuk di gufaftud Dwata dun, lê ftud di dad nimòan salngad i kaftud Dwata di munan.

11 Taman, too ato fgal du fye gfusuk ato di gufaftudan gito, na landè di gito gtagak salngad dale du là fkahla di nawala i man Dwata.

12 Na i Tnalù Dwata, mto na maltulus, na too gamban fa di sundang sbalà bà salmahul kel di lam i fandamto, i nawato, i tulanto, na i kalngatto. Du i Dwata, neyen i dad knayè na i dad fandam gbuni di lam nawato. 13 Na landè ti gbuni di kite i Dwata du too mefe i kdee di kenen, na i kdeeto tmimel i nimòto di kenen.

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

14 Taman, tooto fanbagal i kaftooto du nun sa Mdatah Mnè di Bleng ta fusuk di langit, dunan Dyisas, i Ngà Dwata. 15 Du i Mdatah Mnè di Blengto, glabatan i dad gumlungayto, na toon ato kando, du ta tnilew kenen di kdee kfagu salngad gito, bay là gamsalàan. 16 Taman, nang ato gdè fdadong di Dwata du déé gumite i kafyen, du fye gamdawat ato kakdo na kafye, na magtabeng ato di orasto nun klidù.

5

1 Kat satu mnè di bleng, mgalék kenen mdà di dade-men to, na dek kenen mnè di bleng i dad to na Dwata, du dsùan i dad tadè blé na dad lmanaf du mdà di dad salà. 2 Du lo to tanà i to ayé, na nun dad gumlungayan, taman kandon i dad to kulang gnadè na i dad to gamsalà. 3 Du lo to tanà i to ayé, taman gamsalà kenen. Yé duenam man, là fakay ku là damsùan mdà di kenen salà salngad kadsùan di salà i dad to. 4 Too mgafè i to mnè

di bleng, na landè to malék i kton mgimò mnè di bleng, bay lo Dwata malék kenen salngad i nimòan ku Aron.

⁵ Na salngad déé, là tan-gaad Krayst malék i kton mgimò Mdatah Mnè di Bleng, bay Dwata malék kenen, manan,

“Ge i Ngàgu, na di mdu ani, fgadègu na do i Màm.”

⁶ Na yé lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,

“Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisiridék.”

⁷ Di lam Dyisas mnè dini di tah tanà, too kenen dmasal na mni di Dwata, na falbon-gan i talùan, na tamdak i lwakan, du gadèan lo Dwata i gamfalwà kenen di fati. Na falninge Dwata i dasalan ayé du fdanàan i kton di Dwata du mdà di kafèan dun. ⁸ Na balù Dyisas i Ngà Dwata, glabatan gumtatek i kimen fagu di dad kaflayam gnagun. ⁹ Na kanto sikof i kdee gnagun, mgimò kenen Falwà di kdee dad to mimen di kenen kel di landè sen. ¹⁰ Na banlé Dwata kenen glal Mnè di Bleng salngad ku Mélkisiridék.

Ifgadèan di dad to du fye là kmagol ale

¹¹ Nun dee kayèmi man gablà di manmi ayé, bay mlimah faglabat dun di gamu, du là mayè gamu flinge. ¹² Ta mloyu gmadè i kaglut, na gablà moon ku ta fulung gamu tamdò. Bay, di kaglut, là fakay ku landè tamdò gamu i dad mlahil tdò di Tnalù i Dwata. Yé ta gablàyu knaan

moon i dad magéng knaan, bay kel di mdu ani, sana kafngabalyu gatas. ¹³ I to sana kafngabalan gatas, tlabo ngà fa. Là gadèan ku nè i fye, na i sasè. ¹⁴ Bay i magéng knaan, gten di dad tua ta fulung dmiè i fye na i sasè.

6

¹ Taman, nang ato fanak di dad muna tdò ta gadèto gablà ku Krayst, bay flesto ganbet i dad mngalam tdò. Nang lo yé gufsento nawato di tdò i ktagak i dad nimò landè guk-mamu dun, na di kaftoo di Dwata, ² na i dad tdò gablà di dad sahal kbunyang, na di kafkah falel di dad to, na i dad tdò gablà di kték i dad to mati, na i ukum landè guse-nan. ³ Na nimòto i kdee ayé tagen di knayè Dwata.

⁴ Du dét kibò fasfulé fsal i dad to ta kmagol? Di munan, ta gadèla i kaglut, gtilewla i kafye mdà di langit, na ta gdawatla i dale alel di Mtiu Tulus, ⁵ ta glabatla kafye i Tnalù Dwata, na ta gnemla i kaltulus Dwata kel kadang di fulé du, ⁶ bay balingla knagol i kdee ayé. Ta landè kibò lé fsal dale du ta lèla fnatak di krus i Ngà Dwata, na fyàla kenen di kanfe i dad to.

⁷ I tanà banlé Dwata kafye, nsafan i ulen, na ftabòan i dad fele nun gukmamu dun di dad to gutmagà dun. ⁸ Bay i tanà fnò sual na bnas, landè gukmamu dun, bay falnayam Dwata na falmon fagu di li-foh.

⁹ Bay, dad flanekgu too mabtas, balù ku yé kibò ktalùmi, landè kalwe nawami gamu. Gadèmi ta gdawatyu i too bong kafye Dwata di kagalwàyu. ¹⁰ Too fulung Dwata samtadè. Là ti glifetan i fye nimòyu, na i kalbong nawayu kenen ta fiteyu fagu di ktabengyu i dademeyu ftoo balù kel di mdu ani. ¹¹ Yé kayèmi ku kat satu di gamu fadlug di kinit nawayu kel di gusenán, du fye gdohò na gdawatyu i fandenyu. ¹² Taman, nang gamu falweh, bay ganbetyu i dad to ftoo fagtayud na smalig di Dwata, du fye gdawatyu i ta fakangan.

Too dnohò Dwata i fakangan

¹³ Di kfakang Dwata di ku Abraham, gnamitan i dagitan fambagal i fakangan. Du landè dademe mdatah di kenen, taman kenen dagit i gnamitan. ¹⁴ Manan, “Ani fakanggu di ge, banléta ge kafye, na toogu fdee i belum.” ¹⁵ Fantahà Abraham i nawan, na gdawatan i fakang Dwata. ¹⁶ Ku samdagè i satu to, gnamitan dagit mdatah fa di kenen dagit, na fagu di sdagèan, maklang i kasduenla. ¹⁷ Du kayè Dwata fite di dad to gumakangan i là kgilih i knayèan, taman, gnamitan i dagitan di kfakangan di dale. ¹⁸ Fagu di lwe là mgilih ani, dunan i kfakangan na i kafbagalan dun fagu di dagitan, fite Dwata là tmulenan kéng. Taman, gito dad

mloh di kenen, yé gamfinit nawato di kafakgisto fatan i fandento. ¹⁹ Nagotto i fandan ani salngad blangaw too mbagal di ktoto. Ta fusuk i fandan gsen ditù i kurtina di lam i Snifil Too Mtiu di Gumnè Dwata di langit. ²⁰ Gito i duen Dyisas muna fusuk déé, na ta mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék

¹ Mélkisidék i harì di banwe Salém. Kenen mnè di bleng i dad to, na Dwata, i mdatah di kdee. Di kulè Abraham fdu di gusfatin fmisan dad harì, ta snitong Mélkisidék kenen, na banlén Abraham kafye. ² Na blé Abraham di ku Mélkisidék gasfalò i kdee dad gwèan di kasfati ayé. Yé tnanin gumtatek i dagit Mélkisidék “Hari mebe di katluh.” Na yé gumtatek i galwen “Hari mebe di ktanak,” du harì kenen di banwe Salém. ³ Na là gadè ku simto i màan, ku demen i yèan, ku demen i gutambulan, ku demen i du ksutan, na i kfatin. Taman, salngad kenen i Ngà Dwata, landè gusen i kablangan.

⁴ Taman, gadètò i kdatahan du balù too tatel Abraham, i gutambulto, blén di ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwèan di kasfati. ⁵ I dad bel Libay lê mnè di bleng, yé uldin Dwata di dale, mwè ale gasfalò di kdee gunun i dademela, balù ku slame dad bel Abraham. ⁶ Na Mélkisidék

ani, ise bel Libay, bay knèan, dnawatan i gasfalò ayé mdà di ku Abraham, na dnasalan kenen, dunan i to gumakang Dwata. ⁷ Na gadèto mdatah i to dmasal mlé kafye di to dnasalan. ⁸ I dad mnè di bleng gal dmawat i gasfalòan, nun fatila, bay Mélkisidék i dmawat gasfalò mdà ku Abraham, landè fatin, salngad i man di Tnalù Dwata. ⁹ Na di kablé Abraham i gasfalòan, salngad ku ta gagin Libay di kablén, balù ku dale i gal mwè gasfalò, ¹⁰ du di ksitong Mélkisidék di ku Abraham, balù là fa sut ale Libay, knèan gagin ale di kablé Abraham atù, du dale i belan.

¹¹ Blé i uldin di dad to Israéi mdà di ta kableng i dad bel Libay. Ku ta sikof moon i kableng dad bel Libay, landè nan gukmamu moon satu mnè di bleng ise mdà di bel Aron salngad ku Mélkisidék. ¹² Bay du tanlas Dwata i mnè di bleng, lê tanlas i uldin. ¹³ I Amuto i santulento ani, mahal i kenen gutambul, na landè lmen mnè di bleng mdà di kenen gutambul ayé. ¹⁴ Gadèto sut kenen di bel Dyuda, na landè man Mosis gablà di dad gutambul ani di kastulenan gablà di dad mnè di bleng.

Nun Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék

¹⁵ Midul i toon kbateng kanto msut i satu Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék. ¹⁶ Ise ku yé gumdàan mgimò mnè di bleng di uldin to tanà

na di kagtubadan, bay yé gumdàan di kaltulusan. Na yé gumite dun du landè sen i lawilan. ¹⁷ Du ani man di Tnalù Dwata gablà di kenen, “Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisidék.”

¹⁸ I muna uldin, ta matlas du landè gnaganan na landè gukmamu dun. ¹⁹ Du i uldin, là gaganan mimò gito sikof. Bay ta tanlas ani di too fye fanden, na fagu di fanden ani, gafdadong ato di Dwata.

²⁰ Na gablà di kbagal blé Dwata di kfakangan, là gnamitan i dagitan fambagal di kalékan i dademe to mnè di bleng. ²¹ Bay di kalékan ku Dyisas, ta nun kbagal i fakanagan, salngad i man di Tnalù Dwata,

“Makang i Amu, na là matlas i fandaman, ‘Ge Mnè di Bleng kel di landè sen.’”

²² Mdà di kafbagal i fakang Dwata, mgimò Dyisas bagal i too fye kasafnè.

²³ Ani lê satu gusahalla. Di munan, dee sahal dad to mnè di bleng, du ku ta mati i satu, lê man tamlas i satu. ²⁴ Bay mto Dyisas kel di landè sen, taman landè tlasan di kablengan. ²⁵ Taman, gaganan falwà i kdee fdadong di Dwata fagu di kenen, du mto kenen kel di landè sen, du fye dnasalan ale di Dwata.

²⁶ Taman, Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng i too mlé dad kalnidùto. Too kenen mtu, na landè gumaslenan, na landè salàan. Ta matfing

kenen mdà di dad to gamsalà, na ta mbatun ditù di langit. ²⁷ Là salngadan di dademe mnè di bleng du landè gukmamun damsù kat du di kenen kto di laman là damsù di dademe. Lo suléan damsù di kdee, dunan i kablén i kton di fati. ²⁸ Là sikof i dad mnè di bleng nalék mdà di uldin. Bay yé sikof kel di landè sen i Ngà nalék mdà di mbagal fakang. Na gfulé kel i fakang ani.

8

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

¹ Ani kayèmi faglabat di gamu. Ta nun Mdatah Mnè di Blengto, na ta sudeng kenen gsen di kwanan i trunu Dwata Too Mdatah di langit. ² Kenen Mdatah Mnè di Bleng di Too Gumtiu, dunan i too Glut Gumnè i Dwata. Yé fdak dun i Amu, ise ku to.

³ I kdee mdatah mnè di bleng, mgalék ale du fye dsùla di Dwata i dad tadè blé na dad lmanaf. Taman, i Mdatah Mnè di Blengto, là fakay ku landè kenen dsù. ⁴ Ku dini kenen di tah tanà, là fakayan mnè di bleng du ta nun dad to mnè di bleng damsù, du yé dek i uldin. ⁵ I dad nimòla ayé di kablengla, lo guflingen na alung i teen di langit. Salngad di kafdak Mosis i Slung, man Dwata di kenen,

“Di kimòam dun, toom lalò i guflingen ta fiteta ge ditù di bulul.”

⁶ Bay ani, i kableng ta gdawat Dyisas too mgafè fa di dale kableng, du too fye fa i

kasafnè nimòan di dad to, du yé gufdàan dun di kfakangan mlé i too fye.

⁷ Kulanè gukulangi muna kasafnè, ta landè moon gukmamu i galwen. ⁸ Bay teen Dwata gukulangi dad ton, du ani manan di Tnalúan, “Man i Amu, kel i du, mimò agu falami kasafnèmi i dad bel Israél na dad bel Dyuda.

⁹ Là salngadan di muna kasafnèmi i dad gutambulla di dugu malak dale lamwà di Idyip. Là nimenla i kasafnèmi, taman, là fandufgu ale.

¹⁰ Man i Amu, ani i kasafnèmi i dad to Israél. Nun du kadang, fnègu i dad uldin-gu di fandamla, na fkahgu di nawala. Mгимò agu Dwatala, na dale mgimò dad togu.

¹¹ Balù ta là tdòla i dademela, na balù ta là manla di dademela, ‘Dnilèyu i Amu,’ du i kdeela ta dmilè do mdà di too mdanà kel di too mdatah.

¹² Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fandamgu i dad gugasyatla.”

¹³ Di kman Dwata nun falami kasafnè, yé kayèan faglabat ta labi i muna. Na i kdee, ta landè gnaganan, na ta mlanas.

9

I kfangamfù di tah tanà na di langit

¹ Di muna kasafnè, nun dad uldin gablà di kfangamfùla,

na lê nun bong slung nimò i dad to gumangamfùla. ² Fdakra i bong slung ayé, na lwe snifilan. I tnaninan, yé katlola dun Snifil Mtiu. Ditù di laman i gufkah salò na i lamisa gumkahla i fan blé di Dwata. ³ I galwe snifil gsen ditù i kurtina dnagit Snifil Too Mtiu. ⁴ Ditù gumnè i fatal blawen gumtam i falbuk mangbun na i kahun kasafnè. Lnafin blawen i kahun ayé, na déé gumnè i sabuy blawen gufkah i mana, na i tugad Aron ta tmuneh, na i lwe batu kufil gugsulat i dad uldin Dwata. ⁵ Gsen tah i kahun, nun lwe gtadag déé dnagit kérébim gugmadè dun déé Dwata, na i fafakla magbel gmalung di tah i gufmasinsya i salà. Bay là tayòmi sandulê tulen i kdee ani di gamu.

⁶ Na kanto gatlagad i kalbong kdee di lam i slung ayé, i dad mnè di bleng, fusuk ale kat du ditù di lam i tnanin snifil du nimòla i dale alel. ⁷ Bay lo i mdatah to mnè di bleng fusuk di Too Mtiu Snifil, na lo men sulê di sfali. Mebe kenen litè dsùan di Dwata mdà di kenen salà, na di salà gimò dad to i là tan-gaadla dun. ⁸ Mdà di kdee ani, too mbateng tdò i Mtiu Tulus. I dalan fusuk ditù di lam i Too Mtiu Snifil, là mgukàan di laman déé i tnanin snifil. ⁹ I nimòla ayé, lo guflingen i ta mkel ani. I dad tadè blé na dad lmanaf dsùla di Dwata, là gaganla lmaneb fandam i dad to mangamfù di Dwata. ¹⁰ I nimòla ani, lo

gablà di kakaan na kinum na dad sahal nimòla di klaneb i lawehla kel di katlas Dwata i kdee.

¹¹ Bay ta kel Krayst, i Mdatah Mnè di Bleng i falami kasafnè. Na i slung gumlengan too fye fa na too ti sikof. Ise ku nimò to, na ditù gumite i slung ayé di langit. ¹² Na di kfusuk Krayst ditù di Too Mtiu Snifil di lam i slung ayé, ise ku litè kambing ku demen litè safi i dsùan, bay i kenen litè. Na lo sulêan fusuk du ta sikof kbayadan kdee salà i dad to kel di landè sen. ¹³ Di muna, i to magsik di kafaglut i dad Dyu, snabul i dad ganlal kenen litè kambing, na safi, na lê man kaful safi lamnok du fye mlaneb. ¹⁴ Bay too ti bong mgimò i litè Krayst! Fagu di Mtiu Tulus landè gusenana, blén i kton di Dwata du mgimò too sikof dsù. Na i litèan ani lmaneb i fandamto mdà di dad nimòto landè gukel, du fye nimòto i knayè Dwata too mto.

¹⁵ Taman, nimò Krayst i falami kasafnè du fye i kdee dad to ta tlo Dwata, gdawatla i kafye landè sen ta fakang Dwata. Yé duenan mgimò ani du ta nun mati falwà dad to mdà di salà di laman nun i muna kasafnè. ¹⁶ Di adat to tanà, di laman là mati, falan surat dagit i dad to gumalelan i knunan, bay silangla gfun ku funa fite i kaglutana ku ta mati i to ayé. ¹⁷ Di laman là fa mati i to ani, landè fa gukmamu i ta sulatan ayé. Silang nun gukmamu dun ku ta mati. ¹⁸ Salngad déé, i

muna kasafnè, yé fambagal dun i litè lmanaf ta fnati. ¹⁹ Funa tulen Mosis di dad to i dad dek i uldin. Kafnge ayé, mwè kenen litè safi na kambing nbol éél, na nwèan bul bilibili tninà fulè, na labédan di fanga hisop du lnaban di litè, klon fmlilik dun di gugsulat i uldin, na lê man di dad to.

²⁰ Na manan,

“Ani i litè mlé kbagal di kasafnè flalòan gamu.”

²¹ Na salngad déé, lê fnilik Mosis litè i slung kasafnè na i kdee gnamitla di kfangamfù.

²² Glut, man i uldin, fan kdee maglaneb fagu di litè, na landè kfasinsya salà ku landè litè maloh.

I dsù Krayst, yé falmo dad salà

²³ I dad gnamit di gumangamfù, alung i dad gnamit di langit, na silang maglaneb ku nun dsù. Bay i dad dsù di gumangamfù di langit, là fakay ku là midul déé fa i kafyen. ²⁴ Du ise ayé gufusuk Krayst di gumangamfù nimò dad to i lo alung i too glut gumangamfù. Bay yé gufusukan di langit, na ditù kenen di kanfe Dwata du kenen mnè di blengto na i Dwata. ²⁵ I mdatah mnè di bleng i dad Dyufusuk di Too Mtiu Snifil kat fali, na nun neben litè lmanaf. Bay Krayst, ise ku dee duléan damsù i kton.

²⁶ Ku yé nimòan, lê dee duléan maflayam mdà di katbù i klamang banwe. Bay lo suléan fbaling to di ta fan gusen i banwe, du fye falmon i salà fagu di kadsúan i kton.

²⁷ Yé man Dwata lo sulè mati i kdee dad to, na kafnge ayé, nukuman ale. ²⁸ Na salngad ayé Krayst, lo suléan mati du falmon salà i dad to. Na samfulè kenen dini, bay ta ise ayé duenan salu dini ku lêan bnayad i salà, bay nngén i dad to fatan kenen.

10

¹ I uldin i dad Dyu, là siko-fan, na là glalòan di too kaglutan. Lo alung i dad fan kel. Nulitla dsù kat fali i dad sahal dsù. Taman, dét kibò i uldin smikof dad to mayè fdadong di Dwata fagu di dad dsù ani?

² Ku glut, ta maglaneb salà i dad to mangamfù ayé, ta là msamuk nawala moon di salàla, na ta là lê ale damsù.

³ Bay i dad dsù kat fali, yé fafaldam dad to i dad salàla, ⁴ du i litè dad safi na dad kambing, là ti gafalmon i dad salà.

⁵ Taman, di fan ksalu Krayst dini di tah tanà, manan di Dwata, “Ise ku lmanaf na dad tadè blé i knayèam, bay nun tagàam do laweh du dsù.

⁶ Là fnò nawam di dad lmanaf snakuf di gudamsù ku demen i dad dsù falmo moon i salà.

⁷ Taman, ani man-gu, Dwata, ani agu sa du dnohògu i knayèam, salngad i ta gsulat gablà di do di gugsulat i uldin.”

⁸ Yé funan man,

“Ise yé knayèam, na là fnò nawam di dad lmanaf, na dad tadè blé, ku demen dad lmanaf

snakuf di gudamsù, na dad dsù falmo moon i salà.”

Yé manan balù ku kdee dad dsù ani glalò di man i uldin.

⁹ Na kafnge ayé, manan,

“Dwata, ani agu sa, du dnohògu i knayèam.”

Taman, kah Dwata i dad muna dsù, na yé tlasan dun i dsù Krayst. ¹⁰ Du mdà di kimen Dyisas Krayst di knayè i Dwata, ta maglaneb ato di dad salàto fagu di lo sulê kadsùan i lawehan, na ta sikof nan.

¹¹ Kat to mnè di bleng i dad Dyu, nimòla i dale ael kat du, na sansulitla i dad sahal dsù, bay là gagan i dad dsù falmo salà. ¹² Bay Krayst, lo sulèan damsù i kton di salà, na ta sikof kel di landè sen. Na kafnge ayé, ta sudeng kenen gsen di kwanan i Dwata.

¹³ Na ditù gufatanan i kafkah Dwata i dad to muteh dun nawa di dungan i falel blian.

¹⁴ Taman, fagu di lo satu dsù, snikofan kel di landè sen i dad to flaneb i salàla. ¹⁵ I Mtiu Tulus, lê nun tulenan di gito du manan,

¹⁶ “Man i Amu, ani i kasafnè nimògu di dad to. Nun du kadang, fnègu i dad uldin-gu di fandamla, na fkahgu di nawala.”

¹⁷ Na lêan man,

“Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fandamgu i dad gugasyatla.”

¹⁸ Taman, du ta magfasinsya dad salà, ta landè gukmamu i dad dsù falmo i dad salà.

Fdadong ato di Dwata

¹⁹ Taman, dad flanebgu, ta là gdè ato fusuk di Too Mtiu Snifil du mdà di kfaloh Dyisas i litèan. ²⁰ Du ta nukàan di gito i sati falami dalan too mlawil fles di bali kurtina ta kasê, dunan i lawehan.*

²¹ Ta nun satu Too Mdatah Mnè di Blengto. Kenen Ulu i too glut gumnè Dwata.

²² Taman, tooto fdà di nawato fdadong di Dwata, na fbagal ato di kaftoo du ta mlaneb i fandamto, na ta là msamuk nawato di dad salàto, na i lawehto ta lnaneb i mtiu éel.

²³ Na too ato fbagal di fanden nagotto, na nang lwe nawato, du gsalig Dwata dmohò i fakangan. ²⁴ Sfinit ato nawa, fye sakdo ato na gangimò ato fye. ²⁵ Nang ato tlag smimba salngad i nimò dademe. Bay nidulto i kasfinit nawato du gadèto ta mdadong i kasfulè Amuto.

²⁶ Ku ta gadèto i kaglut-tan, bay tan-gaadto fadlug mimò salà, ta landè nan dsù falmo salàto. ²⁷ Bay i mkel kadang, too maglikò, kukum na too minit lifoh falmo i dad to matu di Dwata. ²⁸ Di muna, ku nun to lmafà i uldin Mosis, na lwe ku demen tlu to tmulen i ktoon, landè kakkdola kenen, na fnatila.

²⁹ Taman, dét mkel di to mlék i Ngà Dwata? Du là fabtasan i litè mlé kbagal di kasafnè

* **10:20** 10:20 Yé satu gumtatek i manan dini ta nukàan di gito i falami dalan mlé nawa landè sen. Yé kayèan man i kurtina, dunan i laweh Dyisas du kanto mati, salngan di kaftoh i nawan, tadè kasê i bong kurtina i tagnè gamsang i dad to mayè fdadong di Dwata.

nimò Dwata i Imaneb kenen moon di dad salàan, na nadoyan i Tulus mlé kafye. Fandamyu kun ku dét kablat flayam i gten di kenen. ³⁰ Du ta gadèto ku simto i man, “Do i tong malas, na do i fal-mayam.”

Na i lê man, “I Amu mukum i dad ton.” ³¹ Too ti maglikò i flayam Dwata too mto di dad to gambet ayé ku ta bang Dwata kamfè dale.

³² Fandamyu ku dét i mkel di gamu di ta kgumah i kaglut Tnalù Dwata gamu. Dee kaflayam gnaguyu, bay gamtayud gamu. ³³ Slaan nadoyla na falnayamla gamu di kanfe i dad to, na nun slaan, kayèyu flam gamu di kaflayam i dademeyu gmagu salngad ayé. ³⁴ Kandoyu i dad to mnè di blanggù, na baling gamu lehew dmawat i kaflayam di kladla i kdee knunyu, du ta gadèyu nun too fye knun gfunyu kel di landè sen.

³⁵ Taman, nangyu fantulah i ksaligyu du nun bong lubayyu. ³⁶ Là fakay ku là fantahàyu nawayu du fye gimòyu i knayè Dwata, na gdawatyu i fakangan. ³⁷ Du ani man Tnalù Dwata, “Ta là mlo nan, kel i sanfatanto, na là ti fganggàan. ³⁸ I dad togu tluh, ftoo ale na mlawil. Bay ku nun di dale mahal, là fye nawagu dun.”

³⁹ Bay ise ato i dad to kmagol na malmo, du ftoo ato gito, na ta galwà ato.

11

I kaftoo

¹ Yé gumtatek i ksalig di Dwata ku fantooto na mkel i dad fandento na fantooto i kdee là fa teento dun. ² Mdà di kaftoo i dad to di munan, fye nawa Dwata dale.

³ Mdà di kaftoo, gadèto nimò Dwata i klamang banwe fagu di talùan, na fagu déé, yé gumdà i dad teen di là teen.

⁴ Mdà di kaftoo Abél, i dsù blén di Dwata, too fye fa di dsù Kain. Mdà di kaftoon, fye nawa Dwata di kenen, na di kiten dun, tluh kenen. Na balù ta mati, sana ktalùan fagu di kaftoon.

⁵ Mdà di kaftoo Inok, là matin, bay tadè mbatun salu di langit, na ta là teen dun, du Dwata mket dun. Di laman là mbatun, yé man Tnalù Dwata gablà di kenen too gtadè kenen di nawa Dwata. ⁶ Landè to gmagan samtadè nawa Dwata ku landè kaftoon. Taman ku simto mayè fdadong di Dwata, là fakay ku là fantoon na nun Dwata, na kenen mlé lubay di dad to mngabal kenen.

⁷ Mdà di kaftoo Nowa, falningen dad fala man Dwata gablà di dad fan kel i là fa teenan. Na nimenan i Dwata, na mimò kenen aweng, i snakayan magin i familyan duenla galwà. Fagu déé, fiten gten falnayam i klamang banwe, bay gamdawat kenen mdà di Dwata i katluh fagu di kaftoon.

⁸ Mdà di kaftoo Abraham, nimenan i dek Dwata dun,

du salu di banwe ta fakang Dwata blé di kenen. Tnagakan i kenen banwe balù là gadèan ku nè gusalun. ⁹ Na mdà di kaftoon, mnè kenen di banwe ta fakang Dwata di kenen, bay i knèan, sawe lo to magu. Lo dad slung gumnèan salngad di dale Isaak na Dyékob, du lêla gdawat i fakang ayé mdà di Dwata. ¹⁰ Du yé fatan Abraham i syudad fnaleh na fdak Dwata, dunan i syudad gtadag di gufdak là mgingok.

¹¹ Mdà di kaftoo Abraham, mgimò mà balù ku ta tua kenen, na là fakay Sara mngà. Fantoon dnohò Dwata i fakangan. ¹² Balù là gaganan fngà i yaanan du mdà di ta ktuan, bay mdà di kenen, mbel i dee to salngad i kdee blatik di langit, na i kdee falak di kilil mahin, là gagan mse dun.

¹³ Sana kaftoo i kdee dad to ani balù kel di kfatila. Là gdawatla i dad fakang Dwata, na balù léét fa, teenla na dnawatla, na toola fgadè salngad ale dad mahal to magu dini di banwe ani. ¹⁴ Na i dad to talù gambet ayé, fdilèla i kafngaballa i too banwela. ¹⁵ Ta là fandamla i banwe ta tnagakla. Ku sana kafdamla dun, ta samfulé ale moon. ¹⁶ Bay too fye fa i banwe nusalla, dunan i langit. Taman, là myà Dwata di katlola kenen i Dwatala du ta nun tagaan dale banwe.

¹⁷ Kanto tnilew Dwata Abraham, mdà di kaftoon, gaganan damsù i ngàan Isaak. Abraham i ta gu-

makang Dwata, bay gatlagad kenen damsù i sen ngàan. ¹⁸ Du ta man Dwata di ku Abraham, "Isaak gumdà i dee belum ta fakanggu di ge." ¹⁹ Fantoo Abraham gagan Dwata mték ku Isaak mdà di fati. Di ktoon, ta sawe mati Isaak, na ta nték Dwata kenen.

²⁰ Mdà di kaftoo Isaak, makang kenen kafye di dale Dyékob na Isaw i gdawatla kadang di satu du.

²¹ Mdà di kaftoo Dyékob, banlén kafye i kdee ngà Dyosip di laman là mati. Tudan di tanà i tugadan kudung mangamfù di Dwata.

²² Mdà di kaftoo Dyosip, di laman là mati, falan fgadè i kdà dad to Israél lamwà di Idyip, na falan flau dale ku dét kibòla i dad tulanan.

²³ Mdà di kaftoo dad tua Mosis, bunila kenen di lam i tlu bulen mdà di ksutan. Teenla too fye lawehan, na là likò ale lmafà uldin i hari.

²⁴ Mdà di kaftoo Mosis, di ta kalbongan, là mayèan ku yé katlola dun ngà i ngà Féro libun. ²⁵ Baling yé nalékan faflayam magin di dad to Dwata, na knagolan i dad klehew mlal mlius i blé salà. ²⁶ Bay yé fabtasan i kaflayam mdà di kaftoon i Mgalék Dwata, ise i dad knun di Idyip, du yé too gumnè nawan di taden gdawatan kadang.

²⁷ Na mdà di kaftoo Mosis, tnagakan Idyip, na là likòan di kalbut i hari. Ta là samfuléan, du sawe teenan i Dwata balù landè lmen mite dun. ²⁸ Mdà di kaftoon,

tanbùan i Fista di Du Kaglius, na dekan ale lmunà litè di dad takab fye là fnati i Kasaligan Mebe Fati i dad twege ngà i dad Dyu lagi.

²⁹ Mdà di kaftoo i dad to Israél, mifal ale di Fulè Mahin salngad di kafag tanà. Bay kanto tilew i dad to Idyip mifal, mti ale mlimas du ta sgulê i mahin.

³⁰ Mdà di kaftoo i dad to Israél, malbà i labat batu di syudad Dyérikò kafngela lmibut dun di lam i fitu du.

³¹ Mdà di kaftoo i sasè libun dnagit Rahab, là gaganan mati di dad to là mimen di Dwata, du ta tnabengan i dad to dek Dyaswa meye gumlungay i syudad ayé.

³² Dèt kibògu? Too dee kayègu man moon gablà di dale Gidyun, Barak, Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na i dademe tugad Dwata, bay landè gugaslenggu. ³³ Mdà di kaftoola, sanfatila dad banwe, na gfsanla ale. Tluh i kebela, na gdawatla i ta fakang Dwata. Mdà di kaftoola, là gabngat i dad liyun i bàla. ³⁴ Na nun dademe, mdà di kaftoola di Dwata, bat ale di lifoh, bay là mati ale, na nun dademe galwà di fati. I dad mlungay, mgimò ale kamgis fye fulung ale sfati, na gfsanla i dad sundalu mdà di mahal banwe. ³⁵ Mdà di kaftoo i dad libun, nték Dwata i dademela ta mati.

Lê nun dademe fakay galwà, bay yé nalékla fati fagu di flayam, fye lê ale gték, na too fye kagkahla. ³⁶ Nadoy i

dademe, na nfas i dademe, na bnakus na blanggù i dademe.

³⁷ Ndak batu i dademe kel di kfatila, sanfola gabas i dademe, na tnibeh i dademe kel di kfatila. I dademe, magu ale lamsak kulit bilibili na kambing. Landè knunla, na fatduk na falnayam ale. ³⁸ Là gtenan di dale i banwe ani! Flabag ale di dad banwe landè to mnè ditù na di dad bulul, na déé gufanakla di dad ilib na di dad sol di lam i tanà.

³⁹ Mdà di kaftoola, too dag Dwata ale. Bay là fa gdawatla i ta fakang Dwata di dale, ⁴⁰ du nun too fye fnaleh nawa Dwata di gito. Yé kayèan ku salngan ale di gito gamdawat i sikof.

12

Dwata i Mào

¹ I kdee dad to ayé, salnibutla gito. Taman, nlusto i kdee gamsang gito na i salà gangikat gito, na tooto fkah di nawato milah di kaskuya ani. ² Too ato meye di ku Dyisas du kenen gumdà i kaftooto na i smikof dun. Gamtayud kenen di kfatina di krus, na ise yé fandaman i kyà, bay lo yé fandaman i klehew gdawatan ku ta mlius i kaflayaman. Na ani, ta sudeng kenen gsen di kwanan i trunu Dwata.

³ Tooyu fandam Dyisas, na i bong kagtayudan di dad kaflayam gnagun di bleng i dad to gamsalà du fye là mlungay nawayu, na là gwè nawayu. ⁴ Landè fa di gamu fnati mdà di knangyu i salà.

⁵ Kan? Ta glifetyu kè i man Dwata gamfinit nawayu, dad ngàan, manan,

“E ngàgu, nangam fandam ku landè gukmamu i kafngewe Amu ge, na nang gdanà nawam ku nngakan ge, ⁶ du tanluh Dwata i dad to kanbongan nawa, na fanngewen i dad to ttabòan.”

⁷ Dnawatyu i dad flayam kel di gamu salngad ku yé famngewe gamu i màyu, du yé gumite dun gamu i dad ngà Dwata. Nun kè ngà i là fanngewe màan? ⁸ Ku là fanngewen gamu salngad i nimòan di kdee dad ngàan, yé gumtatekan, ise ku gamu i dad too ngàan, bay dad ngà magu dungan. ⁹ Ku i dad btal màto, fanngewela gito, na nafèto ale, midul fa déé i kdawatto i kafngewe Màto di langit gito fye nun nawato landè sen. ¹⁰ Là mlo i kafngewe dad màto gito, na lo yé lalòla i fandamla ku dét i gablà. Bay yé duen Dwata mngewe gito du gamfye di gito, du fye mtiu ato salngad kenen. ¹¹ Ku nun mngewe gito, mlidù ato, ise ku lehew. Bay kafnge ayé, i dad to dmawat fngewe salngad ayé, yé kantula i katluh na i ktanak nawa.

I dad kaflau

¹² Taman, fagisyu i dad sigalyu na i dad bukalyu ta mlungay. ¹³ Lalòyu i tuh dalan du fye là kmimay i bliyu ta slaléh, bay mgulê.

¹⁴ Tooyu fan-gal nawayu mebe ktanak di kdee dad to, na mnè gamu di ktui, du ku là lalòyu ani, là teenyu i Amu.

¹⁵ Too gamu fgeye, du fye landè di gamu kmagol i kafye Dwata. Lê gamu fgeye du fye landè di gamu mgimò sasè na mlé ksamuk di dademe.

¹⁶ Na fgeye gamu fye landè di gamu lmalò sasè knayè i unngadan, na là nafèan i Dwata salngad ku Isaw, du lulukan kdatah i katwegen di satu fligo knaan. ¹⁷ Na ta gadèyu, kafnge ayé, yé kayèan ku dnasal màan kenen fye banlé Dwata kenen kafye, bay landè kibò du ta guna i nimòan, balù ku too mngel.

¹⁸ Di kafdadongyu di Dwata, là salngadan di kafdadong i dad to Israél di satu bulul teen, di Bulul Sinay nun dminè lifoh, na too mgat kifuh, na mgal nus, ¹⁹ na uni i bong féw, na lê talù. Kanto linge dad to i talù Dwata, yé fnila di kenen fye ku fanak, ²⁰ du là gaganla falminge i uldin, manan,

“Balù ku lo lmanaf gamlék di bulul ani, là fakay ku là ndak dun batu kel di kfatin.”

²¹ Too ti maglikò i teenla ayé. Balù Mosis, ani manan, “Kankal agu di klikò.”

²² Bay yé fandadongyu gamu i Bulul Sayun, na i syudad i mto Dwata, dunan i Dyérusalém di langit, na i dad file libu kasaligan. ²³ Ta fdadong gamu di lehew kastifun i dad twege ngà Dwata ta gbatak dagitla di

langit. Ta fdadong gamu di Dwata, i mukum kdee dad to, na di dad layef i kdee dad tluh to ta sikof. ²⁴ Ta fdadong gamu di ku Dyisas, i mnè di bleng i falami kasafnè, na di litèan fambagal i dad fye fakangan. Mas fye fa i litèan maloh di kfatin di litè Abél du fye ulè i kenen litè.

²⁵ Taman, fgeye gamu, na falningeyu i talù di gamu. I dad to là flinge di to tmulen i Tnalù Dwata dini di tah tanà, là gilah ale di kaflayam. Na midul déé fa i là kgilahto ku là falningeto i talù mdà di langit. ²⁶ Di muna, kankal i tanà di talùan, bay ani, yé fakangan, manan, “Ta ise ku lo tanà i fakankalgu, bay lê man i langit.” ²⁷ I tnalùan ayé, yé lê faglabat i kdee ta nimòan, ningokan na nwèan du fye i kdee là mgingok, yé lo tagak.

²⁸ Taman, fasalamat ato di Dwata du ta gdawatto i banwe là mgingok. Too ato fasalamat na fnangamfùto kenen di kfangu gamflehew kenen, magin i afè na klikò, ²⁹ du i Dwatato salngad di lifoh kmaan ku nun falnaya-man.

13

I kibò flehew i Dwata

¹ Too gamu fadlug di kasal-bong nawa du ta saflanek gamu ku Krayst. ² Na nangyu glifet mafè i dad to magu slob di gumnèyu. Nun dademe dad to mimò ayé, na là gadèla dun dad kasaligan Dwata kadì i nafèla. ³ Fandamyu

i dad to mnè di blanggù, salngad ku blanggù gamu magin dale. Na fandamyu i dad to maflayam salngad ku lê maflayam gamu magin dale.

⁴ I kdee dad to, gtenla nafè na fabtas i kaswè yaan, na nang gamu slafà. Falnayam Dwata i kdee dad to mimò sasè knayè i lawehla na lmafà i yaanla. ⁵ Nangyu too fabtas i filak, na fye ku dsal nawayu balù dét i gununyu, du yé man Dwata,

“Là sa tnagakta gamu na là ti bayàta gamu.”

⁶ Taman, labè ato man dun, “Yé tmabeng do i Amu, taman là likò agu. Dét kè gnan-gan i dad to di do?”

⁷ Fandamyu i dad to mebe gamu di munan, dunan i dad to tamdò gamu i Tnalù Dwata. Fandamyu i knèla na i kibòla mati, na lalòyu i kaftoola. ⁸ Dyisas Krayst, là mgilihan, du salngad i kagkahan di munan, na di mdu ani, na kel di landè sen. ⁹ Nangyu lalò i dad mahal tdò fagasyat gamu mdà di tluh dalan. Fye ku fbagal gamu fagu di kafye Dwata, na ise ku fagu di klalòyu i dad flau gablà di kakaan, du là gamtabeng i dad flau ayé di dad to mimen dun.

¹⁰ Landè ktoo i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu kmaan i gito dsù. ¹¹ Nebe i mdatah to mnè di bleng i dad Dyu i litè dad lmanaf di lam i Too Mtiu Snifil du dsùan di dad salà. Bay laweh i dad lmanaf ayé, nebela lamwà di banwe

gustifunla, du déé gusmaku-fla dun. ¹² Taman, nebela Dyisas lamwà di syudad, na ditù gumatin du fye lnaneban dad to di dad salàla fagu di litèan. ¹³ Taman, lamwà ato salu di kenen, na magin ato di kyàan. ¹⁴ I banwe gumnèto ani, mlius, na yé fatanto i too glut syudad fan kel.

¹⁵ Taman, dnayento i Dwata, du yé mgimò dsùto di kenen fagu di ksatuto ku Dyisas, du yé kibòto fdilè i dagitan. ¹⁶ Nangyu glifet mimò fye, na too gamu stabeng du yé dsù gamflehew di Dwata.

¹⁷ Nafèyu i dad ulu di kaftoo, na nimenyu i dad dekla, du landè kaftudla mifat gamu, na dale tmimel i katalbahòla di Dwata. Ku nimenyu ale, too ale lehew mimò i nimòla. Bay ku là, mlidù ale di kimòla dun, na landè kibòla tmabeng gamu.

¹⁸ Fles gamu dmasal gami. Gadèmi ta mlaneb i fandammi, du lo yé nimòmi tluh. ¹⁹ Na fnigu di gamu, tooyu agu dnasal du fye fasfulé Dwata agu déé di gamu di là mlo mdà ani.

Idasal

²⁰ Ta nték Dwata i Amuto Dyisas, dunan i Mdatah Mifat dad Bilibili mdà di kfatin, na i litèan too fambagal i kasafnè landè sen. ²¹ Dwata gumdà ktanak, na kenen moon mlé gamu kdee kalnidùyu du fye gimenyu i knayèan, na fagu di ku Dyisas Krayst, nimòan di gito i kdee gamflehew di

kenen. Magdayen Krayst kel di landè sen. Amén.

Gusen i manan

²² E, dad flanekgu, fnigu di gamu, fantahàyu nawayu flinge i tdògu gamfinit nawayu ani, du là too tahà sulatgu ani. ²³ Fgadègu di gamu i flanekto, Timoti, ta galwà di blanggù. Ku mlal kenen kel dini, fagin-gu ku ta lnauyta gamu.

²⁴ Manyu di dad ganlal di simbahanyu na di kdee dad to Dwata déé “Kumusta.” I kdee dad flanekyu mdà di Itali, manla, “Kumusta” di gamu kun.

²⁵ Mulà moon i kafye Dwata magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Dyém

¹ Do, Dyém, satu snalig Dwata, na i Amuto Dyisas Krayst febe i surat ani.

Kumusta di kdeeyu dad to nfun Dwata ta sbalét di klamang banwe.

I kaftoo na kfulung faldam

² E dad flanekgu, too gamu flehew ku nun sahal tilew kel di gamu, ³ du gadèyu ku gamtayud gamu mdà di kaftooyu balù nkel gamu dad tilew, baling midul i kbagalyu. ⁴ Yé fye, too gamu fbagal du fye tmua i kaftooyu, na too gamu sikof, na landè gukulangyu. ⁵ Na ku nun di gamu kulang kfulungan, fye ku mni di Dwata, na banlén, du too kenen mayè mlé, na là ntengan dun. ⁶ Bay ku ta mni gamu di Dwata, tooyu fantoo, na nang lwe nawayu. Nè to lwe nawan, gambet lwek mahin nebe i nus. ⁷ I to gambet ayé, nangan fandam ku nun gdawatan mdà di Amuto, ⁸ du là too glut i ksaligan, na lwe nawan di kdee dad nimòan.

I dad to landè knun na i dad to bong knun

⁹ Ku nun flanekto mlimah du mdà di klandèan, too kenen flehew du Dwata i fdatab kenen. ¹⁰ Na ku nun flanekto bong knunan, na fdanà Dwata kenen, fye ku lê flehew, du i knunan salngad bulek di bnas, too mlal mlanas. ¹¹ Ku ta minit du, mlal mlanas na mtatek i bulekan, na lanah i kafye

bawehan. Na salngad ayé i to bong knun du makto kenen mati, balù di laman mngabal knun.

I dad tilew

¹² Nun bong kafye i to gamtayud di dad tilew mkel di kenen du ku ta gfsanan, nun gdawatan kyangen, dunan nawa landè sen ta fakang Dwata di kdee dad to kambong dun nawa. ¹³ Ku nun tilew mkel di satu to gumdàan gamsalà, nangan man ku Dwata gumdà i tilew ayé, du landè gmagan ftatek Dwata di salà, na ise Dwata ftatek dad to di salà. ¹⁴ Bay kat satu to, yé gumdàan tnilew, du yé fasyat kenen i sasè nibalan, na kafnge ayé, bkeh di liman fagu di knayè ungaran. ¹⁵ Na ku ta nalékan i sasè nibalan, ta gamsalà kenen. Na ku ta faknalaman i kton di kagsalà, ta yé gukelan fati.

¹⁶ Yé duenam man dad flanekgu toogu kando, nangyu ti fafgaw i ktoyu. ¹⁷ I kdee dad fye gdawatto, slame mdà di Dwata, na landè gukulangan. Kenen mimò i dad mneng di langit, na balù mgilih ale, bay là ti mgilihan kenen. ¹⁸ Na mdà di knayè Dwata, ta blén di gito i falami nawa fagu di katdò i glut Tnalùan, du fye gito i too mdatab di kdee dad nimòan.

I kaflinge na kimen

¹⁹ E dad flanekgu toogu kanbong nawa, ani i fkahyu di nawayu. Too gamu flinge, na fafulung gamu damnan i ktalùyu. Na nang gamu

mlal falbut, ²⁰ du ku falbut i satu to, là gamgimòan tluh salngad di knayè Dwata. ²¹ Taman, tngakyu i kdee dad magsik ldamyu, na dad sasè nimòyu, na tooyu fdanà i ktoyu dmawat i Tnalù Dwata felen di nawayu, du yé gamfalwà gamu.

²² Nangyu lo falninge i Tnalù Dwata ku là nimenyu dun, du ku loyu falninge, fan-gawyu i ktoyu. ²³ Nè i to lo falminge i Tnalù Dwata, bay là nimenan dun, salngad di to meye bawehan di gumeye alung. ²⁴ Bay kafngen meye di gumeye alung, ta mdà kenen, na glifetan i ta teenan. ²⁵ Bay nè to too meye di uldin Dwata, na kahan di nawan, banlé Dwata kenen kafye di kdee nimòan, du ise ku lon falninge na glifetan, bay toon nimen. Too sikof i uldin ayé, na gafalwàan dad to di dad gumgikatla.

²⁶ Ku nun to, yé man nawan ta too fye kaftoon, bay là gad-nanan i bàan, ta fan-gawan i kton, na landè gukmamu i kaftoon ayé. ²⁷ Ani ilè i too glut kaftoo landè gumasle-nan di kite i Mào Dwata, dunan i kifatto i dad ngà fikit na dad libun balu di klidùla, na i kbantayto i ktoto du fye là damkat di gito i kagsik i banwe ani.

2

Nang ato mungul

¹ E dad flanekgu, di kaftooyu di too mdatah Amuto Dyisas Krayst, nangyu nalék ku simto nafèyu.

² Kaflingenta dun, nun to fusuk di simbahanyu bong knunan, tmising blawen, na slame too fye klawehan, na lê nun fusuk satu to too mlimah, na lo yé began lsak dad sè lwék. ³ Keng yé nafèyu i to kalmaweh fye, na manyu dun, “Beg ge sudeng dini di too fye gusudeng,” bay balingyu man di to mlimah, “Tadè ge tadag déé,” ku demen, “Fakay ge sudeng di saal.” ⁴ Ku yé nimòyu, ta mungul gamu, na sasè nimòyu.

⁵ Dad flanekgu toogu kan-bong nawa, too gamu flinge. Nun dad to landè di kite i dad to di tah tanà, bay ta nalék Dwata ale du fye gfunla i bong knun, dunan i kaftoola, du ta gagin ale di kagotan salngad i ta fakangan di dad to kambong dun nawa. ⁶ Bay gamu, balingyu fyà i dad to landè. Blaam yé lmumì gamu i dad to bong knun, na nebela gamu di ukum. ⁷ Na gal ale talù sasè gablà di too mabtas dagit Dyisas Krayst, i ta mfun gamu.

⁸ Yé fye nimòyu, nimenyu i mdatah uldin di Tnalù Dwata, manan, “Kanbongam nawa i dademe dad to salngad kalbong nawam i ktom.” ⁹ Bay ku nalékyu ku simto i nafèyu, ta gamsalà gamu, na ta too gadè fagu di uldin Dwata ta lnafàyu i uldin ayé. ¹⁰ Na ku nun to nimenan dad uldin Dwata, bay nun lo satu glafàan, sawe ta glafàan i kdee. ¹¹ Du i Dwata man dun, “Nangam

lnafà i yaanam,” ta lêan man, “Nang ge manò.” Na balù ku là lnafàam i yaanam, bay ta manò ge, salngad ta glafàam i uldin Dwata.

¹² Taman, tooyu fan-geye i ktalùyu, na i nimòyu, du nukuman gamu fagu di uldin gamfalwà gamu di dad gungikatyu. ¹³ Du landè kakdo Dwata di kukuman i dad to là kamdo. Bay nè to kamdo i dademen to, landè klikòan di kukum Dwata.

I kaftoo na dad fye nimò

¹⁴ Dad flanekgu, landè gu-fye i satu to ku yé manan ta ftoo kenen, bay là fiten dun fagu di fye nimòan. I manan ayé là gamfalwà kenen. ¹⁵ Kaflingenta dun, nun flanekyu ftoo, na too mlimah kagkahan du kulang klawehan na kakaanan. ¹⁶ Na ku loyu man di kenen, “Kamdom sa. Fye ku smaul ge na kmaan ge,” bay là banléyu kenen, landè gukmamu ayé. ¹⁷ Na salngad ayé i kaftoo. Ku landè magin dun fye nimò, landè gukelan.

¹⁸ Bay nun man dun, “Nun kaftoo i dademe to, na nun fye nimò i dademe.” Bay ani timelgu dun, “Fitem do i kaftoom i landè fye nimò, na fitegu ge i kaftoogu fagu di dad fye nimògu.” ¹⁹ Ftoo gamu kè lo satu Dwata? Too fye ayé, bay nun gukulangan, du balù dad busaw, fantoola sa ayé, na kankal ale du mdà di klikòla dun. ²⁰ Tay kbookyu! Kayèyu kè ku nun

fitegu gamu gugmadè dun na landè gukel i kaftoo ku landè magin dun fye nimò? ²¹ Na, fandamyu i gutambulto, Abraham. Yé kfangun fite i katluhan di kite Dwata di nimòan. Fanan dsù i ngàan Isaak du nimenan i man Dwata di kenen. ²² Taman, ta too mbateng. I kaftoon nagin i nimòan, na i kaftoon sikof fagu di nimòan. ²³ Na fagu déé, ta gdohò i man di Tnalù Dwata, “Fantoo Abraham Dwata, na mdà déé ta tluh kenen di kite Dwata.” Na yé katlo Dwata dun demen sgalak. ²⁴ Taman, yé gugmadèyu dun na i satu to ta tluh kenen di kite i Dwata fagu di nimòan, ise ku lo fagu di kaftoon.

²⁵ Na salngad ayé i ta mkel di ku Rahab, i libun mkat lagi. Tluh kenen di kite i Dwata fagu di fye nimòan, du dnawatan i dad to meye gumlungay i banwe*, na tnabengan ale lamwà magu di mahal dalan.

²⁶ Taman i laweh, ku landè nawan, mati. Salngad ayé i kaftoo. Ku landè dad fye nimò magin dun, landè gukmamu dun.

3

I dilà

¹ Dad flanekgu, fye ku là dee di gamu mgimò tamdò du ta gadèyu sa na midul fa kablat i kukum Dwata gito di dademe. ² I kdeeto, mlal ato gsalà. Bay ku nun to, landè

* 2:25 2:25 Ku demen spay, dunan i dad to meye i kibòla fmsuk i satu banwe.

gugsalà i kतालुन, ta sikof kenen, na ta gaganan damnan i kton. ³ Na fandamyu i kudà. Ku ta knakangto, ta mfeges kenen mimen gito balù nè gufsaluto dun. ⁴ Na lêyu fandam dad kafal. Balù too ale malbang na gal sansebe i kamgis nus, knèan fagu di tukay ulinan, gagan i satu to mebe dun balù nè gufsalun dun. ⁵ Lê salngad ayé i dilàto. Balù ku too tukay, bay knèan too fulung fdatah gablà di kdee dad malbang mgimòan.

Fandamyu i too mabal dlag. Gagan i tukay dinè lifoh smakuf dun. ⁶ I dilà salngad lifoh. Dunan ani i ael di lawehto too fnò sasè du gaganan falmo i ktoto. I sasè talù lamwà di bà i satu to, gafalmon i knèan salngad lifoh mdà di lanaw lifoh.

⁷ I dad sahal lmanaf mlayal, na dad anuk, na dad nalaf, gagan i dad to mgang dale. ⁸ Bay i dilà, là gagan ban-gang dun, du too sasè gambet alas ulad. ⁹ Yé gukmamu dilàto gnamit fasalamat di Amuto na Mào, bay baling lê gnamit falmagi dademe dad to ta nimò Dwata salngad di kenen kagkah. ¹⁰ I kdayen na i kaflagi, lo satu bà gulamwàla. Dad flanekgu, là gtenan ku ani mkel. ¹¹ Landè teenam sfut ku yé lamwà di kenen i fye na lê man i féét. ¹² Dad flanekgu, i kayu fig, là ti mengen olib. Na i grép, là ti mengen fig. Na i sfut féét, là mlén fye.

I kfulung mdà di langit

¹³ Ku nun to déé di gamu, fulung kenen na galmabat, là fakay ku là fiten dun fagu di fye keben i kton na di fye nimòan, na fdanàan i kton na too fafulung. ¹⁴ Bay ku mafè nawayu na lom gamu, là fakayyu dag i kfulungyu du tmulen gamu kéng, na là nimenyu i glut tdò. ¹⁵ I kfulung manyu ayé, ise ku mdà di langit, bay mdà di banwe ani. Yé gumdàan di knayè i to, na di busaw. ¹⁶ Du nè to mafè nawan na lom, kenen sa mebe samuk na i kdee dad sasè nimò. ¹⁷ Bay mahal i kfulung faldam blé Dwata. Nè to nun kfulungan mdà di Dwata, too kenen tluh, na too fye kasgagotan di dademmen to, na too fye balun, na toon fdanà i kton, na too fulung kamdo, na lo yé nimòan i gamfye di dademen to, na là mungulan, na là flingun. ¹⁸ Yé flah dad to mebe kasafye dunan i ktanak, na yé ulèan i katluh.

4

Sasatu ato di Dwata na knangto knayè i banwe

¹ Dèt gumdà kè i kasfatiyu na i kasgilyu? Yé gumdàan di dad sasè nibalyu, na yé mebe samuk di lam i fandamyu. ² Ku nun knayèyu, na là gwèyu dun, yé gumdàyu mayè fmati i dademeyu. Na ku nun nibalyu di dademeyu, na ku là gwèyu dun, yé gumdàyu sgil na sfati. Blaam yé duenyu là gamwè dun du là fniyu dun di Dwata. ³ Balù ku ta fniyu di Dwata, là

gdawatyu dun du sasè mnè di fandamyu, du yé fanyu gukmamu dun di sasè knayè i ibalyu. ⁴ Gamu dad to lmafà Dwata, ku sansatuyu nawayu di dad to mimò knayè i banwe, ta knangyu i Dwata. Du balù simto samsatu i nawan di dad to mimò knayè i banwe, sanfatin i Dwata. ⁵ Nangyu fnè di fandamyu ku landè btas i man di Tnalù Dwata, du “I Mtiu Tulus ta fnèan di nawato, too lmabè.” ⁶ Bay i kafye Dwata, too midul fa, du ani man di Tnalùan, “K nang Dwata i dad to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola.”

⁷ Taman, too gamu fdanà di Dwata, na natuyu Satanas, na milah kenen fawag di gamu. ⁸ Too gamu fdadong di Dwata na lé kenen fdadong di gamu. Gamu dad to gamsalà, tngakuyu i dad sasè nimòyu. Na gamu dad to lwe nawa gablà di kaftooyu, tooyu tanluh i nawayu na fandamyu. ⁹ Flidù na mngel gamu mdà di dad salàyu. Ta tongyu mulé na flehew, bay yé fye ku gkudung gamu mdà di kyàyu. ¹⁰ Fdanàyu i ktoy di Dwata, na fdatahan gamu.

Nang gamu safalmo

¹¹ Dad flanek, nang gamu sastulen. Du i to falmo i dademmen ftoo ku demen mukum kenen, ta léan falmo i uldin Dwata, na nukuman. Na ku nukumam i uldin, ta là gi-menam dun, du ta baling ge gafdatah di uldin ayé. ¹² Lo

Dwata mlé i uldin, na lo kenen i fakay mukum. Lo kenen mlé kagalwà na flayam. Simto ge kè? Dèt ktoom mukum dademem to?

Nang gamu fdatah

¹³ Nun di gamu gal man, “Di mdu ani ku demen fayah, gatù gami di satu banwe, na fanak gami ditù sfali, na fatyalì gami du fye gamwè gami bong filak.” Bay too gamu flinge, ¹⁴ du là gadèyu ku dèt mkel di gamu fayah. Salngad gamu i buk du là mlo kite dun, kafnge ayé, tadè mlanas. ¹⁵ Bay ani i fakayyu man, “Ku mayè Dwata, mto gami fa, na ani nimòmi.” ¹⁶ Bay ta balingyu fdatah i ktoy na fagdag. Too sasè i nimòyu ayé.

¹⁷ Taman, nè to gmadè ku dèt i fye nimò, bay là nimòan dun, ta gamsalà kenen.

5

I flau di dad to nun bong knun

¹ Gamu dad to nun bong knun, too gamu flinge. Yé fye nimòyu, too gamu mngel na lmanu du mdà di dad klimah i fan kel di gamu. ² Du ani fan kel di gamu, i dad knunyu mti malmo, na i dad klawehyu mti knaan i ifas. ³ Mti malmo i blawenyu na blawen bukay, na i kalmon, yé gugmadè i ksasèyu du léan knaan i lawehyu salngad li-foh. Ta tooyu santifun bong knun du tagàyu di fulé du. ⁴ Là ti snukéyyu i dad to talbahò di tanàyu. Falningeyu

i ungagla! Ta linge i Amu Too Maltulus ungang i dad to kamtu di tanàyu. ⁵ Di knèyu dini di tah tanà, too fye kagkahyu, na ta gwèyu kdee dad nibalyu. Ta fabùyu i ktoy salngad i ngà safi tagà di du ktatê. ⁶ Ta falnayamyu na fnatiyu i dad to landè salà, na tadè ale fagbayà.

I ktahà nawa na kagtayud

⁷ Taman, dad flanekgu, tooyu fantahà i nawayu kel di kasfulê i Amuto. Fandamyu ktahà nawa i to dmaru du fatanan ulê i dad felen. Fatanan i tnanin ulen gamftabò felen, na lê i ulen gamfbenge dun. ⁸ Taman, tooyu fantahà nawayu, na fanbagalyu i kafdenyu du ta mdadong nan kasfulê Amuto. ⁹ Dad flanek, nang gamu safalmo, tà nukum Dwata gamu, du i Mukum, ta déé di bà takab.

¹⁰ E dad flanekgu, fandamyu i dad tugad Dwata tamdò di dagit i Amuto di munan. Ganbetyu i ktahà nawala di lamla gmagu i dad klimah. ¹¹ Yé manto nun kafye i dad to atù du gamtayud ale. Ta lingeyu i kagtayud Dyob di dad tilew gnagun, na gadèyu balas i Amu dun di ta gusen i dad tilew ayé. Too kamdo i Amu, na too kenen fye.

¹² Na mabtas di kdee, dad flanekgu, ku makang gamu, nang gamu samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit, ku demen i tanà, ku demen balù détan di kfakangyu. Bay ku mayè gamu, yé manyu, “Hee,” na ku là, yé manyu,

“Là,” du fye là fanngewe Dwata gamu.

Ibtas i kdasal

¹³ Ku nun to di gamu gmagu dad klimah, fye ku dmasal kenen. Na ku nun to lehew, fye ku lmingag kenen dmayen di Dwata.

¹⁴ Ku nun di gamu fandas, fye ku fatlon i dad ulu di simbahan fye dnasalla na nihokla fngalo fagu di dagit i Amuto. ¹⁵ I dasal ayé nagin i kaftoo gamfgulê i to fandas, du i Amuto fulê kenen di fye laweh, na fmasinsya i dad salàan. ¹⁶ Taman, tulenyu i salàyu kat satu gamu magin i ksal, na sdasar gamu du fye mgulê gamu. I dasal i to ta tluh, too ti bong mgimòan.

¹⁷ Fandamyu Ilaydya. Lo kenen to salngad gito. Bay too kenen dmasal di Dwata fye là mulenan, na yé klon là mulen tlu fali tngà. ¹⁸ Na kafnge ayé, ta lê kenen dmasal du fye mulen moon, na too glut ta mulen, na ta tmabò i dad fele.

¹⁹ Dad flanekgu, ku nun satu di gamu gasyat mdà di glut tdò, fye ku nun satu tmabeng kenen samfulê.

²⁰ Fye ku gadèyu ani. I to gafablalingan i satu to gamsalà fye tngakan i sasè nimòan, falwàan kenen mdà di fati, du ta magfasinsya i dee salàan.

I Tnanin Sulat Febe Piter

¹ Do, Piter, gumdà i sulat ani, i satu to dek Dyisas Krayst.

Na yé gugtadèan di dad to ta nalék Dwata flo masbalét di dad banwe Pontu, Galasya, Kapadosya, Asya, na Bitinya. ²Mdà di knayè i Mào Dwata, ta nalékan gamu, na ftiun gamu di Tulusan, du fye nimenyu Dyisas Krayst, na maglaneb gamu di litèan.

Sikof moon i kagfunyu kafye na ktanak nawa.

Ifanden là mgingok

³ Too ato fasalamat di Dwata, Mào i Amuto Dyisas Krayst, du mdà di bong kakdon, ta banlén ato falami nawa fagu di ktékan ku Dyisas Krayst mdà di fati, dunan i mlé gito i fanden là mgingok. ⁴ Taman, fatanto i bong kafye blé Dwata di dad ton. Yé gutmagàan dun gamu ditù di langit gulà malmon, là magsikan, na là mlanasan. ⁵ Na fagu di kaftooyu, kanlung Tulus Dwata gamu di lamyu fatan i sikof kagalwà tagàan gamu du fiten di fulé du.

⁶ Taman, too gamu flehew, balù ku nun dad klidùyu di du ani du mdà di dad sahal tilew gnaguyu là mlo. ⁷ Yé gukmamu i dad tilew ani du fite na too glut kaftooyu. Balù i blawen lo mlius, bay fagu di lifoh du fye gadè ku untù. Na too mabtas fa di blawen

i kaftooyu, na là fakay ku là tnilew dun fye teen i kbagalan. Na kafnge ayé, gamdawat gamu dayen, kdatah, na afè di du kfite ku Dyisas Krayst. ⁸ Na balù ku là lmenyu mite kenen, knèan bong nawayu dun. Na balù ku là teenyu kenen di mdu ani, ta fantooyu. Taman, too gamu flehew i klehew landè gamsngad dun, ⁹ du gdawatyu benge i kaftooyu, dunan i kagalwàyu.

¹⁰ Na i dad tugad Dwata di munan, toola fan-glabat gablà di kagalwà, na falala tulen gablà di kafye ani i blé Dwata gamu. ¹¹ Yé fanngaballa ku dét du na ku dét i kibòan kel. Ani i du man i Tulus Krayst ta déé di dale, du falan tulen i dad kaflayam gnagu Krayst, na lê man i kdatah gdawatan kafnge i dad kaflayam. ¹² Yé fgaðè Dwata di dale na i nimòla ayé ise ku gamfye di dale, bay di gamu, du tmulen ale gablà di ta lingeyu mdà di dad to tamdò i Fye Tulen fagu di gnagan i Mtiu Tulus dek mdà di langit. Balù i dad kasaligan Dwata, toola kayè ku gadèla ani.

Nang ato fagsalà

¹³ Taman, fatlagadyu i fandyu du fye too gamu falgad di nimò i Dwata, na tooyu dnan i ktoy. Na tooyu kah di nawayu i kafdenyu i kafye blén di gamu di kasfulé Dyisas Krayst. ¹⁴ Na du ta dad ngà Dwata gamu, tooyu kenen nimen. Na ta nangyu

nimen i dad sasè knayèyu salngad di muna di lamyu là fa gmadè i Tnalù Dwata. ¹⁵ Bay, ftiu gamu di kdee dad nimòyu, du i Dwata malék gamu, mtiu, ¹⁶ du ani man i Tnalù Dwata, “Ftiu gamu du mtiu agu.”

¹⁷ Du tloyu Mà i Dwata, na kenen i mukum kdee dad to mdà di nimòla, na là mungulan, taman nafèyu kenen di lamyu mnè di tah tanà. ¹⁸ Du gadèyu ku dét i sòan gamu mdà di muna ldamyu sasè i ta lalòyu mdà di gutambulyu. Ise ku dad kalyak lo mlius salngad filak na blawen. ¹⁹ Bay yé sòan gamu i too mabtas litè Krayst, du salngad kenen i satu ngà bilibili landè sle-nan. ²⁰ Ta sana nalék Dwata kenen di là fa mgimò i klamang banwe, bay silangan fite, di dad du falami ani du gamfye di gamu. ²¹ Fagu di kenen, ta ftoo gamu di Dwata, dunan i mték kenen di fati na lê fdatab kenen, du fye yé gufkahyu i kaftooyu na i fandenyu di Dwata.

²² Ani, ta mlaneb gamu mdà di kimenyu i kaglut, na ta nun glut kasakdoyu di dademeyu ftoo. Taman, too gamu salbong nawa mdà di foon i nawayu. ²³ Du fagu di Tnalù Dwata mlé nawa na landè gusenán, ta sut gamu samfulé, na ise ku fagu di to mlal mati, du landè fati i Màyu. ²⁴ Du ani man di Tnalù i Dwata,

“Ikdee dad to, salngad bnas. I kdatahla, salngad dad bulek di lam bnas. I

bnas, mati, na tatek dad bulekan. ²⁵ Bay Tnalù i Dwata, landè gusenán.”

Dunan ani i Fye Tulen ta tdò di gamu.

2

I batu too mabtas na dad to mtiu nfun Dwata

¹ Taman, tngakyyu i kdee dad sasè nimòyu, balù i ktulen kéng, i kaflingu, i ksafè nawa, na i kasafalmo. ² Salngad i dad ngà falami sut mibal tmutù, fye ku yé nibalyu i mtiu Tnalù Dwata fye di kimenyu dun, lamnok gamu di kagalwà. ³ Du man di Tnalù Dwata, “Ta gtilewyu i kafye i Amu.”

⁴ Too gamu fdadong di Amu, i mto batu knang i dad to du yé man nawala ku landè gukmamu dun. Bay ta nalék Dwata kenen, na dnilean i kabtasan. ⁵ Na gamu lê salngad i dad mto batu, fdadong gamu, na fgamityu i ktoyuu di kafdak Dwata i gumnèan. Na di gumnè ayé, gamu i mtiu dad to snalig mlé mtiu dsù gten dnawat i Dwata fagu di ku Dyisas Krayst. ⁶ Du yé man di Tnalù Dwata,

“Ta nalékgu i too mabtas batu gufdak i gumnègu di Sayun, na i to ftoo di kenen, là gsalan.”

⁷ Too mabtas i batu ani di gamu dad ftoo. Bay di dad to là ftoo, ani i man di Tnalù Dwata,

“I batu knang dad fanday du man nawala landè

gukmamu dun, yé too mabtas di kdee.”

⁸ Na lê nun man di Tnalù i Dwata,

“Dunan ayé i batu gugsungkul na gumdà i dad to glakob.”

Yé duenla gsungkul na glakob du là fantoola i Tnalù Dwata, na yé tagà Dwata di dale.

⁹ Bay gamu dad ftoo i lumbuk ta nalékan, na i dad snalig i Harì mlé dsù, na i dad to tanfingan, na i dad to nfunan du fye tulenyu i dad fye nimòan du ta tlon gamu mdà di lam kifuh salu di gumalwan too gamtikeng. ¹⁰ Di munan, ise dad to Dwata gamu, bay ani, ta dad ton gamu. Di munan, là fa gdawatyu i kakdo Dwata, bay ani, ta gdawatyu.

Dad fasak Dwata

¹¹ E dad flanek, mni agu di gamu du salngad ato i dad to tlang magu di tah tanà ani. Nang gamu fafisan di dad nibal i ungadyu, du yé samfati i nawayu di kaftoo. ¹² Tooyu fanye i ldamyu di knèyu di saféd i dad to là ftoo, du fye, balù ku dnalamlà gamu mimò sasè, yé balingla teen i dad fye nimòyu, na dnayenla i Dwata kadang di Du kasfulèan.

¹³ Tooyu nafè i kdee mebe i banwe, du yé knayè Dwata, mdà di ulu i kdee ganlal, ¹⁴ na kel di dad gubirnadur, du dale ta gusmaligan falmayam i dad to mimò sasè, na mdag i dad to mimò fye. ¹⁵ Du ani knayè Dwata ku gfafanakyu i kastulen

landè gukel i dad to kulang fandam fagu di dad fye nimòyu. ¹⁶ Ta galwà gamu di dad gungikatyu. Nangyu gnमित i kagalwàyu smafang i sasè, bay fanyeyu mebe i ktoyu salngad i dad fasak Dwata. ¹⁷ Nafèyu i kdee dad to, kandoyu i dademeyu ftoo, kalnikòyu i Dwata, na nafèyu i ulu i kdee dad ganlal.

I guflingen i kaflayam Krayst

¹⁸ Gamu dad fasak, tooyu nimen na nafèyu i dad amuyu, balù ku kamdo ale na fye balula, ku demen sasè. ¹⁹ Ku sasè kibòla gamu balù ku landè salàyu, banlé Dwata gamu kafye ku fagtayud gamu du mdà di kimenyu i knayèan. ²⁰ Dag gamu kè ku fagtayud gamu di kfasla gamu ulè i sasè nimòyu? Là sa. Bay ku fagtayud gamu di sasè kibòla gamu balù ku slame fye i nimòyu, yé sa gumlé Dwata gamu kafye. ²¹ Du yé knayè Dwata di gamu di katlon gamu, du ta maflayam Krayst di gamu, du blén i guflingen fye lalòyu. ²² Là gamsalà Dyisas Krayst, na là tmulenan kèng. ²³ Nadoyla kenen, bay là ti malàan. Na falnayamla kenen, bay là bnantakan ale. Lo yé nimòan, saligan i kton di Dwata, i Tluh Mukum. ²⁴ Di kagatlawéngan di krus, neben kdee dad salàto di lawehan du fye ta là lê ato mimò salà, bay mnè ato di katluh. Fagu di dad seeyan, ta gulè gamu. ²⁵ Di muna,

salngad gamu dad bilibili ta tlas, bay ani, ta neben gamu samfulé du fye lalòyu i Mifat na Kamlung i layefyu.

3

I fye nimò i lagi na yaanan

¹ Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad libun, tooyu fdanà i ktoyuu di yaanyu, du balù nun di dale là ftoò di Tnalù Dwata, baling ale mgebe di kaftoo di ku Krayst du mdà di fye nimòyu. Balù ku là tnulenyu ale, ² du teenla i kafye baluyu na ktiu i ktoyuu. ³ Na gamu dad libun, nangyu fandam ku lo yé gumdà i kafye bawehyu di dad kasyu, salngad kaswatyu i wakyu, na kgamityu i dad blawen, na kalsakyu i dad mabtas klaweh. ⁴ Bay yé tooyu fanduf i kafye baweh mdà di lam, i kafye baweh là mwàan teen di kafye baluyu na ktanak nawayu, du yé mabtas di Dwata. ⁵ Du salngad ayé i kafafye baweh i dad libun fye balu di munan i smalig di Dwata. Fdanàla i ktola di yaanla. ⁶ Salngad ayé i nimò Sara, du nimenan Abraham, i yaanan, na yé katlon dun “amu.” Na gamu dad ngà Sara ku fye nimòyu, na landè klikòyu balù détan.

⁷ Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad lagi di ksatuyuu yaanyu, dnìlèyu i klungayla fagu di kakdoyu dale. Nafèyu ale, du salngad kagdawatyu nawa landè sen blé Dwata. Tooyu nimò ani

du fye landè gambleng di kdasalyu.

I dad kaflayam mkel mdà di dad fye nimò

⁸ Taman, tooyu sanngad i fandamyu na i galyaloyu. Salbong gamu nawa du ta saflanek gamu. Na sakdo gamu, na fdanàyu i ktoyuu di dademeyu. ⁹ I sasè, nangyu bnalà sasè. Ku nun to talù sasè di gamu, nangyu bnalà sasè. Bay yé balingyu balà dun i fye, du di katlo Dwata gamu, yé fakangan banlén gamu kafye, ¹⁰ du man di Tnalù i Dwata,

“Nè to mayè lehew na fye kagkahan, nang talù sasè, na nang tmulen kèng.

¹¹ Là fakay ku là tngakan i sasè, na mimò kenen fye. Na yé toon nusal i kasafye du fye nun ktanak.

¹² Du i Amu, knudungan i dad to tluh, na falningen i dad dasalla, bay knangan i dad to mimò sasè.”

¹³ Simto kè famsasè gamu ku yé gukamgisyyu di kimò fye? ¹⁴ Bay, ku maflayam gamu mdà di kimòyu fye, banlén gamu klehew. Nangyu kalnikò i dademeyu to, na nangyu flidù i nawayu. ¹⁵ Tooyu fabtas Krayst di nawayu, na nafèyu du kenen i Amuyu. Na kloyu to gatlagad tmimel balù simto smalek gamu gablà di fandyu. ¹⁶ Bay fan-ganagyyu tmimel dale, na nafèyu ale. Na fye ku landè

salà gamsamuk di nawayu, du fye i dad to famsasè gamu di klalòyu ku Krayst, dale baling myà. ¹⁷ Baling too fye fa maflayam mdà di kimò fye ku yé knayè Dwata. Sasè ku yé gumdàan di kimò sasè. ¹⁸ Balù Krayst, mati kenen du mdà di dad salàyu. Lo suléan mati ta sikof. Mati i landè salà du tlas i dad to gamsalà du sanfyen gamu di Dwata. Gfati i lawehan, bay mték fagu di Mtiu Tulus. ¹⁹ Fles i layefan ditù di gugtafus dad layef i dad to ta mati du fgadèan dale i kaglutun. ²⁰ Dunan ayé dad layef i dad to là mimen di Dwata balù fantahà Dwata nawan fatan dale di lam Nowa mimò i bong aweng. Bay lo walu to galwà mdà di éél, du smakay ale di aweng. ²¹ I kagalwàla mgimò guflingen di gito kagalwà di mdu ani, dunan i gufbunyagto. Na i kbunyang, ise ku alob i laweh, bay gugmadè dun ta mloh ato di Dwata du fye mlaneb i fandamto. Na yé gumdàto galwà du ta mték Dyisas Krayst di fati. ²² Na ta mbatun kenen ditù di langit, na di bang ani, ta ditù kenen di kwanan i Dwata, na kenen magot i dad kasaligan i Dwata, na i kdee nun glal, na i kdee maltulus.

4

I katlas dad nimòyu

¹ Du ta maflayam Krayst, taman tooyu fan-gal nawayu di kaflayamyu salngad di nimòan, du nè to gamtayud di

kaflayam, ta fanak di kimòan salà. ² Taman, mdà ani, yé tooyu kah di nawayu mimen knayè Dwata, ise ku sasè knayè i ktoyuy. ³ Ta batongyu lmalò i nimò dad to là ftooy. Di munan, yé nimòyu i dad magsik nimò, i sasè knayè i ungad, i kaflangal, i kaglukas sasè nimòyu di lamyu flehew, na i kfangamfù di dad ise glut dwata. ⁴ Bay di nawan ani, tikeng i dad to là fa ftooy, du ta là magin gamu di dad sasè nimòla, taman, galla gamu nadoy. ⁵ Bay nun du kadang, dale tmimel i sasè nimòla di Dwata, du ta gatlagad kenen mukum i dad to mto, na i dad mati. ⁶ Lê tdò i Fye Tulen di dad to ta mati ani, dunan i ta gugafat i tagà di laweh i kdee, du fye lê ale mto salngad di Dwata.

I dad to gsalig magot i dad blé Dwata

⁷ Ta mdadong nan gusen i kdee knun di tah tanà ani. Taman, tooyu dnan i ktoyuy, na too gamu fgeye, du fye gamdasal gamu. ⁸ Mdatah di kdee, too gamu salbong nawa. I kasalbong nawa, yé galmimun i dad salà, balù too ale dee. ⁹ Too gamu sdawat di landè kablat nawa. ¹⁰ Kat satu to gufagot Dwata i dad gnagan tadèan blé. Fye ku toon gnamit gamfye di dademe to du yé gumdàan di Dwata. ¹¹ I tamdò, yé tdòan i tnalù blé Dwata. Na i to tmabeng di nimò Dwata, fye ku gnamitan i kgis blé Dwata, du fye di kalbong kdee, magdayen Dwata fagu di ku Dy-

isas Krayst du kenen mfun i kalbong kdatah na kaltulus kel di landè sen. Amén.

I dad kaflayam gnaguyu mdà di kaftooyu

¹² E dad flanekgu too mabtas, nang gamu tikeng gablà di dad féét tilew gnaguyu. Nangyu fandam ku mahal klasi tilew i gnaguyu di gnagu dademe. ¹³ Bay too gamu flehew du ta nun alelyu di dad kaflayam Krayst. Na fagu déé, too sikof klehewyu ku ta fiten i kdatahan di kasfuléan. ¹⁴ Banlén gamu kafye ku fyàla gamu mdà di klalòyu ku Krayst, du yé gugmadè dun i too mdatah Tulus, dunan i Tulus Dwata, déé di gamu. ¹⁵ Là fakay ku nun di gamu maflayam mdà di kbanòan, ktakun, klafàan i uldin, ku demen klabetan i dademe. ¹⁶ Bay ku yé gumdàyu maflayam du mdà di kaftooyu di ku Dyisas Krayst, nang gamu myà, bay fasalamat gamu di Dwata du mdà di kfun Krayst gamu.

¹⁷ Ta kel nan i bang mukum, na yé funan nukum i dad to Dwata. Na ku yé gutambùan di gito dad ftoo di kenen, dét gukel i dad to là fkah di nawala i Fye Tulen blé Dwata? ¹⁸ Du ani man di Tnalù Dwata,

“Ku mlimah galwà i fye to, dét kibò i dad to bayan mimò salà na là ftoo di Dwata?”

¹⁹ Taman, i dad to maflayam mdà di knayè Dwata, là fakay ku là mimò ale fye, na saligla

i ktola di Mimò dale, du dnòhòan i fakangan.

5

I dad to Dwata

¹ Nun fnigu di gamu dad ulu di simbahan du do i lê satu ulu salngad gamu, na ta teen-gu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun alelgu di kdatah fiten kadang. Fnigu di gamu, ² tooyu bnantay dad to ta salig Dwata di gamu, na fanyeyu mifat dale. Tooyu ale nifat, ise ku feges di gamu, bay mdà di klaan nawayu mimò i knayè Dwata. Nimòyu i alelyu, ise ku lo mdà di sukéy, bay mdà di kinit nawayu tmabeng. ³ Nangyu fandam ku mdatah gamu di dad to ta salig Dwata di gamu, bay fiteyu di dale i too fye guflingen. ⁴ Na ku ta samfulé i Too Mdatah Mifat, gamdawat gamu kyangen là mwàan.

⁵ Na gamu dad lamnok, nafèyu i dad twege di gamu. Na tooyu fdanà i ktoyu di dademeyu, na stabeng gamu, du ani man di Tnalù Dwata, “Knangan i dad to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola.” ⁶ Taman, fdanà gamu di Dwata too maltulus, na fdatahan gamu ku ta kel i bangan. ⁷ Na saligyu di kenen i kdee klidùyu, du kenen mifat gamu.

⁸ Tooyu dnan i ktoyu, na mantay gamu, du Satanas, i dmuen gamu, gal lmibut salngad liyun du mngabal falmon. ⁹ Bay too gamu fbagal di kaftooyu, na natuyu

Satanas, du ta gadèyu balù i dad flanekeyu ftoo di klamang banwe, lêla gnagu dad kaflayam gnaguyu. ¹⁰ Bay kafngeyu gmagu i kaflayam di là mlo, snikof Dwata gamu, na fanbagalan gamu, fakgisan gamu, na ftadagan gamu, du kenen sa i gutambul kdee kafye, na ta nalékan gamu magin di kdatahan kel di landè sen du mdà di ksatuyu di ku Krayst. ¹¹ Kenen mfun gnagan kel di landè sen. Amén.

Gusen i surat

¹² Di kimògu i fukal surat ani, yé tmabeng do Silbanu. Yé kafdamgu dun, kenen i flanekeyu too gsalig. Yé kayègu ku tan-galgu nawayu, na tulen-gu gamu, dunan ani i too glut kafye Dwata. Taman, tooyu snalig.

¹³ I dad flanekeyu di Babilon ta nalék Dwata, manla, “Kumusta gamu” kun, na lé man Mark, dunan i ngàgu di kaftoo. ¹⁴ Tooyu fite i kasakdoyu du ta saflanekeyu gamu mdà di ku Dyisas Krayst.

Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu dad to nfun Krayst.

I Galwe Sulat Febe Piter

¹ Do, Simon Piter, gumdà i sulat ani, i satu snalig na dek Dyisas Krayst.

Na yé gugtadèan di dad to ta gamdawat i mabtas kaftoo salngad di gami, du mdà di katluh i Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà. ² Mulà moon fnò gamu kafye na ktnak nawa fagu di kdilèyu i Dwata na Amuto Dyisas Krayst.

I kalék Dwata na katlon

³ Fagu di bong kaltulus Dwata, ta blén di gito i kdee gamtabeng gito du fye lmalò ato di knayèan fagu di kdilèto kenen, du ta nalékan ato fye nun alelto di kdatahan na di kafyen. ⁴ Fagu dini, ta blén di gito i kdee fye ta fakangan too mabtas du fye giwasto i sasè kibal gamfalmo dini di tah tanà, na nfunto i ldam Dwata. ⁵ Taman, nimòyu i sen gnaganyu tamnù di kaftooyu i fye balu, na tnùyu di fye balu i kaglabat. ⁶ Na tnùyu di kaglabat i kadnan i kto, na tnùyu di kadnan i kto i kafagtayud, na tnùyu di kafagtayud i kagbetyu i adat Dwata. ⁷ Na tnùyu di kagbetyu i adat Dwata i kasakdo salngad di saflanek, na tnùyu di kasakdoyu i kasalbong nawa. ⁸ Ku teen i kdee ayé di gamu, na lamnok, bong mgimòyu na nun ulé i kdilèyu di Amuto Dyisas Krayst. ⁹ Bay nè to là teen di kenen i kdee ayé, butè kenen,

ku demen là tafad keyen, na ta glifetan i klaneb Dwata kenen di dad salàan.

¹⁰ Taman, dad flaneckgu, tooyu fkah di nawayu i katlo Dwata na i kalékan gamu, du ku yé nimòyu, là gfishan gamu.

¹¹ Na fagu déé, banlén gamu ktoo fusuk di banwe landè sen nagot Dyisas Krayst, dunan i Amu na i Falwà gito.

¹² Taman, toogu fafaldam i kdee ayé di gamu, balù ku ta gadèyu na ta mbagal gamu di kaglut ta dnawatyu.

¹³ Taman, yé fandamgu, nun gufyen ku fafaldamgu gamu i kdee ayé di langgu mto, ¹⁴ du gadègu ta là mlo i knègu di tah tanà ani du yé ta fgaè i Amuto Dyisas Krayst di do. ¹⁵ Taman, nimògu i sen gnagan-gu du fye balù ta lanah agu di safèdyu, là glifetyu i kdee man-gu di gamu ani.

I dad to mite i kaltulus Krayst

¹⁶ Di ktulenmi gamu gablà di kaltulus na kasfulé i Amuto Dyisas Krayst, ise yé gufdàmi dun di kfulungmi talù, du ta toomi teen kneng i kaltulusan. ¹⁷ Ditù gami di kablé Mào Dwata dun afè na kdatah, du gafat di kenen i talù Dwata mdà di langit, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too fye nawagu dun.” ¹⁸ Lingemi i talù ayé mdà di langit du magin gami di kenen di bulul mtiu ayé.

¹⁹ Taman, too midul kbagal i kaftoomi i tdò dad tugad Dwata. Na fye ku tooyu

fkah di nawayu du salngad salò mneng di gukmifuhan kel di ksut i blatik too mneng tmuyal di nawayu, dunan Dyisas Krayst. ²⁰ Bay mdatah di kdee, tooyu fandam ani. I kdee ta fala tulen di Tnalù Dwata, ise ku yé gumdàan di fandam i dad tugad Dwata. ²¹ Du i dad falala tulen, ise mdà di dale knayè, bay i dad to ayé, nebe i Mtiu Tulus ale, na fagu déé, yé tulenla i fagadè Dwata.

2

I dad to tamdò kénéng

¹ Di munan, nun dad to flingtu tmulen i Tnalù Dwata mdà di dad to Dwata. Na salngad di gamu, nun dad to tamdò kénéng mdà di blengyu. Yé tdòla dad kénéng i gamfalmo, na knangla i Amu falwà dale moon. Taman, makto kel di dale i kalmo. ² Bay balù ayé, dee baling lmalò di dad sasè nimòla. Na mdà di sasè nimòla, sanlen dademe to i Glut Dalan. ³ Mdà di klomla, yé kibò dad to tamdò kénéng ayé gamwè knun fagu di kfulungla talù. Ta mlo gatlagad i flayamla, na yé fatan i Falmo dale.

⁴ Là ti knabas Dwata i dad kasaligan ta gamsalà, bay batan ale di lam i sol too kmifuh magbakus kel di Du Kukum. ⁵ Lê là knabas Dwata i kdee mnè di klamang banwe di munan, bay falmon i dad to fagu di dunuk du mdà di là kafèla dun. Yé lon falwà Nowa, i tamdò katluh, na i fitu dademen. ⁶ Na lê falnayam Dwata i dad to di

syudad Sodom na Gomora, du falmon ale fagu di lifoh, na nimòan ale guflingen i mkel di dad to là mafè i Dwata. ⁷ Na falwàan Lat, i satu to tluh du mlidù nawan mdà di dad magsik nimò i dad to là mafè i Dwata. ⁸ Du di knè Lat di blengla, kat du teenan na lingen i dad sasè nimòla, na too mlidù nawan. ⁹ Taman, too fulung Dwata falwà i dad to mafè kenen mdà di lam i dad tilew, na lê kenen fulung mkah i dad sasè to di kaflayam kel di Du Kukum. ¹⁰ Midul fa kablatan di dad to ta fafisan di magsik knayè i ungadla na kamnang i kdatah Dwata.

I dad to tamdò kénéng ayé, too ale labè na fdatahla i ktola, na landè afèla di dad maltulus, bay balingla ale nadoy. ¹¹ Balù too mdatah fa na maltulus i dad kasaligan Dwata, là glasla madoy di ktifùla dale di kanfe Dwata. ¹² Bay yé mebe dad to ayé i dale gnadè, du salngad ale i dad lmanaf mlayal kanfè na tnatè. Nadoyla i là glabatla, taman fnati ale salngad i dad lmanaf mlayal. ¹³ Lê ale falnayam du mdà di kaflayamla i dademe. Yé kanbayan nawala mimò i kdee sasè niballa balù di mdu. Too ti magyà i kakaanla di safédyu du sana kimòla sasè. ¹⁴ Lo yé fanngaballa i dad sasè libun. Là dsal nawala mimò salà. Faginla dale i dad to mlal mgebe, du fye bkeh ale di limanla, na yé kagkahla, lom ale. Déé di tahla i flayam Dwata. ¹⁵ Ta

samyat ale mdà di tluh dalan, na ta tlas ale. Ganbetla i nimò Balaam, i ngà Biyor, du kanbongan nawa i gdawatan di kimòan sasè, ¹⁶ na nngak kenen di kaglafàan. Talù i dongki snakayan salngad di talù to, na nsangan i kbook nimò Balaam, i tugad Dwata ayé.

¹⁷ I dad to tamdò kèng ayé, salngad ale i sfut ta kafag, na lê ale salngad di dad labun malis nus. Yé tagà Dwata dale i too mgat gukmifuhan. ¹⁸ Too ale fagdag na landè gukel i kastulenla, na gnamitla i sasè knayè i ungad lmiman i dad to falami lamwà di dad to mnè di kagsalà. ¹⁹ Yé fakangla di dale, galwà ale di kagfasakla, blaam dale, sana kagfasakla di dad nimò gamfalmo, du nè fmisan i satu to, yé fmasak dun. ²⁰ I dad to ta tmagak i dad magsik nimò i dad to dini di tah tanà fagu di kdilèla ku Dyisas Krayst, i Amu na Falwà, ku lê ale fgikat na fafisan déé, midul fa di munan i ksasè kagkahla. ²¹ Baling fye fa ku là gadèla i tluh dalan, bay too sasè du gadèla na knagolla i mtiu uldin blé Dwata di dale. ²² I ta mkel di dale fite na too i man ani, “I ayem, sanfuléan knaan i ta utàan,” na “I sdè falami danyoh, lê samfulé tmunà di fitak.”

3

I fakang i Amuto gablà di kasfuléan

¹ Dad flanekgu mabtas, ani i galwe sulat febegu di gamu.

Na yé kayègu ku fagu di dad sulat ani, mukat i klaneb fandamyu fagu di kafafaldamgu gamu ani. ² Yé kayègu ku là glifetyu i ta fala man dad tugad Dwata di munan, na i uldin ftulenan fagu di dademeyu ta dekan. Na yé gumdà i uldin ayé di Amuto, dunan i Falwà.

³ Mdatah di kdee, là fakay ku là gadèyu ani: Ku ta mdadong i gusen du, nun dad to kel, yé lola nimò i sasè knayè i lawehla. Nadoyla gamu, ⁴ manla, “Yé sa fakang Dyisas samfulé. Ta nèan sa? Ta fan sdulè mati dad tuato, bay landè kgilih i banwe mdà di kimò dun.” ⁵ Bay tan-gaadla lnifet i ktoon ani. Fagu di talùan, nimò Dwata i klamang banwe mdà di éél, na gnamitan éél di kimòan dun. ⁶ Na lêan gnamit éél fagu di dunuk di kafalmon i kdee mnè di klamang banwe di muna. ⁷ Na lê fagu di talù Dwata, i langit na tanà teento ani, nifatan du tagàan di lifoh di du kukuman na kaflayaman i dad to sasè.

⁸ Bay dad flanekgu mabtas, nangyu glifet ani. Di fandam i Amuto Dwata, i sdu salngad i mlibu fali, na i mlibu fali salngad sdu. ⁹ Là ti fganggà i Amuto dmohò i fakangan salngad man nawa dademe dad to. Bay fantahàan nawan di gamu, du là mayèan ku nun malmo, bay yé kayèan ku sdulè msal i kdee na tngakla i dad salàla.

¹⁰ I Du i Amu kel, salngad di kakel i to tmaku. Di Du

ayé kadang, tadè mlanas i tah kmawang gagin i bong uni, na sakuf i kalbong kdee mnè ditù. Na kabal i tanà na i kdee mnè déé, mti knaful.
¹¹ Du mti malmo i kdee gambet ayé, dét kè gten nimòyu? Là fakay ku là ftiu gamu, na bléyu i ktoyù di Dwata, ¹² di lamyu fatan i Du i Dwata, na nimòyu i sen gnaganyu du fye mlal kel i Du ayé. Na ku ta kel, sakuf na malmo i tah kmawang, na mtunal i kdee mnè ditù mdà di sasè init. ¹³ Bay yé fatanto i fakang Dwata, dunan i falami langit na tanà, gumnè i katluh.

¹⁴ Taman, dad flanek, di lamyu fatan i Du ayé, nimòyu i sen gnaganyu du fye mtiu gamu na landè gumaslenyu di kite Dwata, du fye too fye kasgalakyu di kenen.

¹⁵ Fandamyu i kaftahà Amu i nawan du mlé kenen oras fye galwà ato. Salngad ayé man i mabtas flanekto Pol di ksulatan di gamu gmamit i kfulung blé Dwata di kenen.

¹⁶ Yé manan di kdee dad sulatan. Na nun dad mngalam tdò gablà ani di dad sulatan, na dad to landè gnadè na là mbagal di kaftoola, nakingla i gumtatekan salngad kibòla i dademe tdò di Tnalù Dwata. Taman, yé lmugad dale di kaflayam.

¹⁷ Bay, dad flanekgu, ta gadèyu i kdee ayé. Taman, fgeye gamu du fye là mgebe gamu di gugsalà i dad to lmafà i uldin, na là fuléh gamu mdà di mbagal gutadagyù. ¹⁸ Too gamu fadlug di kalnokyù mdà di

kafye i Amuto Dyisas Krayst, i Falwà, na di kgedèyu kenen. Too kenen magdayen di mdu ani na kel di landè sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Dyan

I Tnalù mlé nawa

¹ Smulat gami gablà di Tnalù mlé nawa. Di laman là fa mgimò i klamang banwe, ta sana nun i Tnalù ayé. Na kanto fbaling To, ta lingemi talúan, na ta teenmi kenen, na ta nagotmi. ² Na kanton fite i kton, ta teenmi, na yé duenam man, tulenmi gablà di kenen. Na i nawa landè sen ani i tulenmi di gamu, dunan i sagin di ku Mà, na i ta fite di gami. ³ Ani duenmi tmulen di gamu ku dét i teenmi na i lingemi du fye lê gamu sasatu di gami, du ta nun ksatumi di Màto Dwata na di Ngàan, Dyisas Krayst. ⁴ Taman, sulatmi ani di gamu du fye too sikof i klehewto.

Dwata i lwa

⁵ Ani ta lingemi mdà di Ngàan, na lêmi tugad tulen di gamu. I Dwata, kenen i too glut lwa, na landè kifuh di kenen, balù tukay. ⁶ Na ku yé manto na ta sasatu ato di Dwata bay sana knèto di gukmifuhan, tmulen ato kéng du là glalò i knèto di kaglut. ⁷ Bay ku mnè ato di gumalwan, salngad i knè Dwata kenen di gumalwan, ta nun ksatuto, na i litè Dyisas, i Ngàan, malob gito di kdee dad salàto.

⁸ Ku yé manto landè salàto, tnulento kéng i ktoto, na landè kaglut mnè di gito.

⁹ Bay ku nsalto i dad salàto, na tulento di Dwata, fnasinsyan i dad salàto, na naloban ato di kdee dad gusasèto du too kenen gsalig na too tluh. ¹⁰ Ku yé manto là lmen ato gamsalà, fankéngto i Dwata, na là mnè Tnalúan di nawato.

2

Krayst i tmabeng gito

¹ E dad ngàgu di kaftoo, ani duen-gu smulat di gamu du fye là gamsalà gamu. Bay ku nun to gamsalà, nun sa samfye gito di Mà, dunan Dyisas Krayst, na kenen i too tluh. ² Na Krayst i dsù du fye gfasinsya dad salàto. Na ise ku lo gito salà, bay lê man dad salà i dademe dad to di klamang banwe.

³ Ani gudmilèto dun ta gadèto i Dwata, ku nimento i dad uldinan. ⁴ Bay ku nun to man dun, “Ta gadègu i Dwata,” bay là nimenan i dad uldinan, tmulen kenen kéng, na landè kaglut mnè di kenen. ⁵ Bay ku nun to mimen i tnalù Dwata, too sikof i kalbong nawa Dwata di kenen. Na ani gugmadèto dun ku nun ksatuto di Dwata. ⁶ Ku yé manto ta sasatu ato di kenen, yé fye fasalngadto di ku Dyisas Krayst i ldamto.

I falami uldin Dwata

⁷ E dad flanek kanbonggu nawa, ise ku falami i uldin sulatgu ani di gamu, bay ta sanayu gadè mdà di kagatbúan. Dunan ani i tdò ta lingeyu. ⁸ Bay balù ta mlo

i uldin ayé, bay falami i uldin sulatgu ani di gamu, du ta teen i kaglutu di ku Krayst na lê déé di gamu, du ta mlius i kifuh, na ta kel i too glut lwa.

⁹ Ku nun to, yé manan ta mnè kenen di gumalwan, bay nutehan nawa i dademe to, sana knèan di gukmifuhan. ¹⁰ Nè i to kamdo i dademen to, ta mnè di gumalwan, na landè gugsungkul teen di kenen. ¹¹ Bay nè i to nutehan nawa i dademen to, sana knèan di gukmifuhan, na yé dalanan magu di lam kifuh. Là gadèan i gusalun du bnuté i kifuh kenen.

¹² E dad ngà, smulat agu di gamu du ta fnasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

¹³ Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là fa mimò i klamang banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta gfisanyu Satanas.

¹⁴ Na smulat agu di gamu, dad ngà, du ta gadèyu i Mà. Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là mimò i klamang banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta mbagal gamu. Ta mnè di nawayu i Tnalù Dwata, na ta gfisanyu Satanas.

¹⁵ Nangyu fabtas i knèyu dini di tah tanà, na i dad knun nfun i banwe ani. Nè i to fabtasan i knèan dini di tah tanà, là kanbongan nawa i Mà. ¹⁶ Du i kdee dini di tah tanà—dunan knayè i ungad, knayè i mata, na kafagdag i dad to - ise mdà di ku Mà, bay slame mdà dini di tah tanà.

¹⁷ I banwe ani na i kdee knayè i dad to di laman, nun gusen-nan. Bay nè i to mimò i knayè Dwata, nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst

¹⁸ E dad ngà, ta mdadong gusen i banwe. Ta sanayu linge sa ku ta mdadong gusen i banwe, nun to msut dmuen ku Krayst. Na di nawan ani, ta dee to dmuen ku Krayst. Na yé gugmadèto dun ta mdadong i gusen-an. ¹⁹ I dad to ayé, ta lamwà ale mdà di kaftooto di ku Dyisas Krayst, du ise dale too glut dademeto. Du ku too glut dademeto ale, là ti tngakla gito. Bay du ta tngakla gito, yé gugmadèto dun ise dale i too glut dademeto.

²⁰ Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu, na i kdeeyu ta slame gmadè i kaglutu. ²¹ Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku là fa gadèyu i kaglutu, bay yé duen-gu smulat du ta gadèyu i kaglutu, na lêyu gadè landè kéng gbol di kaglutu.

²² Simto kè i to tmulen kéng? Dunan i to man dun Dyisas ise Mgalék i Dwata. Nè i to talù gambet ayé, dnuenan Krayst du knangan Dwata Mà, na i Ngàan Dyisas Krayst. ²³ Nè i to kamnang i Ngà, ta lêan knang i Mà. Bay nè i to dmawat i Ngà, ta lêan dnawat i Mà.

²⁴ Yé duenam man, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan. Ku nimòyu ayé, ta nun ksasatuyu di Ngà na lê man di Mà.

²⁵ Na ani ta fakangan di gito, dunan nawa landè sen.

²⁶ Ani duen-gu smulat ayé gine di gamu du fye gadèyu gablà di dad to mayè famgaw gamu. ²⁷ Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu. Na di laman mnè di gamu, balù ku landè tamdò gamu, du i Tulusan tamdò i kdeen di gamu, na slame glut i tdòan, na landè bolan kèng. Taman, nimenyu tdò i Mtiu Tulus, na fles gamu di ksatatu nawayu di ku Krayst.

²⁸ Yé duenam man dad ngà, too gamu fles di ksatatuyu di ku Krayst du fye ku ta samfulè kenen, na landè gummyàto. ²⁹ Ta gadèyu too kenen tluh. Yé fye lêyu gadè ku simto mimò tluh, kenen i satu ngà Dwata.

3

Dad ngà i Dwata

¹ Fandamto kalbong nawa Mào gito! Yé ilè dun du tlon ato dad ngàan, na yé sa glut kagkahto. Na ani duen i dad to nfun i banwe là dmiè gito, du là dilèla i Dwata. ² E dad flanek kanbonggu nawa, ta ngà ato nan i Dwata, bay là fa tooto gadè ku dét i kagkahto kadang. Bay lo ani gadèto, ku ta samfulè Krayst, masalngad ato di kenen du ta teento i too glut kagkahan. ³ Na i kdee dad to ta gmadè na nun fandenla, yé fye toola tanluh i nimòla salngad i katluh Krayst.

⁴ Ku simto gamsalà, glafàan i uldin Dwata, du yé gumtatek i salà dunan klafà i

uldin Dwata. ⁵ Bay ta gadèyu na yé duen Krayst salu dini di tah tanà du nwèan i dad salàto, du Krayst, landè salàan. ⁶ Na yé duenam man, nè i to ta sasatu di ku Krayst, ta là fadlugan di salà. Nè i to fadlug di salà, là glabatan na là dilèan Krayst.

⁷ E dad ngà kanbonggu nawa, too gamu fgeye, tà gamu mafgaw. Ku nè i to mimò tluh, ta tluh kenen salngad ku Krayst. ⁸ Bay nè i to fles mimò salà, yé mfun dun Satanas, du fagsalà Satanas mdà di kagatbùan. Na ani duen i Ngà Dwata salu dini di tah tanà du falmon i nimò Satanas. ⁹ Nè i to ta ngà i Dwata, ta là fadlugan di salà, du i ldam Dwata ta déé di kenen. Là gaganan fles di salà du ta ngà kenen i Dwata. ¹⁰ Na ani gusahal i dad ngà Dwata na i dad ngà Satanas. Nè i to là mimòan tluh, ku demen là kanbongan nawa i dademe to, ise kenen ngà i Dwata.

Sakdo ato

¹¹ Ani i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan, sakdo ato. ¹² Nangto ganbet Kain. Yé mfun kenen Satanas, na bnanòan i twalin. Dét duenan manò dun? Du sasè i kenen nimò, na tluh i nimò twalin. ¹³ Dad flanekgu, nang gamu tikeng ku i dad to nfun i banwe ani, nutehla gamu nawa. ¹⁴ Gadèto na ta gliusto i fati, na ta mnè ato di falami nawa. Na yé gugmadèto dun du kanbongto nawa i dademeto to. Bay i to là kanbongan nawa i dademen,

sana knèan di fati. ¹⁵ Nè i to nutehan nawa i dademen to, salngad di to manò, na ta gadèto i to manò là gfunan nawa landè sen.

¹⁶ Na ani gumiteto i too glut kasalbondong nawa di ku Dyisas Krayst du fafati kenen mdà di kalbondong nawan gito. Na yé duenam man, gten ato fafati mdà di kalbondong nawato i dademeto to. ¹⁷ Bay ku i satu nun knunan, teenan klandè i dademen bay là ttabengan dun, dét kibòan man dun kanbondong nawa i Dwata? ¹⁸ E dad ngà toogu kanbondong nawa, yé fye too glut i kasalbondongto nawa, ise ku lo fagu di talù, bay lèto fite fagu di dad nimòto. ¹⁹ Na yé gugmadèto dun ta yé mfun gito i kaglutatan, na yé gumdà landè klikòto tadag di kanfen. ²⁰ Ku msamuk nawato gablà di dad salàto, gadèto mas mdatah fandam i Dwata di gito fandam, na gadèan i kdee. ²¹ E dad flanek toogu kanbondong nawa, ku ta fnasinsya Dwata dad salàto, ta là msamuk nawato, na ta landè klikòto fdadong di kenen. ²² Na ku yé kagkahto, balù dét i fnito di kenen, blén di gito du nimento i dad uldinan, na nimòto i gamflehew kenen. ²³ Dunan ani i uldinan gito, fantooto i Ngàan Dyisas Krayst, na salbondong ato nawa du yé uldin Krayst di gito. ²⁴ Nè i to mimen di dad uldin Dwata, ta mnè kenen di Dwata, na i Dwata mnè di nawan. Na ani gugmadèto dun ta mnè

Dwata di nawato, du ta blén di gito i Tulusan.

4

I gusahal i to nanè i Tulus Dwata na i to flingu

¹ E dad flanek kanbondong nawa, nangyu tadè fantoo i kdee dad to man dun yé mnè di dale i Mtiu Tulus. Bay funayu ale too tnanul du fye gadèyu ku i tulus mnè di dale mdà di Dwata ku demen ise, du ta dee dad ise glut tugad Dwata kel di klamang banwe. ² Na ani gugmadèyu dun ku yé mnè di satu to i Mtiu Tulus. Nè i to tmulen dun ta salu dini Dyisas Krayst na fbaling To, yé mnè di kenen i Tulus Dwata. ³ Bay nè i to famkéng i tdò ayé gablà ku Dyisas, ise Tulus Dwata mnè di kenen. Yé mnè di kenen i tulus dmuen ku Krayst, dunan i ta lingeyu salu dini, na ani, ta dini di klamang banwe.

⁴ Bay gamu, dad ngàgu, ta nfun Dwata gamu, na ta gfsanyu i dad ise glut tugad, du i Mtiu Tulus mnè di gamu mas maltulus di tulus mnè di dad to nfun i banwe. ⁵ Yé mfun dale i banwe. Taman, lo yé santulenla i kdee mnè di banwe ani, na flinge di dale i dad to di banwe. ⁶ Gito ta nfun Dwata, na nè i to dmiè i Dwata, flinge kenen di gito. Bay nè i to ise nfun Dwata, là flingen di gito. Fagu déé, gadèto i Tulus tamdò i kaglutatan, na i tulus tamdò kéng.

I kakdo Dwata

⁷ E dad flanek kanbonggu nawa, too ato sakdo du yé gumdà i kakdo di Dwata. Nè i to kamdo, ngà kenen i Dwata, na gadèan i Dwata. ⁸ Nè i to là kamdo, là ti gadèan i Dwata, du Dwata gutambul i kakdo. ⁹ Na ani kibò Dwata fite i kakdon di gito, dekan i sen Ngàan dini di tah tanà du fye gfunto nawa landè sen fagu di kenen. ¹⁰ Dunan ani i too glut kakdo, ise ku gito kamdo i Dwata, bay kenen i kamdo gito, na dekan i Ngàan dini du mgimò dsù bayad i dad salàto.

¹¹ E dad flanek kanbonggu nawa, du gambet ayé i kakdo Dwata gito, là fakay ku là sakdo ato. ¹² Landè to lmen mite i Dwata. Bay ku sakdo ato, mnè Dwata di gito, na ta sikof nan i kakdon dini di gito.

¹³ Fagu dini gadèto ta mnè ato di Dwata, na mnè Dwata di gito, du ta blén gito i Tulusan. ¹⁴ Na ta teenmi i Ngà Dwata, na yé tullenmi ta dek Dwata Mà i Ngàan dini di tah tanà du fye falwàan i dad to. ¹⁵ Nè i to tmulen na Dyisas i Ngà Dwata, ta mnè Dwata di kenen na kenen mnè di Dwata. ¹⁶ Na ta gadèto na fantooto i kakdo Dwata di gito.

Dwata gutambul i kakdo, na nè i to fanlesan kakdon, mnè kenen di Dwata, na Dwata mnè di kenen. ¹⁷ Na fagu dini, ta sikof i kasakdoto du fye landè klikòto di Du Kukuman du balù di lamto mnè dini di tah tanà, salngad ato di kenen. ¹⁸ Landè klikò di kasakdo, du i sikof kakdo,

filihan i klikò. Nè i to likò, là fa sikof i kakdo déé di kenen, du i klikò nun kasgagotla i flayam.

¹⁹ Yé duento kamdo du Dwata muna kamdo gito. ²⁰ Bay ku nun to, na yé manan kandon kun i Dwata, bay nutehan nawa i dademen to, ta tmulen kèng, du dét kibòto kamdo i Dwata di là teento ku là kandoto i dademeto to i teento? ²¹ Ani uldin ta blén di gito: nè to kandon i Dwata, lêan kando i dademen to.

5

I kagfisanto dad sasè di banwe ani

¹ Nè to ftoo na Dyisas i Mgalék Dwata, ngà i Dwata kenen. Na nè to kamdo i Mà, lêan kando i dad ngàan. ² Ani gugmadèto dun ta kandoto i dad ngà Dwata, ku kandoto i Dwata, na nimento i dad uldinan. ³ Ani ilè i kakkdoto di Dwata, nimento i dad uldinan. Na là mlimah mimen dun, ⁴ du i kdee dad ngà i Dwata, ta gfislanla i sasè dini di tah tanà ani. Na ani gamfisan dun, i kaftooto. ⁵ Simto kè gamfisan i sasè di banwe ani? Yé dunan i to ftoo na Dyisas i Ngà Dwata.

I tmulen gablà ku Dyisas Krayst

⁶ Ta salu Dyisas Krayst dini di tah tanà, na bnunyag kenen di éél, na falohan i litèan di kfatin di krus. Ise ku lo kenen fbunyag di éél, bay lê maloh i litèan. Na i Mtiu Tulus tmulen gablà ayé, du kenen i kaglut. ⁷ Nun tlu tmulen gablà ku Dyisas,

⁸ dunan i Mtiu Tulus, na i éél, na i litè, na i tlu ani, sasatu ale. ⁹ Ku fantooto, i tulen dademe to, midul déé kaglut tulen Dwata gablà di Ngàan. ¹⁰ Nè i to ftoo di Ngà i Dwata, ta toon gadè i kaglut. Bay nè i to là ftoo di Dwata, fankéngan i Dwata du là fantoon i tulen Dwata gablà di Ngàan. ¹¹ Ani i ta tulen Dwata: Banlén ato nawa landè sen, na yé gumdàan di Ngàan. ¹² Nè i to ta dmawat i Ngà Dwata, ta nun nawan landè sen, bay nè i to là dmawat i Ngà Dwata, landè nawan landè sen.

Nawa landè sen

¹³ Sulatgu ayé di gamu du fye gadèyu na gamu ta ftoo di Ngà Dwata nun nawayu landè sen. ¹⁴ Na là gdè ato mni di Dwata du gadèto balù dét i fnito, tnmelan syan ku glalò di knayèan. ¹⁵ Na du gadèto na galan linge i kdee fnito di kenen, taman gadèto balù dét i fnito, gdawatto.

¹⁶ Na ku teenyu i flanekeyu di kaftoo ta tatek di salà, bay i salà ayé là gamgebe dun di fati, yé fye dnasalyu du fye banlé Dwata kenen nawa. Bay nun salà gamgebe i satu to di fati. Ise ku yé man-gu dnasalyu i to mimò salà salngad ayé. ¹⁷ I kdee dad sasè nimò, slame salà, bay nun salà là geben ge di fati.

¹⁸ Ta gadèto nè i to too glut ngà i Dwata, ta là fadlugan di salà, du Krayst, i Ngà Dwata, kamlung kenen du fye landè kibò Satanas magot dun. ¹⁹ Ta tooto gadè

na ngà ato i Dwata, na lêto gadè Satanas magot i klamang banwe. ²⁰ Na lêto gadè ta salu dini di tah tanà i Ngà Dwata, na ta banlén ato kaglabat du fye gadèto i too glut Dwata. Na ta sasatu ato di too glut Dwata, na di Ngàan, dunan Dyisas Krayst. Kenen i too glut Dwata, na i gutambul i nawa landè sen. ²¹ E dad ngàgu, tooyu niwas i dad ise glut dwata.

I Galwe Sulat Febe Dyan

¹ Yé gumdà i surat ani di ulu i dad to ftoò di ku Dyisas Krayst. Na febegu i surat ani di ge, na kel di dad ngàam du ge i libun ta mgalék Dwata. Too gamu mabtas di do, na ise kulo di do, bay lê man di kdee dad to ta gmadè i kaglutan, ² du ta mnè di gito i kaglutan di mdù ani, na kel di landè sen.

³ Mulà moon i Dwata Mà na i Ngàan Dyisas Krayst mlé gito kafye, kakdo, na ktanak nawa mdà di kaglutan na di kakdon.

I kaglutan na i kakdo

⁴ Too agu lehew du ta gadègu na nun di dad ngàam too fduf lmalò i kaglutan salngad di ta fimò Dwata Mà di gito. ⁵ Na yé duenam man, flanekgu libun, ani fnigu di ge, i kdeeto salbong nawa. Ise ku falami i uldin ani di gito, bay ta mloto gadè mdà di kagatbùan. ⁶ Ani ilè i kalbong nawa, ku nimento i dad uldin Dwata. Na ani i uldin ta linge dad to mdà di kagatbùan, mnè gamu di kasakdo.

⁷ Du dee dad to famgaw ta kel di klamang banwe. Là fantoola i kafbaling Dyisas Krayst to. Dunan ayé i dad to famgaw na dmuen ku Krayst. ⁸ Taman, too gamu fgeye tà malmo i lubayto mimò, bay yé fye ku too sikof i kagdawatto dun. ⁹ Nè to là mnè di tdò Krayst, bay balingan

tananù, là déé Dwata di kenen. Bay nè to mnè di tdò Krayst, ta déé di kenen i Mà na i Ngà. ¹⁰ Na ku nun to kel déé di gamu, na mahal i tdòan, nangyu dnawat di gumnyèyu, na nangyu nafè. ¹¹ Du nè to mafè kenen, ta gagin di sasè nimòan.

Gusen i surat Dyan ani

¹² Nun dee fakaygu man di gamu moon, bay là mayè agu flam dun di surat, du yé kayègu di là mlo site ato du fye too sikof i klehewto. ¹³ Yé man i dad ngà flanekam libun ta nalék Dwata, “Kumusta ge” kun.

I Gatlu Sulat Febe Dyan

¹ Mdà di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst. Ani sulatgu di ge, Gayus, i demegu sgalak toogu kando. ² E flanek kanbonggu nawa, yé dasalgu mulà moon ku too fye kagkaham, na fye laweham salngad di kafye i kaftoom. ³ Too agu lehew kanto kel i dad flanekta ftoo du yé tulenla di do too ge fduf di kaftoom i kaglutan, salngad di klalòam dun. ⁴ Landè gamsngad i klehewgu ku lingegu klalò dad ngàgu di kaglutan.

I kdagan ku Gayus

⁵ E flanek kanbonggu nawa, ta gadègu too ge fduf di galam kifat i dademeto ftoo tlang di gumnèam, balù ku là dilèam ale. ⁶ Ta tulenla di dademela ftoo dini gablà di kakdom. Midul i kafyen ku ttabengam ale di kagula du yé gten nimò i dad to ftoo di Dwata. ⁷ Yé duenla magu du tamdò ale gablà di dagit Krayst, na là mni ale tabeng di dad to là ftoo. ⁸ Yé duenam man, gito dad to ftoo, là fakay ku là ttabengto ale du fye nun alelto di katdòla i kaglutan gablà ku Dyisas Krayst.

Dyutrifis na Dimitriyu

⁹ Ta nun sulatgu di dad to ftoo, bay là mayè Dyutrifis flinge di do. Yé kayèan ku lo kenen i mebe gamu.

¹⁰ Yé duenam man, ku ta salu agu déé di gamu, tulen-gu gamu i kdee nimòan du too kenen samtugad salék gablà di gami. Na ise ku lo ayé, bay ku nun dad to ftoo salu déé, là dnawatan ale. Na ku nun to mayè dmawat dale, fnangan ale na falwàan di simbahan.

¹¹ E flanek kanbonggu nawa, nangam ganbet i sasè, bay yé ganbetam i fye. Nè i to mimò fye, yé mfun dun i Dwata. Bay nè i to mimò sasè, là glabatan i Dwata. ¹² Dag i kdee dad to Dimitriyu, na too glut i kdagla dun. Balù gami, toomi kenen dag, na ta gadèyu sa slame glut i kdee manmi.

Gusen i sulat Dyan

¹³ Nun dee fa i kayègu man di ge, bay là mayè agu flam dun di sulat. ¹⁴ Yé kayègu di là mlo, site ate du fye gastulen ate. ¹⁵ Mulà moon i ktanak nawa magin ge. Man i dademem sgalak dini “Kumusta ge” kun. Na manam “Kumusta” di dademem sgalak déé, kat satu di dale.

I Sulat Febe Dyud

¹ Do, Dyud, febe i sulat ani, satu fasak Dyisas Krayst, na i flanek Dyém.

Na yé gughtadèan di dad to ta tlo Dwata i mnè di kalbong nawa i Mâto Dwata, na di kifat Dyisas Krayst. ² Gfunyu moon i sikof kakdo, na ktanak nawa, na kalbong nawa.

I dad to tamdò kéng

³ Dad mabtas flanekgu, too agu mayè moon smulat di gamu gablà di kagalwà ta gusasatuto, bay mfeges agu smulat di gamu du fye tangalgu nawayu di ksenyu i kaftoo ta blé Dwata di dad ton. ⁴ Du nun dad to là mafè Dwata talgunus fusuk di blengto, na nakingla i tdò gablà di kafye i Dwatato du fye nun dawala mimò sasè knayè i lawehla, na knangla Dyisas Krayst, i lo sen Ulu na Amuto. Di munan, ta fala fgadè Dwata di Tnalùan i kaflayam ta gfunla.

⁵ Balù ta gadèyu i kdee ani, kayègu fafaldam gamu i kafalwà i Amuto dad to Israél mdà di Idyip, bay di gusenàn, falmon i dad to là ftoo. ⁶ Léyu fandam i dad kasaligan lmafà i glalla na tmagak i tagnè gumnèla. Bnakus Dwata ale sangkali là ftoh di too mgat kifuh, du tagàan ale di Mabtas Du i kaflayaman dale. ⁷ Na léyu fandam Sodom na Gomora na i dademe lunsud mdadong déé, du i nimò dad to di dad banwe

ayé, salngad i nimò dad kasaligan ayé, na toola fabsol i nawala mimò sasè knayè i lawehla, na mimò i magyà na magsik knayè i ungadla. Glam ale di lifoh landè fati, du gumite ksasè gukel i dad to mimò sasè.

⁸ Na salngad déé, kamna na nun kanteen i dad to tamdò kéng ayé, na yé gumdàla fagsik i lawehla. Knangla i kdatah Dwata, na nadoyla i dad maltulus. ⁹ Balù Mikaél, ulu i dad kasaligan Dwata, là glasan madoy ku Satanas di ktifùan dun. Du di kasgilla gablà di laweh Mosis, lon man, “Dwata mngak ge moon.” ¹⁰ Bay i dad to ayé, nadoyla i kdee là glabatla. Na i gnadèla salngad i lmanaf mlayal, yé gamfalmo dale. ¹¹ Too ale magakdo! Lalòla i nimò Kain. Na mdà di kiballa knun, lêla ganbet Balaam di kagsalàan. Na lêla natu i Dwata salngad i nimò Kora, na lê ale malmo gambet kenen. ¹² Dale gumdàan maslen i kasgalakyu kmaan du mdà di sasè nimòla. Lo yé nifatla i ktola. Salngad ale i labun falis nus là mebe ulen, na dad kayu là menge di bangla menge ta magdot na mati. ¹³ Salngad ale i malbang lwek mahin du teen i dad magyà nimòla salngad kitem i bulak lwek. Salngad ale i dad blatik tatek, na ta nun tagà Dwata dale too mgat gukmifuhan kel di landè sen.

¹⁴ Inok, i gfitu tugad to mdà di ku Adan, ta falan tulen gablà di dale, manan, “Salu

gadini i Amu, magin dun i file libu mtiu kasaliganan, ¹⁵ du nukuman i kdee, na falnaya-man i kdee là mafè Dwata du mdà di sasè nimòla na i kadoyla i Dwata.”

¹⁶ Gal mungag i dad to ayé, na dmalam ale. Lalòla i dale knayè. Fagdag ale, na too ale fulung stulen fye gwèla i knayèla.

Dad fgadè na fngewe

¹⁷ Bay dad flanekgu, tooyu fandam i ta tulen dad to dek Amuto Dyisas Krayst.

¹⁸ Manla, “Kadang ku ta mdadong i gusen du, nun dad to kel i madoy gamu, na lo yé lalòla i sasè knayèla.” ¹⁹ Dale gumdàyu masgalel, na yé too mebe dale i sasè knayèla, na là mnè di dale i Mtiu Tulus.

²⁰ Bay dad flanek, too gamu fadlug satgal di mtiu kaftooyu. Too gamu dmasal fagu di tabeng i Mtiu Tulus.

²¹ Fles gamu mnè di kalbong nawa Dwata di lamyu fatan i kablé Amuto Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon. ²² Tooyu kando i dad to lwe nawa. ²³ Falwàyu i dademe fagu di kaskoty dale mdà di lanaw lifoh, na ttabengyu i dademe, bay too gamu fgeye, na knangyu i dad klawehla ta magsik mdà di sasè niballa.

Sangal dasal mlé kafye

²⁴ Lo kenen i kamlung gamu fye là tatek gamu, na neben gamu di kanfe i kdatahan di landè slenyu na di knun klehewyu — ²⁵ i lo sen Dwata na Falwà gito fagu

di ku Dyisas Krayst, i Amuto, yé banlé afè, kdatah, kgis, na glal mdà di muna, kel di mdu ani, na kel di landè sen. Amén.

I Ta Fite Dyisas Krayst ku Dyan

¹ Di libru ani gugsulat i ta fite Dyisas Krayst. Ta fgate Dwata ku Krayst i dad fan mkel du fye fiten di dad snaligan, na fafgadè Krayst ani di satu snaligan, dunan Dyan, fagu di kasaliganan. ² Yé fgate Dyan na glut i kdee teenan, du slame mdà di man Dwata na Dyisas Krayst di kenen.

³ Too nun kafye i to masa ani di kanfe i dad to, na ku simto i falminge dun na fnèan di nawan, lê nun kafyen du ta mdadong nan i kagdohò i ta fgate Dwata ani.

I sulat di dad fitu lumbuk i dad to ftoo

⁴ Mdà di ku Dyan salu di dad fitu simbahan glam di Asya.

Mulà moon gamdawat gamu kafye na ktanak nawa mdà di Dwata, dunan i Dwata mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di landè sen, na lê man mdà di Mtiu Tulus déé di kanfe Dwata, dunan i fite kaltulusan di fitu kfagu, ⁵ na lê man mdà di ku Dyisas Krayst, i tmulen kaglut, dunan i tnanin mték mdà di fati, na magot i kdee dad hari dini di tah tanà.

Kanbongan ato nawa, na fagu di litèan maloh di kfatin di krus, ta falwàan ato di dad salàto. ⁶ Na lê nimò Dyisas Krayst ato i dad to fakay magin di Kagotan, na ta nimòan

ato i dad to mnè di bleng i Dwata na di dad to du fye nimòto knayè i Màan, dunan i Dwata. Too kenen magdayen, na maltulus kel di landè sen. Amén.

⁷ Tooyu fandam du lê samfulè Dyisas Krayst teen di labun. Na i kdee dad to mite dun, balù i dad to fmatak kenen di krus. Na i kdee dad sahal lumbuk i dad to, too ale lmanu kadang du mdà di kaflayaman dale. Too ti glut ayé du too ti gdohò i man-gu ani. ⁸ I Amuto Dwata i too maltulus, na kenen i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani. Na ani manan, “Do i Alfa na Omiga,” dunan i tambù i kdee, na i famnge dun. Kenen i mdà di muna, na sngé kel di mdu ani, na kel di landè sen.

I kfite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

⁹ Do, Dyan, i flanekyu, na fagu di ksasatugu ku Dyisas, ta gagin agu di kaflayaman salngad di gamu, na lê agu gagin di Kagotan, na di kagtayudan. Na mdà di katdògu i Tnalù Dwata, dunan i kaglut ta fite Dyisas, ta bat dad ganlal agu ditù di fungul dnagit Patmus. ¹⁰ Na di satu du kfangamfù di Amu, ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun lingegu talù gsen di kagolgu, na too ti bong talùan gambet i uni bong féw. ¹¹ Na ani manan di do, “Sulatam i teenam, na febem di dad to ftoo ku Dyisas di dad fitu syudad, dunan di Ifisu, na Smirna, na Pircamu, na Tiyatira, na

Sardis, na Filadélfyá, na lê man di Lawdisya.”

¹² Na ta kmangél agu du fye teen-gu ku simto i talù di do, na nun teen-gu fitu blawen gufkah salò. ¹³ Na di bleng i dad gufkah salò ayé, nun tadag déé i kbaweh to. Na smaúl kenen tahà kel di blian, na nun blawen labéd di kfen. ¹⁴ Na i wakan, gambet bul bilibili falami sut du too ti bukay. Na i matan, gambet dinè lifoh. ¹⁵ Na too samfilà i blian, gambet tambaga tnunal di luben. Na i talùan, gambet luk i bong fikong. ¹⁶ Na di sigalan gsen di kwanan, nun nagotan fitu blatik, na nun lamwà di bàan satu gamban sundang sbalà bà. Na too mneng i bawehan gambet kneng i du ku ta ltu.

¹⁷ Na kantogu teen kenen, tadè agu galfan gambet i to ta mati. Bay i sigalan kwanan, yé agotan do, na manan, “Nang ge likò. Do tambù i kdee, na i famnge dun. ¹⁸ Do i mto. Ta gagu agu di fati, bay neyem, ta lê agu mto, na ta là mati agu kel di landè sen. Do magot i fati na Hadis.

¹⁹ Yé duenam man, sulatam i kdee fitegu di ge, dunan i kdee mkel ani, na lê man i kdee mkel kadang. ²⁰ Ani gumtatek i dad fitu blatik teenam di sigalgu kwanan, na lê i dad fitu blawen gufkah salò. Mdà dad fitu blatik, yé dad kasaligan mifat dad fitu simbahan i dad to ftoó, na mdà dad fitu gufkah salò, dunan i dad fitu simbahan ayé.”

2

I fagfadè Dyisas di simbahan di Ifisu

¹ Na ta lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Ifisu. Manam di dale, ‘Ani fagfadè i To magot i fitu blatik di sigal kwananan, na magu di bleng i dad fitu blawen gufkah salò. ² Ta gadègu sa i kdee dad nimòyu, dunan i kalgadyu na i kagtayudyu di dad kaflayam. Ta gadègu na là falohyu i dad to sasè magin di gamu, du i dad to flingu fagu di kmanla dun dale i dek Dyisas, ta tooyu ale tnanul, na ta teenyu na ise ale glut dek Dyisas. ³ Na ta gadègu sa i kafagtayudyu di dad kaflayam gafat di gamu fagu di ksatatuyu di do, na là sa fdonyu dun. ⁴ Bay ani là kayègu di gamu, du i kalbong nawayu do, ta là salngadan di muna. ⁵ Taman, fandamyu i muna kagkahyu, na nsalyu i gukulangyu ani, na nulèyu i fye ldamyu di munan. Ku là msal gamu, salu agu déé di gamu, na nwègu i gufkah salòyu. ⁶ Bay ani gufyeyu du knangyu i sasè nimò dad Nikolaytas, salngad do. ⁷ Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i to gamfisan kel di gusenán, banlégu ktoo kmaan benge kayu mlé nawa landè sen di Paraiso, i banwe Dwata.’ ”

I fagfadè Dyisas di simbahan di Smirna

⁸ Na lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Smirna. Manam di dale, ‘Ani fafgadè i To tambù i kdee na famnge dun, dunan i ta mati di munan, na ta lê mték. ⁹ Ta gadègu i dad kaflayamyu, na i klandèyu. Bay di kaglutun, too bong i knunyu mdà di Dwata. Ta gadègu i sasè kastulen i dad Dyu gamu. Bay balù ku man nawala ku too ale glut Dyu, bay yé mfun dale Satanas. ¹⁰ Nangyu kalnikò i dad kaflayam fan kel di gamu, du nun di gamu fablanggù Satanas du tnilewan gamu, bay lo sfalò butang i klo kaflayamyu. Ani flaugu di gamu, too gamu fduf lmalò di do, balù ku fnatila gamu, du banléta gamu kyangen, dunan i nawa landè sen. ¹¹ Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i to gamfisan kel di gusenana, là gnagula i galwe fati, dunan kaflayam landè sen.’ ”

I fafgadè Dyisas di simbahan di Pirgamu

¹² Na lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Pirgamu. Manam di dale, ‘Ani fafgadè i To magot i sundang sbalà bà too gamban. ¹³ Ta gadègu i banwe gumnèyu, déé gumnè Satanas, na kenen magot dun. Bay knèan, tooyu knabas i kaftooyu di do, na

là sa tngakuyu dun, balù ku déé gufmatila ku Antipas, du mdà di kafdufan tmulen gablà di do. ¹⁴ Bay ani là knayègu di gamu, du nun dademe déé lmalò di tdò Balaam di munan, na balingyu ale faloh. Mdà Balaam, kenen i tamdò ku Balak i kibòan fagsalà dad to Israél fagu di kakaanla i dad dsù di dad ise glut dwata, na di ksafédla ise yaanla. ¹⁵ Na lê nun dademe lmalò i tdò i dad Nikolaytas. ¹⁶ Taman, msal gamu, du ku là msal gamu, fabaltik agu salu déé, na gnamitgu i sundang lamwà di bàgu samfati i dad to ayé. ¹⁷ Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan. Na nè i to gamfisan kel di gusenana, banlégu kenen knaan* busek Dwata. Na lêgu kenen banlé batu bukay, na nun falami dagit gsulat déé, na lo yé gmadè dun i to gamdawat i batu ayé.’ ”

I fafgadè Dyisas di simbahan di Tiyatira

¹⁸ Na lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Tiyatira. Manam di dale, ‘Ani fafgadè i Ngà Dwata, dunan i To nun mata gambet dinè lifoh, na blian samfilà gambet tambaga tnunal di luben. ¹⁹ Ta gadègu i kdee dad nimòyu, dunan i kakdoyu, na i kaftooyu, na i kafdufyu mimò i nimògu, na i kafag-tayudyu di dad kaflayam.

* 2:17 2:17 Dunan mana mdà di langit.

Na lêgu gadè ta baling midul i kalbong nimòyu di mdu ani. ²⁰ Bay ani là knayègu di gamu, du balingyu faloh i katdò Dyésibél, i libun manan kenen kun tugad Dwata. Bay fan-gawan i dad snaliggu du yé tdòan fakayla snaféd i ise yaanla, na fakayla knaan i ta dsù di dad ise glut dwata. ²¹ Ta banlégu kenen bang msal di dad sasè nimòan ayé, bay là ti mayèan. ²² Bay tadègu bat kenen di gumilèan, na lê gagin falnayam i kdee dad to lmalò i nimòan ku là msal ale di sasè nimò ganbetla di kenen. ²³ Fnatigu i dad ngàan, na fagu déé, teen i kdee dad to ftoo na gadègu i fandamla na knayè i dad to, na bnalàgu di kat satu gamu i dad nimòyu.

²⁴ Bay nun di gamu déé di Tiyatira, là lalòyu i sasè tdò Dyésibél, na là ganbetyu i manla “dad mngalam tdò mdà di ku Satanas.” Na landè dademe fimòta gamu. ²⁵ Ani logu man gamu. Too gamu fbagal di kaftooyu. ²⁶ Nè i dad to gamfisan kel di gusenán, na fles mimen di knayègu, banlégu ale glal magot i dad to mdà di dad sahal banwe. ²⁷ Too mbagal i kagotla salngad di bala tek là gagan tanfò, du lnunahla i dad banwe salngad i kulang tanà. Na banlégu ale kdatah, salngad kdatah ta gdawatgu di ku Mà. ²⁸ Na lêgu blé di dale i blatik too mneng. ²⁹ Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.’ ”

3

I fagfadè Dyisas di simbahan di Sardis

¹ Na lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Sardis. Manam di dale, ‘Ani fagfadè i To fite kaltulusan di fitu kfagu, na magot i fitu blatik. Ta gadègu i dad nimòyu, na gadègu yé kite dad to gamu nun falami nawayu, bay di kaglután salngad gamu fa di to mati. ² Mukat gamu, na fanbagalyu i gdè kaftooyu du fye là sdulèan malmo, du là fa sikof i dad nimòyu di kanfe Dwata. ³ Taman, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu na ta dnawatyu di munan. Too gamu mimen, na nsalyu i dad sasè nimòyu, du ku là, tadè agu msut déé di gamu gambet i to tmaku. ⁴ Bay nun là dee di gamu i là fagsik saulla. Dale i gten falsak saul bukay magin do. ⁵ Na nè i to gamfisan kel di gusenán, lê kenen snaul bukay salngad dale. Na là ti nifugu i dagitan di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè sen. Bay di kanfe Màgu na i dad kasaliganan, yé fgadègu dale i dad togu. ⁶ Nè i to nun klinge, yé fye, falningen man i Mtiu Tulus di dad simbahan.’ ”

I fagfadè Dyisas di simbahan di Filadélfya

⁷ Na lê talù Dyisas, manan, “Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Filadélfya. Manam di dale,

'Ani fafgadè i To too mtiu na too glut gsalig, dunan i mfun kunsì nagot Hari Dabid di munan. I fintù ta nukàan, ta landè gmagan tmakab dun. Na i fintù ta tnakaban, ta landè gmagan mukà dun. ⁸ Ta gadègu i dad nimòyu. Gadègu too tukay i kgisyu, bay ta nimenyu i tdògu, na too gamu fduf di klalòyu do. Ta nukàgu gamu i satu fintù, na ta landè gmagan tmakab dun. ⁹ Na mdà i lumbuk Satanas gal tmulen kéng fagu di kmanla dun, dale kun dad glut Dyu, falkuadgu ale di bliyu du fye gadèla bong nawata gamu. ¹⁰ Yé ta mangu di gamu fagtayud gamu, na ta nimenyu sa i mangu ayé. Taman, kanlungta gamu di kaflayam fan kel ku ta tnilewgu i kdee dad to di klamang banwe. ¹¹ Na lê agu samfulé di là mlo. Tooyu fnè di nawayu i kaftooyu du fye landè gamlad i kyangen ta tagà Dwata gamu. ¹² Nè i to gamfisan kel di gusenán, nimògu kenen lahan i Gumnè Dwata, na ta là milihan déé. Na sulatgu di kenen i dagit Dwata, i dagit syudad Dwata, dunan falami Dyérusalém ftuntun mdà di langit. Na lêgu sulat di kenen i falami dagitgu. ¹³ Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Lawdisya

¹⁴ Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i simbahan di Lawdisya. Manam di dale,

'Ani fafgadè i To too gsalig. Too kenen fduf, na slame glut i kdee manan, na kenen gutambul i kdee dad nimò Dwata. ¹⁵ Ta gadègu i dad nimòyu. Là sa minit nawayu, na là sa tnon. Yé kayègu, ku tno gamu, gafles i katnoyu, na ku minit gamu, gafles i kinityu. ¹⁶ Bay du gambet gamu i éél lo mduf, taman ta fanta gamu lwà. ¹⁷ Yé manyu bong knunyu na fye kagkahyu na landè klidùyu. Bay di kaglutan maflayam gamu, na magakdo gamu, na landè knunyu, na tadè gamu flaweh, na butè. ¹⁸ Taman ani flaugu gamu. Mwè gamu i untù blawen di do du fye bong knunyu. Na mwè gamu saul bukay di do du fye lsakyu, du fye ta là myà gamu di kaflawehyu. Na mwè gamu bulung matayu, du fye mite gamu. ¹⁹ Nngakgu na fanngewegu i kdee to kanbonggu nawa. Taman, too gamu fduf, na nsalyu dad salàyu. ²⁰ Fandamyu ani. Tadag agu di sablà i fintù, na mbal agu fusuk. Ku nun to lminge i talùgu, na nukàan i fintù, fusuk agu di gumnèan, na song gami kmaan. ²¹ Nè to gamfisan kel di gusenán, yé banlégu glal sudeng di safédgu di trunugu. Yé gufasalngadgu dun i kafsudeng Mà do di safédan di kafngegu fmisan i dad sasè.

²² Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

4

I kfangamfù ditù di langit

¹ Na kafnge ayé gine, lê nun fite i Amu di do, i satu takab ta mgukà ditù di langit.

Na mdà i talù ta lingegu salngad bong féw, ta lê talù, manan, “Myak ge dini, du fiteta ge ku dét i mkel kadang di fulé du.” ² Na ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun teen-gu trunu di langit, na nun sudeng di tahan. ³ Too mneng i bawehan salngad dad batu malung dnagit dyaspér na kornalina, na glibut di trunun ayé, nun bluntu mlunu salngad bawehan di ésméralda. ⁴ Na glibut di trunu ayé, lê nun lwe falò fat dademe trunu, na yé sudeng di tahla lwe falò fat tua. Smaul ale bukay, na nun sukubla kyanen blawen.

⁵ Na mdà di tnanin trunu, mkal i silà, na nun lugung na kilet. Na gsen di muna i trunu, nun fitu salò ta dminè, dunan i Mtiu Tulus, du fiten i kaltulusan di fitu kfagu. ⁶ Na di gusmalu i trunu, nun sawe mahin too mtiu salngad kristal.

Na glibut di trunu ayé, nun fat maltulus tadag déé, na fnò mata i kfela na i kagolla. ⁷ Yé baweh i tnanin maltulus salngad liyun, na i galwen, salngad safi, na i gatlung, salngad baweh to, na i gfan salngad banug ku mayeng. ⁸ Na kat satu maltulus ayé, men nam fafakla, na slame mata di dungan na di tah i fafakla. Mdu na kifuh, là

ti fanak ale lmingag dmayen Dwata, manla,

“Too ti mtiu i Amuto Dwata Too Maltulus, dunan i Dwata mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di landè sen.”

⁹ Na yé duen i dad maltulus lmingag du dnayenla, nafèla, na fasalamat ale di sudeng di tnanin trunu, dunan i mto kel di landè sen. Na gasalngan di kdayenla ayé, ¹⁰ tadè lamfan i dad lwe falò fat ulu di muna i trunu, na fnangamfùla i Mto kel di landè sen. Na flasàla i dad kyanenla di kanfen, na manla,

¹¹ “E, Amumi na Dwatami, gten ge dmawat kdayen, afè, na kaltulus du ge sa mimò kalbong kdee, na mdà di knayèam, yé duenla mto.”

5

I sulat maglulun na i Ngà Bilibili

¹ Na nun teen-gu kalatas lnulun sbalà sulat di kwanan i sudeng di tnanin trunu, na lê nun fitu fadkat dun du fye là mgukàan. ² Na nun teen-gu satu kasaligan maltulus, na toon falbong i talùan, na manan, “Simto gablà mwè i dad fadkat di sulat ani na mukà dun?” ³ Bay landè teenla di langit, ku demen di tah tanà, ku demen di dungan i tanà ku gablà mukà i sulat ayé, na masa dun. ⁴ Taman, too agu mngel du landè teenla i gablà mukà sulat ayé na masa dun. ⁵ Na man i satu dad tua di do,

“Nang ge mngel. Neyem i Liyun mdà di bel lumbuk Dyuda, dunan i too mdatah bel Dabid. Kenen i gamfisan, na gablà mwè dad fitu fadkat di sulat, na mukà dun.

6 Na kafnge ayé, nun teen-gu Ngà Bilibili tadag di saféd i tnanin trunu di bleng i dad fat maltulus na dad lwe falò fat tua. Di keyem dun, gadèam ta gagu di fati. Fitu suketan na lê fitu matan, dunan i Mtiu Tulus dek di klamang banwe fite kaltulusan di fitu kfagu.

7 Na fdadong i Ngà Bilibili du nwèan i sulat lnulun di kwanan i sudeng di trunu.

8 Na kanton nimò ayé, ta lamfan i dad fat maltulus na i dad lwe falò fat tua di kanfe i Ngà Bilibili. Na kat satu dale, nun nebela arpa*, na dad tukung blawen fnò falbuk fye bun, dunan dasal i dad to nfun Dwata. 9 Na lmingag ale i satu falami lingag, manla,

“Ge i gablà mwè i sulat lnulun, na mwè i dad fadkatan, du ta fnati ge, na fagu di litèam maloh di krus, ta msò ge to mdà di kdee sahal gutambulla, na di sahal talùla, na di sahal adatla, na di sahal banwela du fye nfun Dwata ale.

10 Na ta nimòam ale dad to magin ge di Kagotam, na ta fanbalingam ale dad to mnè di bleng i Dwata na i dademe dad to du fye nimòla i knayèan. Na dale

magot i dad banwe di tah tanà.”

11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu na lingegu i file kati dad kasaligan Dwata, na salnibutla i tnanin trunu, na dad fat maltulus, na dad lwe falò fat tua. 12 Na toola fan-gal i klingagla, manla,

“I Ngà Bilibili ta fnati, too kenen gablà dmawat i glal, na knun, na kfulung, na kgis, na afè, na kdayen, na kafye.”

13 Na lêgu linge talù i kdee mnè di langit, na di tah tanà, na di dungan i tanà, na di mahin. Na sdulê ale lmingag, manla,

“Mdà i sudeng di trunu, na i Ngà Bilibili, gablà ale dmawat kafye, na afè, na kdayen, na glal kel di landè sen.”

14 Na lê tmimel i dad fat maltulus, manla, “Amén.” Na lamfan dad lwe falò fat tua du mangamfù ale.

6

Dad fitu fadkat

1 Kafnge ayé, teen-gu i kwè Ngà Bilibili i tnanin di dad fitu fadkat, klogu lminge talù i satu maltulus salngad lugging, manan, “Salu ge dini.”

2 Na lê nun teen-gu kudà bukay, na i smakay dun, nun nagotan bohol, na banléla kenen kyangen. Na mdà kenen salngad i to mdà sfati na gamfisan.

3 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i galwe fadkat, na flesgu linge talù i galwe

* 5:8 5:8 Sawe fuglung ku faglung, bay dee tafasan/kw'erdasan.

maltulus, manan, “Salu ge dini.”⁴ Na lê nun lamwà satu kudà too fulè, na i smakay dun, banléla ktoo mebe kasfati dini di tah tanà du sbanò i dad to. Na lê nun too tahà sundang bléla di kenen.

⁵ Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gatlu fadkat, na flesgu linge talù i gatlu maltulus, manan, “Salu ge dini.” Na kantogu meye, nun teen-gu kudà fitam, na i smakay dun, nun nagotan timbang.⁶ Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di bleng i dad fat maltulus, manan, “Ta lo tlu sufa trigo gwè satu to i sukéyan di sdu, na lo sgantang barli gwè satu to i sukéyan di sdu. Bay là fakay falmo i olib na i grép.”

⁷ Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfat fadkat, na flesgu linge talù i gfat maltulus, manan, “Salu ge dini.”

⁸ Na kantogu meye, lê nun teen-gu kudà bukes. Na yé dagit i smakay dun Fati, na yé tmadol dun Hadis. Na banléla ale ktoo fmati dee dad to di tah tanà fagu di sundang, na di kbitil, na di dad tduk, na di dad lmanaf labè. Na yé kdee dad to mati, tngà di tngà i kdeela mnè dini di tah tanà.

⁹ Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i glime fadkat, na flesgu teen di dungan gudamsù layef i dad to ta fnati mdà di kaftoola na kafdufla tmulen Tnalù Dwata.¹⁰ Na toola falbong i talùla du fakdo ale di Dwata, manla, “E Amu Maltulus, ge i too mtiu na gsalig. Kilen kè kaflayamam i

dad to di tah tanà ani du balas i kfatila gami?”¹¹ Na kat satu dale, nun gdawatla tahà saul bukay. Na yé flaun dale fatan ale là mlo du nun dademela snalig i Dwata, i dad flanekla di kaftoo lê fan fnati gambet dale, na silang gdohò kaflayaman dad to fmati dale ku ta sdulè.

¹² Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gnam fadkat, na fles nun bong linol. Na i du, ta mgimò fitam gambet falnas too fitam, na i bulen, ta mbaling fulè gambet litè.

¹³ Na mtatek i dad blatik kel di tanà gambet i benge fig tlabo muhad mdà di kgal nus.

¹⁴ Na tadè mlanas i kmawang salngad di klulun i sulat. Na kdee dad bulul na dad fungul, mgidul ale.

¹⁵ Na kafnge ayé, i kdee dad hari, na i dademe ganlal dini di tah tanà, na i dad ulu i dad sundalu, i dad to bong knun, i dad to kamgis, na i kdee dademe dad to, baling fasak, ku demen ise fasak, sdulè ale salbuni di lam i dad ilib na di bleng i dad malbang batu di dad bulul.¹⁶ Na tlola i dad bulul na i dad batu, manla, “Mtubak gamu di tahmi fye maglidung gami di kanfe i sundeng di trunu, na là gafat di gami i kalbut i Ngà Bilibili.¹⁷ Du ta kel i dula falmayam, na landè to gmagan famgal nawan di kaflayam ani.”

7

I 144,000 bel dad to Israél

¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu fat kasaligan i Dwata, yé gutadagla di fat syung i

tanà, na nsangla i nus du fye là mbalan di tanà, di mahin, ku demen di dad kayu. ² Na lê nun teen-gu kasaligan i Dwata fdu di gusut i du salu tah. Na yé neben i gal gnamit mimò ilè* di dad to nfun i too glut Dwata. Na fan-galan i talúan tamlo i dad fat kasaligan ayé gine ta banlé ktoo falmo i tanà na i mahin. ³ Na manan dale, “Nangyu tayò falmo i tanà, na i mahin, na i dad kayu. Silangyu falmo ku ta mimò gami ilè di baweh i dad to snalig i Dwatato.” ⁴ Na kafnge ayé, lê nun tmulen di do ku file kdee dad to i nun ilè, 144,000 i kdeela mdà di dad sfalò lwe lumbuk i dad bel Israél. ⁵ Mdà di lumbuk Dyuda, 12,000, na mdà di lumbuk Rubén, lê 12,000, na mdà di lumbuk Gad, lê 12,000. ⁶ Na mdà di lumbuk Asér, lê 12,000, na mdà di lumbuk Néftali, lê 12,000, na mdà di lumbuk Manasi, lê 12,000. ⁷ Na mdà di lumbuk Simyun, lê 12,000, na mdà di lumbuk Libay, lê 12,000, na mdà di lumbuk Isakar, lê 12,000. ⁸ Na mdà di lumbuk Sibulon, lê 12,000, na mdà di lumbuk Dyosip, lê 12,000, na mdà di lumbuk Bénhamin, lê 12,000.

I mlabung dad to smaui bukay

⁹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu mlabung dad to i là gagan nse. Na mdà ale di dad sahal banwe, na di sahal gutambul, na di sahal adat, na di sahal talù. Na déé gutadagla di kanfe i trunu

Ngà Bilibili. Na ta smaui ale bukay, na magot ale taglang palmira. ¹⁰ Na fan-galla i talùla, manla, “Magdayen Dwatami i ta sudeng di trunu, na lê man i Ngà Bilibili, du dale gumdà i kagalwàmi.” ¹¹ Na sdulè tadag i kdee dad kasaligan Dwata salmibut di trunu, na di dad lwe falò fat tua, na di dad fat maltulus. Na fles ale lamfan di kanfe i trunu du mangamfù ale di Dwata, ¹² na ani manla, “Too ti glut. I Dwatato, too kenen gablà dmawat kafye, kdayen, kfulung, kfasalamat, afè, glal, na kgis kel di landè sen. Amén.”

¹³ Na lê smalek satu tua di do, manan, “Simto i dad to smaui bukay ayé, na nè gumdàla?”

¹⁴ Na tmimel agu, man-gu, “Wanta. Ge sa i gmadè ayé.”

Na lêan agu tnmel, manan, “Dale sa i gamfisan di sasè kaflayam. Ta nfukla saulla di litè i Ngà Bilibili, du fye too bukay. ¹⁵ Taman, yé gutadagla di kanfe i trunu Dwata, na nimòla i knayèan mdu na kifuh déé di gumnèan. Na i sudeng di trunu ayé i kamlung dale du déé gumnèan di blengla. ¹⁶ Na ta là ale bitil ku demen malinum. Ta là maflayam ale di kinit du, na i dademe init, ¹⁷ du i Ngà Bilibili déé di trunu, yé i mifat dale, na nalakan ale salu di dad sfut éél mlé nawa. Na nifu Dwata dad lwak maloh di matala.”

* 7:2 7:2 Ku demen kyaf.

8

I kwè i gfitu fadkat

¹ Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfitu fadkat, na ta landè muni di langit kel di tngà oras klon. ² Na kafnge ayé, lêgu teen dad fitu kasaligan gal tadag di kanfe i Dwata, na kat satu di dale, banlé bong féw.

³ Na lê nun satu kasaligan i Dwata magot tukang blawen gumkah falbuk fye bun. Ta fdadong kenen di gudamsù, na tadag déé. Banléla kenen too bong falbuk du tnùan di dasal i dad to nfun Dwata di gudamsù blawen di kanfe i trunu. ⁴ Salngan salu tah i buk na dasal i dad to nfun Dwata mdà di lam falel i kasaligan tadag di kanfe i Dwata. ⁵ Na kafnge ayé, lê nwè kasaligan i tukang ayé gine, na fananòan bala lifoh mdà di gudamsù, klon mbat dun di tanà. Na tadè lmu-gung, na kmilet, na smilà, na lminol.

I dad malbang féw

⁶ Na i fitu kasaligan magot féw, ta fatlagad ale nyuf dun.

⁷ I tnanin kasaligan, ta nyufan i féwan. Tambù tatek i bulek ulen * na lifoh, nun bolan litè. Na sakuf i fan tngà i klamang banwe, gagin i dad kayu, na i dad bnas falami tmabò.

⁸ I galwe kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun bong dminù sawe bulul bat talà mahin, na tadè mbaling litè i fan tngà kabal i mahin, ⁹ na

fan tngà i kdee mnè di lam mahin mati, na fan tngà i kdee dad kafal di talà mahin malmo.

¹⁰ I gatlu kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun bong blatik dminè gambet salò bnakas mtatek mdà di langit, na yé gugtadèan di fan tngà i kdee dad éél maloh, na i dad sfut. ¹¹ (Yé dagit i blatik ayé Féét.) Na fan tngà i dad éél, mbaling féét, na dee to mati mdà di kinumla i éél féét ayé.

¹² I gfat kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na fan tngà i du, na fan tngà i bulen, na fan tngà i kdee dad blatik, malmo ale na mbaling kifuh. Taman, ku file kdee oras di mdu, fan tngà i là kneng i du. Na ku file kdee oras di kifuh, fan tngà i là kneng i bulen na dad blatik. ¹³ Na klogu meye, lê nun teen-gu banug mayeng di tah, na fan-galan i talùan, manan, “Too ti magakdo dad to mnè di tah tanà du mdà di sasè mkel ku ta nyuf i dad dè tlu kasaligan i dale féw.”

9

¹ I glime kasaligan, lêan nyuf i kenen féw, na nun teen-gu satu blatik ta mtatek di tanà. Na bléla di kenen i kunsì mukà i too mngalam sol landè gusenana. ² Na kanton nukà i sol ayé, lamwà i mangfel buk gambet i bong buk lamwà di sol gumtam uling*. Na magsafang i neng du, na kmifuh i klamang banwe. ³ Na nun dad tlangas

* 8:7 8:7 Mulen ays. * 9:2 9:2 Ku demen using.

lamwà di buk ayé, na mdaf ale di tah tanà, na banléla ale gnagan makét salngad alas i sifit†. ⁴ Na yé fnang di dale ku falmola i dad bnas di tah tanà, ku demen i dad fele, ku demen i dad kayu. Bay lo yé fakayla falnayam i dad to landè ilè i ta kfun Dwata dale di bawehla. ⁵ Na falohan ale falmayam i dad to kel di lime bulen klon, bay fnangan ale fmati dale. Na i katduk galyalo i dad to di kakét i tlangas dale, salngad alas sifit. ⁶ Na di lam i lime bulen ayé, too mayè i dad to ku mati ale, bay landè kibòla, du fawag i fati di dale.

⁷ I dad tlangas ayé, yé lawehla sawe kudà ta gatlagad snakay sfati. Na di tah ulula, nun sawe kyangen blawen, na i bawehla sawe baweh to. ⁸ Na i wakla, sawe wak libun, na i dad kifanla, sawe kifan liyun. ⁹ Na i dad anit di kfela sawe tek. Na ku mayeng ale, i lafluk fafakla, salngad lduk i dee kudà na uni kalisa dyolla salu di gusfati. ¹⁰ Na nun ikongla na knamatla gambet sifit, na déé di ikongla gumnè gnaganla falmayam i dad to di lam i lime bulen klon. ¹¹ Na nun hari i dad tlangas ayé, dunan i kasaligan Satanas magot i too mngalam sol. Yé dagitan di talù Hibru, dunan Abadon, na di talù Grik Apolyun. (Na yé gumtatek i dagit ayé, dunan “Gal Falmo.”)

¹² Na yé gusen i tnanin kalnikò. Bay nun lwe gdè fa.

¹³ Na lê nyuf gnam kasaligan i kenen féw, na nun lingegu talù fdu di sbalà syung i gudamsù blawen di kanfe i Dwata. ¹⁴ Na yé manan di gnam kasaligan ta myuf i féwan gine, “Ftakum i dad fat kasaligan Satanas ta bnakus di kilil i bong éél dnagit Yufratis.” ¹⁵ Na ftakun i fat kasaligan Satanas ayé i ta fala gatlagad fatan i bang, ku dét falin, na i bulenan, na i dun, na i orasan, du fnatila fan tngà i kdee dad to di klamang banwe. ¹⁶ Na yé kdee dad sundalu kmudà lwe latuh kati. Yé duen-gu gmadè dun du nun tmulen di do. ¹⁷ Di kanteen-gu, ani kbaweh i dad sundalu na i dad kudà snakayla. I dad sundalu, nun anit di kfela, yé batakan fulè gambet lifoh, na lê too mlunu, na mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla, gambet ulu liyun, na yé lamwà di bàla lifoh, na buk, na sandawà. ¹⁸ Na fan tngà i kdee to di klamang banwe mati mdà di tlu flayam ayé, dunan i lifoh, i buk, na i sandawà lamwà di bà i dad kudà. ¹⁹ Déé gumnè i gnaganla fmati di bàla na di ikongla. Na i dad ikongla, nun dad ulun salngad ulad i gnamitla falmayam dad to.

²⁰ Na i dad to là mati di dad flayam ayé, là ti nsalla i dad sasè nimòla. Baling ale fadlug mangamfù di dad busaw, na di dad ise glut dwata nimòla mdà di blawen, blawen bukay, tambaga,

† 9:3 9:3 Ku demen kuleng tanà.

batu, na kayu. I dad dwatala ani, là mite ale, na là lminge ale, na là magu ale. ²¹ Na i dad to ayé, là ti nsalla i kbanòla, na i kloosla, na i ksafédla i dad ise yaanla, na i ktakula.

10

I kasaligan Dwata na i tukay surat Inulun

¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata too maltulus tufa mdà di langit. Gsafut kenen labun, na nun bluntu* Imibut di ulun. Na i bawehan, gambet mata du, na i blian, gambet lahan dminè. ² Na nun tukay surat ta magbel di falelan. Mdà i blian gsen di kwanan, lékan di mahin, na i blian gsen di bibeng, lékan di tanà. ³ Na fan-galan i talúan salngad liyun. Na kanton talù, fles kmilet fitu dulê. ⁴ Na kafngen kmilet, suratgu moon i ta lingegu. Bay lê nun lingegu talù mdà di langit, manan do, “Nangam tulen i ta man fitu kilet, na nangam surat.”

⁵ Na i kasaligan Dwata ta teen-gu tadag di mahin na di tanà, kayangan salu tah sigalan kwanan, ⁶ du samdagè di dagit i Dwata mto kel di landè sen, dunan mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla, manan, “Ta landè guganggà i fan mkel ani. ⁷ Bay ku ta nyuf i gfitu kasaligan i kenen féw, yé klo Dwata dmohò i knayèan tagnèan buni, dunan i ta

tulenan di dad tugadan toon snalig.”

⁸ Kafnge ayé, lêgu linge talù i ta lingegu gine mdà di langit, ani manan, “Mdà ge. Nwèam i surat ta magbel di falel i kasaligan tadag di mahin na di tanà.”

⁹ Taman, ta fdadong agu di kasaligan ayé, na fnigu di kenen i tukay surat nagotan. Na yé manan do, “Nwèam, na knaanam. Too ti mih kadang di lam bàam gambet ttab, bay ku ta kel di lam tienam, too ti féét.”

¹⁰ Na ta nwègu i tukay surat mdà di falelan, na flesgu knaan. Na glut, too ti mih gambet ttab di lam bàgu, bay kantogu floh, ta too féét di lam tien-gu. ¹¹ Na lê nun talù di do, manan, “Là fakay ku là lêam fgadè i ta lingem gablà di fan mkel di dad to sahal adat, na sahal banwe, na sahal talù, na lê sahal ganlal.”

11

I lwe to tmulen i Tnalù Dwata

¹ Na kafnge ayé, banléla agu btas gambet tugad, na dekla agu, manla, “Mdà ge, na bantasam i Bong Gumnè Dwata, na i gudamsù, na nsem i kdee dad to mangamfù di Dwata déé. ² Bay nangam fagin bantas i nasel di lwà, du yé ta gablé di dad to ise Dyu i gal madoy Dwata. Fagsikla i syudad Dyérusalém, dunan i banwe Dwata, di lam i fat falò lwe bulen. ³ Na dekgu i lwe dad

* **10:1** 10:1 Ku demen lawés ku dawin dawé.

togu gal tmulen Tnalù Dwata, na yé klola tmulen 1,260 du. Na lamla tmulen, yé saulla falnas too mileng salngad sakù.”

⁴ Na i lwe to ayé, yé guflingen dale di munan di lwe kayu dnagit olib, na di lwe gufkah salò tadag di kanfe Dwata, dunan i mfun i kabal tanà. ⁵ Na ku nun to fan famsasè i lwe to ayé, nun lifoh lamwà di bàla du falmon i dad dmuen dale. Yé fati i dad to mayè famsasè dale. ⁶ Na i lwe to ayé, nun gnaganla msang i ulen di lamla tmulen i ta fgadè Dwata. Na lê nun gnaganla fambaling litè i dad sfut éél, na mlé kdee flayam balù dét knayèla.

⁷ Na kafngela tmulen i Tnalù Dwata, nun labè lmanaf lamwà di mngalam sol, na sanfatin ale. Gfisanan i lwe to ayé, na gfatin ale. ⁸ Na déé gumlasà i lawehla di dalan i bong syudad di gufmatak di krus i Amula di munan. Na yé gugaflingen i syudad ayé Sodom ku demen Idyip. ⁹ Na dee dad to mdà di dad sahal adat, na dad sahal gutambul, na dad sahal talù, na dad sahal banwe i salu déé di lam i tlu du tngà du neyela i laweh i dad to ayé, bay là ti falohla ale lbang du kayèla ale flagas. ¹⁰ Na mdà di kfati i lwe to ayé, too ti lehew i dad to mnè di tah tanà, na baling ale mimò fista na lê nun kasabléla, du i dad tugad Dwata ayé, toola falnayam i dad to di lamla mnè di tah tanà.

¹¹ Bay kafnge i tlu du tngà,

lê nték Dwata ale, na fles ale tadag. Na kanto teen i kdee dad to ayé, too ale likò. ¹² Na kafnge ayé, nun lingela talù mdà di langit, manan di lwe to ayé, “Mbatun gamu.” Na tadè ale magket magin di labun, na teen i dad to dmuen dale.

¹³ Salngan di kbatunla, nun bong linol, na malbà i gasfalò di kdee dad gumnè di syudad ayé. Fitu libu i kdee dad to mati di linol ayé, na i dad to là mati, too ale likò, na dnayenla i kdatah Dwata di langit.

¹⁴ Na yé gusen i galwe kalnikò. Bay kel i gatlung di là mlo.

Ikyufi gfitu féw

¹⁵ Na kafnge ayé, lê nyuf gfitu kasaligan i kenen féw, na nun dad talù too mgal di langit, manla, “I kdatah magot i kalbong kdee dini di tah tanà, ta yé gamfun dun i Amuto Dwata, na i Mgalékan, dunan Krayst. Na kel di landè gusen i Kagotan.” ¹⁶ Na i lwe falò fat tua sudeng di dad trunula di kanfe Dwata, ta lamfan ale du mangamfù ale di Dwata, ¹⁷ na manla, “E Amumi Dwata too maltulus, ge i Dwata mdà di muna kel di mdu ani. Fasalamat gami di ge du ta gnamitam i bong glalam, na ta tanbùam magot i kdee di tah tanà.

¹⁸ I dad to dmuen ge, too ale falbut, bay ta kel i bangam falmayam dale. Na ta lê kel

i bangam mukum i dad to ta mati, na mlé lubay di dad snaligam, dunan i dad tugadam, na i kdee dad to nfunam, dunan i kdee mafè ge, i baling mdanà, ku demen mdatah. Na ta lê kel i bangam falmayam i dad to gamfalmo i banwe.”

¹⁹ Na kafnge ayé, mgukà i Bong Gumnè Dwata di langit, na teen ditù di lam kahun i gufkah i kasafnè Dwata na i dad ton. Na tadè smilà, na lmugung, na kmilet, na lminol, na tatek i bulek ulen.

12

I libun na i bong dragon fulè

¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit satu ilè too gamtikeng. Nun libun, yé saulan i du, yé gutadagan di bulen, na yé kyangenan sfalò lwe blatik. ² Na maltien kenen, na mkit du too tamduk i fan ksut ngàan.

³ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit satu ilè too gamtikeng. Nun too bong ulad fulè, yé dagitan dragon, fitu i kdee ulun, na sfalò suketan. Na di kat ulun, nun kyangenan. ⁴ Na dyol ikongan i fan tngà i kdee dad blatik, na ftatekan ale di tanà. Na tadag kenen di kanfe i libun maltien, du falmon i ngàan ku ta sut. ⁵ Na kanto sut ngà i libun ayé, yé ngàan lagi. Na landè kibò i dragon falmo dun du nun samkot kenen salu di trunu Dwata di langit. Na

nun du kadang, kenen magot i kdee dad banwe dini di tah tanà, na landè ti gamfisan kenen. ⁶ Na milah i libun ayé salu di banwe landè to mnè ditù di gufapanak Dwata kenen. Na nifat Dwata kenen déé di lam i 1,260 du.

⁷ Na di bang ayé, lê nun bong kasfati di langit. I satu mdatah kasaligan Dwata, yé dagitan Mikaél, na lê man i dademe dad kasaligan mdanà di kenen, sanfatila i bong dragon fulè. Na lê malas i bong dragon, na i dad snaligan. ⁸ Bay gfsanla i dragon na i dad snaligan, na filahla ale mdà di langit. ⁹ Yé duenam man, magbat i bong dragon ayé mdà di langit, dunan i ulad di muna, dnagit ku Satanas, ku demen tong gal dmalam. Tagnèan fan-gaw dad to di klamang banwe, bay bat kenen di tah tanà, magin i dad snaligan.

¹⁰ Na kafnge ayé, lê nun lingegu bong talù di langit, manan, “Ta gdohò nan i kafalwà Dwata i dad to, na ta fiten i bong kaltulusan! Ta tambù nan i kagotan, na ta nun glal i Mgalékan, du Satanas, i dmalam dad flanekto mdu na kifuh, ta bat mdà di langit! ¹¹ Ta gfsan i dad flanekto Satanas fagu di litè i Ngà Bilibili, na fagu di kaglut tdòla. Na là ti knabasla i ktola, bay gatlagad ale fafati du mdà di kaftoola. ¹² Yé duenam man, i kdeeyu mnè di langit, too gamu flehew. Bay gamu dad mnè di tah tanà, na di mahin, magakdo

gamu, du ta déé Satanas. Too ti sè i kalbutan du gadèan ta là mlo i kaflayaman.”

¹³ Na kanto gadè i dragon na ta bat kenen kel di tanà, mdà kenen du dluhan i libun mngà lagi. ¹⁴ Bay i libun, banléla kenen fafak gambet fafak banug du fye nun kibòan mayeng salu di banwe landè to mnè ditù di gufananak Dwata dun. Na déé gumifat Dwata kenen di lam i tlu fali tngà, du fye là gafit i ulad dun. ¹⁵ Na kafnge ayé, lwà i ulad i too bong éél du kayèan fanul i libun ayé. ¹⁶ Bay i tanà, ttabengan i libun ayé du tin tadè mgukà, na nsafan i bong éél ta lwà i dragon. ¹⁷ Na kafnge ayé, too sè kalbut i dragon di libun, na mdà kenen mbet sfati di dademe dad belan, dunan i dad to toola fkah di nawala i dad uldin Dwata, na tmulen i kaglutatan ta fgaðè Dyisas. ¹⁸ Na lo tadè tadag i bong dragon di kilil mahin.

13

I lmanaf lamwà di mahin

¹ Na lê nun teen-gu lmanaf too kalnikò lamwà di mahin. Sfalò i kdee suketan, na fitu ulun. Di kat suketan, nun kyangen, na di kat ulun, nun dagit gsulat ilè i knangla i kdatah Dwata. ² Na i lmanaf ayé, yé kbawehan gambet liyupardu*, bay i blian sawe bli i bong labè lmanaf dnagit oso, na i bàan gambet bà liyun. Na mdà i dragon,

blén di lmanaf ayé i kaltulusan, na i kagotan, na i glalan. ³ Na satu di dad ulu i lmanaf ayé, ta gseey di munan na ta mati, bay ta lê mgulê. Na too ti tikeng i kdee dad to di tah tanà, taman, magin ale di kenen. ⁴ Na fnangamfù i dad to i dragon du ta blén i glalan di lmanaf ayé. Na lê ale mangamfù di lmanaf ayé, manla, “Landè gamsngad di lmanaf ayé. Na landè gamfisan dun.”

⁵ Na tadè bayà Dwata i lmanaf ayé di kafagdagan, na di kafalmon i kdatah Dwata, na falohan kenen di glalan fat falò lwe bulen i klon. ⁶ Di kat ktalù i lmanaf ayé, falmon i kdatah Dwata, na fansasèan i dagitan, na i gumnèan di langit, na lê man i kdee dademe mnè di safédan. ⁷ Na yé faloh di lmanaf ku sanfatin i dad to nfun Dwata, na gfisanan ale. Na banlé kenen glal magot i dad to mdà di kdee dad gutambul, na i kdee sahal adat, na i kdee dad sahal talù, na i kdee dad sahal banwe. ⁸ Na sdulê mangamfù di lmanaf kalnikò ayé i kdee dad to là gsulat i dagitla di libru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman là mimò i klamang banwe. Na yé mfun i libru ayé i Ngà Bilibili ta fnati.

⁹ Ku nè to nun klinge, yé fye, toon falninge i man-gu ani. ¹⁰ Ku yé knayè Dwata di satu to blanggù, gablanggù kenen. Na ku yé knayè Dwata di satu to mati bnanò, lê mati

* 13:2 13:2 I satu klasi kukù too labè mnè di bnas.

bnanò. Yé duenam man, gito dad to nfun Dwata, too ato factayud di dad kaflayam kel di gito, na too ato fduf smalig di kenen.

¹¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu lmanaf too kalnikò lamwà di lam tanà. Lwe suketan, na yé kbaweh suketan galò suket ngà bilibili, bay i talúan gambet talù dragon. ¹² Ku dét glal i tnanin lmanaf kalnikò gine, lê salngad ayé fite i galwen, du yé mdek dun. Na i galwe lmanaf, fnegean i kdee dad to di tah tanà mangamfù di tnanin lmanaf ta gseey i satu ulun bay ta lê mgulê.

¹³ Na nun dad mgimòan too ti gamtikeng. Ftatekan i lifoh mdà di langit salu di tah tanà di kanfe dad to.

¹⁴ Na mdà di dad gamtikeng nimò i galwe lmanaf fagu di tnaninan, fan-gawan i dad to di tah tanà. Na nun fimòan dale kbaweh i tnanin lmanaf, dunan i ta tñibeh sundang, bay lê mgulê. ¹⁵ Na lê faloh Dwata i galwe lmanaf mlé nawa di kbaweh i tnanin lmanaf du fye talù i kbaweh i tnanin lmanaf ayé, na fnatin i dad to là mangamfù di kenen. ¹⁶ Na lêan fneges i kdee dad to dmawat ilè di fangmùla kwanan, ku demen di bawehla, i baling mdanà to, ku demen mdatah, baling bong knunla, ku demen landè, i fasak, ku demen ise fasak.

¹⁷ Na silang fakay mayad ku demen fbayad i satu to ku ta nun ilèan. Na yé ilè nimòan di dad to, dunan dagit i tnanin lmanaf

kalnikò, ku demen numiru gugaflingen i dagitan.

¹⁸ Silang glabat i satu to i gumtatek ani ku ta nun gdawatan kfulung mdà di Dwata. Na ku nun kfulungan, fye ku nintungan numiru i lmanaf ayé, du gugaflingen dagit i satu to, na ani i numirun, 666.

14

I lingag i dad to galwà

¹ Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu i Ngà Bilibili tadag di Bulul Sayun magin i 144,000 dad to, na kat satu dale, ta gsulat di bawehla dagit i Ngà Bilibili na dagit i Màan. ² Na nun lingegu uni mdà di langit gambet luk i bong fikong, na gambet kilet. Na lê nun lingegu uni gambet i dee dad to kambit arpa. ³ Na tadag ale di kanfe i trunu Dwata, na i dad fat lmanaf, na i dad lwe falò fat tua. Na lmingag ale satu falami lingag. Na lo yé galmabat i lingagla i 144,000 to ta nsò Dwata mdà di kagsalàla dini di tah tanà. ⁴ I dad lagi ayé, là ti lmenla smaféd i dad libun, na landè yaanla. Na magin ale di Ngà Bilibili balù nè gusalun. Ta nsòan ale mdà di bleng i dad to du gambet ale i tukè fali nwè du blé di Dwata, na lê man di Ngà Bilibili. ⁵ Na là lmenla tmulen kéng, na landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

⁶ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan mayeng di tah, na yé tdòan i Fye Tulen landè gusenana.

Na yé gutamdòan dun di dad to mnè di tah tanà, dunan di kdee dad sahal banwe, na dad sahal gutambul, na dad sahal talù, na lê man di dad sahal adat i dad to. ⁷ Na fan-galan i talùan, manan, “Tooyu nafè Dwata, na dnayenyu kenen, du ta kel i bangan mukum. Kenen fnangamfùyu du kenen mimò langit, na tanà, na mahin, na i kdee dad sahal sfut.”

⁸ Na nun galwe kasaligan tmadol, manan, “Ta too ti malmo i bong syudad Babilon, du di muna, i dad to déé, finumla di kdee dad to i binula too labè, dunan i dad magsik nimòla.”

⁹ Na nun gatlu kasaligan tmadol, na fan-galan i talùan, manan, “Nè i to mangamfù di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na lê dmawat ilèan di bawehan ku demen di fangmùan, ¹⁰ lêan gnem i kaflayam blé Dwata du mdà di kalbutan. Yé flayam Dwata i kdee dad to mimò gambet ayé, dunan lifoh na sandawè dminè. Na teen i Ngà Bilibili na i dad kasaligan Dwata. ¹¹ Na ti fleş kel di landè gusen i buk lifoh ayé du landè kfati i lifohan. I dad to mangamfù di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na dmawat ilè i dagitan, klon to maflayam du na kifuh.”

¹² Taman, yé fye, too fag-tayud i dad to nfun Dwata, dunan i dad to toola fkah di nawala i uldin Dwata, na too fduf smalig di ku Dyisas.

¹³ Na kafnge ayé, nun lingegu talù mdà di langit,

manan, “Ani sulatam: Nun kafye i dad to mati mdà di mdu ani ku nun ksatatula di Amuto.”

Na tmimel i Mtiu Tulus, manan, “Too ti glut ayé, du gaftud ale di kdee dad nimòla, na nun gdawatla lubay mdà di nimòla.”

I kaktu di tah tanà

¹⁴ Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu i satu labun bukay, na nun sudeng di tahan, yé kbawehan to. Na nun kyangenan blawen, na kmitin garab too gamban.

¹⁵ Na kafnge ayé, lê nun lamwà satu kasaligan di Bong Gumnè i Dwata, na tlon i sudeng di tah labun ayé, manan dun, “Ta tagah i dad fele di tah tanà. Taman, gnamitam garabam, du ani bang kamtu.” ¹⁶ Taman, i sudeng di tah labun ayé, gnamitan garaban kamtu di klamang banwe.

¹⁷ Na lê nun satu kasaligan lamwà di Bong Gumnè i Dwata di langit, na lê nun kitinan too gamban garab.

¹⁸ Na lê nun fa satu kasaligan Dwata kel di gudamsù. Kenen gal munung i lifoh. Na toon falbong i talùan du tlon i satu kasaligan kmitin too gamban garab. Manan, “Gnamitam i garabam, na kantum dad benge grép di tah tanà, du ta tagah.” ¹⁹ Na gnamit kasaligan i garaban di tah tanà, du kanton i dad grép, na batan di gufmisà dale, du yé flayam Dwata di dad to là ftoo di kenen. ²⁰ Na kanton

fnisà i grép ditù di lwà i syudad, too ti bong litè maloh mdà déé, yé kngalaman sdife, na yé kawagi i gusen an maloh 320 kilumitru.

15

I fitu kasaligan mebe dad gusen flayam

¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong gamtikeng di langit. Nun fitu kasaligan Dwata, na yé nebela fitu flayam. Ani ta sen dad flayam febe Dwata, du déé gumite i gusen kalbutan di dad to.

² Na yé teen-gu sawe mahin, bay yé kbawehan gumeye alung na masbool lifoh. Na tadag di kililan i kdee dad to ta gamfisan i lmanaf kalnikò na i kbawehan, du là mangamfù ale di dale, na là dnawatla numiru i dagitan. Na i dad to ayé, magot ale arpa ta blé Dwata dale. ³ Na lmingag ale i lingag Mosis, satu snalig Dwata di munan, na lingag i Ngà Bilibili, manla,

“E Amumi Dwata, ge i too maltulus. Too bong na too gamtikeng i dad nimòam. Ge Ulu di kdee dad banwe, na too ge tluh, na too ge gsalig.

⁴ Landè ti to ku là likò di ge. Landè ti to ku là dmayen di kdataham. Too ge mtiu. I dad to mdà di kdee dad banwe, fdadong ale mangamfù di ge, du teen i kdee dad to katluh i dad nimòam.”

⁵ Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i Gumnè Dwata di langit, na i too mtiu snifil di laman. ⁶ Na lamwà di Gumnè Dwata i fitu kasaligan mebe fitu flayam. Na smaul ale bukay too mlaneb, na nun blawen labéd di kfela. ⁷ Mdà i dad maltulus gine, nun satu di dale mlé fitu tukang blawen di fitu kasaligan ayé. Na fnò dad tukang ayé i kalbut Dwata, dunan i Dwata landè gusen an. ⁸ Na too fnò buk i Gumnè Dwata du mdà di bong kdatahan na i kaltulusan. Na landè gfusuk di laman kel di kti i fitu flayam nebe i fitu kasaligan ayé.

16

I kakok fitu tukang fnò kalbut Dwata

¹ Na kafnge ayé, lê nun lingegu too bong talù mdà di Gumnè Dwata, na ani manan di dad fitu kasaligan ayé, “Mdà gamu, na kokyu di tanà i fitu tukang fnò kalbut Dwata.”

² Na mdà i tnanin kasaligan, na kokan di tanà i kenen tukang, na tadè nun dad bkukang di laweh i dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò na mangamfù di kbawehan.

³ Na kafnge ayé, lê kok galwe kasaligan i kenen tukang di tah mahin, na tadè mbaling litè i mahin salngad di litè i to ta mati, na sdulê mati i kdee mnè di lam mahin.

⁴ Na kafnge ayé, lê kok gatlu kasaligan i kenen tukang di lam i kdee éél

maloh na i dad sfut, na sdulê mbaling litè i kdee éél. ⁵ Na kafnge ayé, lingegu talù i kasaligan Dwata magot i dad éél, manan, “E Dwata too mtui, ge i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani. Nun ktoom febe i dad flayam ani di dad to di tah tanà, ⁶ du ta falohla litè i dad to nfunam, na dad tugadam. Taman, ta finumam ale litè, du yé gten balas di ksasè nimòla.” ⁷ Na lê nun lingegu tmimel mdà di gudamsù, manan, “E Amumi Dwata too maltulus, dunan sa. Too ti glut na tluh i kukumam.”

⁸ Na kafnge ayé, lê kok gfat kasaligan i kenen tukung di mata du, na snakuf init du i dad to. ⁹ Glut, sakuf i dad to mdà di too sè init, taman, falnagila i dagit Dwata, dunan i nun ktoo febe dad flayam ayé, bay là nsalla i dad salàla, na là dnayenla i kdatahan.

¹⁰ Na kafnge ayé, lê kok glime kasaligan i kenen tukung di trunu i bong lmanaf kalnikò, na tadè kmi-fuh kabal banwe nagotan. Na mdà di too sasè katduk flayam ani, nakét dad to i dilàla. ¹¹ Na falnagila i Dwata di langit mdà di sasè katduk galyalola di bkukang. Bay là ti nsalla i dad sasè nimòla.

¹² Na kafnge ayé, lê kok gnam kasaligan i kenen tukung di bong éél dnagit Yufgratis, na tadè kafag i éél ayé du fye nun dalam i dad hari salu déé mdà di gusut i du. ¹³ Na kafnge ayé, teen-gu tlu busaw, yé kafbawehla dad fak, lamwà

di bà i dragon, na di bà lmanaf too kalnikò, na di bà i tugad Satanas. ¹⁴ Nun tulusla mimò dad gamtikeng. Salu ale di klamang banwe du santifunla i kdee dad hari du tagà ale di bong kasfati ku ta kel i too mabtas du ta nalék Dwata.

¹⁵ Ani man i Amuto, “I kas-fulêgu salngad di kakel i to tmaku. Bay nun kafye i to ku klon to mantay na falan fatlagad i klawehan du fye là magun flaweh, na là myàan.”

¹⁶ Na glut, santifun dad busaw i dad hari di satu banwe, yé dagitan di Hibru Armagédon.

¹⁷ Na kafnge ayé, lê kok gfitu kasaligan i kenen tukung di tah kmawang. Na nun bong talù mdà di trunu di lam i Bong Gumnè Dwata, manan, “Ta fnge nan.” ¹⁸ Na smilà, na lmugung, na kmilet, na nun bong linol. Di kdee linol kel mdà di katbù i dad to mnè di tah tanà, landè ti gamsngad di kakgis i linol ayé. ¹⁹ Na mdà di linol ayé, i bong syudad too tatel, ta maskah di tlu, na ta malmo i dad syudad di kdee dad banwe. Na là sa glifet Dwata i sasè nimò dad to di Babilon. Taman, finuman ale di basù gumnè i kalbutan. ²⁰ Na mti mlanas i kdee dad fungul, na i kdee bulul. ²¹ Na mtatek i malbang bulek ulen, mlukas 50 kilu i kablatan, na gtadè di dad to. Taman, falnagila i Dwata du mdà di too sasè flayaman dale.

I libun mkat lagi smakay di lmanaf kalnikò

¹ Na kafnge ayé, lê kel satu di dad fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung, na manan do, “Salu ge dini, du fiteta ge i flayam blé Dwata di libun too dilè mkat lagi, dunan i bong syudad tadag mdadong di dee éél. ² I dad hari di tah tanà, ta snafédla kenen, na langal i kdee to di klamang banwe du ta ninumla i binu, dunan i magsik nimòan.

³ Na nebe Mtiu Tulus agu, na i kasaligan i tmunda do salu di satu banwe landè to mnè ditù. Na nun teen-gu ditù satu libun, yé snakayan fulè lmanaf, fitu ulun na sfalò suketan, na nun dee dagit gsulat di lawehan gamfalmo i kdatah Dwata. ⁴ Na i libun ayé, smaúl kenen fulè na malung fulè. Na mkas kenen blawen, na dad batu malung, na lê man dad périlas. Na nun kitinan tabù blawen fnò i kdee sasè nimòan di galan kakat lagi. ⁵ Na nun gsulat di bawehan, gbuni i gumtatekan, manan, “Ani bong syudad Babilon, dunan gumdà i kdee dad libun mkat lagi na i kdee dademe dad sasè nimò di tah tanà.” ⁶ Na yé teen-gu di libun ayé, ta langal kenen di litè i dad to nfun Dwata, dunan i dad to ta fnati mdà di kaftoola di ku Dyisas.

Na kantogu teen kenen, ta too agu tikeng. ⁷ Na man i kasaligan ayé di do, “Kan dé ku tikeng ge? Tulenta ge ku dét gumtatek i libun ani, na i lmanaf snakayan fitu ulun

na sfalò suketan. ⁸ I lmanaf ta teenam gine, mnè kenen di tah tanà di muna, bay ani ta mati. Bay nun du kadang, lê man msut mdà di lam i mn-galam sol du falnayam. Ku ta lamwà i lmanaf ayé, di kitela dun, tikeng i kdee dad to là gsulat dagitla di libru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman là mimò i klamang banwe. Yé duenla tikeng du mnè kenen di tah tanà di munan, bay ani ta mati, bay nun du lê msut.

⁹ “Silang gadè satu to mubad ani ku ta gdawatan i kfulung na kaglabat mdà di Dwata. Ani gumtatekan: I fitu ulu lmanaf, dunan i fitu bulul gusudeng i libun, na lê man fitu hari. ¹⁰ Ta gfisan i lime hari, na i satu magot di bang ani. Na nun satu fan kel. Ku ta kel, là mlo i kagotan. ¹¹ I lmanaf mnè di tah tanà di muna, na ta mati ani, yé i gwalu hari. Bay lê faglam kenen di kagot i dad fitu hari. Na gafles kenen ditù di gumaflayaman.

¹² “Ani gumtatek i dad sfalò suket ta teenam gine, dunan sfalò hari là fa kel i bangla magot. Na di satu du kadang, banlé ale glal magin di lmanaf too kalnikò, bay là mlo kagotla. ¹³ Lo satu naluh i sfalò hari ayé, na bléla di lmanaf kalnikò ayé i dale gnagan na i dale glal. ¹⁴ Sanfatila i Ngà Bilibili, bay gfisanan ale du kenen Amu di kdee dad amu, na Hari di kdee dad hari. Na yé magin di kenen i dad to ta tlon, na ta

nalékan, dunan i dad to fduf lmalò di kenen.”

¹⁵ Na kafnge ayé, man i kasaligan di do, “Ani gumtatek i dad éél teenam gine gusudeng i libun mkat lagi, dunan i dad to sahal adat, na sahal gutambul, na sahal banwe, na sahal talù.

¹⁶ I lmanaf kalnikò na i dad sfalò suketan ta teenam gine, balingla knang nawa i libun mkat lagi. Falmola kenen, na ftila nwè dad klawehan, na tngakla flaweh. Na knaanla ungaran, na snakufila kenen.

¹⁷ Yé duenla gangimò gambet ayé du ta fkah Dwata di nawala du fye gdohò i knayèan. Na yé ulèan, ta sansatula i nawala mlé i glalla di lmanaf kalnikò kel di kagdohò i kdee man Dwata.

¹⁸ “Na ani gumtatek i libun teenam gine, dunan i too mdatah syudad magot i kdee harì di tah tanà.”

18

I kalmo i syudad Babilon

¹ Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata tufa mdà di langit. Too ti bong glalan, na magtuyal i klamang banwe du mdà di nengan. ² Na toon ti falbong i talùan, manan, “Ta too malmo i bong syudad Babilon. Ta baling gumnè i dad busaw, na ta fnò i dad sasè tulus, na i kdee dad anuk magsik. ³ Du ta finuman i binun di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, dunan i keben dale di dad magsik nimò. Na i dad harì mdà di dad sahal banwe, ta

snafédla kenen. Na i dad to dmagang di tah tanà, ta baling bong knunla du mdà di kablin i dad gnamitan di sasè knayèan.”

⁴ Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di langit, manan,

“E dad togu, lamwà gamu di syudad ayé, na nang gamu magin di kagsalà i sasè libun ayé, tà gamu gakuf di kaflayamgu kenen,

⁵ du ta gasduk di langit i dad salàan, na là ti glifet Dwata i ksasèan.

⁶ Bnalas di kenen i dad kaflayam blén di gamu. Na ku dét i flayaman di gamu, lwe dulê bkut i flayam kel di kenen. Na ku dét kféét i ta finuman di gamu, lwe dulê bkut i kféét finum di kenen.

⁷ Ku dét i kalbong kdatah na knun i ta gfunan, yé kaflayam na klimah lê blé di kenen. Ani gal mnè di nawan, manan, ‘Harì libun agu, na ise agu balu. Landè sa klidùgu, balù kel di file fali.’

⁸ Na mdà déé, makto kel di kenen i dad kaflayam. Yé dad kaflayaman dunan i sasè tamduk, na i klidù nawa, na i kbitil. Na snakuf kenen di lifoh du too maltulus i Amuto Dwata, dunan i mukum kenen.”

⁹ Na i dad harì di tah tanà gal smaféd dun na magin di sasè nimòan, ku teenla i

buk lamwà di ksakufan, too ale mngel na lmanu di kitela dun. ¹⁰ Too ale ti fawag déé du likò ale gagin di sasè kaflayaman. Manla, “E Babilon, magakdo ge du too ge bong syudad, na tagnè mdatah glalam, bay makto i kalmom!”

¹¹ Na i dad to gal dma-gang di tah tanà, too ale mngel na lmanu mdà di kalmon du ta landè mli i dad fablila. ¹² Ta landè mayad i dad blawenla na i blawen bukay, na dademe dad batu malung, na dad périlas. Na landè mayad i kdee dad fal-nasla bukay, na i dad fal-nas fulè na malung fulè, na i dademe dad sahal falnas too mabtas. Na landè lê mli di dale i dad kayu too mangbun, na i dademe kalyak too mabtas, na i dad kayu too mabtas, na tambaga, na tek, na i satu batu too mabtas dnagit marmol. ¹³ Na balù i dad bol uten, na i dademe dad falbuk mangbun gambet miro na insénso, na i binu, na i fn-galo mdà di benge olib, na i arina, na i trigo, ta landè mli dale. Na balù kel di dad lyak gambet i dad safi, na i dad bilibili, na i dad kudà, na i dad kalisa, na i dad to fasak, na balù i dademe dad to galla fabli, ta landè nan mli dale.

¹⁴ I dad to dmagang, manla di syudad ayé, “I kdee dad knun toom nibal, ta mti malmo. Ta lanah i kdee knaanam, na knunam, na ta là lêam man teen dun.” ¹⁵ I dad to gamwè bong knun di muna di kdangla

i kdee dad nibal i syudad ayé, too ale ti fawag déé du likò ale gagin di sasè kaflayaman. Na too ale mngel na lmanu. ¹⁶ Na ani manla, “Too magakdo i bong syudad ayé, du yé knalaman mkas falnas bukay, falnas fulè, falnas malung fulè, na lê man blawen, na i dad batu malung, na périlas. ¹⁷ Bay ta makto malmo i kdee dad knunan ayé.”

Na i kdee dad to mebe kafal, na i dad to smakay, na i kdee dad to talbahò di dad kafal, na i dad to, yé gumwèla klawil di mahin, fawag ale ku ta teenla i buk di ksakuf i bong syudad ayé. ¹⁸ Ku ta teenla i buk di ksakufan, mkit ale, manla, “Landè dademe syudad gamsngad i kdatah syudad ayé.” ¹⁹ Na mdà di klidù nawala, bnulusla kfung di tah ulula, na mngel ale na lmanu, manla, “Magakdo i bong syudad ayé. Kabasan du di muna, i kdee dad to mfun kafal, too bong knunla mdà di syudad ayé. Bay ta sdulê malmo i kdeen.”

²⁰ Gamu dad mnè di langit, flehew gamu du ta fal-nayam kenen. Gamu dad to nfun Dwata, na dad to dek Dyisas Krayst, na dad tugad Dwata, too gamu flehew du ta falnayam Dwata i syudad ayé du bnalasan i sasè kibòan gamu.

²¹ Na kafnge ayé, lê nun satu kasaligan maltulus mket batu salngad kalbongan di giling agul, na flesan bat di lam i mahin, manan, “Salngad ani kalmo bong syudad

Babilon du ta là nan teen dun.
²² E Babilon, ta là linge déé di ge i uni arpa, na dad to lmingag, na dad to fmalandag, na dad to mféw. Na balù dét kfulung i dad to fanday, ta landè teen déé. Na balù i giling, ta là linge lukan. ²³ Na ta là teen di ge i neng salò, là linge talù i dad to sansong. Di muna, i dad to dmagang déé, dale i too tatel dad to. Na ta mafgaw i dad to mdà di kdee dad banwe di tah tanà mdà di ksukatam dale.”

²⁴ Too maflayam i dad to di syudad Babilon, du déé gumite i litè dad tugad Dwata, na i dademe dad to nfun Dwata, na i kdee dad to bnanò di tah tanà.

19

¹ Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong kastifun di langit. Na too ale tamlo, manla, “Magdayen i Dwata. Kenen i falwà, kenen i magdayen na maltulus. ² Too ti tluh na gsalig i kukuman. Ta falnayaman i libun too dilè mkat lagi, dunan i falmo dad to di tah tanà fagu di magsik nimòan. Na ta bnalas Dwata litè i dad snaligan ta bnanò libun ayé.” ³ Na lèla fan-gal i talùla, manla, “Magdayen i Dwata. I buk mdà di bong syudad sakuf fles kel di landè sen.” ⁴ Na i dad lwe falò fat tua, na i dad fat maltulus, lamfan ale, mangamfù di Dwata, dunan i sudeng di trunu, manla, “Dunan sa. Magdayen i Dwata.”

I fista di ksong Ngà Bilibili

⁵ Na kafnge ayé, lê nun talù mdadong di trunu Dwata, manan, “I kdeeyu dad snalig Dwata i mafè kenen, i baling mdanà, ku demen mdatah, dnayenyu i Dwatato.” ⁶ Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong kastifun, salngad luk i bong fikong na kilet, manla, “Magdayen i Amuto Dwata too maltulus du kenen ta magot i kdee. ⁷ Too ato flehew, na dnayento kenen du ta ftoh i butang Ngà Bilibili song, na ta gatlagad i libun nwèan. ⁸ Na nun saul too bukay, na samflà blé di libun ayé du lsakan.” (Na yé gumtatek i saul bukay ani, dunan i fye nimò i dad to ta nfun Dwata.)

⁹ Na kafnge ayé, lê talù i kasaligan di do, manan, “Sulatam ani: Nun kafye i dad to nlak di ksong i Ngà Bilibili.” Na lêan man di do, “Yé too glut man Dwata.” ¹⁰ Na kafnge ayé, fles agu lamfan di muna i kasaligan ayé du mangamfù di kenen. Bay manan di do, “Nang ge mangamfù di do, du lo agu snalig Dwata gambet ge na i dad flanakam ta dmawat i kaglut tdò Dyisas. Yé fnangamfùam i Dwata.”

Du i kaglut tdò Dyisas, yé ta tdò Dwata di muna fagu di dad tugadan.

I smakay di kudà bukay

¹¹ Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i langit, na nun kudà bukay tadag déé, yé dagit i smakay dun Gsalig na Tluh, du too tluh i kukuman na i kasfatin dad dmuen

kenen. ¹² I matan, gambet dinè lifoh, na nun dee kyangen di tah ulun. Na nun dagit gsulat di lawehan, bay lo kenen gmadè i gumtatekan. ¹³ Na ta Inab i saulan di litè, na yé dagitan, “Tnalù i Dwata.” ¹⁴ Tmadol di kenen i dad sundalu mdà di langit lamsak saul bukay too mlaneb, na smakay dad kudà bukay. ¹⁵ Na lamwà di bàan i sundang too gamban, du yé tekan di kfisanan i dad to di dad sahal banwe. Too ti kamgis i kagotan dale, du landè gamfisan dun. Yé kaflayam blén dale ulè i too sè kalbut i maltulus Dwata salngad i to mlék i benge grép di kfisàan dun. ¹⁶ Nun dagit gsulat di saulan na di fuadan, manan, “Hari di kdee hari, na Amu di kdee amu.”

¹⁷ Na lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata tadag di mata du. Fan-galan i talúan tamlo i kdee dad anuk mayeng di tah, manan, “Salu gamu dini. Stifun gamu, du too bong i fkaan Dwata gamu. ¹⁸ Knaanyu ungrad i dad hari, na ungrad i dad sundalu, na i dad ganlalla, na ungrad i dad kudà, na ungrad i dad to smakay dale, na lê man ungrad i kdee dad to, i baling fasak ku demen ise fasak, i baling mdanà ku demen mdatah to.”

¹⁹ Na kafnge ayé, lêgu teen i bong lmanaf kalnikò, na dad hari dini di tah tanà, na i dad sundalula. Stifun ale du sanfatila i smakay kudà bukay na i dad sundalun. ²⁰ Bay gakfè i lmanaf kalnikò, na lê

man i tugad Satanas, dunan i ta mimò dad tnikeng di dagit i lmanaf kalnikò. (Na fagu di dad tnikeng nimò i tugad Satanas, fan-gawan i dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò, na mangamfù di kbawehan.) Na lwe ale, di lamla mto, bat ale di lanaw lifoh, dunan i sandawà dminè. ²¹ Na i kdee dad sundalula, mti fnati i smakay kudà fagu di sundang lamwà di bàan. Na sankaan dad anuk i ungrad i dad to mati kel di ktakasla.

20

Di lam i mlibu fali

¹ Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan tufa mdà di langit, nagotan i bong sangkali na kungsi i mngalam sol. ² Na flesan kanfè i dragon, dunan i ulad di muna, ku demen Satanas, i gal dmalam. Na nikatan kenen sangkali di lam i mlibu fali klon. ³ Na kafnge ayé, batan Satanas di too mngalam sol landè gusenana, na tnakaban, klon kmungsi dun, na nkahan ilè du fye landè gangukà dun. Yé nimòan du fye ta landè kibò Satanas famgaw i dad to di dad sahal banwe kel di kafnge i mlibu fali. Na ku ta sikof i mlibu fali, yé klon lê ftaku dun, bay là mlon.

⁴ Na lê nun teen-gu dad trunu, na yé sudeng di tahla i dad to ta banlé glal mukum. Na lêgu teen dad layef i dad to ta bnanò mdà di kaftoola di ku Dyisas na i ktulenla Tnalù Dwata. I dad to ayé,

là lmenla mangamfù di bong lmanaf kalnikò na di kbawehan, na là lmenla dmawat i ilèan di bawehla ku demen di fangmùla. Mték ale mdà di fati, na gagin ale di ku Krayst di Kagotan kel di mlibu fali klon. ⁵ Yé tnanin kték Dwata i dad to. (Silang mték i dademe ta mati ku ta fnge i mlibu fali.) ⁶ Nun kafye na ktiu i dad to gagin di tnanin kték Dwata i dad to. Landè gagan i galwe fati di dale, bay mgimò ale dad ganlal mangamfù di Dwata na di ku Krayst, na gagin ale di Kagotan kel di mlibu fali klon.

I kfishan ku Satanas

⁷ Ku ta fnge i mlibu fali, yé klon lê ftaku ku Satanas mdà di sol gublanggùan, ⁸ na mdà kenen salu di klamang banwe, dunan Gog na Magog, du fan-gawan i dad to. Santifunan ale du sanfatila i Dwata, na yé kdeela gambet i falak di kilil mahin. ⁹ Na fananòla i kabal tanà, na salnibutla Dyérusalém, dunan i syudad too kando Dwata gumnè i dad ton. Bay nun lifoh mdà di langit, na ftin ale falmo. ¹⁰ Na Satanas, dunan i famgaw dale, bat kenen di lanaw lifoh na sandawà dminè, dunan ta gambat i bong lmanaf kalnikò na tugad Satanas. Na déé gumaflayamla mdu na kifuh kel di landè sen.

I gusen kukum Dwata

¹¹ Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong trunu bukay, na lêgu teen i sudeng di tahan. Ta mlanas langit na tanà mdà

di kanfen, na ta là teen dun. ¹² Na teen-gu i kdee dad to ta mati, i baling mdanà ku demen mdatah, tadag di kanfe i trunu ayé. Nun dad libru nukàan, na yé gumdàan mukum dad to ta mati di dad nimòla ta gsulat di lam i dad libru ayé. Na lê nun mahal libru nukàan gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa landè sen. ¹³ Na balù i dad to ta mati di mahin, ku demen di tanà, mti lamwà dad layefla mdà di Hadis. Na kat satu to, nukum kenen mdà di kdee nimòan. ¹⁴ Na kafnge ayé, i fati na i Hadis bat di lanaw lifoh. (I lifoh sansman ani, dunan i galwe fati.) ¹⁵ Ku nè i to là gsulat dagitan di libru gugsulat dagit i dad to banlé nawa landè sen, bat kenen di lanaw lifoh.

21

I falami langit na i falami tanà

¹ Kafnge ayé, lê nun teen-gu falami langit na falami tanà, du ta mlanas i muna langit na i muna tanà, na ta landè mahin. ² Na lêgu teen i Mtiu Syudad, dunan i Falami Dyérusalém, ftuntun mdà di Dwata di langit. Na too ti fye bawehan gambet libun ta fnge nkas di du ksongan, du ta gatlagad smitong i yaan ton. ³ Na lê nun lingegu mgal talù mdà di trunu, manan, “Mdà di du ani, yé ta gumnè Dwata di saféd i dad to. Na mgimò ale i dad ton, na mnè kenen di safédla, na mgimò kenen Dwatala. ⁴ Na nifun i kdee lwak di matala. Na

ta landè mati, na ta landè mlidù, na ta landè mngel, na ta landè katduk, du i labi, ta mlius.”

⁵ Kafnge ayé, talù i sudeng di trunu, manan, “Neyeyu, du fnalamigu i kdee.” Na lê talù, manan, “Sulatam i kdee ani, du too ti gsalig na glut i kdee dad talù ani.” ⁶ Na ani fa i manan di do, “Ta gdohò nan i kdee. Do i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee na i famnge dun. Nè i to malinum, finumgu kenen landè bayad di sfut éél mlé nawa landè sen. ⁷ Nè i to gamfisan, ani gdawatan mdà di do: Do i Dwatan, na kenen i ngàgu. ⁸ Bay nè to likò lmalò di do, na i dad là ftoo, na i dad to mimò sasè, na i dad manò, na i dad smaféd i ise yaanla, na i dad mimò tnikeng mdà di dad busaw, na i dad mangamfù di ise glut dwata, na i dad tmulen kéng, yé gumbat dale di lanaw lifoh na sandawà dminè, dunan i galwe fati.”

I Falami Dyérusalém

⁹ Di fitu kasaligan ta mebe i fitu tukang fnò sen flayam Dwata, fdadong di do i satu, manan, “Salu ge dini, du fiteta ge i libun sansong, dunan yaan i Ngà Bilibili.” ¹⁰ Na nebe i Mtiu Tulus agu, na kasaligan i tmunda do di satu bulul too mdatah na too mefe. Na fiten di do i Mtiu Syudad, dunan Falami Dyérusalém ta ftuntun mdà di Dwata di langit. ¹¹ Too ti mneng i syudad ayé du déé kneng i kaltulus Dwata. I nengan salngad

neng i batu malung dnagit dyaspér, na too mtiu salngad di batu malung dnagit kristal. ¹² Na nun bong labatan too mdatah, na sfalò lwe i kdee takaban, na di kat takab, nun satu kasaligan Dwata mantay dun. Na déé di dad takab, ta gsulat dagit i sfalò lwe lumbuk bel Israél. ¹³ Na i labat ayé, nun fat kililan, na di kat kililan men tlu takaban. Dunan nun tlu takab gsen di gusut i du, na tlu di gusdapan, na tlu di gufdu i nus sabnal, na tlu di gufdu i nus mahin. ¹⁴ Na yé gufdak i labat ayé di sfalò lwe dad malbang batu gugsulat dagit i dad sfalò lwe to dek i Ngà Bilibili.

¹⁵ Na i kasaligan talù di do, nun neben btas blawen du bantasan i syudad, na i dad takaban, na i labatan. ¹⁶ I syudad ayé, salngad i ktahàan na i kabalan. Kanto bantas kasaligan i syudad, yé ktahàan 2,400 kilumitru, na salngad ayé i kabalan na i kdatahan. ¹⁷ Na lêan bantas i labat, na yé kdatahan nam falò fat mitru. Na yé btas gnamit i kasaligan salngad di gito btas. ¹⁸ Slame batu malung dnagit dyaspér i labat i syudad ayé. Na di kimòla i syudad, yé gnamitla too blawen, salngad ktiun di batu malung dnagit kristal. ¹⁹ Yé kas i dad malbang batu gugtadag i labat di syudad dunan i dad sahal batu malung. I tnanin batu, dunan dyaspér, na i galwen safiro, na i gatlun agata, na i gatan ésméralda. ²⁰ Na i glime batu, dunan

sardonik, na i gnaman kar-nalina, na i gfitun krisolito, na i gwalun birilo, na i gasyeman topasyo, na i gasfalòan krisofraso, na i gasfalòan satu hasinto, na i gasfalòan lwe amatista. ²¹ Na di dad sfalò lwe takab i labat, yé gnamitla pérlas. Kat takab, satu bong pérlas. Na i dalan di syudad ayé, slame blawen too mtiu, na too minal salngad i batu malung kristal.

²² Bay landè teen-gu gumnè gumangamfù di Dwata di syudad ayé, du i Amu, dunan i Dwata too maltulus, na i Ngà Bilibili gumangamfù i dad to déé. ²³ Na di syudad ayé, ta landè gukmamu i neng du na i neng bulen, du i kaltulus Dwata, yé tmuyal dun, na i Ngà Bilibili, yé i salò déé. ²⁴ Na balù nè gusalu i dad to mdà di dad sahal banwe, magtuyal ale di nengan, na nebe i dad harì di klamang banwe i dad mabtas knunla di syudad ayé. ²⁵ Na klonto mgukà i dad takab di syudad ayé, du ta landè kifuh. ²⁶ Na i kdee dad sahal to di tah tanà, lèla nebe i knun gamftatel dale, na i dad kalyak, du déé gumléla dun. ²⁷ Bay landè magsik i gfusuk déé, na landè to mimò dad magyà nimò, ku demen i to tmulen kéng. Lo yé gfusuk di syudad ayé i dad to ta gsulat dagitla di libru i Ngà Bilibili gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa landè sen.

22

¹ Na kafnge ayé, lê fite i kasaligan di do satu éél

maloh mlé falami nawa. Too mtiu i éélan salngad kristal. Yé gumdàan maloh di trunu Dwata na di Ngà Bilibili. ² Na yé dalanan maloh di gutngà i dalan di syudad. Na di sbalà kilil éél ayé, déé gumnè i kayu mlé falami nawa. I kayu ayé, sfalò lwe duléan menge di sfali, kat bulen falami bengen. Na yé gukmamu i dad doonan gamfgulè i dad to mdà di sahal banwe.

³ Na ta là teen déé i kdee ulé i salà.

Bay di syudad ayé, déé i trunu Dwata na i Ngà Bilibili, na i dad snalig Dwata, mangamfù ale di kenen. ⁴ Di bang ayé, teenla i bawehan, na gsulat di bawehla i dagitan. ⁵ Ta landè kifuh déé, na ta landè gukmamula i neng salò, ku demen i neng du, du i Amu, dunan i Dwata, yé tmuyal di dale. Na magin ale di kagotan kel di landè sen.

I kdadong kasfulè Dyisas

⁶ Na man i kasaligan di do, “Too ti glut na too ti gsalig i dad talù ani. I Amu, dunan i Dwata, fnèan i Tulusan di dad tugadan, na dekan i kasaliganan du fagfadèan di dad snaligan i dad fan mkel.

⁷ Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta mdadong i kasfulègu. Nun bong kafye i to fkah di nawan i dad talù ta gsulat di libru ani.” ⁸ Na do, Dyan, i ta lminge na ta mite i kdee man-gu ani. Na di kafngegu lminge dun na mite dun, ta lkuad agu mangamfù di kasaligan fite i kdee ayé di do. ⁹ Bay manan di do,

“Nang ge mangamfù di do, du lo agu snalig Dwata gambet ge na i dad flanakam, dunan i dad tugad Dwata na kdee dad to fkah di nawala i ta gsulat di libru ani. Yé fnangamfùam i Dwata.”¹⁰ Na lêan man di do, “Nangam buni i ta tulenta ge, dunan i ta sulatam di libru ani, du ta mdadong nan i kagdohòan.¹¹ Ku nè i to mimò sasè, gafles i sasè nimòan, na nè i to mimò magsik, gafles i kagsik nimòan, na nè i to mimò tluh, gafles i tluh nimòan, na nè i to ftu, gafles i ktiun.”

¹² Na ani man Dyisas, “Fandamyu. Ta mdadong i kasfulêgu. Mebe agu taden du blégu di kat satu, balas i nimòan.¹³ Do i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee, na famnge dun.¹⁴ Nun bong kafye i dad to ta mfuk i saulla, du banlé ale ktoo fusuk di syudad ayé na kmaan i benge kayu mlé falami nawa.¹⁵ Bay tagak di lwà i dad to mimò dad magyà nimò, na i dad to mimò dad gamtikeng mdà di dad busaw, na i dad to smaféd i ise yaanla, na i dad to manò, na i dad to mangamfù di dad ise glut dwata, na i kdee dad to tmulen kéng fagu di kastulenla na di dad nimòla.

¹⁶ Do Dyisas, ta dekgu i

kasaligan-gu tmugad i kdee fgdègu di dad to ftoo di do. Do i bel Dabid, na do i blatik too mneng kel di flafus.”

¹⁷ Ani man i Tulus Dwata, na yaan i Ngà Bilibili di dad to là fa ftoo, manla, “Salu gamu dini, na ftoo gamu.”

Na i kdee lminge i man-gu ani, fye ku manla, “Salu gamu dini, na ftoo gamu.”

Ku simto i malinum, salu kenen dini, du ku simto mayè, fakay kenen minum di éél mlé falami nawa, na landè ti bayadan.

¹⁸ Do Dyan, na ani fgdègu di kdee dad to lminge i man-gu di libru ani: Ku nun to tamnù dun, lê tananù Dwata i kaflayaman ta gsulat di libru ani.¹⁹ Na ku nun to kmulang i dad talù ta gsulat di libru ani, nwè Dwata i alelan di kayu mlé falami nawa, na lê man i alelan di syudad Dwata, dunan i gsulat di libru ani.

²⁰ Dyisas gmadè kaglut i kdee man-gu ani, na ani manan, “Ta mdadong sa i kasfulêgu.”

Na ani timelgu dun, “Dunan sa, Dyisas Amugu. Mulà moon mlal ge kel.”

²¹ Mulà moon ku i kafye Amuto Dyisas samnagin di kdeeyu dad to nfun Dwata. Amén.